Kirjavaliot

KONNAN LOUKKU

TUULI KÄÄNTYY

TIMANT-TEJA AAVIKOLLA

KUMPPA-NUKSET

Valitut Palat

Kirjavaliot

Neljä lyhennettyä menestysteosta

KUSTANNUS OY VALITUT KIRJAVALIOT
HELSINKI

TÄSSÄ KIRJASSA

Dick Francis:
KONNAN LOUKKU 7

Mysteerijuna kuljettaa jalosukuisia kilpahevosia rikkaine omistajineen laukkakilpailusta toiseen halki Kanadan. Matkustajia viihdyttää näyttelijäseurue, joka lavastaa näiden ratkottavaksi arvoituksellisen murhan. Yksi matkustajista on kuitenkin todellinen rikollinen, joka vainoaa kilpahevosten omistajia. Junaan on soluttautunut myös turvallisuusmies Tor Kesley, joka yrittää saada konnan kiinni verekseltään. Mutta pystyykö hänkään estämään murhenäytelmää?

Ray Sipherd:
TUULI KÄÄNTYY 147

Ollako yksin vai olisiko kaksin kaunihimpi, siitä tulee iso pulma, kun kahden kokeneen merenkävijän kurssit risteävät. Kuusikymmenvuotias neiti-ihminen, Peggy McCoy, on varsin tyytyväinen elämäänsä kauniilla rannikkoseudulla, jonka väki tuntee hänet erinomaisena purjehtijana. Peggy viihtyykin parhaiten omissa oloissaan veneessään. Kontra-amiraali Charles Deering sekoittaa kuviot pahan kerran ilmestyessään samoille vesille risteilijän ruorissa.

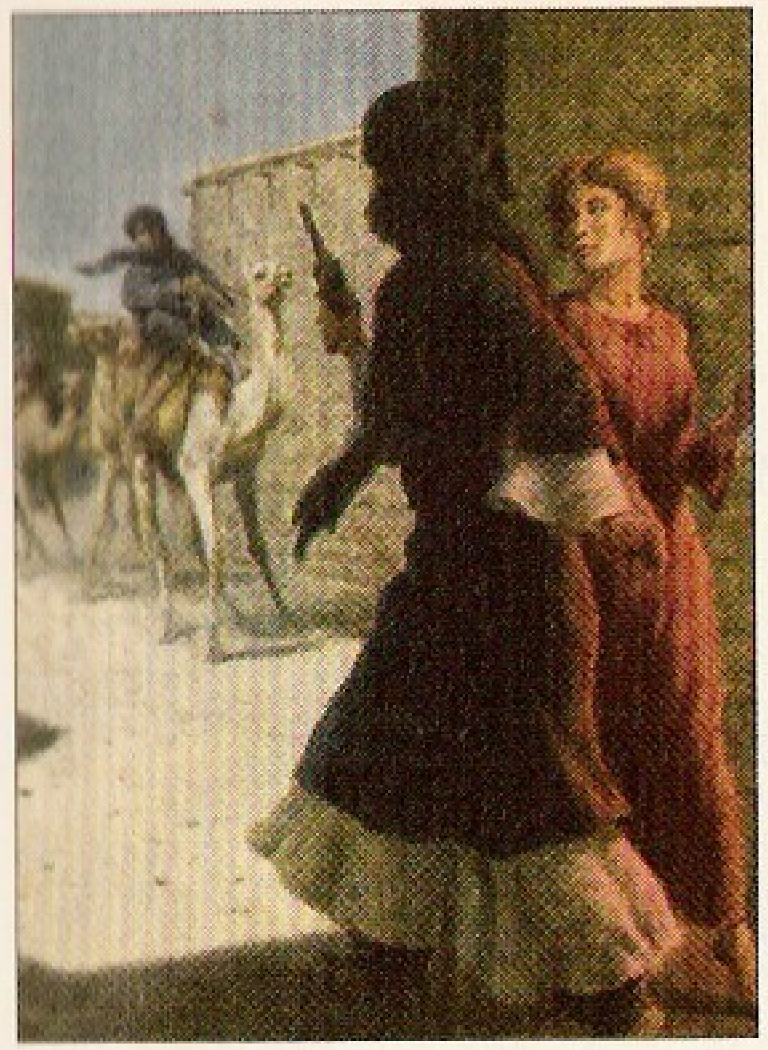

Bob Langley:
TIMANTTEJA AAVIKOLLA 265

Tarunhohtoiset Churchillin timantit ryöstetään hyväntekeväisyyttä harjoittavalta säätiöltä. Mitä mieltä kenenkään on varastaa jalokivikokoelma, joka on niin kuuluisa ettei sitä voi myydä edelleen? Selitystä on haettava kaukaa, sillä kaikki sai alkunsa jo vuonna 1898, kun komea Englannin ratsuväen upseeri lähti Sudanin aavikolle pelastamaan dervissiheimon käsistä nuorta naista, – ja sai haltuunsa pussillisen valtavia vihertävänä säihkyviä kiviä.

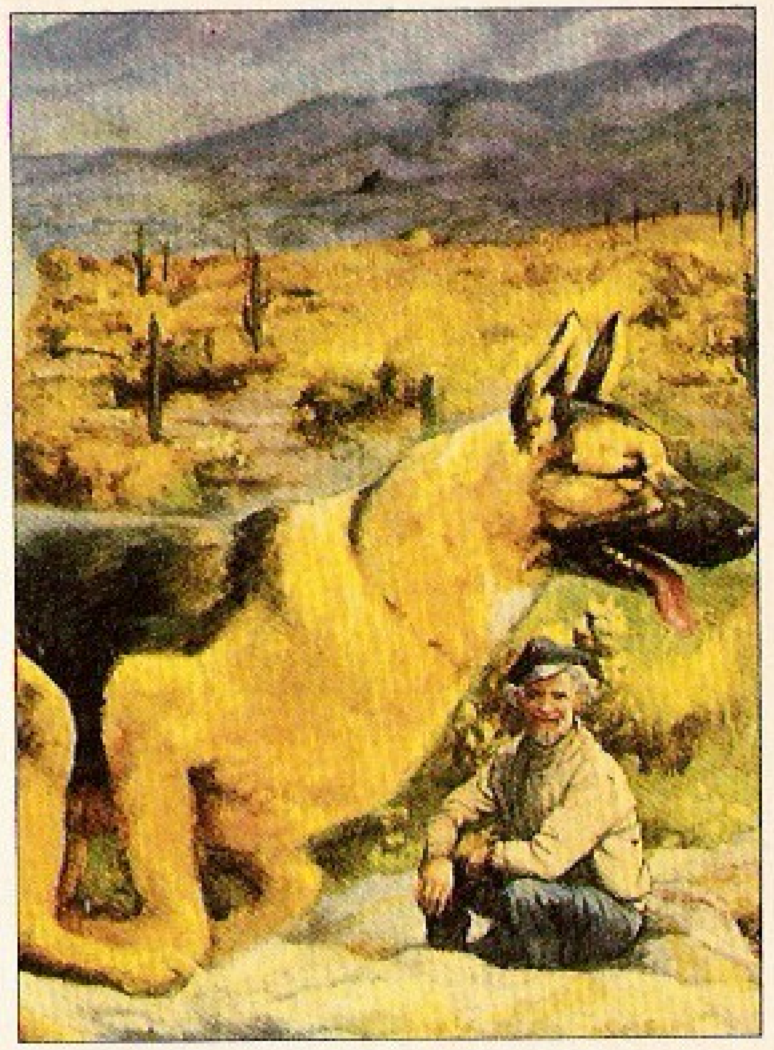

Robert Somerlott:
KUMPPANUKSET 391

Cappy Holland oli koko ikänsä kasvattanut koiria, mutta nyt hän tunsi olevansa liian vanha aloittamaan enää alusta. Ei, hän ei ryhtyisi siihen, vaikka hänellä olikin pakettiautonsa perällä saksanpaimenkoira, jota hän oli viemässä takaisin kotiin pois kelvottomien kasvattajien käsistä. Cappy ei vielä tiennyt, että vihaiseksi rääkätyn koiran lisäksi auton takaosassa oli pieni poika, joka oli karannut kasvatusvanhempiensa luota, koska he eivät hänestä välittäneet.

Tämän teoksen lyhennelmät
on julkaistu asianomaisten oikeudenomistajien luvalla.
Osittainenkin lainaaminen kielletty.

© 1990 Kustannus Oy Valitut Kirjavaliot

ISBN 951-9059-54-7

Printed in Finland

Kustannusosakeyhtiö Otavan painolaitokset
Keuruu 1990

SISÄLLYS

7

Dick Francis
KONNAN LOUKKU

147

Ray Sipherd
TUULI KÄÄNTYY

265

Bob Langley
TIMANTTEJA AAVIKOLLA

391

Robert Somerlott
KUMPPANUKSET

Dick Francis

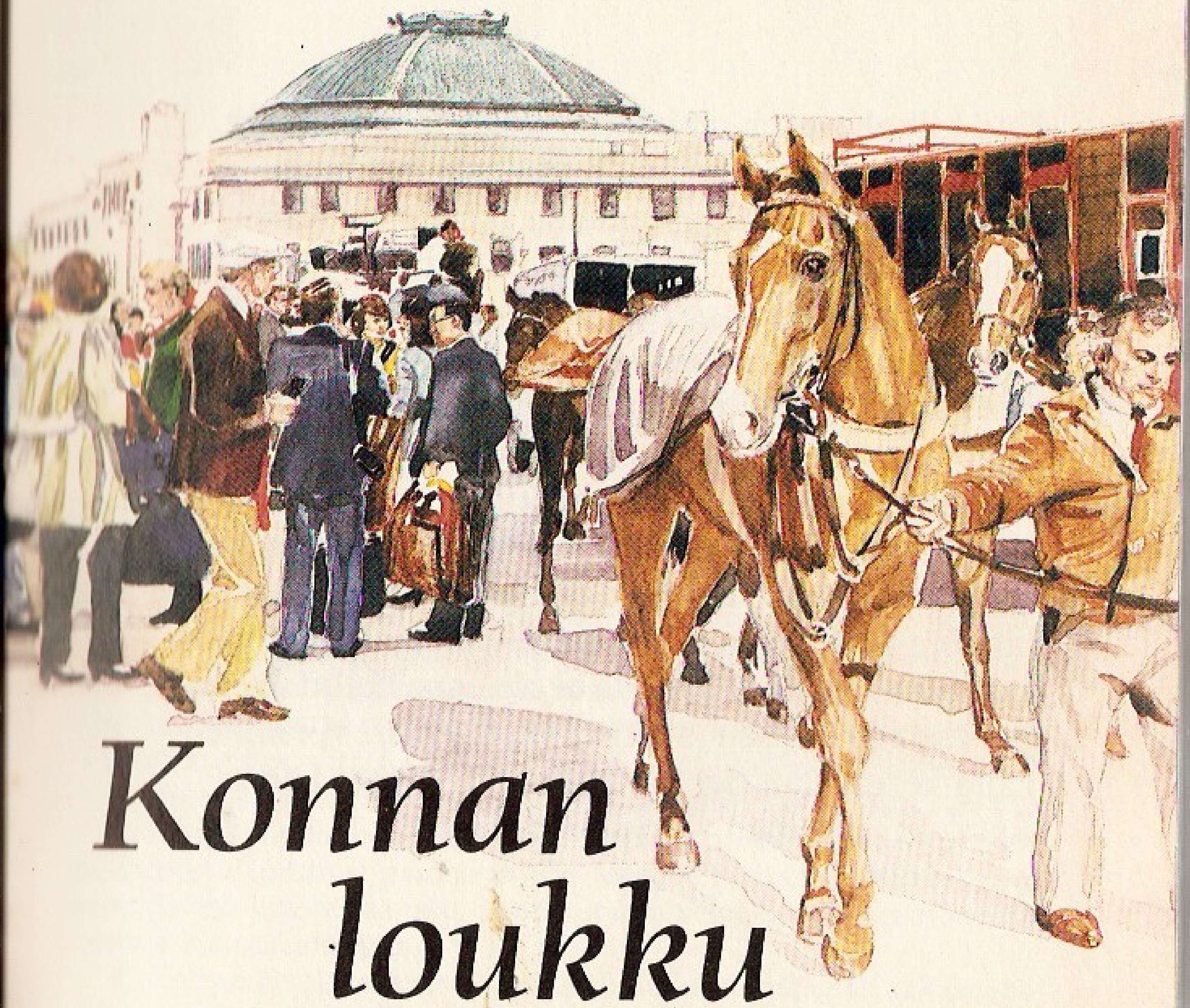

Konnan loukku

Lyhennelmä teoksesta "The Edge"

Suomennos: Kaarle Rauta
Kuvitus: Jack McCarthy

Kun kilpahevosen omistaja Julius Apollo Filmer todettiin syyttömäksi osallisuudesta murhaan, jokainen tiesi, että kyseessä oli skandaali. Kaikki puhui ehdottomasti häntä vastaan, mutta juttua oli mahdoton osoittaa toteen, koska syyttäjän todistajat oli peloteltu vaikenemaan. Kun Filmer asteli oikeudesta vapaalle jalalle, Jockey-klubi oli päättänyt vetää hänet silti vastuuseen teostaan. Nyt siihen viimeinkin on tilaisuus. Kun Filmer lähtee junamatkalle ravimaailman vauraan eliitin kanssa, klubin salainen asiamies Tor Kelsey on mukana varjostamassa häntä. Tor on selvillä siitä, että näin hankalaa tehtävää hänellä ei ole ennen ollut. Yleensä hän tietää rikoksen ja hänen täytyy etsiä rikollinen. Tällä kertaa hän tietää rikollisen – mutta hänen täytyy etsiä tämän viimeisin rikos . . .

Ensimmäinen luku

SEURASIN Derry Welframia varovasti viidenkymmenen askelen päässä, kun hän kompastui, kaatui kasvoilleen märälle öljysoralle ja jäi makaamaan hievahtamatta. Seisahduin katsomaan, kuinka häntä lähempänä olevat kurottuivat auttamaan hänet ylös, ja näin epäilyksen, pahojen aavistusten ja järkytyksen kumpuavan ilmoille häntä ympäröivien ihmisten avoimista suista. Sana, joka tuon näyn johdosta nousi mieleeni, oli hyvin karkea, enkä lausunut sitä ääneen.

Derry Welfram makasi liikkumatta, kun Yorkin kello puoli neljän laukkakilpailujen neljätoista hevosta astelivat aivan hänen sivuitseen. Kastuneet kilparatsastajat vilkuilivat häntä mykän uteliaisuuden vallassa, hytisivät lokakuun alkupuolen kylmässä tihkusateessa. Jotkut ihmiset siitä joukosta, joka oli ollut Welframia lähinnä hänen kaatuessaan, hivuttautuivat pois loittonevien hevosten perään tähyillen. Heidän teki mieli lähteä katsomaan kilpailua. Muutamat katselijat vaihtoivat painoa jalalta toiselle. Heitä halutti häipyä ja samalla hävetti tehdä niin, ja eräs muita velvollisuudentuntoisempi pinkoi hakemaan apua.

Kuljeksin läheisen baarin ovensuuhun, josta monet asiakkaat seurasivat tapahtumaa. Baari oli täynnä kuivakkaa väkeä, joka katseli radan omaa televisiota. Seisoin tyynesti, maisemaan sulautuen, heti ulkonevan katon räystäitten alla. Velvollisuudentuntoinen mies palasi juoksujalkaa, ja häntä seurasi tanakka kaveri, jolla oli yllään sairaalan ambulanssimiehen puku. Ihmiset näyttivät astuvan mielihyvin syrjään virallisen tahon lähestyessä. Ambulanssimies vieritti

Welframin selälleen ja yritti antaa tälle puhalluselvytystä.

Toinenkin mies saapui kiireesti, laiha sadetakkiin verhoutunut mies, jonka tunnistin Yorkin kilparadan lääkäriksi. Hän kopautti lääkintämiehen olkaa ja käski tämän lopettaa. Sitten hän painoi sormensa Welframin kaulalle ja vihdoin stetoskoopin tämän rinnalle avoimen paidan alle. Kuunneltuaan pitkään lääkäri ojentautui ja sanoi jotain. Sitten hän lähti, yhä kiireesti, koska laukkakilpailujen oli määrä kohta alkaa, ja hänen täytyi olla radalla auttamassa kilparatsastajia.

Pian saapui lisää lääkintämiehiä tuoden paareja ja peittoa, ja he kantoivat pois siivosti piiloon peitellyn hopeahiuksisen, pullottavaan tummansiniseen pukuun pukeutuneen miehen – sydämettömän miehen, jonka sydän oli seisahtunut.

Welframin lähellä seissyt ihmisjoukko hajaantui. Pari kolme suunnisti suoraan baariin. Vieressäni seisova mies kysyi tulijoilta: ”Mikä häntä vaivaa?”

”Hän on kuollut”, yksi tulijoista tokaisi ja työntyi baariin. Ovensuussa töllistelijät, minä muitten joukossa, seurasivat tulijaa sisälle kuunnellakseen hänen kertomustaan. ”Hän vain otti ja kaatui ja kuolla kupsahti.” Mies pudisti päätään. ”Huh huh, totiseksi vetää.”

”Näkyikö verta?” minä kysyin.

”Ei tietenkään. Ei sydänkohtauksissa mitään verta näy.”

Kilpailu alkoi televisiossa, ja kaikki, myös minä, kääntyivät katsomaan. Tosin jälkeenpäin en olisi osannut sanoa, mikä hevonen voitti. Koska Derry Welfram oli kuollut, minun seuraava tehtäväni oli hankaloitunut entisestään – ellei muuttunut peräti tuiki mahdottomaksi.

Lähdin baarista ihmisten hajaantuessa kilpailun jälkeen. Kuljeksin edestakaisin tarkkaillen, näkyikö ketään, joka olisi voinut etsiä Derry Welframia. Kovaäänisistä kuului ilmoitus: herra D. Welframin mahdollista seuralaista pyydettiin tulemaan kilparadan toimistoon, mutta kukaan ei noudattanut kehotusta. Jonkin ajan kuluttua ajoin tieheni huomaamattomalla Audillani, ja tasan kello viideltä tartuin autopuhelimeeni soittaakseni lähimmälle esimiehelleni John Millingtonille, niin kuin minun oli määrä tehdä.

”Miten niin kuollut?” Millington tiukkasi. ”Ei voi olla.”

”Hänen sydämensä pysähtyi”, minä sanoin.

”Tappoiko joku hänet?”

Kumpikaan meistä ei olisi hämmästynyt, jos joku olisi Welframin tappanut, mutta vastasin: ”Mikään ei viitannut tappoon. Olin seurannut Welframia jo iät ja ajat. En nähnyt kenenkään törmäävän

häneen, eikä vertakaan näkynyt. Ei mitään epäilyttävää. Hän vain kuoli.”

”Hitto vie.” Millingtonin äänensävystä olisi voinut päätellä, että juttu oli minun syytäni. John Millington, eläkkeellä oleva poliisi (ylikomisario), toimi tätä nykyä Jockey-klubin turvapalvelun varajohtajana. Hän ei ollut koskaan tuntunut sulattavan sitä, että minut oli nimitetty vaivihkaa hänen osastolleen, vaikka olimmekin passittaneet melko monta roistoa tiehensä kilparadalta niitten kolmen vuoden aikana, jotka olin hänen palveluksessaan ollut.

”Tuliko kukaan kysymään häntä?” Millington tivasi.

”Ei, ei kukaan.”

”Kenet hän sitten tapasi ennen kuin polkaisi tyhjää?”

”En usko hänen tavanneen ketään. Hän löi muutaman vedon, joi muutaman oluen ja katseli kilpailuja. Hänellä ei ollut tänään kiireitä.”

”Olemme siis palanneet lähtöruutuun”, Millington sanoi raivona. ”Soita minulle maanantaiaamuna.”

”Selvä”, vastasin ja laskin kuulokkeen. Oli lauantai. Sunnuntai oli säännöllisesti vapaapäiväni samoin kuin maanantai – paitsi hankaluuksien sattuessa. Näin mielessäni, kuinka maanantaipäiväni haihtui taivaan tuuliin.

Millingtonia sekä koko turvapalvelua ja Jockey-klubin virkailijoita karvasteli vieläkin se, että heidän suuri mahdollisuutensa oli mennyt nurin oikeudessa. He olivat yrittäneet saada telkien taakse kilparatsastuksen pohjamudassa piileksivän kurjaakin kurjemmaksi väitetyn keinottelijan. Julius Apollo Filmeriä oli syytetty osallisuudesta erään tallipojan murhaan. Poika oli tyhmyyttään sanonut juovuspäissään kovalla äänellä Newmarketin pubissa, että hän tiesi Filmeristä asioita, joitten takia tämä potkittaisiin pellolle koko kilparatsastuksen parista.

Onneton tallipoika oli löytynyt ojasta kaksi päivää myöhemmin niska murtuneena, ja poliisi valmisteli (Millingtonin avustuksella) salajuonen, joka vaikutti vedenpitävältä. Siinä Julius Filmer todettiin rikoksen maksajaksi ja suunnittelijaksi. Oikeudenkäyntipäivänä neljälle syyttäjäpuolen todistajalle sattui kuitenkin kummia. Yksi sai hermoromahduksen ja vietiin hysteerisenä mielisairaalaan, toinen hävisi tykkänään ja nähtiin myöhemmin Espanjassa, ja kahdelle kävivät äkkiä mystisen epäselviksi tosiasiat, jotka olivat aiemmin piirtyneet heidän mieliinsä partaveitsen terävinä.

Julius Apollo Filmer myhäili tyytyväisenä kuullessaan, kuinka hänet julistettiin syyttömäksi. Oikeutta oli vedetty nenästä. Milling-

ton uhosi listivänsä Filmerin jollain keinoin ja oli vannonut henkilökohtaista verikostoa.

Millington oli viettänyt melkoisesti aikaa Newmarketin pubeissa yrittäessään selvittää, mitä kuollut tallipoika Paul Shacklebury oikein oli tiennyt. Kukaan ei osannut sanoa – tai kukaan ei puhunut.

Hänellä oli parempi onni hysteerisen todistajan parissa, joka oli jo kotiutunut sairaalasta. Nainen toimi huonesiivoojana newmarketilaisessa hotellissa, jossa Filmer oli punonut juoniaan. Hän oli ollut ripustamassa puhtaita pyyhkeitä kylpyhuoneeseen, kun Filmer ja joku tuntematon mies olivat tulleet käytävästä keskenään jutellen. Nainen oli kuullut Filmerin sanovan: "Kuolleena hän on sinulle viidentuhannen arvoinen. Saman saa likaisen työn tekijä, joten järjestä homma."

Millington oli saanut naiselta tunnustuksen tapaisen. Sen mukaan joku naiselle tuntematon mies oli käskenyt hänen olla antamatta todistajan lausuntoa. Naisen piti kieltää kaikki. Mies oli uhannut muutten vahingoittaa naisen kuusitoistavuotiasta tytärtä.

Millington, joka osasi halutessaan olla hyvinkin hunajainen, oli suostutellut naisen tulemaan monena eri päivänä laukkakilpailuihin. Erinäisten strategisesti oivallisesti sijaitsevien huoneitten suojista naisen oli määrä katsella ulos ikkunasta. Nainen olisi varjossa, näkymättömissä, ja Millington osoittaisi hänelle joitakuita ihmisiä. Nainen oli hermostunut ja saapui peruukki päässään, tummat lasit silmillään. Hän istuutui suoraselkäiseen tuoliin ja katsoi minuun olkansa yli.

"Älkää hänestä piitatko", Milington sanoi. "Hän kuuluu kalustoon."

Kaikki kansa vaelsi noitten ikkunoitten ohi kilpapäivinä. Kolmen pitkän istunnon aikana Millington osoitti naiselle Filmerin melkein jokaisen tunnetun liittolaisen, mutta nainen pudisti päätään jokaiselle. Neljännen yrityksen aikana nainen hämmästytti meidät kaikki osoittamalla ohitse kulkevaa ihmisjoukkoa, jota emme olleet koskaan ennen yhdistäneet Filmeriin.

"Tuossa hän on", nainen sanoi henkeään haukkoen. "Tummansininen puku . . . harmahtavat hiukset. Luoja! Älkää kertoko hänelle . . ." Naisen ääni kohosi kauhusta.

Minä pingoin huoneesta ulkoilmaan ja hidastin heti vauhtini muun tungoksen mukaiseksi. Hopeahiuksisella tummansinipukuisella miehellä ei ollut kiirettä. Seurasin miestä näkymättömissä lopun iltapäivää, ja vain kerran hän oli kosketuksissa Filmerin kanssa.

Näytti siltä kuin tummansinisiin pukeutunut olisi kysynyt Filmeriltä, mitä kello oli. Filmer vilkaisi kelloaan ja sanoi jotain. Tummapukuinen nyökkäsi ja asteli tiehensä. Tummapukuinen oli ilman muuta Filmerin miehiä mutta ei antanut sen näkyä julkisesti – minä ja Millingtonkin pysyimme piilossa.

Seurasin tummansinipukuista kilparadalta paluuliikenteessä ja soitin Millingtonille autosta.

"Hän ajaa Jaguaria", kerroin. "Rekisterinumero on A576 FDD. Puhui Filmerin kanssa. Etsimämme mies."

"Selvä on."

"Mitä sille naiselle kuuluu?"

"Kenelle? Ai hänelle. Minun piti lähettää Harrison hänen kanssaan takaisin Newmarketiin. Hänellä alkoi pää taas seota."

Harrison oli Millingtonin vakiomiehiä, entinen poliisi. En ollut koskaan puhunut hänen kanssaan, mutta tunsin hänet ulkonäöltä kuten kaikki muutkin. Oli kestänyt aikansa, ennen kuin olin tottunut siihen että kuuluin miesjoukkoon, joka ei tiennyt minun olemassaolostani mitään.

Minä en herättänyt koskaan huomiota. Olin kahdenkymmenenyhdeksän, metri kahdeksankymmentä pitkä, ruskeahiuksinen, ruskeasilmäinen, painoin liki seitsemänkymmentäviisi kiloa eivätkä piirteeni olleet mitenkään erikoiset, kuten tavataan sanoa. Kuuluin alati edestakaisin liikkuvaan hevoskilpayleisöön, katselin kilpailujen ohjelmaa, kiersin ympäriinsä, löin muutaman vedon. Vaihdoin vaatteita ja ulkonäköä joka päivä enkä koskaan hankkinut tuttavia. Työ oli usein yksinäistä mutta myös kiehtovaa.

Tunsin ulkonäöltä kaikki kilparatsastajat ja valmentajat ja varsin monet hevostenomistajat, koska siihen ei tarvittu muuta kuin avonaiset silmät ja kilpailuohjelmat. Tiesin heistä myös vanhastaan kuitenkin paljon, koska vietin suuren osan lapsuudestani ja teiniiästäni kilparadoilla vanhahkon hevoskilpahullun tädin vanavedessä – täti oli kasvattanut minut. Kahdeksantoistavuotiaana, tätini kuoltua, lähdin kiertämään maailmaa. Kun palasin kotiin seitsemän vuoden kuluttua, en enää näyttänyt keskenkasvuiselta nuorukaiselta, ja ihmiset, jotka olivat tunteneet minut jotenkuten lapsuusvuosinani, katsoivat ohitseni minua tuntematta.

Palasin viimein Englantiin, koska perin kaksikymmentäviisivuotiaana sekä tätini että isäni, ja uskotut mieheni kaipasivat ohjeita. Kun astuin Cornborough, Cross & George -lakiasiaintoimiston vanhimman osakkaan vaimennettuun huoneeseen, vanha Clement Cornborough tervehti minua otsa rypyssä ja jäi istumaan pöytänsä taakse. "Ette kai te ole . . . tuota . . ." hän sanoi

tähyillen odottamaansa miestä jostain olkani takaa.

"Olen kyllä. Tor Kelsey." Tor on lyhennys nimestä Torquil.

"Hyvänen aika." Cornborough kohottautui hitaasti ja nojautui ojentamaan minulle kätensä. "Olettepa te muuttunut. Olette . . . tuota . . ."

"Entistä pitempi, painavampi ja vanhempi", vastasin nyökäten.

Lakimies vei minut yhtä hiljaiseen ravintolaan, joka oli täynnä asianajajia. Paahtopaistin ääressä hän kertoi minulle, ettei minun tarvitsisi koskaan tehdä työtä leipäni eteen (minkä jo tiesin). Samaan hengenvetoon hän kysyi, miten aioin järjestää elämäni. Siihen kysymykseen en osannut vastata. En ollut saanut minkäänmoista ammattikoulutusta. Tunsin suljetunpaikankammoa toimistoissa enkä ollut mikään lukutoukka. En ollut sellainen yrittäjä kuin isäni oli ollut, mutta en myöskään tuhlaisi omaisuutta, jonka hän oli minulle jättänyt.

"Mitä olette puuhaillut?" ukko Cornborough kysyi yrittäen urheasti keksiä tikusta asiaa. "Olette varmaan käynyt kiinnostavissa paikoissa."

Minun mielestäni matkakertomukset olivat aika pitkästyttäviä. Parempi oli itse kokea. "Olen työskennellyt enimmäkseen hevosten parissa", vastasin kohteliaasti. "Australiassa, Yhdysvalloissa, kaikkialla. Laukkahevosten, pooloponien, rodeohevosten parissa, kerran sirkuksessakin. Siihen työhön en kuitenkaan palaa. Olen saanut hevosista tarpeekseni."

"Mitä aiotte seuraavaksi?"

"En tiedä." Kohautin harteitani. "Katselen ympärilleni. En aio ottaa yhteyttä äitini sukulaisiin, joten älkää kertoko heille, että olen täällä."

"Miten vain haluatte."

Äitini oli köyhtyneestä ketunajosuvusta. Suvun kauhuksi äiti meni kaksikymmentävuotiaana naimisiin kuusikymmentäviisivuotiaan yorkshireläisjätin kanssa, joka oli kerännyt omaisuuden käytettyjen autojen huutokaupoilla ja jolla ei ollut sukulaisia aateliskalenterissa. Äiti kuoli tapaturmaisesti ketunajossa minun ollessani kaksivuotias. Isä kuoli kolme vuotta myöhemmin syöpään, ja koska äitini suku ei huolinut minua, ikäneitotätini Viv Kelsey otti minut hoiviinsa ja teki nuoren elämäni ihanaksi. Kaipasin häntä suunnattomasti, kun hän kuoli.

JAGUAR, jota olin seurannut, oli rekisteröity nimellä Derry Welfram, Parkway Mansions, Maida Vale, Lontoo. Muut Millingtonin kätyrit tunnistivat miehen myöhemmin. Millington näytti Welframin kuvaa kullekin hataramuistiselle todistajalle, mutta nämä oli säikytetty niin tehokkaasti, ettei hän saanut heistä mitään irti.

Millington käski minun seurata Welframia, jos näkisin hänet vielä kilpailuissa. Olin seurannut häntä kuukauden verran siihen päivään mennessä, jolloin miehen sininen puku pölyyntyi pahan kerran. Welfram oli puhunut tuona aikana kiivaasti noin kymmenelle ihmiselle ja jättänyt jälkeensä vanan kauhistuneita, väriseviä, kuoppasilmäisiä tuijotuksia: epämiellyttävät tosiasiat olivat menneet perille. Koska minun kiikariini oli sovitettu nerokas kamera, meillä oli tunnistettavat kuvat useimmista Welframin tuttavista.

Olimme tulleet siihen tulokseen, että Welfram oli säikyttäjä, joka oli pestattu keräämään suuret velat. Hän oli ylipäätään palkkaroisto, ei yksinomaan Filmerin mies. Olin nähnyt hänen puhuvan Filmerille kaiken kaikkiaan vain kaksi kertaa, mikä tosin ei tarkoittanut, etteikö hän olisi voinut puhua useamminkin. Englannissa oli yleensä laukkakilpailuja päivittäin ainakin kolmella eri radalla. Filmer omisti osuuden melko monesta hevosesta.

Filmerin suhteen ei ollut pulmaa siitä, mitä hän teki. Hänet vain piti pystyä yllättämään itse teosta. Ensi näkemältä, toiselta ja kolmannelta hän ei tehnyt mitään väärää. Hän osti kilpahevosia, antoi ne valmennukseen, kävi katsomassa niitten juoksua. Vasta vähitellen, vuosien mittaan, oli alettu kohotella kulmakarvoja, kurtistella hämmästyneinä otsia, suipistella suita ihmetyksestä. Hän osti silloin tällöin huutokaupasta mutta teki enimmäkseen yksityisiä kauppoja, mikä on täysin siivoa menettelyä. Yllättävintä hänen hankinnoissaan oli, ettei kukaan olisi uskonut hevosen entisen omistajan myyvän hevostaan.

"Hän painostaa ihmisiä", Millington oli sanonut. "Siitä olemme varmoja mutta emme tiedä, kuinka hän sen tekee."

Filmer ei käyttäytynyt kilpailuissa mitenkään näkyvän moukkamaisesti. Hän hymyili sopivissa kohdin, nyökkäsi onnittelunsa toisille omistajille voittajien aitauksissa ja taputti hevosiaan milloin oli niihin tyytyväinen. Hän oli neljäkymmentäkahdeksanvuotias, tanakka mutta lihaksikas, noin metri seitsemänkymmenenviiden mittainen. Hänellä oli kaunismuotoinen pää, isot päänmyötäiset korvat ja tuuhea musta tukka, jossa oli vähän harmaata. Silmät olivat vihertävän ruskeat.

Hän oli syntynyt Mansaarella, tuolla veroparatiisikalliolla myrskyisellä Irlanninmerellä, ja oli kasvanut yhteisössä, joka kuhisi miljonäärejä – nämä pakoilivat manteren kaiken kynivää verokarhua.

Hänen isänsä oli ollut ovela hämärämies, jota ihailtiin veropakolaisten kynimisestä. Poika Filmer oli ollut oppivainen ja ylittänyt isänsä kähminnässä kunnes oli muuttanut kotoa, putkahtanut kilparadoille ja luopunut perheyhtiön johtajuudesta.

Kun olin ensimmäistä kesää turvapalvelussa, Filmer oli ostanut kaikkien yllätykseksi yhden maan lupaavimmista kaksivuotiaista hevosista. Osto yllätti sikäli, että entinen omistaja Ezra Gideon oli kilparatsastuksen luontaisia aristokraatteja, suuresti kunnioitettu vanhemmanpuoleinen, erittäin varakas mies, jolle omat hevoset olivat henki ja elämä. Kukaan ei ollut kyennyt suostuttelemaan häntä kertomaan, miksi hän oli eronnut parhaasta hevosestaan ja mihin hintaan. Hän kesti hevosen loistavaksi osoittautuneen uran ilmeenkään värähtämättä.

Kun Filmer oli vapautettu Shackleburyn jutusta, Ezra Gideon oli myynyt hänelle toisen erittäin lupaavan kaksivuotiaan. Sen jälkeen Gideonia ei ollut nähty kilparadalla.

Derry Welframin kuolinpäivänä ajoin kotia kohti Lontooseen miettien jälleen kerran, mitä valttia Filmer oli käyttänyt Gideoniin. Ilman musertavaa syytä Gideon ei olisi ikinä myynyt Filmerille kahta verratonta hevosta ja kieltänyt itseltään sellaista mistä eniten elämässä nautti. Ukkoparka, ajattelin. Derry Welfram tai joku vastaava oli vaikuttanut häneen samalla lailla kuin todistajiin.

Ennen kuin pääsin kotiin, autopuhelimeni pirisi.

”Pomo tahtoo tavata sinut”, Millington sanoi. ”Tänä iltana kello kahdeksalta tavallisessa paikassa. Onko ongelmia?”

”Ei”, vastasin. ”Tullaan. Tiedätkö . . . miksi?”

”Luulisin tietäväni”, Millington sanoi. ”Ezra Gideon on ampunut itsensä.”

Pomo, prikaatinkomentaja Valentine Catto, Jockey-klubin turvapalvelun johtaja, oli lyhyt ja hintelä – komentava upseeri kiillotetuista kengänkärjistä päälaen harveneviin vaaleisiin hapsiin asti. Hänellä oli kaikki ne organisaatiokyvyt, joita armeijassa korkealle kohoamiseen tarvittiin. Hän oli myös älykäs ja rauhallinen ja kuunteli tarkasti, mitä hänelle puhuttiin. Hänen usein toistettu mottonsa kuului: Ajattele ennen kuin toimit – mikäli ehdit.

Tapasin hänet ensi kerran, kun Clement Cornborough pyysi minut lounaalle varojeni rahastoinnin lopettamisen merkeissä. Pienet juhlat ovat paikallaan, hän sanoi. Hänen kerhollaan.

Hänen kerhonsa osoittautui Hobbsin Voileipäkerhoksi, pieneksi viktoriaaniseksi herrastaloksi. Sen tammipaneloituja seiniä koristivat loputtomat muotokuvat herroista, joilla oli pieni krikettilakki, leveät valkoiset flanellihousut ja pulisongit. Kävi ilmi, että Cornborough oli ollut koko ikänsä kriketti-intoilija.

Hän esitteli minut baarissa yhtä intomieliselle ystävälleen Val Cattolle, joka liittyi lounasseuraamme. He juttelivat kahdestaan kriketistä viisitoista minuuttia, ja sitten Catto alkoi kysellä minun elämästäni. Minulle valkeni jonkin ajan kuluttua kiusallisesti, että minua haastateltiin, vaikken tiennytkään mitä varten. Sain myöhemmin kuulla, että Catto tarvitsi jonkun, joka tunsi hevoskilpailunäyttämön läheisesti mutta jota tuolla näyttämöllä puolestaan ei tunnettu. Miehen, joka osasi pitää silmänsä ja korvansa auki. Hiljaisen, tuntemattoman tutkijan.

Lounaan päättyessä olin saanut paikan. Minua ei tarvinnut kauan maanitella, koska työ vaikutti alusta lähtien kiintoisalta. Kuukauden koeaika puolin ja toisin, prikaatinkomentaja Catto sanoi ja mainitsi palkan, joka nostatti Cornboroughin kasvoille leveän hymyn.

”Mikäs noin naurattaa?” Catto kysyi. ”Ihan normaali palkka.”

”Unohdin mainita. Tämä Tor on . . . tuota . . .”

”Mitä sinä olet jättänyt kertomatta?” Catto kysyi. Hän muistutti äkkiä suuresti sitä määrätietoista, voimakasta miestä, joka huolehti tätä nykyä hevoskilpailujen rehtiydestä. Hän tarkoitti, ettei hänen kanssaan ollut leikittelemistä, ja jos muuta luulin, emme etenisi sen pitemmälle.

Vastasin yksikantaan: ”Kun verot vähennetään, minulla on yksityisiä tuloja parikymmenkertaisesti teidän tarjoamaanne palkkaan verrattuna, mutta otan rahanne siitä huolimatta ja teen töitä niitten eteen.”

Pitkän vaitiolon jälkeen Catto hymyili äkkiä ja nyökkäsi. ”Hyvä on”, hän sanoi. ”Milloin voitte aloittaa?”

Aloitin heti seuraavana päivänä Epsom Downsissa ja opin uudelleen kilparadan kuviot. Kuulin Viv-tädin kirkkaan äänen aivan kuin täti olisi seissyt elävänä vieressäni. Entiset tuttavani eivät tunnistaneet minua. Olin muuttunut liian paljon. Uusi outo tuntemattomuuteni näytti tehoavan.

Koska kilparatojen roistot tunsivat turvapalvelun miehet ulkonäöltä, prikaatinkomentaja Catto selitti, että jos hän joskus haluaisi puhua kanssani, se tapahtuisi Hobbsin Voileipäkerhon baarissa. Niin oli ollut viimeisten kolmen vuoden ajan. Hän suositteli minua jäseneksi, ja aloin nauttia jäsenyydestäni vaikka opin samalla kriketistä enemmän kuin oikeastaan tahdoin tietää.

Derry Welframin kuoliniltana astuin baariin kymmentä vaille kahdeksan. Prikaatinkomentaja tervehti minua hilpeästi ja alkoi kertoa arviotaan krikettijoukkueesta, jota parhaillaan kerättiin talven ulkomaankiertuetta varten. ”Ovat hylänneet Withersin”, hän nurkui. ”Kuinka ne saavat Balpingin ulos jos jättävät parhaan pallottajamme kotiin?”

Minulla ei ollut harmainta aavistusta, ja hän tiesi sen. Hymynkare huulillaan hän johdatti minut pieneen pöytään, joita oli huoneen seinustalla.

”Kas niin”, hän sanoi. ”Welfram on kuollut, Shacklebury on kuollut, Gideon on kuollut. Kysymys kuuluu: mitä me nyt teemme?”

”Jättikö Gideon mitään viestiä?” kysyin.

”Ei meidän tietääksemme. Ei mitään mistä olisi selvinnyt, miksi hän myi hevosensa Filmerille, jos sitä tarkoitat.”

”Gideonillahan on tyttäriä”, minä sanoin.

Prikaatinkomentaja nyökkäsi. ”Kolme. Ja viisi lastenlasta. Hänen vaimonsa kuoli vuosia sitten. Arvaanko oikein ajatuksesi?”

”Että tyttäriä ja lastenlapsia uhattiin jotenkin, niinkö? Kyllä. Luuletko, että he tiesivät asiasta?”

”Puhuin Gideonin vanhimman tyttären kanssa eilen”, prikaatinkomentaja sanoi. ”Mukava järkevä nainen, viisissäkymmenissä. Hän itki tietenkin ja tunsi syyllisyyttä koska ei ollut estänyt tapahtunutta. Oliko häntä uhattu, siitä hän ei ainakaan tiennyt. Ei hänen syyllisyytensä sellaista ollut.

”Menin tapaamaan Ezra Gideonia sen jälkeen, kun sinä ja John Millington möhlitte Welframin kanssa”, hän jatkoi. ”Näytin Ezralle sinun Welframista ottamaasi valokuvaa. Hän valahti kalpeaksi mutta ei puhunut vieläkään. Nyt sitten olemme yhdessä päivässä menettäneet kummankin yhteysmiehen. Emme tiedä, kenen kimppuun Filmer seuraavaksi käy, ja meillä on hemmetinmoinen urakka uuden säikyttäjän paljastamisessa.”

Catto näytti harvinaisen lannistuneelta. Odotin, että komentava upseeri olisi astunut huolestuneen miehen tilalle ja levittänyt auki sotasuunnitelmansa. Hämmästykseksi hän kuitenkin sanoi: ”En uskonut, että pysyisit tässä hommassa näin kauan. Isäsi sinulle jättämä rahanippu paisui kahdessakymmenessä vuodessa moninkertaiseksi, kasvoi kuin sieni. Kasvaa vieläkin kuin oikea sienikenttä. Mikset ole sienestämässä?”

Nojasin tuolin selkämykseen miettien mitä vastaisin. Tiesin vallan hyvin, miksi en ollut sienenkeruussa, mutta en oikein tiennyt,

kuulostaisiko selitys järkevältä. Vilkaisin Catton tiukasti katsoviin silmiin ja käsitin äkkiä, että hän saattoi pohjustaa sotasuunnitelmansa minun vastaukseni varaan.

”Ei ole ihan helppoa, kun äkkiä onkin varaa kaikkeen, mitä haluaa”, vastasin hitaasti. ”Olen kuin makeiskauppaan eksynyt mukssu. Voisin ahmia loputtomiin ja saada mahani kipeäksi. Niinpä pidänkin näppini erossa makeisista ja käytän aikani roistojen seuraamiseen. Kelpaako vastaukseksi?”

Catto murahti kantaa ottamatta. ”Kuinka vankasti olet omistautunut turvapalvelulle?”

”Pidän siitä enkä ole työssäni oikeastaan kovinkaan kehno. En kuitenkaan tiedä uhraisinko henkeni sinun puolestasi. Senkö halusit kuulla?”

Catto vastasi: ”Kelpaa. Miten suhtaudut nykyään vaaraan? Tiedän, että teit matkoillasi hyvinkin uhkarohkeita temppuja.”

Olin hetken vaiti ja sanoin sitten: ”Millaiseen vaaraan?”

”Ruumiilliseen kenties.” Hän katsoi minuun rävähtämättä.

”Mitä haluat minun tekevän?”

Olimme päässeet varsinaiseen asiaan. Prikaatinkomentajan huomio näytti kiinnittyneen lasiin, jota hän pyöritti hiljakseen käsissään. Viimein hän laski lasin pöydälle aivan kuin olisi tehnyt mielessään päätöksen.

”Minulle soitti eilen Kanadan Jockey-klubin turvapalvelun johtaja. Tiedätkö Pohjois-Amerikan manteren poikki kulkevasta junasta, jossa järjestetään murhaleikki?”

”Hmm”, vastasin miettiväisenä. ”Luin siitä tässä yhtenä päivänä. Monet Kanadan huippuhevosten omistajista ovat lähdössä kymmenen päivän huviretkelle hevosineen ja seisahtuvat matkan varrella kilpailuihin.”

”Kaikki omistajat eivät ole kanadalaisia. Jotkut ovat yhdysvaltalaisia, australialaisia ja englantilaisia. Yksi matkustajista on Julius Filmer.”

”Ohhoh”, minulta pääsi.

”Niin juuri. Juttu herättää maailmanlaajuista julkisuutta, ja Kanadan Jockey-klubi toivoo voivansa edistää kaikkia Kanadan hevoskilpailuja. Eilen sikäläinen johtaja Bill Baudelaire kertoi, että matkustajaluetteloon oli tullut myöhäinen lisäys: Filmer. Baudelaire tahtoi tietää, emmekö me voisi jollain keinoin pitää tuota ei-toivottua Filmeriä poissa arvovaltaisesta junasta. Emmekö mitenkään voisi julistaa häntä epäsuosiossa olevaksi henkilöksi kaikilla kilparadoilla? Vastasin hänelle, että jos meillä olisi

perusteita kieltää Filmeriltä mukaanpääsy, olisimme sen jo tehneet."

Koko Jockey-klubin pettynyt raivo värisi prikaatinkomentajan äänessä hänen jatkaessaan: "Baudelaire pyysi, että jollemme saisi Filmeriä pois junasta, viitsisimmekö edes toimittaa jonkun miehistämme mukaan. Vaikka kaikki paikat on myyty, hän kiristi järjestäjiltä yhden ylimääräisen lipun. Baudelaire toivoi jonkun meidän klubimme virkailijoista tai minun itseni osallistuvan retkelle näkyvästi, jotta Filmer tietäisi, että häntä pidetään tarkasti silmällä, ja pidättyisi häijyyksistä, joita hänellä on mielessään."

"Aiotko lähteä?" kysyin lumoutuneena.

"En, en aio. Sinä lähdet. Kerroin Billille, että lähettäisin junamatkustajan, jota Filmer ei tunne. Yhden miehistäni. Jos Filmer sitten yrittää jotain, meillä voisi olla oiva tilaisuus saada selville, kuinka ja mitä hän aikoo. Voisimme napata hänet itse teosta."

Kovin yksinkertaista, kun sen noin esitti, ajattelin. Tosin täysin mahdotonta toteuttaa. "Mitä Baudelaire vastasi?"

"Puhuin hänet ympäri. Hän odottaa sinua. No, ei hän sinun nimeäsi tiedä. Kerroin lähettäväni jonkun melko nuoren mutta kokeneen. Jonkun, joka ei näyttäisi olevan väärässä paikassa" – hänen hampaansa välkähtivät – "miljonäärien pikajunassa."

"Mutta . . ." aloitin mutta vaikenin siinä samassa. En uskonut olevani kyllin pätevä sellaiseen työhön. Toisaalta taas: kävipä tuuri.

"Lähdetkö?", hän kysyi.

"Lähden", vastasin.

Catto hymyili. "Sitä toivoinkin."

PRIKAATINKOMENTAJAN tapaamisen jälkeisenä sunnuntaiaamuna aloin miettiä, mitä pakkaisin Kanadan-matkalle. Catto neuvoi minua olemaan rikas nuori tyhjäntoimittaja, jolla ei ollut muuta tekemistä kuin huvittelu – ja minulta kun haaskaantui aikaa juuri sellaisen roolin välttämiseen. "Kunhan näytät osaasi sopivalta."

"Selvä."

"Olen huomannut sinut joskus kilpailuissa. Jonain päivänä näytät pörssimeklarilta ja seuraavana olet kuin suoraan peräkylistä. Millington ei kuulemma usein huomaa sinua lainkaan vaikka tietää sinun olevan paikalla."

"Olen kai oppinut harjoituksen myötä, mutta en tee mitään ihmeitä. Muutan kampausta, vaihdan vaatteita, vähän renttuilen."

"Se tepsii", hän sanoi. "Ole sellainen kuin Filmer odottaisi matkustajien olevan."

Valikoin kalleimmat ja vähiten käytetyt vaatteeni ja totesin, että minun oli syytä ostaa ennen lähtöä uusia paitoja, uudet kengät ja kašmirjumpperi.

SOITIN Millingtonille maanantaiaamuna ohjeitten mukaan. Hän oli kuullut junasta eikä ollut lähtöni kannalla. "Haluan tavata sinut, mieluummin aamupäivällä", hän tiuskahti.

Sovimme tapaavamme kuten usein ennenkin Victoria-aseman lähellä olevassa baarissa, josta sai pientä purtavaa. Tulin paikalle kymmenen minuuttia etuajassa ja huomasin Millingtonin jo istuvan pöydässä. Hänellä oli edessään tuopillinen ruskeaa juomaa ja muutama makkarasämpylä. Otin tarjottimen ja valikoin palan juustokakkua pienen lasioven takaa.

Valoisassa ja siististissä baarissa vallitsi aina huumaava melu. Popmusiikki jyskytti täysillä, ruokalautasten räminän säestyksellä. Asiakkaat olivat enimmäkseen matkustavaisia. Kukaan ei koskaan katsonut Millingtonia ja minua pitkään, eikä kukaan olisi voinut kuulla meidän puhettamme.

"En hyväksy sitä, että matkustat Filmerin kanssa", Millington sanoi tuimasti. "Tämän jälkeen hän tuntee sinut, eikä sinusta ole meille kilparadoilla mitään hyötyä."

"Prikaatinkomentajan mukaan matkalle lähtee viitisenkymmentä hevostenomistajaa perheineen. En minä tuppaudu Filmerin silmien alle. Varsin todennäköisesti hän ei muista minua jälkeenpäin."

"Olet liian lähellä häntä", Millington sinnitteli. "Minusta ei ole hauskaa päästää sinua käsistäni."

Katsoin häneen aidosti hämmästyneenä. "Uusi ääni kellossa", sanoin.

"En halunnut sinua alun perin meidän palvelukseemme", Millington sanoi harteitaan kohauttaen. "Nyt sinä olet minulle kuin silmät takaraivossani. Roistot ovat valittaneet sinusta siitä saakka, kun työsi aloitit. Kai minä nyt sen tajuan enkä halua menettää sinua. Sanoin komentajalle, että haaskaamme valttikorttimme, kun lähetämme sinut siihen junaan. Hän vastasi, että saatamme hyvinkin lyödä valtin pöytään."

Katsoin Millingtonin huolestuneita kasvoja ja kysyin: "Tiedätkö Filmerin matkasuunnitelmista jotain, mitä et ole kertonut minulle?"

"En. Kertoisin jos tietäisin."

SEURAAVANA päivänä, tiistaina, ajoin Nottinghamiin kovaan päivätyöhön, norkoilemaan laukkakilpailuihin.

Olin ostanut uudet vaatteet ja pakannut tavarani seuraavan aamun lähtöä varten, ja vanha vaellushaluni oli sykähtänyt kipeästi kyljessäni. Millingtonin ei pitäisi pelätä Filmerin suhteen, että hän menettäisi minut, ajattelin. Ennemmin saattaisin tuntea vanhaa viettelystä eteenpäin menoon ja halua kurkistaa, mitä seuraavan kulman takaa löytyisi.

Minulla oli ylläni kulunut nahkatakki ja kangaslakki. Kiikarikamera riippui kaulassani, ja kädessäni rutistin kilpailujen ohjelmaa. Seisoin punnitushuoneen ulkopuolella katselemassa, kuka tuli ja kuka meni, kuka puhui kenelle, kuka näytti huolestuneelta, kuka onnelliselta, kuka pahansuovalta. Sitten kuljeksin asemiin lähelle kaiteita, jotka erottivat vedonlyönnin välittäjien katsomon (sitä sanottiin Tattersallsin aitaukseksi) kerhosta, katsomon kalliimmasta päästä. Sieltä näin vaivatta kummankin aitauksen väen.

Seurasin tapani mukaan, kuka löi vetoa kenenkin kanssa, ja kun tulin katsomoa ja minua lähinnä olevan vedonlyönnin välittäjän luo, huomasin, että hänen asiakkaanaan oli parhaillaan Filmer.

Katselin hänen vedonlyöntiään ja ajattelin edessä olevaa junamatkaa, kun Filmer kallisti päätään ja katsoi minua suoraan silmiin.

Toinen luku

KÄÄNSIN katseeni heti mutta rauhallisesti ja vilkaisin kohta uudestaan Filmeriä. Hän jutteli edelleen välittäjän kanssa. Hivuttauduin takanani olevan tungoksen läpi ylöspäin, kunnes pääsin viitisen askelmaa korkeammalle. Filmer ei kääntynyt katsomaan, mihin olin hävinnyt.

Sydämeni jyskytys tasaantui hieman. Katseittemme kohtaamisen oli täytynyt olla silkkaa sattumaa. Se oli silti pahuksen kiusallista, varsinkin tässä vaiheessa. Filmer löi vetonsa ja lähti kohti satulointipilttuita valvomaan tuttuun tapaansa hevosensa juoksun loppuvalmisteluja. Kuljeksin hänen vanavedessään. Pilttuilta hän meni paraatiradalle, sieltä katsomoon seuraamaan hevosensa juoksua ja sieltä satulanriisumisaitaukseen, joka oli varattu toiseksi tulleelle hevoselle.

Filmer suhtautui tappioonsa urheasti, muistipa onnitella voittajahevosen omistajaakin. Hän lähti aitauksesta omahyväinen virne kasvoillaan. Samassa häntä vastaan tuli nuori mies, joka yritti tuupata salkun hänen käteensä.

Julius Apollon ilme vääntyi omahyväisestä raivostuneeksi. Hän

ei huolinut salkkua ja melkein sylki tuputtajan päälle. Hänen tumma päänsä nytkähti eteenpäin kuin kobra olisi iskenyt. Salkkua tarjonnut nuori mies peräänty säikkynä ja juoksi paniikin vallassa tiehensä. Filmer hillitsi itsensä ja silmäili muina miehinä virkailijoitten suuntaan nähdäkseen, oliko kukaan heistä huomannut mitään. Kukaan ei ollut.

Seurasin nujerrettua nuorukaista, joka rutisti edelleen salkkua. Hän hankkiutui hermostuneena laihan, vanhemmanpuoleisen miehen pakeille. Tämä odotti ulosmenoportin takana kynsiään pureskellen. Salkun nähdessään laiheliini näytti melkein yhtä vimmastuneelta kuin Filmer, ja miesten välille sukeutui kiivas väittely.

Laiheliini tökki hermokimppua rintaan. Hermokimpun hartiat lysähtivät. Laiheliini kääntyi ja marssi pysäköintialueen uumeniin.

Hermokimppu toi salkun takaisin portista lähimpään baariin. Minun täytyi norkoilla pitkään baarin pienessä väkijoukossa ennen kuin mitään muuta tapahtui. Vähän sen jälkeen kun Filmerin toinen hevonen oli hävinnyt, Filmer itse kulki ohi vedonlyöntilippuja repien ja kaikkea muuta kuin iloisen näköisenä.

Hermokimppu ampaisi odotusasemistaan ja tarjosi uudestaan salkkua. Tällä kertaa Filmer otti sen mutta kiivaan ärtyneenä ja ympärilleen vilkuillen. Sitten hän asteli määrätietoisesti ulos ja lähti autolleen.

Hermokimppu epäröi vähän aikaa ja sitten hänkin lähti pysäköintialueelle. Minä roikuin miekkosen kintereillä ja näin hänen nousevan etupenkille autoon, jossa laiheliini jo istui. Miehet eivät lähteneet heti ajamaan, ja ehdin kävellä kiirehtimättä omalle autolleni.

Tiellä jättäydyin mukavasti miesten jälkeen heidän ajaessaan pohjoista kohti. Soitin Millingtonille. Kerroin hänelle salkusta ja sanelin hänelle auton rekisterinumeron.

"Varsin kiintoisaa, ettei hän halunnut ihmisten näkevän, että hän otti salkun vastaan", Millington sanoi. "Oliko siinä mitään erikoista?"

"Sikäli kuin erotin salkku oli musta, kiiltävä, mahdollisesti krokotiilinnahkaa, ja siinä oli kultaiset soljet", kuvailin.

"Jaa, jaa", Millington sanoi epämääräisesti. "Soitan sinulle sitten sen rekisterinumeron tiedot."

Laiheliinin auto suuntasi moottoritielle Skotlantia kohti. Millington soitti ja kertoi, että saaliini oli rekisteröity I. J. Horfitzille, joka asui Doncasterissa. Hän luki tarkemman osoitteen.

"Tuoko nimi Horfitz mitään mieleesi?" Millington kysyi.

"Ei yhtään mitään", vastasin napakasti. "Muuten, otin muuta-

man valokuvan. Yhden salkkua tuputtaneesta hermoilijasta, toisen hänestä ja laiheliinista . . . tuota . . . mahdollisesti I. J. Horfitzista, ja yhden Filmeristä salkku kädessä. Tunnetko Horfitzin?"

"Sinä et ollut silloin vielä meidän leivissämme, mutta kyllä minä hänet tunnen. Ivor Horfitz. Hankimme hänelle elinikäisen porttikiellon viisi vuotta sitten. Kerron sinulle siitä myöhemmin. En usko, että sinun tarvitsee seurata häntä Doncasteriin. Löydämme hänet milloin haluamme. Palaa Lontooseen. Tavataan siinä kapakassa Victoria-asemalla. Ei pikabaarissa vaan kapakassa."

"Selvä on. Nähdään."

Kaksi ja puoli tuntia myöhemmin, ruoka-aikaan meluisan baarin pimeässä peränurkassa annoin Millingtonille filmirullan.

"Kuka Horfitz on?" kysyin sammuttaessani oluella pitkän ajomatkan aikana syntyneen janon. "Tiesitkö, että hän tunsi Filmerin?"

"En", Millington sanoi vastaten ensin jälkimmäiseen kysymykseen. "Eikä Filmer tahtoisi tulla nähdyksi hänen seurassaan missään yhteydessä."

"Sittenhän kilparadan virkailijat tuntevat viestinviejänkin, sen hermostuneen kaverin. Jos tämä olisi ollut ventovieras, miksi Filmer olisi reagoinut niin rajusti?"

Millington vilkaisi minua syrjäsilmin. "Olet oppinut jotain sitten alkuaikojesi." Hän taputti taskuaan johon oli sujauttanut filmirullan. "Tämä kertoo, tunnemmeko miehen."

"Mitä Horfitz oikein on tehnyt?"kysyin.

Millington haukkasi kinkkupiirasta eikä pitänyt kiirettä.

"Hän omisti pienen tallillisen hevosia Newmarketissa ja palkkasi niille oman valmentajan. Varsin menestyvä pikku talli. Saavutti hämmästyttäviä tuloksia. Sitten valmentaja alkoi jänistää ja antoi pitkät koko touhulle, väitti paineen olevan hänelle liikaa. Hän sanoi kaikkien tallin hevosten olevan vaihdettavissa keskenään. Ne juoksivat missä tahansa kilpailuissa, joissa hän ja Horfitz arvelivat niitten voittavan. Kolmevuotiaita kaksivuotiaitten kilpailuissa, entisiä voittajia aloittelijoitten kilpailuissa, mitä vain jekkua. Horfitz osti ja myi hevosia jatkuvasti, joten talli ei näyttänyt koskaan samanlaiselta. Tallipojat tulivat ja menivät kuin jojot, ja hän pestasi kaikenlaisia kilparatsastajia. Yksikään ei päässyt jyvälle. Horfitzilla oli joitakin mahdollisesti suureen voittoon yltäviä hevosia, mutta vedonlyönnin välittäjät eivät innostuneet. Hänen hevosensa eivät juosseet isoissa kilpailuissa. Pienten kilpailujen vedonlyönneillä voi kuitenkin voittaa yhtä paljon kuin muualla. Horfitz kääri satojatuhansia vedonlyönnillä sekä lisäksi myymällä voittajiaan. Tosin hän myi juuri ne hevoset, joitten nimet olivat kilpailuohjelmassa eikä niitä, jotka tosiasiassa olivat voittaneet. Hän piti voittajat ja kilpailutti niitä edelleen. Koko juttu oli röyhkeää sumutusta."

"Oli tosiaan", myönsin.

"Kun valmentaja sitten laverteli, me viritimme muutaman ansan ja nappasimme Horfitzin apajalta. Hän sai elinikäisen porttikiellon radoille. Valmentajalle annettiin kolmen vuoden porttikielto ja ankara varoitus, mutta hän sai toimilupansa takaisin kolme vuotta sitten. Siitäkin oli etukäteen sovittu."

Nyökkäsin. Sitten Millingtonin leuka kirjaimellisesti loksahti auki. Katsoin tuota perinnäistä hämmästyksen elettä ja kysyin: "Mikä hätänä?"

"Voitko uskoa? Pitipä sattua. Paul Shacklebury, se murhattu tallipoika, oli Horfitzin entisen valmentajan leivissä."

Annoin Millingtonin selvitellä, mitä se oikein merkitsi, että Horfitzin entinen valmentaja pestasi kaverin, joka tapettiin myöhemmin siksi, että tämä tiesi liikaa Filmeristä. Mitä Paul Shacklebury oli tiennyt? Millington tivasi ties kuinka monennen kerran. Ja vielä tärkeämpää: mitä salkussa oli ja miksi Horfitz oli antanut sen Filmerille?

"Pehmitä sitä hermoilevaa lähettipoikaa", ehdotin ja tein lähtöä. "Hän saattaa visertää samalla lailla kuin se valmentaja. Mistä sen tietää."

"Ehkä visertääkin", Millington vastasi. "Kuule, pidä huolta itsestäsi siellä junassa."

Millington osasi olla toisinaan oikein inhimillinen, ajattelin.

Lensin seuraavana päivänä Ottawaan. Pyysin taksikuskia, joka ajoi minut keskikaupungille, etsimään minulle siistin hotellin. Hän silmäsi nopeasti vaatteitani ja matkalaukkuani ja sanoi, että Four Seasons -hotellin pitäisi sopia.

Sopihan se. Minulle annettiin pieni, mukava huoneisto. Soitin oikopäätä Bill Baudelairelle. Hänellä oli möreä sointuva ääni, jossa oli pehmeä kanadalainen korostus. Hän sanoi tulevansa tunnin sisällä tekemään selkoa edessä olevasta jutusta.

Purin laukustani muutamia tavaroita, pesin suihkussa matkapölyt pois ja odotin kuulumisia. Bill Baudelaire tuli, kun taivas oli tummunut ja minä olin sytyttänyt valot. Hän silmäili huoneistoa ihmetellen. "Hauska nähdä, että Val Catto on sijoittanut teidät tiloihin, jotka sopivat rikkaalle nuorelle hevosenomistajalle."

Hymyilin mutta en kertonut hänelle totuutta. Baudelaire oli vaatimattoman näköinen mutta kerrassaan puoleensavetävä mies – vanttera, nelissäkymmenissä, punertavat hiukset, vaaleansiniset silmät ja vaalea iho, jossa oli muinaisen aknen arpien koloja. Kerran kun hänet näkee ei hevin unohda, ajattelin.

Hän istuutui nojatuoliin ikkunan ääreen. Minä istuin häntä vastapäätä toiseen nojatuoliin ja nostin polven toisen päälle. Hän tarkkaili minua hetken. Hänen otsansa kurtistui, hän oli selvästi kahden vaiheilla.

”Kuinka vanha olette?” hän kysyi odottamatta.

”Kaksikymmentäyhdeksänvuotias.”

”Val sanoi, että teillä on kokemusta. Hän sanoi, että sopisitte osaanne, ja niin sovittekin.” Baudelaire kuulosti pikemminkin huolestuneelta kuin tyytyväiseltä.

Minä sanoin: ”Jos näkisitte minut kilparadan halvoilla paikoilla, luulisitte minun kuuluvan sinnekin.”

Hänen ilmeensä kirkastui. ”Hyvä sitten. No, toin teille nipun papereita.” Hän laski ison kirjekuoren pöydälle. ”Yksityiskohtia junasta ja joistakuista matkustajista samoin kuin hevosista. Koko hanke on ollut valtaisa. On välttämätöntä, että siitä säilyy hyvä, oikea ja tahraton kuva alusta loppuun asti. Toivomme herättävämme maailmanlaajuista kiinnostusta Kanadan hevoskilpailuja kohtaan. Haluamme houkutella tänne lisää muitten maitten hevosia ja saada mahdollisimman paljon vaikutusvaltaa kansainvälisiin hevoskilpailuihin.”

”Ymmärrän kyllä”, sanoin.

”Te ja minä matkustamme huomisiltana omia teitämme Torontoon, kunhan olette sulattanut kaiken tuomani materiaalin. Pistäydyn uudestaan kello kahdelta antamassa loppuselvityksen.”

”Pystynkö saamaan teihin kutakuinkin helposti yhteyden huomisen jälkeen?” kysyin. ”Toivoisin sitä.”

”Kyllä toki. En itse nouse junaan, mutta olen Winnipegin kilpailuissa samoin kuin Vancouverissakin. Ja tietenkin Torontossa. Olen esittänyt kaiken noissa papereissa pääpiirteittäin.”

”Hyvä on.”

”Yksi ikävä uutinen minun kuitenkin pitää kertoa, koska en ehtinyt saada sitä paperille. Näyttää siltä, että Julius Filmer on ostanut osuuden hevoseen, joka on junassa mukana. Ontarion kilpailutoimikunta on huolissaan, mutta emme mahda asialle mitään. Sääntöjä ei ole rikottu, eikä Filmeriä ole tuomittu rikoksista.”

”Mikä hevonen se on?” kysyin.

”Laurentide Ice. Siitä kerrotaan papereissa. Laadimme turvallisuussyistä sellaisen säännön, että vain hevostenomistajat voivat mennä kuljetusvaunuun hevosia katsomaan. Luulimme, että meillä olisi Filmerin suhteen lohtuna ainoastaan se, ettei hän pääsisi hevosvaunuun, ja nyt hän pääseekin.”

”Kiusallista.”

”Raivostuttavaa. Hän suunnittelee jotain. Pilaa vielä koko jutun. Hän on oikeastaan sanonutkin niin.” Baudelaire katsasti minua ja pudisti päätään. ”Ei millään pahalla, mutta kuinka aiotte estää hänen aikeensa?”

”Riippuu siitä, mitä minun tarvitsee estää.”

Baudelaire hymyili samassa. ”Niin, hyvä on. Sittenhän näemme.”

Hän lähti vähän ajan kuluttua. Aukaisin kirjekuoren ja havaitsin sisällön kerrassaan kiehtovaksi. ”Suuri mysteerijuna” loisti punaisin kirjaimin kiiltävän esittelylehtisen kultaisessa kannessa. Junamatka oli tosiaankin vaatinut valtaisat järjestelyt. Lyhyesti sanottuna hanke tarjosi maailman kilpahevostenomistajille tilaisuuden kilpailuttaa hevosiaan Torontossa, matkustaa junalla Winnipegiin ja kilpailla taas siellä, viipyä kaksi yötä hotellissa korkealla Kanadan Kalliovuorilla ja jatkaa junalla Vancouveriin, missä voitaisiin jälleen kilpailla. Junassa oli tilat yhdelletoista hevoselle sekä erikoismakuuvaunut, erikoisravintolavaunu ja kuorma hyvää viiniä neljällekymmenellekahdeksalle VIP-matkustajalle. Jos joku omisti yksityisen junanvaunun, sen saattoi liittää junaan.

Jokaisessa kilpailukaupungissa yövyttäisiin huippuluokan hotellissa. Koko matka kestäisi kymmenen päivää. Lisäksi matkan viihteeksi järjestettäisiin kiintoisa murhaleikki, ja matkustajien toivottaisiin ratkovan sitä.

Vavahdin aavistuksen verran lukiessani leikistä. Filmerissä itsessään olisi ollut arvoitusta riittämiin.

Esitteessä kerrottiin, että tavallisiin kilpailuohjelmiin oli lisätty erikoiskilpailut Torontossa, Winnipegissä ja Vancouverissa. Palkintosummat olivat mahtavat, ja niiden uskottiin miellyttävän hevostenomistajia. Ei suinkaan oletettu, että omistajat haluaisivat kilpailuttaa junassa matkaavia hevosia kolme kertaa niin lyhyessä ajassa. Yhtä hevosta ei tarvinnut kilpailuttaa kuin kerran, sillä erikoiskilpailuihin sai kuljettaa muita hevosia lentoteitse tai maitse.

Tallipojilla ja muilla apulaisilla olisi omat ravintola- ja makuuvaununsa. Junassa kuljetettaville hevosille oli varattu tallipaikat Torontossa, Winnipegissä ja Vancouverissa. Matkustajien käydessä

katsomassa vuoriston Lake Louise -kansallispuistoa, hevoset vietäisiin Calgaryyn talleihin ja jaloittelemaan.

Seuraavaksi saamassani selvityksessä lueteltiin kaikki yksitoista hevosta ansioineen ja sitten niitten omistajat ja heidän kansallisuutensa. Kaksi omistajaa Englannista (toinen heistä Filmer), yksi Australiasta, kolme Yhdysvalloista ja kuusi Kanadasta (yksi heistä Filmerin kumppani). Omistajat aviomiehineen tai vaimoineen, perheineen ja ystävineen olivat varanneet VIP-matkustajien paikat. Valmentajat matkustivat lentokoneella Winnipegiin ja Vancouveriin.

Viimeksi nipussa oli paksu esite, jonka matkan järjestäjät olivat koonneet. He ilmeisesti järjestivät kiertomatkoja ihan minne tahansa ihmiset vain viitsivät mennä. He lavastivat myös murhaleikkejä matkustajien huviksi. Suureen mysteerijunaan he olivat omien sanojensa mukaan järjestäneet jotain todella erikoista.

Murhaleikki, joka salpaa hengen. Huumaava kokemus. Tarina kehkeytyy ympärillänne. Johtolankoja löytyy. Olkaa varuillanne.

Onpa mahtavaa, ajattelin kuivakasti. Siinä ei kuitenkaan ollut vielä kaikki. Seurasi loppuluritus:

Varokaa. Monet ovat muuta kuin miltä näyttävät.

”Kuinka junaan pystytään järjestämään näytelmä?” kysyin Bill Baudelairelta seuraavana päivänä huoneistossani. ”En olisi uskonut, että sellainen onnistuu.”

”Ei siellä oikeastaan panna pystyyn näytelmää”, Baudelaire vastasi. ”Jotkut matkustajista toimivat näyttelijöinä ja laittavat tarinan vauhtiin. Olin murhaleikkipäivällisillä vähän aikaa sitten, ja jotkut vieraista olivat näyttelijöitä. Ennen kuin huomasimmekaan olimme keskellä tapahtumaketjua, joka tuntui aivan todelliselta. Se oli kerrassaan ihmeellistä.”

”Jotkut matkustajista siis . . .” toistin hitaasti. ”Tiedättekö ketkä?”

”En tiedä”, Baudelaire vastasi liiankin hilpeästi. ”Näyttelijöitten paljastaminen on osa lystistä. Tietenkin he saattavat piileksiä toisessa matkustajajoukossa, kunnes heidän aikansa on astua esiin.”

”Missä toisessa joukossa?” kysyin ilmeettömästi.

”Hevoskilpailujen yleisön joukossa.” Hän katsoi minua silmiin. ”Eikö papereissanne puhuta heistä mitään?”

”Ei puhuta.”

”Vai niin.” Baudelaire mietti hetken. ”No, jotta matka olisi järjestäjille taloudellisesti kannattava, lisäsimme junaan vielä kolme makuuvaunua, yhden ravintolavaunun ja lepovaunun sellaisia matkustajia varten, jotka eivät välitä maksaa yhtä paljon kuin hevostenomistajat mutta tahtoisivat silti käydä lomallaan hevoskilpailuissa eri puolilla Kanadaa. He ostavat lippunsa normaaliin hintaan ja hoitavat itse majoituksensa pysähdyspaikoissa.”

Huokasin. Kaipa se oli ihan järkevää. ”Millainen on lepovaunu?”

”Siinä ei ole makuuhyttejä, mutta sen istuimet menevät makuuasentoon.”

”Paljonko matkustajia on kaiken kaikkiaan?”

”Vaikea sanoa. Aluksi nelisenkymmentä omistajien ryhmässä. Sitten tallipojat, näyttelijät, junan henkilökunta ja niin edelleen. Sitten vielä kilpailujen katselijat . . . jaa, ehkä parisensataa ihmistä kaikkiaan.”

Eksyisin parinsadan ihmisen joukkoon helpommin kuin neljänkymmenen keskelle, ajattelin. Hevostenomistajat etsiskelisivät näyttelijöitä, ihmisiä, jotka olivat muuta kuin päältä näytti.

”Kysyitte yhteyshenkilöstä”, Bill Baudelaire sanoi. ”Olen puhunut asiasta muutamien klubilaistemme kanssa. Tulimme siihen tulokseen, että voitte tarvittaessa hyvin soittaa meille pysähdyspaikoista.”

”Tiedot tuppaavat vuotamaan. Enkö voisi lähettää viestejä jonnekin, mistä vain te saisitte ne? Esimerkiksi kotiinne.”

”Minulla on kolme teini-ikäistä tytärtä ja kiireinen vaimo. Puhelimen kuuloke ei ole juuri koskaan paikallaan.” Hän mietti hetken ja kirjoitti sitten puhelinnumeron pienen muistilehtiön sivulle ja antoi sen minulle.

”Soittakaa tähän numeroon”, hän sanoi. ”Se on äitini numero. Hän on aina paikalla. Hän ei ole hyvässä kunnossa ja viettää suuren osan ajastaan vuoteessa. Järjenjuoksussa hänellä ei ole mitään vikaa. Jos hän soittaa minulle töihin, puhelu yhdistetään heti, koska kaikki tietävät hänen olevan sairas. Kelpaako?”

”Kelpaa, oikein hienosti”, vastasin epäilyksiäni paljastamatta. Kirjekyyhkytkin voisivat olla tehokkaampia, ajattelin.

”Onko vielä kysyttävää?” Baudelaire kysyi.

”On. Voisitteko mitenkään kysyä Laurentide Icen omistajalta, miksi hän myi hevosestaan puolet Filmerille?”

”Omistaja on muuten naisihminen. Tiedustelen asiaa. Siinäkö kaikki?” hän kysyi.

”Lippu puuttuu.”

”Ai niin. Se on Merryn matkatoimistossa. Siellä järjestellään vielä nukkumapaikkoja, koska olemme lisänneet teidät joukkoon. Meidän on ilmoitettava matkatoimistolle tietenkin teidän nimenne. Toistaiseksi olemme kuitenkin kertoneet vain sen, että meidän on pakko saada vielä yksi paikka ja että asia täytyy hoitaa, vaikka se näyttäisi kuinka mahdottomalta.” Baudelaire nousi lähteäkseen. ”No, hyvää matkaa”, hän sanoi ja jätti minut yksin miettimään.

Ensimmäinen aatokseni oli, että jos matkustaisin junalla koko manteren poikki, voisin myös aloittaa matkanteon junalla. Jos Ottawasta pääsi Torontoon junalla, menisin sillä enkä lentäisi.

Juna todella kulki, hotellin neuvonnasta tiedettiin kertoa. Se lähtisi kymmentä vaille kuusi illalla ja olisi perillä neljä tuntia myöhemmin. Junassa tarjoiltaisiin päivällistä.

Junamatka osoittautui hauskaksi. Päivällinen oli järjestetty samalla lailla kuin lentokoneissa. Tarjoilijoita kulki paitahihasillaan, tummankeltainen liivi paidan päällä. He lykkivät ruokakärryjä pitkin käytävää ja tarjoilivat kulkiessaan. Tarkkailin heitä joutessani hyvän tovin, ja kun he olivat menneet ohitseni, en muistanut enää tarjoilijoiden kasvoja. Syödessäni päivänvalo hiipui ohitseni kiitävän maiseman yllä. Mieleeni tulivat kameleontit. Torontossa nousin taksiin ja kirjoittauduin jälleen Four Seasons -ketjun hotelliin.

Aamulla, muutamaa sataa aatosta myöhemmin, menin Merryn matkatoimistoon. Harhauttavan pienen näköisen talon sisällä tuntui olevan väljälti kirkkaasti valaistua tilaa. Matot olivat hailakat, seinät vaaleaa puuta, tunnelma kertakaikkisen tyyni. Toimistossa oli monen monta työpöytää, joitten takana käytiin lukuisia hiljaisia kiireettömiä puhelinkeskusteluja.

Menin pöydän ääreen, jonka takana istuja ei puhunut puhelimeen, ja sanoin etsiväni henkilöä, joka huolehti mysteerijunan järjestelyistä.

”Tuolla, kolmas pöytä. Virkailija palaa ihan hetken kuluttua.” Pöytien edessä oli tuoleja. Istuin yhdelle. Pöydällä oli muovinen nimikilpi, johon oli kaiverrettu poissaolevan pöydänhaltijan nimi. NELL RICHMOND. Kuulin takaani äänen: ”Voinko olla avuksi?”

Naisella oli vaaleat hiukset, harmaat silmät ja hän oli siistin näköinen pisamaryppäineen. Hän ei kuitenkaan ollut niin nuori – noin kahdeksantoistavuotias – kuin ensi näkemältä vaikutti. Hän kiersi pöytänsä taakse ja istuutui.

”Tulin kysymään junamatkasta”, minä sanoin. ”Nimeni on Tor Kelsey.”

Nainen kohotti heti päänsä. ”Niinkö? Jockey-klubista kerrottiin aamulla teidän nimenne. Olemme ottaneet teidät mukaan, koska Bill Baudelaire sanoi peruuttavansa koko hankkeen, jos teitä ei oteta.”

Naisen harmaista silmistä ei huokunut myötätuntoa, kun hän arvioi minua. Ei niistä aivan suoraan kuvastunut, ettei hän pitänyt minua kaiken ylimääräisen touhotuksen arvoisena – mutta eipä juuri muutakaan.

”Erikoisravintolavaunu tuottaa vielä hankaluuksia”, hän sanoi. ”Paikkoja on vain neljäkymmentäkahdeksan. Meidän täytyy järjestää kaikki istumaan samaan aikaan murhaleikin takia. Jotkin paikat menevät näyttelijöille, ja te olette oikeastaan neljäskymmenesyhdeksäs matkustaja.” Nainen vaikeni hetkeksi. ”No, se taitaa olla meidän murheemme eikä teidän. Bill Baudelaire pyysi meitä täyttämään kaikki mahdolliset toiveenne. Hän ei osannut sanoa, mitä saattaisitte pyytää. Hänestä ei ollut yhtään apua. Tiedättekö itse mitä haluatte?”

”Tahtoisin tietää, keitä näyttelijät ovat ja minkälainen on leikin kulku.”

”Sitä emme voi kertoa. Emme paljasta matkustajille koskaan mitään.”

”Kertoiko Bill Baudelaire, miksi hän niin ehdottomasti halusi minut junaan?” kysyin.

”Ei oikeastaan.” Nainen rypisti otsaansa. ”Hän vain vaati meitä ottamaan teidät.”

”Lähdettekö te mukaan?” kysyin.

”Lähden kyllä. Jonkun on oltava paikalla hoitamassa häiriöt.”

”Kuinka hyvä olette säilyttämään salaisuuksia?”

”Minulle kerrotaan viitisen salaisuutta joka päivä jo ennen aamiaista. Minkä salaisuuden haluaisitte minulle uskoa?”

”Sen, että Jockey-klubi on palkannut minut hoitamaan häiriöitä.”

”Ahaa.” Lausahdus huokui salaliittolaisuutta. ”Selvä on. Säilytän salaisuutenne.” Nainen mietti hetken. ”Näyttelijät pitävät harjoituksia tässä lähistöllä. Minun on tavattava heidät tänään johonkin aikaan, joten voin hoitaa asian saman tien heti. Mitä haluatte minun kertovan heille?”

”Tahtoisin teidän sanovan, että yhtiönne lähettää minut junaan hankaluuksien selvittäjäksi. Sanokaa, että olen tavallaan varmistamassa selustaa. Haluan myös ratkaista sen ylimääräisen istumapaikan ongelman. Haluan nousta junaan tarjoilijana.”

Nainen ei räpäyttänyt silmiään, nyökkäsi vain. ”Selvä. Hyvä aja-

tus. Järjestän asian. Tulkaa sitten. Tekemistä on vielä yllin kyllin."

Nainen liikkui luontevan ripeästi, ja kohta kaartelimme kadunkulmista hänen pienellä sinisellä autollaan ja pysähdyimme viimein ison talon autotallin eteen. Harjoitukset pidettiin autotallissa. Siellä ei ollut autoa vaan kymmenisen miestä ja naista, jotka seisoivat ryhmissä.

Nell esitteli minut mainitsematta nimeäni. "Hän tulee junaan yhtiömme tarkkailijaksi. Hän toimii ravintolavaunun tarjoilijana. Siitä syystä hän voi liikkua kaikkialla junassa epäilyksiä herättämättä. Onko selvä? Älkää kertoko maksaville matkustajille, että hän on meikäläisiä."

Toiset pudistivat päätään. Tosiasioitten pimittäminen matkustajilta oli heidän jokapäiväistä työtään.

"Hyvä on", Nell sanoi minulle. "Jätän teidät tänne. Soittakaa minulle myöhemmin." Hän laski ison kirjekuoren pöydälle, vilkutti näyttelijöille ja katosi. Suunnilleen minun ikäiseni mies, jolla oli vaaleanruskea säkkäräpehko, astui esiin, kätteli minua ja sanoi: "Hän on huipputekijä omalla alallaan. Minun nimeni on David Flynn, mutta sano minua Zakiksi. Se on nimeni murhaleikissä. Tästä eteenpäin kutsumme toisiamme leikkinimillämme, jottemme sekoile matkustajien aikana. Sinullakin on syytä olla roolinimi. Kävisikö . . . tuota noin . . . Tommy?"

"Mikäpäs siinä."

Minut esiteltiin jokaiselle yksitellen nimeltä, jota kukin käyttäisi junassa.

"Mavis ja Walter Bricknell, kilpahevosenomistajia." Pariskunta oli keski-ikäinen ja pukeutunut toisten tapaan farkkuihin ja jumppereihin. "He ovat oikeastikin naimisissa keskenään."

David/Zak eteni reippaasti riviä pitkin. "Ricky, murhaleikin tallipoika. Hänen osansa päättyy Winnipegissä, ja hän jää siellä pois. Tässä on Raoul, Bricknellien kilpahevosvalmentaja, heidän vieraansa junassa. Tässä on Giles. Älä anna hänen komean ulkomuotonsa pettää, hän on murhaajamme. Tässä on Angelica, ensimmäinen uhri. Sitten tulee Pierre, jonka pakkomielteenä on vedonlyönti. Hän on rakastunut Bricknellien tyttäreen Donnaan. Tämä tässä on Donna. Käymme nyt läpi sunnuntaiaamun ensimmäisen kohtauksen, joka tapahtuu rautatieasemalla. Onko valmista? Antaa mennä."

Mavis ja Walter sanoivat: "Me juttelemme toisten matkustajien kanssa matkasta."

Pierre ja Donna sanoivat: "Me riitelemme puoliääneen."

Giles sanoi: "Minä puhun mukavia matkustajille."

Angelica sanoi: "Minä etsin jotakuta Steveä. Kysyn matkustajilta, ovatko he nähneet häntä. Häntä ei kuulu."

Raoul sanoi: "Minä heitän vettä myllyyn Pierren ja Donnan riitaan, koska haluan heidän panevan välinsä poikki, jotta voin itse mennä Donnan kanssa naimisiin. Tytön isäukon rahojen takia tietysti."

Ricky sanoi: "Minä juoksen matkustajien joukkoon verta valuvana ja huudan, että jotkut heittiöt yrittivät kaapata junasta hevosen."

Zak sanoi: "Minä marssin paikalle ja rauhoittelen ihmisiä. Sanon, että kaikki hevoset ovat turvassa, mutta varmistaakseni kaiken sujuvan jatkossakin hyvin nousen itsekin junaan. Olen rautateitten turvallisuuspäällikkö."

Hän katsoi seuruetta. "Onko kaikki tähän saakka kunnossa? Juna lähtee kahdeltatoista. Sitten kaikki kerääntyvät ravintolavaunuun samppanjalle. Toinen kohtaus esitetään vähän ennen lounasaikaa. Meidän täytyy kenties tehdä muutoksia matkan varrella, joten pidämme lopulliset harjoitukset junassa."

Toisista se oli järkevää, ja he alkoivat vetää takkeja ylleen. "Eikö teillä ole käsikirjoitusta?" kysyin Zakilta.

"Ei mitään muodollisia vuorosanoja, jos sitä tarkoitat. Jokainen meistä tietää, mitä meidän täytyy saada aikaan kussakin kohtauksessa, ja improvisoimme sen mukaan."

"Viitsitkö tiedottaa minulle aikeistanne joka päivä? Kerro minulle myös heti, jos sattuu jotain outoa ja odottamatonta."

"Ilman muuta. Voit kysyä Nelliltäkin. Hän tuntee tarinan. On vielä pari muutakin näyttelijää, jotka eivät olleet tänään paikalla, koska he tulevat kuvaan mukaan myöhemmin matkan varrella. Nell näyttää heidät teille."

Zak tarjoutui viemään minut autollaan, jos sattuisin tarvitsemaan kyytiä. Kysyin häneltä, menisikö hän Merryn matkatoimiston tienoille, ja hän vastasi menevänsä.

"Teetkö tällaista kaiken aikaa?" kysyin matkalla.

"Tarkoitatko näyttelemistä? Vaiko murhaleikkejä?"

"Kumpaakin."

"Kaikkea mitä tarjotaan", Zak vastasi suoraan. "Näytelmiä, mainoksia. Nykyään hoitelen enimmäkseen murhaleikkejä, koska ne ovat suosittuja. Melkein kaiken Merryn matkatoimiston tiliin, joka maksaa minulle kertakorvauksen. Sitten pestaan näyttelijät ja maksan heille. Mitä rahoista jää jäljelle, kuuluu minulle. Kirjoitan tarinat aina tilaisuuden mukaan. Viime viikolla minut tilattiin lää-

kärikokoukseen, joten teimme lääkäririkoksen. Nyt sitten on kyse kilpahevosista."

"Minulla ei ollut aavistustakaan, että murhaleikkejä oikein tehtaillaan", sanoin, kun Zak jarrutti Merryn toimiston edessä. Kiitin häntä kyydistä ja menin sisään. Matkatoimiston aiempi rauha oli rikkunut meluisaksi, kuumeiseksi hyörinäksi.

"Kuinka meidän kahdeltakymmeneltäviideltä pyöräilijältämme saattoi mennä rengas puhki yhtä aikaa?" Nell istui pöytänsä ääressä ja puhui puhelimeen. Hän painoi toisella kädellään vapaata korvaansa vaimentaakseen hälyn.

"Mitä? Ettäkö he ajoivat piikikkään karjaverkon yli? Miksi ne tomppelit eivät kantaneet pyöriään verkon toiselle puolelle?"

Istuuduin tuoliin Nellin pöydän ääreen. Metakka laantui, kriisi ratkesi. Nell laski kuulokkeen.

"Järjestättekö polkupyörämatkojakin?" kysyin.

"Tottahan toki. Myöskin matkoja Mount Everestille. Tarvitsetteko jotain?"

"Ohjeita."

"Niin, niin. Puhuin VIA:n kanssa. Kaikki kunnossa." VIA oli Kanadan matkustajajunia liikennöivä yhtiö. "Teidän odotetaan ilmaantuvan rautatieasemalle huomisaamuna kello kymmeneltä, jotta saatte sovittaa virkapukua. Kysykää tätä henkilöä." Hän ojensi minulle paperisuikaleen. "Teille näytetään kyllä, mitä teidän pitää sitten tehdä. Juna lähtee sunnuntaina kello kahdeltatoista. Kolmekymmentäviisi minuuttia aikaisemmin kuin tavallinen päiväjuna *Canadian*, joka seuraa kannoillamme Winnipegiin asti."

"Hevoset on kai kuormattu mukaan lastausalueella?"

"Kyllä, Mimicossa, kymmenisen kilometrin päässä asemalta. Sieltä lastataan kaikki muukin: ruoka, viinit, kukat. Leslie Brown, joka lähtee mukaan hevosten valvojana, pitää silmällä hevosia ja tallipoikia ja pitää siinä päässä kaiken kunnossa."

"Siis missä päässä?"

"Heti veturin takana. Ilmeisesti hevosten on parasta matkustaa siellä. Etumaiset vaunut eivät pahemmin huoju."

"Onko teillä junan pohjapiirrosta?" kysyin.

Nell ei aivan sanonut, että minä olin oikea kiusankappale, mutta hänen ilmeensä kertoi sen. Hän otti kuitenkin esiin paperiarkin ja työnsi sen minulle pöydän yli.

	Veturi
	Generaattori/höyrykattila
	Matkatavaravaunu
	Hevosvaunu
Tallipojat	Makuuvaunu
	Ravintola/maisemavaunu
Kilpailuyleisö	Makuuvaunu
	Makuuvaunu
	Makuuvaunu
	Lepovaunu
	Ravintola
Omistajat ja VIA:n henkilökunta	Makuuvaunu
	Makuuvaunu
	Makuuvaunu
	Erikoisravintola
	Maisemavaunu
	Yksityisvaunu

"Onko teillä nukkumajärjestystä?" kysyin. Nell ei vastannut vaan antoi minulle kaksi yhteen nidottua paperiarkkia. Etsin ensin, kuten ihmiset yleensä tekevät, oman nimeni ja löysin sen. Nell oli antanut minulle hytin, yhden hengen makuuvaunuosaston, heti Filmerin hytin vierestä.

Kolmas luku

KÄVELIN takaisin hotelliini ja soitin kello kahdelta paikallista aikaa prikaatinkomentaja Cattolle Englantiin. Hänellä oli minulle kerrottavaa.

"John Millington on tunnistanut valokuvistasi sen Horfitzin salkkumiehen. Hän on Ivor Horfitzin poika Jason. Tieto ei auta meitä puusta pitkään, mutta se tuo kaveri on." Prikaatinkomentaja vaikeni hetkeksi. "Kuinka sinulla siellä päässä hurisee?"

"En ole nähnyt Filmeriä vielä. Luultavasti hän osallistuu huomenna Ontarion Jockey-klubin viralliselle lounaalle Woodbinessa. Menen kilpailuihin ja seuraan siellä parhaani mukaan, mitä hän puuhailee." Kerroin Cattolle Bill Baudelairen äidistä ja lisäsin: "Kun junamme on lähtenyt, jätä hänelle viesti, jos haluat minuun suoraan yhteyden. Soitan sinulle sitten niin nopeasti kuin pystyn."

"Kuulostaa vähän hakuammunnalta", Catto nurkui.

”Bill Baudelaire ehdotti sitä itse. Kai hän tietää, onko hänen äidistään apuriksi.”

”Hyvä on sitten. Onhan se tyhjää parempi.” Catto ei kuulostanut kuitenkaan järin varmalta. Prikaatinkomentajat eivät ole tottuneet siihen, että vuoteenomat isoäidit hoitelevat kenttäpuhelimia. ”Olen kotosalla sunnuntaina”, hän sanoi. ”Viitsitkö soittaa, ennen kuin nouset junaan?”

”Totta kai.”

Laskin kuulokkeen, ja puhelin soi heti.

”Täällä on Bill Baudelaire”, kuului matalalla äänellä. ”Olen saanut Laurentide Icesta pyytämänne tiedot eli selvittänyt, miksi tuon hevosen omistaja myi puolet omistusoikeudesta.”

”Hienoa.”

”Enpä sanoisi. Filmer ilmeisesti oli Kanadassa viime viikolla kyselemässä useilta junaan ilmoittautuneilta hevosenomistajilta, myisivätkö nämä osuuksistaan puolet tai kolmanneksen. Hän kävi luetteloa jäjestelmällisesti läpi kunnes osui Daffodil Quentiniin, Laurentide Icen omistajaan.”

”Mikä siinä sitten on ikävää?” kysyin.

Baudelaire huokasi kuuluvasti. ”Hänen miehensä kuoli vuosi sitten ja jätti hevosensa vaimolleen. Kolme niistä on tähän mennessä kuollut onnettomuuksissa, ja leskirouva on kerännyt korvaukset vakuutuksista.”

”Kolme! Vuoden sisällä?”

”Aivan. Kaikki tapaukset on tutkittu, mutta aidoilta ne vaikuttavat. Rouvan mielestä se on kammottava yhteensattuma. Hän on vallan kuohuksissaan.”

”Syytä ollakin”, totesin.

”Joka tapauksessa juuri hän on myynyt hevosestaan puolet Julius Filmerille. On siinä pari. Soitin hänelle äsken ja tiedustelin kaupasta. Hän vastasi, että myynti sopi hänen kuvioihinsa eikä hänellä ollut syytä kieltäytyä. Hän sanoi järjestävänsä junassa juhlat.” Baudelaire puolestaan kuulosti kuin myrkyn nielleeltä. ”Tuletteko te huomenna Woodbineen?”

”Tulen mutta en lounaalle.”

”Selvä. Jos törmäämme toisiimme, olemme ventovieraat.”

”Tietenkin”, minä myönsin. Hyvästelimme ja lopetimme puhelun.

Daffodil Quentinia ei ainakaan ollut peloteltu myymään, ajattelin. Kukaan Filmerin uhkausten kohteeksi joutunut ei voisi suunnitella juhlia hänen seurassaan. Mietin, missä Filmer parhaillaan oli.

Mitähän hän mahtoi junailla? Oli lohdullista ajatella, ettei hän tiennyt minun olemassaolostani.

Vietin loppupäivän ostoksilla. Kello kuudelta, kun olin ensin jättänyt ostokseni hotelliin, palasin Merryn matkatoimistoon. Nell istui pöytänsä takansa puhelimessa ja osoitti äänetti vastapäistä tuolia. Istuuduin odottamaan.

Jotkut työntekijöistä vetivät takkia ylleen, haukottelivat, sammuttivat tietokoneensa. Perjantai-ilta – kaikki matkojenmyynnin into oli haihtunut.

”Minun on tultava töihin huomenna”, Nell sanoi alistuneesti. ”Miksi ihmeessä lupasin lähteä sinun kanssasi tänä iltana syömään? Olin varmaan päästäni sekaisin.”

Olin pyytänyt häntä, kun hän oli näyttänyt minulle junan nukkumapaikat (alitajuntani oli varmaan tehnyt siirtoja minun tietämättäni), ja hän oli vastannut: ”Mikäpäs siinä. Onhan minunkin syötävä.”

”Oletko valmis lähtemään?” kysyin.

”En. Minun täytyy puhua vielä yhden ihmisen kanssa. Voitko odottaa?”

”Olen aika hyvä odottamaan”, vastasin leppoisasti.

Muutama valo sammui. Jotkin edelleen palavista saivat Nellin vaaleat hiukset loistamaan, varjostivat hänen silmiään ja loivat kuopat hänen poskilleen. Minkälainen hän mahtoi olla, mietin. Viehättävä tuntematon, lukematon kirja, kenties jonkin alku . . . Sehän nähtäisiin.

Kuuntelin hajamielisenä, kun hän puhui jonkun Lorrimore-nimisen kanssa. ”Kyllä, kukkanne ja juomanne ovat jo junassa, kun se tulee asemalle . . . Hedelmät myös, kyllä . . . Tavataan sitten. Kuulemiin.” Nell vilkaisi minua ja sanoi: ”Lorrimoret omistavat sen yksityisvaunun, junan viimeisen vaunun.”

Kun lähdimme pimenneestä toimistosta, Nell tarkisti yhä mielessään asioita. Kävelimme vähän matkan päähän Uurrepääkansan ravintolaan, jonka joka sopukkaan oli ahdettu pöytiä. Jokaista pöytää valaisi kynttilälyhty.

”Mikä se uurrepääkansa oikein on?” kysyin.

”Kunpa tietäisi”, Nell vastasi.

Tarjoilija, jolta varmaan oli kysytty asiaa sadat kerrat, kertoi, että uurrepääkansa oli asunut näillä tienoin kymmenentuhatta vuotta sitten. Uurrepäät ilmeisesti kuvasivat kansan käyttämiä kivisiä työkaluja. Kutsuisivatko meidän jälkeläisemme meitä veit-

si-ja-haarukka-kansaksi, kysyin Nelliltä.

”Se on minusta aivan samantekevää”, hän vastasi. ”Juuri nyt minulla on kauhea nälkä.”

Autoimme asiaa nauttimalla mausteista savulohta ja sen jatkeeksi paahdettua viiriäistä. ”Toivottavasti tämä kaikki menee sinun kulutiliisi”, Nell sanoi, ja minä vastasin: ”Tietenkin”, mikä ei ollut totta. Ajattelin itsekseni, ettei ollut mitään mieltä olla varakas ellei nauttinut rahoistaan.

Nell nyökkäsi ja sanoi säpsähtäen, että hän oli unohtanut tilata Lorrimoreille Winnipegiin loistoauton.

”Tee se huomenna”, sanoin. ”Eivät he mihinkään karkaa.”

Nell katsoi minua epätietoinen ilme kasvoillaan, ja sitten ilme suli huvittuneeseen hymyyn.

”Hyvä on. Huomenna sitten. Vaikka Lorrimoret ovatkin pikkunappuloita tässä pelissä, he ovat totisesti tienneet meille paljon ylimääräistä työtä.”

”Keitä nämä Lorrimoret oikein ovat?” kysyin.

Nell esitti vastakysymyksen: ”Missä sinä asut?”

”Jos asuisin täällä, tuntisin siis Lorrimoret”, vastasin.

”Silloin et totisesti kysyisi, keitä he ovat.”

”Asun Lontoossa”, sanoin. ”Joten ole kiltti ja kerro.”

Nellillä oli yllään monien liikenaisten suosima tummansininen kävelypuku ja niin pelkistetyn yksinkertainen valkoinen pusero, että miettiä sopi, löytyisikö puseron alta sielun lämpöä lainkaan. Ajattelin, että pehmeämmin pukeutuvien naisten täytyi olla itsevarmempia kuin mitä olivat nämä sinipukuiset.

Nell ei osoittanut epävarmuutta vastatessaan: ”Lorrimoret kuuluvat Kanadan kaikkein rikkaimpiin perheisiin. He ovat juorulehtien tärkeintä ainesta. He omistavat hienoja taloja, tekevät lahjoituksia taidemuseoille, avaavat hyväntekeväisyystanssiaisia ja kestitsevät valtioitten päämiehiä.” Nell vaikeni hymyillen. ”Mercer Lorrimore omistaa myös hyviä kilpahevosia ja on Ontarion Jockey-klubin tukipilareita. Juuri he kunnioittavat junaamme läsnäolollaan: Mercer Lorrimore sekä hänen vaimonsa Bambi, heidän poikansa Sheridan ja tyttärensä Xanthe.”

”Eli jos Mercer Lorrimore on junassa, matkasta kirjoitetaan kautta maan entistä enemmän”, minä sanoin.

Nell nyökkäsi. ”Hän matkustaa ’Kanadan hevoskilpailujen hyväksi’, kuten Jockey-klubin mainostiedotteessa suurin kirjaimin todetaan.” Nell tarkasteli minua kynttilänliekin yli. ”Oletko naimisissa?” hän kysyi.

”En. Oletko sinä?”

”Enpä tosiaan.” Hänen äänensä oli aavistuksen verran välttelevä, mutta hän hymyili. ”Kokeilin suhdetta, joka ei onnistunut.”

”Siitä taitaa olla jonkin aikaa.”

”Niin kauan, että olen toipunut siitä.”

Sananvaihto selvitti minun mielestäni asioita ja kenties laati säännötkin. Nell ei etsinyt toista suhdetta, joka ei johtaisi mihinkään. Entä pientä hupaa? Sen näkisi aikanaan.

Hän otti puheeksi jälleen junat, ja vähän ajan kuluttua esitin hänelle kysymyksen, joka oli jäytänyt minua epämääräisesti kaiken päivää.

”Omistajilla on erityisliput kilpailuihin ja niin edelleen”, sanoin. ”Onko heillä muita erioikeuksia?”

”Vain se, että he voivat käydä hevosvaunussa.”

”Niin, sen tiedän. Ei siis mitään muuta?”

Nell mietti. ”Jos junassa kuljetettava hevonen voittaa jonkin erikoiskilpailun, omistaja saa elinikäisen maksuttoman jäsenyyden kaikkien kolmen kilparadan kerhoihin.”

Se ei tosiaankaan riittänyt Filmerille. Huokaisin. Miksi Filmer sitten oli niin vimmatusti halunnut hevosenomistajaksi?

Joimme kahvia kaikessa rauhassa, toistemme seurassa viihtyen. Kun olin maksanut laskun, palasimme lähelle matkatoimistoa, minne Nell oli pysäköinyt autonsa.

Hyvänyöntoivotukseksi annoimme toisillemme poskisuukot, Nell kiitti minua illasta ja lisäsi iloisesti näkevänsä minut sunnuntaina ellei hautautuisi näkymättömiin kaikkien niitten töitten alle, jotka hänen vielä lauantaina täytyi tehdä. Kävelin takaisin hotelliini, nukuin yöni ja ilmoittauduin seuraavana aamuna tasan kello kymmeneltä Union-rautatieaseman tiedotustoimistoon.

Tiedotuspäällikkö oli kuullut Nelliltä, että minä kuuluin näyttelijöihin. Hän saattoi minut aseman luolamaiseen päähalliin ja johdatti minut alas loputtoman näköiseen tilaan, jossa hoidettiin junien ruuat, pyykit ja tilapäistyöt. Hän työnsi pukuvaraston oven auki ja totesi: ”Tässä on se näyttelijä”, ja jätti minut kohtaloni huomaan.

Varaston henkilökunta oli hyväntuulista ja tehokasta. Muuan mies kysyi kaulukseni kokoa. Huonetta kiertävillä hyllyillä oli sadoittain taiteltuja paitoja, joissa oli vaaleanharmaita ja valkoisia pystyraitoja, raitakaulukset, pitkät hihat ja nappikalvosimet. ”Kalvosimien napit täytyy pitää kiinni kaiken aikaa, ellette tiskaa”, mies sanoi.

Ettäkö muka tiskaisin, ajattelin lauhkeasti.

Kahdessa telineessä riippui viljankeltaisia liivejä. Keskiharmaita housuja ja keskiharmaita takkeja oli rivikaupalla, ja harmaa-keltapunaruskearaitaisia solmioita oli laatikoittain. Avustajani piti huolen, että kaikki, mitä hän minulle antoi, sopi täydellisesti. "Meidän junamiehistömme on hyvin pukeutunut ja tahrattoman puhdas joka tilanteessa."

Hän ojensi minulle harmaan takin, kahdet harmaat housut, viisi paitaa, kahdet liivit, kaksi solmiota ja harmaan popliinitakin. Katsoin itseäni peilistä seistessäni siinä paitahihasillani, keltaiset liivit päälläni, ja peilistä katsoi tarjoilija-Tommy. Hymyilin kuvajaiselleni.

"Älkää muutelko virkapukua mitenkään", avustajani sanoi. "Pieninkin muutos paljastaisi teidät heti näyttelijäksi. Tätä virkapukua käyttävät kaikki makuuvaunupalvelijat ja ravintolavaunun henkilökunta hovimestaria lukuun ottamatta – hänellä on harmaa puku."

"Selvä."

Mies hymyili. "Lainaamme teille sunnuntaiaamuun asti lukittavan vaatekaapin. Pukeutukaa täällä, ennen kuin nousette junaan, ja ottakaa omat vaatteet mukaanne. Kun ette enää tarvitse virkapukua, olkaa hyvä ja huolehtikaa siitä, että saamme sen takaisin."

"Selvä", vastasin uudestaan.

Kun olin pukeutunut jälleen omiin vaatteisiini, mies vei minut parin käytävän päähän huoneeseen, jossa oli kapean kapeita kaappeja. Tommyn vaatteet tuskin mahtuivat sellaiseen. Mies lukitsi kaapin metallioven, antoi minulle avaimen ja johdatti minut takaisin pääaulaan.

"Onnea matkaan", hän sanoi. "Älkää läikyttäkö mitään."

"Kiitoksia kovasti", vastasin.

Palasin hotelliin ja tilasin auton viemään minut Woodbinen kilparadalle. Huoneessani käyttelin hiuskiharrinta, pukeuduin aurinkolaseihin ja kirjoneulevillapaitaan sulautuakseni hevoskilpailujen väkijoukkoon.

Ei todellakaan ole helppoa muistaa muukalaisen kasvoja ohikiitävän tapaamisen jälkeen, ellei muistamiseen ole erityistä syytä tai ellei vieras erotu selvästi muista. Olin kohtalaisen varma siitä, ettei kukaan tuntisi minua enää junassa, vaikka seisoisin katsomossa epähuomiossa jonkun matkustajan vieressä. Sainkin siitä vakuuttavan todisteen melkein heti päästyäni pääsylipun ostettuani. Bill Baudelaire seisoi lähistöllä tungosta silmäillen, ja hänen katseensa seisahtui minuun tuokioksi ja liukui pois.

Menin hänen luokseen ja kysyin: "Voisitteko sanoa, paljonko kello on?"

Hän vilkaisi kelloaan mutta ei juuri minua ja vastasi: "Kaksikymmentäviisi yli yksi." Sitten hän katsoi olkani ylitse portille päin.

"Kiitos", minä sanoin. "Olen Tor Kelsey."

Hänen katseensa kiinnittyi heti minun kasvoihini, ja hän oli purskahtaa nauruun.

"En tahtonut uskoa, kun Val kertoi minulle tästä."

"Onko Filmer paikalla?" kysyin.

"On. Hän tuli lounaalle."

"Kiitos taas", sanoin ja kävelin hänen ohitseen.

Kilparata oli tupaten täynnä ihmisiä. Kaikkialla näkyi julisteita, joissa ilmoitettiin, että kyseessä oli Suuren mysteerijunamatkan avaus. Kilpajunapäivä, julisteissa todettiin tilaa säästävästi. Näkyi aiheeseen sopivia T-paitoja, lippuja, huiveja ja baseball-lakkeja ja nuoria naisia, joitten poven yli kulkevassa nauhassa luki: Tue Kanadan hevoskilpailua.

Näin Filmerin vasta hiukan ennen kilpajunan erikoiskilpailua. Häntä ei ollut merkitty ohjelmaan hevosenomistajaksi. Rouva Daffodil Quentin puolestaan oli merkitty, ja kun rouva tuli katsomaan hevosensa satulointia, Filmer oli hänen seurassaan avuliaana ja hymyilevänä.

Daffodil Quentinilla oli tupeerattu vaalea kiharakampaus keski-ikäisten kasvojensa yllä ja huulissaan kirkuvan punaista huulipunaa. Hänellä oli musta puku ja sen yllä chinchillaturkki. Liikaa pörröä iltapäivän auringonpaisteeseen, ajattelin.

En olisi ehtinyt tunnistaa kaikkia muita omistajia kilpailua edeltävissä muodollisuuksissa, mutta etsin erityisesti Mercer Lorrimorea, juorulehtien kullanmurua. Hän oli keskipituinen, keskipaksuinen, keskipainoinen, ja hänet erotti toisista pääasiassa hyvin leikattujen, hyvin suittujen paksujen valkoisten hiusten ansiosta. Hänen ilmeensä näytti tilanteeseen sopivalta ja miellyttävältä, ja hän kohteli valmentajaansa ystävällisesti.

Hänen vieressään seisoi hyvin hoidettu nainen, jota ounastelin hänen vaimokseen Bambiksi. Paikalla oli myös kopean näköinen nuorukainen ja murjottava teinityttö – epäilemättä poika ja tytär, Sheridan ja Xanthe.

Kilparatsastajat lennähtivät pikkuisiin satuloihin kuin kirjava ohdakkeenvilla ja antoivat laihan vartensa liikkua jaloittelevien täysverihevosten notkeaan tahtiin. En kyllästynyt koskaan katselemaan noita isoja kauniita eläimiä, joilla oli piskuiset aivot ja ylivoi-

maiset vaistot. Missä maailmankolkassa olinkin ollut, olin aina viihtynyt hevosia hoitaessani, ratsastaessani niillä ja seuratessani, kuinka ne virkosivat esiintymään.

Lorrimoren kilparatsastajan värit olivat todella kanadalaiset: kirkkaanpunainen ja valkoinen niin kuin vaahteranlehtilipussa. Daffodil Quentinin hevosen värit olivat hennonsininen ja tummanvihreä, paljon hillitymmät kuin rouvan omat värit.

Hän, Filmer ja muut omistajat katosivat yläkerran pääkatsomoon seuraamaan kilpailua. Minä menin alas kohti rataa odottelemaan niille tienoin, minne onnellinen omistaja tulisi tervehtimään voittajahevostaan.

Kahden ja puolen kilometrin kilpamatkalla oli neljätoista osallistujaa. Loppusuoralla seurasi tulinen kamppailu, mikä ilahdutti Ontarion Jockey-klubia ja nostatti katsomoista kannustushuutoja ja -kirkunaa. Lorrimoren tulipunavalkoinen suosikki hävisi viime askelella hennonsiniselle ja tummanvihreälle juovalle.

Daffodil Quentin tuli alas ja kulki aivan ohitseni chinchillapilvessään, innoissaan, myskiltä tuoksuen. Hän keimaili ja keikisteli ot-

taessaan vastaan onnitteluja ja palkintopokaalin, ja hänen vierellään uskollisesti pysyvä Filmer suuteli häntä ritarillisesti kädelle. Vapaalla jalalla oleva murhaaja suutelee siinä vakuutushuijaria, jonka petosta ei ole toteen näytetty, ajattelin mielessäni. Onpa somaa. Televisiokamerat surisivat, ja valokuvaajien salamavalot päihittivät auringonpaisteen.

John Millington olisi todennut: Vähemmästäkin olisi tullut huonovointiseksi.

Varhain sunnuntaiaamuna pakkasin kaksi laukkua, Englannista tuomani matkalaukun ja Torontosta ostamani pehmeän kassin. Ensimmäiseen taittelin rikkaan nuoren hevosenomistajan vaatteet, jälkimmäiseen Tommyn uudet vapaa-ajan tamineet ja kiikarikameran. Matkalaukussa oli passini ja laukun kyljessä Merryn matkatoimiston tarra, johon oli kirjoitettu osoitteeksi Vancouverin Four Seasons -hotelli. Kassissa ei ollut minkäänlaista nimilappua.

Kun kaikki oli valmista, soitin prikaatinkomentaja Cattolle Englantiin ja kerroin hänelle Daffodil Quentinista ja liikuttavasta pikku kohtauksesta, joka oli sattunut voittajahevosen aitauksessa.

”Hitto!” hän sanoi. ”Miksi väärä henkilö aina voittaa?”

”Suuri yleisö ei tuntunut panevan sitä pahakseen. Hevonen oli suosikeista kolmannella sijalla. Muut omistajat tuntuvat hyväksyvän Daffodil Quentinin. He eivät luultavasti tiedä hänen kolmesta kuolleesta hevosestaan. He alkavat taatusti pitää Filmeristäkin – kai tiedät, kuinka sivistynyttä hän osaa esittää? En usko, että oikeudenkäyntiuutiset herättivät täällä paljonkaan huomiota. Joka tapauksessa Filmer ja Daffodil lähtivät yhdessä rouvan Rolls Roycella.”

Sinäkään päivänä en ollut saanut ihmeitä aikaan, mutta monet päiväni olivat sellaisia, ja asiahan oli niin, että ainoastaan tuntemalla hyvin normaalin tilanteen saattoi äkätä epänormaalin, jos sellainen osui kohdalle.

”Viitsisitkö kertoa, onko Filmer esittänyt selvän uhkauksen junan hajottamisesta?” kysyin prikaatinkomentajalta empien.

Seurasi hiljaisuus, ja sitten hän vastasi: ”Miksi kysyt?”

”Bill Baudelaire sanoi jotain siihen suuntaan.”

Hetken kuluttua Catto vastasi: ”Ei Filmer suoranaisesti uhannut junaa. Hän sanoi, että koko maailman hevoskilpailujen järjestäjät saivat pelotella häntä mielin määrin. Hän kyllä viskoisi kapuloita heidän rattaisiinsa.”

”Koska hän sanoi niin?” kysyin. ”Ja kenelle?”

Catto huokasi. ”Asiat menevät joskus pieleen, kai tiedät. Kun

hänet vapautettiin syytteestä, Jockey-klubin kurinpitolautakunta kehotti häntä varomaan tulevaa käytöstään. Filmer vastasi, ettei lautakunta mahtanut hänelle mitään. Hän oli ylipäätään sietämättömän röyhkeä. Yksi lautakunnan jäsenistä kimpaantui, sätti Filmeriä pohjasakaksi ja sanoi, ettei hevoskilpailujen maailmassa nukuttaisi kunnolla, ennen kuin Filmeriltä olisi kielletty pääsy kilparadoille."

"Eli Filmer saattaa hyvinkin pitää junaa kohteenaan." Minun mielestäni vaiva, jota hän oli nähnyt, sekä kulut, jotka hän oli hankkeeseen uhrannut päästäkseen mukaan junaan, vaikuttivat yhä pahaenteisemmiltä.

"Sinua ehkä kiinnostaa tietää vielä yhdestä asiasta", prikaatinkomentaja sanoi. "John Millington näki Ivor Horfitzin Jason-pojan norkoilevan eilen Newmarketissa ja vaihtoi hänen kanssaan muutaman sanan. John sanoi Jasonille, että jos tämä tietäisi jotain, tämän olisi syytä kertoa hänelle. Jason vastasi siihen, ettei hän laulaisi tietojaan koska ei halunnut päätyä ojan pohjalle."

"Että mitä?" minä kysyin.

"John Millington tarttui kaverin sanoihin mutta ei saanut Jasonrievusta irti yhtään enempää. Poika kerta kaikkiaan pinkoi tiehensä."

"Tietääkö Jason todella, mitä Paul Shacklebury tiesi?" kysyin. "Kertoiko hän Paul Shackleburylle tietonsa, mikä se sitten olikin?"

"Mistä sen tietää. Jos kuulen vielä muuta, jätän viestin" – Catton ääni kuulosti edelleen paheksuvalta – "vanharouva Baudelairelle. Ei sitten muuta kuin onnea matkaan."

JUNAN henkilökuntaa alkoi jo kerääntyä aseman pukuhuoneeseen, kun hankkiuduin paikalle ja esittäydyin Tommyksi, näyttelijäksi. Toiset hymyilivät ja olivat hyväntahtoisia.

Hovimestari oli pieni siisti tummasilmäinen ranskalaismies nimeltään Emil. Arvelin hänen olevan vähän alle neljänkymmenen.

"Oletko koskaan työskennellyt ravintolassa?" Emil kysyi.

"En ole."

Hän kohautti leppoisasti harteitaan. "Näin alkajaisiksi sinun on ehkä syytä tarjoilla tänä aamuna pelkästään vettä. Kun kaadat jotain junan ollessa liikkeellä, kaadat vähän kerrallaan ja pidät kupin tai lasin lähellä itseäsi. Tee pieniä liikkeitä."

"Käsitän", vastasin.

Hän työnsi aikataulun käsiini ja sanoi: "Sinun on syytä tietää, missä pysähdymme. Matkustajat kysyvät sitä aina."

"Selvä. Kiitos."

Puin ylleni Tommyn virkapuvun ja harmaan popliinitakin. Sitten pakkasin Tommyn vaihtovaatteet kassiin omien vaatteitteni joukkoon ja olin valmis.

Nell oli sanonut tapaavansa minut sunnuntaiaamuna pääaulan kahviossa. Niinpä kannoin Emilin ja muutaman muun lailla laukkuni kahvioon. Nell ei ollut paikalla, mutta Zak ja pari muuta näyttelijää oli. Zak kertoi Nellin olevan tulohallissa.

"Hän mainitsi jotain sellaista, että sinä toimitat laukkusi matkatavaroihin."

"Niin, tämän näin", vastasin.

Seurasin Zakia kuhisevaan ihmisryppääseen saliin, joka muistutti lentokentän lähtöselvitysaulaa. Valtavassa nelisen metriä leveässä valkoisessa julisteessa luki punaisin kirjaimin: SUURI MYSTEERIJUNA. Paikalle oli jo kerääntynyt nelisenkymmentä VIP-matkustajaa iloisen odotuksen vallassa. Heillä kaikilla oli rinnassaan nimilappu ja neilikka.

Huomasin Mavis ja Walter Bricknellin, näyttelijöitten, touhottavan niin kuin sovittu oli, ja kuulin Angelican kyselevän, oliko kukaan nähnyt Steveä.

"Olen unohtanut, kuka Steve oikein on", sanoin Zakille.

"Angelican rakastaja. Hän myöhästyy junasta." Zak oli alkanut napsutella kiivaasti sormiaan. Vaistosin, kuinka hänessä alkoi virrata energiaa, kun hänen näytelmänsä oli toteutumassa.

Pierre ja Donna alkoivat käydä riitaansa, mikä teki heidän lähellään seisovien matkustajien olon kiusaantuneeksi. Murhaaja Giles asteli kuvaan mukaan ja alkoi liehitellä vanhoja naisia pelottavan sulavasti.

Väkijoukko hajaantui hieman, ja näin aukosta Julius Apollo Filmerin, joka oli murhaaja tosielämässä. Hän puolestaan liehitteli Daffodil Quentinia, joka ei ollut järin vanha nainen. Minua yökötti.

Lorrimoret olivat saapuneet, ja kullakin oli eilispäiväinen ilmeensä: leppoisa, kylmä, kopea, nyreä. Mercer alkoi päästä tunnelmaan mukaan, samoin Bambi mutta miestään hillitymmin. Sheridan näytti siltä kuin olisi ollut tarkkailemassa slummeja, ja Xanthetytär olisi voinut olla ihan sievä jos olisi hymyillyt.

Nell ilmaantui tungoksen pauhusta ja lähestyi meitä painaen kansiota rintaansa vasten. Hänen silmänsä loistivat. Hänellä oli yllään jälleen tiukan yksinkertainen jakkupuku ja sen alla valkoinen pusero, mutta hän oli kietonut kaulaansa kierteisen koralli-, helmi- ja kristallikäädyn.

”Kaikki alkaa monen kuukauden jälkeen viimeinkin käydä toteen”, hän sanoi. ”En suutele teitä kumpaakaan – minun ei kuulu tuntea teitä vielä – mutta kuvitelkaa minun suudelleen. Kaikki sujuu mainiosti. Onko tuo se Vancouveriin tarkoitettu matkalaukku? Pane se toisten joukkoon. Mercer Lorrimore on herttainen, mikä helpotus! Ei ole sattunut vielä yhtään katastrofia, mutta sellainen on varmasti tulossa.”

Hän vaikeni vetääkseen henkeä ja jatkoi: ”Minun on kai syytä mennä katsomaan, tarvitsevatko matkustajat jotain.”

Nellin rientäessä tiehensä väkijoukossa korotettiin äkkiä ääntä, ja ihmisiä alkoi kerääntyä paikalle. Zak ja minä menimme vaistomaisesti lähemmäs. Maassa retkotti näyttelijä Raoul. Donna ja Pierre kumartuivat auttamaan häntä pystyyn.

Mavis Bricknell alkoi puhua kuuluvasti vihaisella äänellä: ”Hän löi. Tuo nuori mies löi valmentajaamme kasvoihin.” Mavis osoitti Sheridan Lorrimorea. Katsoin Zakia kysyvästi.

”Tuota ei ollut käsikirjoituksessa”, hän vain vastasi.

Sheridan Lorrimore kuului sanovan vimmastuneena isälleen: ”Mistä hitosta minä olisin tiennyt, että he näyttelevät? Kaveri käyttäytyi moukkamaisesti. Tyttö itki. Tyyppi tuppautui kaiken lisäksi tielleni.”

Pojan isä mumisi jotain.

”Vai vielä anteeksi!” Sheridan kailotti. ”Vai vielä – no, olkoon sitten. Pyydän anteeksi. Kelpaako?”

Mercer veti pojan salin nurkkaan, ja yleinen hyväntuulisuus palasi vähitellen, takellellen. Pierrelle, Donnalle ja Raoulille lausuttiin ivallisia kohteliaisuuksia heidän näyttelijänkyvyistään. Jätin Zakin pulmiensa pariin, koska näin Emilin ja muun henkilökunnan hajaantuvan. Kun liityin heidän joukkoonsa, tallirenki Ricky aloitti varsin vakuuttavasti ”kimppuuni on käyty” -esityksensä.

Emil, muu miehistö ja minä emme jääneet katselemaan. Menimme portille kuusi. Suuri juna oli paikalla ja sihisi hiljaa. Se oli hopeinen, jyhkeän muhkea, ja ulottui niin kauas kuin hämärässä saattoi erottaa. Merryn matkatoimistossa olin kuullut, että joka vaunu oli kaksikymmentäviisi metriä pitkä. Juna oli neljäsataa metriä pitkä. Kapusin Emilin jäljessä yhteen makuuvaunuun.

Emil sulloi matkakassinsa pienen makuuhytin tavaratelineelle ja neuvoi minua jättämään kassini, popliini- ja pikkutakkini viereiseen hyttiin. Sen jälkeen laskeuduimme laiturille, kävelimme hevostenomistajien ravintolavaunulle ja hyppäsimme sisään peräovesta.

Erikoisravintolavaunussa oli punasininen matto, isot siniset topatut nahkatuolit, kiiltäviä puupintoja ja lasipaneeleja, joihin oli kaiverrettu lintuja. Leveän käytävän molemmin puolin oli kuusi suorakaiteen muotoista pöytää ja kunkin pöydän ympärillä neljä tuolia – neljäkymmentäkahdeksan istumapaikkaa, kuten luvattu oli.

”Tule”, Emil sanoi ja johti kulkua eteenpäin kaiken loiston läpi. ”Näytän sinulle keittiön.”

Junan kuuman kiiltävän keittiön ja varsinaisen ruokailutilan välillä oli pieni tarjoiluhuone tarjoilupöytineen. Tämä tila aukeni vasemmalta keittiöön ja oikealta käytävään, joka johti muualle junaan.

Pitkässä hopeanhohtoisessa teräksisessä keittiössä puuhaili jo pitkänhontelo nuori mies valkoinen paperihattu päässään. Hän esittäytyi Angusiksi, keittiömestariksi. Emil alkoi näyttää minulle ensiksi, mistä mitäkin löytyi ja sitten miten pöytä katettiin. Hän katseli, kun katoin toisen pöydän hänen mallinsa mukaan. ”Opit nopeasti”, hän sanoi hyväksyvästi. ”Jos vähän harjoittelet, kukaan ei erota, ettet olekaan tarjoilija.”

Jatkoin harjoittelua kattamalla puolet pöydistä. Kaksi oikeaa ravintolavaunun tarjoilijaa, Oliver ja Cathy, kattoivat loput. He korjasivat hymyssä suin kaiken, minkä satuin laittamaan väärin.

”Kun juna lähtee”, Emil sanoi, ”kaikki matkustajamme tulevat tänne samppanjalle.” Hän näytti minulle, kuinka ruokaliina kiedottiin pullon ympärille ja kuinka pullosta kaadettiin tiputtelematta. Hän tuntui unohtaneen, etten saanut intoutua tarjoilemaan muuta kuin vettä.

Ulkoa kuului ääniä, ja junassa alkoi hyörinä. Työnsin pääni ikkunasta ja näin matkustajien nousevan makuuvaunuihin. Monet ihmiset kapusivat myös ravintolavaunun taakse erikoismaisemavaunuun, johon kuului kolme makuuhyttiä, baari, iso oleskelualue sekä toisen kerroksen lasikupuinen näköalatasanne. Nell asteli portilta päin ja katsoi ikkunoista sisään etsien jotakuta – minua, kuten kävi ilmi.

”Halusin kertoa sinulle, että junailija – hän on tavallaan kuin kapteeni laivassa – tietää sinun olevan eräänlainen turvamies”, Nell sanoi. ”Hän on suostunut päästämään sinut mitään kyselemättä kaikkialle junassa. Esittele itsesi Tommyksi, kun näet hänet.”

Katsoin häntä ihaillen. ”Olet ihmeellinen”, sanoin.

”Enkö olekin?” Nell hymyili. ”Nyt minun on pantava järjestykseen kaikki ne ihmiset, joilla on sitkeä taipumus asettua vääriin makuuhytteihin . . .” Hän poistui miltei ennen kuin sai lauseensa loppuun ja kapusi keittiön edessä olevaan makuuvaunuun.

Filmerin makuuhytti oli siinä vaunussa.

Olin hankkiutunut pois hänen seinänaapuruudestaan luontevasti saatuani alennuksen miehistöön. Vaikka olisin kuinka halunnut pitää häntä silmällä, törmääminen häneen junan käytävällä monta kertaa päivässä ei oikein tuntunut parhaalta keinolta pysyä tuntemattomana.

Ihmisiä alkoi tulla ravintolavaunuun.

"Missä ovat meidän paikkamme?" miellyttävän näköinen nainen kysyi Emililtä, ja tämä vastasi: "Olkaa hyvät ja istukaa minne haluatte." Naisen seurassa oleva mies pyysi tuplaviskin jäiden kera, ja Emil vastasi, että alkoholia tarjoiltiin vasta, kun juna oli lähtenyt. Emil oli kohtelias ja avulias.

Lorrimoret saapuivat. "Missä me istumme?" Mercer kysyi minulta, ja vastasin: "Olkaa hyvät, minne haluatte" parhaaseen Emilin tyyliin. Mercer valitsi pöydän vaunun keskeltä, mistä Sheridan kuului sanovan kovalla äänellä: "Miksi ihmeessä meidän täytyy istua täällä, kun meillä on omakin vaunu?"

Mercer hymyili niin että yhteen puristetut hampaat näkyivät ja sanoi yllättävän purevasti: "Teet niin kuin minä käsken tai saat vielä katua." Sheridan näytti raivostuneelta mutta myös pelokkaalta. He olivat puhuneet aivan kuin minua ei olisi ollutkaan.

Lähtö koitti ilman pillin vihellyksiä, torven toitotuksia tai yleistä metakkaa. Ensin olimme paikallamme ja tuossa tuokiossa soljuimme eteenpäin kuin pumpulissa.

Pääsimme aseman varjosta keskipäivän kirkkaaseen auringonpaisteeseen, ja Daffodil Quentin sädekimppukiharoineen astui ravintolaan maisemavaunun puoleisesta päästä.

"Missä me istumme?" hän kysyi katsoen jonnekin minuun päin, ja vastasin: "Aivan missä haluatte."

Hän löysi kaksi vapaata paikkaa melko läheltä Lorrimoreja, istuutui tuoliin, laski käsilaukkunsa toiselle tuolille ja ryhtyi puhumaan vilkkaasti vanhalle pariskunnalle, joka jo istui pöydässä.

Emil vinkkasi minut keittiön puoleiseen päähän. Hän avasi samppanjapulloja. Oliver ja Cathy asettelivat laseja pienille tarjottimille.

"Viitsisitkö kiillottaa muutaman himmeän lasin?" Emil kysyi minulta osoittaen tarjotinta, joka oli täynnä laseja. "Siitä olisi paljon apua."

"Anna vain käskyjä", vastasin.

"Kiillota lasit", Emil sanoi.

"Tuo kuulostaa jo paremmalta."

Kaikki nauroivat. Otin pyyhkeen ja aloin kiillottaa korkeita uurrelaseja. Samassa Filmer astui vaunuun vilkaisemattakaan meihin päin. Hän eteni kohti Daffodilia, joka huitoi hänelle, ja istuutui daaminsa käsilaukun varaamalle paikalle.

Kun jokaisella tuolilla istuttiin, Emil ojensi minulle lasitarjottimen. "Laske neljä lasia joka pöydälle. Oliver tulee jäljessäsi ja täyttää lasit. Aloita perältä ja kulje tännepäin."

"Selvä."

Pääsin vaunun perälle vain muutaman kerran horjahtaen ja toimitin lasit pöydille. Oliver seurasi kannoillani.

Tulin kaikki aistit valppaina pöydän kohdalle, jossa Filmer istui Daffodilin kanssa. Vältin katsomasta suoraan kumpaankaan ja laskin neljä lasia riviin pöytäliinalle.

Filmer sanoi samassa: "Missä olenkaan nähnyt teidät aikaisemmin?"

Neljäs luku

Mieleeni tulvi viitisenkymmentä johtopäätöstä, jotka kaikki olivat tuhoisia. Olin ollut vuorenvarma, ettei Filmer tuntisi minua.

"Varmaankin Derbyn kilpailuja edeltävillä päivällisillä Lontoossa", vanharouva vastasi. "Olimme Ezra Gideonin vieraina. Voi sitäkin miesraukkaa."

Siirryin eteenpäin ja lähetin sanattomia kiitosrukouksia kenelle tahansa, joka jossakin kuuntelisi. Filmer ei ollut edes vilkaissut minuun saati sitten tuntenut minua. Hänen ajatuksensa olivat varmasti muutenkin solmussa. Hän oli suoraan vastuussa Gideonin itsemurhasta, ja nyt hän sai havaita istuvansa Gideonin ystävien seurassa. Siinä oli varmasti kylliksi – hän ei huomaisi tarjoilijoita.

Kun kaikille oli kaadettu, Zak, "tutkija", ilmaantui paikalle kuin myrskytuuli ja kertoi tarkasti yhden hevosen kaappausyrityksestä. Hän jätti jännitystä herättävän avoimeksi sen kysymyksen, mistä hevosesta mahtoi olla kyse. Yleisön suureksi huviksi hän kuulusteli useita oikeita hevostenomistajia, muitten muassa Mercer Lorrimorea, joka vastasi hymysuin, että hänen hevosensa nimi oli Voting Right ja ettei hän ollut saanut ennakkotietoa mistään hyökkäyksestä. Sheridan sanoa pöläytti, että hänen mielestään koko juttu oli typerä ja että Zakin oli parasta lakata touhottamasta.

Seurasi hämmästynyt hiljaisuus, ja sitten Zak hymyili säteilevästi ja sanoi: "Mahastako kipristää? Toimitamme teille lääkettä." Hän taputti Sheridania myötätuntoisesti olalle.

Koko vaunullinen puhkesi suosionosoituksiin. Sheridan näytti todella verenhimoiselta.

”Kuka omistaakaan Sparrowgrassin?” Zak kysyi katsoen nimilistaa.

Filmerin pöydässä istuva vanhaherra vastasi: ”Me omistamme sen.”

”Te siis olette herra ja rouva Young. Eikö joku yrittänytkin polttaa tallin, jossa piditte hevostanne kuukausi sitten?”

Youngit näyttivät hämmästyneiltä. ”Kuinka ihmeessä saitte tietää siitä?”

”Meillä on tietolähteemme”, Zak vastasi kopeasti ja kertoi minulle myöhemmin, että hänen lähteensä oli muuan hevoslehti.

”Kukaan ei takuulla yritä kaapata meidän hevostamme”, Young vastasi, mutta hänen äänestään kuulsi epäilys, mikä riemastutti Zakia.

”Toivottavasti ei”, Zak sanoi. ”Kuka sitten omistaa Calculatorin?”

Näyttelijät Walter ja Mavis Bricknell kohottivat tuohtuneina kätensä. ”Me. Mikä sitä vaivaa? Koko tämä juttu on kauhean hermostuttava.”

”Rauhoittukaa toki”, Zak sanoi kuin olisi puhutellut lapsia. ”Merryn matkatoimiston erityinen hevostenhoitaja pitää hevosista huolta. Kaikki ovat turvassa tästä eteenpäin.”

Hän lopetti kohtauksen sanomalla, että lounasta tarjoiltaisiin pian, ja toivoi kaikkien palaavan lasilliselle puoli kuudelta, jolloin seuraisi ”kiintoisia käänteitä”. Matkustajat osoittivat raikuvasti suosiotaan, kun Zak heilautti kättään ja poistui.

Oliver ja Cathy alkoivat kantaa keittiöstä liemikulhoja, joissa oli kylmää perunapurjokeittoa. Sen jälkeen tarjoiltiin kanaviillokkia sitruunan ja persiljan kera. Minun annettiin vaihtaa tuhkakuppeja ja tarjoilla jälkiruokaa, teetä ja kahvia. Filmer ei kiinnittänyt minuun koko aikana minkäänlaista huomiota.

Kun melkein kaikki matkustajat (muitten muassa Filmer) olivat lähteneet, korjasimme astiat, levitimme puhtaat liinat ja aloimme miettiä omaa ateriointiamme. Ainakin minä aloin. Suunnistimme keittiöön, mutta sinne päästyämme Oliver puki ylleen esiliinan ja alkoi pestä astioita – syvässä altaassa riitti loputtomiin neljänkymmenenkahdeksan hengen kolmen ruokalajin astioita.

Katselin häntä kauhuissani. ”Eikö täällä ole koneita?” kysyin.

Cathy alkoi kuivata astioita. ”Me olemme koneita”, hän vastasi.

Tiskaamaan en kyllä sortuisi, ajattelin surkeana. Otin pyyhkeen

ja ryhdyin sitten auttamaan Cathyä.

”Ei sinun tarvitse”, Cathy sanoi. ”Kiitos kuitenkin.”

Keittiömestari Angus aukoi pakkauksista paksuja paistivoileipiä, jotka söimme seisaaltamme.

Kaikessa tässä vallitsi kummallinen toveruus, aivan kuin olisimme olleet taistelujen etulinjan joukkoa. Tiskit loppuivat viimein, ja meillä oli vapaata pari siunattua tuntia. Meidän piti tulla paikalle jälleen tasan kello puoli kuusi.

Suunnistin suoraan täyden junan etuosaan ja kuljin hoippuvalla matkallani makuuvaunujen, keskimmäisen ravintolavaunun, tukkoisen ja äänensorinaisen lepovaunun, vielä kolmen muun makuuvaunun, täpötäyden maisemavaunun, yhden makuuvaunun läpi ja pääsin viimein hevosten luo.

Hevosvaunun edessä vastassani oli lukittu ovi, ja kun olin aikani kolkuttanut, myös määrätietoinen naisihminen, joka sanoi, etten ollut tervetullut. ”Junan miehistöä ei päästetä tänne”, nainen tokaisi asettuen tieni tukkeeksi.

”Olen Merryn matkatoimiston leivissä”, sanoin hänelle.

Nainen mittaili minua kiireestä kantapäähän. ”Te olette tarjoilija”, hän totesi yksikantaan. ”Tänne ette tule.”

Nainen huokui arvovaltaa ja valvoi päättäväisesti sisäänkäyntiä. Nelissäkymmenissä ehkä, arvioin, säännölliset piirteet, ei meikkiä, jäntevä vartalo paidan, jumpperin ja farkkujen kätköissä.

Tunnistin periksiantamattoman kohteen sellaisen nähdessäni ja peräännyin ensimmäisen makuuvaunun halki etumaiseen maisemavaunuun. Sieltä tapasin harmaapukuisen junailijan, jonka vasenta hihaa koristivat kultaiset nauhat pitkän palvelusajan kunniaksi. Hän istui ruokailutilassa syömässä lounastaan. Pujottauduin istumaan häntä vastapäätä, ja hän kohotti kysyvästi katseensa.

”Olen Merryn matkatoimistosta”, sanoin. ”Nimeni on Tommy.”

Mies ojensi kätensä pöydän yli, ja ravistin sitä. ”George Burley”, hän sanoi. ”Kutsu minua Georgeksi.”

Hän oli keski-ikäinen ja roteva, ja hänen hiuksensa ja viiksensä oli kynitty lyhyiksi. Huomasin, että hänestä henki mukava huumorin pilkahdus.

Kerroin umpikujasta, joka minua oli odottanut hevosvaunun ovella.

”Olet siis tavannut itse Lohikäärmeen? Hän on Leslie Brown. Hänet lähetettiin pitämään tallipoikia kurissa. Vai yrittää hän nyt hallita koko junaa?”

”Toivottavasti sinä olet häntä arvovaltaisempi”, sanoin kohteliaasti.

”Siitä saat olla varma”, George vastasi. ”Odotahan, kun saan syödyksi, niin mennään katsomaan.”

Istuin hetken katsellen ohi lipuvia maisemia – koskemattomia, asumattomia kaitaleita vihreitä ja syksyn väreissä hohtavia metsiä, harmaita kallioita ja sinisiä järviä, siellä täällä täplinä pieniä kyliä ja yksinäisiä taloja. Kaikki loisti iltapäivän auringonpaisteessa. Sain mainion yleisvaikutelman Kanadan laajuudesta ja vähäisestä väestöstä.

”Onko junassa puhelinta?” kysyin.

George naurahti. ”On takuulla. Se on kuitenkin radiopuhelin ja toimii vain lähellä kaupunkeja, joissa on lähetin-vastaanotinyhteys.”

”Voiko sitä käyttää kuka tahansa?” kysyin.

Junailija nyökkäsi. ”Puhelin on maksullinen ja toimii luottokortilla. Se on minun toimistossani keskimmäisen ravintolavaunun takana olevassa makuuvaunussa. Etsi ovi, jossa on minun nimeni.”

George joi kahvinsa loppuun ja vei minut takaisin hevosvaunulle. Lohikäärme avasi sotaisasti oven hänen koputtaessaan ja tuijotti minua paheksuvasti.

”Tässä on Tommy”, George sanoi. ”Hän on Merryn matkatoimiston turvamies. Hän saa liikkua minun luvallani junassa kaikkialla.”

Oli naisen vuoro antaa periksi vastustamattoman voiman edessä, ja hän päästi meidät sisään sen oloisena että oli hellittänyt hetkeksi vallastaan mutta ei toki luopunut siitä. Hän otti esiin kirjoitusalustan.

”Nimi tähän”, hän sanoi. ”Jokaisen tänne tulevan täytyy kirjoittaa nimensä. Merkitkää myös päivämäärä ja kellonaika.”

Kirjoitin nimekseni Tommy Titmouse ja lisäsin kellonajan. Oli kiintoisaa havaita, että Filmer oli käynyt katsomassa hevostaan ennen junan lähtöä.

Menimme hevosvaunuun, ja George esitteli paikkoja. Vaununoven molemmin puolin oli junan seinien myötäisesti pilttuu, sitten oli tyhjä tila, sitten taas pilttuu molemmin puolin, sitten tila, josta pääsi isoista liukuovista ulkomaailmaan. Sitten seurasi laajahko keskitila, jonka toisella puolella oli yksi ainoa pilttuu. Sitten tuli lisää pilttuita – yksitoista kaiken kaikkiaan, niin kuin sovittu oli. Leveässä keskitilassa oli pelkoa herättävän Leslie Brownin tuoli, pöytä, lukittavia kaappeja, jääkaappi ja jykevä muovinen vesisäiliö, jonka alaosassa oli hana ämpärien täyttämistä varten. Kaikissa mahdollisissa sopissa oli kymmenittäin heinäpaaleja. Muutama tallipoika istuksi paaleilla, ja hevoset näykkivät yksinkertaista

ruokaansa ja työnsivät turpansa pilttuun ovien yli.

Kunkin pilttuun oveen oli kiinnitetty koneella kirjoitettu kortti, jossa oli asukin nimi. Filmerin ja Daffodil Quentinin Laurentide Lee oli vaaleanharmaa nuori hevonen, jolla oli hauraan näköinen luusto. Lorrimorejen Voting Right oli raudikko, ei mitenkään huomiota herättävä, ja Youngien Sparrowgrass oli väriltään kastanjanruskea. Kyhnytin hevosten turpaa Leslie Brownin katsellessa vieressä otsa kurtussa, epäluuloisen näköisenä.

George poistui naureskellen hevosvaunusta, ja me palailimme yhdessä junan halki. Tulimme viimein hänen toimistolleen, joka oli oikeastaan pieni yhden hengen makuuvaunuhytti keskikäytävän toisella sivulla. Hytissä oli kaksi istuinta, joista toinen kätki ”mukavuudet”, kuten esitteessä kainosti sanottiin. Vuoteen saattoi laskea yöksi katosta.

Kysyin, toimisiko Georgen puhelin seuraavalla isolla seisakkeella.

”Sudburyssako?” hän kysyi. ”Ilman muuta. Tule tänne heti kun pääsemme asemalle. Nyt minun on mentävä. Minun täytyy hyöriä asemalla.”

Kiitin häntä ja poistuin hänen säteilevän hymynsä piiristä. Voisin nähdä Georgen vielä monet kerrat, ennen kuin kyllästyisin häneen.

Huomasin, että oman hyttini ovi oli vain kahden oven päässä Georgen toimistosta. Kuljin hyttini ohi seisahtumatta. Aloin saada junasta tuntumaa ja hahmottaa sen rakennetta.

Hevostenomistajien makuuvaunuissa olivat kaikki ovet kiinni. Hytit olisivat voineet olla tyhjiä – sitä oli mahdotonta tietää. Kun tulin erikoisravintolavaunuun, huomasinkin melkoisen matkustajajoukon istuvan kattamattomissa pöydissä juttelemassa keskenään.

Kuljin ravintolan läpi maisemavaunuun, jossa muutama matkustaja istui baarin puolella, ja nousin lyhyet portaat näköalatasanteelle. Siellä oli paljon istumapaikkoja, ja melkein joka tuoli oli varattu. Matkustajat nauttivat keskeytymättömästä kirkkaana loistavien loputtomien puitten ja sinisen taivaan katselemisesta ja paistattivat päivää kuumassa auringonpaahteessa, jota tulvi lasikaton läpi. Julius Apollo ei ollut siellä eikä missään muuallakaan yleisesti nähtävillä.

Maisemavaunun perässä oli ainoastaan Lorrimorejen yksityisvaunu, johon tuskin saatoin mennä, joten lähdin takaisin ja aioin vetäytyä omaan hyttiini katselemaan maisemia.

Ravintolavaunussa minut pysähdytti Xanthe Lorrimore, joka istui yksinään pöydässä nyrpeän näköisenä.

”Tuokaa minulle kokista”, hän sanoi.

”Tietenkin”, sanoin ja menin hakemaan juotavaa keittiön kylmäkaapista. Laskin juomatölkin ja lasin pienelle tarjottimelle ja palasin Xanthen luo.

”Tämä on ikävä kyllä kai maksettava käteisellä”, sanoin.

”Ihan tyhmää. Eikä minulla ole rahaa.”

”Voitte varmasti maksaa myöhemmin.”

Avasin purkin ja kaadoin. Viereisessä pöydässä istuva rouva Young sanoi Xanthelle herttaisesti, että hän maksaisi coca-colan, ja kysyi eikö Xanthe tulisi istumaan hänen seurakseen. Xanthen teki aluksi selvästi mieli kieltäytyä, mutta vaikka hän mököttikin, hän oli myös yksinäinen, ja rouva Youngissa oli isoäitimäisyyttä. Hänen olemuksensa ei tiukannut mitään vaan kertoi kuuntelijasta, joka ei arvostelisi. Xanthe vaihtoi juomineen pöytää ja purki heti päällimmäisen huolensa.

”Se minun velipoikani on varsinainen nuija”, hän sanoi.

”Ehkä hänellä on omat ongelmansa”, vanharouva sanoi tasaisesti.

”Jos hän olisi kenen hyvänsä muun poika, hän olisi telkien takana.”

Sanat aivan kuin purkautuivat vastustamattomasti jostain tukahdutettujen tunteitten kaivosta. Xanthe itsekin näytti pelästyneeltä purkauksensa vuoksi ja yritti avuttomasti lievittää sanojensa vaikutusta. ”En tietenkään tarkoittanut ihan kirjaimellisesti”, hän sanoi.

Sitä hän kuitenkin oli tarkoittanut.

Rouva Young oli kaivellut kaaosmaista käsilaukkuaan ja ojensi minulle dollarin. En voinut muuta kuin lähteä. Katsoin keittiöstä saliin ja näin Xanthen puhuvan rouva Youngille. Tytön paha mieli valui ulos kuin tulva. Minusta Xanthe näytti noin kuusitoistavuotiaalta. Hänellä oli yhä lapsen kasvonpiirteet, ryöppyävät kastanjanruskeat hiukset ja kehittyvä vartalo.

Jatkoin matkaa hyttiini, missä istuin hetken omassa mukavassa rauhassani. Mietin, että vaikkei minulla vielä ollut vastauksia entisiin kysymyksiin, minulla oli jo roppakaupalla uusia kysymyksiä. Niistä pakottavin kuului: oliko Filmer tiennyt entuudestaan, että Youngit olivat Ezra Gideonin ystäviä? Olivatko Youngit jonkinlaisen hyökkäyksen kohde? Vai oliko heidän ja Gideonin ystävyys vain harmillinen sattuma? Aika kenties näyttäisi.

Palasin ravintolavaunuun puoli kuudelta. Joka istuin näytti varatulta. Filmer oli asettunut Mercer Lorrimorea vastapäätä. Daffodil istui hänen vieressään Bambia vastapäätä, joka esiintyi viileän viehkosti. Xanthe istui edelleen rouva Youngia vastapäätä, jonka seuraan oli liittynyt myös herra Young. Tarkemmin katsoen erotin, että Sheridan oli poissa. Murhaaja Giles istui Youngien ja Xanthen seurassa.

Emil, Oliver, Cathy ja minä kiersimme pöytiä kaataen viiniä. Kun se oli tehty, Zak loikkasi kaiken keskelle uhkuen uutta tarmoa murhaleikin eteenpäin viemiseksi. En kuunnellut tarkasti kaikkea, mutta juoni pyöri Pierren, Donnan ja Raoulin ympärillä, joka oli kilpahevosten valmentaja ja halusi naida Donnan rahat. Donna esitti selvästi Mavisin ja Walter Bricknellin päihtynyttä tytärtä. Raoul oli ilmeisesti Mavisin suosikki ja Pierre halveksittu joutomies, jonka pakkomielteenä oli vedonlyönti. Äiti ja tytär aloittivat kipakan keskinäisen sättimisen, ja Walter alkoi touhottaa ja estellä naisia. Mavis puhkesi viimein itkuun.

Katsoin matkustajien kasvoja. Vaikka he tiesivät, että tuo joukko oli vain näyttelijöitä, he katselivat lumoutuneina. Melodraamaa ilmielävänä, käsin kosketettavissa. Jännitystä ylläpitääkseen Zak ilmoitti, että hänelle oli annettu sähke, joka koski Angelican kadonnutta ystävää Steveä. Oliko Angelica paikalla? Kaikki katsoivat ympärilleen, eikä Angelicaa näkynyt. Mitäs tuosta, Zak sanoi. Olisiko joku niin ystävällinen ja kertoisi Angelicalle, että Zakilla oli hänelle vakavia uutisia?

Moni nyökkäsi. Ihmeellistä.

Mavis Bricknell kompuroi silkeissään ja välkkyvissä jakokivissään kohti maisemavaunun naistenhuonetta. Hän mumisi mennessään, että hänen täytyi korjailla kasvojensa tuhoja. Hän palasi samassa kirkuen. Angelica ilmeisesti makasi naistenhuoneen lattialla kertakaikkisen hengettömänä, ja koko pieni koppero oli ”veren” peitossa. Zak riensi luonnollisesti tutkimaan asiaa kannoillaan huomattava yleisöjoukko. Jotkut matkustajat palasivat pian neuvottoman näköisinä ja empivästi hymyillen. ”Ei hän voi olla oikeasti kuollut”, joku sanoi vakaasti. ”Siltä hän kuitenkin totta vieköön näyttää.” Zak palasi, katsoi ympärilleen ja vinkkasi minut luokseen.

”Seiskää naistenhuoneen oven edessä älkääkä päästäkö ketään sisään.”

Nyökkäsin ja kuljin väkijoukon läpi kohti maisemavaunua. Zak kutsui kaikki takaisin ravintolavaunuun sanoen, että heidän pitäisi pysyä yhdessä, kunnes tulisimme Sudburyyn, mihin ei menisi kauan. Menin kolkkeisen, tuulisen välisillan yli, joka yhdisti ravintola- ja maisemavaunun ja jäin seisomaan naistenhuoneen ovelle. Muutama matkustaja palasi vilkaisemaan ruumista, mutta he eivät pahastuneet, vaikka heidät käännytettiin pois.

Kun juna alkoi hidastaa vauhtiaan, koputin oveen. "Viesti Zakilta", sanoin. "Kun kuulette hänen äänensä oven takaa, avatkaa lukko."

"Selvä", Angelica vastasi kuulostaen ilmielävältä. "Hauskaa matkaa."

Angelica lähti junasta huovan peittämillä paareilla, toinen eloton käsi taiteellisesti peitteen kätköistä sivulle riippuen. Seurasin kohtausta George Burleyn toimiston ikkunasta ja puhuin samalla puhelimessa Bill Baudelairen äidin kanssa.

Keskustelu oli ollut yllättävä alusta alkaen, kun kepeä nuori naisääni oli vastannut puhelimeen.

"Olisiko rouva Baudelaire tavattavissa?" kysyin.

"Puhelimessa."

"Tarkoitan vanharouva Baudelairea."

"Minua vanhemmat rouva Baudelairet ovat jo haudassa", nainen vastasi. "Kuka kysyy?"

"Tor Kelsey."

"Ahaa", hän vastasi heti. "Näkymätön mies."

Minua nauratti.

"Kuinka te sen oikein teette?" hän kysyi. "Bill kertoi, ettei hän tuntenut teitä, vaikka osuitte kasvokkain."

"No jaa, täytyy olla tavanomaisessa ympäristössä, jotta olisi helposti tunnistettavissa. Eli temppu vaatii epätavallista ympäristöä. Bill etsi tuttua miestä: suoria hiuksia, laatupukua ja solmiota."

"Jos minä tapaan teidät, tunnenko teidät?" rouva kysyi.

"Kerron sitten."

"Sovittu."

Olipa siinä kirjekyyhky, ajattelin jokseenkin huojentuneena.

"Välittäisittekö Billille viestin?" kysyin.

"Antaa kuulua. Kirjoitan sen muistiin."

"Juna saapuu Winnipegiin huomisiltana noin puoli kahdeksalta. Kertokaa Billille, että minä en asu samassa hotellissa kuin hevostenomistajat mutta että olen kilpailuissa, vaikkei hän näkisikään minua."

Vaikenin, ja rouva toisti sanani.

"Hienoa", sanoin. "Pyytäisittekö häneltä myös yleistietoja herra ja rouva Youngista, vanhasta pariskunnasta, joka omistaa Sparrowgrass-nimisen hevosen. Kysykää häneltä myös, onko Sheridan Lorrimore koskaan ollut sellaisissa vaikeuksissa, joitten takia hänet olisi pitänyt passittaa vankilaan."

"Hyvänen aika. Eivät Lorrimoret joudu vankilaan."

"Niin minäkin päättelin", tokaisin. "Kysyisittekö myös, mikä on Billin mielestä junan paras hevonen ja millä on parhaat mahdollisuudet voittaa joko Winnipegissä tai Vancouverissa."

"Minun mielestäni yksikään niistä ei voita Winnipegissä, koska Mercer Lorrimore lähettää loistavan hevosensa Premieren hevoskuljetusautolla."

"Te taidatte seurata hevoskilpailuja aika tarkasti", totesin.

"Nuori mies, eikö Bill kertonut teille? Hänen isänsä ja minä omistimme *Ontario Raceworld* -lehden vuosikausia ja myös toimitimme sitä. Mitä Vancouverin kilpailuihin tulee, Laurentide Ice voisi luopua leikistä saman tien, mutta Sparrowgrassilla ja Voting Rightilla on kummallakin hyvät mahdollisuudet. Varsin todennäköisesti paras hevonen on Mercer Lorrimoren Voting Right."

"Te olette oikea aarre", sanoin rouvalle.

"Korvaamattoman arvokas", hän myönsi. "Onko vielä muuta?"

"Ei, paitsi . . . Toivottavasti voitte hyvin."

"Enpä oikein. Olette kovin ystävällinen. Näkemiin, nuori mies."

Rouva laski kuulokkeen nopeasti aivan kuin estääkseen minua kysymästä enempää hänen sairaudestaan. Mieleeni muistui eläväisti Viv-täti, joka oli ollut valoisa, urhea ja hevoshullu loppuun saakka.

Palasin ravintolavaunuun auttamaan Oliveria ja Cathya päivällispöytien kattamisessa. Painetut ruokalistat, jotka asettelimme esiin, kertoivat blineistä ja kaviaarista, lampaanniskasta tai kylmästä keitetystä lohesta ja suklaavaahdosta.

Vaunu tuli jälleen täyteen väkeä. Lorrimoret istuivat tällä kertaa yhdessä. Youngien seurassa oli australialainen pariskunta, ja Filmer ja Daffodil jakoivat pöydän Flokati-nimisen hevosen amerikkalaisten omistajien kanssa.

Noin tunti sen jälkeen kun olimme lähteneet Sudburysta seisahduimme hetkeksi Cartier-nimiseen paikkaan ja jatkoimme taas matkaa. Matkustajat jäivät juomaan kaikessa rauhassa kahvia tai siirtyivät hiljakseen maisemavaunun baariin ja aulaan. Xanthe Lorrimore nousi jonkin ajan kuluttua pöydästä ja lähti maisemavaunun suuntaan mutta palasi heti kirkuen.

Tällä kertaa oli tosi kyseessä. Hän kompuroi takaisin ravintolavaunuun tyrmistyneitten vanhempiensa luo.

"Olin vähällä kuolla", hän sanoi kiihkoissaan. "Olin vähällä astua tyhjään. Olin vähällä kuolla!"

”Kultaseni”, Mercer sanoi tyynnytellen. ”Mitä on tapahtunut?”

Tyttö oli hysteerinen. ”Meidän vaunumme on poissa.”

Se sai Lorrimoret pomppaamaan pystyyn.

”Ja toinen juna” – Xanthe haukkoi henkeä – ”vakiovuoro, *Canadian*, tulee kuulemma vain puoli tuntia meidän jälkeemme ja törmää . . . Ettekö te tajua?”

Katsoin Emiliä ja sanoin: ”Kuinka voimme varoittaa toista junaa?”

”Täytyy kertoa junailijalle. Hänellä on radio.”

”Minä menen”, sanoin. ”Tiedän, missä hänen toimistonsa on. Etsin hänet käsiini.”

Pidin kiirettä. Juoksin. Pääsin Georgen huoneen ovelle. Paikalla ei ollut ketään.

Jatkoin matkaani juoksujalkaa ja tapasin hänet kävelemässä lepovaunun halki. Hän näki heti, että toin huonoja uutisia. ”Mikä hätänä?” hän kysyi.

”Lorrimorejen yksityisvaunu on irronnut. Se on jossain raiteilla, ja *Canadian* on tulossa.”

George liikkui nopeammin kuin olisin uskonut kenenkään pystyvän junassa kulkemaan ja puhui jo radiopuhelimeen, kun ehdin hänen toimistoonsa. ”Yksityisvaunu oli paikallaan Cartierissa”, hän kuului sanovan. ”Näin sen. Oletteko varma, että sitä ei näy?” Hän kuunteli. ”Selvä. Soittakaa sitten *Canadianiin* ja sanokaa junailijalle, ettei juna saa lähteä Cartierista. Minä pysäytän tämän junan, ja palaamme hakemaan eksynyttä vaunua.” Hän katsoi minua arvioiden, kun seisoin siinä ovella. ”Jätän jonkun tänne hoitamaan radiopuhelinta”, hän jatkoi. ”Kertokaa hänelle, kun olette saanut *Canadianin* käsittämään tilanteen, onko selvä?”

George riisui kuulokkeet ja antoi ne minulle.

”Puhut Schreiberin junanlähettäjän kanssa. Asema on edessämme”, hän sanoi. ”Hän voi ottaa yhteyden suoraan *Canadianiin*, joka seuraa meitä. Voit kuulla hänen puheensa tekemättä mitään. Jos haluat kertoa hänelle jotain, paina nappia.” Hän näytti napin ja lähti.

Panin kuulokkeet korvilleni ja istuuduin Georgen tuoliin, ja kohta irrallinen ääni sanoi korviini: ”Oletteko paikalla?”

Painoin nappia. ”Olen.”

”Kertokaa Georgelle, että sain *Canadianin* pysähtymään Cartieriin. Kukaan ei ole riemumielellä. Käskekää Georgen käydä hakemassa vaununsa ja alkakaa sitten painua.”

Painoin nappia. ”Selvä”, sanoin.

Mysteerijuna alkoi hidastaa vauhtia ja seisahtui pian pehmeästi. Melkein siinä samassa George palasi ovensuuhun. Kun olin välittänyt viestit, hän häipyi jälleen. Juna alkoi hitaasti peruuttaa.

Kuulin myöhemmin ravintolavaunun kiihtyneessä puheensorinassa, että George oli seissyt yksin maisemavaunun peräoven takana kapealla partaalla valaisten kirkkaalla käsilamppullaan raidetta. Hänellä kuulemma oli kannettava radiopuhelin, jolla hän antoi ohjeita kuljettajalle.

George löysi Lorrimorejen vaunun noin viiden kilometrin päästä Cartierista. Juna pysähtyi, kun hän hyppäsi maisemavaunusta ja meni katsomaan kuhnustelijaa. Minun mielestäni seurasi pitkä tauko, sitten juna liikkui taaksepäin tavattoman hitaasti ennen kuin seisahtui uudestaan nytkähtäen. Sitten lähdimme hiljalleen eteenpäin, vauhti alkoi kiihtyä, ja kohta George ilmaantuikin toimistoonsa synkän näköisenä.

”Mikä hätänä?” kysyin.

”Ei mikään”, hän vastasi kiivaasti. ”Sehän tässä jurppiikin.” Hän ojensi kätensä ja tarttui kuulokkeisiin.

Hän puhui niihin: ”George täällä. Haimme Lorrimorejen vaunun. Se oli viiden kilometrin päässä Cartierista länteen. Yhteydessä ei ollut mitään vikaa. Joku irrotti vaunun tahallaan. Jarrut eivät olleet päällä. Höyryputki ei ollut rikki, se oli avattu. Ei ollut kyse vahingosta eikä mekaanisesta viasta. Jos Lorrimoren tyttö ei olisi havainnut asiaa, *Canadian* olisi törmännyt vaunuun, joka olisi hajonnut säpäleiksi. *Canadianin* kuljettaja olisi saattanut kuolla tai koko juna suistua kiskoiltaan.”

George riisui kuulokkeet ja tuijotti minua vimmoissaan. ”Satutko tietämään, kuinka vaunut irrotetaan toisistaan?” hän kysyi.

”En tietenkään.”

”Siihen vaaditaan rautatieläistä.” Hän mulkoili minua. ”Rautatieläistä! Aivan kuin mekaanikko antaisi jonkun ajaa autolla, jonka pyörien kiinnitysruuvit ovat löysällä. Se on rikollista. Jarrujen pitäisi kytkeytyä automaattisesti vaunun karatessa. Systeemiä oli kopeloitu. Lorrimorejen jarruja ei ollut kytketty. En jaksa käsittää. Mihin oikein pyrittiin?”

”Kenties joku ei pidä Lorrimoreista”, arvailin.

”Kyllä me sen roiston löydämme”, George sanoi minua kuuntelematta. ”Cartierissa ei voi olla monia juna-asiantuntijoita.”

Ymmärsin, että George oli loukkaantunut syvästi siitä, että joku heikäläisistä oli kataluuden takana. Hän pahastui ja oli tavallaan häpeissään. Pian hänen hyväntuulisuutensa alkoi tihkua suuttumuk-

sen lävitse, ja hänen silmiinsä nousi jälleen pilke. "Eikö tämä olekin parempaa kuin sen kaverin leikkiarvoitus?"

"On . . ." vastasin mietteissäni. "Yhdistyykö vaunu toiseen pelkästään höyryputkella, kytkennän lisäksi siis."

"Kyllä."

"Entä sähkö ja vesi?"

"Kukin vaunu kehittää oman sähkönsä. Lattian alla on generaattori niin kuin polkupyörässä dynamo. Se kehittää sähköä pyörivistä pyöristä. Vaunuissa on myös akut seisahduksia varten, ja asemilla liitymme maasähköön."

"Entä vesi?" kysyin.

"Se tulee katolta painovoiman avulla kylpyhuoneisiin."

Mielenkiintoista, ajattelin. Lorrimorejen vaunun irrottaminen oli ollut suhteellisen nopea ja helppo juttu.

George tarttui uudestaan kuulokkeisiin. Heilautin kättäni hyvästiksi ja palasin ravintolavaunuun, missä todellinen mysteeri oli lyönyt laudalta Zakin leikin.

Xanthe oli piristynyt huomattavasti päästyään myötätuntoisen huomion keskipisteeksi, ja Filmer kuului kertovan Mercer Lorrimorelle, että tämän pitäisi vetää rautatieyhtiö oikeuteen.

Nell istui samassa pöydässä kuin Redi-Hot-nimisen tumman raudikon omistajat. Mies viittilöi minut luokseen ja pyysi tuomaan hänelle konjakkia, hänen vaimolleen votkaa ja jäävettä ja . . . mitä Nellille saisi olla?

"Vain coca-colaa, kiitos", Nell vastasi.

Menin keittiöön, mistä tiesin löytyvän coca-colaa mutta katsoin Nelliin kysyvästi muitten juomien takia. Emil ja toiset olivat lähteneet vapaalle. Minulla ei ollut taikavarpua, jota olisin voinut taivuttaa konjakin tai votkan suuntaan.

Nell sanoi hevosenomistajille jotain ja tuli luokseni nauruaan pidätellen.

"Niin, hirveän hauskaa", sanoin. "Minkäs mahdan?"

"Ota tuollainen pieni tarjotin ja hae juomat baarista."

"En ole saanut olla tänään kanssasi kahden viittä minuuttia", nureksin.

"Sinä olet alakerran väkeä ja minä yläkerrasta. Jos olet kiltti pikku tarjoilija, annan sinulle juomarahaa."

Nell palasi paikalleen itsetyytyväisen kimmoisin askelin. Vein coca-colan ja lasin hänen pöytäänsä ja lähdin hakemaan muita juomia maisemavaunusta. Kun olin palannut ja toimittanut tilauksen, Sheridan Lorrimore, joka istui eri pöydässä kuin vanhempansa,

vaati minua tuomaan hänelle heti tuplaviskin. Hänen sisarensa, joka istui kahden pöydän päässä, kääntyi Sheridania kohti paheksuvan näköisenä.

"Ei, ei. Et saisi", Xanthe sanoi.

"Pidä sinä huoli omista asioistasi." Sheridan käänsi päätään vähän minuun päin. "Tuplaviski niin kuin olisi jo."

"Älkää hakeko", Xanthe sanoi.

Seisoin epätietoisena.

Sheridan nousi. Hänen herkästi puhkeava kiukkunsa alkoi pulputa. Hän ojensi kätensä ja survaisi minun olkaani. "Tehkää niin kuin käsketään. Hakekaa juotavaa."

Hän tönäisi toisenkin kerran melko rajusti, ja kääntyessäni kuulin hänen hörähtävän ja sanovan: "Noita täytyy potkia."

Menin maisemavaunun baariin ja olin raivoissani Sheridanille. Hänen hävytön käytöksensä sai ihmiset kiinnittämään huomionsa minuun. Mercer Lorrimore ilmaantui empien ovensuuhun ja tuli sisään huomatessaan minut.

"Pyydän anteeksi poikani puolesta", hän sanoi väsyneesti aivan kuin olisi pyydellyt anteeksi kymmeniä kertoja ennenkin. Hän otti esiin lompakkonsa, onki sieltä kahdenkymmenen dollarin setelin ja tarjosi rahaa minulle.

"Älkää", sanoin. "Ei ole tarpeen."

"Kyllä, kyllä. Ottakaa pois."

Käsitin, että hänestä tuntuisi paremmalta, jos ottaisin rahan. Aivan kuin maksaminen olisi jotenkin kuitannut pojan teon. Minun mielestäni hänen olisi pitänyt lakata ostelemasta poikansa toilauksia anteeksi. Mieluummin hän olisi voinut käyttää rahansa pojan henkisen tilan hoitoon. Vaikka kenties hän oli niin tehnytkin. Sheridanissa oli muutakin vikaa kuin huonotuulisuus, ja pojan isä oli ollut siitä perillä jo pitkän aikaa. En hyväksynyt isän menettelyä, mutta jos torjuisin hänen rahansa, herättäisin huomiota entistä enemmän, joten otin sen, ja hän lähti huojentuneena kohti ravintolavaunua.

En palannut ravintolavaunuun vaan menin maisemavaunun oleskelutilaan, missä keltaisten liivieni näkeminen sai muutaman ihmisen janoiseksi. Yritin parhaani mukaan täyttää heidän toiveensa. Ylhäällä näköalatasanteella pohdittiin, näkyisikö revontulia, ilmeisesti sää oli suosiollinen. Vein pari juomaa ylös ja palatessani alas portaita näin takaapäin Mercerin ja Bambin sekä Filmerin ja Daffodilin. He olivat menossa oleskelutilan poikki yksityisvaunua kohti. Mercer katsoi taakseen, näki minut ja viittasi luokseen.

”Olkaa hyvä ja tuokaa jääkuutiokulho yksityisvaununi salonkiin vaunun takaosaan”, hän sanoi, kun tulin hänen luokseen.

”Selvä on”, vastasin.

Mercer nyökkäsi ja lähti. Kävin hakemassa keittiöstä jääpalapussin ja kulhon. Vein sitten jääkulhon (tarjottimella) yksityisvaunun salonkiin. Tuossa mukavassa tilassa oli televisio ja muhkeiksi pehmustettuja vaaleansinisen ja -vihreän sävyisiä nojatuoleja, joissa nuo neljä ihmistä istuivat. Takaovesta näkyi pieni vaununsilta kiiltävine messinkikaiteineen, ja sen takana viiletti kiskopari pimeyteen.

Filmer ei kiinnittänyt minuun huomiota. Hän kuului sanovan Mercerille: ”Jatkaako Voting Right Kasvattajien Cupiin, jos se voittaa Winnipegissä?”

”Se juoksee Vancouverissa, ei Winnipegissä”, Mercer vastasi.

”Niin, niin, tarkoitin Vancouveria.”

”Jättäkää siihen vain”, Mercer sanoi minulle. ”Kiitos.”

”Tehkää hyvin”, vastasin ja poistuin. Mercer tuntisi minut junassa missä tahansa, mutta toiset kolme eivät, ajattelin. Minusta vaikutti siltä, että Filmerin huomio oli kiinnittynyt koko päivän yksinomaan hänen uuteen saavutukseensa: vierailuväleihin, jotka hän oli Mercer Lorrimoren kanssa solminut.

Oleskelutilasta kuului kovaäänistä musiikkia, ja kaksi pariskuntaa yritti tanssia. Baarin ja ravintolavaunun välissä oli kolme makuuhyttiä, ja yhdessä hytissä, jonka ovi oli auki, oli makuuvanupalvelija täsmälleen samanlaisissa vetimissä kuin minä.

”Hei”, hän sanoi, kun seisahduin ovelle. ”Etkö sinä olekin se näyttelijä?”

”Siitä ei saa puhua ääneen.”

Mies nyökkäsi. ”En hiiskahda sanaakaan.”

Mies oli suunnilleen minun ikäiseni, miellyttävän näköinen ja iloinen. Seurasin, kuinka hän veti vuoteen seinästä ja kiskoi sitten alas katosta yläsängyn, jossa oli kiinteät tikapuut. Hän laittoi kummallekin tyynylle paperipäällisen tryffelin.

”Onpa somaa”, totesin.

Miehellä oli kuulemma enää yksi hytti valmisteltavanaan. Hän oli tehnyt jo työnsä ravintolavaunun toisella puolella olevassa vaunussa.

Nyökkäsin. Mieleeni tupsahti yhtä aikaa monta ajatusta. Esimerkiksi: Filmerin makuuhytti oli siinä vaunussa, Filmer oli tällä hetkellä Lorrimorejen luona ja makuuhytin oven ainoat lukot olivat sisäpuolella olevat salvat, joilla taattiin oma rauha.

Menin keittiön takana olevaan makuuvaunuun ja avasin oven Julius Apollon tyyssijaan.

Viides luku

FILMERILLÄ oli kahden hengen hytti aivan omassa käytössään. Vain alavuode oli sijattu yötä varten; ylävuode oli edelleen katossa. Minulla oli kertakaikkisen levoton olo, ja jätin oven auki, jotta voisin sanoa pistäytyneeni vain tarkistamassa kaiken olevan kunnossa, jos hän sattuisi yllättäen tulemaan. Virkapuvustani oli monenmoista etua.

Makuuhytit olivat pieniä. Pesuallas oli näkösällä, muut pöntöt siivosti pikku komerossa. Vetolaatikoita ei näkynyt. Filmerin matkalaukku nojasi seinään, lukittuna. Vaatteitten ripustamista varten oli sängynpäädyn takana parinkymmenen sentin levyinen tila, johon näkyi mahtuvan Filmerin kaksi pukua. Tutkin vikkelästi kaikki taskut, mutta ne olivat tyhjät.

Lattialta pukujen alta löysin salkun. Se oli työnnetty aivan perälle. Laskeuduin nelinkontin ja olin puolittain ovesta ulkona valmiina tarpeen tullen sanomaan, että olin pudottanut lantin. Vedin salkun esiin. Se oli mustaa krokotiilinnahkaa ja siinä oli kultaiset lukot. Olin nähnyt sellaisen Nottinghamin kilpailuissa.

En kuitenkaan saanut tietää muuta kuin että salkku oli paikalla, koska siinä oli kaksi pyörivää yhdistelmälukkoa. Saatoin vain arvailla, oliko salkussa vielä se, mitä Horfitz oli antanut Filmerille Nottinghamissa. Työnsin salkun takaisin kolosen perälle, suljin hytin oven ja palasin junan takaosan lystinpidon pariin.

Oli jo lähes keskiyö. Youngit nousivat seisomaan ravintolavaunussa. He olivat valmiit lähtemään yöpuulle. Xanthe suorastaan riippui rouva Youngissa ja sanoi, ettei hän millään voisi nukkua yksityisvaunussa. Hän oli varma siitä, että kuka vaunun olikin irrottanut, tekisi sen uudestaan yön pimeydessä ja että he kaikki saisivat surmansa, kun *Canadian* törmäisi heihin. Rouva Young vetosi Nelliin tiedustellen, löytyisikö Xanthelle muuta nukkumapaikkaa.

”On yksi yläsänky”, Nell sanoi tarkistaen kansiostaan, joka hänellä aina oli käsillä. ”Sen suojana on kuitenkin vain verho, eikä mukavuuksia ole lainkaan.”

”Ei sen väliä”, Xanthe sanoi kiivaasti. ”Nukun vaikka oleskelutilan lattialla tai missä tahansa. Antakaa minun nukkua siinä yläsängyssä.”

"Mikäpä siinä", Nell vastasi. "Haetteko yöpukunne ja muun tarvittavan?"

"En varmasti mene hakemaan niitä siitä vaunusta. En mene."

"Hyvä on", Nell vastasi. "Pyydän äitiänne tuomaan ne."

Viimein Nell palasi mukanaan pieni laukku ja Bambi, joka yritti saada tyttärensä toisiin ajatuksiin mutta ei onnistunut, kuten arvata saattoi. Naiset lähtivät yhdessä tutkimaan makuupaikkaa.

Hetken kuluttua Nell ja Bambi palasivat kaksin. Bambi lausui vaisun kiitoksen Nellille, astui muutaman askelen ja seisahtui poikansa viereen, joka ei ollut millään lailla lohduttanut tai auttanut sisartaan vaan istuksi yksinään.

"Tulehan", Bambi sanoi. Hänen äänensä ei ollut käskevä mutta ei myöskään hellä. Sheridan nousi ylettömän vetelästi ja seurasi äitiään kotiinpäin.

Minusta vaikutti siltä, että Bambi oli oppinut olemaan piittaamatta Sheridanista jotta ei olisi loukkaantunut tämän käytöksen vuoksi. Hänen kuten Mercerinkin oli täytynyt kärsiä vuosia pojan moukkamaisuuksista julkisella paikalla, mutta Bambi ei yrittänyt ostaa pojan tökeryyden uhrien myötämieltä samalla tavoin kuin Mercer. Hän ei ollut huomaavinaan koko tökeryyttä.

Nell katseli heidän menoaan, huokasi ja sanoi: "Hän ei antanut Xanthelle hyvänyönsuukkoa eikä edes halannut tyttöä lohdutukseksi."

"Unohda heidät. Minä haluan hukuttaa sinut ahnaisiin suudelmiin."

Nell nauroi. "Ei sovi tyyliisi."

"Odotahan vain."

Seisoimme pienessä tarjoiluvälikössä keittiön ja ravintolasalin välissä. Nell puristi kansiota rintaansa vasten. Ajattelin ohimennen, että hänen täytyisi laskea se käsistään, ennen kuin mihinkään ahnasteluun päästäisiin.

"Sinun silmäsi ilkkuvat aina", hän sanoi, "etkä kuitenkaan koskaan paljasta pilojasi."

"Ajattelin vain, kuinka sinä käytät kansiotasi kilpenä."

Nellin silmät pyöristyivät ja hän laski kansion pöydälle, mutta emme jutelleet enää paljonkaan, koska takaosan ilonpitäjiä alkoi valua välikön läpi makuuhyttejään kohti.

"Nuku hyvin", Nell sanoi. "Minä menen nukkumaan."

"Hyvää yötä", sanoin hymyillen. "Tor suutelisi sinua, Tommy ei voi sitä tehdä."

"Kuvittelen niin tapahtuneen."

Nell poistui hilpeänä kansio jälleen visusti paikallaan.

Palasin baariin ja jaarittelin baarimikon kanssa. Kuulin Daffodilin äänen ennen kuin näin häntä, joten kun Filmer kulki baarin ovesta, kumartelin pää tiskin alapuolella kuin olisin pannut tavaroita paikalleen. Filmer kuului sanovan: "... kun pääsemme Winnipegiin."

"Tarkoitat siis Vancouveriin", Daffodil vastasi. "Sotket aina ne paikat ..." Hänen äänensä häipyi kuuluvista heidän edetessään käytävällä.

Jatkoin pitkin junaa vaunuun, jossa oma makuupaikkani oli. Nukuin pari tuntia ja heräsin pilkkopimeässä, kun oveltani kuului kevyt koputus. Koputtaja osoittautui Emiliksi.

"En tiennyt, pitäisikö minun herättää sinua. Jos esität osasi tosissasi, olisi aika kattaa aamiaispöydät."

"Olen tosissani", vastasin.

Emil hymyili. "Kaikki sujuu paljon helpommin, kun meitä on neljä."

Keittiö huokui ihania leipomishuuruja. Katoimme pöydät, panimme neilikoita kapeisiin maljakoihin ja taittelimme vaaleanpunaisia lautasliinoja säntillisesti. Viisitoista yli seitsemän ensimmäiset aamiaisvieraat tilasivat uppomunia, ja minä kaatelin teetä ja kahvia kuin olisin tarjoilijaksi syntynyt. Koko aamiaisen ajan kiskot veivät Yläjärven pohjoisrantaa niin läheltä, että juna näytti kulkevan veden päällä. Matkustajat henkäilivät ihastuksesta.

Filmer tuli yksinään ja istui tyhjään pöytään. Kohta ilmaantuivat Youngit ja liittyivät hänen seuraansa hymyillen tuttavallisesti. Mietin, tuliko Filmerin mieleen heti Ezra Gideon, Youngien hyvä ystävä, mutta Filmerin kasvoilla näkyi vain kohtelias ilme.

Xanthe laahusti sisään haukotellen, hiukset pörrössä ja lysähti vapaaseen tuoliin Filmerin viereen. Filmer tuntui toistavan kaikuna rouva Youngin kysymykset Xanthen yöunista. Herra Young näytti kyllästyneeltä aivan kuin olisi jo ajat sitten tympääntynyt koko aiheeseen.

Nell saapui yllään suora musta hame (aina vain pahempaa), ylen siivo kahvin värinen pusero ja huomaamattomat kultaiset korvakorut. Hän oli kammannut vaaleat hiuksensa taidokkaaksi niskaletikksi ja kiinnittänyt sen leveällä kilpikonnankuorisella soljella. Kampaus näytti arvokkaalta ja pätevältä mutta ei likipitäenkään paijattavalta. Ihmiset, joita en vielä tuntenut, viittilöivät häntä innokkaasti pöytäänsä, ja Nell totteli kutsua suoden ihastuttavan hymynsä, jota hän oli vilauttanut muutaman kerran minunkin suuntaansa.

Mercer Lorrimore tuli pyytämään, että Emil lähettäisi aamiaista hänen yksityisvaunuunsa. Daffodil saapui jokainen kiiltävä kihara ojennuksessa. Hän istuutui muina miehinä käytävän toiselle puolelle Filmerin ja Youngien pöydän viereen ja tiedusteli Xanthen yöstä. Ainoat ihmiset, jotka eivät vaivautuneet kysymään mitään, tuntuivat olevan tyttörievun oman perheen jäsenet. Xanthe kuului kertovan Daffodilille, että hän tunsi olonsa turvalliseksi verhon takana. Kun seuraavan kerran kuljin heidän pöytänsä ohi valmiina kaatamaan lisää kahvia, keskustelu oli siirtynyt itse matkaan. Xanthe sanoi parhaillaan, ettei hän olisi tullut mukaan, ellei isä olisi pakottanut.

"Kuinka hänen onnistui pakottaa sinut?" Filmer kysyi kiinnostuneena.

"No jaa." Xanthe kuulosti äkkiä hermostuneelta ja vältti vastaamasta. "Pakotti hän Sheridaninkin mukaan."

"Miksi ihmeessä, jos kumpikaan teistä ei olisi halunnut lähteä?" Daffodil kysyi.

"Hänestä on kuulemma hauskaa, jos me olemme näköetäisyydellä." Tytön äänestä kuulsi kaunaa ja katkeruutta mutta minun mielestäni myös realistista tunnustusta: isä tiesi parhaiten. Sheridanin tähänastisen käytöksen perusteella pojan turvallisin paikka oli taatusti isän pitkämielisen katseen alla.

George Burley tuli samassa ravintolavaunuun. Hän puhui hetken Nellin kanssa, joka lähti heti kiertämään pöydästä pöytään kansiotaan puristaen. Hän toisti matkustajille Georgen sanat.

"Seisahdumme Thunder Bayhin pitemmäksi aikaa kuin on aiottu, koska siellä pidetään kuulustelu Lorrimorejen vaunun irrottamisen johdosta. Lähdemme matkaan, kun vakiovuoro *Canadian* on mennyt ohitsemme. *Canadian* on sitten edellämme aina Winnipegiin saakka." Nell hymyili rauhoittavasti.

Thunder Bay, yksi Kanadan suurimmista satamista, sijaitsee Saint Lawrencen vesireitin läntisimmässä päässä. Vähän ennen yhtätoista hidastimme vauhtia ja seisahduimme ylimääräisille kiskoille asemarakennusten tuntumaan.

Samassa asemalta lähestyi kaksi miesjoukkoa, jotka olivat odotelleet junaamme – toisella joukolla oli kameroita, toisella muistilehtiöitä. Yksi muistilehtiömiehistä kapusi junaan, tuli ravintolavaunuun ja pyysi saada puhua Xanthen kanssa. Hän tunnisti tytön helposti, koska kaikki katsoivat tämän suuntaan.

Rouva Young puristi Xanthen kättä rohkaisevasti, kun tyttö kertaili vavisten vaarallista muistoaan. "Ei, kukaan ei kehottanut minua menemään meidän vaunuumme", hän sanoi. "Halusin vain käydä vessassa. Ja olisin voinut . . . olisin . . . voinut saada surmani."

"Niin." Rikostutkija, keski-ikäinen ja valpassilmäinen mies, oli myötätuntoinen mutta tyynnyttelevä. "Oliko maisemavaunun oleskelutilassa ketään, kun kuljitte sen lävitse?"

"Paljonkin väkeä." Xanthe puhui paljon hiljaisemmalla äänellä kuin mies.

"Tunsitteko heidät? Oliko kukaan heistä vieras?"

"Ei."

Rouva Young kysyi: "Tarkoitatteko, että on mahdollista irrottaa vaunu junan sisältä käsin?" Kaikki kumartuivat hieman eteenpäin kuullakseen tutkijan vastauksen.

"Se on mahdollista. Sen voi tehdä myös junan liikkuessa. Sen tähden haluammekin tietää, oliko maisemavaunussa ketään, jota joku teistä ei olisi tuntenut."

Seurasi pitkällinen, kunnioittava, ymmärtävä hiljaisuus.

"Ette kai luule, että joku meidän seurueestamme irrotti vaunun?" rouva Young kysyi.

"Tutkimme kaikki mahdollisuudet", tutkija vastasi mahtailemätta. "Meillä on sellainen ennakkokäsitys, että on kyse jonkun Cartierissa suorittamasta ilkityöstä. Meidän on kuitenkin tutkittava, onko kukaan teistä huomannut junassa mitään eriskummallista."

Ravintolavaunun keittiönpäädystä saatoin nähdä selvästi Xanthen huolestuneet kasvot sekä myös hänen vieressään istuvan Filmerin ilmeet. Filmer tuntui minusta osoittavan hupenevaa kiinnostusta tutkimusta kohtaan. Hän käänsi suittua päätään katsoakseen ulos ikkunasta. Hän ei jännittänyt lainkaan – kun hän jännitti, hänen niskalihaksensa olivat jäykät. Olin nähnyt tuon jäykkyyden muutaman kerran väentungoksen pimennosta. Kun Filmer jännitti, se näkyi kyllä.

Kun katselin häntä, hänen niskansa jäykistyi äkkiä.

Katsoin ulos nähdäkseni, mitä hän katseli, mutta siellä ei näyttänyt olevan mitään ihmeellistä. Hevoskilpailuihin matkalla olevat ihmiset vain laskeutuivat junasta mennäkseen lähettämään postikortteja kotiin.

Filmer käänsi katseensa takaisin Xantheen tutkimuksen päättyessä. Useimmat matkustajat menivät hakemaan takin suojaksi ulkoilman kylmää tuulta vastaan, mutta Filmer laskeutui ravintolavaunusta ilman sen kummempaa suojaa kuin aristokraattinen tweedtakkinsa. Hän seisahtui empien, ei harpponut kiskojen poikki ase-

malle vaan kuljeksi eteenpäin veturin suuntaan.

Seurasin häntä junan sisällä. Pysyin helposti hänen hitaan kulkunsa tahdissa. Kolmannen vaunun ohitettuaan hän seisahtui, koska joku oli tulossa asemalta häntä vastaan: laihakasvoinen mies topatussa lyhyessä turkiskaulustakissa, harmaat hiukset valtoimenaan tuulessa liehuen.

Miehet kohtasivat ja alkoivat pian huutaa toisilleen, minkä ansiosta saatoin kuunnella vaunun avoimella ovella tulematta itse nähdyksi.

Filmer karjui raivoissaan: ”Minähän sanoin että ennen Vancouveria.”

Laihakasvoinen mies vastasi kanadalaisittain korostaen: ”Sanoitte että ennen Winnipegiä. Tein homman ja haluan rahani.”

”Huhuu!” liversi Daffodil tepsuttaen miehiä kohti chinchillaturkissaan ja korkokengissään. ”Menemmekö katsomaan Laurentide Icea?”

Hemmetin Daffodil, ajattelin monen muun kauniin sanan lisäksi.

Filmer meni häntä vastaan hymysuin, jottei Daffodil olisi kiinnittänyt huomiotaan laihanaamaan, joka palasi asemalle.

Ennen Winnipegiä, ennen Vancouveria. Julius Apollo oli jälleen kerran sotkenut nimet. ”Te sanoitte ennen Winnipegiä. Tein homman ja haluan rahani.” Rajuja sanoja, huokuivat uhkaa.

Mitä siis ennen Winnipegiä? Mitä mies oli tehnyt?

Ajattelin, ettei kyse voinut olla Lorrimorejen vaunun irrottamisesta. Filmer ei ollut lainkaan jännittänyt, eikä hänellä ilmeisesti ollut asiaan osuutta. Tosin hän olisi ollutkin rauhallinen, jos hän ei olisi odottanut mitään tapahtuvan ennen kuin Vancouverin tuntumassa. Filmer oli ylläpitänyt tuttavuutta Merceriin, ja tuttavuus olisi tyssähtänyt lyhyeen, jos *Canadian* olisi jyrännyt Lorrimorejen lomakodin sileäksi.

Jos kyse ei ollut Lorrimorejen vaunusta, mitä muuta oli tapahtunut ennen Winnipegiä, minkä Filmer oli aikonut tapahtuvaksi ennen Vancouveria? Millä tavoin laihanaama oli jo ansainnut rahansa?

Sitä sopi arvailla, ajattelin. Mies oli voinut ryöstää jonkun, lahjoa tallipojan, huumata hevosen . . . Ennen Vancouveria?

Jos mies oli tehnyt jotain hevosille, hänen oli täytynyt matkustaa kanssamme junalla, ajattelin. Jos hän oli kävellyt muitten hevoskilpailuihin menijöitten kanssa kohti asemaa, Filmer olisi voinut nähdä hänet ikkunasta, mikä oli aiheuttanut minun huomaamani niskalihasten jäykistymisen.

Menin hyttiini kaivamaan esiin kauko-objektiivisen kiikari-kameran Tommyn kassista. Odottelin ikkunan ääressä laihanaaman paluuta. Hetken kuluttua ilmaantuivat näkyviin Filmer ja Daffodil, jotka oikaisivat viistoon kohti asemarakennuksia. Pian tämän jälkeen saapui kelloja kilkuttaen ja varoitustoitotuksia päästellen valtava kirkkaankeltainen dieselveturi ja sen perässä loput *Canadian*-vakiovuorosta. Juna vyöryi viereiselle raiteelle ja seisahtui aivan meidän kupeellemme teljeten minulta näkymän asemalle.

Olin pettynyt ja vimmoissani. Sulloin kiikari-kameran takaisin kassiin ja lähdin kuljeksimaan jälleen ravintolavaunua kohti.

Mieleeni juolahti Julius Apollon ovelle tullessani, että *Canadian* pysyisi paikallaan koko seisokkinsa ajan, kaksikymmentäviisi minuuttia. Filmer ei kiertäisi pitkää junaa päästäkseen takaisin huoneeseensa. Hän pysyisi asemalla. Minulla oli kaksikymmentäviisi minuuttia aikaa katsoa, mitä saisin irti hänen yhdistelmälukoistaan.

Jos olisin seisahtunut miettimään tarkemmin, en kenties olisi rohjennut käydä tuumasta toimeen, mutta nyt aukaisin vain oven, katsoin käytävää kumpaankin suuntaan varmistuakseni, näkikö kukaan (ei kukaan), menin hyttiin ja suljin oven jäljessäni.

Musta salkku oli edelleen riippuvien vaatteitten takana. Vedin sen esiin ja aloin sormeilla oikeanpuoleista lukkoa. Yhdistelmässä näkyivät numerot yksi, kolme, seitsemän. Pyöritin siitä systemaattisesti eteenpäin: yksi, kolme, kahdeksan; yksi, kolme yhdeksän; yksi, neljä, nolla. Kokeilin salpaa kunkin numeronmuutoksen jälkeen.

Sydämeni takoi eikä henki tahtonut kulkea. Yksi, neljä, yksi; yksi, neljä, kaksi; yksi, neljä, kolme . . . Kokeilin salpaa yhä uudestaan ja vilkuilin kelloa. Oli kulunut vasta kaksi minuuttia, vaikka aika tuntui ikuisuuden mittaiselta. Yksi, neljä, neljä; yksi, neljä, viisi . . . Yhdistelmämahdollisuuksia oli tuhat. Yksi, neljä, kuusi; yksi, neljä, seitsemän; yksi, neljä, kahdeksan; yksi, neljä, yhdeksän . . . Kasvoni olivat hiessä, sormeni lipsuivat kiireessä pienillä pyörillä. Yksi, viisi, nolla; yksi, viisi, yksi . . .

Salpa napsahti auki.

Käsittämätöntä. En ollut uskoa silmiäni. Nyt tarvitsin toisen samanlaisen onnenpotkun. Vasemmanpuoleinen yhdistelmä näytti numeroita seitsemän, kolme, kahdeksan. Kokeilin salpaa. Se ei hievahtanutkaan.

Hermoni eivät enää kestäneet. Kieritin oikeanpuoleiset pyörät takaisin numeroiksi yksi, kolme, seitsemän. Panin salkun täsmälleen samaan paikkaan mistä olin sen löytänyt ja palasin ravintola-

vaunuun väristen kuin haavanlehti. Jo ennen sinne ehtimistäni kaduin, etten ollut yrittänyt lisää numeroita ennen *Canadianin* lähtöä.

Nell istui yksinään ravintolavaunun pöydässä loputtomien listojensa ääressä (jotka hän yleensä oli kiinnittänyt kansioonsa), ja minä istuuduin häntä vastapäätä itseäni häveten.

Nell vilkaisi minua. "Sinulla näyttää olevan kuuma. Oletko juossut?"

Olin pannut sydämeni rankkaan työhön vaikka olinkin istunut ihan aloillani. En katsonut aiheelliseksi tunnustaa. "Tavallaan", vastasin. "Miten hurisee?"

Nell vilkaisi inhoten sivulleen *Canadiania* kohti.

"Olin juuri menossa asemalle, kun tuo ilmaantui paikalle."

Aivan kuin "tuo" olisi ymmärtänyt vihjeen, sillä *Canadian* alkoi vyöryä hiljalleen eteenpäin, ja parinkymmenen sekunnin kuluttua asema oli jälleen täysin näkyvissä. Mysteerijunan matkustajat alkoivat ylittää raiteita noustakseen junaan. Laihanaama oli heidän joukossaan. Hän suunnisti kohti kilpailuyleisön vaunuja. Olin unohtanut hänen valokuvaamisensa. Olinpa minä hölmö.

Oliver ja Cathy saapuivat ja alkoivat kattaa lounaspöytiä. Nousin auttamaan heitä, ja Nell seurasi kiusoittelevan huvittuneena, kuinka taittelin vaaleanpunaisista lautasliinoista lumpeita. Hän sanoi: "Jaa-a, piileviä kykyjä." Vastasin siihen: "Näkisitpä minut tiskaamassa." Ne olivat lapsellisia, pinnallisia heittoja johonkin, minkä kumpikin arvelimme voivan äkkiä muuttua vakavaksi. Pinnallisuus oli toistaiseksi turvallista, kuplivaa ja hassua ja pysyisi sellaisena, kunnes olisimme valmiit muutokseen.

Kuten ennenkin matkustajat tulivat aikaisin ravintolavaunuun. Lorrimoret saapuivat kaikki yhdessä mutta hajaantuivat heti. Vanhemmat menivät Filmerin ja Daffodilin seuraan, Xanthe suunnisti oitis säälittävästi rouva Youngin luo ja Sheridan takertui Nelliin sanoen, että tämä oli ainoa kunnon ihminen koko kirotussa junassa.

Sheridanissa oli kreikkalaisten patsaitten uljautta: hän oli pitkä, komea, melko vaalea, auringon lapsi. Kylmyys, ylimielisyys, terveen järjen ja hillinnän puute kuuluivat hänen pimeän puolensa tragediaan. Minun mielestäni hän oli jonkin asteinen psykopaatti.

Vaikutti siltä, että kaikki hevostenomistajat olivat käyttäneet tilaisuutta hyväkseen ja käyneet katsomassa hevosiaan junan ollessa paikallaan. En kuullut kenenkään kertovan ikävyyksistä. Juna lähti huomaamattomasti matkaan ja vyöryi jälleen asumattomien, loputtomien kallioitten, järvien ja havupuitten ohi, joita näytti riittävän

maailman ääriin saakka. Tarjoilimme lounasta ja kahvia ja korjasimme astiat pöydistä. Niin pian kuin pystyin lähdin keittiöstä junan etupäätä kohti.

George Burley, jota ensiksi etsin, oli huoneessaan.

"Kuinka Thunder Bayssa sujui?" kysyin.

"Nyt ollaan sitä mieltä, että kuka yksityisvaunun sitten irrottikin oli mukana junan lähtiessä Cartierista."

"Yksityisvaunussako?" kysyin ihmeissäni.

"Aivan niin. Höyryputken olisi voinut irrottaa asemalla. Kun Cartierista on edetty kilometrin päähän, sabotöörimme kiskoo irti tangon, joka irrottaa vaunun. Sitten vaunu pikkuhiljaa seisahtuu, ja tihutyön tekijä laskeutuu siitä ja kävelee takaisin Cartieriin."

"Hmm", sanoin. "Siinä tapauksessa hän olisi saattanut kävellä johonkin hyvään paikkaan katselemaan törmäystä."

"En nähnyt ketään lähitienoilla", George sanoi mietteissään.

"Mitä tutkijat aikovat tehdä?" kysyin.

Georgen silmänurkkiin nousi ryppyjä, ja hän päästi tutun hörähdyksensä. "Kirjoittavat pitkiä lausuntoja. Minä en takuulla aio estää sitä."

Ajatus ei näyttänyt häntä huolettavan. Hänen mielensä oli avara.

Jätin hänet hyvillä mielin ja jatkoin matkaani hevosvaunuun. Tutkimuksen ja muodollisuuksien jälkeen, joista jokin rautaesiripun maa olisi saanut olla ylpeä, Leslie Brown päästi minut jälleen sisään. Kirjoitin taas hänen listaansa nimen Tommy Titmouse ja katsoin kiinnostuneena, kuinka pitkäksi nimiluettelo oli kasvanut. Kysyin Lohikäärmeeltä, oliko paikalla käynyt ketään joka ei olisi ollut omistaja tai tallipoika. Leslie nosti nokkaansa ja kertoi tarkistaneensa tunnollisesti joka kävijän oikeitten hevostenomistajien listastaan.

"Ette kuitenkaan tuntisi kaikkia ulkonäöltä", sanoin. "Mitä jos joku tulisi sanomaan olevansa herra Young eikä olisikaan?"

"Kyllä te olette sitten hankala", nainen ärähti. "En minä voi kieltää omistajia tulemasta. Ei heidän tarvitse esittää passia."

Kiertelin Leslie Brownin haukankatseen alla hevosia katsellen. Ne seisoivat viistottain pilttuissaan ja näyttivät tyytyväisiltä.

"Kuka vartioi hevosia yöllä?" kysyin.

"Minä", Leslie vastasi happamasti. "Nukuin täällä viime yön ja nukun jälleen Winnipegin jälkeen ja myös Lake Louisen jälkeen." Hän katsoi minua äkäisesti. Hän ei pitänyt epäilyksistäni. "Kun käyn vessassa, jätän yhden tallipojan vahtimaan ja lukitsen vaununoven jäljessäni. En ole koskaan poissa muutamaa minuuttia pitem-

pään. Voitte uskoa, että hevosia vartioidaan hyvin."

Kiersin vielä kerran koko vaunun katsellen kalteri-ikkunoita, haistellen makean heinän tuoksua ja hevosten hieman tunkkaista hajua. Tuossa pitkässä, lämpimässä, mukavassa tilassa oli hevosia monen miljoonan Kanadan dollarin arvosta. Seisoin kauan katselemassa Voting Rightia. Jos Bill Baudelairen äiti osasi asiansa, tuossa huomaamattoman näköisessä raudikossa piili suuria kykyjä. Vancouverissa se nähtäisiin.

Kiitin intomielistä Lohikäärmettä yhteistyöstä (hän vastaanotti kiitokseni topakan näköisenä) ja aloin kävellä hiljakseen takaisin junan poikki laihanaamaista miestä etsien.

En nähnyt miestä. Hän olisi voinut olla minkä tahansa suljetun oven takana. Häntä ei näkynyt maisemavaunun ala- eikä yläkerrassa eikä lepovaunussa.

Kun kuvailin miehen Georgelle, tämä kurtisti kulmiaan. "Näin sellaisen miehen Thunder Bayssa", hän sanoi. "Taisin kuitenkin nähdä useita sellaisia miehiä tässä matkustajapaljoudessa. Miksi kaipaat häntä?"

Katsoin Georgea, ja hän katsoi minua. Mietin, missä määrin minun pitäisi luottaa häneen. Minusta tuntui kiusallisesti siltä, että hän arvasi ajatukseni. "Niin", sanoin viimein, "hän puhui erään henkilön kanssa, josta olen kiinnostunut."

"Kiinnostunut . . . virka-asioissako?"

"Niin."

George ei kysynyt tuon henkilön nimeä, enkä minä kertonut.

"Mitä sellaista tapahtui ennen Thunder Bayta mitä ei olisi pitänyt?" kysyin. "Lorrimorejen vaunun irrottamista lukuun ottamatta."

"Luuletko, että jotain tapahtui?"

"Jotain tapahtui kyllä, mutten tiedä mitä, ja juuri sellaista olen täällä estämässä."

George mietti. "Kun asia putkahtaa esiin, tiedät sen kyllä, vai kuinka?"

"Ehkä."

"Esimerkiksi jos joku lisäsi jotain ruokaan, vai? Ennemmin tai myöhemmin kaikki sairastuvat."

Olin ällikällä lyöty. "Olet säikyttänyt minut puolikuoliaaksi. Missä hevosten rehua säilytetään?"

George tuijotti minua. Hänen iänikuinen hymynsä alkoi hyytyä.

"Kaikki rehu on hevosvaunussa", hän vastasi. "Matkatavaravaunussa on muutamia ylimääräisiä säkkejä. Joillakin hevosilla on

omat erityisruokansa. Yhdellä tallipojalla oli joukko erillisiä säkkejä, joihin oli merkitty: SUNNUNTAIAAMU, MAANANTAIAAMU ja niin edelleen. Hän näytti ne minulle."

"Minkä hevosen säkkejä ne olivat?"

"Sen, jonka omistaa muistaakseni rouva Daffodil Quentin. Tallipojan kertoman mukaan yksi rouvan hevosista kuoli hiljakkoin koliikkiin tai johonkin sellaiseen väärän ravinnon takia. Valmentaja ei halunnut lisää onnettomuuksia, joten hän oli valmistanut rehut itse."

"Olet loistomies!"

Georgen nauru oli jälleen herkässä.

"Älä kuule unohda vesitankkeja. Ne kaikki hevoset voisi huumata laittomalla vesikupillisella, vai kuinka?"

Kuudes luku

LESLIE BROWN vakuutti Georgelle ja minulle kivenkovaan, ettei kukaan mitenkään olisi voinut peukaloida hevosten rehua sen paremmin kuin vettäkään.

"Koska tallipojat viimeksi täyttivät ämpärit?" kysyin.

Kuulemma aamusella. Vesitankki oli täytetty piripintaan Thunder Bayssa, ja Leslie itse oli valvonut toimitusta.

"Olisiko joku voinut lisätä veteen jotain ennen Thunder Bayta?"

"Ei varmasti. Minähän sanoin, että olen täällä kaiken aikaa."

"Entä pidättekö kaikkia tallipoikia luotettavina?"

Leslie katsoi minuun tuimasti.

"En tuntenut heistä ainuttakaan ennen eilispäivää. En tiedä, voisiko jonkun heistä lahjoa myrkyttämään veden, mutta kuten näette, tuolini on aivan vesitankin vieressä", hän sanoi harkitusti. "En usko, että kukaan on peukaloinut vettä."

"Taidan varmuuden vuoksi ottaa vedestä sekä ämpärien tämänhetkisestä sisällöstä näytteen", sanoin. "Ei kai teillä ole mitään sitä vastaan?"

Leslie vastasi karsaasti, ettei hänellä ollut mitään sitä vastaan. George katsoi asiakseen lähteä etsimään näytepurkkeja. Hän palasi tuoden neljä puhtaaksi huuhdottua tomaattisosepulloa.

George ja Leslie Brown ottivat tankista näytteen. Minä kävin Voting Rightin, Laurentide Icen ja Upper Gumtreen luona – tämä oli toinen niistä kahdesta hevosesta, jotka juoksisivat keskiviikkona Winnipegissä. Upotin pulloni hevosten juomaveteen. Kiinnitimme

nimilapun kuhunkin pulloon ja laitoimme ne muovipussiin. George ja minä kiitimme Leslie Brownia avusta ja poistuimme.

Kun tulimme Georgen huoneen kohdalle, hän sanoi, että hänellä oli vielä kirjoitustöitä, ennen kuin seisahtuisimme kaksikymmentä minuuttia yli viisi pieneen Kenoran kaupunkiin. Kuljimme nyt puoli tuntia *Canadianin* jäljessä. Istuin tunnin hytissäni katsellen muuttumatonta maisemaa. Yritin keksiä jonkin muun teon, josta Filmer olisi saattanut maksaa. Tavallisesti rikos oli selvillä ja etsittiin rikollista, ei niin päin että tiedettiin rikollinen ja etsittiin rikosta, tuumin.

Vietin lyhyen seisahduksemme Kenorassa seuraten, kuinka George käveli ulkona edestakaisin katsastamassa, että kaikki oli kunnossa. Kukaan muu ei liikkunut junan tuntumassa, ja pian lähdimme jälleen matkaan. Se oli viimeinen pysähdyksemme ennen Winnipegiä.

Menin ravintolavaunuun, missä Zak oli jo sijoittanut näyttelijöitä pöytiin cocktailtilaisuuden kohtausta varten. Matkustajia tuli vaunuun, ja he asettuivat jo tuttuun istumajärjestykseen. Bambi Lorrimore ja Daffodil Quentin, jotka sopivat yhteen kuin suola ja mansikat, istuivat jälleen vastapäätä toisiaan, koska Mercer ja Filmer tunsivat vetoa toisiinsa.

Xanthe riippui edelleen rouva Youngissa, ja herra Young näytti erityisen pitkästyneeltä. Sheridan oli tehnyt tuttavuutta näyttelijä-murhaaja Gilesin kanssa. Se oli minusta hieman eriskummallista, ja siitä saattoi olla arveluttavat seuraukset. Useimmat muut matkustajat tunsin vain hämärästi, enimmäkseen ulkonäöltä enkä nimeltä.

Zakin seuraava kohtaus alkoi rämäkästi. Pitkä mies, joka oli tälläytynyt Kanadan kuninkaallisen ratsupoliisin perinteiseen tulipunaiseen univormuun, marssi ravintolavaunuun ja ilmoitti, että hänellä oli meille vakavaa asiaa. Hän sanoi nousseensa junaan Kenorassa, koska tämän junan Ricky-nimisen tallipojan ruumis oli löydetty kiskojen vierestä läheltä Thunder Bayta. Tallipojalla oli ollut yllään junan T-paita ja taskussaan henkilöllisyyspaperit.

Matkustajat olivat kauhistuneen näköisiä. Ratsupoliisi kuulosti uskottavan aidolta. Pitikö paikkansa, että tallipojan kimppuun oli käyty aiemmin, kun hän esti yhden hevosen sieppaamisen?

Se piti paikkansa, Nell vastasi kainosti.

Hevostenomistajien keskuudessa oli alkanut levitä epäluulo. Rikoksia tutkiessaan ratsupoliisit eivät käyskennelleet paraatiasuissa.

Vilkaisin ohimennen Filmeriä. Hänen ilmeensä oli tyly, niskansa jäykkä, silmänsä sirrillään. Mieleeni juolahti Paul Shacklebury, kaveri, joka oli löytynyt kuolleena ojasta. Tallipoikien työt olivat samanlaisia Englannissa ja Kanadassa. Mitä Paul Shacklebury oli tiennyt Filmeristä? Sama vanha kysymys, johon en tiennyt vastausta.

"Miksi hänet tapettiin?" ratsupoliisi kysyi. "Mitä hän tiesi?"

Zak arvaili, että Ricky oli tunnistanut jonkun sieppaajista. Ehkä nämä olivat matkustavan kilpayleisön joukossa ja odottivat uutta tilaisuutta saaliinsa kaappaamiseen.

Filmerin niskalihakset höllentyivät vähitellen. Käsitin, että hänen oli täytynyt hetken verran epäillä, että kohtaus oli järjestetty nimenomaan häntä vastaan.

Ratsupoliisi sanoi ottavansa asiakseen Angelican kuoleman tutkimuksen. Kaksi samaan junaan liittyvää kuolemaa eivät voineet olla sattumaa. Hän kertoi meille, että Steve, Angelican liikeasioitten hoitaja ja myös rakastaja, ei ollut ilmaantunut Toronton Unionasemalle siitä syystä, että hänkin oli kuollut. Hän oli tuupertunut asuntoonsa päähänsä saamistaan nuijan iskuista. Yleisö otti vastaan uudet ruumistiedot silmät ymmyrkäisinä.

Hetken kuluttua murhaaja Giles tiedusteli tyynesti, oliko Angelican kuoleman jäljiltä löytynyt murha-asetta. Eikö Angelican murhaaja kaiken lisäksi olisi ollut verissään? Verta oli roiskunut pitkin naistenhuonetta.

Ratsupoliisi kertoi, että veren tahrima muovikaitale oli löytynyt kiskoilta ja että sitä oli kenties käytetty suojaviittana.

Donna sanoi, ettei hän jaksanut uskoa jonkun niin herttaisen kuin Angelica sekaantuneen vakuutuspetokseen.

Mitä? Mihin vakuutuspetokseen?

Vilkaisin vaistomaisesti Daffodilia, mutta jos hänen silmänsä olivat värähtäneet, minulta se oli jäänyt huomaamatta.

Donna vastasi hämmentyneenä, ettei hän tiennyt, mistä vakuutuspetoksesta oikein oli kyse. Angelica oli maininnut hänelle, että Steve oli sekaantunut johonkin vakuutushuijaukseen ja että Angelica pelkäsi Steven myöhästyneen junasta juuri sen takia. Donna ei ollut urkkinut sen enempää.

Ratsupoliisi sanoi ryhtyvänsä ripeästi tutkimuksiin. Ehkä hänellä olisi kerrottavaa meille kaikille Winnipegissä. Hän ja Zak lähtivät yhdessä.

Emil miehistöineen, minä muitten muassa, alkoi heti kattaa päivällispöytiä. Pian tarjoilimme lämmintä vuohenjuustoa ja salaatte-

ja, pääruuaksi punaista chateaubriandia herneenpalkojen ja tikkuporkkanoitten kera. Jälkiruuaksi oli täyteläistä appelsiinisorbettia, joka oli koristeltu kuohkealla kermavaahdolla ja pähkinöillä. Useimmat matkustajat sinnittelivät loppuun asti eivätkä näyttäneet erityisen kärsiviltä.

Kaikki nousivat junasta Winnipegissä.

Kaksi isoa hevoskuljetusvaunua odotti valmiina. Tallipojat ja Leslie Brown hoitivat hevosten siirron ja kerääntyivät sitten bussiin, joka seurasi hevosvaunuja kohti kilparataa.

Jono busseja odotti hevoskilpayleisöä viedäkseen sen erinäisiin syrjäisiin motelleihin. Pitkä uusi turistibussi, jossa oli tummennetut ikkunat, oli varattu hevostenomistajia varten. Muutamat, kuten Lorrimoret sekä Daffodil ja Filmer, olivat tilanneet paikalle kuljettajan ajaman loistoauton.

Miehistö korjasi jokaisen liikuteltavan laitteen ja tavaran lukkojen taa ja liittyi sitten näyttelijöitten seuraan viimeiseen odottavaan bussiin. George vilkuili olkansa yli junaa kuin miettien, oliko hän unohtanut jotain. Vaunut peruutettaisiin sivuraiteelle, veturi irrotettaisiin ja sitä käytettäisiin muualla, ja paikalla olisi vartija. Juna heräisi taas eloon vasta ylihuomenna.

Omistajat ja jotkut näyttelijöistä asuivat hotelli Westinissä. Sinne oli järjestetty erillinen aamiaishuone, jossa murhaleikkiä ratkottaisiin jonkin verran joka aamu. Muuten kaikki olivat vapaat tekemään mitä tahtoivat. Nousisimme kaikki junaan Jockey-klubin hevosjunakilpailujen jälkeen keskiviikkona.

Olin päättänyt olla majailematta samassa hotellissa kuin omistajat, näyttelijät, kilpayleisö tai miehistö. Tiedustelin Nelliltä sopivaa paikkaa.

”Yhteen paikkaan emme ole majoittaneet ketään. Sheratoniin, mutta se on kallis.”

”Antaa olla. Kyllä minä paikan löydän”, vastasin. Kun miehistön bussi seisahtui päästämään matkustajansa ulos, otin kassini ja hävisin paikalta jalkaisin. Kyseltyäni neuvoja menin suorinta tietä Sheratoniin. Pitkän, hyvää tekevän suihkun jälkeen nukuin täydet kahdeksan tuntia.

Aamulla soitin rouva Baudelairelle ja kuuntelin jälleen puhelimessa miltei tyttömäistä ääntä. ”Viestejä näkymättömälle miehelle”, hän sanoi. ”Billin kertoman mukaan Val Catto haluaa tietää, eikö saalis näe teitä vieläkään?”

”Uskoisin, että enimmäkseen ei näe. Välitättekö Billille tiedon,

että saaliilla on junassa liittolainen. Yritän ottaa hänestä valokuvan.”

”Hyvänen aika!”

”Kysyttekö myös, onko tietyillä numeroilla, jotka teille kerron, mitään merkitystä saaliin elämässä?”

”Kiintoisaa”, vanharouva sanoi. ”Antaa kuulua.”

”No, kolmea numeroa en tiedä. Ne ovat tavallaan kysymysmerkkejä. Sitten tulevat yksi, viisi, yksi. Kysykää, sopivatko ne Filmerin syntymäpäivään tai puhelinnumeroon tai yhtään mihinkään. Haluan tietää ensimmäiset kolme numeroa.”

”Kysyn Billiltä ihan heti. Hän pyysi antamaan teille pari vastausta eilisiltaisiin kysymyksiinne.”

”Hienoa.”

”Herra ja rouva Young, jotka omistavat Sparrowgrassin, käyvät usein Englannissa. He olivat Ezra Gideonin ystäviä. Val Cattolle on epäselvää, tietääkö pariskunta, miksi Ezra Gideon myi kaksi hevosta eräälle J. A. Filmerille. Onko tuossa mitään järkeä?”

”On toki”, vastasin.

”Entäs tämä sitten?” Vanharouva seisahtui vetämään henkeä. ”Sheridan Lorrimore erotettiin Cambridgen yliopistosta Englannissa viime toukokuussa jonkin villaisella peitellyn skandaalin takia. Val Catto yrittää ottaa asiasta Cambridgesta selvää.”

”Oivallista”, sanoin.

”Toivottavasti asia pysyy salassa. Sitten Billin mukaan Lorrimorejen yksityisvaunu irtosi junasta sunnuntai-iltana. Hän haluaa tietää, onko teillä asiasta jotain sellaista tietoa, mitä hänellä ei olisi.”

”Kertokaa Billille, että olen varma siitä, ettei saalis suunnitellut vaunun irrottamista. Luulen, että hän vehkeili kuitenkin jotain junassa olevan liittolaisensa kanssa. Minusta Billin pitäisi huolehtia siitä, että junan hevosia vartioidaan kilparadalla erityisen tarkasti.”

”Kerron hänelle kyllä.”

”Kertokaa hänelle myös, ettei ole täysin mahdotonta, etteikö hevosten juomavettä olisi junassa peukaloitu. Otin neljä näytettä, jotka vien tänä iltana kilpailuihin. Toimitan ne jotenkin hänelle. Ne ovat paketissa, jonka päällä on hänen nimensä.”

Vanharouva toisti uskollisesti kaiken, mitä olin hänelle kertonut ja mitä olin kysynyt. ”Menikö oikein?” hän tiukkasi lopuksi.

”Loistavasti”, vastasin hartaasti. ”Mihin aikaan minun olisi hyvä soittaa teille? En haluaisi häiritä teitä.”

"Soittakaa milloin tahansa. Olen kyllä täällä. Pysykää näkymättömänä."

Hän laski kuulokkeen, ennen kuin ennätin tiedustella hänen vointiaan.

Oveni alitse oli huonepalvelu sujauttanut winnipegiläisen sanomalehden. Poimin sen ja katsoin, mitä siinä kerrottiin junasta.

Lorrimorejen tarina alkoi etusivulta Mercerin ja Bambin kuvien kera ja jatkui sisäsivuilla Xanthen kuvalla höystettynä. Ounastelin pirullisesti, että kilpajunan saama ylimääräinen huomio ei ollut haitannut hanketta vähimmässäkään määrin. Winnipeg oli täynnä hevoskilpayleisöä, joka avusti sievoisesti kaupungin taloutta. Älkää unohtako, lehdessä sanottiin näkyvästi, että ensimmäiset Kanadan hevoskilpailujen juhlat pidettäisiin Assiniboia Downsissa tänä iltana kello seitsemältä. Toinen tapahtuma, johon sisältyisivät Jockeyklubin hevosjunakilpailut, pidettäisiin huomenna iltapäivällä puoli kahdelta.

Vietin suurimman osan päivästä maleksien ympäri Winnipegiä. Sain selville, että kilparadalle ajoi yleisiä pikavuoroja, joten nousin bussiin kello kuuden paikkeilla. Kiertelin kilparadalla yrittäen keksiä, miten saisin toimitetuksi Bill Baudelairelle vesinäytteet, jotka olivat mitäänsanomattomassa muovikassissa.

Hanke osoittautui helpoksi. Suunnilleen Xanthen ikäinen tyttö poukahti vierelleni, kun astelin hitaasti pääkatsomon edessä. Tyttö sanoi: "Hei, minä olen Nancy. Onko tuo Clarrie Baudelairelle? Minä otan sen, jos sopii."

"Missä hän on?" kysyin.

"Hän on isänsä kanssa päivällisellä kerholla. Te kuulemma tuotte hänelle jotain janonsammuttajaa, ja hän pyysi minua kipaisemaan hakemassa sen. Pitääkö paikkansa?"

"Täsmälleen", vastasin.

Tyttö oli sievä ja pisamainen. Hänellä oli yllään kirkkaansininen ulkoilupuku ja valko-kultaniittinen vyö. Annoin hänelle kassin ja katselin, kuinka hän katosi tungokseen. Olin päätellyt, että hänen kantamuksensa oli vaaraton. Bill ei murkinoisi kaikessa rauhassa, jos tekeillä olisi useaa hevosta koskeva katastrofi.

Kiertelin kilpailuohjelma kädessä, kiikari kaulalla tavalliseen tapaani. Päivänvalo tummeni melkein huomaamatta illaksi, ja sähkö korvasi vähitellen auringon työn. Ensimmäinen kilpa juostiin valonheitinten alla. Kilparatsastajien värit loistivat yöntummaa taustaa vasten.

Näin monet junasta puolitutut kasvot. Ainoat kasvot, laihanaa-

man kasvot, joista olin kiinnostunut, osasivat joko taitavasti piileksiä tai eivät olleet paikalla.

Näin Nellin. Hän tuli kerholta kahden hevosenomistajan kanssa ollakseen lähellä hevosia. Hän huomasi minut ja erkani kohta toisten seurasta. Kun menin kiirettä pitämättä hänen vierelleen, hän virnisti minulle syrjäkarein.

"Etkös sinä olekin junan tarjoilijoita?" hän kysyi.

"Totta vieköön."

"Löysitkö nukkumapaikan?"

"Kyllä, kiitos kysymästä. Millainen Westin on?"

"Hotellissa ei ole mitään vikaa, mutta jonkun pitäisi kuristaa se röyhkeä . . . rikas . . . sietämätön Sheridan."

"Onko jotain sattunut?"

"On, aamiaisella. Zak esitti murhaleikin seuraavan kohtauksen, ja Sheridan huusi hänet kolme kertaa hiljaiseksi. Menin Sheridanin luo pyytääkseni häntä vaikenemaan, mutta hän tarttui minua ranteesta ja yritti vetää minut syliinsä. Menetin tasapainoni, kaaduin ja iskeydyin pöytään, jonka ääressä hän istui. Sitten takerruin jotenkin pöytäliinaan ja vedin sen mukanani lattiaan, ja koko kattaus putosi."

"Voin vain kuvitella, kuinka Bambi Lorrimore ei ollut huomaavinaan ja kuinka Mercer riensi auttamaan sinut pystyyn anteeksi pyydellen."

Nell katsoi minua ihmeissään. "Juuri niin siinä kävikin. Tarjoilija tuli siivoamaan sotkua, ja kun hän polvisteli siinä, Sheridan sanoi kovalla äänellä, että mies virnuili hänelle ja että hän kyllä järjestäisi tälle potkut." Nell vaikeni. "Voit varmaan kertoa senkin, mitä sitten tapahtui."

Nell kiusoitteli, mutta vastasin silti: "Mercer vakuutti tarjoilijalle, ettei tätä erotettaisi, veti miehen sivummalle ja antoi hänelle rahaa."

Nellin suu loksahti auki. "Sinä siis olit paikalla!"

Pudistin päätäni. "Mercer antoi minulle kaksikymmentä dollaria, kun Sheridan sysi minua tässä eräänä iltana."

"Sehän kauheaa."

"Mercer on mukava mies, jolla on pääsemätön pulma. Bambi kieltäytyy huomaamasta sitä. Xanthe etsii lohtua muualta."

Nell mietti asiaa ja lausui arvionsa: "Jonain päivänä heittiömäinen Sheridan tekee jotain, mitä hänen isänsä ei pysty maksamaan."

"Isäpappa on hyvin rikas mies", minä sanoin.

"Numeroilla ei ole mitään tekemistä hänen syntymäpäivänsä, menneitten tai nykyisten puhelinnumeroittensa, osoitteittensa tai pankkitiliensä kanssa."

Rouva Baudelaire välitti huonot uutiset aikaisin keskiviikkona.

"Val Catto selvittää parhaillaan saaliinne luottokorttinumeroita", hän sanoi. "Hän haluaa tietää syyn. Hän ei keksi mistään numerosarjaa yksi, viisi, yksi."

Huokasin kuuluvasti, olin pettynyt. "Yksi, viisi, yksi on yhdistelmä, joka avaa mustan krokotiilinnahkaisen salkun oikeanpuoleisen salvan. Vasemmanpuoleiset kolme numeroa ovat tietymättömissä. Olisin kiitollinen prikaatinkomentajan ohjeista."

"Minulla taitaa ikävä kyllä olla lisääkin ikäviä uutisia", vanharouva sanoi. "Vesinäytteet, jotka lähetitte Billille, olivat pelkkää vettä."

"Se on oikeastaan hyvä asia."

"Onko? No, hyvä sitten."

"Soitan teille vielä illalla, ennen kuin lähdemme Winnipegistä."

"Soittakaa pois", hän vastasi. "Onnea matkaan. Puhutaan sitten myöhemmin."

Olin tähän mennessä jo tottunut vanhanrouvan äkillisiin linjalta katoamisiin. Laskin kuulokkeen ja mietin, miltä rouva näytti ja miten sairas hän oikein oli. Ajattelin palata Torontoon häntä katsomaan.

Ajoin jälleen bussilla kilparadalle ja sain huomata, että Assiniboia Downsissa oli syntynyt täysi markkinatunnelma: kaikkialla näkyi T-paitoja, julisteita ja rintanauhoja, joissa kannatettiin Kanadan hevoskilpailuja.

Haaskasin suuren osan iltapäivästä laihanaaman tuloksettomaan etsintään. Junan kilpailuyleisön tunnisti helposti, koska heille kaikille oli ilmeisesti annettu iso punavalkoinen ruusuke, jossa oli kultaiset kirjaimet: MYSTEERIJUNAN MATKUSTAJA.

Useimmat hevostenomistajat tulivat kerhohuoneelta katsomaan, kuinka hevosia satuloitiin Jockey-klubin kilpaan. Urheilumielisimmillä heistä oli myös ruusukkeet.

Filmerillä ei ollut. Hän ei herennyt ilottelemaan. Daffodil puolestaan oli kiinnittänyt ruusukkeen pukunsa avaraan kaula-aukkoon. Rouva Youngin ruusuke oli uljaasti kauluksessa, herra Youngilla ei ruusuketta näkynyt.

Upper Gumtreen omistajat, australialainen Unwin-niminen pariskunta, käyttivät ruusukkeita ja osoittivat estottomasti olevansa tyytyväisiä hevoseensa. He hymyilivät säteilevästi ja taputtelivat

kaikkia lähellä olijoita, myös hevostaan.

Seuraavassa pilttuussa jutteli perheestään erkaantunut Mercer Lorrimore leppoisasti valmentajansa kanssa ja kätteli kilparatsastajaansa. Suosikki Premiere käyttäytyi kuin ainakin hevonen, josta on kohjistu koko sen elämän ajan – melkein yhtä ylimielisesti kuin Sheridan, päähäni pälkähti.

Youngit olivat Mercer Lorrimoren tapaan lähettäneet Winnipegin kilpailuun osallistuvat kaksi hevostaan maanteitse. He olivat vanhoja tekijöitä hevostenomistajina ja seisoivat tyynen kiinnostuneina sivulla, kun heidän kaksikkoaan, Solublea ja Slipperclubia, pantiin kilpailukuntoon.

Daffodil Quentinin Pampering oli kuljetettu paikalle lentokoneella kuten useimmat muutkin hevoset, jotka olivat junan matkustajien omistuksessa.

Kaikki matkustajat kiertelivät ympäriinsä miltei taukoamatta hymyillen. Tämähän oli heidän matkansa kohokohtia, kaiken touhotuksen perimmäinen tarkoitus.

Winnipegin kilpahevoset vietiin radalle, ja katsomot puhkesivat fanfaareihin ja suosionosoituksiin. Mercer Lorrimoren värien punaisen ja valkoisen, samojen kuin hänen ruusukkeessaan, nähtiin asettuvan lähtöportin ulommaiseen pilttuuseen. Daffodilin vaaleansininen ja tummanvihreä olivat sisimmässä. Upper Gumtree, jonka värit olivat oranssi ja musta, aloitti yhdentoista kilpahevosen keskimmäisenä ja ampaisi portista johtaen nuolimaista muodostelmaa.

Katselin kilpailua pääkatsomon yläosasta kiikari-kamerallani. Nuolimuodostelma rikkoutui pian rosoiseksi rintamaksi. Premiere oli ulkosyrjällä, Pampering sisällä ja Upper Gumtree edelleen etumaisena. Youngin kaksi hevosta juoksivat koko ajan rinnakkain kuin kaksoset.

Nuo yksitoista hevosta yrittivät parhaansa Kanadan kunniaksi, kiersivät kaarteen kotisuoralla. Premiere otti loppukirin Youngin parivaljakko kintereillään. Upper Gumtree koukkasi näyttävästi aukkopaikasta ja ehti maaliin reilusti ennen Pamperingia.

Yleisö hyppi ja pomppi. Kanadan hevoskilpailujen järjestäjillä oli jälleen tarjota hurja, loistava loppusuora, ja Mercer tuli jälleen toiseksi, minkä hän yritti urheasti kestää.

Unwinit veivät haltioissaan Upper Gumtreen voittajana kierrokselle. Olin hyvilläni heidän puolestaan. Laskin kiikarini, ja siinä alapuolellani, pääkatsomon edessä oli laihanaama. Mies tähyili kohti kerhohuoneen ikkunoita.

Kiireissäni melkein tärisin, kun kohotin uudestaan kiikarin, etsin

miehen, kytkin automaattitarkennuksen, painoin nappia ja kuulin sulkimen kilahduksen. Mies oli ikuistettu.

Se olikin ainoa tilaisuuteni. Tuossa tuokiossa mies oli astellut kohti pääkatsomoa ja pois näköpiiristäni.

Laskeuduin pääkatsomon yläosasta niin nopeasti kuin pystyin. Päästyäni alas en nähnyt laihanaamaa enää missään. Koko väenpaljous oli liikkeessä. Junakilpa oli ollut ohjelman huippukohta, ja varsin moni punavalkoinen ruusuke oli matkalla porteista ulos.

Jos laihanaama oli tähyillyt kerhohuoneen ikkunoihin siinä toivossa että olisi nähnyt Filmerin – tai että Filmer olisi nähnyt hänet – kenties Filmer tulisi alas puhumaan hänen kanssaan ja kenties voisin kuvata heidät yhdessä. Jäin odottamaan.

Filmer tulikin viimein alas mutta Daffodilin seurassa. He nousivat kuljettajan ajamaan autoonsa ja kiitivät tiehensä. Ajattelin pettyneenä, miten vähän aikaa minulla Winnipegissä enää oli. Kello oli melkein kuusi, ja minun piti palata junaan puoli kahdeksaan mennessä.

Vetäydyin miestenhuoneeseen, otin filmin kiikari-kamerasta ja liitin filmiin lyhyen viestin. Sitten kiedoin sen lähetteineen paperipyyhkeeseen ja lähdin etsimään parhaani mukaan Bill Baudelairea. Päättelin, että voisin puhua hänen kanssaan muina miehinä katsomon pohjakerroksessa, koska Filmer ei ollut meitä näkemässä. Samalla hetkellä näin jonkun, joka ei tosin ollut Bill Baudelaire mutta joka voisi mennä hevostenomistajien luo, mitä Tommy ei suinkaan voinut tehdä.

Taitoin reipasta vauhtia melkoisen matkan ja yhytin tummatukkaisen tytön, jolla oli yllään punainen takki ja leveä kulta- ja valkoniittinen vyö.

"Nancy", sanoin tytön takana.

Hän kääntyi hämmästyneenä ja katsoi minua kysyvästi.

"Tuota", aloitin. "Sinä veit minulta eilen vähän janonsammuttajaa Bill Baudelairen tyttärelle."

"Ai niin." Tyttö tunnisti minut viimein.

"Voisitko mitenkään viedä hänelle jotain muutakin?"

Tyttö nyrpisti pisamaista teinitytön nenäänsä. "Kaipa hän toivoisi minun vievän, jos te niin haluatte. Mitä haluatte minun antavan hänelle tällä kertaa?"

Ojensin paperipyyhenyytin. "Sisällä on viesti."

"Onpa salakähmäistä."

"Kiitos kauheasti, ja . . . tuota . . . anna hänelle nyytti huomaamattomasti."

Tyttö väläytti minulle veitikkamaisen hymyn ja lähti kerhohuonetta kohti.

Poistuin pääportista ja löysin Sheratoniin ajavan bussin. Soitin hotellista rouva Baudelairelle.

"Bill soitti minulle kilparadalta kymmenen minuuttia sitten", hän sanoi. "Te kuulemma lähetitte hänelle filmin."

"Aivan. Siinä on vain yksi kuva. Se esittää junassa matkustavan saaliin liittolaista. Kysyisittekö Billiltä, tunteeko kukaan miestä?"

"Haluatteko valokuvasta kopion?"

"Kyllä, kiitos. Kysykää, voisiko hän mitenkään toimittaa sitä huomisiltaan mennessä neiti Nell Richmondille Château Lake Louiseen."

"Mieskulta, antakaahan kun kirjoitan kaiken paperille", vanharouva sanoi.

Odottelin hänen kirjoittaessaan.

"Minulla on teille viesti Val Cattolta", hän sanoi.

"Ahaa, hienoa."

"Hän sanoi: 'Varastettua todistusaineistoa ei voi käyttää oikeudessa, mutta selville saadut asiat voidaan osoittaa oikeiksi.' " Hänen äänestään kuulsi kepeä huvittuneisuus. "Catto pyysi myös sanomaan teille, että teidän pitäisi muistaa hänen mottonsa."

"Selvä", vastasin.

"Mikä hänen mottonsa on?" vanharouva kysyi uteliaana.

"Ajattele ennen kuin toimit – jos ehdit."

"Mukava motto", hän sanoi. "Soittakaa minulle huomenna Calgarysta. Siihen mennessä Val on ehtinyt puurtaa kokonaisen päivän numeroitten kimpussa."

"Te olette ihmeellinen."

Kuului kilahdus, ja hän oli poissa. Tuskin saatoin uskoa, että olin joskus epäillyt, sopisiko hän viestien välittäjäksi.

JUNA oli siirretty sivuraiteelta asemalle. Siinä se oli lämpimänä ja sykkivänä, veturi paikallaan, hevoset mukaan lastattuina.

Aivan kuin olisi palannut vanhan ystävän luo.

Vaihdoin ylleni Tommyn virkapuvun hytissäni ja menin ravintolavaunuun, missä Emil toivotti minut huolettomasti tervetulleeksi, aivan kuin olisin kuulunut kalustoon. Aloimme heti kattaa vaaleanpunaisia pöytäliinoja.

Matkustajat palasivat hyvissä ajoin ennen kahdeksaa erittäin hyvällä tuulella. Unwinien mielestä oli verratonta, että jokin junassa matkustava hevonen oli voittanut yhden lähdön. Koko muu

joukko oli samaa mieltä ja taputti käsiään.

Panin kiinnostuneena merkille, että Filmer hymyili leppoisasti joka taholle, vaikkei hän suinkaan toivonut junaseikkailun olevan sellainen menestys joksi se alkoi osoittautua.

Juna liukui Winnipegistä täsmälleen aikataulun mukaan kaksikymmentä yli kahdeksan. Juhlatunnelma kesti koko päivällisen ajan, säilyi Zakin esittämän lyhyen kohtauksen ajan – hän selitti, että ratsupoliisi oli jätetty Winnipegiin jatkamaan tutkimuksiaan – ja lämpeni kerrassaan myöhemmin, kun maisemavaunussa jatkettiin tanssia.

Nell kierteli ympäriinsä. Hän ei näyttänyt aivan yhtä viralliselta kuin ennen leveähelmaisessa mustassa hameessaan ja tyköistuvassa valkoisessa silkkipuserossaan. Hänellä ei ollut kansiota, huomasin. Keskiyön jälkeen hän sanoi menevänsä nukkumaan, ja saatoin hänet pitkin junaa hyttiin, joka oli melkein omaani vastapäätä. Hän seisahtui ovelle.

"Kaikki sujuu hyvin, eikö sinustakin?" hän kysyi.

"Loistavasti." Olin tosissani. "Olet paiskinut ankarasti töitä."

Katsoimme toisiimme – hän johtajan mustissa ja valkoisissa, minä tarjoilijan keltainen liivi ylläni. Hänen silmänsä tuikkivat naurusta.

"Et voi", hän sanoi.

"Mitä niin?"

"Suudella minua."

Mieleni oli tehnyt. Nell oli nähnyt sen pettämättömästi.

"Voin, jos tulet minun salonkiini", sanoin.

Hän pudisti hymyillen päätään. "Minä en aio menettää tässä junassa kasvojani astumalla esiin apupojan makuukamarista, joten hyvää yötä."

Toivotin hänelle haikeana hyvää yötä, ja Nell meni hyttiinsä.

Huokaisin ja jatkoin parin askelen päähän Georgen toimistoon. Tapasin hänet täysissä pukeissa, kuten olin odottanutkin. Hän torkkui.

"Tule sisään", hän sanoi valpastuen siinä samassa. "Miten menee?"

"Toistaiseksi hyvin." Istuuduin ja kerroin hänelle, että hevosvaunun vesinäytteet olivat olleet pelkkää puhdasta H_2O:ta.

"Se ilahduttanee Lohikäärmettä", George sanoi. "Hän on ihan hysteerinen, koska kaikki tallipojat ovat juovuksissa. He yrittivät juottaa jollekin hevoselle ämpärillisen olutta. Tallipojat hoilaavat täyttä kurkkua lepovaunussa. Ihme on, etteivät he ole keinauttaneet junaa kiskoilta."

"Ei taitaisi olla helppoa keinauttaa junaa kiskoilta", sanoin mietteissäni.

"Helppoako? Totta ihmeessä se on helppoa, jos ajaa mutkasta liian kovaa."

"Oletetaan, että joku matkustajista haluaisi estää junaa pääsemästä onnellisesti Vancouveriin. Mitä hän tekisi?"

George katsoi minuun kirkkain silmin, hämmentymättä. "Samaa kuin murhaleikissä, luulisin. Viskaisi junasta ruumiin. Siihen tyssähtäisivät juhlat melko vikkelästi." George hykersi. "Uhrin voisi heittää Stoneyjoen sillalta, korkealta kaartuvalta sillalta, joka johtaa Rogersin solan yli. Sieltä on yhdeksänkymmentä metriä alas rotkoon. Jos uhri ei kuolisi putoukseen, karhut pitäisivät hänestä kyllä huolen."

"Karhut!" huudahdin.

Georgen kasvot loistivat. "Harmaakarhut. Kalliovuoret eivät olekaan mitä tahansa kesyä takapihaa vaan raakaa luontoa. Samanlaista kuin karhut."

Nousin lähteäkseni. "Missä se solan yli johtava silta sijaitsee?"

Georgen silmät välkkyivät. "Noin puolentoistasadan kilometrin päässä Lake Louisesta eteenpäin. Korkealla vuorilla. Älä kuitenkaan ole huolissasi. Ylität sillan pimeässä."

Seitsemäs luku

Kaikki selviytyivät yöstä, vaikka aamiaisella näkyi muutama selvästi krapulainen. Ikkunoitten takana oli loputtomalta tuntunut kallioitten, järvien ja havupuitten maisema väistynyt vaikuttavasti laajojen, kumpuilevien preerioitten tieltä.

Meidän piti saapua Calgaryyn aikataulun mukaan kaksikymmentä vaille yksi. Hevosvaunu irrotettaisiin siellä, ja lähtisimme jatkamaan matkaa puoli kahdelta Kalliovuorille Banffiin ja Lake Louiseen. Siellä hevostenomistajat kuljetettaisiin bussilla linnaan, valtavaan hotelliin, joka sijaitsi aivan järven rannalla.

Moni kysyi, olimmeko nyt *Canadian*-vakiovuoroa edellä vai sen takana.

"Olemme jälleen sen edessä", vastasin.

"Kunpa olisimme sen takana", Xanthe sanoi. "Minulla olisi turvallisempi olo."

"*Canadianin* jäljessä tulevat tavarajunat", totesi hänen vieres-

sään istuva herra Unwin. "Emme ole suinkaan yksin näillä kiskoilla."

"Niin, emme kai." Xanthe näytti edelleen epäilevältä.

Kaadoin kahvia herra Unwinille ja kannoin kahvipannuni sitten seuraavaan pöytään, jossa keskusteltiin Zakin murhaleikistä.

"Minä luulen, että valmentaja tappoi Angelican sekä myös tallipoika Rickyn. Hän haluaa naida Donnan tämän rahojen takia. Angelica tiesi jotain sellaista, mikä olisi kaatanut avioaikeet, joten mies tappoi hänet."

"Miten se kuollut tallipoika sitten sopii kuvioihin?"

"Hän näki murhaajan hankkiutuvan eroon vereen tahriintuneesta muovista."

He nauroivat. Täytin kahvikupit ja siirryin kaatamaan kahvia Daffodilille, joka istui Youngien seurassa. Muita pöydässä ei ollut. Ei Filmeriä. En nähnyt häntä missään.

Daffodil näytti vihaiselta ja itkuun valmiilta mutta hillitsi sitkeästi itsensä. Hän sanoi Youngeille: "Minä taidan nousta junasta Calgaryssa. Taidan lähteä kotiin."

Onneksi minun oli käsketty toimia vähäeleisesti, muuten olisin läikyttänyt ruskeaa nestettä hänen kädelleen.

"Ei kai sentään!" rouva Young huudahti huolestuen. "Älkää toki. Hevosenne juoksi eilen loistavasti vaikka yltikin vain viidenneksi. Onhan teillä kaiken lisäksi Laurentide Ice Vancouverin kilpailuja varten."

"Ei tämä eilisestä johdu", Daffodil sanoi.

"Mistä ihmeestä sitten?"

Daffodil ei kertonut heille. Ehkei hän halunnut, ehkei voinut. Hän nipisti vain huulensa tiukasti kiinni ja pudisti kiharaista päätään.

Nell jutteli matkustajien kanssa ravintolan keittiönpuoleisessa päässä suora harmaa hame yllään, kansiotaan rutistaen. Lähdin sinne melkein tyhjine kahvipannuineni ja heilautin kättäni aavistuksen verran tarjoiluvälikön suuntaan, minne Nell ilmaantuikin heti kysyvän näköisenä.

"Daffodil Quentin on niin poissa tolaltaan että aikoo lähteä junasta", sanoin tirkistäen kahvipannuun.

"Minkä takia?" Nell hätääntyi.

"Hän ei halunnut kertoa."

"Kiitos", Nell sanoi. "Koetan tehdä asian hyväksi jotain."

Harmistumisen tyynnyttely kuului Nellin työnkuvaan. Siihen mennessä kun tulin keittiöstä täyttä kahvipannua tuoden, Nell sei-

soi Daffodilin vieressä häntä kuunnellen. Nell pyysi Youngeilta ja Unwineilta apua, ja kohta koko pieni joukko, Daffodil muitten muassa, lähti maisemavaunuun. Jonkin ajan kuluttua Nell palasi kertomaan minulle kuulumiset.

”Daffodil sanoi, että hänelle ja herra Filmerille oli syntynyt erimielisyyttä eilisiltaisten juhlien jälkeen. Hänen mielestään ei enää ole ollenkaan hauskaa viedä Laurentide Icea Vancouveriin, eikä hän kuulemma kestäisi loppumatkaa. Miten Filmer on voinut järkyttää häntä niin pahasti? Hän on selvästikin nauttinut matkasta, ja Filmer taas on kovin mukava mies. He tulivat mainiosti toimeen keskenään.”

Ehkä Daffodil oli lähennellyt, ja hänet oli torjuttu liian tylysti, ajattelin. Tai sitten ei.

”Herra Filmer ei ole ollut aamiaisella”, Nell sanoi. ”Tämä on tavattoman huolestuttavaa. Eilen illalla kaikki olivat vielä kovin iloisia.”

”Minä taidan käydä katsomassa, onko tekeillä vielä muutakin”, sanoin. Jätin Nellin ja lähdin kulkemaan pitkin käytävää. Olin pian Filmerin hytin ovella, joka oli kiinni eikä paljastanut mitään. Kävin kysymässä makuuvaunupalvelijalta, joka sijasi vuoteita.

”Herra Filmerkö? Hän on vielä huoneessaan. Hän vähän ärähteli minulle, käski minun pitää kiirettä. Hän söi jotain, ja hänellä oli myös termospullo. No, joskus on tuollaisia matkustajia. Eivät jaksa yön yli ryöväämättä jääkaappia tyhjäksi.”

Nyökkäsin pidättyvästi. Jos Filmer oli tuonut ruokaa ja termospullon junaan aamiaistaan varten, hänen oli täytynyt tietää Winnipegissä, että hän tarvitsisi niitä. Se tarkoitti, että eilisillan riita oli tarkkaan harkittu eikä Daffodil ollut sitä aiheuttanut.

Jatkoin eteenpäin etsiskellen tapani mukaan laihanaamaista miestä. Tarkoitukseni oli kuitenkin mennä hevosten luo. Olin kulkenut monen vihreältä vivahtavan tallipojan ohi.

Leslie Brownin silmät olivat kuopalla unenpuutteesta. Hän ei silmäillyt minua puoleksikaan niin sotaisasti kuin yleensä. ”Tulkaa sisään”, hän sanoi perääntyen ovelta. ”Totta puhuen minulle kelpaisi apu. On tekeillä jotain, mitä en ymmärrä.” Hän johti minut keskitilaan, missä hänen tuolinsa oli viattoman vesitankin vieressä.

”Millaisesta asiasta on kyse?” kysyin seuraten häntä.

Hän osoitti sanaa sanomatta pitemmälle vaunuun, ja jatkoin matkaani. Heinäpaalien muodostamassa pesässä retkotti puoliksi makuulla yksi tallipojista. Hän oli käpertynyt sikiöasentoon ja päästeli lyhyitä vaikerruksia.

Palasin Leslie Brownin luo. ”Mikä häntä vaivaa?”

”En tiedä. Hän oli illalla päissään – he olivat kaikki – mutta ei tuo tavalliselta krapulalta näytä.”

”Mitä hevosta hän hoitaa?”

”Laurentide Icea.”

Olisin hämmästynyt, jos Leslie olisi vastannut jotenkin toisin. ”Eikö juuri sen hevosen valmentaja lähettänyt erikseen merkittyjä rehusäkkejä, koska jokin toinen rouva Quentinin hevosista oli kuollut syötyään jotain sopimatonta?”

Leslie nyökkäsi. ”Lähetti.”

Kysyin tallipojan nimeä.

”Lenny”, Leslie vastasi. Hän katsoi listaansa. ”Leonard Higgs.”

”Kuinka vanha hän on?”

”Kaksissakymmenissä, luulisin.”

”Koska tuo vaikerointi alkoi?”

”Hän makasi tuolla koko yön. Hän alkoi vaikeroida noin tunti sitten eikä vastaa lainkaan.”

Riisuin liivini ja solmioni ja annoin ne Leslielle. Mitä jos hän istuisi hetkeksi, niin yrittäisin vilkaista Lennyä, ehdotin. Palasin heinissä retkottajan luo.

”Lenny”, sanoin. ”Älä viitsi.”

Mies jatkoi vaikerointia minusta piittaamatta.

”Suu kiinni”, sanoin kajakalla äänellä.

Lenny käpertyi vielä tiukemmaksi keräksi ja työnsi päänsä käsivarsiensa alle kuin suojautuakseen iskulta.

Tuota elettä oli mahdoton tulkita väärin. Hän pelkäsi. Pelko seurasi Julius Apollo Filmeriä kuin vana minne hän vain menikin.

Istuuduin lattialle pää Lennyn pään tasolla. ”Jos pelkäät kuollaksesi”, sanoin, ”voin tehdä jotain asian hyväksi.”

Hän voihkaisi vielä muutaman kerran ja vaikeni. Pitkän vaitiolon jälkeen sanoin: ”Haluatko apua? Teen hyvän tarjouksen. Jos et huoli apuani, tapahtuu luultavasti se, mitä pelkäät – mitä se sitten onkin.”

Hän käänsi päätään, joka oli edelleen käsivarsien suojissa, kunnes näin hänen kasvonsa. Hän oli verestäväsilmäinen, luiseva, sänkipartainen ja kuolainen. Hänen veltosta suustaan pääsi vaakuntaa muistuttava ääni.

”Kuka te olette?” Hän puhui englantilaisittain.

”Sinun onnettaresi”, vastasin tyynesti.

”Haluan hittoon täältä”, hän sanoi turhaan raivoon pinnistäytyen. ”Tästä helkkarin junasta. Koko tältä matkalta.”

"Selvä on", vastasin. "Voin järjestää sinut pois."
"Heti paikallako?" Hän oli kummissaan.
"Heti paikalla."
"Koska?" Hän oli typerän, säälittävän ja raukkamaisen näköinen.
"Calgaryssa. Parin tunnin kuluttua. Voit lähteä silloin."
"Entä Icy?" hän kysyi. "Kuka pitää siitä huolta?"
"Hommaamme Icylle toisen hoitajan", lupasin.
Katselin, kuinka Lenny Higgs teki ratkaisunsa hevosensa, työpaikkansa ja sietämättömän nykyisyytensä hylkäämisestä. Pelkäsin, että tunaroisin koko jutun, koska en ollut koskaan ennen yrittänyt itse tällaista järjestelyä. Koetin muistaa, mitä John Millington oli neuvonut sellaisten ihmisten kuin Newmarketin huonesiivoojan varalle. Tarjoa suojaa, lupaa mitä tahansa, mikä voi tuottaa tulosta, näytä porkkanaa, pyydä apua.
"Miksi et halua mennä Vancouveriin?" kysyin.
Kysymys sai pojan täysin vauhkoksi. Hän ulisi epätoivoisesti: "Hän tappaa minut, jos kerron." Lenny tärisi. Uhkaus oli ollut niin tehokas, että poika oli sen uskonut.
"Kuka?" kysyin. "Joku omistajistako?"
"Joku tyyppi, jota en ole koskaan nähnytkään. Hän tuli talliile... kysyi minua ... nimeltä."
"Koska?"
"Eilen", Lenny kähisi. "Kilpailujen aikaan. Hän sanoi tietävänsä, että Icyn rehut olivat numeroiduissa säkeissä." Lenny kuulosti myrtyneeltä. "Ei kai se mikään salaisuus ollut?"
"Ei", vastasin.
"Hän sanoi tietävänsä syyn siihen ... koska rouva Quentinin toinen hevonen kuoli." Lenny vaikeni sen näköisenä, kuin hänen eteensä olisi avautunut syöveri. "Mies alkoi syyttää minua siitä."
"Mistä siis?"
Lenny oli vaiti.
"Väittikö hän sinun myrkyttäneen rouva Quentinin hevosen?" kysyin.
"Sitä en takuulla tehnyt, en ikinä." Lenny oli hädissään. "Hän väitti, että joutuisin teosta vielä vankilaan. 'Vankilassa tehdään pahoja sinun kaltaisillesi pojille', hän sanoi." Lennyä värisytti. "Hän sanoi: 'Haluatko aidsin? Sen sinä saat vankilassa.' "
"Mitä sitten tapahtui?" hoputin.
Lenny nielaisi. "Sanoin, etten minä sitä tehnyt, mutta hän vain hoki, että joutuisin vankilaan ja saisin aidsin ... Sitten minä kerroin hänelle ..."

"Mitä sinä kerroit?"
"En halunnut ... Rouva on mukava nainen. Se mies pakotti minut kertomaan."
"Rouva Quentinko myrkytti oman hevosensa?" kysyin.
Lenny vastasi surkeana: "Niin. Ei. Hän antoi minulle herkkupalapussin. Minun piti antaa siitä hevoselle, kun kukaan ei näkisi. Niin minä sitten annoin hevoselle sen pussillisen kaikessa hiljaisuudessa, ja se sai ähkyn, turposi ja kuoli ... No, minä kysyin rouvalta myöhemmin asiasta. Olin kauhean peloissani. Hän vastasi, ettei hän ollut aavistanutkaan, että hepokulta saisi ähkyn. 'Ei puhuta siitä mitään', hän sanoi ja antoi minulle sata dollaria, enkä minä pukahtanut. En nähkääs halunnut, että minua syytettäisiin."
Selvähän se. "Kun sitten kerroit sille miehelle herkkupaloista, mitä hän sanoi?"
Lenny näytti murtuneelta. "Mies irvisti kuin hai. Kaikki hampaat näkyivät ... Hän sanoi, että jos laulaisin hänestä jollekulle, hän pitäisi huolen, että minä saisin –" Lenny sanoi lopun kuiskaten: " ... aidsin."
"Niinkö hän uhkasi tappaa sinut?"
Lenny nyökkäsi vaisusti, kuin loppuun uupuneena.
"No", sanoin. Minulla ei ollut enää kysyttävää. "Minä pidän huolen, ettet saa sitä tautia." Mietin kuulemaani. "Kulje toisten tallipoikien mukana Calgaryssa. Joku tulee hakemaan sinut ja vie sinut pois ja tuo Icylle toisen hoitajan." Vaikenin hetkeksi. "Mihin haluat lähteä Calgarysta?"
"En tiedä", hän vastasi turtana. "Täytyy miettiä."
"Hyvä on. Kun se joku tulee sinua hakemaan, kerro hänelle."
Lenny katsoi minuun jokseenkin ihmetellen. "Miksi näette vaivaa minun takiani?" hän kysyi.
"En pidä pelottelijoista."
Lenny ponnisteli suustaan sanaa jota ei ollut tottunut käyttämään ja sai sen kuuluville: "Kiitos."

PALASIN ravintolavaunuun. Filmer ei ilmaantunut lounaalle, mutta Daffodil tuli kyllä. Hän oli edelleen jyrkästi sitä mieltä että jättäisi seurueen Calgaryssa. Tarjoilin viiniä ja kuuntelin, mutta ihmisten mieliä askarrutti pikemminkin houkutteleva ajatus kahdesta vuoristossa vietettävästä päivästä kuin Daffodilin murhe.
Kun Calgary ilmaantui preerian taivaanrantaan terävinä valkoisina neulankärkinä, astelin ylämäkeä Georgen toimistoon. Toimisiko radiopuhelin Calgaryssa? Toimisi kyllä. George viittasi kädellään

puhelinta kohti, kun juna hidasti vauhtia. Minulla kuulemma oli aikaa viisikymmentä minuuttia. Hän olisi tapansa mukaan ulkona valvomassa.

Sain rouva Baudelairen langanpäähän. Hän kuulosti huolettomalta ja kuusitoistakesäiseltä. "Valokuvanne on matkalla", hän sanoi muitta mutkitta. "Joku ajaa Lake Louisen hotelliin myöhemmin iltapäivällä ja toimittaa kuvan teidän neiti Richmondillenne."

"Sepä hienoa", vastasin. "Kiitoksia kovasti."

"Onko vielä muuta?" hän kysyi.

"On", vastasin. "Minun täytyy saada puhua suoraan Billille, heti paikalla."

"Sepä vahinko. Tämä on ollut hauskaa."

"Niin minustakin", sanoin. "Kyseessä on muutakin kuin pelkkä viesti. Tämä on pitkä ja mutkikas juttu."

"Poikakulta, älkää pyydelkö anteeksi. Soitan Billille heti. Onko teille puhelinnumeroa?"

"Tuota noin, on." Luin hänelle puhelinnumeron kojeesta.

"Puhutaan myöhemmin", hän sanoi ja oli tiessään.

Kymmenen minuutin joutilaisuuden jälkeen puhelin soi, ja Billin matala ääni kaikui korviini. "Missä olette?"

"Junassa Calgaryn asemalla."

"Äitini kertoman mukaan teillä on tärkeää asiaa. Antaa kuulua."

Kerroin hänelle Daffodilin suunnittelemasta lähdöstä ja puolikuoliaaksi pelotellusta Lenny Higgsistä ja siitä, mitä Daffodil ei ollut sanonut ja mitä Lenny puolestaan oli kertonut.

Viimein Bill tiukkasi: "Olenko ymmärtänyt oikein? Se Lenny Higgs väittää, että Daffodil Quentin pani hänet antamaan rouvan hevoselle jotain syötävää, joka aiheutti hevoselle ähkyn, ja se kuoli."

"Vahvaa syyn ja seurauksen olettamusta, mutta asiaa ei voi todistaa."

"Niin. Vakuutusyhtiö järjesti hevoselle ruumiinavauksen eikä löytänyt ähkyn aiheuttajaa. Oli kyse rouvan kolmannesta kuolleesta hevosesta."

"Lennyn kertoman mukaan Daffodil antoi hänelle sata dollaria, jotta hän tukkisi suunsa. Syynä saattoi tietenkin olla se, että rouvalta oli kuollut jo kaksi hevosta ja hän pelkäsi ihmisten ajattelevan juuri niin kuin he sitten ajattelivatkin."

"Niinpä kai", Bill sanoi. "Missä tilanteessa nyt ollaan?"

"Kertaillaan vanhoja", vastasin. "Arvelisin, että eilisiltana saaliimme kertoi Daffodilille, että tämän tallipoika oli laverrellut ja

lavertelisi asian vielä kaiken kansan tietoon, ellei Daffodil myisi hänelle – tai antaisi hänelle – jäljellä olevaa osuuttaan Laurentide feesta."

Bill sanoi synkkänä: "Saatatte olla oikeassa. Asia varmistuu, jos Filmer haluaa muuttaa osakkuusrekisteröintiä ennen Vancouverin kilpailuja, eikö niin?"

"Niin, jos te, Ontarion hevoskilpatoimikunta siis, voisitte vapauttaa Daffodilin epäilyksistä mitä hänen hevosiinsa tulee . . . Te tietenkin tunnette hänet paremmin kuin minä, mutta minusta vaikuttaa siltä, ettei hän kenties ole tahallaan ilkeä vaan pikemminkin hupsu . . . Tuota noin, ajattelin, että jos me taikoisimme Higgsin tavallaan pois, hän ei olisi uhkana Daffodilille. Jos te voisitte kertoa rouvalle jotenkin, ettei Higgs lavertele yhtään mitään, Daffodilin ei tarvitsisi luopua omistusosuudestaan. Teemme siten tyhjäksi ainakin yhden saaliimme luihuista hankkeista."

Bill päästi pitkän vihellyksen. "Onko Lenny Higgs edelleen junassa?" hän kysyi viimein.

"Ellei hän joudu pakokauhun valtaan, hän lähtee tallipoikien ja hevosten mukana paikalliseen talliin. Sanoin hänelle, että joku tulisi hakemaan häntä ja antaisi hänelle lipun minne hän suinkin haluaisi lähteä."

"Hetkinen vain . . ."

"Se on vähintä mitä voimme tehdä. Saatamme puolestamme haluta hänet todistamaan miestä vastaan, joka pelotteli häntä. Jos voitte lähettää jonkun häntä auttamaan, pyytäkää viemään Lennylle valokuva, jonka teetitte minua varten. Olen melko varma, että samainen mies säikytti Lennyn. Siinä tapauksessa Lennyn pitäisi olla sulaa vahaa."

Astiainpesu oli käynnissä, kun palasin keittiöön, joten tarjosin apuani. Menin kuitenkin vähän päästä ruokasalin puolelle katsomaan, mitä ikkunoitten takana tapahtui.

Asemamies auttoi Daffodilin alas maisemavaunusta, ja hän lähti hitaasti kohti aseman pääaulaa. Hänen kiharansa oli koottu yhtä terhakan korkealle kuin ennenkin, mutta hänen olkapäänsä riippuivat chinchillaturkin alla ja hänen kasvoillaan oli surkean mierolaisen ilme.

Kun astiat oli pesty, autoin korjaamaan kaiken lukkojen taa, koska myöhemmin, kun kaikki olisivat poistuneet Lake Louisessa, juna vietäisiin jälleen kahdeksi päiväksi sivuraiteelle, ennen kuin alkaisi viimeinen taival Tyynellemerelle. Hevosvaunu oli irrotettu junasta

turvallisesti. Veturi oli hinannut sen pois, ja me muut olimme jääneet väliaikaisesti kuin nallit kalliolle.

Koko juna nytkähti, kun veturi palasi ja kiinnittyi uudelleen. Pian tämän jälkeen olimme jälleen matkalla. Matkustajat tungeksivat nyt kohti maisemavaunun näköalatasannetta nauttiakseen vuoristoon noususta.

Filmer oli niitten joukossa, jotka kulkivat ravintolavaunun lävitse. Aivan hänen jäljessään tuli Nell, joka katsoi minuun Filmerin olan yli ja sanoi: ”Minulla on teille viesti George Burleyltä.”

”Suokaa anteeksi”, kiirehdin sanomaan siirtyessäni kahden pöydän väliin, jotta Filmer pääsi menemään ohitseni. ”Tulen heti.”

”Mitä nyt?” Nell oli kummissaan mutta astui myös sivuun päästääkseen takaa tulevat kulkemaan vaunun läpi. Kun Filmer oli kaukana vaunun toisessa päässä, käännyin kysyvän näköisenä Nellin puoleen.

”Vähän sekava juttu”, hän sanoi. ”Ilmeisesti joku nainen soitti George Burleyn toimistoon ja sanoi haluavansa puhua herra Kelseyn kanssa. George vastasi, ettei junassa ollut ketään Kelseytä. Niinpä nainen pyysi Georgea välittämään viestin minulle. Niin hän myös teki.”

Naisen oli täytynyt olla rouva Baudelaire, ajattelin. Kukaan muu Billin lisäksi ei tiennyt puhelinnumeroa junaan. ”Mikä se viesti on?” kysyin.

Nellin otsa oli rypyssä. ”Ihan älytön, mutta tässä se on: nolla, neljä, yhdeksän. Siinä koko viesti. Näytät kuitenkin tyytyväiseltä.”

Minua myös kauhistutti, kuinka vähältä oli pitänyt, että Filmer olisi kuullut viestin.

Sanoin: ”Niinpä kyllä, mutta ole kiltti äläkä kerro asiasta kenellekään. Joku tuo hotelliin joskus illalla kirjeen, joka on osoitettu sinulle. Pidätkö huolen, että minä saan sen?”

”Selvä.” Nell vilkaisi kansiotaan. ”Halusinkin puhua kanssasi huoneista. Junan miehistö majailee Châteaun henkilökunnan siivessä ja näyttelijät ja matkustajat itse hotellissa. Kumpaan haluat?”

Mietin hetken. ”Onko mitään muuta paikkaa?”

”Aseman lähellä on kylä, mutta siellä on vain pari kauppaa.”

”Onko hotelli suurikin?” kysyin.

”Valtava.”

”Selvä, asetun sinne.”

Nell laski kansionsa ja napsautti kynänsä kirjoitusvalmiiksi.

”Tommy Titmouse”, sanoin.

Nellin huulet kaartuivat hymyyn. ”T. Titmouse”, hän kirjoitti. ”Mikä sinä todellisuudessa olet?”

”Sittenhän näet.”

Hän vilkaisi minua totisena, ja palasin maisemavaunuun katsomaan, kuinka tukevasti Julius Apollo näyttäisi istuvan. Mietin, oliko turvallista yrittää vilkaista hänen salkkuunsa.

Filmeriä ei näkynyt missään.

Hän ei ollut maisematasanteella eikä alakerran oleskelutilassa, eikä häntä näkynyt baarissa. Jäljelle jäi vain Lorrimorejen vaunu.

Palailin epätietoisena kohti Filmerin makuuhyttiä. Mietin oliko haluttomuus, jota tunsin hänen hyttiinsä menemistä kohtaan, pelkkää järkevyyttä vaiko silkkaa pelkoa. Aavistelin sen olevan jälkimmäistä.

Minun olisi tehtävä se, ajattelin. Jollen tekisi, saisin katua asiaa pienen ikäni. Jo ravintolavaunusta lähtiessäni henkeni alkoi salpautua ja tunsin sydämeni sykkeen. Se ei suinkaan pönkittänyt itseluottamustani. Suu kuivana kuljin hyisen, heiluvan vaunusillan yli. Joka askel vei minua yhä lähemmäs uhkarohkeata yritystä.

Olin laskemaisillani käteni Filmerin ovenkahvalle, kun makuuvaunupalvelija tuli hytistään vaunun toisesta päästä. Hän huomasi minut, heilautti kättään ja alkoi astella minua kohti.

Pelkurin huojennusta tuntien lähdin hitaasti häntä vastaan. Miekkonen oli ystävällinen ja halusi jutella. Minun oli mahdotonta karistaa häntä kannoiltani ja palata rikolliseen puuhaani.

Hän kertoi, millaiseen sotkuun Daffodil oli huoneensa jättänyt. ”Joka puolella oli lasinsiruja”, hän sanoi. ”Rikottu votkapullo. Peisaltaan yllä riippuva peili säpäleinä. Hän varmaan viskasi votkapullon peiliin. Mahtaako yhtiö veloittaa häntä siitä?”

Hän katsoi olkani yli jotakuta, joka tuli vaunuun ravintolavaunusta. ”Hyvää päivää”, hän sanoi.

Takaani ei kuulunut vastausta. Käänsin päätäni ja näin Filmerin selkäpuolelta tämän mennessä hyttiinsä.

Laupias taivas! ajattelin kauhuissani. Olisin ollut siellä hänen salkkuaan penkomassa, hänen papereitaan lukemassa. Minua melkein kuvotti.

Lähdin vähän ajan kuluttua omaan hyttiini. Kiitin jokaista taivaankannen suojelusenkeliä varjeluksestani, varsinkin sitä enkeliä, joka esiintyi makuuvaunupalvelijan keltaisessa liivissä.

Ikkunan takana olivat rinteet korkeitten, kapeitten mäntyjen peitossa. Puita kasvoi tiheässä raiteelle asti, joka kiemurteli Bowjoen

laakson halki. Vauhtimme oli hidastunut reippaasta preerian ylityksen kalkkeesta työlääksi ylämäen mateluksi. Lumen peittämät huiput paljastuivat äkkiä vuoriksi, jotka kohosivat paljaan majesteettisen kiven mahtavuudessaan metsäisiltä kukkuloilta. Tunsin äkkiä korkeitten arvoituksellisten jäisten paikkojen vahvan viehätyksen ja huomasin hymyileväni mielihyvästä.

Veturi puhkui ja puhisi kunnes seisahtui voitonriemuisasti Lake Louisen hirsisen asemamökin viereen.

Matkustajat laskeutuivat junasta hytisten mutta odottavin mielin. He kulkivat jonossa odottavaan bussiin sillä aikaa kun heidän matkatavaransa lastattiin kuorma-autoon. Elättelin toivonripettä, että Filmer jättäisi salkkunsa kuorma-auton kuljetettavaksi, mutta kun hän ilmaantui junasta, hänellä oli salkku mukanaan.

Sanoin Nellille käveleväni puolentoista kilometrin matkan asemalta, jotta tulisin hotellille vasta, kun kaikki muut olivat kirjoittautuneet sisään. Kun tulin mahtavan hotellin aulaan, Nell retkotti siellä nojatuolissa sen näköisenä kuin ei jaksaisi ikinä enää nousta. Menin istumaan hänen viereensä.

Hän ei yrittänytkään liikahtaa. ”Istumme selin maisemaan, joka on maailman upeimpia”, hän sanoi.

Kierryin katsomaan tuolin selkämyksen yli ja näin mustavalkoisia vuoria, turkoosinsinisen järven, vihreitä mäntyjä ja yhä kasvavan jäätikön. Kaikki näytti maalatulta maisemalavastukselta.

”Ohhoh!” lausahdin hämmästyneenä. ”Mahtavaa.”

”Sen takia ihmiset ovatkin käyneet täällä jo sukupolvien ajan.”

”Onko sinulla täällä vapaata aikaa?” kysyin.

Nell katsoi minuun syrjäkarein. ”Viisi sekuntia aina silloin tällöin.”

Huoahdin. Muuta en ollut kuvitellutkaan.

”Sinun huoneesi on yhdessä siivessä”, hän sanoi. ”Kirjoittaudu sisään vastaanotossa, niin saat avaimen. Kassisi pitäisi jo olla huoneessa. Useimmat näyttelijät majoittuvat samaan siipeen mutta ei kukaan omistajista.”

”Entä sinä?”

”En minäkään.”

Hän ei sanonut, missä hänen huoneensa oli, enkä kysynyt.

”Syötkö näyttelijöitten seurassa ruokasalissa?”

Pudistin päätäni. ”Vietän entistä yksinäistä elämääni.”

Nell katsoi minua äkkiä kiinnostuneena, ja ajattelin harmissani, että olin paljastanut hänelle liikoja.

”Tarkoitatko, että tämä on sinulle tuiki tavallista?” hän kysyi hitaasti. ”Tämä roolin esittäminen?”

”En.” Hymyilin. ”Tarkoitin vain, että työskentelen yksin.”

”Et vaikuta onnettomalta yksinäisyydessäsi”, hän huomautti.

”En tietenkään. Useimmiten olen sen itse valinnut. En tosin silloin, kun rintaa vasten rutistetun kansion takana piileksii houkutteleva vaihtoehto.”

Haarniska lojui tällä hetkellä Nellin sylissä. Sitä ei nyt tarvittu. Hän ojensi kätensä sen päälle ja yritti olla nauramatta.

Nell jatkoi palaten arkipäivään: ”Huomenna vien bussillisen matkustajia jäätikölle, sitten lounaalle Banffiin, sitten vuorelle köysiradalla.”

”Lähteekö Filmer bussimatkalle?”

”En tiedä vielä. Bussi on kaikkien halukkaitten käytössä. En tiedä kaikkia lähtijöitä ennen kuin lähtöhetkellä.”

Minun olisi seurattava lähtöä, ajattelin. Nell nousi seisomaan.

”Ehkä me vielä näemme”, minä sanoin.

”Ehkä.”

Hymyilin hänelle. ”Mitä Vancouverin jälkeen?”

”Kilpailujen jälkeen lähden heti yölennolla takaisin Torontoon. Yökyöpeleitten erikoislento.”

”Niin pianko?”

”Mistä olisin tiennyt, etten haluaisikaan lähteä.”

”Kyllä se sopii”, sanoin. ”Toistaiseksi.”

”Älä elättele alhaiseen asemaasi sopimattomia ajatuksia.” Nell lähti ilkikurinen pilke silmissään, ja minä menin tyytyväisenä vastaanottoon ja kirjoittauduin hotelliin. Sitten jatkoin kuudenteen kerrokseen ja sain huomata, että minulle annettu huone oli Zakin seinänaapuri. Hänen ovensa oli selällään. Donna ja Pierre seisoivat ovensuussa.

”Tule toki sisään”, Donna sanoi minut nähdessään. ”Meillä on katastrofi edessämme. Tarvitsemme kaiken mahdollisen avun.”

”Selvä on. Riisun vain takkini. Asustan viereisessä huoneessa.”

Menin huoneeseeni, josta näytti avautuvan sama lavea vuorimaisema kuin ala-aulasta. Vaihdoin ylleni hölkkäpuvun ja lenkkitossut ja palasin kuuntelemaan Zakin metelöintiä.

Katastrofi osoittautui erään näyttelijän poisjäänniksi. Hänen olisi pitänyt tulla paikalle mutta hän olikin lähettänyt pahoittelevan peruutuksen.

”Pahoittelevan peruutuksen!” Zak raivosi. ”Mieheltä katkesi käsi

tänä aamuna, hemmetti sentään, eikä hän tulekaan. Kysyn vain, onko katkennut käsi jokin puolustus? Hänen oli määrä esittää Angelican aviomiestä."

"Mikä Steve sitten oli?" kysyin.

"Angelican rakastaja ja liikekumppani. Giles tappoi heidät, koska he olivat saaneet selville, että hän oli kavaltanut kaiken pääoman ja että heidän rotuhevosyrityksensä oli vararikon partaalla. Angelican aviomies tulee peräämään vaimonsa rahoja, koska tämä ei ole muuttanut testamenttiaan ja mies on perijä. Ja nyt koko miestä ei sitten kuulukaan."

"Jaa", sanoin. "Mitä jos saisitte selville, että Raoul onkin Angelican aviomies ja perijä. Siinä olisi Raoulille motiivi, koska hän ei vielä tiedä, että Giles on kavaltanut rahat. Raoul on myös vapaa menemään naimisiin Donnan kanssa, koska Angelica on kuollut. Bricknellit voivat tulla siitä aivan hysteerisiksi. Entä mitä jos juuri Bricknellien hevonen olikin sieppauksen kohde ja Gilesin piti hoitaa se tihutyö, kuten myöhemmin saatte selville, jotta hän voisi myydä hevosen ja haalia sen verran rahaa kokoon että voisi häipyä maasta päästyään ensin turvallisesti Vancouveriin?"

Jokaisen suu loksahti auki. "Enpä tiedä, onko siinä mitään järkeä", Zak sanoi viimein.

"Ei sen väliä. En usko, että yleisö huomaa mitään."

Kaikki naurojvat ja kävivät hetken kuluttua kohtauksen läpi. Sitten he lähtivät pukeutumaan roolivaatteisiinsa.

Kuulin Zakilta hyvin paljon myöhemmin, että koko juttu oli ollut jymymenestys. Hän tuli huoneeni ovelle tuoden mukanaan viskipullon ja lysähti uuvuksissa nojatuoliin. Joimme kaikessa toveruudessa. Kysyin häneltä, oliko seurue ylipäätään tyytyväinen ilman Daffodil Quentinia.

"Ilman sitä rakasta kikkarapäätäkö?" Zak kysyi. "Kyllä toki. Kaikki olivat loistotuulella. Se mies, jolla oli tapana olla kaiken aikaa hänen seurassaan, oli ylen hunajainen Bambi Lorrimorelle."

Zak sanoi sitten luottavansa siihen, että minulta heruisi toinenkin säkenöivä kohtaus seuraavan illan mutkikkaisiin tapahtumiin. Puhumattakaan sitä seuraavan päivän, viimeisen junapäivämme, loppukohtauksesta. Murhaleikki täytyi ratkaista silloin ennen juhlapäivällistä.

"Minähän tempaisin kohtauksen ihan hihasta", sanoin.

"Hihasi kelpaa meille mainiosti." Zak haukotteli. "Totta puhuakseni me kaipaamme tuoreita ajatuksia. Joten kuinka paljon maksan sinulle?"

Olin ihmeissäni. "En halua rahaa. Ansaitsen todellisuudessa enemmän kuin Tommy, joten kiitoksia vain."

Zak nyökkäsi ja antoi asian olla. Tarjous oli tehty kunniakkaasti ja torjuttu totuudenmukaisesti. "Ai niin", hän sanoi. Jotain oli selvästikin pälkähtänyt hänen päähänsä. "Nell pyysi minua antamaan sinulle tämän." Hän kaivoi taskustaan suljetun kirjekuoren ja ojensi sen minulle.

"Kiitos", sanoin huojentuneena.

Avasin kirjekuoren ja löysin sieltä kolme samanlaista valokuvaa. Mustavalkoiset kuvat olivat teräviä. Kohde katsoi yläviistoon, joten hänen silmiään ei näkynyt selvästi, mutta jyrkästi ulkonevat poskipäät, kapea nenä, syvät silmäkuopat, esiintyöntyvä leuka ja ohimoilta pakeneva hiusraja olivat kaikki tunnistettavissa yhdellä vilkaisulla.

Ojensin yhden kuvista Zakille.

"Kuka hän on?" Zak kysyi.

"Siinäpä se. Kuka hän on? Oletko nähnyt miestä junassa?"

Zak katsoi kuvaa uudestaan. "Karskin näköinen mies", hän sanoi. "Kiivas ja hyökkäävä. Pestaisin hänet ammattiyhdistyksen kiihottajaksi." Zak pudisti päätään. "En ole nähnyt miestä. Miksi etsit häntä?"

"Hän on aiheuttanut hankaluuksia."

Zak palautti kuvan hymyillen samalla. "Sopii rooliin."

Zak lähti yöpuulle. Aikaisin seuraavana aamuna soitin rouva Baudelairelle kertoakseni, että valokuvat olivat saapuneet turvallisesti perille.

"Sepä hyvä", hän vastasi. "Saitteko sen numeroviestini?"

"Sain kyllä. Kiitoksia kovasti."

"Val soitti Lontoosta Cambridgeen. Hän ei kuulemma oikein päässyt perille siitä, mitä Sheridan Lorrimore teki Cambridgessa. Kukaan ei halua kertoa. Hän luulee, että suukapulasta käy tällä kertaa uutta kirjastoa varten annettu rahoitus. Onko teillä vielä kysyttävää?"

"Voitteko hyvin?" kysyin.

"Pitäkää hauskaa, nuori mies." Linja vaikeni.

Kuuntelin hiljaisuutta pahoilla mielin. Olisihan minun pitänyt tietää, kuinka kävisi, mutta tuntui epäkohteliaalta olla tiedustelematta hänen vointiaan.

En saanut vanhaarouvaa mielestäni, kun pukeuduin ulkotamineisiin, villapipoon ja siniseen pusakkaan. Loikin alas paloportaita ja etsin ulkoa hyvän paikan mistä tarkkailla pääovea.

Paikalle vyöryi suuri, viimeistä huutoa oleva bussi, jonka ikkunat oli tummennettu.

Nell ilmaantui yllään lämmin takki, pitkäthousut ja saappaat ja paimensi laumansa bussin sisuksiin. Useimmat matkustajat näyttivät olevan menossa nähtävyyksiä katsomaan. Eivät kuitenkaan kaikki.

Filmeriä ei kuulunut hotellista. Mercer, Bambi ja Sheridan tulivat yhdessä mutta eivät oikein näyttäneet hilpeältä pikku perheeltä. He nousivat isoon kuljettajan ohjaamaan autoon. Ilman Xanthea. Xanthea ei näkynyt bussissakaan. Youngit olivat menneet paikoilleen ilman häntä. Ounastelin, että Xanthe oli vaipunut jälleen murjottamaan.

Nell merkitsi jotain kansioonsa, astui bussiin ja sulki oven. Jäin katsomaan, kuinka bussi ajoi pois.

Kahdeksas luku

Kuljeksin jalkaisin vuorilla. Järveä kiertävä polku polveili ylös ja alas. Toisinaan se vei tiheän männikön läpi, toisinaan edessä näkyi äkkiä henkeä salpaavia hiljaisia jättiläisiä, jotka kohosivat korkealle, ja toisinaan taas avautui esteetön näköala alas syvän turkoosiin veteen.

Ilma oli kylmä, mutta syysaurinko soi vielä sen verran lämpöä, että patikointi oli miellyttävää. Kun tulin paikalle, johon oli sijoitettu penkki häikäisevän järvi-, hotelli- ja vuoristomaiseman ihailemiseksi, oli myös niin lämmintä, että saatoin pysähtyä istumaan.

Joku tuli nopein askelin pitkin polkua ja seisahtui. Tulija oli Xanthe Lorrimore. Hän näytti pettyneeltä huomatessaan, että penkillä istui jo joku.

"Panetteko pahaksenne, jos minäkin istuudun?" hän kysyi. "Jalkani ovat väsyneet."

"Istukaa pois."

"Kiitos." Xanthe lysähti penkille teini-ikäisen kömpelösti. "Olen tainnut nähdä teidät junassa, vai kuinka?" hän sanoi.

"Niin olette", vastasin. "Olen junan tarjoilijoita."

"Ahaa. Oletteko te se, joka käski minun maksaa coca-colani?"

"Olen, neiti Lorrimore. Olen pahoillani."

Xanthe kohautti harteitaan. "Kai tämä kaikki on kauhean ihmeellistä, mutta minä olen totta puhuen tympääntynyt."

Hänellä oli paksut, olkapäille ulottuvat kastanjanruskeat hiukset,

upeat kulmakarvat, kuulas, virheetön iho. Hänestä tulisi kaunotar, ajattelin. Ellei hän sitten antaisi nyreän suunilmeensä pilata kasvojaan ja koko elämäänsä.

"Toivon toisinaan, että olisin köyhä niin kuin te", Xanthe sanoi. "Kaikki olisi silloin yksinkertaista." Hän vaikeni. "Äiti sanoisi varmaan, etten saisi jutella kanssanne."

"Lähden pois, jos haluatte", vastasin.

"Ei, älkää menkö." Hän puhui odottamattoman kiivaasti ja hämmästyi itsekin. "Tarkoitan, ettei minulla ole ketään muuta puhekaveria. Tuota . . ."

"Käsitän kyllä", vastasin.

"Käsitättekö?" Hän oli hämillään. "Mikä teidän nimenne on?"

"Tommy, neiti."

Hän ei sanonut mitään. Hän ei ollut täysin vapautunut minun seurassani, häntä painoi minun asemani. Hän halusi kuitenkin ennen kaikkea puhua.

"Tiedättehän te minun veljeni Sheridanin?" hän kysyi.

Nyökkäsin.

"Sheridanissa on se vika, että me olemme liian rikkaita. Hän luulee olevansa kaikkia muita parempi koska on heitä rikkaampi. Mitä siitä ajattelette?" Sanat olivat osittain haaste, osittain epätoivoinen kysymys, ja vastasin vilpittömästi.

"Luulen, että on hyvin vaikeaa olla tavattoman rikas nuori."

"Ihanko totta?" Xanthe hämmästyi. "Jokainenhan haluaa olla sellainen."

"Jos voi saada kaiken, unohtaa, millaista on tarvita jotain. Houkutuksia on liikaa. Liian paljon turmeluksia käden ulottuvilla."

"Tarkoitatteko huumeita?"

"Mitä tahansa. Liikaa valinnanvaraa. Tärkeilyä."

Xanthe nosti jalkansa penkille ja kietoi kädet polviensa ympärille. Hän katsoi minua käsivarsiensa yli. "Sheridan kuvittelee voivansa tehdä mitä tahansa koska on rikas."

"Veljenne ei vaikuta onnelliselta", sanoin varovasti.

"Vai vielä onnelliselta!" Xanthe kuulosti pilkalliselta. "Hän ei ole ollut onnellinen ikinä. Kunpa pitäisin Sheridanista. Kunpa minulla olisi ihana veli, joka pitäisi minusta huolta ja veisi joka paikkaan. Se olisi hauskaa. Sheridanin kanssa joutuisin kuitenkin vain hankaluuksiin."

"Hänellä kuulemma oli pienoisia hankaluuksia Englannissa", totesin päästämättä suurta uteliaisuuttani kuuluviin.

"Ettäkö pienoisia! En saisi kertoa teille, mutta hänen pitäisi

olla vankilassa. Häntä vastaan vain ei nostettu syytettä. Isä varmaan lahjoi heidät vaikenemaan. Sen tähden Sheridan tekee tätä nykyä mitä isä ja äiti käskevät. He uhkasivat antaa hänen joutua oikeuteen, jos hän inahtaakin. Minä en tiedä, mitä hän teki. Sen vain tiedän, että se teko on kerta kaikkiaan pilannut tämän kesän."

Hän vaikeni äkkiä ja ponnahti pystyyn.

"Olen tainnut puhua liikaa." Hän oli huolissaan. "Ette kai te . . ."

"En, en pukahda sanaakaan", vastasin ja nousin myös seisomaan.

"Ette tiedäkään, millaista on elää mausoleumissa, jossa kaikki mulkoilevat toisiaan ja isäpappa yrittää hymyillä." Xanthe nielaisi. "Mitä te tekisitte minun asemassani?"

"Panisin isänne nauramaan."

Tyttö oli ymmällään. "Tarkoitatteko, että tekisitte hänet onnelliseksi?"

"Hän tarvitsee teidän rakkauttanne", vastasin. Viittasin kohti polkua, joka vei takaisin hotelliin. "Jos suvaitsette, menkää te edeltä, niin minä seuraan kohta jäljessä."

"Tulkaa minun kanssani", Xanthe sanoi.

"Ei, parempi on, etten tule."

Tyttö lähti tunnekuohun vallassa, jota en juuri ollut auttanut selvittämään. Istuuduin takaisin penkille miettimään hänen sanojaan. Xanthessa ei ollut pahemmin vikaa. Hän oli yksinäinen, huolissaan, tarvitsi tukea — kaipasi aivan samaa mitä Mercerkin halusi: lämmintä, yhtenäistä perhettä. En olisi lainkaan harmitellut, jos minulla olisi ollut hänen kaltaisensa pikkusisko. Toivoin, että hän oppisi elämään rauhassa rahojensa kanssa.

Hetken kuluttua lähdin matkaan. Hotelliin päästyäni menin huoneeseeni luonnostelemaan murhaleikkiin uutta kohtausta. Tuskin olin lopettanut, kun Zak koputti oveen ja tiedusteli kyhäelmääni. Menimme hänen huoneeseensa, jonne näyttelijät olivat jo kokoontuneet harjoituksiin.

"Olemme näyttämöllä kahden ja puolen tunnin kuluttua", Zak sanoi katsoen kelloa. "Mitä teemme?"

"Ensinnäkin", aloitin, "valmentaja Raoul alkaa riidellä uhkapeluri Pierren kanssa. Raoul sanoo tietävänsä varmasti, että Pierrellä on tuhansien dollarien pelivelat miehelle, joka pieksee ne, jotka vitkastelevat maksuissa."

Raoul ja Pierre nyökkäsivät.

"Sitten Raoul ilkkuu Pierrelle, että tämän ainoa keino saada rahat on mennä Donnan kanssa naimisiin. Walter Bricknell

taas sanoo, että jos Donna on niin typerä että nai Pierren, hän ei anna Donnalle penniäkään. Tässä vaiheessa Mavis Bricknell ryntää sisään kirkuen, että hänen kaikki kauniit jalokivensä on varastettu.

"Raoul syyttää Pierreä, Pierre syyttää Raoulia, ja he alkavat syöttää toisiaan ja päästävät kaiken keskinäisen vihansa valloilleen. Viimein Zak astuu esiin ja keskeyttää sysimisen. Sitten Giles alkaa lohduttaa Mavisia. Mavis sanoo korukokoelman olleen hänen silmäteränsä, hän rakasti joka esinettä. Hän on suunniltaan. Hän vaahtoaa siitä vähän aikaa."

"Ihanaa", Mavis sanoi.

"Walter sanoo, ettei hän ymmärrä korujen viehätystä", jatkoin. "Hevoset ovat hänen silmäteränsä, ja ellei hän voisi kilpailuttaa niitä, hän tappaisi itsensä. Sitten hän jatkaa, että Raoul pilaa hänen hevosilonsa, ja hän antaa tälle potkut valmentajan työstä. Zak sanoo järjestävänsä jalokivietsinnän. Kohtaus päättyy."

"Mitä huomenna sitten tapahtuu?" Zak kysyi.

"Sitä en ole vielä kirjoittanut", vastasin.

"On kai sinulla ajatuksia? Voisitko kirjoittaa sen tänä iltana?"

Nyökkäsin kahdesti.

Seurasin harjoituksia, jotka näyttivät sujuvan melko hyvin. Zak vakuutti minulle kuitenkin jälkeenpäin, ettei se ollut mitään verrattuna varsinaiseen cocktailtilaisuuden esitykseen.

Zak palasi huoneeseeni kello yhdeltätoista kuten edellisiltanakin. "Raoul ja Pierre panivat todella parastaan", hän sanoi. "He harjoittelivat tappelua etukäteen, ja se oli loistoesitys." Zak nauroi. "Mavis-kulta esitti suurta tragediaa kertoessaan jalokiviensä varkaudesta. Walterkin vei osansa aika hyvin läpi, kun ottaa huomioon, ettei kukaan täysjärkinen tappaisi itseään sen takia ettei voi kilpailuttaa hevosiaan. Voitko uskoa, että myöhemmin muuan matkustajista kysyi minulta, mistä olimme saaneet aiheen juoneemme?"

"Mitä vastasit?" kysyin äkillistä levottomuutta tuntien.

"Vastasin tempaisseeni aiheen tyhjästä." Zak huomasi hienoisen huojennukseni ja kysyi: "Mistä sinä sen keksit?"

"Kuulin äskettäin eräästä ihmisestä, joka menetteli juuri noin." Kolmetoista vuorokautta sitten . . . siitä oli ikuisuus, ajattelin. "Kuka sitä kysyi?"

"En jaksa muistaa . . . Saattoi olla herra Young."

Saattoi tosiaankin, ajattelin. Ezra Gideon oli ollut hänen ystävänsä. Kysyin muina miehinä: "Reagoiko kukaan muu mitenkään?"

”Ei suinkaan tässä vihjata Hamletiin?” Zak kysyi. ”Näytelmällä hän Hamletkin tahtoi koskettaa kuninkaan omaatuntoa.”

”Hyvin lievästi”, vastasin. Otin seuraavan päivän valmiin käsikirjoituksen pöydältä ja ojensin Zakille. Hän luki sen loppuun ja kohotti viimein hymyilevät kasvonsa.

”Suurenmoinen”, hän sanoi. ”Tässä ovat kaikki minun alkuperäiset ideani sinun ideoittesi kruunaamina.”

”Hyvä.” Olin hyvin helpottunut, kun Zak piti käsikirjoituksesta.

”Missä se Hamlet-viittaus on?” hän kysyi.

”Haluan vain varoittaa muutamaa ihmistä tiestä, jota he kulkevat”, vastasin. ”Enhän voi mennä sanomaan sitä heille suoraan. Jos he näkevät sen näyteltynä, he voivat ottaa opikseen.”

”Kuin Hamletin äiti.”

”Niin.”

”Minkä takia sinä oikein olet mukana junassa?” Zak kysyi otsa rypyssä.

”Pitääkseni kaikki iloisina ja tehdäkseni pahojen aikeet tyhjiksi.”

”Hyvä on.” Zak teki päätöksensä. ”Minulla ei ole mitään sitä vastaan, että pahojen aikeet ehkäistään. Muut taas rakastavat hamletmaista otetta.”

Hätäännyin. ”Ei, älä kerro siitä. Haluan matkustajien ajattelevan, että juonen yhteys heidän omaan elämäänsä on täysin sattumanvaraista. Jos joku kysyy näyttelijöiltä, mistä juoni on peräisin, soisin heidän kertovan, että sinä olet keksinyt sen. Tihutöitten estämisen lisäksi minun täytyy pysyä Tommyna loppuun saakka, jotta onnistuisin hankkeessani.”

”Oletko jonkinlainen vakooja?”

”Turvamies, siinä kaikki.”

”Voinko käyttää sinua seuraavassa käsikirjoituksessani? Seuraavassa junamysteerissäni?”

”Kaikin mokomin.”

Zak haukotteli, laski lasinsa ja nousi. ”No, kuka sitten oletkin, on ollut opettavaista tuntea sinut.”

Nell soitti huoneeseeni aamulla seitsemältä. ”Oletko hereillä?” hän kysyi.

”Täysin.”

”Soitin vain kysyäkseni, haluatko mennä jalkaisin asemalle iltapäivällä, kun nousemme junaan, vai tuletko bussilla?”

Mietin. ”Bussilla, luulisin.”

”Selvä. Miehistön bussi lähtee hotellilta kaksikymmentäviisi minuuttia vaille neljä. Koko juna lähtee hevosineen päivineen Lake Louisen asemalta tasan kaksikymmentäviisi minuuttia vaille viisi. Vakiovuoro *Canadian* kulkee jäljessämme, joten meidän täytyy pitää huoli, että kaikki nousevat junaan ajoissa.”

”Asia selvä.”

”Puoli kuudelta tarjoamme kaikille samppanjaa ja pientä suolaista ravintolavaunussa, ja kello kuudelta seuraa murhaleikin ratkaisu. Sen jälkeen tarjoillaan cocktaileja ja juhla-ateria. Kuulostaa hemmetinmoiselta. Tämän jälkeen olen valmis nunnaluostariin.”

”On olemassa parempiakin paikkoja.”

”Kuten?”

”Vaikkapa Havaiji.”

Seurasi äkillinen hiljaisuus. ”Minun täytyy palata työpöytäni ääreen . . .”

”Voisimme ottaa pöydän mukaan.”

Nell tyrskähti. ”Otan selvää pöydän kuljetuksesta.”

”Onko asia sovittu?”

”Ei. En tiedä. Kerron sinulle Vancouverissa kilpailujen jälkeen.”

”Ennen yökyöpelien lentokoneen lähtöä, eikö niin?”

”Etkö sinä koskaan luovuta?”

”Riippuu siitä, miltä asiat näyttävät”, vastasin.

Filmer piti tiukasti kiinni salkustaan hotellista Lake Louisen asemalle ajon aikana vaikka olikin antanut viedä matkalaukkunsa kaikkien toisten laukkujen mukana. Katselin miehistön joukosta, kuinka hän ja muut matkustajat nousivat bussiin.

Ajattelin rouva Baudelairea, jonka kanssa olin puhunut juuri ennen hotellista lähtöäni.

”Bill pyysi sanomaan, että Lenny Higgs oli todella kuin sulaa vahaa, hänestä pidetään turvallisesti huolta ja Laurentide Icelle on pestattu uusi hoitaja”, vanharouva sanoi. ”Bill menee kuulemma tapaamaan Daffodil Quentinia mahdollisimman pian.”

”Aikooko Bill edelleen mennä Vancouveriin?” kysyin.

”Kyllä toki. Maanantai-iltana, jotta hän on valmiina tiistain kilpailuihin.”

Sanoin soittavani rouva Baudelairelle aamulla Vancouverista.

Saapuva juna vihelsi. Miten viettelevä ääni se matkaajasta onkaan. Kulkuvalot kirkkaina hiipuvassa iltapäivän auringossa tuo valtava keltakuonoinen veturi lipui asemalle kuin vaimea ukkosenjyly. George Burleyn iloinen pyöreä hahmo toivotti matkustajat tervetulleiksi kuin nämä olisivat olleet kauan kadoksissa olleita ystäviä.

Virkistävää iloa tuntien koko seurue palasi tuttuihin tiloihin. Lorrimoret, junan takaosan synkkä nelikko, olivat ainoa surullinen ääni kellossa. Nell lähti piristämään heitä. Mercer seisahtui, vastasi, hymyili, toiset vain nousivat vaunuun. Miksi vaivautua heidän vuokseen, ajattelin. Ei heiltä kiitoksia heruisi. Mercerin vuoksi kuitenkin aina vaivautuisi. Mercer näki hyvää siellä missä sitä ei ollut ja kaipasi poikaansakin hyvyyttä ja maksaisi ikuisesti, koska ei sitä hyvyyttä pystynyt hankkimaan.

Menin vaunuun, jossa hyttini oli, ja viskasin laukkuni sinne. Enää yksi yö Tommyna. Yksi päivällinen, yksi aamiainen. Sääli, ajattelin. Olin alkanut pitää hänestä.

George heilautti itsensä vaunuun junan lähtiessä liikkeelle hiljaiseen tyyliinsä. Hän tervehti minua leppoisasti naurahtaen.

"Saamme kiittää onneamme, että junassa on lämpöä", hän sanoi. "Höyrykattilaa ei saatu päälle. Polttoaine oli lopussa."

Olin ihmeissäni. "Kai sitä voitiin ottaa lisää?"

"Sen saat uskoa", George sanoi. "Tankki tosin oli täytetty kaksi päivää aikaisemmin." Hän katsoi minuun odottavan näköisenä, silmät kirkkaina.

"Varastiko joku polttoaineen?"

"Eikö olisi aikamoista, jos juna kylmenisi vuorilla? Hevoset paleltuisivat. Kyllä siitä paniikki syntyisi."

"Et näytä kovin huolestuneelta."

"Niinhän ei kuitenkaan käynyt." Hänen silmänsä tuikkivat.

"Voiko junassa mennä jokin muu vikaan?"

"Älä ole huolissasi", hän vastasi lohduttaen. "Tarkistimme kaiken viimeistä piirtoa myöten. Joku tavallinen heittiö vain oli varastanut polttoaineen."

"Kuten sekin tavallinen heittiö, joka irrotti Lorrimorejen vaunun?"

"Myönnän kyllä, että juuri tämä juna saattaisi viehättää psykopaatteja, koska tempuista nousisi iso haloo, mutta noitten kahden asian välillä ei ole selvää yhteyttä."

Muistin laihanaaman ja näytin hänen kuvaansa Georgelle.

"Hän saattaisi tosiaan olla junassa . . ." George mietti, yrittäen muistaa. "Tänään iltapäivällä . . . Aivan!" hän huudahti samassa. "Hevosvaunu oli silloin vielä sivuraiteella. Tämä mies koputti hevosvaunun oveen, ja kun Lohikäärme tuli avaamaan, mies sanoi, että hänellä olisi viesti harmaan hevosen hoitajalle. Lohikäärme palasi tallipojan kanssa, mutta mies totesi, ettei tämä ollut oikea kaveri. Tallipoika vastasi siihen, että se toinen poika oli lähtenyt

pois Calgaryssa. Silloin tuo valokuvan mies marssi tiehensä."

Pyysin Georgea pitämään kuvan ja kysyin, voisiko hän tiedustella makuuvaunupalvelijoilta, oliko laihanaama tullut Torontosta asti muitten matkustajien joukossa.

"Mitä hän on tehnyt? Onko hän vielä tehnyt mitään?"

"Säikyttänyt tallipojan pakosalle."

"Eipä ole suuren suuri rikos." Georgen silmät nauroivat.

Lähdin hänen luotaan kohti ravintolavaunua ja kuljin samalla ystävällisen makuuvaunupalvelijan ohi. Hän oli käytävällä katselemassa Kalliovuorten lumijättien vaihtuvia muotoja.

"Eikö olekin mahtavaa?" hän sanoi tervehdykseksi.

Myönsin olevan.

"Mihin aikaan laitat vuoteet yökuntoon?" kysyin.

"Sitten kun matkustajat ovat menneet ravintolavaunuun."

"Autan sinua siinä puuhassa myöhemmin, jos haluat."

Mies hämmästyi hyvillä mielin. "Sehän olisi hienoa."

"Mukavaa vaihtelua pöytien kattamiselle."

"Entä se sinun kohtauksesi?" hän kysyi.

"Se seuraa myöhemmin", vakuutin ja lähdin Filmerin suljetun oven ohitse ja menin vetoisen vaunusillan raskaista ovista ravintolavaunuun, missä Emil, Oliver ja Cathy ottivat samppanjalaseja laatikosta. Tartuin pyyhkeeseen ja aloin kiillottaa laseja. Toiset hymyilivät.

Matkustajat tulivat tapansa mukaan hyvissä ajoin ennen määräaikaa. Ikkunoista avautuvat näkymät keräsivät kaikkien katseet, kunnes varjot pitenivät laaksoissa ja ainoastaan vuorenhuippuja valaisi hiljalleen hiipuva kirkkaus. Kohta huiputkin häipyivät pimeään. Ilta tuli vuorilla nopeasti ja aikaisin.

Filmer istui tällä kertaa Redi-Hot-nimisen hevosen upporikkaitten omistajien seurassa. Hän oli tullut ravintolaan maisemavaunun puoleisesta päästä kasvoillaan omahyväinen hymy, joka karmi selkäpiitäni. Joka kerta kun Julius Apollo näytti noin tyytyväiseltä itsensä, edessä oli varmasti hankaluuksia.

Lorrimoret tulivat yhdessä ja istuutuivat samaan pöytään. Kumpikin jälkeläinen näytti kapinalliselta ja vanhemmat synkiltä. Youngit istuivat Upper Gumtreen omistajien Unwinien seurassa. Oli mielenkiintoista, että hevostenomistajilla oli taipumus tuntea vetoa toisiaan kohtaan. Aivan kuin he olisivat kuuluneet veljeskuntaan, joka piti luontevasti yhtä.

Ehkä Filmer oli käsittänyt sen. Ehkä hän oli sen tähden nähnyt vaivaa päästäkseen junaan hevosenomistajana. Se antoi hä-

nelle uskottavuutta, hyvät lähtöasemat.

Emil poksautti samppanjapullojen korkit irti. Lähdimme keittiöstä pienenä kulkueena. Emil ja minä kaadoimme kuohuvaa, Oliver ja Cathy ojensivat kaikille pienen lautasellisen alkupaloja.

Kun tulin Lorrimorejen kohdalle, Mercer näytti hajamieliseltä, ei tutulta lauhkealta itseltään. Xanthe oli huomattavan levoton ja näytti huojentuvan suuresti, kun en viitannut millään lailla meidän kohtaamiseemme järven rannalla.

Toivoin, että Filmerin omahyväinen ilme ja Mercerin synkkyys eivät olleet yhteydessä toisiinsa.

Kun suolaiset purtavat oli nielty ja samppanjalasit täytetty uudelleen, Zak saapui huomiota herättävästi aloittaakseen pitkän päätöskohtauksen. Aivan ensiksi, hän sanoi, Mavis Bricknellin jalokivistä ei näkynyt jälkeäkään. Mavisia surkuteltiin, ja matkustajat eläytyivät innokkaasti näytelmään.

Raoul tulla törmäsi ravintolavaunuun. Hän oli raivoissaan Walter Bricknellille, joka näytti jo valmiiksi huolestuneelta.

Tämä oli liikaa, Raoul sanoi kuuluvasti. Hän oli saanut selville, että Walter oli lähettänyt kilpailujen valvojille kirjeen, jossa kerrottiin, että hänen hevosensa Calculator ei juoksisi Vancouverissa Walterin nimissä eikä Raoulia mainittaisi sen valmentajaksi. "Se on epäreilua", hän huusi. "Olen voittanut teille sillä viidet kilpailut. Te petätte minut."

Walter näytti järkähtämättömältä ja sanoi tekevänsä niin kuin tahtoi. Calculator oli hänen hevosensa. Jos hän haluaisi myydä sen – tai antaa sen pois – se oli täysin hänen oma asiansa eikä kuulunut kellekään.

"Sanoitte eilen", Raoul huusi, "että jos ette voisi jatkaa hevosten kilpailuttamista, tappaisitte itsenne. Niinkö aiotte nyt tehdä?"

Kaikki katsoivat Walteria epäuskoisen kauhistuneina.

Tyrmistynyt Mavis kysyi, kuka Calculatorin uusi omistaja olisi. Walter vastasi hänelle tylysti, mistä kukaan ei pitänyt.

Mavis alkoi itkeä. Donna ryhtyi puolustamaan äitiään ja sätti isäänsä.

"Ole sinä hiljaa!" Walter kivahti. "Olet tehnyt jo tarpeeksi hallaa."

Pierre kietoi kätensä Donnan ympärille ja kielsi Walteria puhumasta tyttärelleen tuolla tavoin. Hän, Pierre, lainaisi rahaa maksaakseen pelivelkansa, Pierre sanoi, ja ryhtyisi sitten säästämään maksaakseen lainansa. Kun hän olisi velaton, hän ja Donna menisivät naimisiin.

"Pierre!" Donna vaikeroi ja kätki kasvonsa miehen rintaa vasten. Yleisö osoitti Pierrelle raikuvasti suosiotaan.

Sattuman oikusta ne ihmiset, jotka kiinnostivat minua eniten, istuivat minuun selin. Filmerin niska siinä lähelläni oli jännityksestä jäykkä. Mercer oli painanut päänsä.

Mavis yritti vedota Walteriin, ensin vihaisena, sitten suostutellen. Walter mumisi jotain, mikä sai Mavisin vaikenemaan siihen paikkaan.

"Että mitä?" Mavis kysyi.

Walter jupisi taas.

"Häntä on kuulemma kiristetty", Mavis sanoi kimeällä äänellä. "Kuinka kukaan voi kiristää jotakuta hankkiutumaan eroon hevosesta?"

Filmer istui kuin seipään niellyt. Mercer kääntyi tuijottamaan Walteria. Walter sanoi kovalla äänellä, että kyllä, häntä kiristettiin. Kiristyksen luonteen tähden hän ei voinut sanoa mistä asiasta. Hän oli tarpeeksi järkyttynyt jo hevosensa menetyksestä eikä kaivannut toisten moitteita.

Kenelle hän sitten hevosensa menetti? Zak kysyi. Juuri tuo henkilö olisi kiristäjä.

Walter vastasi, ettei asia niin ollut. Kiristäjä oli vain sanonut, että hänen täytyi antaa hevosensa pois.

"Kenelle?" Zak tiukkasi. "Kertokaa meille."

Walter vastasi lyötynä: "Annan hevosen Gilesille."

Seurasi yleinen tyrmistys. Mavis vastusti. Raoul sanoi karvaasti, että Walterin olisi pitänyt antaa hevonen hänelle. Giles oli pelottavan sydämellinen.

Donna irrottautui äkkiä Pierren syleilystä ja huudahti rajusti: "Ei, isä, en anna sinun tehdä sitä. Ymmärrän, mitä on tekeillä. En anna niin käydä."

"Ole hiljaa", Walter jylisi.

"Minä varastin äidin jalokivet", Donna sanoi onnettomana yleisölle. "Varastin ne maksaakseni Pierren velat. Hänet olisi kuulemma piesty, ellei hän maksaisi. Sitten hän kuitenkin arvasi . . ."

"Kuka niin?" Zak tiukkasi.

"Giles", Donna vastasi. "Hän näki minun tulevan äidin huoneesta. Olin pelästyneen, ehkä syyllisenkin näköinen. Kun äiti sitten tuli kertomaan, että joku oli vienyt korut, Giles kai arvasi. Hän pakotti minut antamaan ne hänelle. Hän sanoi että antaisi pidättää minut muuten, eivätkä vanhempani pitäisi siitä."

"Pysäyttäkää hänet!" Zak huusi käskevästi, kun Giles ryntäsi

ovelle. Raoul, iso kaveri, esti hänen aikeensa ja väänsi hänen kätensä selän taa. Giles näytti kärsivältä.

Walter sanoi, että Giles oli uhannut todistaa julkisesti Donnan varastaneen jalokivet, ellei Walter antaisi hänelle hevosta. Kaikki saisivat tietää, että hänen tyttärensä oli varas. Giles oli sanonut: "Mitä nyt yksi hevonen merkitsee teidän tyttärenne maineen rinnalla?" Walterilla ei mielestään ollut valinnanvaraa.

Donna itki. Mavis itki. Puolet yleisöstä itki. Filmer istui edelleen jäykkänä. Samoin Mercer, Bambi ja Sheridan – kaikki istuivat hievahtamatta paikoillaan.

Tämän kohtauksen aikana Zak tuli keittiöön kuin hakeakseen viestin ja palasi ravintolavaunun keskelle. Hän avasi kirjekuoren ja luki kirjeen.

Hän sanoi kirjeen olevan Beniltä, tallipojalta, joka oli lähtenyt junasta koska oli pelästynyt. Tallipoika oli kuitenkin jättänyt tämän kirjeen, joka piti avata hänen lähtönsä jälkeen. Zak luki kirjeen ääneen.

> "Minä tiedän, kuka tappoi Rickyn. Tiedän, kuka heitti hänet junasta. Ricky kertoi minulle nähneensä Angelican murhaajan. Tällä oli iso muovikäärö, jota tämä tunki ulos kahden makuuvaunun väliseltä sillalta. Mies näki Rickyn seuraavan toimitusta. Ricky ei ajatellut asiaa sen enempää, ennen kuin meille kerrottiin Angelicasta ja muovista, jossa oli hänen vertaan. Silloin Ricky pelästyi ja kertoi minulle. Sitten hänet viskattiin junasta. Tiesin, kuka sen teki, mutten halunnut kertoa. En halunnut päättää päiviäni kiskojen vierellä. Nyt olen kuitenkin päässyt turvaan ja voin kertoa: se oli Giles-niminen mies."

Zak lakkasi lukemasta ja totesi, että oli aika etsiä Gilesin huoneesta jalokiviä ja muuta raskauttavaa.

"Teillä ei ole oikeutta. Kaiken lisäksi tämä mies vääntää käteni irti", Giles sanoi.

"Te murhasitte hänen vaimonsa. Mitä muuta voisitte odottaa?" Zak kysyi. "Älkääkä unohtako, että minä olen rautatieyhtiön salapoliisien päällikkö. Tutkin ja suoritan junissa etsintöjä missä mielin." Zak marssi pitkin käytävää kohtaan, johon hän oli jättänyt täyden urheilukassin. Hän marssi pian takaisin kassi kädessään. Kukaan ei hämmästynyt, kun hän otti esiin jalokivet.

Sitten Zak löysi kassista kansion. "Ahaa!" hän sanoi. "Tässä on motiivi Angelican murhaan. Gilesille lähetetty kirje. Se on Steveltä, Angelican rakastajalta ja liikekumppanilta. Hän valittaa, että

Giles, joka toimi rotuhevosten välittäjänä, ei ole ostanut niitä hevosia, joihin Angelica ja Steve antoivat rahat. Steve sanoo menevänsä poliisin puheille."

"Valetta", Giles huusi.

"Siitä on mustaa valkoisella." Zak heilutti kirjettä. "Giles kavalsi Angelican ja Steven rahat", hän sanoi. "Kun he uhkasivat saattaa hänet häpeään, hän tappoi heidät. Sitten hän tappoi tallipojan, joka tiesi liikaa. Sen jälkeen hän kiristi Walter Bricknelliä, joka piti tyttärestään liikaa. Tämä Giles on kaiken halveksunnan alapuolella."

Giles pääsi viimein irti Raoulin otteesta, sieppasi aseen, jota Zak kantoi vyökotelossa, ja heilutteli sitä. Giles huusi Donnalle: "Kaikki on sinun syytäsi. Sinun ei olisi pitänyt tunnustaa. Pilasit kaiken. Siitä saat maksaa."

Hän tähtäsi aseella Donnaa. Pierre loikkasi Donnan eteen pelastaakseen hänet. Giles ampui Pierren. Pierre läppäisi käden lumivalkoiselle paidalleen, jossa loisti äkkiä heleänpunainen tahra. Pierre kaatui kuin tekijä ainakin.

Yleisö haukkoi aidosti henkeään. Donna polvistui kauhuissaan Pierren viereen. Giles yritti paeta, ja Zak ja Raoul estivät hänen pakonsa jokseenkin kovakouraisesti. Jymymenestys, kuten Zak myöhemmin totesi.

KIERSIN kaatamassa lisää samppanjaa sillä välin, kun Oliver ja Cathy alkoivat kattaa juhla-ateriapöytiä.

Filmer vaikutti tavattoman kalpealta. Hiki helmeili hänen otsallaan. Redi-Hotin omistajat kiittelivät hänen vieressään kilvan Zakia, joka seisoi pöydän ääressä.

Filmer kysyi käheästi: "Mistä saitte aiheen?"

Zak vastasi kuin suureenkin kohteliaisuuteen: "Keksin sen omasta päästäni."

"Kyllä teidän on täytynyt saada aihe jostain." Filmer suuttui.

"Minä keksin aiheet aina itse", Zak vastasi. "Ettekö pitänyt siitä?"

"Minusta tarina oli mahtava", rouva Redi-Hot sanoi. "Miten ilkeä, inhottava murhaaja. Ja hän kun oli kaiken aikaa niin ylen herttainen . . ."

Seuraavassa pöydässä rouva Young väitti miehelleen, että se puhe itsemurhasta parhaan hevosen menetyksen jälkeen oli taatusti ollut pelkkää sattumaa . . . Ezrahan oli myynyt hevosensa, rouva sanoi, eikä antanut sitä pois kiristyksen takia.

”Kuka omistaa nykyään Ezran hevoset? Sen minä haluan tietää”, herra Young sanoi kovalla äänellä. Niin kovalla, että Filmerkin sen kuuli, ajattelin.

Lorrimoret olivat harvinainen näky. Mercer istui käsivarret pöydällä, pää riipuksissa. Bambin sumentuneissa silmissä kimmelsivät kyynelet, ja hän silitti Mercerin kättä lohduttavan hellästi. Xanthe kuului kysyvän levottomana: ”Mikä kaikkia oikein vaivaa?” Sheridan istui ilmeettömänä. Ei pöyhkeänä, ei ylimielisenä, ei edes pelästyneenä vaan kertakaikkisen ilmeettömänä.

Näyttelijöitten lävitse suunnisti makuuvaunupalvelija. Hän vinkkasi minulle hymyillen. Seurasin häntä pois vaunusta.

”Mitä jos minä aloitan tästä päästä?” kysyin.

”Selvä on”, hän vastasi. Hän koputti Filmerin ovelle. ”Kaikki ihmiset ovat ravintolavaunussa, mutta koputa silti ensin.”

”Hyvä on.”

Mies lähti ja sanoi aloittavansa toisesta päästä. Kohtaisimme sitten vaunun keskivaiheilla. ”Kiitoksia vain kovasti avusta”, hän sanoi.

Heilautin kättäni. Minun tässä kuului kiittää. Menin Filmerin hyttiin, jätin oven auki ja vedin vuoteen alas. Tasoittelin aluslakanan ja taitoin päällyslakanan kulman auki, niin kuin minulle oli näytetty.

Sitten haparoin vaatetilan pohjaa, tartuin mustaan krokotiilinnahkaiseen salkkuun ja nostin sen vuoteelle. Sormeni tärisivät, kun kieritin pikku pyöriä. Nolla, neljä, yhdeksän. Salvan painallus. Klik!

Yksi, viisi, yksi. Salvan painallus. Klik! Lukot olivat auki. Kohotin kannen. Sydämeni takoi, hengitykseni salpautui.

Ensimmäiseksi näin Filmerin passin. Sen numero oli H 049151. Huusin mielessäni hurraata prikaatinkomentajalle.

Kävin paperit läpi muuttamatta niitten järjestystä. Siinä oli junamatkaa koskevia lehtisiä, pari sanomalehtisivua, joissa kerrottiin kilpailuista, lehtileike cambridgelaisesta paikallislehdestä. Siinä kerrottiin uuden kirjaston rakentamisesta Mercer P. Lorrimoren lahjoituksen turvin.

Lehtileikkeen alla oli jonkin kirjeen valokopio. Luin sen salamavauhtia. Tunsin, kuinka vaarantunne kiiri pitkin selkäpiitäni ja ihoani alkoi kuumottaa.

Kirje oli lyhyt. Koneella kirjoitettu. Sitä ei ollut osoitettu kenellekään, päivämäärää ei ollut, ei lopputervehdystä eikä allekirjoitusta. Siinä sanottiin:

Tutkin pyynnöstä seitsemän kissan jäännökset, jotka löydettiin yliopiston puutarhasta. Kissoja oli lyöty päähän, niiltä oli otettu sisukset ulos ja hakattu pää irti. En keksi syyksi mitään muuta kuin tahallisen ilkivallan. Kissat oli tapettu kenties kolmen viikon sisällä. Ne olivat kaikki elossa, kun niitä iskettiin päähän. Useimmat, elleivät kaikki, olivat elossa pään irti hakkaamiseen asti. Olen hävittänyt jäännökset toivomuksenne mukaisesti.

Huomasin, kuinka käteni tärisi. Selasin pari seuraavaa arkkia ja törmäsin pieneen keltaiseen muistilappuun, joka oli kiinnitetty virallisen kokoiseen paperiin, jonka otsikko kuului: LUOVUTUSKIRJA. Muistilapussa luki: ”Teidän, ei Ivor Horfitzin, tulee allekirjoittaa tämä. Luulen kuitenkin, että voimme pitää asian salassa.”

Katsoin luovutuskirjan virallista tekstiä. ”Koko tuo maapalsta SF 90155 länsipuolelta . . .” Kuulin lukiessani makuuvaunupalvelijan äänen yhä lähempää.

”Missä sinä olet, Tommy?”

Napsautin salkun kiinni ja työnsin sen vuoteen päällyslakanan alle. Menin kiireesti ovesta ulos ja suljin sen jäljessäni.

”Olet ollut siellä iät kaiket”, hän sanoi. ”Etkö osannut avata vuodetta?”

”Onnistuihan se viimein”, vastasin suu kuivana.

”Hyvä. No, en muistanut antaa sinulle suklaita.” Hän antoi minulle kourallisen isoja hopeapaperisia makeisia. ”Pane yksi joka tyynylle.”

Hän palasi kohti vaunun toista päätä mitään epäilemättä. Sydän vieläkin takoen palasin Filmerin huoneeseen, otin salkun esiin, suljin lukot, kiepautin yhdistelmäpyöriä siinä toivossa, että Filmer ei ollut jättänyt niitä tiettyihin lukemiin, laskin salkun sinne mistä olin sen löytänyt, oioin vuoteen ja laskin suklaanamun siististi paikalleen.

Lähdin huoneesta ja otin kaksi askelta seuraavaa ovea kohti.

”Hei siellä”, Filmerin ääni kaikui kiukkuisesti ihan takaani. ”Mitäs te siellä teitte?”

Käännyin viattoman näköisenä. ”Avasin teidän vuoteenne.”

”Vai niin.” Hän kohautti harteitaan, hyväksyi selitykseni ja meni hyttiinsä.

Minua heikotti. Seuraavassa hytissä laskin kummankin vuoteen, käänsin lakanat auki, laitoin makeiset paikalleen. Kaikki kävi konemaisesti, kaikki tuntui täysin epätodelliselta. Huomasin, että vakoojan vaarat eivät ihmeemmin minua houkuttaneet. En ollut tainnut

koskaan juuri ajatella rohkeutta vaan pitänyt sitä itsestään selvänä. Olin ollut aikaisemmin tukalissa tilanteissa, mutta nämä nykyiset riskit olivat erilaisia ja vaikeampia – ainakin minulle.

Laitoin kolmannen hytin kuntoon. Siihen mennessä makuuvaunupalvelija, joka oli minua paljon nopeampi, olikin saanut kaiken muun valmiiksi.

"Kiitoksia paljon", hän sanoi iloisesti. "Tämä oli kovin ystävällistä."

"Eipä kestä."

Filmer tuli hytistään ja huusi: "Hei siellä!"

Makuuvaunupalvelija lähti häntä kohti. "Niin?"

Filmer puhui hänelle ja palasi sitten hyttiinsä.

"Hän ei voi hyvin", makuuvaunupalvelija kertoi. "Pyysi happolääkettä mahansa rauhoittamiseksi."

Jätin miekkosen suorittamaan tehtäväänsä ja palasin ravintolavaunuun. Emil tyrkkäsi siellä käsiini tarjottimellisen pieniä lautasia. Joka lautasella oli neliskanttinen pala hanhenmaksapasteijaa.

Menin ensiksi Youngien pöytään. Herra Young oli lakannut puhumasta Ezra Gideonista mutta näytti jurolta ja poissaolevalta. Lorrimoret istuivat synkän hiljaisuuden vallassa Xanthea lukuun ottamatta, joka kuului sanovan toivottomana: "Ja näitten muka kuuluisi olla juhlat."

Muut matkustajat olivat kyllä juhlatuulella. Kasvot loistivat, hymyt olivat herkässä. Oli viimeinen ilta junassa, ja he olivat päättäneet tehdä siitä hauskan.

Tarjoilimme varsinaisen juhla-aterian. Aterian lopulla minun onnistui astua Nellin viereen ja kuiskata hänen korvaansa: "Xanthe haluaisi pitää hauskaa", sanoin. "Etkö voisi pelastaa häntä?"

"Mikä muuta perhettä vaivaa?" hän kysyi huolestuneen näköisenä.

"Xanthe voisi kertoa – mikäli tietää."

Nell loi minuun terävän katseen. "Haluat minun kertovan sitten sinulle, niinkö?"

"Niin, kiitos vain, kun kerran kysyit."

Jälkiruuan tarjoilemisen jälkeen menin toisten kanssa keittiöön käydäkseni tiskivuoren kimppuun. Kun kaikki astiat oli kuivattu ja pantu paikoilleen, aloin kattaa aamiaispöytiä. Samassa Nell palasi.

"En tiedä, miten paljon tästä on apua", Nell sanoi, "mutta Xanthe ei tiedä, mikä on tehnyt hänen vanhempansa niin hysteerisiksi. Se ei hänen mielestään voi johtua herra Filmerin puheista, koska ne kuulostivat ihan hassuilta."

"Kertoiko hän sinulle, mitä Filmer sanoi?"

Nell nyökkäsi. "Xanthe kertoi Filmerin kysyneen hänen isältään, antaisiko tämä hänelle Voting Rightin, ja hänen isänsä vastasi ettei eroaisi hevosestaan mistään hinnasta, mille kumpikin mies hymyili. Sitten Filmer jatkoi edelleen hymyillen: 'Meidän täytyy vähän jutella kissoista.' Siinä kaikki." Nell pudisti ihmeissään päätään. "No, Xanthella on nyt kuitenkin hauskaa maisemavaunun oleskelutilassa. Loppuperhe on mennyt omaan vaunuunsa." Nell haukotteli ja muisti jotain. "Herra Filmer ei tainnut olla päivällisellä. Ehkä minun on syytä mennä katsomaan, voiko hän hyvin."

Taivuttelin Nellin luopumaan aikeestaan. Happolääkettä oli jo viety, sanoin. Kokonaan toinen juttu oli, mitä lääkettä saattoi antaa sielun sairauteen.

Filmerin kannalta ajatellen hän oli tehnyt siirtonsa hivenen liian varhain, ajattelin. Jos hän ei olisi vielä lausunut uhkaustaan, näytelmä ei olisi vaikuttanut häneen sen paremmin kuin Merceriinkään niin järisyttävästi.

"Mitä sinä nyt haudot?" Nell tiukkasi. "Olet kovin hajamielisen näköinen."

"En minä ole tehnyt yhtään mitään", vastasin.

"En ole siitä niinkään varma." Nellillä oli yllään veneaukkoinen musta pitsipusero ja leveähelmainen musta hame ja kaulassa helminauha. Hänen vaaleat hiuksensa oli kiinnitetty kammalla korkealle, ja kiharat laskeutuivat valtoimenaan. Ajattelin levottomuutta herättävän kiivaasti, etten halunnut menettää häntä. Minulle tämä ei enää ollut leikkiä. Olin tuntenut Nellin yhden viikon ja yhden päivän ajan. Järki sanoi, ettei se ollut kyllin pitkä aika. Vaisto sanoi että oli.

"Missä sinä majailet Vancouverissa?" kysyin.

"Four Seasons -hotellissa kaikkien muitten matkustajien kanssa."

Hän soi minulle pikkuisen hymyn ja lähti kohti juhlahumua. Minä hankkiuduin toiseen suuntaan puhuakseni George Burleyn kanssa, joka istui pöytänsä takana loputtomien kaavakkeitten ääressä.

"Tule sisään", hän sanoi. "Näytin antamaasi valokuvaa monille ihmisille", hän sanoi. "Mies on junassa. Hänen nimensä on matkustajaluettelon mukaan Johnson. Hänellä on hytti vähän edempänä, ja hän oleskelee enimmäkseen siellä. Apulaisjunailija sanoo, että on nähnyt miehen ennenkin."

"Missä?"

George tarkkaili, minkä vaikutuksen hänen sanansa tekisivät: "Rautateillä."

"Tarkoitatko, että hän on rautatieläisiä?"

"Mies ei ollut ihan varma. Johnson muistuttaa hänen mielestään erästä matkatavaran käsittelijää, jonka kanssa hän työskenteli vuosia sitten Toronton ja Montrealin välillä. Jos mies on sama, hän oli kuulemma aina helposti ärtyvä. Kukaan ei pitänyt hänestä. Hän saattoi olla väkivaltainenkin."

"Osaisiko matkatavaran käsittelijä tyhjentää polttoainetankin ja irrottaa Lorrimorejen vaunun?" kysyin hitaasti.

Georgen silmät tuikkivat. "Jos elelee junissa, oppii tuntemaan niitten toiminnan."

"Onko apulaisesi puhunut Johnsonin kanssa?"

"Hänen mukaansa Johnson ei puhu kenenkään muun kuin erään hevosenomistajan kanssa, joka koputtaa Johnsonin ovelle mennessään katsomaan hevostaan. Heillä oli jonkinmoinen riita tänä iltana apulaiseni hytin ulkopuolella."

"Kuuliko apulaisenne, mitä riita koski?"

George pudisti päätään. "Hänestä tuntui, että omistaja käski Johnsonin olla tekemättä jotain, mitä tämä halusi tehdä, mutta mies ei halunnut kuunnella."

"Siitä ei ole paljonkaan apua", sanoin. "Aivan kuin hän suunnittelisi vielä jotain, emmekä me tiedä mitä. Kaipa olet varma siitä, ettei Johnson pääse Lohikäärmeen ohi."

"Ei mikään ole varmaa." George katsoi kelloaan. "Kohta tullaan Sicamousiin. Menen etuosaan, kun pysähdymme."

Satoi lunta, kun juna pysähtyi – suuria, kuivia hiutaleita, syvän talven airuita. Junat pääsivät melkein aina läpi, George oli sanonut.

Arvelin että voisin saman tien käydä katsomassa, kuinka juhlinta sujui maisemavaunussa, mutta pitkä ilta alkoi vaatia veroaan. Nell tuli minua vastaan Xanthen kanssa, jota hän oli saattamassa turvallisesti yöpuulle.

"Hyvää yötä", Nell toivotti minulle hiljaa.

"Nukkukaa hyvin", minä vastasin.

"Hyvää yötä", Xanthe sanoi.

Seurasin heidän menoaan baarin sivuitse. Nell kääntyi, empi ja heilautti kättään. Xanthekin kääntyi heiluttamaan. Minä vastasin samalla mitalla.

Lempeästi, niinhän runossa sanottiin, ajattelin. Vaivu lempeästi hyvään yöhön. Ei, ei! Älä vaivu lempeästi hyvään yöhön. Älä vaivu lempeästi hyvään yöhön . . . koska hyvä yö oli kuolema.

JUNA vaipui hiljalleen uneen.

Oikaisin pitkäkseni hyttini vuoteelle edelleen pukeissa. Jätin oven auki ja valon palamaan. Aikomukseni oli levätä mutta pysyä valveilla. Ei mikään ihme, että nukahdin heti.

Heräsin jonkun huutaessa: "George . . . George . . ." En ollut nukkunut kymmentä minuuttia kauemmin. Juna oli pysähtynyt, vaikkei pysähdystä pitänyt olla vielä lähes tuntiin. Menin käytävään ja huomasin rautatieyhtiön harmaaseen pukuun pukeutuneen vanhanpuoleisen miehen kurkkivan Georgen huoneeseen. "Missä George on?" hän kysyi hätäisesti.

"En tiedä", vastasin. "Mikä hätänä?"

"Akselinlaakeri on kuumentunut." Mies oli tavattoman huolissaan. "Georgen täytyy soittaa junanlähettäjälle, jotta hän pysäyttää *Canadianin*."

Ei taas, ajattelin sekopäisenä. Menin Georgen huoneeseen rautatieyhtiön miehen jäljessä. Mies sanoi olevansa apulaisjunailija. Radio ei toiminut. Se oli läpimärkä. Radion vieressä oli tyhjä kahvikuppi.

Sanoin hädissäni: "Kuumalaakeri siis?"

"Niin, niin", mies vastasi. "Se on hevosvaunun alla ja hehkuu tummanpunaisena. Emme voi jatkaa eteenpäin, ennen kuin se jäähtyy ja lisäämme öljyä."

"Kuinka kauan siihen menee?"

"Liian kauan. Sen päälle kasataan lunta."

Radiopuhelin ei tietenkään toiminut täällä vuoristossa. "Kuinka saamme *Canadianin* pysähtymään? Täytyy olla muitakin keinoja kuin radiopuhelin."

"Teidän täytyy palata pitkin radanvartta sijoittamaan soihtuja. Olette nuorempi kuin minä. Pystytte toimimaan nopeammin." Mies aukaisi Georgen huoneen kaapin ja veti esiin kolme putkimaista, noin kolmenkymmenen sentin mittaista esinettä. Jokaisen toisessa päässä oli terävä metallipiikki ja toisessa kärjessä karhennusta. "Ne sytytetään iskemällä mihin tahansa kovaan pintaan kuten kallioon tai kiskoihin", mies sanoi. "Ne palavat kirkkaanpunaisina. Piikki työnnetään kiskojen väliin puisiin ratapölkkyihin. *Canadianin* kuljettajat pysäyttävät junansa nähdessään valon." Miehen ajatukset tahtoivat juosta kerkeämmin kuin hänen kielensä. "Teidän täytyy mennä ainakin kahdeksansataa metriä taaksepäin. Sellainen matka *Canadianilta* menee pysähtymiseen. Ja elleivät veturinkuljettajat ole veturissa . . ."

"Miten niin eivät olisi?" kysyin kauhuissani.

”Eivät he aina ole siellä. Toinen heistä huuhtoo säännöllisesti höyrykattilaa, toinen voisi olla vaikka vessassa. Jos he eivät ole paikalla, teidän täytyy sytyttää toinen soihtu ja viskata se ikkunasta veturiin. He pysäyttävät junan kyllä palatessaan.”

Tuijotin miestä. ”Sehän on mahdotonta.”

”Niin teidän kuitenkin on tehtävä. Menkää jo. Pitäkää kiirettä.” Mies sieppasi samassa kaapista neljännen soihdun. ”Teidän on syytä ottaa vielä yksi kaiken varalta.”

”Minkä varalta?” Mitä muuta siellä saattoi olla?

”Karhujen”, mies vastasi.

Yhdeksäs luku

Lähdin kulkemaan junan loppupään ohitse ainokaisia kiskoja pitkin Toronton suuntaan täysin epätodellisen tunteen vallassa. Toisella kädellä rutistin neljää soihtua rintaani vasten, toisella kannoin Georgen kirkasta taskulamppua.

Kahdeksansataa metriä. Kuinka pitkä matka se oli?

Juoksin keskellä rataa ja yritin astua tasaisille ratapölkyille. Karhuja . . . Taivas varjele!

Oli kylmä, mutta enää ei pyryttänyt. Mieleeni ei ollut tullut pukea takkia ylleni. Hätä ja ankara huoli pitäisivät minut lämpimänä.

En huomannut vaaraa ajoissa, eikä se ryöminyt. Se ei ollut karhu vaan ihminen.

Hänen oli täytynyt piileksiä kivien takana. Erotin hänen liikkeensä näkökenttäni ulkolaidalla, kun menin hänen ohitseen. Tajusin käsivarren heilahtavan ylöspäin ja iskun olevan tulossa. Kumarruin vaistomaisesti hieman eteenpäin, joten isku osui harteisiini eikä päähäni.

Tuntui kuin olisin rusahtanut halki mutta en ollut. Kompuroin eteenpäin, pudotin soihdut ja taskulampun ja vaivuin toisen polveni varaan. Käännyin miestä kohti, kohottauduin, puskin päälläni kohti hyökkääjää leukaa, iskin nyrkillä aataminomenaan.

Mies vajosi polvilleen. Väänsin pitkän karahkan hänen veltostuvasta kädestään ja löin häntä sillä päähän. Toivoin iskeväni sen verran kovaa, että mies menettäisi tajuntansa mutta ei kuitenkaan kuolisi. Mies kaatui ääneti lumeen kiskojen väliin. Parin askelen päässä lojuvan taskulampun valossa näin Johnson-nimisen miehen laihat kasvot.

Kiskoin hänet muitta mutkitta pois raiteelta. Hän oli painava, ja muutamat pahasti muhennetut lihassyyni lähettivät viiltäviä protestejaan. Tartuin taskulamppuun ja etsin soihtuja. Löysin niistä kolme mutta en nähnyt neljättä. Päätin olla haaskaamatta aikaa. Karhut saisivat pitää sen hyvänään.

Täytyi päästä liikkeelle, ajattelin. Johnson oli odotellut, että joku juoksisi junasta soihtuja tuoden. Hän oli aikonut antaa junien törmätä ja olla itse turvallisesti peremmällä. Johnson ei hitto vie onnistuisi.

Puskin eteenpäin kiskoja pitkin. Georgen ääni muistui mieleeni. Hän oli kertonut riidasta, joka oli syntynyt, kun Filmer oli käskenyt Johnsonin olla tekemättä jotain. Filmer oli saattanut käskeä hänen olla yrittämättä sabotoida junaa yhtään enempää. Filmer oli ehkä käsittänyt, että hänelle alkoi kasaantua hankaluuksia, joista hän ei kenties selviäisi, jos sattuisi jotain kohtalokasta.

Kun Johnson oli alkuun päässyt, häntä ei kuitenkaan saanut lopettamaan. Johnson, helposti kiivastuva, entinen rautatieläinen, väkivaltainen tappelija.

Minun oli täytynyt kulkea reilusti pitemmälle kuin kahdeksansadan metrin päähän, ajattelin. Seisahduin ja katsoin kelloa. *Canadian* tulisi tuossa tuokiossa. Heti edessä kaartui mutka.

Juoksin entistä lujempaa mutkan taakse. Sadan metrin päässä oli toinen mutka, mutta tämä paikka saisi kelvata. Hieraisin soihdun päätä kiskoa vasten ja rukoilin, että se syttyisi. Soihtu syttyikin valtavaan punaiseen roihuun. Tungin piikin ratapölkkyyn.

Soihtu paloi loistavan tulipunaisena ja olisi näkynyt liki kahden kilometrin päähän, jos raide olisi ollut suora.

Juoksin seuraavan mutkan taa paljon pitemmälle suoralle. Sytytin toisen soihdun ja survoin sen piikkipään puuhun äskeisellä tavalla.

Silloin näin kaukana pistemäiset valot . . . ne liikkuivat . . . lähestyivät . . . *Canadian* näytti lähestyvän yhä vain nopeammin. Eikä se suinkaan aikonut pysähtyä!

Sydän kylmänä, pahaa peläten iskin kolmannen soihdun rajusti kiskoon ja tunsin sen roihahtavan. Seisoin radan vieressä, ratapölkkyyn tungetun toisen soihdun vieressä omaa soihtuani heiluttaen.

Canadian vain jatkoi eteenpäin. En kestänyt enää. Oli miltei mahdotonta viskata soihtua ikkunasta. Ikkuna oli liian pieni, liian korkealla ja liikkui lähes kuudenkymmenen kilometrin tuntivauhtia. Tunsin itseni heiveröiseksi valtavan lähestyvän keltaisen hahmon rinnalla.

Siinä se oli. Nyt tai ei koskaan. Ohjaamosta ei katsellut ulos kukaan. Viskasin soihdun. Viskasin sen korkealle ja liian aikaisin. En osunut tyhjään mustaan ikkunaan.

Soihtu lensi ikkunan editse, osui tuulilasin ulkopuoleen ja putosi veturin nokalle. Koko pitkä, raskas hopeinen juna vyöryi ohitseni vauhtia hiljentämättä. Maa vain tutisi jalkojeni alla. Juna kaartoi mutkasta ja oli tiessään.

Minulla oli hutera, kuvottava olo. Junat taittuisivat sisäkkäin, kasautuisivat tappavaksi kaaokseksi. Epätoivoissani aloin hölkätä takaisinpäin. Minun olisi kohdattava se, mitä en ollut kyennyt estämään.

Juoksin mutkasta. Kiskojen vieressä lojui edelleen palava soihtu, jonka olin viskannut. Se oli pudonnut veturin päältä.

Lönkytin seuraavasta mutkasta. En ollut kuullut metallin kirskuntaa metallia vasten, vaikka se ääni kaikui päässäni. Hytisin jäisten-vuorien keskellä jostain paljon pahemmasta kuin vilusta.

Kiskoilla kaukana edessäpäin näkyi kaksi punaista valoa. Ne eivät olleet kirkkaita eivätkä palaneet soihtuina. Ne olivat pienet ja vähäpätöiset kuin polkupyörän kissansilmät. Pistin jälleen juoksuksi. En uskaltanut juuri toivoa. Sitten kuitenkin tajusin, että valot todella paloivat tasaisesti . . . ne olivat junan perävalot. *Canadian* oli sittenkin pysähtynyt. Olin niin huojentunut, että olin puhjeta itkuun.

Juoksin valoja kohti. Maassa veturin vierellä oli ihmisiä. Kun olin suhteellisen lähellä heitä, huusin: ”Olen edellä kulkevasta hevoskilpajunasta.” Yritin saada ilmaa, haukoin henkeä. ”Siellä oli . . . akselinlaakeri kuumentunut.”

Se kertoi heille paljon. Se selitti kaiken.

”Miten kaukana edessäpäin juna on?”

”En tiedä . . . En muista, miten pitkälle juoksin.”

Veturinkuljettajat ja junailija neuvottelivat ja päättivät jatkaa hitaasti eteenpäin. He sanoivat, että minun oli parasta tulla heidän kanssaan ohjaamoon.

Kapusin ylös ja seisoin katselemassa, kuinka toinen veturinkuljettaja vapautti jarrut, käynnisti moottorit, ja juna lähti eteenpäin pahaista kävelyvauhtia. Valot loistivat kirkkaina tyhjille kiskoille.

”Tekö heititte soihdun?” toinen veturinkuljettajista kysyi minulta.

”En uskonut teidän pysähtyvän.”

”Emme olleet ohjaamossa”, hän sanoi. ”Teidän viskaamanne soihtu osui tuulilasiin, ja saatoin nähdä hehkun sinne asti, missä

olin tarkistamassa venttiiliä. Aika onnekasta, että heititte sen.”

”Niin.” Aika onnekasta – vapautus syyllisyydentunteesta, joka olisi muuten kestänyt koko eliniän.

”Miksei junailija soittanut?” *Canadianin* junailija ärähti.

”Radiopuhelin on rikki.”

Vyöryimme hitaasti eteenpäin. Edessä oli mutka, josta veturinkuljettaja kaarsi varovasti. Se oli hyvä, sillä kun hän samassa jarrutti pysäyttääkseen junan, *Canadianin* ja Lorrimorejen vaunun takasillan välille jäi kahdenkymmenen metrin matka.

”Jaa-a”, veturinkuljettaja sanoi harvakseen. ”Enpä olisi halunnut kaartaa kurvista pahaa aavistamatta ja joutua näkemään tuota edessäni.”

Kaikki laskeutuivat *Canadianin* ohjaamosta, ja miehistö lähti kävelemään toisessa junassa olleiden virkaveljiensä luo. Miesryhmät tervehtivät toisiaan turhia touhottamatta. Hevoskilpajunan väki tuntui pitäneen itsestään selvänä, että *Canadian* seisahtui ajallaan. Miehet eivät keskustelleet soihduista vaan kuumalaakereista.

”Missä George Burley on?” kysyin eräältä mieheltä.

Minulle vastattiin, ettei Georgea löytynyt mistään.

”Varoititteko matkustajia?” kysyin.

”Mitä? En. Ei ollut mitään tarvetta herättää heitä.”

”Mitä jos *Canadian* ei olisikaan pysähtynyt?”

”Totta kai se pysähtyi, kun sieltä nähtiin soihdut.”

Miesten luottamus hämmästytti ja pelotti minua.

Nousin hevoskilpajunaan ja törmäsin melkein heti Georgen apulaiseen.

”Missä George on?” kiirehdin kysymään.

Mies oli huolissaan. ”En löydä häntä mistään.”

”Hän voisi olla Johnsonin hytissä. Vilkaistaan sieltä”, sanoin.

Apulaisjunailija johti kulkua ja osoitti erästä ovea. ”Tuo on hänen hyttinsä.”

Avasin oven. George makasi vuoteella kiemurrellen köysissä ja yrittäen päästä suunsa tukkeesta. Hän oli varmasti hengissä. Huojennukseni oli suunnaton. Kiskoin teipin Georgen suulta.

”Arvaa, sattuiko”, George sanoi. ”Mikäs sinua niin viivytti?”

GEORGE istui toimistossaan hörppien synkkänä kuumaa teetä. Hän kieltäytyi paneutumasta pitkäkseen. Hän oli saanut aivotärähdyksen – sen saattoi nähdä hänen silmistään. Hän ei kuitenkaan suostunut myöntämään, että häneltä tajun vienyt isku olisi vaikuttanut mitenkään.

Veturinkuljettaja tuli sanomaan, että kaikki oli nyt kunnossa. Kuumalaakeri oli viilennyt ja öljytty jälleen. Hevoskilpajuna oli taas pian liikkeellä. George vaati pöpperöisenä minua kertomaan hänelle tapahtumat alusta loppuun saakka.

"Kerro sinä ensin, kuinka sinut kumautettiin tajuttomaksi", sanoin.

"En millään muista. Olin menossa katsomaan veturinkuljettajia." George oli kummastuneen näköinen. "Ennen kuin huomasinkaan makasin sidottuna Johnsonin hytissä. Johnson varmaan hyökkäsi kimppuuni. Missä hän nyt on?"

"Taivas tietää." Kerroin Georgelle, kuinka Johnson oli käynyt minun kimppuuni ja kuinka olin jättänyt hänet.

"On kolme mahdollisuutta", George sanoi. "Joko hän on juossut käpälämäkeen tai sitten hän on karannut *Canadianiin.*"

Saatoin vain tuijottaa tyrmistyneenä. Se ei ollut tullut mieleeni. "Mikä se kolmas vaihtoehto on?"

Väsynyt pilke nousi hiljalleen Georgen harittaviin silmiin. "Vuori, jolle seisahduimme", hän aloitti, "oli Squilaxvuori. Squilax on intiaanien nimi mustalle karhulle."

Nielaisin. "En minä nähnyt mitään karhuja."

"Parasta olikin."

Jotenkin kallooni ei mahtunut, että Johnson olisi joutunut karhun syömäksi.

"Olen kuullut tällaisesta sabotaasista kerran aikaisemmin", George sanoi. "Juna suistettiin kiskoilta. Tekijä oli joku kaunainen rautatieläinen. Kuinka se Johnson saattoi kuvitellakaan selviävänsä tempustaan?"

"Hän ei tiedä, että meillä on hänestä valokuva."

Tulimme pian Kamloopsiin, missä kaikki akselit tarkastettiin ja radiopuhelin vaihdettiin toimivaan. Kun olimme jälleen liikkeellä, George suostui käymään pitkäkseen yrittääkseen nukkua. Minä yritin samaa.

Kolhut alkavat aina särkeä, kun niitä ehtii ajatella. Turta kipu vasemmassa lapaluussani, mihin Johnsonin karahka oli osunut, muuttui ajoittain vihlovaksi. Olkapääni olisi aamulla entistä jäykempi, ajattelin.

Viimein hymyilin itsekseni. Vaikka Johnson ja Filmer yrittivät parhaansa, Suuri mysteerijuna saattoi vieläkin onnahdella onnettomuuksitta Vancouveriin.

Minun olisi pitänyt muistaa, ettei itsekylläisyys ole hyvästä.

Tukalan olon takia olin taas jalkeilla jo vähän kuuden jälkeen. Tutkin peilistä parhaani mukaan aika kammottavan ruhjeen, joka värjäsi jo melkoisen alueen selästäni. Parempi selässä kuin päänupissa, ajattelin.

Puin ylleni puhtaan paidan ja liivit ja harjasin hiukseni. Tommy näytti kyllin siistiltä viimeiselle esiintymiselleen.

Vielä ei ollut valoisaa. Kuljin nukkuvan junan halki ravintolavaunuun. Emil, Oliver, Cathy ja minä katoimme pöydät ja aikanaan, kun sininen taivas alkoi valjeta, kaadoimme kahvia ja kannoimme makkaroita ja pekonia. Juna kulki pitkin solaa, jota matkustajat kutsuivat tietäväisinä Fraserinkanjoniksi. Minusta kiskot näyttivät riippuvan kallion reunalla. Ikkunoista näki suoraan alas ryöppyävään koskeen, joka kohisi kiviseinämien välissä. Ruskehtava vesi syöksyi eteenpäin vaahtoharjaisin aalloin.

Vein leipäkoria vaunun toiseen päähän juuri, kun Mercer Lorrimore tuli maisemavaunusta. Hän kysyi, voisinko tuoda teetä hänen vaunuunsa.

"Tietenkin."

Emil varmisti, että tarjottimeni näytti asialliselta, ja lähdin hoipuen asialle. Koputin Lorrimorejen vaunun ovelle. Mercer ilmaantui ovelle ja viittasi minua laskemaan tarjottimen salongin sohvapöydälle. Bambia ei näkynyt. Sheridan retkotti nojatuolissa. Hänellä oli yhä kasvoillaan edellisillan tyhjä ilmeensä.

Jätin heidät ja palasin ravintolavaunuun. Nell ja Xanthe olivat tulleet sinne minun poissaollessani. Ojensin heille ruokalistat.

"Onko George kertonut teille, että olemme myöhässä?" kysyin Nelliltä.

"Ei. Hänen ovensa oli kiinni. Olemmeko tosiaan myöhässä? Kuinka paljon?"

"Noin puolitoista tuntia." Estin häntä kysymästä mitään: "Meidän oli pysähdyttävä yöllä Kamloopsissa vaihtamaan Georgen radiopuhelin. Sitten meidän oli odotettava siellä, jotta *Canadian* pääsi ohitsemme."

"Mihin aikaan saavumme Vancouveriin?"

"Noin puoli kahdeltatoista, luulisin."

Filmer tuli ravintolavaunuun sen näköisenä kuin olisi viettänyt kurjan yön. "Hei siellä", hän tokaisi minun lähestyessäni. Hän oli ilmeisesti luopunut herra herttaisen imagostaan.

"Niin?"

"Kahvia", hän sanoi. "Heti."

"Kiitos." Vein kahvipannun tarjottimella Filmerille.

"Miksi me pysähdyimme yöllä?" hän tivasi.

"Uskoakseni radion korjaamisen vuoksi."

"Pysähdyimme kahdesti", hän sanoi kuin yleinen syyttäjä. "Miksi?"

"En tiedä. Junailija varmaan osaisi kertoa syyn."

Mitähän Filmer olisi tehnyt, jos olisin vastannut: "Teidän miekkosenne Johnson miltei onnistui tuhoamaan junan, ja te olisitte ollut kyydissä."

Noin puolen tunnin kuluttua palasin Lorrimorejen vaunuun hakemaan teekuppitarjotinta. Koputin ovelle, mutta kukaan ei vastannut. Menin silti sisään.

Mercer seisoi yksinään typertyneen näköisenä. Kauhistuneena.

"Anteeksi . . ." sanoin.

Hänen silmänsä kohdistuivat minuun päin. "Poikani", hän sanoi. "Hän meni ulos . . . takasillalle . . . katsomaan jokea . . ." Mercer ei tahtonut voida puhua. "Kun kohotin katseeni . . . häntä ei ollut siellä."

Menin Mercerin ohitse, avasin oven ja astuin ulos. Takasillalla ei ollut ketään, kuten Mercer oli sanonutkin. Kiiltävä messinkikaide kiersi vyötärön korkeudella. Kumpikin portti oli yhä tukevasti salvattu. Oikealla puolella oli äkkijyrkkä, esteetön kolmenkymmenen metrin pudotus pelottavaan, vaahtoavaan, kiviseen jokeen. Kuolema kutsui sieltä. Nopea kuolema.

Menin vaunuun ja suljin oven.

Mercer huojui enemmän kuin junan tahtiin. "Pysäyttäkää juna. Meidän täytyy palata takaisin."

"Pärjäättekö sen aikaa, kun käyn puhumassa junailijalle?"

Hän nyökkäsi turtana. "Kyllä, pitäkää kiirettä."

Pidin kiirettä. Tunsin paljolti samaa järkytystä kuin Mercer. Puoli tuntia sitten Sheridan ei ollut näyttänyt siltä kuin aikoisi hypätä kalliolta.

Kun tulin Georgen huoneeseen, ovi oli edelleen kiinni. Koputin ja huusin hänen nimeään hädissäni. "George!"

Sisältä kuului ähkäisy. Kun avasin oven, hän oli vuoteella täysissä pukeissa ja heräili juuri syvästä unesta.

Suljin oven jäljessäni ja kerroin hänelle, että olimme menettäneet matkustajan.

"Fraserinkanjoniin", hän toisti. "Koska?"

"Kymmenisen minuuttia sitten, luulisin."

"Ei kannata palata takaisin, kyllä sinä sen tiedät. Ei, jos hän putosi veteen tältä korkeudelta."

George soitti Vancouveriin junanlähettäjälle. Hän selitti, että Mercer Lorrimoren poika – aivan, juuri sen Mercer Lorrimoren – oli pudonnut hevoskilpajunan perästä Fraserinkanjoniin ja että Lorrimore halusi pysäyttää junan jotta voisi palata etsimään poikaa. Junanlähettäjä käski Georgen odottaa.

”Minusta tuntuu, että minun on parasta palata Mercerin luo”, sanoin.

George nyökkäsi. ”Kertokaa hänelle, että tulen puhumaan hänen kanssaan, kun saan ohjeet.”

Palatessani ravintolavaunuun Nell istui yhä Xanthen vieressä. Kuiskasin Nellille: ”Tuo Xanthe yksityisvaunuun.”

Nell katsoi minuun kysyvästi eikä huomannut kasvoillani mitään lohdullista. Hän sai Xanthen kuitenkin liikkeelle pelästyttämättä tyttöä. Ohjasin heidät Lorrimorejen vaunuun, koputin jälleen ja avasin oven.

Mercer tuli hänen ja Bambin makuuhuoneesta harmaana ja silmät kuopalla, kasvot onnettomuudesta kielien.

”Isä”, Xanthe sanoi työntyen ohitseni. ”Mikä hätänä?”

Mercer kietoi kätensä tytön ympärille, syleili tätä ja johdatti vaunun perälle. Nell ja minä kuulimme tytön huudahtavan: ”Ei. Hän ei voinut!”

”Mitä hän ei voinut?” Nell kysyi hiljaa minulta.

”Sheridan putosi takasillalta kanjoniin.”

”Tarkoitatko –” Nell kauhistui – ”että hän on kuollut?”

”Niin uskoisin.”

”Ei!” Nell sanoi.

Menimme Mercerin ja Xanthen jäljessä. ”Junailija pyytää parhaillaan radiopuhelimella ohjeita”, minä sanoin.

Mercer nyökkäsi. Hänen tarvitsi vain vilkaista ikkunasta, niin hän tiesi, ettei paluu toimittaisi. Hän tiesi, että kenenkään oli liki mahdotonta pudota sillalta vahingossa. Hän uskoi varmasti, että Sheridan oli hypännyt.

Mercer istuutui sohvalle käsivarsi hänen vieressään istuvan Xanthen ympärillä. Xanthe näytti vakavalta mutta tyyneltä. Xanthen suhteen onnettomuus ei ollut sattunut nyt juuri vaan oli ollut käynnissä koko hänen elämänsä ajan.

George saapui samassa ja istuutui nojatuoliin Mercerin lähelle. Hän lausui syvän osanottonsa.

”Meidän on palattava”, Mercer sanoi.

”Junan on ikävä kyllä ehdittävä Vancouveriin aikataulun mukaisesti. Kaikki kanjonin varren viranomaiset on hälytetty etsimään

teidän poikaanne. Te ja perheenne voitte palata tänne heti, kun pääsemme Vancouveriin.”

Mercer mietti. ”Vuokraan helikopterin”, hän sanoi.

George sanoi, että olisimme Vancouverissa puolentoista tunnin kuluttua. Hän nousi seisomaan. ”Minä tästä lähden, herra Lorrimore. Teemme kaiken mahdollisen.” George näytti suurelta, kömpelöltä ja sänkipartaiselta, mutta Mercer oli saanut hänestä voimaa ja oli kiitollinen. ”Osanottoni myös rouva Lorrimorelle.”

Otin tarjottimen, jolla oli tyhjiä teekuppeja, ja kysyin, voisinko tuoda heille jotain, mutta Mercer pudisti päätään.

”Tulen hakemaan teidät, jos he tarvitsevat jotain”, Xanthe sanoi. Hän kuulosti tilanteen hallitsevalta ja aikuismaiselta, vuosia vanhemmalta kuin aamiaisella. Nell loi häneen nopean, kiittävän katseen, ja Nell, George ja minä lähdimme pois. George kiirehti radiopuhelimensa ääreen, ja Nell palasi ravintolavaunuun kertomaan ikävän uutisen.

”Xanthe-raukka!” rouva Young huudahti. Rouva Unwin sanoi: ”Bambi-raukka.” Julius Apollo Filmeriä ei näkynyt enää ravintolavaunussa. Toivoin että olisi näkynyt, koska olisin halunnut nähdä, kuinka hän reagoi. Sattuma tuntui riistäneen häneltä valttikortin Merceriin nähden. Vai kuvittelisiko hän, että Mercer uhraisi yhä yhden hevosen säästääkseen vainajan maineen?

KUN OLIMME pesseet astiat, sain selville, että Nell oli kerännyt matkustajilta juomarahoja. Emil, Cathy ja Oliver olivat jakaneet rahat neljään osaan.

”En voi ottaa rahoja”, sanoin.

Emil sanoi: ”Olet tehnyt työtä niitten eteen. Ne kuuluvat sinulle.”

Toiset odottivat, halusivat kuulla kiitokseni.

”Minä . . . tuota . . . en oikein tiedä.” Samassa suikkasin suukon Cathylle. ”Olkoon menneeksi. Ostan jotain, mistä muistan porukkamme. Kiitoksia teille kaikille oikein kovasti.”

Toiset nauroivat hyvillään. Ravistin Emilin ja Oliverin kättä ja suutelin Cathya uudestaan. Katsoin kaikkien kasvoja. Halusin painaa heidät mieleeni.

”Nähdään taas”, sanoin, ja he vastasivat: ”Niin.” Kaikki tiesimme, että se oli kyseenalaista. Kuljin pitkin huojuvaa käytävää viedäkseni Tommyn manan majoille enkä tapani mukaan halunnut ajatella menneitä. Menneitten muistelu nostatti liikaa murheita.

Makuuvaunuissa melkein kaikki pakkasivat, pitivät hyteissä im-

provisoituja juhlia ja kulkivat avoimista ovista edestakaisin. Filmerin ovi oli kiinni.

Menin hyttiini ja vaihdoin Tommyn univormun ulkotamineisiin ja pakkasin hynttyyni. Junamatka saattoi olla lopussa, mutta varsinainen työni ei, ajattelin. Filmer saattoi olla sairas, mutta juuri sairaat hait kävivät uimareitten kimppuun.

Nell tuli ovelleni. ”Sheridan on löydetty”, hän sanoi.

”Kuolleenako?” kysyin.

”Kuin kivi. George meni juuri kertomaan Mercerille.”

Sanoin: ”Tiesitkö, että Emil, Cathy ja Oliver jakoivat juomarahansa minun kanssani?”

”Tiesin. He kysyivät minulta, olisiko se minusta sopivaa. Minun olisi pitänyt varoittaa sinua.” Nell hymyili. ”Mikä sinä oikein olet?”

”Onnellinen mies”, vastasin. ”Pomoni uhkaa antaa minulle sen vuoksi potkut.”

”Kuka sinun pomosi on?”

”Prikaatinkomentaja Valentine Catto.”

Nell räpytteli silmiään. ”Minä en ikinä tiedä, milloin sinä puhut totta.”

Catto, ajattelin. Katit. Aloin vakavoitua.

”Sain juuri suurenmoisen ajatuksen”, sanoin hitaasti. ”Sattuuko sinulla olemaan maailmanlaajuista lentoaikataulua?”

”Niitä on montakin Toronton toimistossa. Mitä haluat tietää?”

”Huomisen lennon Lontoosta Vancouveriin.”

Nell näytti hämmästyneeltä, meni Georgen huoneeseen, soitti ja palasi takaisin. ”Air Canadan kone lähtee Heathrown kentältä kello kolmelta iltapäivällä ja saapuu Vancouveriin kaksikymmentäviisi minuuttia yli neljä.”

”Ansaitsisit suudelman.”

”Oletko sinä sitten matkustajille edelleen tarjoilija?”

”Luulisin. Vielä kaksi päivää. Loppuun saakka.”

George palasi kertomaan, että Lorrimoret menisivät hotelliin ja hoitaisivat sieltä käsin järjestelyt.

Kysyin Georgelta, mitä hän tekisi. Palaisi Torontoon, tietenkin, heti kun erinäiset kuulustelut olisivat huomenissa ohi. Eikö hän voisi jäädä kilpailuihin? kysyin. Hän ei osannut sanoa. Vein Georgen toimistoonsa ja puhuin hänet ympäri, ja hän nauraa hyrisi jälleen, kun juna matoi seisahduksiin Vancouverin asemalle.

Pyörät pysähtyivät. Miltei samaan aikaan viikko sitten matkustajat olivat lähteneet matkaan, ja nyt he laskeutuivat liikkuvasta hotellista ja jäivät seisomaan pikku ryhmiin. Zak ja muut näyttelijät

liikkuivat heidän parissaan kätellen matkustajia hyvästiksi. Näyttelijöillä oli muita tehtäviä Torontossa, eivätkä he jääneet laukkakilpailuihin. Zak huomasi minut ikkunan takana ja heilautti kättään.

Keräsin tavarani ja kuljin junan halki etuosaa kohti. Juna oli hiljainen ja tyhjä, kilpayleisö oli virrannut ulos. Kuljin hevosvaunun ohi matkatavaravaunuun hakemaan matkalaukkuni.

Menin taksilla Hyatt Regency -hotelliin, varasin huoneiston ja soitin Englantiin. Prikaatinkomentaja ei ollut kotona. Voisin kuulemma yrittää soittaa hänen kerhoonsa. Tavoitinkin hänet sieltä.

”Tor”, hän aloitti, ”missä sinä olet? Mitä on tapahtunut?”

Puhuin mielestäni hyvin pitkään, ja viimein Catto sanoi: ”Et sinä paljon pyydäkään. Vain kuuta taivaalta, vai?”

”Heathrowista lähtee kone huomenna iltapäivällä kello kolmelta”, vastasin. ”Miehillä on koko huominen päivä aikaa kaivaa tiedot.”

Catto mietti asiaa. ”Yritetään”, hän sanoi. ”Jos emme kuitenkaan löydä tietoja määräaikaan mennessä, meidän on kenties luovuttava leikistä.”

”Selvä on.”

”Muuten homma on hienosti hoidettu”, hän sanoi.

”Hyvää yhteistyötä”, totesin.

Catto nauroi. ”Et sinä imartelemalla ylennystä saa.”

Kymmenes luku

ODOTIN pääseväni puhumaan rouva Baudelairen kanssa. Soitin hänen numeroonsa, ja Bill itse vastasi.

”Haloo”, sanoin hämmästyneenä. ”Täällä on Tor. Kuinka äitinne voi?”

Seurasi pitkä, kammottava hiljaisuus. ”Hän . . . tuota . . . kuoli varhain aamulla.”

Menetys koski minuunkin aivan kuin vanharouva olisi ollut uusi Viv-tätini, joka oli nyt siepattu pois. Olin halunnut hartaasti tavata hänet.

Nielaisin. ”Äitinne oli suurenmoinen.”

”Hän tunsi samoin teitä kohtaan”, Bill sanoi. ”Teitte hänen viimeisestä viikostaan hyvän. Hän halusi saada selville, mitä oikein tapahtui.”

Älä vaivu lempeästi hyvään yöhön,
vanhuuden tulisi palaa ja pauhata päivän päättyessä,
raivota raivoamalla valon hiipumista vastaan.

”Lämmin osanottoni”, sanoin.

”Kiitos. Olen odottanut täällä soittoanne. Pettäisimme hänet kumpikin, ellemme jatkaisi heti työtämme. Aloitan siis kertomalla, että saimme Filmeriltä teleksin, jossa hän ilmoittaa olevansa Laurentide Icen ainoa omistaja.”

Minäkin puhuin Billille pitkästi. Hän kuunteli ja sanoi lopuksi vain: ”Kunpa äitini olisi saanut kuulla tämän.”

”Sitä minäkin toivon.”

”No . . .” Hän vaikeni. ”Minä jatkan tutkimista. Ainoa ongelma tässä on aika. Teidän on parasta puhua viipymättä Mercer Lorrimoren kanssa. Käyttäkää kaikkea arvovaltaanne. Val ja minä tuemme teitä. Nähdään huomenna.”

Laskin kuulokkeen hitaasti. Istuin hetken voimattomana. Minua painoi unenpuute, kalvava lapaluun kipu, rouva Baudelairen kuoleman nostattama alakuloisuus.

Pitkän ajan kuluttua soitin Four Seasons -hotelliin ja kysyin Merceriä mutta huomasinkin puhuvani Nellin kanssa. ”Kaikki puhelut käännetään minulle”, hän sanoi. ”Bambi lepää. Mercer ja Xanthe ovat parhaillaan menossa helikopterilla tunnistamaan Sheridanin ruumista. Heidän odotetaan palaavan kuuden maissa.”

”Tuota, Jockey-klubista pyydettiin, että järjestäisin tapaamisen. Saisitko Lorrimoreen yhteyden? Kertoisitko hänelle, kun hän palaa, että auto vie hänet lyhyeen tapaamiseen Jockey-klubin edustajien kanssa?”

”Kyllä se varmaan käy päinsä”, Nell sanoi empien. ”Onko asia tärkeä?”

”Luulen, että se on tärkeä Mercerille.”

”Hyvä on.” Nell teki ratkaisunsa.

”Oikein paljon kiitoksia”, sanoin palavissani. ”Voisin suudella sinua. Tie miehen sydämeen käy hänen matkatoimistonsa kautta.”

Nell nauroi. ”Sillä edellytyksellä, että sinne haluaa päästä.”

Hän laski kuulokkeen, ja se kilahti somasti.

Auto, jonka lähetin Merceriä vastaan, toi hänet Hyatt-hotelliin. Hän soitti huoneistoni kelloa, ja päästin hänet sisään. Hän astui pari askelta, seisahtui sitten ja tähyili tyytymättömänä kasvojaan.

”Mitä tämä tarkoittaa?” hän tiukkasi kiivaasti, valmiina lähtemään pois.

Suljin oven hänen takanaan.

”Työskentelen Jockey-klubin turvapalvelussa”, sanoin. ”Nimeni on Tor Kelsey.”

Mercer katsasti minua kiireestä kantapäähän. Katsoi rikkaan miehen hevosenomistajan hyvää pukua, johon olin sonnustautunut tilaisuutta varten. Katsoi kallista huonetta.

”Ettekö istuutuisi? Haluaisitteko jotain juotavaa?”

”Haluaisin kyllä”, hän sanoi. ”Tehän olette kovin hyvä tarjoilemaan juomia. Konjakkia, jos löytyy.”

Avasin hotellin varustaman kaapin ja kaadoin juotavaa. Mercer otti lasin yrittäen vääntää suutaan hymyyn ja istuutui nojatuoliin.

”Kukaan ei arvannut mitään”, hän sanoi. ”Kukaan ei osannut epäilläkään.” Hän siemaisi juomaansa miettiväisenä. ”Miksi olitte mukana junassa?”

”Minut lähetettiin erään matkustajan vuoksi – Julius Filmerin vuoksi.”

Mercer oli pikkuhiljaa rentoutunut, mutta rentous kaikkosi sen tien. Hän laski lasin pöydälle vierelleen ja tuijotti minua.

”Olen pahoillani poikanne vuoksi, herra Lorrimore”, sanoin. ”Todella pahoillani. Minusta kuitenkin tuntuu, että minun pitäisi kertoa teille heti, että tiedän siitä . . . tuota . . . kissatapauksesta.”

Mercer näytti järkyttyvän pahasti. ”Ette voi tietää!”

”Kuvitellakseni Julius Filmerkin tietää siitä. Hän saattaa vieläkin ehdottaa, että antaisitte hänelle Voting Rightin siitä hyvästä, että hän pitää suunsa kiinni.”

Puhuin Mercerillekin hyvin pitkään. Hän kuunteli keskittyneesti. Lopettaessani tiesin, että hän tekisi pyyntöni mukaan. Olin kiitollinen siitä, koska se ei olisi hänelle helppoa.

Kun olin päättänyt puheeni, Mercer sanoi mietteissään: ”Sen murhaleikin juoni ei ollut pelkkää sattumaa, eihän? Se, että isää kiristettiin lapsen rikoksen vuoksi. Se, että tallipoika murhattiin, koska hän tiesi liikaa. Se, että mies tappaisi itsensä ellei saisi pitää kilpahevosiaan . . . Kirjoititteko juonen itse?”

”Kaiken tuon, kyllä. En alusta asti.”

Mercer hymyili valjusti. ”Näytitte minulle, mitä olin tekemässä . . . mitä olin valmis tekemään. Kaiken lisäksi . . . näytitte Sheridanillekin.”

”Mietinkin sitä”, sanoin. ”Hän oli jälkeenpäin toisen näköinen.”

Mercer siemaisi miettiväisenä konjakkiaan. ”Hän sanoi ennen vaunusillalle menoaan: ’Anteeksi, isä.’ ” Mercer nielaisi tukalasti ja jatkoi viimein: ”Menin salonkiin aamunkoitteessa, ja Sheridan

istui siellä. Kysyin, mikä häntä vaivasi, ja hän vastasi: 'Minä olen munannut kaiken, eikö niin?' Kaikki me tiesimme sen. Ei se ollut mitään uutta. Nyt hän kuitenkin myönsi sen ensimmäisen kerran. Yritin lohduttaa häntä ja sanoa, että me tukisimme häntä vaikka mitä tapahtuisi. Hän tiesi Filmerin uhkauksesta. Filmer sanoi meidän kaikkien kuullen tietävänsä kissoista." Mercer tuijotti mitään näkemättömin silmin lasinsa reunan yli. "En tiedä, oliko Sheridanilla aikomus hypätä, kun hän meni vaunusillalle. En tiedä, oliko se vain hetken mielijohde. Hän antoi periksi mielijohteille kovin helposti. Mielettömille hairahduksille, toisinaan lähes mielisairaille." Mercer huokasi. "Uskon, että hän teki aamuisen tekonsa meidän vuoksemme. 'Anteeksi, isä.' "

Mercer katsoi minua silmiin ja sanoi yksinkertaisesti, puolustelematta, anteeksi pyytelemättä: "Minä rakastin poikaani."

MAANANTAIAAMUNA hakeuduin hotellin suosittaman lääkärin vastaanotolle tarkastukseen. "Kas, kas", mies sanoi, kun olin riisunut paitani. "Sattuuko, kun yskitte?"

"Sattuu, mitä sitten teenkin."

"Sitten meidän on parasta pikkuisen kuvata, vai mitä luulette?"

Suostuin kuvattavaksi ja odottelin, kunnes lääkäri palasi ja napsautti ison röntgenkuvan valotaululle.

"Kas vain", hän sanoi. "Täällä näkyy murtunut lapaluu. Vasemman lapaluun alaosa on käytännöllisesti katsoen irronnut yläosasta."

"Ahaa", totesin. "Mitä sille voi tehdä?"

"Sen voi sitoa napakasti. Kaksi viikkoa liikkumatta. Siinä se."

"Mitä jos emme tee yhtään mitään? Paraneeko se?"

"Todennäköisesti. Nuoret luut ovat ihmeellisiä. Voisitte kokeilla kannatinsidettä."

Pyysin häneltä lääkärintodistuksen ja röntgenkuvan, maksoin ja vein todistusaineiston mennessäni.

Piipahdin apteekissa ostamassa kyynärpäätä kannattavan siteen. Sen avulla kaikki tuntui huomattavasti paremmalta. Käytin kantosidettäni, kun avasin illalla huoneistoni oven – ensiksi prikaatinkomentajalle, joka saapui Lontoosta, ja sitten Torontosta tulleelle Bill Baudelairelle.

Bill silmäili olohuonetta ja huomautti prikaatinkomentajalle minun kohtuuttomasta kulunkitilistäni.

"Ja kissan viikset", prikaatinkomentaja vastasi. "Hän maksaa itse viulunsa. Eikö hän kertonut? Hän on rikas kuin Kroisos."

"Ei hän kertonut." Bill katsoi minuun aidon uteliaana. "Miksi teette tällaista työtä?"

Prikaatinkomentaja vastasi: "Miten hän muutenkaan saisi aikansa kulumaan? Pelaamalla backgammoniako? Tämä on hauskempaa peliä. Eikö totta, Tor?"

"Tämä peli on hauskempaa", myönsin.

Prikaatinkomentaja hymyili. "Työhön vain sitten", hän hoputti ja levitti papereita sohvapöydälle.

"Arvasit mainiosti, Tor. Koska kissaraportissa ei ollut otsikoita, se oli tietokonetulostusta. Mercer Lorrimore soitti collegen johtajalle ja valtuutti tämän kertomaan meille kaiken, kuten olit pyytänyt. Johtaja kertoi meille käyttämänsä eläinpatologian laboratorion nimen ja lähetti meille kopion kirjeestä, jonka oli laboratoriosta saanut. Onko tämä sama kirje kuin se, joka oli Filmerin salkussa?"

Hän työnsi minulle paperin ja vilkaisin sitä. "Aivan sama otsikoita lukuun ottamatta."

"Hyvä. Laboratoriossa ei vielä tiedetä, kuinka kukaan ulkopuolinen on voinut saada tulostuksen. John Millington selvittää asiaa. Sitten seuraavaan kohtaan. Siihen luovutuskirjaan, jonka näit salkussa. Ehdotuksesi mukaisesti tarkistimme maarekisteristä numeron SF 90155. Jo sen vuoksi sinun olisi kannattanut tehdä matkasi."

Catto selitti syyn. "Hän on siis nalkissa", Bill Baudelaire sanoi erittäin tyytyväisenä.

Ylipäälliköt alkoivat päättää yhdessä, missä järjestyksessä he ampuisivat yhteislaukauksensa.

JULIUS APOLLO meni hienoon yksityishuoneeseen Vancouverin Messupuiston hevoskilparadalla tiistaiaamuna vastaanottaakseen, niin hän kuvitteli, todistuksen siitä, että hän oli nyt Laurentide Icen ainut omistaja.

Huone oli kilparadan johtajan neuvotteluhuone. Sen toisessa päässä oli kirjoituspöytä ja sen ympärillä kolme mukavaa nojatuolia ja toisessa päässä pöytä, jota ympäröi kahdeksan samanlaista tuolia. Käytävästä johtava ovi oli noitten istuinryhmien keskivaiheilla. Lattiaa peitti kellanruskea matto, seiniä peittivät hevosten kuvat ja nojatuoleja pehmeä keltainen nahka.

Filmerin tullessa kumpikin turvapäällikkö, Catto ja Baudelaire, istui kirjoituspöydän takana. Neuvottelupöydän ääressä istui kolme seniorijäsentä Vancouverin Jockey-klubista ja Brittiläisen Columbian hevoskilpatoimikunnasta. Kolme muuta ihmistä ja minä odotimme suljetun oven toisella puolella. Ovi johti huoneen neuvottelu-

pöydän puoleisesta päästä tarjoiluvälikköön ja sieltä jälleen käytävään.

Kun Filmer saapui, menin käytävään ja lukitsin oven, josta hän oli juuri astunut. Sitten palasin välikköön.

Johtajien edessä kirjoituspöydällä oli mikrofoni, toinen oli neuvottelupöydällä. Kumpikin johti nauhuriin. Tarjoiluvälikössä toistivahvistin hiljaa kaiken, mitä huoneessa puhuttiin.

Bill Baudelairen syvä ääni pyysi Filmeriä istuutumaan kirjoituspöydän eteen. Bill sanoi: ”Tunnette tietenkin prikaatinkomentaja Catton. Nämä muut herrat ovat Jockey-klubista ja Vancouverin hevoskilpatoimikunnasta.”

”Mitä tämä oikein tarkoittaa?” Filmer kysyi hyökkäävästi.

Prikaatinkomentaja sanoi: ”Käytämme tätä tilaisuutta hyväksemme tehdäksemme alustavia tutkimuksia eräistä hevoskilpa-asioista. Nauhoitamme kaiken, mitä tässä huoneessa tänä aamuna sanotaan. Tämä ei ole virallinen tutkimus, mutta kaikki, mitä täällä sanotaan, voidaan toistaa myöhemmin missä tahansa oikeudenkäynnissä tai tutkinnassa. Pyydämme teitä muistamaan sen.”

”Ette voi tehdä sitä”, Filmer sanoi. ”Minä en jää tänne.”

Hän meni ovelle josta oli tullut ja huomasi sen lukituksi. Mercer Lorrimore veti tarjoiluvälikössä syvään henkeä, avasi neuvotteluhuoneen oven, meni sisään ja sulki oven jäljessään.

”Hyvää huomenta, Julius”, hän sanoi.

”Mitä sinä täällä teet?” Filmerin ääni kuulosti hämmästyneeltä.

”Istu, Julius”, Mercer sanoi. ”Istu kirjoituspöydän ääreen.”

”Esitutkimus koskee pääasiassa teidän toimianne hevoskilpajunassa”, kuului prikaatinkomentajan ääni. ”Herra Lorrimore, olkaa hyvä.”

Mercer kakisteli kurkkuaan. ”Poikani Sheridan”, hän sanoi vakaalla äänellä, ”joka kuoli kaksi päivää sitten, kärsi ajoittaisesta henkisestä tasapainottomuudesta. Se sai hänet tekemään toisinaan eriskummallisia . . . ja epämiellyttäviä . . . asioita. Viime toukokuussa Sheridan tappoi . . . joitakin eläimiä.” Mercer vaikeni. Hänen äänensä oli selvästi kireä, mutta hän ei takellellut. ”Sinä, Julius, ilmaisit junassa perheelleni tietäväsi tapahtumasta ja käyttäväsi Sheridanin valitettavaa tekoa kiristyskeinona saadaksesi minun hevoseni Voting Rightin.”

Filmer sanoi vimmoissaan: ”Se kirottu näytelmä!”

”Niin”, Mercer sanoi. ”Siinä esitettiin asiat hyvin selvästi. Sheridanin kuoleman jälkeen annoin Englannin Jockey-klubille luvan ottaa selville, kuinka se tieto joutui sinun käsiisi.”

”Saimme asian selville”, prikaatinkomentaja sanoi ja toisti sanat, jotka voitonriemuinen John Millington oli kertonut meille vajaa tunti sitten. ”Se tapahtui vahingossa. Te, herra Filmer, omistitte hevosen, joka sitten kuoli. Ounastelitte myrkytystä ja vaaditte valmentajaanne järjestämään ruumiinavauksen. Patologian laboratorio kirjoitti valmentajallenne kirjeen, jossa todettiin, ettei myrkkyä ollut löytynyt. Teidän pyynnöstänne laboratoriosta lähetettiin teille myöhemmin kirjeestä kopio. Joku yksinkertainen tietokoneen käyttäjä oli sillä välin siirtänyt teidän kirjeenne salaiselle levykkeelle, jota hän ei olisi saanut lainkaan käyttää. Hän oli tallentanut kirjeen toisten jatkeeksi, niin ettette saanut ainoastaan kopiota omasta kirjeestänne vaan lisäksi kolme muutakin kirjettä, jotka olivat luottamuksellisia.”

Filmerin hieman käheä ääni kuului välikön kovaäänisestä. ”Pelkkää puppua.”

”Yksi kirjeistä oli täyttä rautaa”, prikaatinkomentaja sanoi. ”Sillä edellytyksellä, että saisitte selville, kehen kirjeessä viitattiin. Eräänä päivänä sitten huomasitte, että Mercer Lorrimore rahoitti uutta collegen kirjastoa. Saitte selville, että Mercer Lorrimoren poika oli lähtenyt collegesta toukokuussa kiireen kaupalla. Olitte varma siitä, että kirje viittasi Sheridan Lorrimoreen. Kun kuulitte, että Mercer Lorrimore olisi manteren poikki kulkevassa hevoskilpajunassa, teille aukeni tilaisuus kiristää Lorrimorea antamaan teille hevosensa Voting Right.”

”Ette voi todistaa yhtään mitään”, Filmer uhitteli.

”Me kaikki uskomme, herra Filmer”, kuului Bill Baudelairen ääni, ”että teitä innoittaa toimiinne halu murskata ihmisiä ja aiheuttaa heille kärsimyksiä. Tiedämme, että teillä olisi varaa ostaa hyviä hevosia. Tiedämme, ettei teille riitä pelkkä hevosten omistaminen.”

”Säästäkää saarnanne”, Filmer sanoi.

”Hyvä on”, prikaatinkomentaja sanoi. ”Pyydämme seuraavaa vierastamme astumaan sisään.”

Daffodil Quentin, joka seisoi välikössä, avasi teatraalisesti välioven ja läimäytti sen jäljessään kiinni.

”Senkin hirvittävä rupikonna”, Daffodil tulistui.

Sillä lailla, tyttö, ajattelin. Korkean kampauksensa alla, raivosta leiskuen hän kävi kimppuun kuin koston enkeli.

”Minä en ikimaailmassa anna tai myy sinulle omaa osuuttani Laurentide Icesta”, hän sanoi painokkaasti. ”Voit uhata ja kiristää vaikka naama sinisenä. Minun mielestäni olet halveksittava. Sinut

pitäisi panna häkkiin eläintarhaan."

Bill Baudelaire, joka oli suostutellut Daffodilin lähtemään kanssaan Vancouveriin, rykäisi. "Rouva Quentin on valmis todistamaan, että uhkasitte vetää hänet oikeuteen oman hevosensa tappamisesta, ellei hän antaisi – huomio, antaisi – teille omaa osuuttaan Laurentide Icesta", Bill sanoi.

"Sinä käytit minua hyväksesi", Daffodil messusi. "Ostit itsellesi paikan junaan ja olit niin viehättävää, niin viehättävää, mutta pyrit vain mielistelemään Mercer Lorrimorea, jotta voisit tuottaa hänelle tuskaa ja viedä hänen hevosensa."

"Tällaista minun ei tarvitse kuunnella", Filmer sanoi.

"Tarvitseepa. Jonkun on korkea aika sanoa sinulle, mikä inha liero sinä olet. Saat nyt tuntea nahoissasi samaa vihaa, jota olet ympärillesi kylvänyt."

Baudelaire sanoi: "Meillä on tässä kirje rouva Quentinin vakuutusyhtiöstä. Se on kirjoitettu eilen ja siinä sanotaan, että yhtiössä uskotaan hevosen kuolleen ähkyyn ja että rouvan korvaukset maksettiin asianmukaisesti. Meillä on myös tallipoika Lenny Higgsin kirjallinen todistus. Sen mukaan hänet peloteltiin sanomaan, että rouva Quentin muka antoi hänelle hevosenruokaa, jota hänen piti antaa kyseiselle hevoselle." Bill kakisteli. "Lenny Higgs todistaa myös sen, että mies, joka häntä pelotteli, oli rautatieyhtiön palveluksessa aikoinaan ollut matkatavaran käsittelijä Alex Mitchell McLachlan."

"Että mitä?" Ensimmäistä kertaa Filmerin äänestä kuulsi pelko. Se hiveli korviani.

"Lenny tunnisti miehen vuorenvarmasti tästä valokuvasta." Seurasi hiljaisuus Baudelairen ojentaessa kuvan. "Tämä mies matkusti junassa nimellä Johnson. Teidän nähtiin puhuvan McLachlanin kanssa –"

"Niin taatusti nähtiin", Daffodil keskeytti. "Riitelit hänen kanssaan Thunder Bayssa. Kuva esittää häntä. Minäkin tunnistan hänet. Käytit häntä Lennyn säikyttämiseen, ja sanoit minulle, että Lenny todistaisi minua vastaan ja että hän vihasi minua ja levittelisi ilomielin minusta valeita . . ." Kaikki tämä kammottavuus oli salvata Daffodilin hengen. "Miten ihmeessä pystyt elämään itsesi kanssa? Kuinka kukaan voi olla noin täynnä syntiä?"

Daffodilin kajahteleva ääni oli vaientanut Filmerin tyystin.

"Siirrymme nyt täysin toiseen asiaan", prikaatinkomentaja sanoi. "Viittaan erään maapalstan omistukseen. Palsta on merkitty maarekisteriin numerolla SF 90155."

Prikaatinkomentaja kertoi minulle myöhemmin, että tässä vaiheessa Filmer valahti harmaaksi ja alkoi hikoilla.

"Tämä maapalsta", Catton sotilaallinen ääni jatkoi, "West Hillside talli, Newmarket, oli Ivor Horfitzin omistuksessa. Sitä hoidettiin niin vilpillisesti, että häneltä evättiin eliniäksi hevosten kilpailuttaminen. Häntä neuvottiin myymään tallinsa, ja hänen otaksuttiin myyneenkin sen. Uusi omistajakin haluaa myydä tallin ja on löytänyt ostajan, mutta ostajan lakimiehet ovat selvittäneet, ettei talli koskaan ole ollutkaan Horfitzin myytävissä. Se kuului ja kuuluu edelleen laillisesti teille, herra Filmer."

Filmeriltä pääsi voihkaisun tapainen.

"Näin ollen meidän täytyy selvittää teidän suhteenne Ivor Horfitziin ja laittomuuksiin, joita jatkettiin vuosikausia kyseisellä tallilla. Meillä on myös hyvä syy uskoa, että Ivor Horfitzin poika Jason paljasti ystävälleen teidän omistavan tallin. Ystävä oli tallipoika Paul Shacklebury, joka, kuten muistanette, oli syy siihen, miksi teidät haastettiin oikeuteen osallisuudesta murhaan."

Seurasi pitkän pitkä hiljaisuus.

"Siirrymme nyt teidän junantuhoamisyritykseenne", kuului Baudelairen ääni. "Tulisitteko sisään, herra Burley."

Hymyilin Georgelle, joka oli kuunnellut kauhistuneen hämmästyksen vallassa.

"Meidän vuoromme", sanoin. "Mene sinä edeltä."

George ja minä, jotka olimme jäljellä välikössä, menimme ovesta. Georgella oli harmaa virkapukunsa ja kädessään junailijan lakkinsa. Minä ilmaannuin esiin Tommyn univormussa.

"Tulisitteko lähemmäs", Baudelaire kehotti.

George ja minä lähestyimme kumpikin kirjoituspöytää. Filmerin niska oli jäykkä, ja hiki norui hänen ohimoitaan pitkin.

"Junailija George Burley teki rautatieyhtiölle eilen selvityksen kolmesta eri sabotaasiyrityksestä, jotka oli tehty hevoskilpajunaa kohtaan", Baudelaire sanoi. "Uskomme, että kaikki vaaratilanteet olivat Alex McLachlanin työtä ja että hän toimi teidän ohjeittenne mukaisesti."

"Ei", Filmer sanoi turtana.

"Tiedämme, että rautatieyhtiön Montrealin-toimistossa kävi kolme viikkoa sitten teidän tuntomerkkeihinne sopiva mies, joka sanoi tutkivansa teollisuuden sabotointia. Hän kysyi rautatiesabotöörien nimiä jotta voisi haastatella heitä ja ottaa selville, mikä yllytti heidät tekoihin. Hänelle annettiin lyhyt luettelo ihmisistä, jotka eivät enää olleet rautateitten palveluksessa. McLachlanin nimi oli listalla."

Filmer ei sanonut mitään. Hän käsitti täyden tuhon olevan edessä. Se näkyi hänen koko olemuksestaan, hänen kasvojensa joka nykäyksestä.

"Junamatkan ensimmäisenä iltana", Baudelaire jatkoi, "Cartier-nimisessä paikassa McLachlan irrotti herra Lorrimoren yksityisvaunun. Rautatieyhtiön tutkijoitten mukaan hän odotteli lähistöllä nähdäkseen perässä tulevan junan törmäävän vaunuun. Kun hevoskilpajuna palasi hakemaan Lorrimorejen vaunua, hän vain nousi takaisin junaan ja jatkoi matkaa."

"Hänen ei olisi pitänyt tehdä sitä", Filmer sanoi.

"Tiedämme sen. Tiedämme myös, että te sotkitte jatkuvasti Winnipegin ja Vancouverin. Käskitte McLachlanin tuhota junan ennen Winnipegiä vaikka tarkoititte Vancouveria."

Filmer oli mykistynyt.

"Lake Louisessa", Bill Baudelaire sanoi, "joku irrotti tyhjennystulpan junan lämmityskattilan polttoainetankista. Herra Burley, kertoisitteko meille ensi käden tietoja näistä tapahtumista?"

George esitti selvityksen vaunun irrottamisesta ja puuttuvasta polttoaineesta ääni rautatieläisen raivoa väristen.

Filmer tuntui kutistuvan kokoon ja näytti happamalta.

"Viimeisenä iltana", Baudelaire sanoi, "päätitte perua McLachlanille antamanne ohjeet ja menitte puhumaan hänen kanssaan. Kielsitte häntä tekemästä enää mitään mutta ette voinut estää häntä. Olitte ottanut hänet junaan siitä syystä, että hän tuhoaisi sen, ja siitä vastuusta me emme teitä päästä."

Filmer alkoi väittää avuttomasti vastaan, mutta Baudelaire ei antanut hänelle aikaa.

"Miekkosenne McLachlan", hän sanoi, "iski junailijan tajuttomaksi ja saattoi sitten radiopuhelimen epäkuntoon kaatamalla sen päälle nestettä. Hän oli jo sabotoinut kuumalaakerin pesän, joka kannatteli yhtä hevosvaunun alla olevaa akselia.

"Oli kaksi mahdollisuutta: jos junan miehistö ei huomaisi akselin muuttuvan hehkuvan punaiseksi, akseli murtuisi, aiheuttaisi vahinkoa ja luultavasti suistaisi junan kiskoilta. Jos kuumeneminen huomattaisiin, juna seisahtuisi akselin jäähdyttämisen ajaksi. Kummassakin tapauksessa junailija soittaisi Vancouveriin junanlähettäjälle, jotta tämä käskisi *Canadianin* pysähtyä törmäyksen välttämiseksi. Onko selvää?"

Se oli kaikille huoneessa oleville täysin selvää.

"Junan miehistö", Baudelaire jatkoi, "äkkäsi kuumentuneen laakerin ja kuljettajat pysäyttivät junan. Junailijaa ei löytynyt mis-

tään. Vancouveriin ei voitu soittaa. Ei ollut muuta vaihtoehtoa kuin lähettää mies takaisinpäin pitkin raidetta sytyttämään soihtuja. McLachlan tiesi, että niin kävisi, joten hän otti aseekseen karahkan ja väijyi odottamassa miestä, joka saapuisi soihtuja tuomaan."

Filmer tuijotti synkkänä. Hän kuuli tästä ensi kertaa.

"McLachlan hyökkäsi soihtumiehen kimppuun muttei onnistunut iskemään häntä tajuttomaksi. Tämä mies tässä lähetettiin viemään soihtuja." Bill nyökkäsi minuun päin. "Pitääkö paikkansa?"

"Pitää", vastasin. Sanasta sanaan, ajattelin.

Bill jatkoi: "McLachlan ei noussut sillä kertaa uudelleen junaan, ja hänestä annetaan pian pidätysmääräys. Te, herra Filmer, saatte vastata McLachlanin kanssa tapahtuneesta."

"Minähän kielsin häntä." Filmerin ääni kohosi vastalauseeseen.

"McLachlanin päällekarkaus oli vakava", Baudelaire sanoi tyynesti. Hän tarttui minun röntgenkuvaani ja lääkärin lausuntoon ja heilutteli niitä Filmerin suuntaan. "McLachlan mursi tältä miehistön jäseneltä lapaluun, ja junailija sai aivotärähdyksen."

Syyllisyys painoi ja hämmensi Filmeriä ja teki hänen olonsa tukalaksi.

Näimme hänen muuttuvan hikoavaksi raunioksi – sen puhtaampaa kostoa kukaan meistä ei olisi voinut toivoa näkevänsä.

"Ryhdymme teitä vastaan toimenpiteisiin kaikkien syytekohtien osalta", prikaatinkomentaja sanoi kuin ainakin viranomainen.

Filmer menetti itsehillintänsä. Hän ponnahti tuolistaan raivohulluna, halusi rangaista jotakuta toista omista vaikeuksistaan.

Hän valitsi minut maalitaulukseen.

Se ei voinut johtua siitä, että hänelle olisi selvinnyt, että juuri minä olin kaiken aikaa ollut hänen todellinen vihollisensa. Pikemminkin päinvastoin, ounastelin. Hän piti minua paikalla olevista kaikkein vähäpätöisimpänä, sellaisena, jota hän saattoi parhaiten, vähimmin seuraamuksin piestä.

Näin jo kaukaa hänen tulonsa.

Näin myös prikaatinkomentajan hätääntyneet kasvot ja tulkitsin hänen ilmeensä oikein. Jos tappelisin vastaan, niin kuin vaisto käski, ja jos vahingoittaisin Filmeriä, heikentäisin meidän asiaamme. Olisi meille odottamattomaksi eduksi, jos Filmer vahingoittaisikin minua.

Ajattele ennen kuin toimit – jos ehdit. No jaa . . .

Pyöräytin päätäni hieman sivulle, ja Filmer kumautti minua kahdesti, aika kovaa, poskeen ja leukaan. Rysähdin läheiseen seinään, mikä ei ollut mannaa lapaluulleni. Burley ja Baudelaire tarttuivat

Filmerin huitoviin käsiin. Minä pysyin aloillani. Tunsin itseni jotakuinkin möyhennetyksi.

Paikalle kutsuttiin kaksi suurta kilparadan turvamiestä, joista toinen napsautti käsiraudat Julius Apollon ranteeseen ja kiinnitti sitten kaikessa rauhassa toisen metallikäädyn omaan ranteeseensa.

Muuan Vancouverin johtajista sanoi: "Viekää herra Filmer turvatoimistoon ja pitäkää hänet siellä minun tulooni asti."

Vartijat vastasivat: "Selvä." Miehet kiskoivat päästä kantapäihin nöyryytetyn Filmerin välissään pois aivan kuin tämä olisi ollut pelkkää ilmaa.

"Herra Burley", Baudelaire sanoi rauhallisesti, "olisitteko ystävällinen ja saattaisitte rouva Quentinia? Jos käännytte käytävällä oikealle, tulette vastaanottohuoneeseen, minne junassa matkustaneet hevostenomistajat kerääntyvät lounaalle. Olisimme iloisia, jos voisitte itsekin jäädä lounaalle."

George kysyi minulta: "Oletko kunnossa?" Vastasin olevani, ja George naurahti helpottuneena ja totesi, että taitaisi olla mukavaa jäädä lounaalle.

George astui syrjään päästääkseen Daffodilin taemmasta ovesta. Vancouverin Jockey-klubin miehet nousivat ja ääntelivät kohteliaasti, myötätuntoisesti minun suuntaani. He sanoivat toimittavansa Filmerin poliisin hoiviin päällekarkauksesta. Sitten he lähtivät Daffodilin jäljessä koska olivat juhlan isäntiä.

Heidän mentyään prikaatinkomentaja sammutti nauhurin ja sanoi minulle: "Annoit hänen lyödä sinua. Minä näin sen." Hän kiersi pöytänsä takaa. "Vikkelästi ajateltu. Loistavaa."

"Ihanko totta?" Mercer kysyi minulta epäuskoisena.

"Mmm." Nyökkäsin ja suoristauduin hieman. Yritin olla sävähtämättä.

"Lähetin hänet junaan estämään Filmeriä toteuttamasta aikeitaan, mitä ne sitten olivatkin", prikaatinkomentaja sanoi ja hymyili ohimennen. "Oli siinäkin eräänlainen ottelu, kahden hevosen kilpa."

"Näytti olleen aika ajoin rinta rinnan menoa", Mercer sanoi.

Prikaatinkomentaja mietti asiaa. "Kenties, mutta kyllä meidän hevosellamme oli vähän etumatkaa."

MERCER LORRIMORE ja minä katselimme kilpailuja kilparadan johtajan yksityishuoneesta. Merceristä tuntui, ettei hän voinut osallistua lounasjuhlille näin pian poikansa kuoleman jälkeen, ja johtaja oli tarjonnut hänen käyttöönsä huonettaan. Mercer oli pyytänyt

minua mukaansa, joten joimme kahdestaan johtajan samppanjaa, katselimme alas radalle korkeasta ikkunasta ja juttelimme enimmäkseen Filmeristä.

"Minä muuten pidin hänestä", Mercer sanoi kummissaan.

"Hän osaa olla hurmaava."

"Luulin tosiaan, että hänen oikeudenkäyntinsä oli ollut pilaa ja että hän oli viaton. Hän kertoi minulle itse asiasta. Hän ei muka kantanut Jockey-klubille kaunaa."

Hymyilin. "Kaikkea vielä", sanoin. "Hän uhkasi aivan suoraan, että hän heittäisi mitä tahansa käteensä osuvia kapuloita klubin kansainvälisiin hankkeisiin. McLachlan olikin varsinainen kapula."

"Miksi Filmer haastettiin oikeuteen, jos juttu oli niin kehnolla pohjalla?" Mercer kysyi.

"Juttu oli vuorenvarma", vastasin. "Filmer lähetti pelottelijan pehmittämään todistajia, ja vuori mureni hiekaksi. Tällä kertaa ajattelimme lavastaa tavallaan esioikeuden, jossa todistajiin ei päästäisi käsiksi. Nauhoitimme kaiken siltä varalta, että joku peruisi myöhemmin puheensa."

Mercer katsoi minua epäillen. "Luulitteko, että minut voisi pelotella hiljaiseksi? Ei takuulla voi. Ei enää."

Vastasin: "Onhan teillä Xanthe. Ezra Gideonilla oli tyttäriä ja lapsenlapsia. Eräs Paul Shackleburyn jutun todistajista, huonesiivooja, perui puheensa kuultuaan, mitä hänen kuusitoistavuotiaalle tyttärelleen tapahtuisi, jos hän ryhtyisi todistajaksi."

"Tottahan Filmer passitetaan vankilaan."

"Ainakin häneltä kielletään pääsy hevoskilpailuihin, ja juuri sitä hän vähiten haluaisi. Kaiken muun osalta täytyy vain toivoa, että McLachlan löydetään."

Kunpa karhu ei hotkisi McLachlania, ajattelin. (Eikä hotkinutkaan. Mies napattiin viikkoa myöhemmin ja tuomittiin sittemmin Filmerin kanssa junan tuhoamisyrityksestä pääasiassa väliaikaisen virkapuvussa esiintyneen miehistön jäsenen todistuksen turvin. Filmer ei saanut koskaan selville, etten ollutkaan tarjoilija, koska hänen lakimiehensä eivät tulleet tiedustelleeksi asiaa. Hänen juttuaan pahensi se, että hän oli hyökännyt puolustuskyvyttömän rautatieläisen kimppuun aivan yllättäen vaikka tiesikin miehen murtuneesta lapaluusta.)

Oikeudenkäyntiin oli tässä vaiheessa vielä kuukausia. Kilparadan johtaja tuli yksityishuoneeseensa tapaamaan Merceriä ja minua ja näytti, että jos vetäisimme oikeanpuoleisen sivuseinän peittävät verhot, voisimme nähdä vastaanottoaulaan yksipuolisen peilin läpi.

Hän kiskoi naruista ja paljasti meille juhlat. Ikkunan läpi näimme kaikki kasvot, jotka olivat käyneet kovin tutuiksi viimeisten kymmenen päivän aikana.

”Saisinko pyytää . . .” aloitin. ”Tuo nuori nainen tuolla, harmaapukuinen, huolestuneen näköinen . . .”

”Nell Richmond”, Mercer sanoi.

”Olisiko teillä mitään sitä vastaan, jos hän tulisi tänne hetkeksi?”

”Ei ollenkaan”, johtaja sanoi, ja hetken päästä hän näkyi puhuvan Nellin kanssa. Kun Nell tuli huoneeseen ja näki minut, hän hämmästyi ja ilahtui, niin ainakin mieluusti kuvittelin.

”Daffodil kertoi, että tarjoilija loukkaantui pahasti.” Hänen äänensä häipyi ja hän nielaisi. ”Pelkäsin, että . . .”

”Ettei hän pääsisikään Havaijille, niinkö?”

Kuului jonkinmoinen naurun ja nyyhkäisyn sekainen ääni. ”Minä en taida pitää sinusta.”

”Yritä, yritä.”

”No . . .” Nell aukaisi käsilaukkunsa, otti esiin taitetun paperin ja antoi sen minulle. ”Minun täytyy mennä järjestämään lounaspaikkoja.”

En halunnut hänen menevän. Sanoin: ”Nell . . .” ja kuulin sen kuulostavan liian huolestuneelta, mutta en voinut enää perua sitä.

Nellin ilme muuttui. Leikit oli leikitty. ”Lue tuo, kun olen mennyt”, hän sanoi.

Hän lähti huoneesta taakseen katsomatta. Taittelin paperin hitaasti auki. Toivoin, ettei siinä olisi huonoja uutisia. Huomasin, että se oli teleksi. Siinä luki:

RICHMOND, FOUR SEASONS -HOTELLI, VANCOUVER. VAHVISTUS KAHDEN VIIKON LOMALLESI, JOKA ALKAA HETI. PIDÄ HAUSKAA.

Suljin silmäni ja avasin ne taas. Teleksissä luki yhä samoin.

Mercer ja minä katselimme esikisat. Sitten seurasivat Jockeyklubin hevosjunakilpailut. Johtajan huoneessa oli suuri televisiovastaanotin. Kilpailu lähetettiin suorana lähetyksenä koko maahan ja nauhoitettiin muualle maailmaan toimitettavaksi. Lähetyksessä hymisteltiin pitkälti Kanadan hevoskilpailujen kasvavasta kansainvälisyydestä ja siitä, kuinka Suuri mysteerijuna oli kaikin puolin Kanadalle eduksi.

Mercer katseli, kuinka Voting Right johti kilpailua edeltävää paraatia.

”Se näyttää mainiolta”, hän sanoi minulle. ”Toivottavasti —”

Hän vaikeni. ”Se saattaa hyvinkin olla paras hevoseni. Ehkei se kuitenkaan ole vielä kunnossa. Kilpailut pidetään kenties liian aikaisin.”

Kaikki omistajat ja Nell, kallis Nell, tulivat seuraamaan kilpailua lasiseinillä erotettuun katsomon osaan, joka oli heti johtajan huoneen alapuolella. Mercer ja minä näimme heidän innostuksensa ylitse, kuinka hevoset vietiin lähtöportin taakse ja kuinka leiskuvat värit pyrähtivät portista ulos.

”Koko Kanadan poikki seuraavien kahden minuutin vuoksi”, Mercer sanoi kuin itsekseen.

Koko Kanadan poikki, ajattelin. Nuo sanat kuvastivat huolta, rakkautta ja murhetta, joita Mercer poikansa vuoksi oli tuntenut ja tunsi.

Voting Right ampaisi portista vahvaan johtoon. Laurentide Ice ja Sparrowgrass olivat seuraavina ja pitivät kunnon vauhtia yllä. Niitten takana tuli viiden tai kuuden hevosen rypäs. Redi-Hot oli viimeisenä.

Selostajan laulava ääni kertoi televisiossa Voting Rightin ajan ensimmäiseltä neljältasadalta metriltä.

”Liian kovaa”, Mercer voihkaisi.

Kahdeksansadan metrin jälkeen Voting Right oli edelleen kärjessä ja jatkoi yhä täyttä vauhtia. Se johti seuraavaa hevosta parikymmentä hevosen mittaa.

”Ei tule mitään”, Mercer sanoi. ”Se uuvahtaa loppusuoralla. Sitä ei ole koskaan ennen ajettu tuolla lailla.”

”Ehkä junamatka on innoittanut sitä”, letkautin. ”Ei se vielä oikein uuvahtaneelta näytä.”

Voting Right oli kaukana kärjessä, eteni takasuoraa. Se ei suinkaan tiennyt juoksevansa liian lujaa. Se vain jatkoi eteenpäin.

Viimeisessä kurvissa Laurentide Ice oli poissa pelistä, kuten rouva Baudelaire oli ennustanut käyvän. Sparrowgrass alkoi viimeinkin päättäväisesti lyhentää välimatkaa Voting Rightiin.

Voting Right jatkoi eteenpäin. Sparrowgrass rynni rajusti maaliin, mutta Voting Rightilla oli etumatkaa, minkä rouva Baudelaire myöskin oli ennustanut. Se kiiti paalun ohi radan ennätysajassa. Sen parempaa hevosta Mercer ei koskaan omistaisi, ja se oli pelastettu Filmerin kynsistä.

Sheridan lepäsi huolten painamatta ikuisuudessa. Mistä sen tiesi, vaikka Mercer olisi ollut oikeassa. Ehkä poika oli kuollut malttamattomalla tavallaan suodakseen isälleen tämän hetken.

Mercer kääntyi minua kohti sanattomana, tikahtumaisillaan tun-

teisiin, joita ei voinut ilmaista. Hän halusi nauraa ja itkeä niin kuin kaikki hevostenomistajat uneksitun menestyksen käydessä toteen. Hänen silmänsä loistivat samalla lailla kuin voittajien silmät joka puolella maailmaa. Ne kuvastivat rakkautta lentävää täysveristä kohtaan, kertoivat siitä, miten verratonta oli voittaa isot kilpailut.

Hän sai äänensä kulkemaan. Hän katsoi minuun jo hieman pilkettä ja paljon ymmärrystä silmissään.

”Kiitos”, hän sanoi.

Dick Francis

Ernest S. Coppolino

Kirjailijan ura lähti liikkeelle salaperäisestä hevoskilpaonnettomuudesta – niin kuin erään hänen romaaninsa juoni. Se tapahtui vuonna 1956, jolloin Francis oli kotimaassaan Englannissa kilparatsastajana uransa huipulla. Hän ratsasti kuningataräidin hevosella Devon Lochilla kansallisissa suurkilpailuissa. Viisikymmentä metriä ennen maalilinjaa vakaassa johdossa oleva hevonen kaatui käsittämättömästi. Dick Francis loukkaantui kaatumisessa niin vakavasti, että hänen oli pakko lopettaa kilparatsastus. Devon Lochin järkyttävän kaatumisen syy ei selvinnyt koskaan. Francis suhtautuu kuitenkin filosofisen tyynesti arvoitukseen, joka päätti hänen uransa. ”Jos onnettomuutta ei olisi tapahtunut”, hän sanoo, ”en ehkä olisi koskaan kirjoittanut näistä muista arvoituksista.”

Se olisi ollut sääli. Dick Francisin lähes kolmekymmentä romaania ovat keränneet hänelle miljoonia ihailijoita. Vuonna 1987 joillakin ihailijoilla oli tilaisuus olla sankarinsa mukana ratkaisemassa ”mitä sotkuisinta murhaa” junamatkalla Kanadan halki. Tuo matka puolestaan antoi aiheen *Konnan loukkuun.*

Kaikki alkoi siitä, kun Francis mainitsi kanadalaiselle kustantajalleen haluavansa nähdä tuota laajaa maata junasta. Mikäs siinä, kustantaja vastasi. Mikään tavallinen matka ei kuitenkaan kelvannut. Kustantaja järjestikin koko Pohjois-Amerikan manteren poikki kulkevan erikoisjunan. Juna lähti matkaan Torontosta eräänä lokakuisena sunnuntaina. Se oli täynnä Francisin ihailijoita, ja mukana oli myös näyttelijäseurue, joka oli palkattu esittämään matkalla murhaleikkiä. Siihen mennessä kun juna saapui seuraavana perjantaina Vancouveriin, moni oli ”kuollut”. Dick Francis ja hänen vaimonsa Mary olivat tietämättään ystävystyneet ”murhaajan” kanssa.

Pystyikö mestarietsivä Francis paljastamaan tappajan ennen matkan päättymistä? ”Minulla oli vain hämärä aavistus”, hän tunnustaa. ”Aloimme vasta hieman epäillä.”

Dick Francis on palannut työnsä pariin kotiinsa Floridan Fort Lauderdaleen. Hän sepittää uusia arvoituksia, jotka hän varmasti ratkaisee ennen ketään muuta.

Ray Sipherd

Tuuli kääntyy

Lyhennelmä teoksesta "The Courtship of Peggy McCoy"
Suomennos: Heidi Järvenpää
Kuvitus: Guy Deel

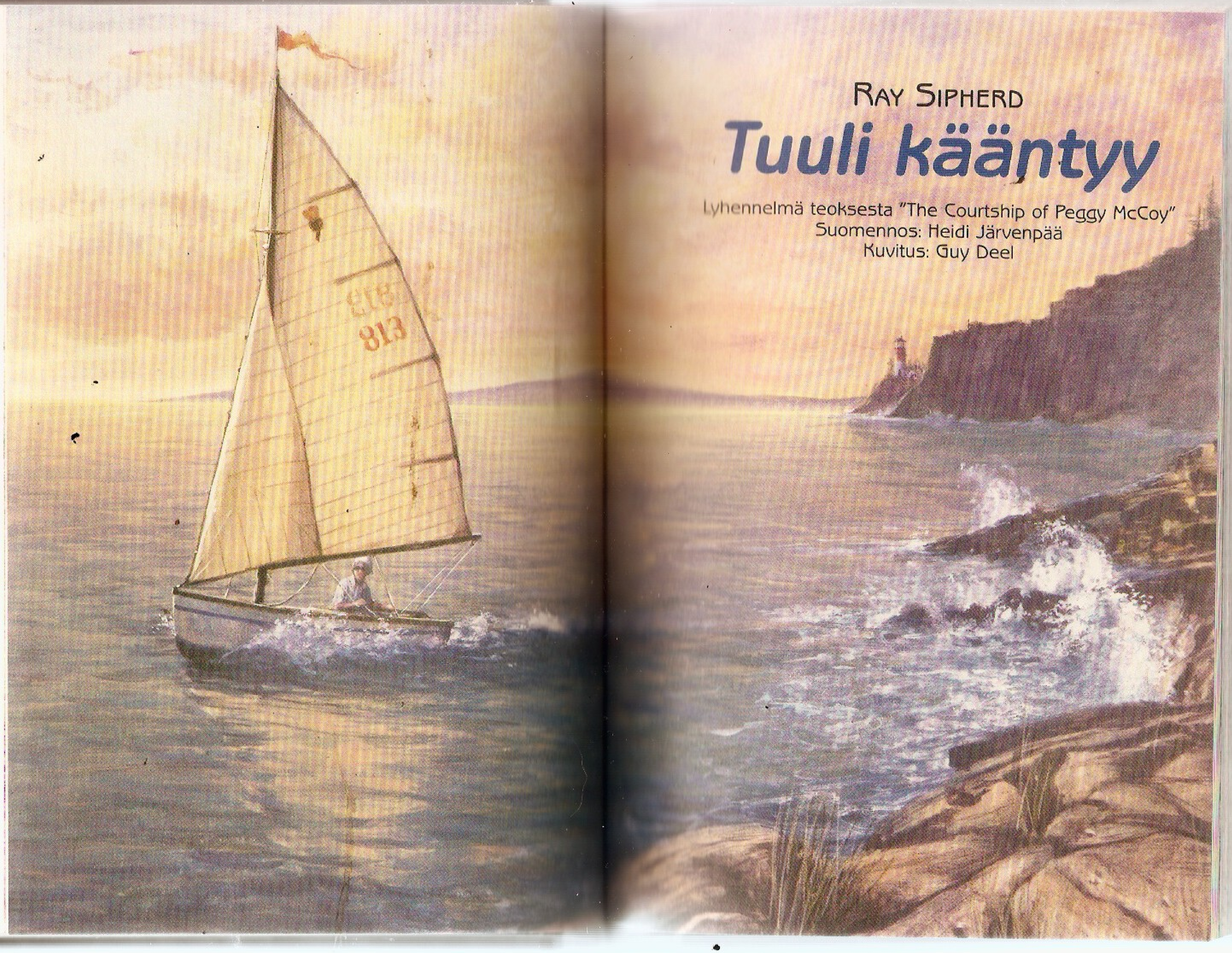

Tässä tulee Peggy McCoy,
pesunkestävä jenkki, joka on yhtä
peräänantamaton kuin Pohjois-Atlantin hummeri
ja yhtä omissa oloissaan viihtyvä kuin simpukka.
Nenäkäs, kipunoitseva, rivakka Peggy on elänyt
yksin koko yli kuusikymmenvuotisen elämänsä,
eikä hänellä ole aikomustakaan tehdä muutoksia.

Mutta kuten jokainen hyvä purjehtija tietää –
ja Peggy jos kukaan osaa purjehtia – olosuhteet
usein muuttuvat varoituksetta. Ja jopa matkan
lopulla voi joutua ottamaan uuden kurssin,
varsinkin jos tuuli tuo mukanaan rakkauden.

1

Free Spirit. Perään selkein mustin kirjaimin maalatut sanat näkyivät selvästi purjeveneen lähestyessä Hasty Harborista ulos johtavaa kapeaa väylää. Vene halkoi tasaisesti siniharmaata vettä. Silti täällä suojaisassa lahdessakin oli vähäistä ristiaallokkoa. Tuulen suunnan osoittava punainen viiri lepatti ulospäin takilasta. Viidenkymmenen metrin päässä keikkuva keilamainen punainen poiju kallistui laiskasti nousuvedessä. Thistle-luokan vene oli seitsemäntoista jalkaa pitkä, ja sen valkoista kylkeä koristi tummansininen raita. Isopurje kaartui eteen laajassa kaaressa käyttäen täysin hyväkseen tasaisen luoteistuulen. Halkaisija oli mytyssä etukannella valmiina nostettavaksi.

Veneessä oli yksi ainoa ihminen, hänkin melkein näkymättömissä syvällä istuinlaatikossa. Näkyi vain peräsimen vartta pitävä paljas ruskea käsivarsi ja syvälle harmaakiharaiseen päähän painettu kulunut merimieslakki.

Punaista poijua lähestyessään vene äkkiä kääntyi, ja purje heilahti tyyrpuurin puolelle. Keula osoitti nyt suoraan kapeaan aukkoon, joka jäi jyrkkien kymmenmetristen, laellaan kituliaita kuusia kasvattavien graniittikallioiden väliin. Aukosta virtaava nousuvesi alkoi keikuttaa venettä pituussuunnassa. Kuin peläten edessä olevaa vene värisi hetken ja jatkoi kulkuaan.

Keski-Mainen rannikon satojen pienten lahtien, salmien, saarten ja niemien sokkeloissa väylä, joka yhdisti Hasty Harborin toisella puolella olevaan Kerrenacjoen suppilomaiseen suuhun, tunnettiin monilla nimillä, joista kaikki eivät ole painokelpoisia. Syynä eivät

olleet niinkään sen kapeus tai nopeat virrat vaan sen suulla olevat valtavat kivenlohkareet, jotka jatkuivat jokeen summittaisesti kyhättyä rantalaituria muistuttavana jonona. Sahanhampaiksi kutsutut tummat ja aaltojen jatkuvasti huuhtelemat kivet olivat synkässä majesteettisuudessaan pelottavia.

Puoli yhdeltä eräänä heinäkuun puolivälin iltapäivänä *Free Spirit* purjehti ulos Hasty Harborista ja alkoi ohittaa Sahanhampaita.

Veneen kippari pysytteli edelleen matalana välttyäkseen keulasta lentäviltä pärskeiltä. Toinen käsi sääteli isonpurjeen skuuttinarua, toinen oli lujalla otteella kiinni peräsimen varressa ohjaten taitavasti tuulta ja nousuvettä vastaan.

Sitten tapahtui yhtä aikaa kaksi asiaa: tuulenpuuska heilautti purjeen vastakkaiselle puolelle ja valtava aalto iskeytyi Sahanhampaiden ulkosivuun, vyöryi kivien yli ja putosi veneen päälle. Tuuliajolle joutunut avuton vene ajautui kylki edellä kohti kiviä.

Samassa veneen kippari yllättäen ponnahti pystyyn, tarttui uloimmaiseen kiveen ja työnsi voimakkaasti molemmin käsin. Vene sujahti Sahanterien ohi vain muutaman sentin päästä ja tuli avomerelle. Kippari istuutui ja otti peräsimen ja purjeen taas hallintaansa. Isopurje sai tuulta ja pullistui, ja *Free Spirit* suuntasi merelle.

"OLIPA hilkulla", Peggy McCoy sanoi ääneen. Hän veti hitaasti ja syvään henkeä ja taputti sitten veneen kantta. "Hyvin tehty, tyttöseni. Vain pari sekuntia vielä, ja sinusta ja minusta olisi tullut hylkytavaraa Mainenlahdelle."

Nainen höllläsi skuuttinarua ja katseli ympärilleen. Lähimmän puolentoista kilometrin säteellä ei ollut ainuttakaan alusta todistamassa hiuskarvan varassa ollutta yhteentörmäystä. Jos silminnäkijöitä olisi ollut, he olisivat hämmästyneet nähdessään, että *Free Spiritin* kippari olikin itse asiassa hyväkuntoinen seitsemättä vuosikymmentään käyvä nainen. He olisivat nähneet myös, että hän oli pukeutunut – oman määritelmänsä mukaan – parhaaseen kesäasuunsa: tennistossuihin, joissa ei ollut sukkia, khakisortseihin ja kauhtuneeseen miesten paitaan, jonka hihat oli katkaistu kyynärpään yläpuolelta.

Peggy McCoy siirtyi keulaan ja alkoi nostaa halkaisijaa. Tuuli täytti sen heti, ja vene syöksähti eteenpäin. Peggy palasi peräsimen varteen, tarkisti tuulensuunnan ja korjasi hiukan kurssia.

Hän veti merimieslakin syvemmälle päähänsä ja tunki samalla hiussuortuvat sen alle. Tutuille tämä harmaantunut lakki oli Peggyn tavaramerkki; hän piti sitä aina purjehtiessaan. Hän oli kerran

kertonut eräälle ystävälleen, että lakki oli ollut hänellä yli neljäkymmentä vuotta. Hän oli saanut sen lahjaksi nuorelta merivoimien lentäjältä toisen maailmansodan aikana. Kasvot lakin alla olivat pyöreät; silmät olivat syvällä, nenä oli pysty ja suu tiukassa supussa.

Halkaisija alkoi äänekkäästi lepattaa, ja Peggy huomasi tuulen olevan heikkenemässä. Vaahtopäitä oli vähemmän, ja etäällä meri kohoili paikoitellen tyynenä.

Peggy tarkasteli horisonttia. Kaukana idässä näkyivät kesäisessä auringonpaisteessa puiden pykäläinen rivistö ja vuoroveden huuhtomat rämeet, jotka hän tunsi lapsuudestaan. Isä oli sanonut sitä kartoittamattomaksi maaksi, ja sellaisena hän sitä vieläkin mieluiten ajatteli. Isä oli usein tuonut perheensä sinne vanhalla autollaan piknikille tai kävelemään kivikkoiselle rannalle. Nyt se oli jonkun jo unohtuneen entisen kuvernöörin nimelle omistettu luonnonpuisto. Telttailijat olivat nyt vallanneet juomatölkkeineen ja valtavine matkaradioineen hänen haikean surumielisenä muistelemansa hiljaisen vihreän maailman.

Katsoessaan länteen Peggy huomasi ohittavansa Stiles Headin valtavan karin, joka oli vuosien mittaan koitunut kymmenien laivojen kohtaloksi. Pian tulisi näkyviin uljaiden mäntyjen ympäröimä kaksitorninen Elysia. Se oli harmaa kunnianarvoisa kartano, jonka eräs suursahanomistaja oli rakentanut 1920-luvulla ja joka nyt toimi hotellina. Siitä puolisen kilometriä eteenpäin olisi rykelmä äskettäin rakennettuja loma-asuntoja, joihin jokaiseen kuului palkin varaan rakennettu, yli vesirajan pöyhkeilevästi ulottuva terassi. Tarvittaisiin vain kunnon talvimyrsky, Peggy tuumi, ja nuo terassit – ja ehkä itse talotkin – ajelehtivat kappaleina Pohjois-Atlantille.

Peggy tiesi, mitä hän näkisi puolentoista kilometrin päässä loma-asunnoista, siellä missä vaivaismännyt kasvoivat aivan rannassa – pienen valkoisen vinokattoisen talon, jonka edessä kohosi korkea lipputanko. Joka päivä tangossa liehui kaksi lippua – Yhdysvaltain lippu ja Yhdysvaltain merivoimien sinivalkoinen lippu. Se oli Peggyn talo. Sen jälkeen ei ollut mitään, ei taloa, ei mitään muuta kuin karua Lonely Pointiksi kutsuttua hiekkarantaa.

Peggy muutti suuntaa ja tarkasteli samalla merta etsien muita veneitä. Häntä lähinnä oli kotiin palaava hummerinpyyntivene. Sen takana hän näki ulos merelle ajavan Portlandin ja Nova Scotian välisen lautan korkeat kansirakenteet. Myös kaksi isoa purjevenettä purjehti ylös rannikkoa. Rikkaita lomanviettäjiä matkalla Camdeniin tai Boothbay Harboriin, Peggy arveli.

Kalastajavene tuli yhä häntä kohti lokkien kaarrellessa sen ylä-

puolella ja syöksyillessä alas vanaveteen. Tullessaan lähemmäksi vene hidasti vauhtiaan, ja Peggy tunnisti *Mary G:n* vihreän rungon. Hän erotti ohjaushytissä Link Mallottin laihan hahmon. Linkillä oli yllään ikivanha tuulipuseronsa, jossa vieläkin oli bostonilaisen urheiluseuran merkki. Avoimella kannella Linkin poika ja veljenpoika pinosivat riuskasti hummerilaatikoita, joiden säleiden raoista märät hummerit ojentelivat kiiltäviä tummia saksiaan.

"Ohoi, Link!" Peggy huusi alusten tultua kohdatusten.

Kääntämättä eteen tuijottavaa katsettaan kalastaja irrotti toisen kätensä ruorista tuskin havaittavaan tervehdykseen.

"Aika poikia!" Peggy huusi vauhtiaan taas lisänneen veneen jälkeen.

Peggy heilautti peräsimen varren toiselle puolelle, ja purje seurasi. Tässä uudessa suunnassa hänen reittinsä kulkisi kohti Kidds Rockia, pientä rannikon edustalla olevaa jyrkkärantaista majakkasaarta.

Samassa jokin kiinnitti hänen katseensa. Kaukana merellä suuri alus tuli suoraan häntä kohti hyvin kovaa vauhtia. Vanavedestä päätellen aluksen nopeus oli lähes kolmekymmentä solmua.

Laivan ja *Free Spiritin* välissä oli useita kilometrejä avomerta. Pian aluksen siluetti näkyi kuitenkin selvästi – solakka linja, kapea terävä keula ja komentosillan yläpuolelle kohoava korkea antennimasto. Risteilijä, Peggy ajatteli, niitä joita Whitbyn telakka on viime aikoina rakentanut merivoimille. Peggy arveli laivan olevan koeajolla.

Hän katseli lumoutuneena laivaa, sen keulan nostattamia valtavia aaltoja ja perässä kohoavaa valkoista kuohua. Ottavat laivasta kaiken irti, Peggy ajatteli. Hän tiesi, että pian laivan olisi vähennettävä nopeutta, käännyttävä ja suunnattava kohti Kidds Rockia ja lopuksi palattava Whitbyn kaupungissa Newelljoella olevalle suurelle telakalle.

Tuuli oli vaimentunut. Peggy vilkaisi rannekelloa. Kello oli yksi.

"Jaaha, ruoka-aika", hän sanoi.

Hän kurotti jalkojensa juuresta muovisen eväslaukun. Hän avasi vetoketjun, otti laukusta voipaperiin käärityn voileivän ja pahvisen mehutölkin ja alkoi syödä.

"Sinä sitten teet maistuvia tonnikalavoileipiä", Peggy jatkoi.

"Niin teen", hän vastasi.

Peggy avasi mehutölkin ja joi pitäen toista kättään peräsimenvarressa. Syötyään hän rutisti voipaperin palloksi, pani sen tyhjään mehutölkkiin ja pani tölkin eväslaukkuun. Sitten hän otti rasian,

jossa oli maapähkinöitä, avasi kannen, heitti kourallisen pähkinöitä suuhunsa ja pani avoimen rasian pystyasentoon eväslaukkuun.

Sää oli huomattavasti lämmennyt. Peggy ojensi jalkansa istuinlaatikon pohjalle, käänsi kasvonsa aurinkoon ja sulki silmänsä. Tämä rituaali kuului kesän jokaiseen purjehdukseen. Tuuli kosketti hipaisten hänen kasvojaan, ja auringonpaiste oli lämmintä ja ystävällistä. Hän tunsi itsensä aineettomaksi, nousevansa läpikuultavana ja höyhenenkevyenä ylös kohti aurinkoa itseään.

Ensin tulivat äänet – koneiden matala kumu ja veden kohina. Peggy avasi silmänsä. Hän halusi huutaa mutta ei saanut ääntä.

Vajaan kilometrin päässä suoraan *Free Spiritin* reitillä lähestyi laivaston alus nopeasti. Peggy katseli hetken jähmettyneenä lähestyvää laivaa, jonka nostattama vesi pyyhki keulassa olevaa suurta valkoista kolmenkymmenenseitsemän numeroa.

Sitten Peggy hypähti eteenpäin laskemaan halkaisijan, mutta tavoittaessaan sitä hän liukastui ja putosi kipeästi vasemmalle polvelleen. Nousematta hän tarttui toisella kädellä puomiin ja toisella heilautti peräsimen varren ääriasentoon.

Hetken vene oli liikkumattomana paikallaan. Sitten se kääntyi hitaasti kulkemaan samaan suuntaan kuin risteilijä. Samanaikaisesti risteilijä muutti äkkiä kurssiaan ja vähensi nopeutta.

Peggy vetäisi henkeä. Hän katsoi kämmentään, jonka puomin jalus oli viiltänyt verille, ja tajusi vasta nyt polvessaan tuntuvan kivun.

Kohottaessaan taas päänsä hän näki uuden vaaran olevan tulossa. Risteilijän perän nostattama aalto loittoni vyöryvänä vesimuurina. *Free Spirit* ei voinut millään keinolla paeta sitä.

Peggy käänsi nopeasti isonpurjeen takaisin suunnaten veneen keulan suoraan päin vyöryvää aaltoa. Sitten istuutuessaan istuinlaatikkoon hän työnsi tyynyn alleen ja pani toisen selkänsä taakse. Hän tarttui molemmin käsin peräsimen varteen, sulki silmänsä ja odotti.

Hetki, toinen . . . mitään ei tapahtunut. Samassa hän tunsi *Free Spiritin* keulan kääntyvän ylöspäin veden noustessa. Sitten aalto iski, vyöryi yli etukannen ja istuinlaatikon, täräytti Peggyä päähän ja naulitsi hänet istuinlaatikon seinää vasten. Jääkylmä vesi huuhtoi jalkoja.

Sitten oli hiljaista. Tyyntä.

Peggy avasi silmänsä ja katsoi ympärilleen. Halkaisija oli likomärkä kuten isopurjekin suureksi osaksi. Joka tapauksessa masto

ja riki olivat eheät. Hän ojensi hitaasti jalkansa. Kipu vihloi loukkaantuneessa polvessa. Hän kohottautui suoraksi, ja hänen liikkuessaan vesi istuinlaatikossa loiskui jalkojen ja hänen allaan olevan tyynyn ympärillä. Vieressä puoliksi veden peitossa oli eväslaukku. Avoin pähkinärasia sen sisällä oli yhä pystyssä.

Hän nousi vaivalloisesti. Hän otti pähkinärasian, kääntyi ja heitti sen kaikin voimin laivaston aluksen suuntaan.

"Senkin älykääpiöt!" hän huusi.

Peggy istuutui ja alkoi purjehtia ylös jokea niin nopeasti kuin purjeista pääsi.

Risteilijän kannella neljä miestä katseli puhumatta, kun hinaajien varovaisesti vetämä suuri laiva hivuttautui laituriinsa. Kolme miehistä – komentajakapteeni ja kaksi nuorta aliluutnanttia – olivat valkoisissa kesäunivormuissa.

Neljäs mies oli heitä huomattavasti vanhempi, yli seitsemänkymmenen, ja pitempi. Hänellä oli yllään vihreät lomahousut ja keltainen urheilupaita, mutta kuten toisillakin hänellä oli jalassaan huolellisesti kiillotetut mustat laivaston kengät.

Laivan lähestyessä laituria vanhempi mies kumartui kaiteen yli ilme tiukkana ja tuuheiden valkoisten hiusten kehystämät kulmat rypyssä aivan kuin hän olisi itse tuonut laivaa laituriin.

"Mikä tämän nimi taas olikaan?" hän kysyi osoittamatta sanojaan kenellekään erityisesti.

Komentajakapteeni astui lähemmäksi. "*Corregidor*, herra amiraali", hän vastasi kärsivällisesti. "Tämä on ohjusristeilijä. Ne saavat nimensä suurten taistelujen mukaan."

Vanha mies murahti. Äkkiä tuntui tömähdys, potkurit hurisivat ja laskuportaiden ketjut kolisivat. Kun keulan laskuporras oli kiinnitetty paikalleen, miehet lähtivät sitä kohti kolmen univormupukuisen upseerin kävellessä kunnioittavasti vanhan miehen jäljessä.

Vilkaisematta heihin hän lähti reippaasti alas laskuportaita turvautumatta köyteen, johon nuoremmat upseerit vaistomaisesti tarttuivat jyrkillä portailla. Päästyään laiturille mies kääntyi laivaan päin ja katseli, kun touvi heitettiin lähellä keulaa olevan valkoisen numeron, kolmenkymmenenseitsemän, ohi ja kiinnitettiin laituriin. Sitten hän lähti pitkin askelin. Epäröimättä hän seurasi pääportille opastavia nuolia läpi sokkeloisten käytävien ja valtavien metallirakennelmien, jotka muodostivat Whitbyn telakan.

Lentokonehallin kokoisen rakennuksen kohdalla mies äkkiä pysähtyi kurkistamaan sen sisällä olevia suuria laivalohkoja. Hän kat-

seli telineillä ahertavia työmiehiä ja hitsauspilleistä sinkoilevia kipinäsuihkuja. Sitten hän kääntyi ja jatkoi pää pystyssä matkaansa.

Miesten saapuessa telakan pääportille auto, jonka etuovissa oli merivoimien merkki, ajoi sisään portista ja pysähtyi. Miehet kävelivät sitä kohti, mutta vähän ennen autoa vanha mies pysähtyi ja kääntyi takanaan tulevan komentajakapteenin puoleen.

"Hyvä koeajo, komentajakapteeni", hän sanoi puristaen lujasti nuoremman miehen kättä. "Kiitoksia. Kiittäkää miehistöä."

"Ilo oli meidän puolellamme. Tämä oli meille kunnia, herra amiraali."

Komentajakapteeni teki kunniaa, samoin aliluutnantit. Vanha mies vastasi tervehdyksiin. "Ja kiitos, että sain hetken ohjata. Pyydän anteeksi aiheuttamaani pikku hämminkiä. Vanhat taidot ovat tainneet vähän ruostua. Joka tapauksessa", hän jatkoi, "jos minun komennossani oleva upseeri olisi toiminut samalla tavalla, olisin passittanut hänet takaisin peruskoulutukseen." Hän naurahti. Nuoremmat upseerit naurahtivat.

"Ei tilanne ollut mitenkään hankala, herra amiraali", komentajakapteeni sanoi. "Tällä alueella on kesäisin paljon huviveneilijöitä."

"Joka tapauksessa loppu hyvin, kaikki hyvin. Kukaan ei uponnut." Hän teki vielä kerran kunniaa, ja upseerit vastasivat. Sitten hän astui autoon ja asettui huokaisten takapenkille. Auto pyöräytti U-käännöksen ja ajoi portista.

Whitbyn pikkukaupungista on Hasty Harborin kylään matkaa vesitse kolmekymmentäkaksi kilometriä ja maitse kaksikymmentäneljä. Valtatien varrella ja ikikuusten ja -hemlokkien lomassa on matkamuistokojuja, joissa myydään kaikkea mahdollista kirkuvanvärisistä mustalle sametille maalatuista merimaisemista T-paitoihin, joiden tekstit vakuuttavat käyttäjänsä olevan hulluna Maineen.

Eräässä kohdassa valtatien varressa on haalistunut vihreä viitta, jossa sanotaan yksikantaan Hasty Harbor (423 as.). Viitta on pystytetty viisikymmentäluvun alussa, eikä kukaan ole vaivautunut uusimaan sitä.

Tokkopa asukasluku on kuitenkaan paljon muuttunut viitan olemassaolon aikana. Valtatieltä niemelle johtava tie on nimeltään Jokitie. Sen asfalttipinta on moneen kertaan paikattu, ja se kiemurtelee metsä- ja rämemaisemassa, jossa ei ole tietoakaan joesta. Sitten juuri kun vähiten odottaa, viimeisen mutkaisen nousun jälkeen näkee alapuolellaan Hasty Harborin.

Mainen kesää esittelevä opaskirja kuvaa Hasty Harborin "Keski-

Mainen rannikolle tyypilliseksi pieneksi maalaukselliseksi satamayhdyskunnaksi". Sanallakaan ei mainita vieri viereen rakennettuja taloja, joissa vaihtelevat valkoiset vastamaalatut lautaseinät ja tummat tahrattomat pärevuoraukset. Ei liioin sanota sanaakaan säleaidoin ympäröityjen pienten pihojen esikoista ja hortensioista.

Kylän takana on itse satama täynnä kaikenlaisia veneitä – suuria moottoriveneitä, purjeveneitä, hummerinpyyntiveneitä, troolareita. Satama, joka Kerrenacjoelle johtavaa kapeaa aukkoa lukuun ottamatta on täysin suojaisa, on satoja vuosia ollut rannikon merenkulkijoiden turvallinen ankkuripaikka.

Jokitie jatkuu alaspäin ja päättyy rantaan. Päällystämättömän kääntöpaikan toisella sivulla on T.C. Dabneyn sekatavarakauppa, joka toimii myös postitoimistona. Vastapäätä toisella laidalla on viitta, jossa lukee DODGEN VENEPALVELU, ja kapea hiekkatie. Tien päässä on laituri ja pieni valkoinen puurakennus, jossa on Venepalvelun toimisto.

Tänä kesäisenä iltapäivänä Noah Dodge seisoi toimistonsa edessä katselemassa valtakuntaansa. Pitkä mies kasvoja reunustavine partoineen ja haalistuneine flanellipaitoineen oli tuttu näky. Toukokuun puolivälistä syyskuun puoliväliin Dodgen Venepalvelussa oli vilkasta. Ympärivuotisiin asiakkaisiin kuuluvien paikallisten hummerin- ja simpukanpyytäjien ja kalastajien lisäksi telakkaa käyttivät muista osavaltioista tulevat lomanviettäjät sekä Portlandista ja Portsmouthista, jopa Bostonista asti, päivän matkoja tekevät veneilijät. Kun näihin lisättiin osavaltion sisämaan vuorilta ja metsistä saapuvat retkeilijät, vaikutelma oli kuin sopulilauman mieletön ryntäys mereen.

Vuoden muista kahdeksasta kuukaudesta Noah selviytyi kohtalaisen hyvin. Kesäksi hänen oli kuitenkin palkattava useita teini-ikäisiä poikia huolehtimaan rutiinihommista. Noahin vaimo Addie hoiti toimistotyöt. Valitettavasti juuri nyt iskias piti hänet kotona. Onneksi tytär Sarah oli lomalla yliopistosta ja oli luvannut huolehtia toimistotöistä muutaman viikon.

Tänään ei ollut kiirettä, ja niinpä Noah saattoi huvitella katselemalla kiinteän laiturin alapuolella ponttonilaiturilla puuhaavia kahta lasta. Noin kahdeksanvuotias poika näytti pikkusisarelleen, kuinka tuore kalanpää pannaan oikeaoppisesti syötiksi rapumertaan. Heidän vieressään polvillaan oli Sarah, joka jutteli lapsille lempeällä varmalla äänellä.

Noah tajusi yhtäkkiä, että Sarah oli kuluneena vuonna kasvanut naiseksi. Valkoisissa sortseissaan ja T-paidassaan hän oli pitkä ja

hoikka kuin kuka tahansa tyttö hänen iässään. Paitsi että ikä oli nyt kaksikymmentäyksi vuotta, kuten Sarah jaksoi aina muistuttaa isälleen, että hän oli nyt täysin kykenevä hoitamaan itse omat asiansa, mitä ne sitten olisivatkin.

Sarah toivotti lapsille pyyntionnea ja kääntyi laiturille johtaville portaille. Noah näki hänen pyyhkäisevän taakse olkapäille ulottuvat vaaleat suorat hiukset. Ne olivat kuin vaaleata silkkiä.

Sarah nousi hymyillen portaat. "Toivottavasti he saavat jotakin", hän sanoi. "He ovat Nebraskasta eivätkä ole koskaan nähneet taskurapua. Itse asiassa he ovat ensimmäistä kertaa meren rannalla. He ovat suloisia. Katso nyt, kuinka innoissaan he ovat."

Mutta hänen isänsä katsoi nyt jotakin muuta. "Kummallista", Noah sanoi. "Näitkö Pegin aamulla, kun hän lähti?"

"Näin. Kuinka niin?"

"Katso." Noah osoitti kädellään. Viidenkymmenen metrin päässä heistä *Free Spirit* tuli kovaa vauhtia.

"Sieltä hän tulee", Sarah sanoi ja heilutti. "Hei, Peggy!"

"Jokin on hullusti", Noah sanoi. "Tulee tuollaista vauhtia eikä edes vastaa heilutukseen."

Vauhtiaan hidastamatta purjevene tuli suoraan kohti ponttonilaituria. Halkaisija ja isopurje olivat ylhäällä, ja Peggy istui perässä ohjaten venettä.

"Jokin on tosiaan hullusti", Sarah sanoi. Hän juoksi portaita alas Peggyä vastaan.

Free Spirit kääntyi äkkiä purjeet lepattaen ja pysähtyi äänekkäästi tömähtäen laituria vasten.

Sarah odotti. "Peggy . . ."

"Minäpä hyvinkin", Peggy huusi. "Pyytäisitkö jonkun pojista kiinnittämään *Spiritin?*" Peggy irrotti kätensä peräsimen varresta mutta jäi istumaan.

Sarah otti toisella kädellä kiinni veneen laidasta ja piti sen paikallaan. Peggy nousi, korjasi merimieslakkinsa asentoa, otti eväslaukkunsa ja astui pois veneestä.

"Oletko kunnossa, Peggy?"

"Olen väsynyt, märkä ja vihainen. Ensin olin vähällä törmätä Sahanhampaisiin. Sitten majakan lähellä joku laivaston höyrypää päätti kokeilla, kuinka lähelle minua uskaltaa ajaa."

Peggy nilkutti ylös portaita. Noah seisoi niiden päässä ja kurkottui auttamaan. "Peg, kuinka voit?"

"Ainakin olen hengissä."

"Sinä onnut."

"Älä narraa."

"Tule toimistoon lepäämään. Annan sinulle jotakin."

"Hyvä", Peggy sanoi. "Mitä voit antaa henkilölle, joka on juuri käynyt Kidds Rockin meritaistelun? Tarkemmin ajatellen haluan mennä kotiin."

"Peg, tarvitsetko lääkärin apua?" Noah kysyi.

"Vastauksia minä tarvitsen", Peggy puuskahti. "Haluan tietää, kuka melkein upotti minut."

"Millainen vene se oli?"

"Ei se ollut vene. Perhanan iso laiva. Laivaston risteilijä."

"Näitkö numeron?"

"En ikinä unohda sitä. Kolmekymmentäseitsemän", Peggy vastasi.

"Jospa antaisit Sarahin ajaa sinut kotiin."

"En." Peggy pudisti päätään. "Minulla on vielä yksi terve jalka. Ja aion potkaista sillä muutamaan takapuoleen."

Peggy nilkutti eväslaukkuineen kohti sinistä Fordiaan. Noah riensi tukemaan häntä, mutta Peggy huitaisi häntä eväslaukullaan.

"Pärjään kyllä", Peggy sanoi. "Tiedät, että komentaja McCoy osaa pitää huolen itsestään."

"Tiedän, tiedän", Noah sanoi kävellessään Peggyn rinnalla.

2

PUHELINSOITTOON asti kommodori Robert Carnesin päivä oli sujunut hyvin. Saavuttuaan aamulla tasan kahdeksalta työpaikalleen hän oli käynyt käsiksi tehtäviinsä, joita hän hoiti Whitbyn telakan merivoimien tilausten valvojana. Hän oli kirjoittanut esimiehilleen Pentagoniin kuukausiraporttinsa, jossa hän ilmoitti kaikkien Whitbyn telakan laivastolle rakentamien kuudentoista laivan pysyneen budjetin ja aikataulun puitteissa. Iltapäivällä hän oli syönyt lounaaksi herkullista grillattua miekkakalaa erään entisen laivastokollegansa kanssa.

Juuri ennen iltapäivävuoron vaihtumista kommodori Carnes oli nähnyt komentajakapteeninsa ja kahden aliluutnantin saattavan kontra-amiraali Charles Deeringiä pääportille. Tähän mennessä vanhan miehen vierailu oli sujunut hyvin. Ja kahden päivän kuluttua hän lähtisi.

Iltapäivällä puhelin soi. Kommodori vastasi.

"Anteeksi, herra kommodori. Joku naishenkilö haluaa puhua

kanssanne", kommodorin adjutantti ilmoitti. "Hän on hyvin äkäinen. Hänen nimensä on McCoy, ja hän sanoo, että tunnette hänet."

"Kaikki tuntevat neiti McCoyn. Kiitos." Kommodori Carnes veti syvään henkeä ja sipaisi lyhyitä hiuksiaan, aivan kuin olisi halunnut esiintyä puhelimessakin mahdollisimman edukseen. Puhelin kilahti, ja kommodori sanoi: "Hei, Peggy. Mitä kuuluu?"

"Sanon kohta mitä kuuluu", Peggy vastasi. "Mutta ensin sinä sanot, olivatko he sinun miehiäsi?"

"Anteeksi, mutta nyt en ole kärryillä. Keistä miehistä sinä puhut?"

"Kuka ohjasi laivaa, joka melkein ajoi ylitseni, kun olin purjehtimassa tänään iltapäivällä? Se oli risteilijä, todennäköisesti koeajolla ja ajoi kolmeakymmentä solmua. Sen numero oli muuten kolmekymmentäseitsemän."

Paha aavistus kävi kommodorin mielessä, mutta hän torjui sen heti. Säilyttäen äänensä ystävällisenä hän sanoi: "Kyllä meillä oli tänään risteilijä koeajolla."

"Siinä tapauksessa haluan tietää, kuka oli ruorissa. Vedän hänet merivoimien lippuni kanssa tangon jatkoksi."

"Tärkein asia ensin", kommodori Carnes sanoi. "Oletko kunnossa?"

"Lukuun ottamatta polveani, jonka loukkasin juuri ennen kuin se tapahtui, olen loistokunnossa. Haluan myös julistaa sodan Yhdysvaltain merivoimille. Vielä pari metriä lisää, ja minä ja veneeni olisimme tällä hetkellä Mainenlahden pohjassa." Keittiönsä pöydän ääressä istuva Peggy joi kulauksen kahvia edessään olevasta mukista.

Carnesin äsken kokema paha aavistus kieltäytyi katoamasta. "Tarkistan asian", hän sanoi hetken kuluttua. "Emmehän voi sallia, että merivoimien mies törmää isolla laivallaan merivoimien naisen pikku purteen." Hän päästi huolettoman naurun tai ainakin toivoi sen kuulostavan huolettomalta. Langan toisessa päässä oli hiljaista.

"Niin muuten", hän sanoi vaihtaakseen aihetta, "saitko kutsuni vesillelaskutilaisuuteen?"

"Sain."

"Sehän on huomenna iltapäivällä", hän jatkoi sinnikkäästi. "Et ole vastannut, ja minä todella toivon että tulisit. Olen varannut sinulle paikan."

Toisessa päässä oli edelleen hiljaista. Sitten Peggy sanoi: "Robert, teit kiltisti kun kutsuit entisen merisotilaan vesillelaskuun."

”Olethan sinä sentään merivoimien upseeri.”

”Eläkkeellä oleva upseeri.”

”Eläkkeellä oleva komentaja.”

”Silti aion jättää tämän väliin”, Peggy sanoi. ”Polveni on tuhottoman kipeä, ja minkä laivan sitten vesille laskettekin, se varmasti lipuu jokeen ilman minuakin.”

”Se laiva on muuten hävittäjä”, kommodori Carnes sanoi. ”Sen nimeksi tulee *Willoughby*. Se on ensimmäinen laiva, jolle annetaan mainelaisen merisotilaan nimi. Willoughby kaatui Korallimeren taistelussa. Eikö ensimmäinen tehtäväsi merivoimien sairaanhoitajana ollutkin juuri niillä vesillä?”

”Oli kyllä. Ja mitä siitä?”

”Tilaisuudessa puhuu entinen merisotilas, joka oli samalla laivastokomennuksella kuin Willoughby – kontra-amiraali Charles Deering.”

”Ja vielä kerran, mitä siitä?”

”Valkoinen talo kunnioitti häntä viime vuonna nimittämällä hänet tä merivoimien nykyaikaisen viestitoiminnan isäksi.”

”Ja mitä minä sitten tekisin? Vihellän *Ankkurit ylös*, vai?”

”Ja . . . tuota . . . on vielä muuan syy, jonka takia haluaisin sinun tulevan”, kommodori jatkoi. ”Kuten tiedät, armeijaa yleensä pidetään miehisenä ja miesten hallitsemana.”

”Sitä se on. Sano jo, mihin pyrit.”

”Jos ihmiset näkisivät sinut vesillelaskutilaisuudessa, he voisivat tulla toisiin ajatuksiin. Nimittäin jos olet virkapuvussa.”

”Haluatko minun pukevan päälleni vanhan univormuni?”

”Haluan. Idea on siinä, että nuoret naiset näkisivät sinut ja päättäisivät valita elämänuran laivastosta.”

”Minähän olisin kuin kävelevä värväysmainos.” Peggy tyhjensi kahvimukinsa. ”Hyvä on. Tulen vesillelaskuusi. Ja pukeudun univormuuni mikäli löydän sen. Ja mikäli vielä mahdun siihen.”

”Kiitos. Olen todella kiitollinen”, kommodori Carnes sanoi.

”Mutta aion silti tehdä valituksen siitä tämänpäiväisestä laivasta.”

”Ymmärrän kyllä.”

”Hyvä”, Peggy sanoi ja sulki puhelimen.

Peggy istui vielä hetken, nousi sitten pöydän äärestä ja meni keittiön toiseen päähän. Kipeätä polveaan varoen hän alkoi kavuta ullakon portaita.

Puolen tunnin penkomisen jälkeen hän löysi etsimänsä. Siinä oli

tunkkainen haju, eikä messinkinapeissa enää ollut hänen muistamaansa kiiltoa. Mutta puku oli huolellisesti laskostettu, ja hihojen palvelusvuosia osoittavat nauhat erottuivat syvänsinisinä valkoisesta kankaasta. Pukua käsivarsillaan kantaen hän laskeutui portaat ja meni makuuhuoneeseen.

Seisten lipaston yläpuolella olevan peilin edessä Peggy avasi puvun taitoksistaan. Uuma näytti niin kapealta, että hänestä tuntui käsittämättömältä, kuinka puku oli joskus voinut mahtua hänen ylleen.

Hän päätti koettaa sitä heti. Kääntyessään laskemaan puvun vuoteelle ennen riisuutumistaan hän näki valokuvan. Pienen mustavalkoisen kuvan, joka oli kullanvärisissä kehyksissä yöpöydällä. Kuvassa nuori mies ja nuori nainen hymyilivät ja siristivät silmiään kirkkaassa auringonpaisteessa. Heidän yläpuolellaan riippui palmunlehviä; heidän takanaan oli hiekkarantaa ja vettä. Mies, joka oli kietonut kätensä tytön hoikalle vyötärölle, oli pitkä ja vaaleatukkainen ja merivoimien lentäjän työpuvussa. Tytöllä oli valkoinen leninki ja sandaalit. Hänen päässään tummien lyhyiden kiharoiden päällä oli merimieslakki.

Hänen ilmeensä kuvasti täydellistä onnea. Siihen oli myös sekoittunut ihmetystä siitä, kuinka tähän asti vain Mainen graniittikalliot nähnyt tyttö saattoi nyt olla Etelämeren saarella ja näin rakastunut.

Peggy otti univormun ja piti sitä itseään vasten. Hän sanoi helläsi valokuvalle: ”Tom, et koskaan nähnyt tätä pukua. Uskoisitko, että pikku Pegistäsi tuli komentaja? Mutta sinähän et erityisemmin välittänyt arvoista etkä univormuista. Olipa minulla päälläni mitä tahansa, sanoit aina että olin Tokun kaunein tyttö. Niin sinä sanoit minulle, Tom. Kauan sitten.”

Sininen Ford Pinto odotti autojonossa telakan pääportin edessä. Odottaessaan Peggy katseli ympärillään tungeksivia ihmisiä. Merivoimien upseereja ja merisotilaita valkoisissa kesäunivormuissaan, kaupunkilaisia ja turisteja ja telakan työntekijöitä mitä moninaisimmissa asuissa: puvuissa ja juhlaleningeissä, farmareissa ja T-paidoissa. Kaikki olivat tulleet katsomaan vesillelaskua.

Poliisi heilautti Peggylle kättään, ja Peggy ajoi portista ja etsi pysäköintipaikan. Hän nousi autosta ja suoristi univormunsa hametta. Hän huomasi ihmisten vilkuilevan häntä uteliaina ja tajusi olevansa yleisön joukossa ainoa nainen, jolla oli sotilaspuku.

”Hu-huu!” Kimeä ääni tuli hänen takaansa, ja hän tiesi heti, kuka siellä oli. ”Huhuu, Peggy!”

Peggyn teki mieli käyttää hyväkseen yleistä hälinää ja kadota kiireesti väkijoukkoon. Mutta polvi esti nopean pakenemisen, ja hetken kuluttua huutaja saavutti hänet huohottaen.

”Tiesinhän minä, että se olit sinä”, nainen sanoi hengästyneenä.

”Hei, Ernestine”, Peggy sanoi.

Rouva Ernestine Doberman, Whitbyn kalasäilyketehtaan perustajan leski, hikoili vuolaasti ja haukkoi henkeä kuin kala veneen pohjalla. Hän myös tuijotti hämmästyneenä ja uteliaana Peggyn univormua.

”Kylläpä näytät omituiselta tuossa asussa!” hän sanoi.

Peggy katsoi rouva Dobermania ja ajatteli sanoa samaa. Kuten niin usein paikallisissa kesätapahtumissa rouva Dobermanilla oli nytkin yllään naurettava vaaleanpunainen röyhelöleninkinsä, joka oli kaksi numeroa liian pieni hänen pursuilevalle vartalolleen.

”Haluaisin puhua kesäjuhlista”, nainen sanoi. ”Ne ovat jo kahden viikon päästä.”

Väkijoukosta kuuluvat äänekkäät riemuhuudot keskeyttivät heidät. Samassa joukko lapsia ilmapalloineen ryntäsi Peggyn ja rouva Dobermanin välistä, ja Peggy käytti tilaisuutta paetakseen.

”Anteeksi, Ernestine”, Peggy huusi antautuen väkijoukon vietäväksi. Hän ohitti telakan toimistorakennuksen ja kokoonpanohallit ja tuli leveälle asfaltoidulle laiturialueelle, jossa laivan vesillelasku tapahtuisi.

Hän pysähtyi – ja muisti värähtäen olleensa edellisenä päivänä vielä lähempänä toista laivaa. Tämä laiva oli kuitenkin liikkumatta valtavalla puu- ja teräsalustallaan ja täysin piittaamaton ympärillä hyörivistä ihmisistä. Keula oli koristeltu punavalkosinisin lippunauhoin, ja köysistössä ja mastossa liehuivat liput ja viirit.

Lähellä laivan keulaa oli lava, jossa oli puhujanpönttö ja kaksitoista tuolia. Ne yleisöstä, jotka Peggyn tavoin olivat saaneet kutsun, istuutuivat nyt lavaa ja laivaa vastapäätä oleville tuoleille. Eturivissä oli vielä muutama vapaa paikka, ja vaikka Peggy ei olisi halunnut olla niin lähellä, hänellä ei ollut muuta mahdollisuutta. Hän etsi vapaan tuolin ja istuutui.

Peggy katsoi kelloaan: viittä vaille neljä. Heidän olisi parasta aloittaa, hän tuumi. Hän tiesi, että Newelljokeen laskettavan laivan oli osuttava veteen vuoksen ja luoteen välisenä aikana, jota kesti vain kymmenen minuuttia. Muutoin olisi todella mahdollista, että voimakkaat laskuvesivirrat kuljettaisivat uuden miljardin dollarin hävittäjän mukanaan, ennen kuin hinaajat saisivat kiinnitetyksi siihen köytensä.

Samassa paikalle tuli kaksitoista henkilöä, jotka nousivat lavalle ja istuutuivat. Yhdeksän miehen joukossa oli kommodori Carnes ja muita merivoimien upseereja, sotilaspappi, telakan johtajia ja muuan kongressiedustaja. Peggy arvasi, että joukkoon kuuluvat kolme naista olivat sukua nuorelle merisotilaalle, jonka mukaan alus kastettaisiin.

Muutaman minuutin kuluttua pappi nousi tuoliltaan ja meni puhujanpönttöön. Yleisö hiljeni.

”Palauttakaamme mieleemme psalmin sataseitsemän sanat”, pappi aloitti monen painaessa päänsä alas. *”He lähtivät laivoilla merelle ja kävivät kauppaa suurilla vesillä . . .”* Yhdysvaltain merivoimien aluksen *Willoughbyn* vesillelasku oli alkanut.

Peggy osasi kaavan ulkoa. Papin jälkeen telakan toimitusjohtaja Arne Knudsen toivotti vieraat tervetulleiksi. Hänen jälkeensä puhui joku komentaja merivoimien operatiiviselta osastolta Washingtonista.

”Nyt minulla on kunnia esitellä”, hän kuuli miehen sanovan, ”kuuluisa vieraamme . . .”

Peggy näki vanhahkon valkotukkaisen, amiraalin paraatiunivormuun pukeutuneen miehen katsovan puhujaan. Mies avasi kädessään olevan paperin ja vilkaisi sitä. Tietysti joku puolustusministeriön tiedotusvirkailija oli kirjoittanut puheen, jossa amiraali sanoisi jotakin tilaisuuteen sopivaa ja taatusti unhoon painuvaa, Peggy mietti.

”Kontra-amiraali Charles T. Deering.”

Amiraali nousi ripeästi, nyökkäsi puhujalle, otti vastaan yleisön suosionosoitukset ja harppoi nopeasti puhujanpaikalle.

”Pankaa ne koville, amiraali!” joku yleisön joukosta huusi. Amiraali vilkaisi huutajaan päin ja hymyili.

”Ihailen innostustanne ja äänivarojanne, nuori mies. Olisin halunnut sanoa samoin omalle amiraalilleni ennen Leytenlahden taistelua. En sanonut, mutta voitimme joka tapauksessa.”

Yleisö nauroi ja taputti. Miehen odottaessa yleisön hiljenemistä Peggy tarkasteli häntä ja huomasi hymyilevänsä. Mies oli pitkä, runsaasti yli satakahdeksankymmentä senttiä. Itse asiassa hän näytti jotakuta toisen maailmansodan amiraalia esittävältä ikääntyneeltä luonnenäyttelijältä – tuuhea valkoinen tukka, moitteeton valkoinen univormu, värikkäiden kunniamerkkinauhojen rivistö. Jopa suora leukakin kieli lannistumattomasta luonteesta.

”Arvoisat kunniavieraat, entiset asetoverit, hyvät naiset ja herrat”, hän aloitti. ”Ensin lyhyesti tästä upeasta laivasta, jonka näet-

te edessänne. Se edustaa nykyajan parasta sotatekniikkaa. Ja", hän lisäsi, "mikäli lehtitietoihin on uskomista, siinä on myös seitsemän sadan dollarin vasarat, jotka ovat pelkkää vartta ilman päätä."

Yleisö nauroi, ja Peggy tiesi heti, ettei tämä puhe ollut lähtenyt Pentagonin tiedotusupseerien kynästä.

"Tässä aluksessa", hän jatkoi, "on käytetty kaikkein nykyaikaisinta tietokoneohjausta ja asejärjestelmiä. Se voi olla yhteydessä mihin tahansa maapallon paikkaan satojen kilometrien päässä avaruudessa olevien satelliittien välityksellä. Itse asiassa muutaman minuutin kuluttua U.S.S. *Willoughby* liittyy laivastoon, jota lehdistö mielellään kutsuu uudeksi laivastoksi. Jotkut meistä kuitenkin muistavat sen vanhan laivaston. Vanhalla tarkoitan laivoja, varusteita, menetelmiä. En missään tapauksessa ihmisiä. Jos jotkut meistä eivät näytäkään kovin uusilta, se johtuu vain siitä, että olemme viettäneet jonkin verran aikaa kuivatelakalla."

Yleisö nauroi, myös Peggy. Amiraali hymyili leveästi ja tarttui puhujanpöntön sivuihin kumartuessaan eteenpäin.

"Ja kuitenkin", hän jatkoi, "vanhalla ja uudella laivastolla on paljon yhteistä. Lyhyesti sanoen . . ."

Lyhyesti sanoen Peggy totesi pitävänsä tästä miehestä. Hän piti miehen elinvoimasta, avoimuudesta, karskista ironisesta huumorista.

"On asioita, jotka eivät ole muuttuneet uuden laivaston tulemisen myötä", amiraali jatkoi. "Yksi niistä on sen miesten ja naisten velvollisuudentunne ja heidän sankaruutensa vapauden puolustamisessa kaikkialla. Vaikka minulla ei ole ollutkaan kunniaa palvella Henry Willoughbyn kanssa, olen tuntenut monia hänen kaltaisiaan – sankareita kaikki – joilla rohkeus on ollut synnynnäistä ja vapauden puolustaminen yhtä luonnollista kuin elämä itse. Henry Willoughby Mainen Waldoborosta uhrasi oman nuoren henkensä, jotta te saisitte elää ja hengittää vapauden ilmaa täällä tänään!"

Raikuvat suosionosoitukset puhkesivat, ja amiraali nosti molemmat kätensä kiitokseksi. Ihmiset hurrasivat ja vihelsivät, ja hämmästyksekseen Peggy huomasi hurraavansa muiden mukana.

Amiraali Deering ojensi kättään lavalla istuvaa miellyttävän näköistä harmaatukkaista naista kohti. "Ja nyt minulla on ilo esitellä rouva Everett Hodges, tälle uljaalle laivalle nimensä antaneen merisotilaan sisar."

Nainen nyökkäsi. Kommodori Carnes nousi ja saattoi hänet lavan perälle, jossa laivan keula oli vain runsaan metrin päässä. Keulan edessä riippui punavalkosinisin kreppipaperinauhoin koristeltu suu-

ri pullo. Kommodori antoi pullon naiselle.

Nainen otti pullon ja lausui lujalla äänellä, jossa kuului selvä mainelainen korostus: "Kastan sinut U.S.S. *Willoughbyksi!*"

Hän heilautti pulloa, ja se murskautui paksuun metallilevyyn, joka oli hitsattu laivan keulaan tätä tilaisuutta varten.

Yleisön suosionosoitukset pauhasivat, Whitbyn telakan pillit huusivat, ja *Ankkurit ylös* kajahti sytyttävästi Whitbyn palokunnan soittokunnan puhaltimista. Köysistön ja keulan lippujen ja viirien liehuessa uppoamaltaan kolmentuhannen kuudensadan tonnin alus peräänty hitaasti ja kauniisti lavan äärestä.

Peggyn mieltä pakahduttivat ylpeys ja isänmaallinen into. *"Ankkurit ylös, pojat, ankkurit ylös . . ."* Hän lauloi yhtä kovaa ja taputti yhtä innoissaan kuin kaikki muutkin.

Laivan perä tuli jokeen, ja vesi kohosi pärskeinä ja aaltoina rungon molemmin puolin.

Lavalla ihmiset puristivat toistensa kättä ja taputtivat toisiaan selkään. Vain yksi oli kääntynyt poispäin ja seisoi kädet puuskassa katsellen, kun hinaajat kiinnittivät köydet laivaan ja alkoivat viedä sitä ensimmäiseen laituriinsa. Tämä henkilö oli amiraali.

Muisteleeko hän vanhoja vuosien takaisia komennuksiaan? Peggy mietti katsellessaan amiraalia. Vai ajatteleeko hän haikeana, ettei tule koskaan komentamaan tätä tai mitään muutakaan laivaa? Minkähänlainen mies hän oikein on? Peggy aprikoi.

Olipa millainen tahansa, Peggy myönsi itselleen, kukaan ei ollut aikoihin näin herättänyt hänen uteliaisuuttaan ja kiinnostustaan.

VUODEN jokaisena päivänä pysäköintipaikka numero kuusi oli täynnä kaikenlaisia autoja ja moottoripyöriä. Paitsi vesillelaskupäivinä. Silloin se oli eristetty köysillä, ja tyhjän asfaltoidun suorakulmion keskelle oli pystytetty punavalkosininen katos. Katoksen alla oli pitkiä pöytiä, jotka oli peitetty valkoisilla liinoilla. Pöydillä puolestaan oli tarjottimia kuumine ja kylmine ruokalajeineen.

Seremonian päätyttyä yleisö hajaantui, ja Peggy meni yksin pysäköintipaikalle, jossa hän esitti kutsukorttinsa ja liittyi katoksen alle jo kokoontuneeseen ryhmään.

Siellä oli pieni joukko Whitbyn merkkihenkilöitä: hautausliikkeen omistaja Oren Bellweather, kauppakamarin uusi johtaja, jonka kalju päälaki kiilsi iltapäivän auringossa, sotaveteraanien aluejärjestön puheenjohtaja mitalien koristama merisotilaan lakki päässään ja tietenkin uupumattoman seurallinen ja yhä hengästynyt rouva Doberman.

Pöytärivin loppupäässä Peggy näki ryhmän, jossa oli meriupseereja ja muutamia paikkakunnan miehiä ja naisia. Siellä naurettiin, ja Peggy näki vilahduksen joukon keskellä seisovasta amiraali Deeringistä. Hän pyysi inkivääriolυen ja pujotteli tungoksessa ryhmän luo. Aluksi hän kuuli vain osia keskustelusta, jota amiraali kävi lyhyen lihavan raitapukuisen miehen kanssa.

"Yksi asia mikä veneestäni puuttuu", raitapukuinen sanoi, "on torpedoputki. Jos se olisi, täräyttäisin muutaman kesäveneilijän laivaan tuuliin."

"Niin todella. Mikähän siinä on", amiraali kysyi, "että aloittelevat purjehtijat pyrkivät kesällä merelle, vaikka useimmat heistä eivät erota köliä sydvestistä?"

Seurue nauraa hörähteli, ja amiraali jatkoi. "Sain eilen kunnian ohjata koeajolla olevaa risteilijää. Mutta voitteko kuvitella, kun olimme palaamassa satamaan, joku pieni naispurjehtija sulki meiltä tien. Naisen paikka ei ole peräsimen varressa."

Lisää naurua. Peggy tuijotti amiraalia ja tunsi äkkiä kipeän vihlaisun polvessaan.

"Ei millään pahalla, arvoisat naiset", amiraali sanoi, "mutta mikäli näin oikein, eilen kohtaamamme nainen oli isoäiti, joka ei osannut purjehduksen alkeitakaan."

Peggy lamaantui. Sitten seurasivat kiukku ja häpeä, aivan kuin häntä olisi lyöty kasvoihin.

Edessä oleva mies siirtyi sivuun, ja Peggy huomasi olevansa vastatusten amiraalin kanssa. Joku alkoi puhua, mutta Peggy keskeytti hänet. Hän kuuli omat sanansa korvissaan, kuin joku muu olisi sanonut ne.

"Olisin luullut, amiraali", hän sanoi, "että risteilijän kaltaisesta kaikin hienouksin varustetusta laivasta tämä pieni naispurjehtija olisi havaittu paljon aikaisemmin. Ellei risteilijä sitten ajanut liian lujaa ja väärään suuntaan."

Amiraali katsoi häneen ymmällään. Sitten hän huomasi Peggyn univormun. "Kapteeniluutnantti, näen eteläisen Tyynenmeren sotanäyttämön palvelunauhat."

"Komentaja on arvoni."

Amiraali hymyili. "Hyvä on, komentaja. Mutta ymmärtääkseni asia on niin, että tuo alue on varattu laivaston käyttöön."

"Asia on kyllä niin", Peggy McCoy valisti amiraalia, "että se alue on valtamerta eikä ole varattu kenenkään käyttöön."

Amiraali oli hiljaa. Koko seurue oli hiljaa.

"Asia on niin", Peggy jatkoi, "että konevoimalla kulkevien alus-

ten, myös merivoimien risteilijäin, edellytetään antavan tietä purjeveneille. Vai oletteko unohtanut merenkulkusäännöt?"

Hetken kuluttua amiraali toipui, heilautti laajassa kaaressa lasiaan ja kohdisti hymynsä Peggyyn.

"Aivan oikein, komentaja. Pyydän anteeksi, jos purjeveneessä ollut nainen oli ystävänne." Hän naurahti kuin särkeäkseen jäätävän tunnelman.

"Tunnen hänet", Peggy sanoi.

"Vai niin. Näen asian . . ."

"Ette te mitään näe. Jos näkisitte, olisitte nähnyt minut eilen ennen sitä, kun melkein upotitte minut."

Tällä kerralla amiraali näytti siltä, kuin häntä olisi lyöty. Kymmenhenkisestä seurueesta kukaan ei puhunut eikä liikkunut.

Sitten yhtäkkiä Peggy teki eleen, jota hän ei ollut tarkoittanut. Hän napautti oikean kätensä ohimolle tervehdykseen.

"Hyvää päivän jatkoa, amiraali. Ja painukaa helvettiin."

Amiraalin oma käsi nousi vaistomaisesti vastaamaan tervehdykseen. Mutta lyhyt harmaatukkainen nainen vapaaehtoisjoukkojen komentajan univormussa oli äkkiä kääntynyt ja kadonnut ihmisjoukkoon.

3

PÄIVÄN koittaessa oli merisavu verhonnut Lonely Pointin vaippaansa. Peggy makasi vielä hetken vuoteessa ja kuunteli sumusireenejä. Vasta siinä vaiheessa kun hän oli laittanut itselleen aamiaisen, sumu alkoi osoittaa hälvenemisen merkkejä. Syötyään hän kaatoi toisen mukillisen kahvia ja meni lasiovesta terassille.

Tavallisesti hän joi kahvinsa terassin puukaiteella istuen. Mutta tänä aamuna hän valitsi terassin ainoan huonekalun, vanhan kansituolin, joka valurautarunkoineen muistutti vääntynyttä klemmaria. Aurinko ja sateet olivat vuosien mittaan muuttaneet sen keltaisen kankaan epämääräisen ruskeaksi. Siinä oli kuitenkin hyvä istua. Tässä iässä, Peggy tuumi, arvostaa enemmän tuttua mukavuutta kuin muotia.

Terassi oli idän puolella merelle päin. Oli rauhoittavaa istua siellä kesäaamuisin. Ehkä hän soittaisi tänään Miriamille, ja he voisivat . . .

Peggy havahtui. Rakas Miriam. Kuinka vaikeata oli tajuta, että hän oli poissa. Kolme viikkoa sitten tapahtuneeseen kuolemaansa

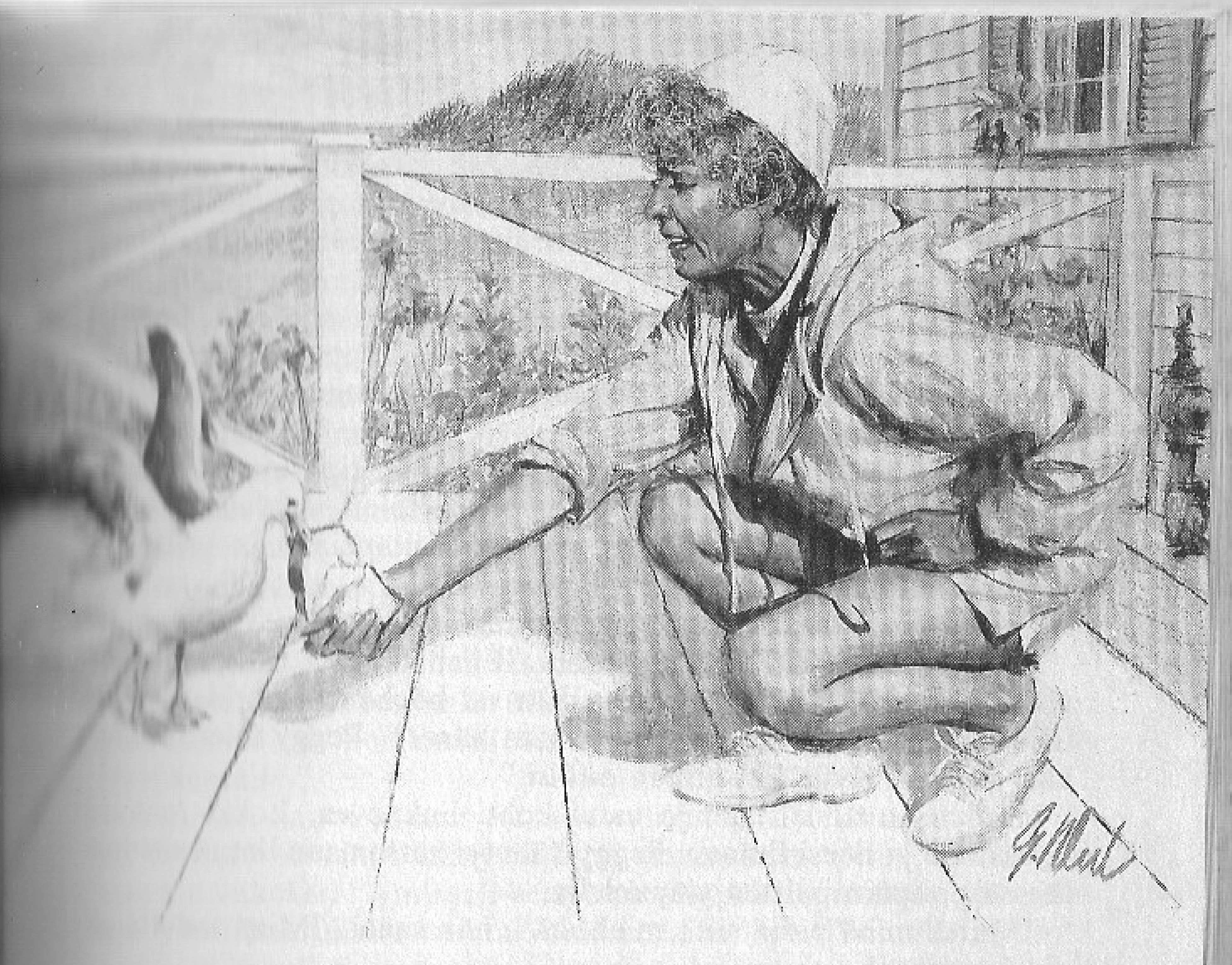

asti Miriam ei ollut koskaan ollut sairas. Kaikki ystävät olivat maininneet siitä hautajaisissa. Leskeksi jäänyt Miriam oli ollut melkein saman ikäinen kuin Peggy, ja hän oli ollut vuosia Peggyn paras ystävä. Nyt hän oli poissa. Rakas Miriam.

Niin, Peggy ajatteli. Dodgen Sarah-tytärtä ehkä lukuun ottamatta ystävät olivat tänä vuonna todella vähissä.

Siiveniskut katkaisivat hänen ajatuksensa. Hän katsoi ympärilleen ja näki suuren harmaalokin laskeutuvan terassille. Se laskeutui epäröimättä, veti siipensä suppuun ja katsoi Peggyyn nokka auki. Linnun pyöreän vatsan ja ohuiden lyhyiden jalkojen takia Peggy oli alkanut kutsua sitä Kapteeni Blighiksi.

"Hauska nähdä, että minulla on sentään vielä jäljellä vanha siivekäs ystäväni", Peggy sanoi. "Huomenta, Bligh. Odota tässä." Hän meni keittiöön, otti kaksi leivänviipaletta ja palasi terassille.

Lokki avasi nokkansa ammolleen ja katseli Peggyä rävähtämättömin keltaisin silmin. Peggy taittoi leivästä pienen palan ja tarjosi sitä. Lokki otti sen hänen kädestään.

"Ja missä sitä on oltu?" Peggy kysyi heitellen leivänpalasia teras-

sille. "En ole nähnyt sinua viikkoon. Älä vain sano, että olet taas ollut kaatopaikkalokkien matkassa. Sinun ei pitäisi maleksia niiden kanssa edes seuran vuoksi. Ole itsenäinen. Luota itseesi. Lennä vapaana tuulten mukana."

Hän repi palasia toisesta viipaleesta, ja lokki ahmi ne. Lopulta Peggy näytti tyhjiä kämmeniään. "Näetkö? Loppu. Ei ole enää."

Lokki katsoi häneen ja röyhtäisi, samalla kun viimeisen palan ääriviivat liukuivat alas kupua.

"Olen pahoillani, Kapteeni, mutta tänään ei tipu muuta aamiaiseksi. Ai niin. Tänä aamuna alkaa sitten talon maalaus. Ensiksi maalaan länsiseinän. Joten jos lentelet täälläpäin, niin yritä olla sotkematta."

Lokki otti muutaman askelen taaksepäin terassilla.

"Vielä yksi juttu", Peggy lisäsi. "Eilen tapasin erään miehen. Pidin hänestä – siihen asti kun hän sai höyheneni pörhistymään. Mitäs sanot? Pitäisikö minun unohtaa hänet?" Peggy mietti, nyökkäsi sitten. "Kyllä kai minun pitäisi."

Hän heilautti kättään ja astui kohti liukuovea. Lokki rääkäisi hyvästiksi ja nousi ilmaan. Peggy kääntyi katsomaan lintua sen lentäessä poispäin puitten yläpuolella.

"Mutta minä pidin siitä miehestä", hän sanoi. "Minä todella pidin hänestä."

KOMMODORI Carnes uskoi eksyneensä. Hän oli kaksikymmentä minuuttia sitten kääntynyt valtatieltä. Haalistuneessa tienviitassa oli lukenut Kare Free Kabins. Mutkiteltuaan kolme kilometriä tie oli muuttunut sorapäällysteiseksi ja lopulta kahdeksi ajouraksi.

Sitten äkkiä urat loppuivat, ja kommodori Carnes huomasi olevansa aukiolla, jossa siellä täällä kasvoi korkeita mäntyjä. Mäntyjen lomassa oli kymmenkunta puusta rakennettua mökkiä. Kommodori pysäköi auton ja tuli ulos. Mökkien ohi kävellessään hän katsoi kunkin oven yläpuolelle naulattua puulevyä, jossa oli kalan nimi. Hän ohitti MIEKKAKALAN, MERIAHVENEN ja SAMMEN ennen kuin löysi HAUEN. Hän meni ovelle, veti syvään henkeä ja koputti.

"Amiraali? Kommodori Carnes täällä", hän huusi.

Ovi avautui, ja pörrötukkainen amiraali kurkisti ulos. "Carnes, kas tämäpä yllätys. Tulkaa sisään, ennen kuin hyttyset imevät teidät kuiviin. Tiskaan juuri aamiaisastioita."

Vanha mies katosi näkyvistä, ja kommodori astui mökkiin. Pienuudestaan huolimatta olohuoneessa oli maalaismaista kodikkuutta. Kalustuksena oli vaahterapuinen sohva, kukikkaalla sintsillä

päällystetty nojatuoli ja oksainen mäntypöytä. Huoneesta johti kaksi ovea, toinen kylpyhuoneeseen, toinen makuuhuoneeseen. Kumolleen käännetty hummerimerta toimi puhelinpöytänä. Vinosti sitä vastapäätä oli keittiötila.

Amiraali seisoi paljasjaloin pesualtaan ääressä yllään turkoosinvärinen golfpaita ja esiliinan suojaamat punaiset bermudasortsit.

"Istukaa, kommodori. Tämä ei kestä kuin hetken." Amiraali hankasi pontevasti rasvaista paistinpannua. "Oletteko koskaan syönyt vastapyydettyä kalaa aamiaiseksi?"

"En ole, herra amiraali."

"Kokeilkaa."

Amiraali raapi kynsillään palanutta karstaa paistinpannusta. "Ja mikä suo minulle tämän odottamattoman kunnian?" hän kysyi. "Älkää vain sanoko, että eilen vesille laskemamme laiva on uponnut?"

"Ei ole, herra amiraali. Mutta kuten tiedätte, koneenne lähtee puolelta päivin Portlandin kentältä. Ajattelin itse kyyditä teidät lentokentälle."

Amiraali katsoi häneen hämmästyneenä. "Ettekö saanut viestiäni? Olitte varmaan ehtinyt lähteä, ennen kuin soitin. Jään tänne ainakin viikoksi." Amiraali keskittyi taas paistinpannuun, josta hän nyt yritti haarukalla irrottaa palanutta ruokaa. "Minulla on tästä paikasta onnellisia muistoja. Siksi olen iloinen, että varasitte minulle majapaikan täältä ettekä jostakin typerästä motellista. Vaimoni ja minä olimme tällä samalla seudulla lähes neljäkymmentä vuotta sitten. Asuimme juuri tällaisessa mökissä. Se oli ihanaa aikaa. Poimimme kukkia, kävelimme käsi kädessä rannalla. Niin, ja veneilimme. Olimme paljon vesillä. Purjehdimme etupäässä. Ajattelin jäädä vähäksi aikaa ja elää uudelleen muistoja."

Hän sulki vesihanan ja tarkasteli paistinpannua. "Tätä ei saa puhtaaksi muulla kuin veneenpohjan putsausaineella." Hän viskasi pannun jätesankoon.

"Herra amiraali", kommodori Carnes aloitti, "oli minulla toinenkin syy. Tulin pyytämään anteeksi sitä eilistä tapausta."

"Mitä tapausta?" Amiraali Deering katsoi hämmästyneenä. "Ai, tarkoitatte sitä naista. Unohtakaa se. Minä olen unohtanut." Hän naurahti. "Tosin en ole tottunut olemaan alempiarvoisen upseerin haukuttavana."

"No jaa, neiti McCoy . . ."

"Komentaja McCoy! Opin sen eilen. Pyysikö hän teitä pyytämään anteeksi?"

"Ei, herra amiraali."

"Hyvä", amiraali sanoi. "Sillä minä olin syypää. Ensin olin vähällä ajaa hänet upoksiin ja sitten eilen laskin hänestä leikkiä. Hänellä oli oikeus suuttua. Olin pölvästi." Amiraali riisui esiliinansa. "Peggy McCoy . . ." Hän mietti nimeä. "Ainakin hänessä on pontta ja puhtia. Rohkeutta. Sitä paitsi hän on palvellut merivoimissa. Mitä muuta hänestä tiedätte?"

"Hän on yli kuudenkymmenen ja syntyisin täältä lähistöltä. Hän liittyi sairaanhoitajana merivoimiin sodan alussa ja hänet lähetettiin eteläiselle Tyynellemerelle. Hän palveli sairaanhoitajana myös sodan jälkeen."

Amiraali nyökkäsi. "Sairashytissä ei takuulla lorvailtu tekosairaana, mikäli se hänestä riippui. Onko hän naimisissa?"

"Ei ole, herra amiraali. Eikä ole tietääkseni koskaan ollutkaan."

"No, se ei kuulu meille", amiraali sanoi. "Palaatteko takaisin telakalle?"

"Palaan, herra amiraali", kommodori vastasi.

"Sitten varmaan voitte heittää minut Whitbyn autovuokraamoon. Ajattelin vähän tutustua seutuun."

Amiraali katosi makuuhuoneeseen ja palasi hetken kuluttua yllään sama paita mutta jalassa valkoiset puuvillahousut ja mustat kengät. Hän lähti etuovelle, pysähtyi.

"Ette voi uskoa, kuinka iloinen olen näistä muutamista päivistä. Kotona kuljeskelisin pitkin golfkenttää muiden vanhojen dinosaurusten kanssa, mutta täällä aion tehdä jotakin ihan muuta. Poikkeuksellista."

"Aivan niin, herra amiraali." Kommodori Carnes avasi amiraalille oven, mutta tämä jäi katsomaan häneen.

"Asuuko komentaja McCoy täälläpäin?"

"Kyllä, herra amiraali. Vähän matkaa Hasty Harborista etelään."

"Ainakin hän uskaltaa olla oma itsensä, sen hänestä voin sanoa." Amiraali murahti ja astui ulos ovesta.

Ahkera kirjoituskoneen naputus tervehti Peggyä hänen lähestyessään iltapäivällä Dodgen Venepalvelun toimistoa. Hän avasi verkko-oven ja näki Sarahin hakkaavan tarmokkaasti vanhaa kirjoituskonetta.

"Hei, Peg", Sarah sanoi. Hän lakkasi kirjoittamasta ja etsi jotakin pöydällä olevasta sanakirjasta. "Joskus en kerta kaikkiaan muista, kuinka *Eulamellibranchiata* kirjoitetaan", hän sanoi jatkaen kirjoittamista.

Peggy istahti vastapäisen pöydän reunalle. "Ja mikä on *Eulamellibranchiata*? Kysyn ihan siltä varalta, jos sattuisin törmäämään siihen jonakin pimeänä iltana."

Sarah vilkaisi häneen. "Ne ovat nilviäisiin kuuluvia kaksikuorisia tasaparisimpukoita, joilla on litteä ruumis ja saranakuori."

"Kuulostaa siltä kuin ne eivät liittyisi Venepalvelun laskuihin."

"Ne kuuluvat gradu-työhöni. Koska pääaineeni on meribiologia, päätin tehdä gradu-työni Keski-Mainen rannikon kotoperäisistä simpukoista. Niistä ei ole tehty kunnon tutkimusta viiteentoista vuoteen."

"Sepä vahinko. Kuulostaa kauhean tieteelliseltä. Mutta eikö tuollaisen nuoren kauniin tytön pitäisi käydä treffeillä?"

Sarah kohautti hartioitaan. "Ei ole aikaa. Sitä paitsi täällä ei ole ketään, jonka kanssa haluaisin mennä. Useimmat pojat kalastavat isänsä apuna. Kuka haluaa mennä treffeille haistelemaan kalan hajua?"

Peggy nousi ja vilkaisi ulos ikkunasta. "Pojat ovat tuoneet *Free Spiritin* laituriin. Parasta lähteä."

"Niin muuten, millaista oli eilen vesillelaskussa?" Sarah kysyi. "Lehdessä sanottiin, että amiraalin puhe oli paras mitä pitkiin aikoihin on kuultu."

"Minunkin mielestäni puhuja oli loistava. Siihen asti kunnes tapasin hänet henkilökohtaisesti. Kävi ilmi, että hän ohjasi laivaa, joka melkein upotti minut. Ja vastaanotolla hän puhui siitä, kuin se olisi ollut hyväkin vitsi."

"Mitä sinä teit?"

"Käskin hänen painua helvettiin."

"Sanoitko todella niin?"

"Sanoin ja myös tarkoitin sitä." Peggy lähti ovea kohti mutta pysähtyi. "Lehti oli oikeassa. Puhe oli hyvä."

Hän kääntyi ja käveli ovesta ulos.

Tunnin kuluttua Sarah oli ponttonilaiturilla auttamassa nuorta tyttöä kiinnittämään Lightning-luokan veneen keulaharusta. Kun työ oli tehty, Sarah kääntyi laituriin päin ja näki pitkän turkoosinväriseen paitaan ja valkoisiin housuihin pukeutuneen vanhahkon miehen, joka näytti olevan avun tarpeessa.

Sarah nousi portaat laiturille. "Voinko auttaa?" hän kysyi tullessaan miehen luo. "Olen Sarah Dodge."

"Hyvää päivää, neiti Dodge", mies sanoi. "Minä olen Charles Deering."

"Oletteko te amiraali Deering?"

"Kyllä vain. Kuulin, että täältä saisi vuokrata purjeveneen."

Sarah hymyili epäröiden. "Kyllähän me veneitä vuokraamme. Millaista venettä olitte ajatellut?"

"Jotakin sopivaa. Kaksikymmentäviisi tai kolmekymmentä jalkaa." Hän naurahti. "Ei sen tarvitse olla tuulennaukuja."

Sarah vilkaisi ponttonilaiturin kauimmaiseen päähän. "Äsken palautettiin vene, mutta en usko sen olevan sitä mitä olitte ajatellut."

"Millainen vene se on?"

"Kahdentoista jalan Cape Cod -kevytvene."

Mies katsoi häneen. "Varjelkoon, kahluualtaassako sillä purjehditaan?"

"Olen pahoillani. Tällä hetkellä meillä ei ole muuta", Sarah sanoi tyynesti.

Mies kohautti olkapäitään. "Siinä tapauksessa kokeilen sitä."

"Tulkaa mukaan, niin kirjoitan vuokraussopimuksen."

He menivät toimistoon. Kun sopimus oli valmis, amiraali allekirjoitti sen ja maksoi käsirahan. Sitten Sarah vei hänet ponttonilaiturille, jossa kaksi pikkupoikaa laittoi onkiinsa syötin ja värikkään kohon. Heitä vastapäätä vedessä keinui pieni sininen purjevene, jossa oli keltainen raita.

Amiraali tarkasteli pientä venettä. "Muistuttaa veneitä, joita lapsena tein pähkinänkuorista ja hammastikuista." Hän astui veneeseen ja viittasi kädellään veden yli. "Tuolla on kai väylä, josta päästäisee jonnekin."

"Kerrenacjoelle", Sarah sanoi. "Ja Mainenlahdelle. Muistakaa varoa väylän suulla olevia kiviä. Tosin tuuli on heikko. Teillä ei pitäisi olla vaikeuksia. Hyvää matkaa." Hän käänsi veneen keulan ulosmenosuuntaan.

Tuuli oli tasainen ja kuljetti amiraalia nopeammin kuin hän oli odottanut. Hän oli kuitenkin luottavaisella mielellä. Venettä oli helppo käsitellä, hän rauhoitti itseään.

Ensimmäinen purjehdustaktinen haaste tuli amiraalin lähestyessä Hasty Harborista ulos johtavaa väylää. Kaukaa katsoen se oli näyttänyt kohtuullisen purjehduskelpoiselta. Lähempänä hän kuitenkin näki, kuinka todella kapea se oli. Hän arveli silti pystyvänsä purjehtimaan siitä tarvitsematta enää muuttaa suuntaa.

Hän vilkaisi taakseen satamaan päin ja veti pitkään ja syvään henkeä. Hän oli iloinen siitä, että purjehdustaito oli palautunut näin nopeasti. Samassa hän muisti unohtaneensa pukea ylleen

oranssinvärisen pelastusliivin, joka oli hänen jalkojensa vieressä. Pitäisi pukea se, hän ajatteli, mutta se olisi tehtävä yhdellä kädellä, kun toisella kädellä olisi käsiteltävä peräsintä ja purjetta.

Hän pelästyi nähdessään sataman suun takana olevat valtavat kivet. Hän ohitti ne kuitenkin vaikeuksitta. Hän päästi avotuuleen ja höllensi purjetta. Vene ponnahti eteenpäin purjeen täyttyessä.

Joelle päästyään hän valitsi tuulen suuntaisen kurssin, joka antoi hänelle tilaisuuden katsella karun kaunista Mainen rannikkoa. Suoraan edessä oli korkea kallioniemeke. Sen takaa tuli näkyviin suuri harmaa kartanomainen kaksitorninen rakennus. Hiekkarannalla nuori pari käveli ajopuiden joukossa. Amiraali muisti, kuinka hän vuosia sitten oli ollut nuoren vaimonsa kanssa samanlaisella kävelyllä.

Amiraali purjehti merelle päin muutaman minuutin. Luoviminen kävi vaivattomasti. Veneen koon ja merikelpoisuuden hänessä alkuun herättämistä epäilyksistä huolimatta sitä oli hyvä käsitellä. Silti hän oli kauempana rannikosta kuin oikeastaan halusi, ja hän käänsi veneen viistoon sitä kohti.

Kun amiraali taas katsoi merelle, hän huomasi suoraan edessä tumman kiiltävän esineen, joka juuri ja juuri vedenpinnan yläpuolella näkyen odotti, että hänen veneensä törmäisi siihen.

Hän käänsi peräsintä. Vene kääntyi myötätuuleen purjeiden yhtäkkiä pullistuessa, ja ennen kuin arvasikaan amiraali kohosi ilmaan ja lennähti laidan yli veneen keikahtaessa kumoon.

Hän tuli pärskien ja puuskuttaen ja käsillään huitoen pintaan. Hän tunsi kätensä koskettavan jotakin litteää esinettä ja tarttui siihen. Katsoessaan hän näki pitävänsä kiinni veneen nostokölistä. Runko oli kyljellään vedessä.

Hän oli saamansa koulutuksen mukaisesti vähällä huutaa: Mies yli laidan! Mutta karjaisikin sen sijaan: "Apua!"

Hän mietti, olikohan rannalla kävelevä nuori pari nähnyt hänen onnettomuutensa ja olisivatko he tulossa apuun.

"Auttakaa!" hän huusi kovemmin ja totesi masentuen, että hän ja hänen pieni veneensä ajautuivat hitaasti merelle.

"Apua! Kuuleeko kukaan? Apua!"

"Rauhoittukaa! Minä kuulen. Pitäkää kiinni."

Ääni tuli amiraalin takaa noin kolmenkymmenen metrin päästä. Hän yritti kääntyä katsomaan pelastajaansa mutta ei onnistunut, sillä hänen olisi täytynyt päästää irti kölistä.

Lähestyvä ääni huuteli: "Tulossa ollaan. Pitäkää kiinni."

Mies teki niin kuin käskettiin. Pian hän näki valkoisen purjeveneen tulevan. Samassa pelastusliivi loiskahti hänen viereensä.

”Älkää yrittäkö pukea sitä nyt”, naisääni sanoi. ”Pitäkää siitä kiinni ja päästäkää irti veneestä. Yritän kääntää sen.”

Jälleen amiraali noudatti ohjeita ja puristi liiviä rintaansa vasten. Hetken kuluttua hänen veneensä kääntyi oikein päin. Samassa hänen pelastajansa oma vene ilmestyi hänen viereensä, ja hän tarttui heitettyyn köyteen.

Peggy seisoi *Free Spiritin* istuinlaatikossa. Hän katseli miehen kasvoja ja otsalla riippuvia märkiä valkoisia hiuksia. Hän ei sanonut mitään.

Samalla hetkellä amiraali kohotti päänsä ja katsoi Peggyyn. ”Mitä kuuluu, komentaja?” hän sanoi.

”Parempaa kuin teille”, Peggy vastasi. ”Pääsettekö veneeseeni?”

”En tiedä. Minä kokeilen.” Amiraali alkoi ponnistella laidan yli. Pää alhaalla ja käsiään kurottaen hän mätkähti veneeseen.

Hän nousi nopeasti istumaan. ”Tässä ollaan”, hän sanoi. ”Kiitos että pelastitte minut. Tarkoitan, että olipa hyvä että olitte purjehtimassa tänään.”

”Minä purjehdin joka päivä”, Peggy sanoi. Hän kiinnitti köyden amiraalin veneeseen ja otti sen hinaukseen.

”Nyt istutte keskellä tyyrpuurin puolella”, Peggy määräsi. ”Minun on luovittava päästäkseni ylävirtaan. Luoviminen muuten tarkoittaa sitä, että purjeet käännetään ja lähdetään toiseen suuntaan. Eli käännetään kurssia.”

”Tiedän, mitä luoviminen on”, amiraali sanoi hiukan tuohtuneena. ”Osaan purjehtia.”

Peggy katsoi häneen.

”Se mikä äsken tapahtui, oli tapaturma”, amiraali jatkoi. ”Käännyin jotta en olisi ajanut karille, ja vene kaatui.”

”Tässä osassa jokea ei ole kareja”, Peggy totesi kuivasti. ”Näitte luultavasti kelluvan tukin.”

”Olen purjehtinut paljon nuoruudessani. Mutta olen tainnut unohtaa yhtä ja toista”, amiraali myönsi.

Hän oli kiitollinen, ettei toinen sanonut mitään. Sen sijaan Peggy tarkasteli purjeita. ”Joka tapauksessa meidän olisi nyt aika kääntyä.”

”Te olette kapteeni. Sanokaa, mitä teen.”

”Kun huudan hep, kyyristykää istuinlaatikkoon, jotta puomi pääsee heilahtamaan ylitsenne. Selvä”, hän sanoi. ”Hep!”

Amiraali kyyristyi matalaksi istuinlaatikon pohjalle ja piti päänsä alhaalla. Peggy veti peräsimen varren itseensä päin ja painoi myös päänsä alas puomin heilahtaessa heidän ylitseen. Heti isopurje ja halkaisija pullistuivat, ja *Free Spirit* muutti suuntaa. Amiraali kohottautui ja istuutui istuinlaatikon vastakkaiselle puolelle.

Hän nojasi laitaan ja tunsi auringon lämmön kasvoillaan. Mutta hänen vaatteensa olivat märät, ja tuuli sai hänet värisemään. Kengissä litisi vesi. Hän avasi nauhat, riisui kenkänsä ja tyhjensi ne laidan yli. Sitten hän pani ne istuinlaatikon pohjalle kuivumaan. Kääntyessään takaisin amiraali näki Peggyn tuijottavan häntä. Yhtäkkiä Peggy nauroi.

”Anteeksi”, hän sanoi. ”Mutta näytätte surkealta.”

”Niin varmasti. Onneksi minut kuvattiin lehtiin eilen eikä tänään. Siitä puheen ollen . . .” Hän vaikeni ja jatkoi: ”Olen teille anteeksipyynnön velkaa. Tein väärin puhuessani sillä tavalla. Ja te teitte oikein pannessanne minut järjestykseen.”

”Kiitos”, Peggy sanoi.

He katsoivat toisiinsa vaivautuneen hiljaisina. Lopulta Peggy sanoi: ”Voisitteko pitää peräsintä? Haluan korjata halkaisijaa.”

”Kyllä toki.” Amiraali siirtyi Peggyn paikalle peräsimen varren viereen Peggyn hivuttautuessa keulaan.

Peggyn polvistuessa painiskelemaan halkaisijan kanssa amiraalilla oli tilaisuus tarkastella häntä. Erityisesti amiraalia kiinnosti vanha merimieslakki. Liittyiköhän siihen jokin tarina, hän mietti.

”Voi perhana!” Peggy istahti. ”Anteeksi, mutta tästä halkaisijasta on ollut harmia koko viikon.”

Hän liukui pitkin kantta ja palasi paikalleen peräsimen varteen. Amiraali siirtyi istumaan laitaa vasten.

”Mikä siinä on vikana?” hän kysyi.

”Liikaa löysää. Halkaisijan haruksen vanttiruuvi täytyy uusia.”

Amiraalikin kurottui tutkimaan halkaisijaa ja nyökkäsi. ”Mahdollisesti. Mutta ainakin myötäisessä voisitte levittää halkaisijan spiirapuomilla.”

Peggy soi amiraalille lyhyen mutta odottamattoman hymyn. ”Taidatte tietää jotakin purjeveneistä”, hän sanoi.

”Yhtä ja toista”, amiraali vastasi ja hymyili hänkin.

KELLO oli runsaasti yli neljän *Free Spiritin* ja sen hinaaman pienemmän veneen lopulta saapuessa satamaan ja lipuessa kohti Venepalvelun laituria.

”Neiti McCoy?” Amiraali päätti sittenkin kysyä lakista. ”Tuo teidän lakkinne – merimieslakki – näyttää aidolta. Tuollaisia käytettiin laivastossa sodan aikana.”

”Se on aito”, Peggy vastasi. ”Sain sen laivastossa palvelevalta ystävältä.”

"Oliko hänkin mukana eteläisen Tyynenmeren taisteluissa?"

Peggy nyökkäsi. "Se on pitkä tarina."

Hetken kuluttua he lähestyivät ponttonilaituria. Peggy teki laajan lenkin ja tuli hitaasti vauhtia hiljentäen laituriin. Amiraalin pitäessä kiinni pollarista Peggy hyppäsi laiturille ja sitoi *Free Spiritin* keulanpuoleisen kiinnitysköyden.

Amiraali otti kenkänsä *Free Spiritin* istuinlaatikosta ja palasi omaan veneeseensä. Hän huomasi, että laiturilla olleet pikkupojat olivat unohtaneet syöttilaatikkonsa ja vapansa laiturin päähän.

Amiraali sitoi veneensä pollariin ja polvistui auttamaan Peggyä irrottamaan hinausköyden.

"Kiitos vielä kerran, että pelastitte minut", hän sanoi.

Peggy kohautti hartioitaan. "Enhän voinut antaa teidän hukkua."

"Kuulkaa", amiraali sanoi. "Olen päättänyt jäädä Maineen joksikin aikaa. Ehkä voisin soittaa, niin voisimme tavata."

Peggy kavahti seisomaan. "En oikein tiedä." Hän oli hämmentynyt. "Jos kerran liikuskelette täälläpäin, tapaamme joka tapauksessa." Puhuessaan Peggy perääntyi takaperin. "Minulla on paljon kaikenlaista puuhaa. Minä . . ."

Liian myöhään amiraali huomasi poikien syöttilaatikon Peggyn takana. Hän yritti huutaa. Mutta Peggyn vasen kantapää osui laatikkoon, oikea jalka ongenvapoihin, ja pelästyneesti henkäisten, kädet levällään Peggy putosi takaperin laiturilta.

Amiraali loikkasi reunalle juuri kun Peggyn pää ja kädet tulivat pintaan vähän matkan päässä laiturista.

"Apua!" Peggy huusi. "Heittäkää minulle jotakin!"

Amiraali sieppasi hinausköyden ja heitti sen pään Peggylle. Peggy yritti tarttua siihen, muttei ylettynyt.

"Vesi on jääkylmää! Auttakaa!"

Samassa amiraali tajusi, ettei Peggy osannut uida.

"Pysykää pinnalla!" hän huusi. "Minä tulen!"

Ja amiraali hyppäsi veteen.

4

"ONKO Carnes? Deering täällä . . ."

Kommodori Carnes oli tullut toimistoonsa varhain aamulla eikä ollut varautunut näin äkkipäiseen puhutteluun. Puhelimessa raikuvaa ääntä käytti henkilö, joka oli komentanut lippulaivaa.

"Carnes, oletteko siellä?"

"Olen . . . Olen kyllä, herra amiraali." Kommodori Carnes oli jo toipunut sen verran että saattoi ottaa mukavamman asennon tuolissaan. "Kuinka olette viihtynyt Mainessa?"

"Oikein hyvin. Paitsi eilen olin vähällä hukkua. En tietenkään oikeasti. Mutta putosin mereen. Vuokrasin Hasty Harborista pienen veneen ja onnistuin keikahtamaan kumoon."

Kommodorin mielessä vilisti kuvia amiraalista räpiköimässä avuttomana meressä.

"Ja voitteko arvata, kuka minut pelasti?" amiraali kysyi. "Kukapa muu kuin komentaja McCoy."

"Peggy McCoyko?" Kommodori ryhdisti asentoaan.

"Voitte uskoa, että minua nolotti. Vaan mitäpä siitä. Päätin, että tarvitsen muutaman oppitunnin purjehduksessa."

"Tilanteen huomioon ottaen se tuntuu" – Carnes etsi sanaa – "tarkoituksenmukaiselta."

"Osaan toki purjehtia. Mutta pieni muistin virkistäminen ei olisi pahitteeksi. Onko alaisissanne ketään, joka osaa purjehtia?"

"On varmasti", Carnes vastasi. "Vilkaisen nimilistaa." Juuri silloin hänen silmiinsä osui pöydän kulmalla oleva aliluutnantti Joseph M. Marinon siirtoanomus. Hyvä mies tämä Marino, kommodori ajatteli. Hän muisti, että Marino oli joskus maininnut kuuluneensa merisotakoulun purjehdusjoukkueeseen.

"Amiraali", kommodori sanoi, "luulen että muuan nuori mies voi auttaa teitä."

"Kuka hän on? Ei kai vain joku pursimies, joka ei ole eläissään purjehtinut muulla kuin uimarenkaalla?"

"Ei, herra amiraali. Tämä on aliluutnantti. Hänen nimensä on Marino."

"Marino . . . Ainakin hänellä on merellinen nimi. Koska hän voi pitää ensimmäisen tunnin?"

"En tiedä, minä . . ."

"Sopiiko kahdelta tänään iltapäivällä?"

Kommodori lehteili päiväkirjaa. "Hän ei ole lähiaikoina meripalvelusvuorossa", Carnes sanoi. "Voin antaa hänet käyttöönne. Missä hän voi tavata teidät? Mökilläkö?"

"Ei. Sovitaan, että hän tulee Dodgen Venepalveluun. Se on Hasty Harborissa", amiraali lisäsi ja sulki puhelimen.

PEGGY päätti lähteä Whitbyyn heti aamusta. Yhdeksältä lämpötila oli kivunnut kahteenkymmeneenyhteen asteeseen ja jatkoi nopeasti nousuaan. Viisitoista yli yhdeksän hän ajoi pohjoiseen kohti Whit-

byä kiinnittämättä sanottavasti huomiota vastaantuleviin autoihin ja retkeilijöihin, joita virtasi solkenaan kohti rantoja hellettä pakoon.

Peggy yritti olla ajattelematta eilistä tapahtumaa. Sen jälkeen kun amiraali oli kiskonut hänet vedestä, hän oli mutissut hämmentyneenä kiitoksensa ja kiiruhtanut kotiin.

Totuus oli, että laivaston risteilijän kanssa kolme päivää sitten sattuneen täpärän tilanteen jälkeen hänen elämästään oli kadonnut se huolellinen järjestys, josta hän ylpeili. Hän myönsi olevansa hämmentynyt – hämmentynyt amiraalista, siitä millainen mies tämä todella oli ja tämän huolettomasti esittämästä tapaamisehdotuksesta. Mutta eniten hämmennyksissään hän oli itsensä takia. Halusiko hän vaarantaa huolellisesti rakentamansa ja suojelemansa yksinäisen naisen elämänsä?

Saavuttuaan lopulta Whitbyyn hän pysäköi autonsa Maine Streetille. Häntä lähinnä oli Whitbyn Venetarvike – "Olemme palvelleet merenkulkijoita vuodesta 1848" – ja sen toisella puolella Crofutin apteekki. Pankkitalon seinässä valotaulu ilmoitti kellonajan ja lämpötilan. Kello oli 10.16 ja lämpötila 29 astetta.

Peggyn tuli kuuma, kun hän katseli valotaululla syttyvää ja sammuvaa hellelukemaa. Kadun toisella puolella olevassa jäätelökioskissa riitti jo asiakkaita. Peggy meni kadun yli, osti jäätelötötterön ja istuutui kioskin vieressä olevalle penkille.

Siinä istuessaan hän katseli ohikulkijoita. Lopulta hän näki nuoren parin. Tyttö oli vähän päälle parinkymmenen. Hän oli sairaanhoitajan puvussa. Poika oli muutaman vuoden vanhempi, vaaleatukkainen. Hänellä oli hiekanruskeat puuvillahousut ja valkoinen lyhythihainen paita. He olivat kävelleet käsi kädessä, mutta nyt he äkkiä pysähtyivät ja ympärillä olevat ihmiset unohtaen syleilivät ja suutelivat toisiaan kiihkeästi. Teko oli niin kertakaikkisen sopimaton tähän ympäristöön, että Peggy vetäisi tahattomasti henkeä. Pitkän tovin kuluttua pari otti taas toisiaan kädestä ja jatkoi matkaansa.

Ehkä se johtui heidän iästään, tytön sairaanhoitajanpuvusta, pojan vaaleista hiuksista. Johtuipa mistä tahansa, vertailu häneen ja Tomiin oli väistämätön. Hän ja Tom – hekin olivat olleet hyvin rakastuneita. Entäpä jos sotaa ei olisi ollut. Entäpä jos Tom olisi ollut kotoisin täältä Mainen rannikolta. Entäpä ... entäpä ... Mutta oli ollut sota, ja vain hän oli nähnyt sen päättyvän.

Ja tänään, hän ajatteli, tässä minä, yli kuusikymmenvuotias nainen, istun ja katselen kun elämäni ja maailma kulkevat ohitseni.

Kuului jarrujen vinkunaa. Pienoisbussi ajoi jalkakäytävän viereen ja pysähtyi. Joka aamu tämä bussi toi Whitbyn vanhustentalon asukkaita keskustaan ostoksille. Peggy katseli, kun bussin matkustajat laskeutuivat hitaasti jalkakäytävälle.

Kaksi heistä kiinnitti Peggyn huomion. He olivat lähellä kahdeksaakymmentä oleva hitaasti liikkuva pariskunta. Mies käytti kävelykeppiä mutta vaikutti muuten reippaalta. Lyhyellä ja pyöreällä lapsenkasvoisella naisella oli mustat lasit ja leveälierinen hattu. Hän käveli pää kumarassa ja pysähtyi aina neljän tai viiden askelen kuluttua. Joka kerta myös mies pysähtyi. Joka kerta hän otti vaimoaan käsivarresta, puristi sitä ja kuiskasi jotakin hellästi. Sitten he taas lähtivät yhdessä ja ottivat neljä tai viisi askelta.

Jälleen entäpä jos. Entäpä jos Tom ja minä olisimme menneet naimisiin, kuten olimme toisillemme luvanneet. Entäpä jos olisimme sodan jälkeen tulleet tänne Whitbyyn elämään yhdessä – saamaan lapsia, nukkumaan vieretysten suuressa pylvässängyssä, josta olimme puhuneet, lennättämään kesällä leijoja rannalla, heräämään talviaamuina lumimyrskyyn – kunnes jonakin päivänä mekin olisimme olleet kahdeksankymmenen. Ehkä mekin kävelisimme noita neljää tai viittä askelta vapisevin jaloin – mutta yhdessä? Entäpä jos ...

Peggy söi jäätelönsä ja kiiruhti autoonsa.

Tasan kello kaksi iltapäivällä amiraali seisoi Dodgen Venepalvelun laiturin päässä katselemassa vesilläliikkujia. Hän arveli, että hänen avukseen määrätty upseeri olisi luultavasti joku nuori aristokraattinen Yalesta valmistunut luutnantti, joka reservin upseerin koulutusjaksonsa päätyttyä palaisi takaisin Wall Streetille ja New Yorkin purjehduskerhoon.

Siksipä hän ei ollut valmistautunut kohtaamaan upseeria, joka astui ulos toimiston lähelle pysähtyneestä mustasta laivaston autosta. Olihan hänkin toki nuori. Lisäksi hänellä oli pituutta runsaat satakuusikymmentä senttiä (eikö laivastossa ollut pituudella alarajaa?), musta kihara tukka ja kasvot, jotka olivat pyöreät ja punahehkuiset kuin Napolin aurinko.

Tuntemisen ilme ja kädenheilautus saivat amiraalin vakuuttumaan, että tässä oli Carnesin lähettämä mies. Aliluutnantti oli pukeutunut valkoisiin kesähousuihin ja paitaan. Lähestyessään amiraalia hän pysähtyi ja tervehti.

"Herra amiraali, aliluutnantti Marino. Joseph Marino. Kommodori Carnes arveli, että minusta olisi teille jotakin apua."

Amiraali vastasi tervehdykseen, ja he puristivat kättä.

"Niin. Olen purjehtinut muutamia vuosia sitten", hän vakuutti aliluutnantille, "mutta haluaisin vähän virkistää taitojani. En tosin usko olevani kovin suuressa avun tarpeessa."

"Selvä on, herra amiraali."

"Olen käsittänyt, että olette itse hyvä purjehtija."

Joe hymyili ystävällisesti. "Pitää paikkansa, herra amiraali. Olin Yhdysvaltain merisotakoulun purjehdusjoukkueen johtaja."

"Oletteko Annapolisin miehiä?"

"Olen, herra amiraali." Joe hymyili taas. "Niin kuin tekin. Teitä muistellaan siellä lämpimästi. Kuulin, että teitä kutsuttiin siellä Rämäpää-Deeringiksi. En tosin koskaan päässyt perille mistä syystä."

Amiraali kohautti hartioitaan. "Kerron sen teille joskus. Mutta nyt haluaisin päästä vesille."

"Hyvä. Vuokraanko meille veneen?"

"Ei tarvitse", amiraali sanoi olkansa yli lähtiessään laskeutumaan portaita. "Minulla on vene, jonka vuokrasin eilen."

Joe tuli portaille ja pysähtyi äkkiä. Ponttonilaiturilla seisoi pitkä vaalea tyttö. Hän oli selin, eikä Joe muistanut pitkiin pitkiin aikoihin nähneensä mitään näin lumoavaa. Tytön hiukset ulottuivat puoliväliin selkää, ja hänen ruskettuneet säärensä olivat pitkät, hoikat ja muodoltaan ihastuttavat.

Tyttö kääntyi, ja silloin Joe näki hänen profiilinsa. Tyttö oli enemmän kuin hyvä, hän oli fantastinen! Upeat linjat keulasta ahteriin. Ja voi taivas mikä ryhti!

Samassa amiraali puhutteli tyttöä. Joe harppoi portaat alas heidän luokseen.

"Neiti Dodge", amiraali viittasi Joeen, "tämä on aliluutnantti Marino."

Sarah katsoi Joeen. Hän nyökkäsi välinpitämättömästi, mutta kumpikaan ei sanonut mitään. Joe oli tyttöä viisi senttiä lyhyempi, mutta siihen hän oli tottunut, eikä se vaivannut häntä. Hän hymyili ja nyökkäsi.

"Ja tämä on neiti Dodge", amiraali jatkoi. "Vuokrasin häneltä eilen veneen."

"Niinkö?" Joe kysyi iloisesti. "Millaisen veneen?"

Amiraali osoitti lähelle kiinnitettyä pientä sinistä purjevenettä.

Joe katseli sitä otsa rypyssä. "Pystytte varmaan käsittelemään suurempaakin venettä", hän sanoi. "Olenko oikeassa, herra amiraali?"

"No. Niin, tietenkin." Amiraali selvitti kurkkuaan.

"Katson, mitä muuta meillä on." Nyt Sarah vuorostaan rypisti otsaansa. Hän kääntyi ja lähti portaiden suuntaan.

"Toivottavasti ette pahastunut, herra amiraali", Joe sanoi. "Tarkoitan, että voitte mennä nurin näin pienellä veneellä."

"Aivan niin. Isompi vene on parempi. Turvallisempi. Hyvä ajatus." Amiraalista alkoi tuntua, että kommodori Carnes oli sittenkin tehnyt oikein lähettäessään juuri tämän nuoren miehen."

Sarah tuli portaiden yläpäähän. "Meillä olisi Lightning vapaana." Hän katsoi suoraan Joeen ja kysyi: "Hyväksyttekö sen, aliluutnantti Marino?"

Joe hymyili vilpittömästi. "Joo. Tietty. Lightning käy hyvin. Paljon kiitoksia, neiti Dodge."

Hetken kuluttua nuori poika toi yhdeksäntoista jalan sinisen Lightning-luokan purjeveneen ponttonilaituriin. Joe tarkasti veneen ja kokeili köysiä.

"Onko se merikelpoinen?" amiraali kysyi katsellen Joen puuhia.

"Loistokunnossa", Joe ilmoitti. "Lähdemmekö?"

"Lähdetään."

Amiraalin astuttua veneen keskiosaan ja siirryttyä perään Joe nousi veneeseen, työnsi kätensä keulakannen alle ja otti sieltä kaksi pelastusliiviä.

"Parasta pukea nämä ylle", Joe sanoi antaen toisen amiraalille. "Arvatkaapa, mitä merivoimat tekisivät minulle, jos kadottaisin yhden heidän amiraaleistaan mereen? Saisin sata vuotta arestia."

Amiraali pudisti päätään. "Eläkkeellä olevan amiraalin kadottamisesta saa vain viisikymmentä vuotta."

He pukivat liivit ylleen, ja laiturilla odottanut poika auttoi heitä irrottamaan köydet.

"Harjoittelemme muutamia liikkeitä tuolla joella", nuori mies sanoi. "Joten purjehdimme vasemman puolen halsseilla kohti tuota vajaa." Joe osoitti sataman toisella puolella olevaa hylättyä venevajaa.

Amiraali oli toista mieltä. "Oikean puolen halsseilla pääsisimme . . ."

"Herra amiraali", Joe keskeytti, "halusitte purjehdustunteja. Minut on määrätty antamaan niitä. Tiedätte myös, että aluksessa voi olla vain yksi päällikkö. En aseta itseäni teidän yläpuolellenne, mutta juuri nyt, kaikella kunnioituksella, herra amiraali, olen teidän opettajanne." Häntä nolotti yhtäkkiä puhutella paljon vanhempaa miestä kuin merisotakoulun ensiluokkalaista. Hän epäröi ja

jatkoi. ”Haluaisin siis vasemman puolen halsseilla tuon vajan suuntaan.”

”Selvä on, kapteeni.” Amiraalin vastaus tuli heti, spontaanisti ja luontevasti. Se hämmästytti heidät molemmat. He katsoivat toisiinsa hetken ja alkoivat samassa nauraa.

Koristeellisten ikkunalautojen maalaaminen oli hidasta. Peggy oli koko iltapäivän maalannut tasaista tahtia, levittänyt valkoista maalia talonsa pitkään länsiseinään. Mutta kun hän ryhtyi maalaamaan makuuhuoneen ikkunoiden puuleikkauksin koristettuja reunuslautoja, tahti hidastui. Helle oli jatkunut koko päivän, ja maalatessaan Peggy oli monta kertaa ajatellut, että olisi ollut parempi viettää päivä vesillä.

Peggy tuli alas tikapuilta ja tarkasteli kättensä työtä. Hän huomasi maalitta jääneen kohdan. Se saisi odottaa. Taivas oli jo vetäytymässä pilveen, ja yöllä luultavasti sataisi.

Peggy meni keittiöön ja pesi maalin pois käsistään. Katsoessaan ikkunasta hän vasta nyt huomasi monen kilometrin päässä merellä sumumuurin, joka sulautui saumattomasti harmaaseen veteen. Tänään ei voisi enää tehdä muuta kuin syödä varhain, ottaa kirjan ja mennä vuoteeseen.

Hän avasi jääkaapin ja otti pakastelokerosta rasian. Siinä oli hänen päivällisensä, jotakin pussissa lämmitettävää lihasekoitusta ja tahmeaa ruskeaa kastiketta.

Peggy viskasi rasian takaisin pakastelokeroon, meni puhelimen luo ja pyöritti numeron.

Kesti hetken, ennen kuin Sarah vastasi. ”Dodgen Venepalvelu.”

”Peggy täällä, hei!” Hän veti keittiön jakkaran luokseen ja istuutui sille. ”Kuule, tulisitko päivälliselle tänään? Tänne meille.”

”Peg . . .”

”Tietysti keksin tämän vähän liian myöhään. Mutta minulla on spagettia ja salaattiaineet. Ajattelin . . .”

”En voi tulla”, Sarah sanoi katkaisten Peggyn lauseen. ”Peg, onko jokin hullusti?”

Kysymys yllätti Peggyn. ”Hullusti? Kuinka minulla mikään olisi hullusti? Minä vain joskus kyllästyn syömään yksin ja puhumaan television uutistenlukijoille. Mikään ei ole hullusti”, hän sanoi.

”Olen todella pahoillani, mutta minun on tänä iltana mentävä Portlandiin kuuntelemaan meribiologin esitelmää rakkolevistä”, Sarah sanoi. ”Hän on ollut vuoden Sargassomerellä.”

Peggy huokaisi. ”Kuulostaa valtavan hauskalta.”

”Ihan totta, olen pahoillani. Ehkä voin tulla huomenillalla, jos olet kotona.”

”Jos olen kotona vai? Iltaisin olen aina kotona. Minulla ei ole edes mukavaa rakkolevämiestä pitämässä seuraa.”

”Minun täytyy nyt lopettaa. Soitan sinulle huomenna. Kiitos kutsusta.”

”Pidä hyvänäsi.”

Peggy kuuli Sarahin sulkevan puhelimen.

Olohuoneen seinäkello löi kuuden lyöntinsä ja jatkoi raksutustaan, joka ei ollut koskaan kuulunut Peggyn korvissa näin äänekkäästi.

Samana päivänä amiraalin mieleen oli juolahtanut ostaa pieni pihvi Hasty Harborista. Nyt se savusi ja sihisi paistinpannussa. Pesualtaan toisella puolella oli punainen muovikulho, jossa oli salaatinlehtiä ja tomaatinlohkoja. Hän lisäsi salaattiin öljyä ja tilkan etikkaa ja vilkaisi uunin ajastinta. Muutaman minuutin kuluttua uuniperuna olisi kypsä.

Odottaessaan hän vilkaisi ulos ikkunasta ja näki sumun. Ennen lähtöään Venepalvelun rannasta hän oli kuullut puhuttavan, että illalla alkaisi sataa. Amiraali toivoi ettei sataisi, sillä hän oli nauttinut ensimmäisestä purjehduksestaan Marinon kanssa. Hän piti aliluutnantin terävästä älystä, ja poika todella osasi purjehtia. Amiraali toivoi, että he voisivat purjehtia aamulla, kuten oli sovittu.

Uunin kello alkoi piristä. Amiraali iski haarukan pihviin ja siirsi sen lautaselle, avasi uuninluukun, otti uuniperunan ja pani sen pihvin viereen lautaselle. Hän vei lautasen ja salaattikulhon olohuoneen pienelle pöydälle.

Samalla hetkellä hänen mieleensä tulvahtivat muistot viimeisestä yhteisestä – neljännestäkymmenennestäviidennestä – hääpäivästä. Grace oli halunnut itse valmistaa päivällisen ja oli kattanut pöytään heidän hienoimmat posliininsa ja hopeansa sekä kaksi baccarat-kristallipikaria, jotka kuuluivat heidän häälahjaksi saamaansa sarjaan. Illan juomana oli oivallista punaviiniä. Kun kynttilät oli sytytetty, amiraali oli kohottanut maljan: ”Elämäni ihmeellisimmälle naiselle, naiselle, joka on koko elämäni.”

Niin. Gracen elämä oli päättynyt neljä vuotta sitten. Sen jälkeen amiraali oli viettänyt yksin päivänsä ja yönsä. Kuinka monena aamuna hän oli herännyt tietäen, että viereinen tyyny oli tyhjä ja sileä. Kuinka monta tällaista ateriaa hän vielä söisi yksin? Kotona

Marylandissa hän sentään saattoi katsella syödessään televisiota tai selailla sanomalehteä tai antaa ruoastaan makupaloja buldogilleen Halseylle. Mutta täällä mökissä ei ollut televisiota eikä hänellä ollut lehtiä, ja Halsey vietti omaa lomaansa kennelissä.

Nyt saa muisteleminen riittää, amiraali ajatteli. Hän söi nopeasti ateriansa ja katsoi taas ulos ikkunasta. Pimeys oli tullut nopeasti, eikä hän nähnyt juuri mitään.

Tässä minä olen, mies yli seitsemänkymmenen, hän mietti. Tätäkö minä odotan – pimeyden kohtaamista yksin? Gracen kuoltua hänen suruaan oli lieventänyt helpotus – helpotus siitä, että kivut eivät enää syöneet Gracen elinvoimaa. Sitä paitsi hän oli ollut helpottunut myös omasta puolestaan. Hänen ei enää tarvinnut ylläpitää Gracen seurassa optimismia tilanteessa, jossa kumpikin oli tietänyt nyt toivottoman totuuden.

Kuitenkin hän oli Gracen kuoltua saanut lohtua riippumattomuudestaan. Hän oli löytänyt uudelleen itsenäisyyden, jota hän ei ollut kokenut sitten varhaisnuoruutensa. Hän saattoi nukkua niin myöhään kuin halusi, tavata juuri niitä vähiä ystäviä, jotka hän halusi tavata, ja matkustaa minne tahansa ja milloin tahansa mielihalunsa mukaan. Kuitenkin joskus tällaisina hetkinä hänen elämänsä tuntui näivettyneeltä, jopa säälittävältä. Oliko riippumattomuus sittenkin vain toinen nimi yksinäisyydelle?

Jotkut osasivat elää yksinään, hän mietti, kuten tämä McCoy. Mutta hänhän ei ollut koskaan elänyt avioliitossa. Avioliitto muutti asioita. Tämä McCoy ei ollut koskaan rakastanut ja menettänyt kuten hän. Jaa no, ehkä hänelläkin oli ollut omat rakkausjuttunsa, mutta se ei ollut samaa kuin olla naimisissa lähes viisikymmentä vuotta.

Amiraali nousi ja pudisteli päätään. Sitä paitsi mitä pirun syytä hänellä oli ajatella neiti McCoyta? Ehkä se oli vain uteliaisuutta. Vai jylläsivätkö hormonit vielä tässä iässä?

Hän vei tyhjät astiat tiskialtaaseen. Joka tapauksessa todennäköisesti tapaan hänet rannalla jonakin päivänä. Ehkä he voisivat syödä hummerisämpylää laiturilla. Mainio ajatus. Kun hän seuraavan kerran tapaisi neiti McCoyn, hän olisi hyvin varovainen. Viikon kuluttua hän olisi jo poissa täältä.

Ja kuitenkin. Ja kuitenkin. Neiti McCoy oli vaikuttanut häneen enemmän kuin kukaan toinen nainen hänen elämässään Gracen jälkeen.

Samassa hän tajusi. Elämä oli juuri se sana, jonka hän liitti neiti McCoyhin. Pontta ja puhtia. Rohkeutta.

Hänen katseensa osui kumollaan olevaan hummerimertaan. Sen päällä oli koirankorville selattu puhelinluettelo ja puhelin. Hän avasi luettelon ja alkoi lehteillä sivuja.

McClahan . . . McCormack . . . McCourt . . .

YÖPÖYDÄLLÄ olevan puhelimen pärinä tunkeutui hitaasti Peggyn uneen. Herättyään lopulta niin paljon että tajusi äänen alkuperän hän nosti kuulokkeen ja mutisi haloon.

"Onko komentaja McCoy?" miesääni langan toisessa päässä sanoi.

"Kuka kysyy?"

"Charles Deering."

"Kuka?"

"Charles Deering. Herätinkö teidät?"

"Tiedättekö, mitä kello . . ."

"Kello on yhdeksän. Ja minä herätin teidät. Pyydän anteeksi."

Peggy laski päänsä tyynylle. "Mitä haluatte?" hän kysyi.

"Tuli vain mieleeni, etten kiittänyt teitä tarpeeksi siitä, että pelastitte minut eilen merestä."

"Ai se juttu. Mutta te myös pelastitte minut. Kuulkaa, haluaisin nukkua. Älkää pahastuko. Maalasin melkein koko iltapäivän taloani."

"Jos haluatte apua, ostan maalia Whitbystä ja tulen auttamaan."

Peggy oli vähällä vastata, että amiraali auttaisi häntä parhaiten sulkemalla puhelimen. Mutta hän hillitsi kielensä. Jostakin käsittämättömästä syystä hän oli iloinen keskustelun jatkumisesta.

"Kyllä minä pärjään", Peggy vastasi. "Mutta kiitos kuitenkin."

"Sopisiko päivällinen sitten?"

"Mikä?"

"Veisin mielelläni teidät päivälliselle. Whitbyssä on paikka, jota olen kuullut kehuttavan. Galahad. Olen käsittänyt, että se on laivaston väen suosiossa. Siksi luulisin heidän pystyvän hoitamaan kaksi tällaista vanhaa merikarhuakin. Sopiiko huomenillalla?"

"Ei", Peggy vastasi epäröimättä. "Ei sovi."

"Ylihuomenna sitten?"

Ehkä hän oli unisempi kuin tajusikaan, mutta olipa syy mikä tahansa, Peggy oli hetken vaiti ja sitten vastasi: "Se sopii."

"Mainiota!" Amiraalin ääni oli iloinen. "Seitsemältä?"

"Sopii."

"Osoitteennehan on Lonely Point Road 1."

"Niin on."

"Tulen hakemaan teidät. Hyvää yötä."

"Hyvää yötä", Peggy sanoi. Hän pani kuulokkeen paikalleen mutta piti kätensä sen päällä. "Hyvää yötä", hän toisti pimeässä.

5

SADE alkoi puolilta öin ja jatkui koko seuraavan päivän. Se oli kylmää lotisevaa tuulenpuuskien säestämää sadetta, joka toi mieleen enemmänkin syyskuun kuin heinäkuun lopun.

Koska ei päässyt purjehtimaan, amiraali kulutti aikaansa lukemalla loppuun mukanaan tuomansa salapoliisiromaanin.

Peggy puolestaan kävi kaupassa tekemässä viikon ostokset. Iltapäivällä hän siivosi ja imuroi talonsa läpikotaisin ja kirjoitti kirjeen Floridassa asuvalle ystävälleen. Päivällisensä hän söi yksin.

Sade loppui seuraavana aamuna ennen päivänkoittoa. Luvassa oli kuiva kirkas aamu ja navakkaa pohjoisenpuoleista tuulta. Amiraali ja Joe Marino olivat sopineet purjehduksesta puoli kymmeneltä. Tällä kerralla he keskittyisivät harjoittelemaan lyhyttä luovia.

He harjoittelivat useita tunteja satamassa.

Heti puolenpäivän jälkeen vene kääntyi jyrkästi oikeaan, hidasti vauhtiaan ja lipui kevyesti ponttonilaituriin lepuuttajia vasten. Amiraali irrotti otteensa peräsimen varresta ja antoi purjeiden löystyä.

"Hyvä suoritus", Joe sanoi. Hän hyppäsi veneestä ja kiinnitti köyden pollariin. "Olitte muutenkin hyvä."

"Parempi kuin olitte odottanut vanhalta mieheltä, niinkö?" amiraali kysyi silmäkulmaansa kohottaen.

"Iällä ei ole sen kanssa mitään tekemistä. On yli seitsemänkymmentävuotiaita, jotka purjehtivat maapallon ympäri." Joe riisui pelastusliivinsä. "Mutta on eräs asia, jonka haluaisin teidän tekevän. Pitäkää päiväkirjaa."

Amiraali alkoi riisua liiviään. "Lokikirjaa?"

"Tavallaan. Jokaisen purjehduksen jälkeen kirjoitatte muistiin päivämäärän, sään ja meriolosuhteet. Sitten panette muistiin sen, minkä mielestänne teitte hyvin, ja sen, mikä vielä tarvitsee harjoitusta. Siitä on hyötyä teille itsellenne."

"Vaikuttaa hyvältä ajatukselta. Aloitan heti tänään." Amiraali astui varovasti veneestä ja kiinnitti peräköyden paaluun. Sen tehtyään hän katseli venettä hetken.

"Huomasin juuri jotakin", hän lopulta sanoi. "Tällä veneellä ei

ole nimeä. Nimetön laiva on kuin nimetön ihminen. Nimi antaa veneelle persoonallisuutta ja luonnetta."

"Sitten annamme sille nimen. Pidämme kastajaiset." Ajatus näytti huvittavan Joea.

"Se oli minunkin ajatukseni. Odottakaa tässä." Amiraali lähti nousemaan portaita. Hän näki Sarahin laiturilla ja kutsui häntä. "Neiti Dodge, haluaisin antaa veneelleni – tarkoitan teidän veneellenne – nimen. Haluaisin pitää kastajaiset. Sopiiko?"

Tyttö katsoi häneen epävarmana. "Kyllä kai."

Amiraali nyökkäsi kiitokseksi ja palasi ponttonilaiturille. Sarahin seuratessa häntä laiturilla olevat puolenkymmentä ihmistä siirtyivät kiinnostuneina lähemmäksi.

Amiraali Deering meni purjeveneen luo ja asettui seisomaan sen keulaa vastapäätä. Hän viittasi Joelle ja Sarahille. "Tulkaa tänne, molemmat." Sarah näytti hämmentyneeltä, mutta molemmat siirtyivät kuuliaisesti lähemmäksi toisiaan.

Amiraali kohotti kätensä. "Hyvät naiset ja herrat, niin kuin jokaiselle lapselle annetaan kasteessa nimi, tulisi jokaisen laivan saada nimi tuomaan onnea ja turvaa. Sen vuoksi", hän jatkoi, "annan tälle veneelle nimeksi . . ."

"Hetkinen!" joku katsojista huusi. "Eikö teillä ole samppanjapulloa?"

"Minulla on viinipullo", nuori nainen ehdotti.

Amiraali mietti. "Viini sopii hyvin."

Nainen avasi eväskorinsa ja otti sieltä pienen vihreän pullon, jonka heitti amiraalille.

Amiraali sieppasi pullon ja antoi sen Sarahille. "Neiti Dodge, voisitteko toimia kummina? Kaadatte vain pullon sisällön keulaan."

Sarah astui eteenpäin ja kaatoi. Samanaikaisesti amiraali lausui: "Annan tälle veneelle nimeksi *Invincible,* 'Voittamaton'. Täyttäkööt suotuisat tuulet ikuisesti hänen purjeensa."

Yleisö puhkesi innostuneisiin suosionosoituksiin.

"Kiitos. Kiitoksia kaikille", amiraali sanoi katsojille. Ihmiset lähtivät omille teilleen, ja amiraali kääntyi Joeen ja Sarahiin päin.

"Näkemiin huomiseen", hän sanoi ja lähti nousemaan portaita.

"Mukava heppu", Joe sanoi Sarahille amiraalin kadottua laiturin taakse.

"Ja todellinen herrasmies", Sarah lisäsi.

He nousivat yhdessä portaita. "Merimiehet ovat mukavia", Joe sanoi. "Erityisesti treffeillä. Sinun pitäisi kokea se."

Sarah katsoi häneen tyynesti. "Mitä se tarkoittaa?"

”Sitä että menemme tänä iltana yhdessä huvittelemaan. Me — sinä ja minä.”

”Käyt suoraan asiaan.”

”Aivan. *Carpe diem*”, Joe sanoi. ”Kuten vanhat italialaiset sanoivat.”

”Valitan”, Sarah sanoi. ”Minun täytyy kirjoittaa simpukoista.”

”Anteeksi mistä?”

”Teen meribiologian gradua simpukoista. Tutkin Lonely Pointin toisella puolella rantamatalikossa elävää simpukkayhdyskuntaa.”

”Siis kaivat niitä liejusta?”

”Toisinaan.”

”Hei, minäkin pidän simpukoista. Erityisesti rasvassa keitetyistä Tartarkastikkeen kera.” Hän huomasi heti tehneensä virheen. ”Tarkoitin vain . . .”

”Anteeksi, mutta minulla on tänään kiireinen päivä.” Sarah kääntyi ja lähti.

Joe käveli hitaasti laivaston auton luo ja astui sisään. Simpukoita, hän mutisi itsekseen lähtiessään ajamaan. Kivenmurikoita, jotka ovat olevinaan eläimiä. Kuka nyt simpukoita tutkii?

Hän pysähtyi ennen risteyksen liikennemerkkiä ja katseli ympärilleen. Kieltämättä Hasty Harbor oli viehättävän idyllinen paikka. Mutta millaisen elämän se tarjosi Sarahin kaltaiselle tytölle? Ja mitä Sarah ylipäänsä halusi elämältään?

Joe myönsi, ettei hän tiennyt vastauksia näihin kysymyksiinsä. Sillä hetkellä hän kuitenkin päätti, että ottaisi selvän asiasta.

Peggy oli käynyt purjehtimassa heti puolenpäivän jälkeen niin että hänelle oli jäänyt monta tuntia aikaa maalata taloaan. Viiteen mennessä hän oli maalannut suurimman osan eteläseinää. Hän meni keittiöön ja kaatoi suureen lasiin jääteetä. Alkaessaan juoda sitä hän huomasi jotakin.

Pitkä keltainen Cadillac pysähtyi hänen pihatielleen. Peggy huokaisi. Tällä niemellä vain yhdellä ainoalla henkilöllä oli tuollainen auto. Hänen katsellessaan kuljettajanpuoleinen ovi aukeni hitaasti. Paksut pölkkymäiset alaraajat tulivat esiin, ja perässä seurasi joltisenkin ponnistelun jälkeen loppukin rouva Ernestine Dobermanista.

Peggy ajatteli paeta makuuhuoneeseensa ja teeskennellä ettei ollut kotona. Mutta rouva Doberman etsisi hänet varmasti. Korjattuaan korsettiaan rouva Doberman lähti tulemaan kohti taloa. Hän pysähtyi vetämään henkeä, avasi sitten verkko-oven, astui jalallaan tukevasti olohuoneeseen ja helisytti: ”Huhuu!”

”Olen täällä, Ernestine.” Peggy tuli keittiöstä.

”Olethan sinä kotona!” Rouva Doberman oli innoissaan. Hänellä oli yllään laventelinsininen hellepuku, joka ympäröi hänen vartaloaan kuin makkarankuori. Hän tuli peremmälle. ”Onkin pitkä aika siitä, kun viimeksi olen ollut pikku talossasi”, hän lisäsi.

Ennen kuin Peggy ehti vastata, rouva Doberman oli vaipunut sohvaan.

”Haen meille jääteetä”, Peggy sanoi kiiruhtaen keittiöön. Hänen palatessaan rouva Doberman tarkasteli huonetta. ”Voi kuinka somaa!” rouva Doberman sanoi. ”Niin kuin nyt tuo pieni leikkivenekin.” Hän osoitti ikkunalaudalla olevaa toisen maailmansodan aikaisen lentotukialuksen pienoismallia.

”Se on laiva, Ernestine. Se upposi Leytenlahden taistelussa.” Peggy antoi jääteelasin rouva Dobermanille.

”Kuule, täällä pitäisi olla kukkia. Kukat täydentävät ihmeesti sisustusta.”

”Olet oikeassa”, Peggy sanoi. ”Täytyypä muistaa varastaa muutama kukka, kun seuraavan kerran menen hautausmaan ohi.”

Rouva Doberman katsoi häneen ja hymyili epävarmasti. ”Voi sinua, Peggy. Aina sinä härnäät.”

”Niinpä. Oliko sinulla jotakin asiaa?”

Rouva Doberman joi lasinsa puolilleen. ”Kuten tiedät, vuotuinen kesäjuhlamme on kohta käsillä. Tietenkin olen taas juhlatoimikunnassa.”

Peggy nyökkäsi. Hasty Harborin kesäjuhla oli suuri ja näyttävä tapahtuma, jonka tarkoituksena oli houkutella kotiseutuaatteen elähdyttämiä paikallisia asukkaita ja pahaa-aavistamattomia turisteja ja panna heidät syömään kaupungin naisväen omin käsin valmistamia ruokia.

”Ohjelma on sama kuin ennenkin. Aamupäivällä suuri paraati ja huutokauppa. Iltapäivällä purjehduskilpailu. Illalla syödään simpukoita rannalla. Ja pimeän tultua on ilotulitus.”

”Ketkä kilpailevat tänä vuonna? Samat pojatko?” Peggy kysyi. ”Pojat”, jotka kilpailivat purjehduskisassa, olivat paikallista miespuolista väestöä, jotka luottivat sokeasti purjehdustaitoonsa mutta jotka itse asiassa purjehtivat kuin olisivat olleet sokeita tai umpijuovuksissa.

”Luulisin kilpailutoimikunnan ilmoittavan nimet pikapuoliin”, rouva Doberman arveli. ”Mutta se ei kiinnosta minua. Johdan toimikuntaa, joka kerää esineitä huutokauppaan. Tänä vuonna melkein jokainen on antanut jotakin.”

"Kuten?" Peggy kysyi.

"Daisy Williams antoi kirjaillun teekannun myssyn. Ja Miles Robinhill lupasi antaa ilmaisia tunteja moottorikelkalla ajossa."

"Heinäkuussako?"

"Ja nyt tulin kysymään, olisiko sinulla jotakin lahjoitettavaa huutokauppaan." Rouva Doberman joi kuppinsa tyhjäksi ja hymyili.

"En oikein tiedä", Peggy sanoi. "Täytyy katsoa, ovatko isovanhempien posliinipotat vielä tallella. Todellista antiikkia."

Rouva Doberman räpytteli silmiään, sitten nyökkäsi. "Niin. No, lahjoititpa mitä tahansa, olemme hyvin kiitollisia." Hän alkoi vääntäytyä sohvasta. "Poikkean muutaman päivän kuluttua."

Peggy otti teelasin rouva Dobermanin kädestä.

Rouva Doberman käveli takaperin ovelle. "Näkemiin siihen asti." Hän nosti kättään ja heilutti sormenpäitään, avasi verkko-oven ja astui ulos.

"Näkemiin", Peggy sanoi. "Ja sulje verkko-ovi jäljessäsi. Ettei tule kärpäsiä."

PALATESSAAN purjehdustunnilta amiraali oli poikennut paperikauppaan ja ostanut Keski-Mainen rannikon vuorovesitaulukon, kierrelehtiön ja kuulakynän.

Kotona mökissä hän meni pöydän ääreen, avasi lehtiön ja kirjoitti ensimmäiselle sivulle:

Purjevene *"Invinciblen"* lokikirja
Kirjoittanut veneen kapteeni
C.T. Deering

Keskiviikko, 20.7. Hieno purjehdussää. Tasaista pohjoistuulta, noin 12–15 solmua. Harjoittelin luovimista ja sain siihen todella tuntuman. Laiturin tulo oli aliluutnantti Marinon mukaan "hyvä suoritus". Sympaattinen nuori mies tämä aliluutnantti Marino. Tai Joe, kuten hän haluaa minun häntä kutsuvan.

Amiraali mietti. Sitten hän jatkoi:

Tänä iltana . . .???

ILTA-AURINGON säteet tulivat vinosti puiden lomasta amiraalin kääntyessä valtatieltä niemelle johtavalle tielle. Pukeutuessaan siniseen takkiin ja valkoisiin pellavahousuihin amiraali oli muistellut niitä omituisia vaatteita, joihin hän opiskeluvuosinaan oli sonnustautunut

treffeille lähtiessään. Mutta siitä oli jo yli viisikymmentä vuotta. Luojan kiitos muoti oli sen jälkeen muuttunut aika tavalla.

Auton kojelaudan digitaalikello näytti aikaa 6.28 hänen tullessaan Lonely Point Roadille. Oli liian aikaista, sillä tapaaminen oli sovittu seitsemäksi. Parin kilometrin päässä Peggyn talosta hän käänsi auton hiekkarannalle ja pysähtyi.

Amiraali astui autosta hiekalle ja katseli vettä. Hän huomasi alkavansa jännittää iltaa ja hengitti syvään rauhoittuakseen. Lähtiessään kävelemään hän näki liikettä kaislikossa rannan toisessa päässä. Sitten hän huomasi kaksi paria nuoria ruskeita sääriä, ja hetken kuluttua tytön uimapuku lennähti ilmaan.

Amiraali kääntyi ja palasi nopeasti autonsa luo. Nuorten sielläolo ja heidän mutkaton intohimonsa saivat hänet yhtäkkiä tuntemaan itsensä vanhaksi. Ehkä hekin olivat ensimmäisillä treffeillään ja päättäneet tutustua toisiinsa tällä tavalla.

Sen sijaan hän ja Peggy – toiseen aikaan ja toisenlaisiin käyttäytymisnormeihin syntyneinä – luultavasti viettäisivät oman ensitapaamisensa keskustellen ja menneitä muistellen. Nuorten syventyessä tämän hetken asioihin hän ja neiti McCoy eläisivät tämän illan kuin se kuuluisi aikaan kaksikymmentä, neljäkymmentä, jopa viisikymmentä vuotta sitten. Heidän iässään menneisyys oli se, mitä heillä oli eniten. He tiesivät, että tämän päivän ilot – jos niitä ylipäänsä oli – olivat hetkellisiä. Tulevaisuus oli yhä enenevässä määrin rajallinen. Joka vuosi varjot kasvoivat ja syvenivät.

Amiraali meni autoon, käänsi sen tielle ja ajoi kunnes näki pienen valkoisen talon, jonka lipputangossa liehui kaksi lippua.

Peggy seisoi ovella yllään sininen leninki, joka sai hänet näyttämään nuoremmalta ja naisellisemmalta, kuin amiraali syystä tai toisesta oli odottanut. Kädessään hänellä oli pieni valkoinen käsilaukku.

"Tasan kello seitsemän", Peggy huusi amiraalin avatessa auton oven ja lähtiessä tulemaan pihatietä.

He seisoivat hetken vastakkain kummankaan oikein tietämättä, mitä olisi sanonut.

"Tuli kaunis päivä", Peggy sanoi.

"Ja ihana kesäilta."

Seurasi jälleen hiljaisuus. Amiraali ei huomannut kilistelevänsä kolikoita taskussaan.

"Haluaisitteko drinkin?" Peggy kysyi.

"Jos tekin haluatte."

Peggy kohautti olkapäitään. "En erityisemmin välitä alkoholista.

Mutta minulla pitäisi olla sherryä. Sopiiko sherry?"

"Mainiosti", amiraali ilmoitti suostumuksensa. "Se sopii mainiosti." Jos hän jotakin juomaa inhosi, niin sherryä.

He siirtyivät olohuoneeseen, ja Peggy meni keittiöön. Amiraali jäi seisomaan lähelle ovea ja katseli huonetta. Sotilaallinen järjestys, hän ajatteli. Skottiruutuisella irtopäällisellä peitetty sohva, useita nojatuoleja ja seinää vasten työnnetty raskas mahonkipöytä. Merenkulkuun liittyviä muistoesineitä. Ikkunalaudalla messinkikellon vieressä erään toisen maailmansodan aikaisen laivan puinen pienoismalli. Seinillä tauluja, etupäässä merimaisemia, ja metallilaatta, jossa oli teksti: TÄSSÄ LAIVASSA KAPTEENIN SANA ON LAKI. Eniten häntä kuitenkin kiinnosti kirjottu rukous.

Hän luki sitä Peggyn palatessa keittiöstä tyhjin käsin. "Valitan", hän sanoi. "Mutta minulla ei ollutkaan sherryä."

"Jospa sitten ottaisimme jotakin ravintolassa. Pöytämme on varattu kahdeksaksi, mutta pääsemme varmasti sisään, vaikka tulisimme vähän aikaisemmin."

Ensimmäisen kerran amiraalin tulon jälkeen Peggy hymyili. "Tietenkin. Tänään on eläkeläisten ilta."

Matka Whitbyyn kesti puoli tuntia, eikä sen aikana vaihdettu montakaan sanaa. Amiraali löysi pysäköintipaikan aivan ravintolan vastapäätä ja piti sitä hyvänä enteenä. Hän sanoi sen Peggylle. Tämä katsoi häneen kasvoillaan ilme, joka näytti sanovan: sittenpä hän nähdään.

Galahad oli täynnä, mutta hovimestari vei heidät nurkkapöytään syrjään muista asiakkaista. Pian sen jälkeen nuori miestarjoilija, jolla oli liehuva vaalennettu tukka ja kultainen korvarengas vasemmassa korvassaan, ilmestyi heidän pöytänsä viereen. Hän sytytti Perrier-pulloon istutetun lyhyen kynttilän ja lähti, ennen kuin amiraali ehti sanoa mitään.

Harmistunut ilme kiväisi amiraalin kasvoilla. "Tilaisimmeko juotavaa?" hän kysyi Peggyltä. "Otatteko sherryä?"

"En, vaan valkoviiniä."

"Onko teillä mitään sitä vastaan, jos otan viskiä?" amiraali kysyi.

"Ei suinkaan."

"Katsokaas, kun asuu etelän herrasväen joukossa, oppii tilaamaan viskiä ja ojavettä. He tarkoittavat ojalla jokea."

"Vai niin."

"Miksi jokea täällä Mainessa sanotaan?"

"Joeksi."

"Niin arvelinkin." Amiraali vaihtoi asentoa. "Asioista puhutaan

niiden oikeilla nimillä. Vanhaan hyvään jenkkitapaan. Vai mitä?"

Peggy katsoi amiraaliin, eikä tämä sanonut enää mitään. Onneksi tarjoilija palasi. Hän kirjoitti muistiin heidän juomatilauksensa ja katosi taas. Yhtä aikaa Peggy ja amiraali ottivat esiin silmälasinsa ja alkoivat tutkia ruokalistaa.

Lopulta amiraali kysyi: "Suositteletteko jotakin?"

"Olen kuullut, että kala on täällä hyvää."

Tästä ei tule mitään, amiraali mietti. Heidän tapaamisensa oli ollut alusta lähtien tuomittu epäonnistumaan.

Tarjoilija toi juomat. Amiraali tarttui lasiinsa. "Kohottaisimmeko maljan?"

"Sopii." Peggy nosti viinilasiaan.

"Katsotaanpa. Laivastossa on perinteisesti juotu malja, joka kuuluu jotenkin näin: 'Ystäville, laivoille ja . . .' " Hän katkaisi lauseensa. "Toisaalta", hän mutisi, "se ei taida olla sopiva."

Peggy hymyili toisen kerran tänä iltana. "Tunnen sen. 'Ystäville, laivoille ja naisille. Kestäkööt he tyvenet ja tyrskyt.' "

Amiraalikin hymyili. "On siinä enemmän mielikuvitusta kuin eläköön-huudossa."

He maistoivat juomiaan, ja Peggy sanoi: "Ei teissä ole mitään vikaa. Jos olin tänne tultaessa vähäpuheinen, se johtui vain siitä, että minua hermostutti. Vieläkin minusta tuntuu vähän siltä, kuin olisin koulutyttö ensimmäisillä treffeilläni."

"Rehellisesti sanoen niin minustakin. Tarkoitan, että minuakin hermostutti", amiraali sanoi ottaen luontevamman asennon tuolissaan.

Peggy jatkoi: "Myönnän myös, etten ole tottunut luottamaan ihmisiin. Olen suurimman osan elämästäni elänyt yksin ja huolehtinut vain itsestäni. Enkä ollut varma tarkoitusperistänne. Ensinnäkin ajattelin, että vain tunsitte itsenne yksinäiseksi. Toiseksi, että halusitte muistella jonkun kanssa vanhoja. Ja kolmanneksi . . ."

"Saanko kertoa, mitä tänään suosittelemme?" pöydän viereen ilmestynyt tarjoilija kukersi. "Meillä on merikrottia vihannesten kera . . ."

"Emme ole vielä valmiit", amiraali ärähti.

Tarjoilija henkäisi anteeksipyytävästi ja katosi. Amiraali kääntyi Peggyyn päin. "Ja mikä oli kolmas vaikuttimeni?"

"Jospa pysyisimme toisessa kohdassa", Peggy sanoi. "Laivastomuistoissa. Miksi halusitte laivastoon?"

"Minua innosti Themistokleen esimerkki."

"Kenen?"

"Themistokleen, persialaissotien kreikkalaisen merisankarin. Nimeni T. tulee siitä. Isäni idea. Hän rakasti kirjallisuutta ja klassikkoja. Lapsuudessani hän luki minulle ääneen lordi Nelsonin ja John Paul Jonesin uroteoista. Olen syntynyt niin kaukana merestä kuin suinkin on mahdollista – Grand Riverissä Iowassa. Silti meri kiehtoi minua siinä määrin, että lukiosta päästyäni isä pyysi omaa kongressiedustajaamme kirjoittamaan minusta suosituskirjeen Annapolisiin. Ja kaikkien suureksi yllätykseksi minut hyväksyttiin."

"Kuinka jouduitte viestipuolelle?"

"Harrastin morsetusta ja kideradioita. Laivastossa ensimmäisenä tehtävänäni oli kuitenkin toimia viestiupseerina. Se merkitsi, että oli seistävä kannella säässä kuin säässä ja viittoiltava semaforilipuilla. Joka tapauksessa aloitin viittoilulipuista ja päädyin satelliitteihin."

"Eli tarinan opetus: Pidä lippusi liehumassa", Peggy sanoi, "niin kukapa tietää, kuinka pitkälle pääset."

Amiraali nauroi ja joi pitkän siemauksen lasistaan. "Muistan vieläkin viittoiluaakkoset. Antakaapa lautasliinanne, niin viittoilen nimenne."

Amiraali otti lautasliinansa, ja Peggy antoi hänelle omansa. Amiraali piti niitä avattuina kummassakin kädessään. Hän ojensi oikean kätensä vaakasuoraan ja nosti vasemman kätensä suoraksi päänsä yläpuolelle.

"Tämä on P-kirjain." Hän alkoi ripein nopein liikkein heilutella lautasliinoja ylös ja alas. "E . . . G . . . G . . . Y!"

Hän esitti viimeisen kirjaimen näyttävästi sinkauttaen vasemman käsivartensa sivulle ja samalla pyyhkäisten pöydältä lasinsa, joka särkyi äänekkäästi räsähtäen lattialle. Kaikki ruokailijat kääntyivät katsomaan. Valkaistuhiuksinen tarjoilija kiiruhti pyyhkeineen heidän luokseen. Hänen jäljessään seurasi apulainen harjoineen ja rikkalapioineen ja alkoi kerätä lasinsirpaleita.

Tämän hälinän keskellä amiraali taittoi verkkaisesti Peggyn ruokaliinan ja palautti sen.

"Ellette pahastu", hän sanoi, "en viittoile sukunimeänne."

"Ehkä meidän pitäisi tilata", Peggy sanoi.

He ottivat ruokalistansa ja syventyivät tutkimaan.

"Meriantura vaikuttaa hyvältä", Peggy sanoi hetken kuluttua.

"Minun tekisi mieleni hummeria", amiraali sanoi. "Kyllä, otan hummeria. Taidan tosin leimautua turistiksi. Tilaavatko paikalliset asukkaat koskaan hummeria ravintolassa?"

Peggy pudisti päätään. "Eivät juurikaan kesällä. Juuri nyt pyyde-

tään enimmäkseen nuoria hummereita, jotka ovat luoneet kuorensa. Syön mieluummin vanhoja isoja jässiköitä, joilla on kova kuorensa ja ovelat tapansa. Ne eivät ole turhan takia eläneet kauan."

Tarjoilija hiippaili muina miehinä heitä kohti ja viipyi paikalla niin kauan, että Peggy ja amiraali ehtivät päättää mitä tilaisivat.

Sitten amiraali katseli ympärilleen. "Täällä ei näytä olevan yhtään paikkakuntalaista", hän sanoi.

"Mikä minä sitten olen?" Peggy kysyi.

"Niin, mikä te olette? Ette ole kertonut minulle mitään itsestänne."

"Ei ole paljon kerrottavaa." Peggy kohautti hartioitaan. "Olen syntynyt Gaffneyssä, joka on täältä noin kuusikymmentä kilometriä pohjoiseen. Ei veljiä, ei sisaria. Vain Woof-niminen koira. Isälläni oli rautakauppa. Opiskelin osavaltion yliopistossa lähellä Augustaa, eikä minulla ollut harmainta aavistusta, mitä olisin halunnut tehdä. Paitsi ehkä mennä naimisiin. Niihin aikoihin avioliitto merkitsi sitä, että tulevaisuus hoitui itsestään tavalla tai toisella. Opintojen jälkeen ajattelin, että minusta voisi tulla sairaanhoitaja. Äitini oli sairas, ja hoidin häntä paljon. Hänen kuoltuaan pestauduin laivaston sairaanhoitajaksi."

"Ja sitten teidät lähetettiin eteläiselle Tyynellemerelle."

Peggy nyökkäsi. "Siellä tarvittiin sairaanhoitajia, ja minä puolestani halusin nähdä maailmaa."

"Naimisiin ette kuitenkaan siellä ehtinyt."

"En . . . en mennyt naimisiin." Hetki hiljaisuutta. "Sodan päätyttyä palasin Yhdysvaltoihin ja työskentelin useissa laivaston sairaaloissa. Sain komentajan arvon, jäin eläkkeelle vuonna kuusikymmentäkahdeksan ja palasin Gaffneyyn isän luo. Hän kuoli kaksi vuotta myöhemmin, ja muutin tänne." Hän lisäsi: "Aika tylsä tarina, vai mitä?"

"Ei ollenkaan."

"Sanotte sen vain kohteliaisuudesta. Hollywood ei tee elokuvia tällaisista elämäntarinoista. Toisin on teidän laitanne. John Waynea ehdittiin varmasti jo kaavailla esittämään teitä jossakin isänmaallisessa sankarieepoksessa."

"Tuskinpa", amiraali sanoi, vaikka Peggyn ajatus imartelikin. Hän jatkoi: "Eteläisen Tyynenmeren sotatoimia lukuun ottamatta uraani on sisältynyt laivastotukikohta toisensa jälkeen ja muutama vuosi Pentagonissa."

Hetken kuluttua heidän ruokansa saapui. Tarjoilija kattoi sen pöytään ja sitoi paperisen hummerileukalapun amiraalin kaulaan.

”Millaista meriantura on?” amiraali kysyi Peggyn maistettua kalaansa.

”Hyvää. Hyvältä näyttää teidän hummerinnekin.”

Amiraali nyökkäsi yrittäen avata kuorta. Lopulta se aukesi, ja amiraali alkoi maistella kuoren sisällä olevaa lihaa.

”Milloin teistä sitten tuli merivoimien nykyaikaisen viestitoiminnan isä?” Peggy kysyi.

”Vasta eläkkeelle jäätyäni. Tämä isyysjuttu on lehdistön keksintöä. Rickoverista tuli ydinkäyttöisen laivaston ja minusta nykyaikaisen viestitoiminnan isä. He ovat tainneet keksiä isän jopa laivan vedettömälle käymäläjärjestelmälle.”

Peggy nauroi.

Ravintolassa oli jatkuvaa liikettä, asiakkaita poistui ja uusia tuli tilalle, mutta sitä iäkäs pari ei näyttänyt huomaavan. Päivänvalon vaihtuessa syväksi sineksi amiraali ja Peggy muistelivat eteläisen Tyynenmeren sotavuosia, palauttivat mieleen nimiä ja paikkoja – Halseyn ja Kinkaidin, Mindoron, Samarin ja Korallimeren. Perrier-pullossa palanut kynttilä räiskähteli ja sammui, mutta kumpikaan ei huomannut.

Lopulta amiraali siirsi sivuun lautasensa puhtaaksi syötyine hummerinkuorineen. Hän taputti vatsaansa.

”Ollaksenne turisti selviydyitte siitä oikein hyvin”, Peggy sanoi.

”Kiitos kohteliaisuudesta.”

Kun he olivat juoneet kofeiinittoman kahvinsa ja lähteneet ravintolasta, ulkona oli jo pimeä. He ajoivat hiljaisina.

Silti hiljaisuus oli nyt erilaista kuin tullessa. Kerran amiraali avasi radion ja sulki sen heti. ”Se tapahtui automaattisesti”, hän sanoi. ”Kuuntelen paljon radiota. Se on toisinaan ainoa seura mitä minulla on.”

”Kuunnelkaa vain, jos haluatte.”

”En halua. Minulla on nyt hyvin miellyttävää seuraa.” Hän lisäsi: ”Sitä paitsi tästä radiosta kuuluu vain yksi asema, ja se soittaa ainoastaan rokkia. Oikeastaan en ole kuullut vuosiin hyvää melodiaa. Miksi ei enää tehdä sellaisia lauluja kuin *Tähtisumua?*”

”Yksi minun suosikkisävelmistäni on *Kaukana kauan sitten*”, Peggy sanoi. ”Tosin en ole sitäkään kuullut moneen vuoteen.”

Amiraali nyökkäsi. ”Muistan sen. Se tuli vuonna neljäkymmentäneljä. Hetkinen.” Hän mietti hetken ja lauloi sitten karhealla mutta syvällä baritoniäänellä. Peggy yhtyi lauluun:

”Kaukana kauan sitten
unta uneksin,
nyt vierelläin
se sama uni on.”

Kumpikin näytti menevän hiukan hämilleen, ja he lakkasivat laulamasta.

He tulivat vihdoin Peggyn talolle, ja amiraali käänsi auton pihatielle.

”Kiitos tästä illasta”, Peggy sanoi käsi oven kahvassa.

”Saanko soittaa teille huomenna?” amiraali kysyi äkkiä.

Kysymys yllätti Peggyn. ”Kyllä kai. Mikä ettei?”

”Tosiaankin, mikä ettei. Minä soitan!”

Peggy avasi oven.

”Vielä yksi kysymys”, amiraali sanoi kiireesti. ”Ravintolassa sanoitte, että minulla olisi ollut kolmaskin syy kutsua teidät ulos tänään. Voitteko sanoa sen?”

Peggy veti henkeä. ”Toivoin, että teitte sen koska piditte minusta.”

”Minä pidän. Minä . . .”

Hän olisi halunnut jatkaa mutta ei tiennyt, mitä olisi sanonut. Samantekevää. Peggy oli jo poissa autosta ja kiiruhti kohti talonsa etuportaita.

6

LAIVASTON auto tuli Dodgen Venepalveluun johtavalle hiekkatielle. Sen jatkettua matkaansa ja kadottua näkyvistä T.C. Dabneyn sekatavarakaupan edessä olevalla penkillä istuvat kaksi miestä vaihtoivat katseen. Toinen haukkasi appelsiinia ja sylkäisi siemenen.

Toinen osoitti suuntaan, jonne laivaston auto oli ajanut. ”Mitä tekemistä laivastolla on Venepalvelussa tähän aikaan aamusta?” Jimmy Smiley ihmetteli.

”En käsitä”, Able Fenstermacher sanoi.

Jimmy Smiley ja Able Fenstermacher olivat iältään lähellä kuuttakymmentä. Able oli entinen tietyöporukan esimies, nyt osavaltion eläkkeellä. Hän oli myös paikkakunnan kalastuksen ja metsästyksen valvoja. Hänellä oli lyhyt harmaa parta, jonka hän leikkasi kerran viikossa kalapuukolla. Able vastasi ulkonäöltään matkailuesitteiden luomaa jenkin perikuvaa. Itse asiassa turistit aina silloin tällöin pyysivät lupaa saada valokuvata hänet. Able suostui ystävällisesti.

Jimmy Smileyta taas tuskin kukaan pyysi valokuvattavaksi. Syynä saattoi olla hänen tapansa kaivella alituisesti korviaan. Jimmy hoiti kahden poikansa kanssa Smileyn Jätehuoltoa ajellen pitkin poikin niemeä avolavakuorma-autollaan.

Juuri sillä hetkellä lommoinen vihreä Dodge Dart ajoi paikalle ja pysähtyi kaupan viereen. Sen ajaja, iso pyylevä mies, jolla oli keltaiset kahluusaappaat jalassaan, tuli ulos autosta ja käveli vaappuen miesten luo.

Hänen nimensä oli Cabot Lodge. Vaikka hän ansaitsikin toimeentulonsa simpukanpyynnillä, hän oli etäistä sukua Bostonin Lodgeille, kuten hän jokaiselle asiaa kysyvälle vakuutti. Kuuluisuutensa hän oli kuitenkin hankkinut saappaillaan. Väitettiin, että hän söi ja nukkui ne jalassa, jälkimmäisen seikan tuntuessa sitäkin merkillisemmältä, koska hän oli siittänyt seitsemän tytärtä kymmenessä vuodessa.

Cabot istuutui penkille. Hasty Harborin kunnanvaltuuston puheenjohtajan käskystä nämä kolme miestä muodostivat Hasty Harborin tämänvuotisen kesäjuhlan purjehduskilpailutoimikunnan.

"Minulla on uutinen", Cabot sanoi. "Rexford on poissa pelistä."

"Mitä tarkoitat?" Jimmy kysyi.

"Tarkoitan sitä, ettei hän osallistu. Muista, että sinä ja Able äänestitte täksi vuodeksi kahden miehen kilpailun. Niin sitten valitsitte Rexfordin ja kommodorin ainoiksi kilpailijoiksi. Ja nyt teillä on vain yksi. Kommodori. Olen aina sanonut, että Rexford juo liikaa."

"Mitä hänelle sitten on tapahtunut?" Able kysyi.

"Eilen illalla Rexford löi vetoa ja yritti purjehtia Etelä-Yarmouthin sillan alta. Nyt Rexfordin veneessä on katkennut masto ja reikä siinä kohtaa, missä oli kansi. Ja miehellä itsellään on avomurtuma käsivarressa."

Able Fenstermacher huokaisi ja kallistui takakenoon. "Ainakin meillä on kommodori", hän sanoi.

Koko niemen kommodorina tuntema Hugh Fitzroy Pugh oli huomattavan varakas ja huomattavan suurikokoinen. Vaikka hänen ikänsä oli pysynyt arvoituksena, huhu tiesi kertoa hänen kuuluneen sir Thomas Liptonin miehistöön vuoden 1923 Atlantin-ylityskilvassa. Hänen kauniissa vanhassa *Wind Song* -nimisessä veneessään oli mahonkiset limilaidat, alkuperäiset kangaspurjeet ja messinkiset metalliosat.

"Jumalan kiitos, että meillä on kommodori", Cabot sanoi.

"Jumalan kiitos", Jimmy Smiley toisti kaikuna.

"Mikä täällä on? Rukoustilaisuusko?" Ääni kuului T.C. Dabneyn sekatavarakaupan ovelta. Kaikki kolme miestä kääntyivät. Ovella seisoi kaupan omistaja.

Able puolustautui. "Näyttää siltä, ettei Rexford voi osallistua purjehduskilpailuun. Sanoimme vain, että ainakin meillä on kommodori."

"Ette ilmeisesti ole kuulleet uutista", Dabney sanoi. "Hän kuoli viime yönä. Sanovat hänen saaneen sydänkohtauksen kesken rakastelun."

"Mikä mies", Able sanoi. Kaikki olivat samaa mieltä.

"Levätköön rauhassa", Cabot sanoi.

Dabney kääntyi ja palasi kauppaansa. Pitkään aikaan kukaan ei puhunut.

"Mitä me nyt teemme?" Jimmy lopulta kysyi.

"En käsitä", Able sanoi. Kolmikko istui penkillä hiljaisena, ajatuksiinsa vaipuneena.

KELLO oli puoli kahdeksan aamulla Joen saapuessa Dodgen Venepalvelun rantaan. Amiraalin tämänpäiväinen purjehdustunti oli sovittu kahdeksaksi.

Kävellessään rannan poikki Joe vilkaisi alas. *Invincible* oli kiinnitetty ponttonilaituriin. Joe katsoi toimistoon päin. Ovi oli puoliksi auki, ja hän näki sisällä Sarahin.

Hän käveli ovelle, koputti ja astui sisään. "Hei", hän sanoi.

Pöydän ääressä seissyt Sarah kääntyi. "Hei. Voinko auttaa?"

"Halusin vain kiittää siitä, että vene on jo valmiina laiturissa."

"Pojat ovat varmasti tuoneet sen. He tulevat seitsemältä."

"Olet itsekin tullut aikaisin."

"Nyt on hyvää aikaa tehdä toista työtäni."

"Toista työtä? Ai niin, tarkoitat 'Simpukan elämänkaarta syntymästä soppaan'."

"Sinusta se voi tuntua huvittavalta", Sarah sanoi, "mutta ei minusta."

"Anteeksi. Minä vain heitin huulta. Totta puhuen en tiedä juuri mitään simpukoista. Ehkä sinä voit valistaa minua."

Sarah katsoi häneen saadakseen selville, oliko Joe tosissaan vai ei. Lopulta hän otti askelen taaksepäin ja osoitti kahta avattua simpukkaa. Hän otti käteensä pienen leikkausveitsen ja näytti simpukan pientä pallomaista ruumista.

"Tämä osa sisältää sisäelimet, kaivuujalan ja kaksi putkea eli sifonia: toinen tuo ruokaa, happea ja vettä ja toisen kautta poistuvat jätteet."

Joe katsoi tarkasti limaista vaaleata möykkyä. Tähän aikaan aamusta se ei erityisemmin herättänyt ruokahalua.

"Ja kuinka erotat herra ja rouva Simpukan toisistaan?" Joe kysyi.

Sarahin vaaleansiniset silmät olivat ilmeettömät. Hänen katseensa suuntautui Joen ohi ulos avoimesta ovesta. "Amiraali on tullut", hän sanoi.

"Vielä yksi kysymys, ennen kuin menen. Onko simpukoilla tunteita kuten ihmisillä?"

"En tiedä", tyttö vastasi. "Mutta luulisin."

Joe hymyili ja meni ovesta. "Näkemiin."

Joe kiiruhti amiraalin luo ja tavoitti tämän portaiden yläpäässä. Amiraali tervehti.

"Hyvää huomenta, Joe", amiraali sanoi iloisesti. "Hieno purjehduspäivä. Mitä me tänään teemme?"

"Ajattelin, että harjoittelisimme kääntymistä myötätuulessa, Joella."

"Mainiota", amiraali sanoi innoissaan.

"Meillä on hyvä länsituuli." Joe meni amiraalin jäljessä ponttonilaiturille. "Olette hyvällä tuulella", hän lisäsi.

Amiraali säteili. "Niin, ja tiedätkö miksi? Koska vietin illan erittäin mielenkiintoisen naisen seurassa."

"Todellako?" Jostakin syystä amiraalin sanat hämmästyttivät Joeta. Hänen oli vaikea kuvitella amiraalin ikäisen miehen käyvän treffeillä.

Amiraali nosti jo purjetta ja pujotti samalla latat taskuihin.

Seuraavan puolitoista tuntia he purjehtivat ylös ja alas ja edestakaisin poikki jokea vaihtaen suuntaa yhä uudestaan ja uudestaan. Amiraali joutui kääntämään halkaisijaa ties kuinka monta kertaa.

Kun he taas kerran purjehtivat joen poikki amiraali oli näkevinään kaukana Peggyn veneen. Hän varjosti kädellä silmiään. Kyllä, se oli Peggyn vene. Hän oli siitä varma.

Samassa hän kuuli purjeiden lepattavan ja Joen huutavan: "Hei! Vene kääntyy. Nostakaa se tuuleen!"

Amiraali tajusi veneen ajelehtivan. Hän teki nopean käännöksen ja sai veneen hallintaan. "Anteeksi", hän mutisi Joelle. "Huomioni kääntyi hetkeksi toisaalle."

Joe virnisti. "Niin *Titanicin* tähystäjäkin sanoi sen jälkeen, kun hänet oli kiskottu pelastusveneeseen."

Peggy oli saanut purjehtia lähes täydellisissä olosuhteissa – raikkaassa tasaisessa lännenpuoleisessa tuulessa ja kohtalaisessa laskuvesivirrassa. Aurinko paistoi kirkkaasti, mutta sen valo suodattui udun läpi juuri sopivasti tuntuakseen miellyttävältä.

Kolmen tunnin ajan Peggyn huomio oli kohdistunut veneen vaatimiin purjehduksellisiin yksityiskohtiin. Niinpä vasta palattuaan Hasty Harboriin hiukan ennen puoltapäivää hän saattoi ajatella amiraalia.

Amiraalia. Kontra-amiraalia itse asiassa. "Kontra-amiraali Charles T. Deering, Yhdysvaltain laivasto", hän sanoi ääneen ja hymyili.

Amiraalin tuotua hänet kotiin eilen illalla hän oli ennen nukahtamistaan valvonut kauan kerraten mielessään illan jokaisen hetken. He olivat vitsailleet, että he olivat kuin kaksi teini-ikäistä nuorta treffeillä. Mutta Peggystä oli todella tuntunutkin siltä.

Peggy meni autoonsa ja ajoi Venepalvelun tielle. Hän muisti tarvitsevansa ruokatavaraa ja ajoi suoraan T.C. Dabneyn kaupan eteen. Astuessaan ulos autosta hän näki kolmen miehen istuvan penkillä kaupan edessä.

"Ohoi, komentaja", Able Fenstermacher sanoi. Myös toiset tervehtivät häntä.

"Ohoi itsellenne", Peggy sanoi. "Kuinka kummassa aina teidät

kolme nähdessäni te istutte tässä penkillä?"

"Me teemme työtä", Cabot Lodge oikaisi.

"Me teemme ahkerasti työtä", Jimmy Smiley sanoi.

"Ehkä juuri sen vuoksi Hasty Harborin kunnanvaltuuston puheenjohtaja on valinnut meidät purjehdustoimikuntaan", Able lisäsi. "Juuri nyt pidämme kesäjuhlan purjehduskilpailutoimikunnan kokousta."

"Vai niin, ja mitä päätöksiä toimikunta on sitten tehnyt?"

"Ensiksikin päätimme, että tänä vuonna kilpailussa on vain kaksi miestä", Able vastasi. "Paitsi että meillä on vaikeuksia niiden kahden miehen löytämisessä."

"Meillä oli kaksi miestä", Cabot selitti, "mutta menetimme heidät."

"Lykkyä tykö", Peggy toivotti ja meni kauppaan.

Able kallistui takakenoon penkillä kädet niskassa. "Jos ollaan rehellisiä", hän sanoi, "valitsimmepa ketkä tahansa kaksi miestä, tuo nainen luultavasti päihittäisi kevyesti heidät."

Ehti kulua lähes minuutti, ennen kuin Able katsoi Jimmyyn. "Ajatteletko samaa kuin minäkin?" hän kysyi.

"Ehdottomasti ajattelen", Jimmy sanoi. Hän käänsi päätään ja katsoi Cabotiin.

Cabot nyökkäsi. "Sitten meitä on kolme, jotka ovat ajatelleet sitä, mitä olemme ajatelleet."

Yhtä aikaa kaikki kolme kääntyivät ja katsoivat avoimesta ovesta sisälle T.C. Dabneyn kauppaan.

PUHELIN ei soinut Peggyn syödessä lounasta. Eikä se soinut hänen hakiessaan maalin ja siveltimen varastokomerosta terassin alta. Päivä oli muuttunut helteiseksi ja utuiseksi. Illaksi oli luvattu ukkosta, mutta Peggy arveli ehtivänsä maalata taloaan ennen sään muuttumista. Hän maalaisi maan tasalta lähellä ovea siltä varalta, että puhelin soisi.

Seinän alaosaa oli helppo maalata, ja Peggyn ajatukset harhailivat. Kuten tavallisesti niihin sisältyi myös muistoja Tomista. Jos Tom olisi elänyt, hän olisi nyt seitsemänkymmenen. Hänen vaaleanruskeat hiuksensa olisivat nyt luultavasti valkoiset, mutta ilo tuikkisi yhä pähkinänruskeissa silmissä. Rakastavissa silmissä.

Hän kastoi siveltimen maalipurkkiin ja piirsi ripein vedoin sanan TOM lautaan, jonka hän maalaisi. Hän katseli hetken nimeä, joka paistoi valkoisena säiden harmaannuttamasta seinästä. Sitten hän peitti sen maalilla.

Tomin kanssa vietetyt hetket olivat kaukana ajallisesti ja paikallisesti. Sen jälkeen kukaan ei ollut ottanut Tomin paikkaa Peggyn elämässä. Hän oli vähitellen päätynyt ajatukseen, että sitä oikeaa ei tulisi, ja hyväksynyt yksinäisyyden. Viihtyisä yksinolo oli hänelle kuin suojaava haarniska, joka ajoittaisesta raskaudestaan huolimatta istui vuosi vuodelta yhä paremmin.

Sitten amiraali oli kutsumatta tullut hänen elämäänsä. Ja murtanut suojaavan panssarin.

Mitä enemmän hän amiraalia ajatteli, sitä enemmän hän halusi olla tämän kanssa. Amiraalin tunteista häntä kohtaan Peggy ei ollut varma. Mutta eilisiltaisesta käyttäytymisestä päätellen . . . Peggy hymyili ja jatkoi työtään.

Puoli kuuteen mennessä taivaalle oli kertynyt niin paljon ukkospilviä, että ne peittivät auringon. Eikä puhelin ollut vieläkään soinut.

Peggy oli juuri avannut television katsoakseen kuuden uutiset, kun ensimmäiset salamat välähtelivät. Taivas oli pimentynyt nopeasti. Etäältä kuului ukkosen jyrinää, ja yltynyt tuuli puhalsi puuskittaisesti. Peggy kulki huoneesta toiseen sulkemassa ikkunat.

Peggy palasi televisioruudun valaisemaan pimeäksi muuttuneeseen olohuoneeseen. Hän kiersi sytyttämässä huoneen valot. Kesän rajuilmoista saamansa kokemuksen perusteella hän tiesi sähkön kohta katkeavan. Parasta tehdä voileipä, hän tuumi.

Nyt satoi jo rankasti, ja tuulen voimasta sade pieksi ikkunoita. Peggy oli juuri ottamassa leikkeleitä jääkaapista, kun valot alkoivat välkkyä ja sammuivat. Peggy kirosi hiljaa ja otti taskulampun työpöydän laatikosta. Sitten hän sytytti olohuoneessa pari kynttilää.

Silloin hän kuuli ääntä.

Aluksi hän luuli sitä tuuleksi. Mutta kuunnellessaan tarkemmin hän tiesi jonkun koputtavan. Koputus kuului etuovelta, ja hän vavähti pelosta. Hän otti taskulampun.

Koputus koveni. Sitä seurasi tukahtunut miesääni, joka huusi tuulen läpi: "Hei! Onko siellä ketään?"

Peggy eteni varjossa ja kuuli verkko-oven avautuvan. Hän näki kynttilänvalossa etuoven kädensijan alkavan kääntyä. Hän pidätti henkeään ja valaisi taskulampulla ovea.

"Kuka siellä?"

"Minä! Charles täällä! Charles Deering. Saanko tulla sisään?"

Peggy avasi oven. Ulkona seisoi amiraali. Hänen lyhythihainen

paitansa, ruudulliset sortsinsa ja kaikki muukin, mikä oli näkyvissä, olivat likomärät.

Peggy tuijotti häntä hämmästyneenä. ”Mitä Jumalan tähden teette siellä sateessa?”

”Kastumassa lisää.” Hän astui sisään. Vettä tippui matolle. ”Antakaa minulle pyyhe niin selitän”, hän sanoi anteeksipyytävästi.

Peggy meni kylpyhuoneen liinavaatekaapille, otti suuren kylpypyyhkeen ja vei sen amiraalille.

”Kiitos. Oikein paljon kiitoksia.” Amiraali alkoi kuivata kasvojaan ja hiuksiaan. ”Arvatkaapa, kuinka iloinen olen siitä, että olitte kotona!”

Peggy tuijotti häntä yhä. Lopulta hän sanoi: ”Minulla on komerossa isän vanhoja vaatteita. Voitte kokeilla niitä.” Mennessään makuuhuoneeseensa Peggy osoitti kylpyhuonetta. Amiraali käveli kuuliaisesti sitä kohti vesi kengissä litisten.

Peggy löysi housut ja paidan ja palasi olohuoneeseen. Hän koputti kylpyhuoneen oveen ja amiraalin raottaessa ovea hän antoi vaatteet.

”Löysin nämä ullakolta viime viikolla. Aioin antaa ne Pelastusarmeijalle”, hän sanoi.

”Tänään ne pelastavat minut”, amiraali huusi kylpyhuoneesta.

”Haluaisitteko juotavaa?” Peggy kysyi. ”Ostin tänään viskiä ja viiniä.”

”Mainiota. Viskiä jääpalojen ja veden kera, jos saan pyytää.”

”Viskiä ja ojavettä?” Peggy kysyi.

”Muistitte. Kauniisti tehty.”

Peggy meni keittiöön. Hän pani jääpaloja lasiin ja täytti sen viskillä. Lasi hohti kynttilänvalossa houkuttelevan meripihkankeltaisena. Peggy vei lasin huulilleen ja maistoi. Väkevä juoma kihelmöitti mukavasti makuhermoja. Miksi pilata sitä vedellä?

Hän palasi lasi kädessään olohuoneeseen – ja pysähtyi. Huoneen toisella puolella seisoi amiraali pukeutuneena hänen isänsä vaatteisiin. Housunlahkeet ulottuivat puoliväliin nilkkoja, paidanhihat päättyivät paljon ennen ranteita.

Amiraali kohotti kättään. ”Tiedän kyllä. Näytän naurettavalta. Mutta ainakin nämä vaatteet ovat kuivat.”

Peggy antoi lasin amiraalille ja istuutui nojatuoliin. Amiraali istuutui sohvalle. ”No niin”, hän sanoi, ”lupasin selittää tämän epäsovinnaisen vierailuni. Suoraan sanoen halusin yllättää teidät.”

”Sen te teitte.”

”Ei. Tarkoitan, että sanoin eilen illalla soittavani teille. Mutta

tänään ajattelin: miksi en yhtä hyvin voisi mennä tervehtimään häntä? Ottamatta riittävästi selvää säästä lähdin tänne purjeveneellä. Anteeksiantamatonta tällaiselta vanhalta merimieheltä.” Amiraali vaikeni, otti lasinsa, maistoi – ja puhalsi ilmaa. ”Hyvä tavaton!” Hän laski lasinsa pöydälle. ”Jos hoitajana annostelitte lääkettä yhtä runsaskätisesti kuin viskiä tähän lasiin, hoiditte haavoittuneet käden käänteessä. He joko kuolivat tai paranivat.”

”Charles . . .” Peggy sanoi. ”Pidän siitä.”

Amiraali näytti kummastuneelta. ”Mistä pidätte?”

”Pidän nimestäsi. Tullessasi sanoit: ’Charles täällä.’ On helpompaa sanoa Charles kuin amiraali.”

Amiraali näytti ilahtuneelta. ”Olisin siitä iloinen.”

Salama iski yhtäkkiä lähellä olevaan metsään, ja sitä seurannut ukkosen jyrinä tärisytti taloa.

”Missä veneesi on?” Peggy kysyi.

”Vedettynä rannalle noin puolen kilometrin päässä. Siellä on myös hyvin märkä eväskori ja ukulele.”

”Ukuleleko?”

”Vuokrasin sen. Myönnän etten ole mikään taituri. Ajattelin kuitenkin, että yllättäisin sinut kuutamopurjehduksella.”

”Ja soittaisit minulle vanhoja kunnon sävelmiä?”

”Hölmöä, eikö vain? Olen hölmö toisinaan.”

”Minusta sinä olet hyvin mukava mies”, Peggy sanoi. Hän nousi ja siirtyi istumaan sohvalle amiraalin viereen.

”Kiitos”, amiraali sanoi. Hän ojensi kätensä ja laski sen Peggyn käsien päälle. ”Minusta taas sinä olet aikamoinen nainen.”

Peggy katsoi häneen kynttilänvalon valaistessa hänen kasvojaan. Amiraali kosketti kädellä hänen poskeaan. ”Ihmeellinen nainen”, hän sanoi.

Silloin valot syttyivät.

Amiraali veti kätensä äkkiä pois. ”Valot! Kuinka ihmeessä sähkö pystytään kytkemään tällaisessa rajuilmassa?”

Peggy vetäytyi sohvan toiseen päähän. Hän teki epämääräisen eleen keittiön suuntaan. ”Jospa söisimme jotakin niin kauan kuin meillä on sähköä. Kävisikö spagetti?”

”Oikein mainiosti.”

Peggy meni keittiöön. Amiraalin katsellessa hän laski vettä kattilaan ja pani sen levylle. Sitten hän kurottui ottamaan kaapista spagettipakkauksen.

”Minulla on myös tölkillinen simpukkakastiketta”, Peggy sanoi. ”Haluaisitko sitä spagetin kanssa?”

"Mielelläni. Ja saisinko minä tehdä salaatin?"

"Sopii", Peggy sanoi. Hän otti jääkaapista salaatinkerän, tomaatteja ja kurkun.

Amiraalin laittaessa salaattia Peggy odotti veden kiehumista. Sade piiskasi yhä ikkunoita, ja valot välähtelivät useaan otteeseen mutta eivät sammuneet. Spagetin alkaessa kiehua Peggy kattoi heille pöydän olohuoneeseen. Hän otti viinipullon jääkaapista ja antoi sen amiraalille.

"No niin", Peggy sanoi vihdoin. "Taitaa olla valmista."

Hän jakoi spagetin lautasille, ja he istuutuivat pöytään. Amiraali kaatoi viiniä, ja he alkoivat syödä.

"Hyvää spagettia", amiraali sanoi muutaman suupalan jälkeen. Hän maistoi viinilasistaan. "Ja viinikin on hyvää. Mitä se on?"

Peggy kohautti hartioitaan. "Mitä lie paikallista tuotantoa. Château de Kennebunkport."

Amiraali nauroi. "Pidän huumorintajustasi. Grace aina . . ." Hän vaikeni, ja hänen kasvonsa synkistyivät. "Anteeksi. Vielä neljän vuoden kuluttuakin puhun vaimostani kuin hän eläisi."

Peggy katsoi häneen hetken levollisesti. "Haluaisitko puhua hänestä?" hän kysyi. "Voitko puhua?"

"Vastaus on kyllä molempiin kysymyksiin", amiraali sanoi lopulta. "Pitkään aikaan en voinut. Tarkoitan, en voinut puhua hänestä. Nyt voin."

"Kuinka kauan olitte naimisissa?"

"Neljäkymmentäviisi vuotta. Se on pitkä aika."

Amiraali otti haarukkaansa lautasen reunalta putoamaisillaan olleen irrallisen spagetin. "Olin nuori luutnantti Norfolkin tukikohdassa. Hänen perheensä oli Virginian vallasväkeä. Siroluinen tyttö, ylöskammatut hiukset, klassinen profiili. Ei hän silti ollut leuhka. Päinvastoin. Tutustuimme kesäkuussa 1941 ja puolen vuoden kuluttua olimme naimisissa. Silloin Yhdysvallat oli sodassa, ja viikon kuluttua olin Panaman kanavaa kohti purjehtivalla risteilijällä.

Hän arvasi Peggyn seuraavan kysymyksen. "Meillä oli yksi poika. Hänen nimensä oli myös Charles, ja muutenkin hän oli kuin minä itse nuorena. Kutsuimme häntä Chipiksi. Hän kuoli Vietnamin sodassa."

"Kuinka murheellista."

Amiraali maistoi viiniä. "Joten nyt olen vain eläkkeellä oleva vanha merikarhu, joka on rantautunut Marylandiin Chesapeakenlahdelle. Pelaan aika paljon golfia tai pokeria, ja silloin tällöin minua pyydetään puhumaan jossakin vesillelaskujuhlassa. Sen pituinen se."

Salama välähti, ukkonen jyrisi ja jälleen valot sammuivat.

Peggy sytytti kynttilät, ja he jatkoivat aterointiaan jutellen yleisistä asioista, rajuilmasta, huomisesta säästä, Peggyn rakkaudesta purjehdukseen. Se oli hänen ainoa intohimonsa, Peggy sanoi. Hän purjehti toukokuusta lokakuulle joka päivä, jos sää oli hyvä. Ja hän oli Hasty Harborin tienoon paras purjehtija, hän lisäsi vaatimattomasti mutta ehdottoman varmasti.

Kun he olivat syöneet, Peggy kysyi: "Ja mitä me nyt teemme? Tarkoitan sen jälkeen kun olen tiskannut astiat."

"Mitä tarkoitat?"

"Tarkoitan, ettemme voi katsella televisiota, kun sähkö on poikki, enkä minä osaa pelata korttia. Joten mielestäni meidän on paras mennä sänkyyn." Hän katsoi amiraaliin. "Mitä mieltä olet?"

Amiraali vastasi katseeseen sanomatta mitään. Peggy keräsi astiat ja meni keittiöön.

Amiraali jäi istumaan. Hän ajatteli: Taivas varjelkoon, tarkoittiko hän todella sitä mitä sanoi? Se ei ehkä ollut romanttista, mutta se oli rehellistä. Ja tämä nainen jos kuka oli rehellinen. Kuitenkin – tehdä nyt tällainen ehdotus . . . No, nykyäänhän nuoria rohkaistiin olemaan suoria näissä asioissa. Miksi eivät sitten vanhemmatkin ihmiset?

Mitä enemmän hän asiaa ajatteli, sitä järkevämmältä se tuntui. Peggyhän oli elänyt yksin vuosia. Ja sitten hän ilmestyy rajuilman keskeltä. Ei nyt minään satuprinssinä, hän myönsi, mutta ei epämiellyttävänäkään. Hän oli ikäisekseen elinvoimainen. Hän tiesi myös olevansa jotenkin jäyhällä tavalla komea. Peggy oli sanonut, että purjehtiminen oli hänen ainoa intohimonsa. Olikohan? amiraali mietti.

Hän otti tyhjät viinilasit ja meni keittiöön. Hän meni lautasia pesevän Peggyn taakse ja pani toisen viinilasin tiskipöydälle Peggyn vasemmalle puolelle ja toisen oikealle niin että hänen käsivartensa melkein syleilivät Peggyä. "Niin", hän sanoi hiljaa, "mennään vain sänkyyn. Se oli hyvä ajatus."

"Selvä", Peggy sanoi olkapäänsä yli ja tyhjensi spagetinlopun jätesankoon.

"Eteisen komerossa on lakanoita ja huopia", hän ilmoitti. "Petaa itsellesi sohvaan. Minä teen nämä hommat loppuun."

Hämmentynyt amiraali perääntyi keittiöstä ja etsi lakanat ja peitteet. Hän petasi nopeasti itselleen makuusijan.

Vuode oli sijattu Peggyn tullessa kynttilä kädessä keittiöstä. "Oletko valmis punkkaan?" hän kysyi.

Amiraali nyökkäsi. "Valmis. Ja kiitos päivällisestä. Ja punkasta."

"Olen iloinen, että olit täällä tänään", Peggy sanoi jääden seisomaan. "On ollut . . . hyvin kauan siitä, kun olen ollut lähellä toista ihmistä."

"Saanko kysyä jotakin, ennen kuin menet?" Amiraali osoitti ikkunalaudalla olevaa laivan pienoismallia. "Tuo lentotukialus . . . eikö se olekin *Princeton?*"

Peggy näytti hämmästyneeltä. "Kuinka tiesit?"

"Tunnen sen muodosta. Oliko sinulla siellä tuttuja?"

Peggy nyökkäsi. "Tom oli lentäjä. Meidän piti mennä naimisiin, mutta japanilaiskone tuli pilviverhon läpi ja pudotti pommin lentokannelle. Tapahtui useita räjähdyksiä. Satoja miehistön jäseniä pelastui laivasta, mutta Tom jäi auttamaan haavoittuneita. Niin minulle on kerrottu."

Hän jatkoi. "Jotkin laivat yrittivät auttaa – *Gatling* ja *Irwin*. Ja *Birmingham*. *Birmingham* tuli *Princetonin* oikealle laidalle sammuttamaan tulipaloa."

"Vasemmalle puolelle. Olimme *Princetonin* vasemmalla puolella."

Peggyn kynttilän valaisemat kasvot olivat järkyttyneet. "Sittenhän sinä näit sen."

"Olin viestiupseerina *Birminghamilla.* Yksi onnekkaista. Kun *Princeton* räjähti, yli kaksisataa miestämme kuoli."

"Voi Charles." Samassa Peggyn käsivarret olivat amiraalin ympärillä. "En tiennyt. Olen pahoillani. Olen kovin pahoillani."

Amiraali kietoi hellästi käsivartensa Peggyn ympärille mutta ei sanonut mitään.

Ukkonen jyrisi kaukana kuin kaikuna kauan sitten unohtuneista taisteluista rajuilman jättäessä heidät ja siirtyessä ulos merelle.

Toisiaan syleilevät Peggy ja amiraali eivät kuitenkaan kuulleet.

7

AVATESSAAN silmänsä amiraali näki kirkkaan auringonvalon virtaavan sisään olohuoneen verhojen raosta. Kääntäessään päätään hän näki sohvan vieressä olevalla matalalla pöydällä mukillisen juuri valmistettua kahvia.

Hän näki sohvan päässä miesten villaisen skottiruutuisen kylpytakin. Hän nousi ja puki sen nopeasti ylleen. Keittiöstä kuului astioiden kolistelua.

"Peggy?" hän huudahti.

"Huomenta, Charles", Peggy vastasi ja tuli olohuoneeseen. "Löysithän kahvisi?"

"Löysin, kiitos." Amiraali otti mukin ja alkoi juoda.

"Paitasi ja sortsisi ovat kylpyhuoneessa. Ne ovat jotakuinkin kuivat verrattuna siihen, mitä ne olivat eilen illalla. Laitan meille aamiaista sillä aikaa kun puet. Haluaisitko muroja?"

"Voi en, kiitos. Paahtoleipä ja kahvi riittävät."

Amiraali meni kylpyhuoneeseen ja tuli sieltä hetken kuluttua omiin vaatteisiinsa pukeutuneena kengät kädessään. Hän vilkaisi ulos ikkunasta. Taivas oli heleän kesänsininen, pilvetön ja leppeä. Edellisen illan rajuilmasta kertoivat vain nurmikolle putoilleet lehdet ja katkenneet puunoksat.

"Näyttää olevan kaunis päivä", hän sanoi Peggylle.

"Hyvä luoteistuuli. Erinomainen purjehdussää."

"Veneeni!" amiraali muisti. "Se on vielä rannalla."

"Saattaa olla, mutta voi olla ettei olekaan", Peggy sanoi. "Kun vielä nukuit, soitin Venepalveluun. Kerroin, että ollessani aamulla kävelemässä näin Dodgen Venepalvelun veneen vedettynä ylös rannalle. Noah sanoi lähettävänsä jonkun pojista hinaamaan sen kotiin."

Amiraali näytti vieläkin huolestuneelta. "Parasta itse soittaa sinne. Kun he näkevät, että se on minun veneeni, he saattavat luulla minun eksyneen merellä rajuilmassa. Minulla on myös purjehdustunti tunnin kuluttua."

"Vien sinut mökillesi", Peggy sanoi. "Mutta syö ensin aamiaista."

Peggy kaatoi kahvia mukeihin, ja he istuutuivat pöytään. Amiraali alkoi levittää luumuhilloa paahtoleivälle.

"Vielä eilisillasta", Peggy sanoi. "Niin paljon muistoja sisältyy *Princetoniin.* Ja eilisiltaan asti luulin, että ne olivat vajonneet laivan mukana niin syvälle, etteivät koskaan enää nousisi pintaan. Taidan yksinkertaisesti olla heikko."

"Ei ole heikkoutta, jos muistot satuttavat."

"Eipä kai. Mutta minut on kasvatettu vahvaksi. Ihmiset ovat odottaneet minun olevan vahva."

"Ketkä esimerkiksi?"

"Potilaat joita hoidin. Muut ihmiset."

"Myös sinä itse?"

"Kaiketi ... Kuinka purjehdusopintosi sujuvat?" Peggy kysyi vaihtaen puheenaihetta.

"Oikein hyvin." Amiraali joi välillä kahvia. "Olen yllättynyt ja iloinen siitä, että vielä muistan näinkin paljon purjehtimisesta. Se ilmeisesti pitää paikkansa kaikissa asioissa, joista pitää. Vaikka ei olisi tehnyt jotakin asiaa pitkiin aikoihin, ei kestä kauan kun tekniikka on taas hallussa. Tunnustan kuitenkin, että olen vieläkin epävarma siitä, koska on muutettava suuntaa. Tulee hetkiä, jolloin minusta tuntuu etten pääse minnekään."

"Tiedäthän purjehtijan perussäännön", Peggy sanoi. "Jos et pääse minnekään, käännä venettä tuuleen, säädä uudelleen purjeet ja muuta suuntaa."

"Sinun pitäisi kirjoittaa purjehduskirja", amiraali keksi. "Yksinkertainen selkeä opas. *Peggyn purjehdusopas.*"

"Jos kirjoittaisin, sisällyttäisin siihen luvun, jonka otsikkona olisi 'Varo muuttuvia olosuhteita'."

"Kuten?"

"Tuulta, vuorovettä, virtoja – mitä tahansa mikä voi vaikuttaa veneeseesi. Tiedäthän, ettei mikään pysy samana kuin lähtiessäsi."

"Haluaisin lukea kirjasi. Ja ottaisin sinut mukaan kun seuraavan kerran lähden purjehtimaan. Ihan totta, haluaisitko tulla?"

"Totta kai. Joskus."

"Tänä iltana? Sää on tänään parempi kuin eilen illalla", hän vakuutti. "Vain ukulelen soitantoa en voi luvata. Mitä sanot? Tuletko kanssani purjehtimaan?"

"Tulen. Se olisi hauskaa."

"Loistavaa!" Amiraali kohotti kahvimukinsa tervehdykseksi.

Hetken kuluttua he ajoivat Lonely Point Roadia pohjoiseen Peggyn pienen auton kallistellessa puolelta toiselle mutkissa. Kapean ikäkulun asfaltin molemmin puolin oli hiekkareunat ja rantaheinää.

"Matalaksi!" Peggy äkkiä sanoi kääntyessään mutkassa.

Liian myöhään. Rouva Ernestine Dobermanin suuri keltainen Cadillac lähestyi heitä keskellä tietä.

Peggy tempaisi äkkiä rattia ja suhahti Cadillacin ohi. Hän vilkaisi peruutuspeiliin. Rouva Doberman oli pysähtynyt, kääntänyt päänsä ja tuijotti heidän jälkeensä suu auki.

TOIMISTON pöydän ääressä istuva Sarah pani kirjoituskoneeseen Venepalvelun kirjelomakkeen ja alkoi kirjoittaa.

"Hei", kuului kimeä ääni.

Sarah lakkasi kirjoittamasta. Ovella oli suuri simpukka, jonka ylempään kuoreen oli maalattu pyöreät silmät. Halkaisijaltaan puolimetrisenä se oli suurin Sarahin koskaan näkemä simpukka.

Lisäksi se näytti olevan tehty styroksista.
”Hei”, simpukka toisti louskutellen kuoriaan.
Sarah ei tiennyt, pitäisikö hänen olla närkästynyt vai huvittunut.
Simpukka jatkoi: ”Olen Siiri Simpukka. Olen täällä kolmesta syystä. Ensiksikin vakuuttamassa teille, Sarah Dodge, että teitä pidetään simpukoiden todellisena ystävänä. Sen vuoksi haluan maailman kaikkien simpukoiden puolesta kiittää teitä huolenpidostanne ja tuestanne.”
Joen käsivarsi näkyi hetken simpukan ja ovenpielen välissä ja katosi.
”Toiseksi”, simpukka sanoi, ”tulin pyytämään anteeksi ystäväni Joe Marinon puolesta.”
”En tiennytkään, että hän on ystäväsi”, Sarah sanoi.
”On toki.” Simpukka nyökytteli kiivaasti pomppien. ”Hän on nauttinut vuosia seurastamme eri muodoissa – raakana, paistettuna, säilöttynä. Ja hän haluaa pyytää anteeksi, jos hänen sanansa muutama päivä sitten kuulostivat joltakin muulta kuin täydelliseltä ihailulta lajiamme kohtaan.”
”Miksi hän ei itse tullut pyytämään anteeksi?”
”Koska hän on ujo. Hyvin ujo”, simpukka vastasi.
”Ja mikä oli kolmas syy?” Sarah kysyi.
”Paras viimeiseksi”, Siiri Simpukka sanoi. ”Joe ja minä halusimme kutsua teidät – anteeksi tämä sana – simpukanpaistoon.”
”Simpukanpaistoon?”
”Ssshh”, simpukka varoitti. ”Meidän simpukoiden kesken tätä sanaa ei juuri koskaan mainita. Huomenillalla, lauantaina, Bismarck Street kuudessakymmenessä Whitbyssä. Sopisiko kello seitsemän?”
”Mietin asiaa”, Sarah vastasi. ”Kiitos kuitenkin.”
”Ilo on minun puolellani”, simpukka vastasi avaten kuorensa mahdollisimman leveälle. ”Odotan malttamattomasti vastaustanne.”
Sarah mietti hetken. ”Kun tapaat aliluutnantti Marinon, voit kertoa hänelle kaksi asiaa.”
”Todellako? Mitkä ne ovat?” Simpukka avasi taas kuorensa ammolleen.
”Kerro hänelle, että hän on surkea vatsastapuhuja.”
”Hän tietää sen. Mikä oli se toinen asia?”
”Amiraalin purjevene löytyi tänä aamuna läheltä Lonely Pointia. Tyhjänä.”
”Mitä?” Joe tuli huoneeseen riiputtaen simpukkaa kädessään.

”Ei huolta”, Sarah sanoi. ”Rajuilma yllätti hänet, ja hän laski rantaan. Joku antoi hänelle kyydin kotiin. Häneltä jäi kuitenkin tavaraa veneeseen.”
”Millaista?”
”Eväskori . . . ja ukulele.” Sarah kumartui pöydän alle ja otti sieltä soittimen, jonka kielet olivat löystyneet vedessä.
”Missä vene nyt on?”
”Ponttonilaiturissa. Pojat hinasivat sen takaisin.”
Joe lähti ovelle. ”Purjehtii myrskyssä eväskorin ja ukulelen kanssa. Uskomatonta!” Hän kohotti kätensä, joista toisessa simpukka yhä riippui.

JOELTA meni puoli tuntia amiraalin veneen tyhjentämiseen vedestä. Kun työ vihdoin oli tehty, hän näki amiraalin harppovan ripein askelin laiturin poikki.
”Anteeksi, että olen myöhässä”, amiraali sanoi tullessaan alas portaita.
Joe ei salannut närkästystään. ”Sallikaa minun kysyä jotakin. Kuuntelitteko eilen lainkaan merisäätiedotuksia?”
”Tuota, kyllä, mutta myrsky alkoi pikemmin kuin olin luullut. Olin kyllä varautunut. Minulla oli pelastusliivi . . .”
”Ja ukulele. Aioitteko meloa sillä, jos merenkäynti muuttuisi liian kovaksi?”
”Niin, se. Se on jo toinen juttu.”
”Hyvä on”, Joe sanoi. ”Lähdetäänpä vesille. Te menette peräsimeen.”
Amiraali astui veneeseen ja alkoi nostaa purjeita Joen valmistautuessa irtautumaan laiturista.
”Muuten”, Joe sanoi asetuttuaan istuinlaatikkoon. ”Tuolla näyttää olevan kolme tarkkailevaa herraa, jotka ovat hyvin kiinnostuneita purjehtimisestanne.” Hän osoitti suuren aaltopeltisen venevajan vieressä olevalle hiekkakentälle. Kolme miestä istui kumollaan olevan jollan päällä. Yhdellä oli parta, toisella keltaiset kahluusaappaat ja kolmas kaivoi korvaansa.
”He tulivat tyhjentäessäni venettä”, Joe sanoi. ”He kyselivät teistä, sanoivat kuulleensa teidän viipyvän täällä ja purjehtivan paljon.”
”En ole nähnyt heitä koskaan”, amiraali sanoi.
”Selvä. Jos he haluavat näytöstä, annamme sen heille”, Joe sanoi. Hän työnsi veneen irti laiturista. Isopurje heilahti ja pullistui, ja vene reagoi ripeästi tuuleen.

Kumollaan olevan jollan päällä istuvat kolme miestä katselivat, kunnes *Invincible* oli jo kaukana sataman vesillä. Sitten he yhtenä miehenä kääntyivät ja nyökkäsivät.

Peggy ei ollut koskaan ollut näin korkealla, ei ainakaan kotonaan. Hän istui kahareisin katon harjalla. Hänellä oli toisessa kädessään suuri ruuvitaltta ja toisessa kiiltävä kuparinen tuuliviiri, pitkää torvea puhaltava lentävä enkeli.

Katolta avautuva näkymä oli henkeäsalpaava. Ulappa oli paljon suurempi kuin lähempänä maanpintaa oli osannut tajuta. Kaikkialla joella ja kaukana Mainenlahdella oli veneitä.

Hän kuuli auton äänen ja katsoessaan vasemmalle hän näki Sarahin punaisen auton tulevan Lonely Point Roadia. Se pysähtyi pihatielle. Sarah nousi autosta ja meni etuovelle.

”Peggy?” Sarah huusi verkko-oven läpi.

”Olen täällä!” Peggy huusi. ”Täällä ylhäällä! Katolla!”

Sarah meni nurmikolle ja katsoi ylös varjostaen kädellä silmiään auringolta. ”Mitä sinä siellä katolla teet?”

”Panen tuuliviiriä paikalleen.” Peggy näytti sitä Sarahille. ”Eilen maalatessani huomasin, ettei tässä talossa ole koskaan ollut tuuliviiriä. Kun tänään aamulla kävin kaupungissa, näin tämän enkeli Gabrielin, ja tässä hän nyt on ilmoittamassa uutta elämää itse kullekin.”

”Hän on ilmeisesti aloittanut sinusta”, Sarah sanoi.

”Olet oikeassa. Tänään olen onneni kukkuloilla.”

”Tässä pari iltaa sitten puhelimessa tunnuit olevan aivan maassa.”

”Niin olinkin”, Peggy myönsi. ”Mutta nyt on toisin.”

”Olen menossa liejumatalikolle katsomaan simpukoitani. Poikkean palatessani. Voimme syödä päivällistä.”

”Ikävä kyllä se ei käy. Minulla on treffit.”

”Treffit? Kenen kanssa? Kerro.”

Peggy pudisti päätään. ”En voi. En vielä.”

”Pidä sitten hauskaa salaperäisen miehesi kanssa!” Sarah huikkasi. Hän heilautti kättään ja meni autonsa luo. Peggy katseli, kun Sarah peruutti pihatieltä ja ajoi pois näkyvistä.

”Gabriel”, hän sanoi, ”kokonaan uusi päivä on koittanut.”

Kello oli yli neljä Peggyn lopulta tullessa alas katolta. Hän kävi suihkussa ja pukeutui nopeasti. Aikaa oli vielä riittävästi retkelle valmistautumiseen.

Laittaessaan koriin pahvimukeja, lautasliinoja ja muovihaarukoi-

ja hän näki Smileyn jäteauton. Se ajoi hänen pihatielleen ja pysähtyi. Tänään ei ole jäteastian tyhjennyspäivä, Peggy sanoi itsekseen. Miksi Smiley tänne tulee? Hän huomasi hytissä myös kaksi muuta henkilöä. Hän hämmästyi nähdessään Able Fenstermacherin ja Cabot Lodgen tulevan ulos autosta.

Peggy meni olohuoneeseen kolmikon noustessa portaita.

”Hei, Peggy!” Able huusi verkko-oven takaa. ”Onko sinulla minuutti aikaa?”

”Tasan minuutti”, Peggy sanoi. Hän ei avannut ovea.

”Kuten tiedät”, Able aloitti, ”olemme tämänvuotisen kesäjuhlan purjehduskilpailutoimikunta. Juhlaan on kahdeksan päivää.”

”Tiedän”, Peggy sanoi.

”Koska olet asunut kauan Hasty Harborissa”, Jimmy sanoi, ”tiedät, että kilpailu on kesäjuhlan kohokohta.”

”Olen luullut, että se on Emma Wilmottin papupekonimuhennosyllätys”, Peggy sanoi.

Able irvisti. ”Ruokatoimikunta on pyytänyt Emmaa kokeilemaan tänä vuonna jotakin vähemmän yllättävää.”

”Kuten myös tiedät”, Cabot sanoi, ”päätimme, että tänä vuonna kilpailijoita on vain kaksi. Ja sinä olet tämän tienoon paras purjehtija.”

”Ja haluamme sinut toiseksi kilpailijaksi”, Jimmy sanoi.

”Ei.”

”Peg”, Able sanoi, ”ajattele yleistä etua.”

”Siitä huolimatta kieltäydyn”, Peggy sanoi. ”Kilpailu voi olla kesäjuhlan kohokohta, mutta se on vitsi. Ja vaikka suostuisinkin, ette ehkä löydä minulle kilpakumppania.”

”Viimevuotinen kilpailu ehkä oli vitsi”, Able myönsi. ”Mutta haluamme siihen muutoksen. Haluamme näyttää kaikille, että Hasty Harbor on pieni paikkakunta, jolla on paljon sanottavaa purjehdusmaailmassa. Ja mitä kilpailuun tulee . . .”

”Toisestakin kilpailijasta on jo sovittu”, Cabot tokaisi.

”Hän on kotoisin Marylandista”, Able sanoi. ”Eläkkeellä merivoimista niin kuin sinäkin.”

Peggy tunsi epämiellyttävän vavahduksen sydänalassaan.

”Hän on se amiraali, joka puhui viime viikon vesillelaskussa”, Able lisäsi. ”Vanhaksi mieheksi aika taitava purjehtija.”

Peggy tuijotti ilmeettömänä kolmikkoa. Miehet katsoivat Peggyyn toiveikkaina ja odottavina.

Able lopulta katkaisi hiljaisuuden. ”Puhuimme hänen kanssaan tänään iltapäivällä. Tosin me valehtelimme hänelle hiukan. Sanoim-

me, että olit jo luvannut tulla toiseksi. Kun hän kuuli sen, hän myös lupasi tulla."

Peggy sanoi hiljaa: "Jimmy, vie autosi pois pihaltani. Minun on päästävä puhumaan erään henkilön kanssa. Nyt heti."

Noah oli Venepalvelunsa laiturille kuullut jarrujen äkäisen vinkaisun, sitten nähnyt Peggyn ponkaisevan autosta ja kiiruhtavan häntä kohti. Nyt Peggy seisoi hänen edessään kädet puuskassa.

"Onko amiraali jo käynyt täällä?" hän tiukkasi.

"Hän on täällä nyt", Noah sanoi. Hän viittasi venevajan suuntaan. "Peg", hän lisäsi, "näytät kiihtyneeltä."

"Olen kiihtynyt. Ne kolme pölvästiä, jotka kutsuvat itseään purjehduskilpailutoimikunnaksi, ovat ehkä juuri tuhonneet elämäni."

Peggy juoksi venevajan suuntaan ja tuli sen suurelle oviaukolle, jonka liukuovet oli vedetty sivuun. Aluksi hän näki vain purjeveneitä. Sitten hän näki vajan toisella puolella valkoisen hiuspehkon liikkuvan köysien lomassa. Hän lähti puikkelehtimaan veneiden lomassa kohti amiraalia.

Samassa amiraali huomasi hänet. "Peggy!"

"Arvelin sinun olevan täällä. Charles, meidän täytyy puhua. Sinun on sanottava sille niin sanotulle purjehduskilpailukomitealle, että olet muuttanut mielesi. Sano heille, että emme voi."

"Mitä emme voi?" amiraali kysyi. "Tarkoitatko kilpailua?"

"Tietenkin!"

"Mutta ne kolme miestä sanoivat sinun suostuneen, joten luonnollisesti . . ."

"He valehtelivat saadakseen sinut suostumaan."

"Kuule nyt, Peggy." Amiraali levitteli käsiään. "Kilpailuhan on leikkiä. Ja tänä aamuna sanoit, että tulet purjehtimaan kanssani."

"Niin, sinun kanssasi", Peggy vastasi. "En sinua vastaan. Tiedätkö, mitä ihmiset meistä sanovat? Vanhat kalkkikset kilpasilla. Kaksi harmaapäätä yrittää osoittaa, etteivät he ole vielä valmiita vanhainkotiin."

Amiraali katsoi häneen. "Ikäni ei häiritse minua. Olen ylpeä siitä. Enkä kuvitellut sen häiritsevän sinuakaan."

"Ei häiritse. Mutta julkisuus, sanomalehdet. Kun leviää tieto, että sinä olet toinen kilpailijoista . . ."

"Peggy, olen jo sanonut sinulle, että olen vanha eläkkeellä oleva merikarhu, jonka ohi maailma on kulkenut ajat sitten. En odota sitä sinun väittämääsi julkisuutta."

Peggy huomasi nyt vasta, että hänen kätensä liikkuivat koko ajan,

ja hän tarttui lähimmän purjeveneen köysiin pitääkseen ne aloillaan. "Etkö ymmärrä? Minulle tässä on kysymys enemmästä. Tarkoitan siitä, mitä se sitten onkin, siitä, mikä oli alkamassa välillämme. Ajattelin, että ehkä aikanaan . . ." Hän vaikeni ja katsoi amiraalin silmät kosteina. "Se on nyt lopussa."

"Ei ole."

"On. Sinusta ja minusta tulee julkinen näytelmä."

"Peg." Amiraali ojensi kätensä Peggyn olkapäille, mutta Peggy perääntyi. "Peggy", hän sanoi. "Annoin sanani siitä, että kilpailen."

"Sanasi", Peggy toisti. "Näin loihe lausumaan amiraali, jonka sana on järkkymätön."

"Iva ei pue sinua", amiraali sanoi lempeästi.

"Olen pahoillani, herra amiraali. Hyvin pahoillani."

"Peg, sehän on vain pieni paikallinen kilpailu. Runsaan viikon kuluttua tämä on ohi. Sinä ja minä purjehdimme pari tuntia kilpailupäivänä, ja koko juttu on unohtunut rantajuhlaan mennessä."

"Mitä sen jälkeen?" Peggy kysyi.

"Jatkamme siitä, mihin jäimme."

"Emme."

"Peggy." Amiraali tarttui Peggyn käsivarsiin.

"Älä sano mitään", Peggy sanoi. "Annoit sanasi siitä, että osallistut kilpailuun. Sitten minäkin osallistun. Minäkin ehkä olen vanha eläkkeellä oleva merikarhu. Mutta purjehdin kilpaa kanssasi, ja minä voitan."

Hän riuhtaisi itsensä vapaaksi amiraalin otteesta ja puikkelehti ulos sokkeloisesta venevajasta.

8

Purjehduskilpailu on juhlaviikon kohokohta

Otsikko hypähti Peggyn silmille hänen avatessaan seuraavana aamuna lehden kotinsa portailla. *Peninsula Pilot* oli kerran viikossa ilmestyvä paikallislehti, jota luettiin niemen pienissä kyläyhteisöissä. Peggy vei lehden keittiöön ja luki sitä samalla kun söi aamiaista. Otsikon alla sanottiin:

KUULUISA AMIRAALI JA OMA NAISPURJEHTIJAMME OTTAVAT MITTAA TOISISTAAN MERELLÄ

Koko niemen väki odottaa innoissaan purjehduskilpailua, Hasty Harborin tämänvuotisen kesäjuhlan päätapahtumaa. Kilpailutoimikunnan puheenjohtaja James G. Smiley sanoo: "Olemme h. . .n ylpeitä siitä, että saimme meidän Peggyn kilpailemaan amiraali Charles T. Deeringin, merivoimien nykyaikaisen viestitoiminnan nisän, kanssa.

Peggylle oli mennä kahvi väärään kurkkuun hänen nähdessään painovirheen.

Hän jatkoi lukemista. Jutussa kerrottiin etupäässä amiraalin henkilöstä ja hänen urastaan. Selatessaan lehden läpi hän näki, että suurin osa palstatilasta oli omistettu kesäjuhlalle.

Oli myös piirros kilparadasta sekä lyhyt kappale "urheita kilpailijoitamme uhkaavista vaaroista", joista mainittiin muun muassa Sahanhampaat ja Isoäitinä tunnettu nousuveden aikana veden alle jäävä vaarallinen kari. Viereisellä palstalla kerrottiin, että Emma Wilmottin ikimuistettavaa papupekonimuhennosyllätystä ei olisi tarjolla tänä vuonna.

Nyt riittää, Peggy tuumi. Silloin puhelin soi. Peggy lähti vastaamaan mutta pysähtyi sitten. Siellä saattoi olla Sarah. Toisaalta siellä saattoi olla rouva Doberman tai joku muu, joka oli lukenut jutun lehdestä.

Puhelin soi edelleen. Vai olisiko siellä Charles? Hän katseli puhelinta ja antoi sen soida, kunnes se vaikeni.

Sitten hän avasi etuoven ja kiiruhti ulos, kun puhelin alkoi taas soida.

NOAH DODGE oli ymmällään. Kun hän aamuisin kävi hakemassa postinsa T.C. Dabneyn sekatavarakaupan yhteydessä olevasta postitoimistosta, hänen edellään palveluluukulle jonotti korkeintaan kaksi tai kolme ihmistä. Tänä aamuna Noah joutui äkkiä pysähtymään jotta ei olisi törmännyt vanhaan Hetty Joyhin, joka keppiinsä nojaten laski kolikkokukkaronsa sisältöä. Hettyn edellä jonossa oli kahdeksan muuta Hasty Harborin asukasta.

Vasta sitten kun Noahin edellä luukulla oli enää neljä ihmistä, hän huomasi jokaisen antavan rahaa luukusta. Dabney otti rahat, teki merkinnän lehtiöön ja toivotti asiakkaalle hyvää päivän jatkoa. Kukaan ei saanut postimerkkejä tai kuoria tai maksuosoitusta. Ei mitään.

Vihdoin Noah itse oli luukulla. "T.C., mitä täällä tapahtuu?"

"Otan vastaan postimerkkitilauksia", Dabney vastasi. "Tänä aamuna merisankarimerkit maksavat kuusi senttiä ja suffragettimer-

kit kaksi senttiä, mutta tietenkin hinnat saattavat muuttua."

"Minä haluan sata tavallista ensimmäisen luokan postimerkkiä, joissa on Amerikan lippu", Noah sanoi. "En muuta."

"Selvä. Mutta menetät mahdollisuuden." Dabney hihitti ja avasi tiskin alla olevan postimerkkilaatikon.

Noah oli jo kysymäisillään, mitä erikoista oli merisankari- ja suffragettimerkeissä, kun vastaus valkenikin. Hän kumartui lähemmäksi luukkua. "T.C.", hän kysyi, "et kai vain välitä vetoja ensi viikon purjehduskilpailusta? Kuusi kahta vastaan amiraalin hyväksi?"

Dabney vei sormen huulilleen. "Puhuisitko hieman hiljempaa. Ei koskaan tiedä, milloin postitarkastaja on selän takana. Sanotaan vaikka, että monilla ihmisillä on tiettyjä . . . mielipiteitä kilpailusta. Ja jos he haluavat lyödä siitä vetoa, teen mielelläni palveluksen."

Noah katseli otsa rypyssä Dabneyn työntäessä postimerkit luukusta. "Saako olla muuta?" T.C. kysyi iskien silmää.

Noah huokaisi ja kaivoi esiin lompakkonsa. "Hyvä on. Tässä on rahat postimerkeistä. Ja kirjoita minut listaasi kymmenellä dollarilla suffragetin puolesta."

T.C. Dabney hymyili ovelasti. "Arvasin, että kallistut sille puolelle. Olethan Peggyn ystävä."

"En silti pidä ajatuksesta", Noah sanoi.

Dabney kohautti hartioitaan. "Monet ystävistäsi eivät ole samaa mieltä. Vilkaisehan taaksesi."

Noah kääntyi. Hänen takanaan oleva jono ulottui jo T.C. Dabneyn sekatavarakaupan oven ulkopuolelle.

AMIRAALIN mökin pöydälle oli levitetty merikartta. Sitä pitivät kulmista paikallaan oluttölkit, joista Joe ja amiraali välillä naukkasivat, ja amiraalin purjehdusopas. Karttaan oli piirretty lyijykynällä kolme suoraa viivaa, jotka muodostivat epäsäännöllisen kolmion. Kolmion pohjoisimmassa osassa oli lähellä Hasty Harborin sataman suuta ja Sahanteriä sijaitseva vilkkupoiju. Yksi viivoista kulki tästä poijusta lounaaseen Isoäidiksi sanottuun harmaaksi sävytettyyn kohtaan. Täältä toinen viiva lähti itään äänipoijulle 4-CL. Kolmas viiva kulki luoteeseen takaisin Hasty Harboriin.

Joe otti kulauksen oluttölkistään. "Mitä mieltä olette?" hän kysyi amiraalilta. "Pystyttekö purjehtimaan tämän kymmenen mailin radan voittoon?"

"Pystyn", amiraali vastasi. "Mikäli purjehdin toista venettä nopeammin."

"Ja sen hiomiseen me käytämme seuraavan viikon." Joe nousi

pöydän äärestä. "Nyt olemme purjehtineet sen paperilla. Tämän jälkeen katsomme, kuinka se sujuu teiltä vedessä."

Kun *Invincible* useita tunteja myöhemmin eteni nousuveden nopeaa virtausta vastaan, amiraalilla oli vastaus Joen kysymykseen: se ei sujunut alkuunkaan hyvin. Joe oli vähäsanainen. Kun he lähestyivät ensimmäistä merkkiä, Isoäitiä, amiraali kiersi sen varovaisesti laajassa kaaressa pysytellen siitä ainakin viidentoista metrin päässä.

Hän vilkaisi Joeen. "Tiedän, että minun olisi pitänyt mennä lähemmäksi."

"Arkuudella ei voiteta", Joe sanoi. "Arvaan, että kilpakumppaninne menee paljon lähempää. Olen nähnyt hänen purjehtivan."

"Niin olen minäkin", amiraali myönsi. "Mutta juuri nyt mieleeni juolahti muuan asia. On väistämätöntä, että kilpakumppanini ja minä harjoittelemme täällä samaan aikaan."

"Ei pelkoa. Olen laatinut aikataulun hänen avustajansa kanssa."

"Hänen avustajansako? Kenen?"

"Neiti Dodgen."

Amiraali nyökkäsi hyväksyvästi. "Hän vaikuttaa mukavalta tytöltä. Ja hän on hyvin kaunis. Sinun pitäisi tutustua häneen."

"Mikä ettei", Joe sanoi. Hän oli lisäämäisillään jotakin mutta vaikeni. Sen sijaan hän katsoi itään toisen merkin suuntaan.

He purjehtivat myötätuulessa kohti äänipoiju 4-CL:ää. Silloin tällöin Joe katsoi kelloa ja kirjoitti jotakin lehtiöön. Aluksi amiraali aprikoi, arvosteliko Joe hänen purjehtimistaan, mutta se ei kuulunut Joen tyyliin. Jos Joella oli jotakin huomautettavaa, hyvää tai pahaa, hän sanoi sen. Amiraali piti tästä Joen ominaisuudesta.

Itse asiassa mitä enemmän aikaa hän vietti Joen kanssa, sitä enemmän hän piti tästä nuoresta miehestä. Hänestä tulee hyvä laivaston upseeri, amiraali mietti. Hänellä on juuri niitä ominaisuuksia, joilla herätetään kunnioitusta: älyä, itsevarmuutta, pätevyyttä ja synnynnäiselle merisotilaalle ominainen määrittelemätön vaisto, oikea tuntuma mereen.

Veneen nopeus kasvoi. Heidän lähestyessään äänipoijua amiraalista tuntui kuin hän olisi ollut ison moottoriveneen ohjaimissa. Nyt noin seitsemän metrin päässä poijusta hän meni yhä suoraan sitä kohti. Kuusi metriä, sitten kolme, sitten kaksi, ja hän kiersi poijun taitavasti ja jyrkästi kääntyen.

Joe katsoi amiraaliin. "Taitavasti ja läheltä. Ei ihme, että teitä sanottiin Rämäpää-Deeringiksi."

Nyt radan viimeisellä osuudella amiraali katseli eteensä veden

yli. Hän muisti itsensä nuorena laivaston upseerina, muisti, kuinka sodan alussa hän ja hänen upseeritoverinsa, aseveljiä kaikki, olivat uhkuneet isänmaallista intoa. He olivat lähteneet sotaan ylpeinä, siihen innostuneina. Monelle hautapaikka Arlingtonissa oli ollut kaikki, mitä hän oli saanut innostaan. Amiraali oli alkanut inhota sotaa. Sota oli erottanut hänet vaimostaan vain muutama päivä häiden jälkeen. Sota oli tappanut hänen ainoan poikansa.

Chip . . .

Toisinaan muistot pojasta tulvahtivat hänen mieleensä. Hänellä oli ollut äitinsä vaalea tukka ja kirkkaat siniset silmät. Korkeimmin arvosanoin merisotakoulun loppututkinnon suorittaneella, nuoruuden itseluottamusta pursuavalla Chipillä oli näyttänyt olevan edessään loputtomat mahdollisuudet.

Sen sijaan loppu tuli samalla hetkellä, kun Chipin partiovene ajoi miinaan Vietnamin rannikolla. Käydessään pääkaupungissa Washingtonissa amiraali usein meni pitkälle mustalle marmorimuurille, jossa olivat tämän traagisen sodan uhrien nimet. Joka kerta hän pysähtyi lukemaan nimen – Charles T. Deering nuorempi – ja katsomaan oman kuvansa heijastusta kiven hiotusta pinnasta. Silloin hänen silmänsä alkoivat sumentua.

Nyt katsoessaan eteensä purjeveneessä hän rukoili, ettei Joen koskaan tarvitsisi taistella sodassa ja kuolla, kuten Chipin oli täytynyt.

Vihdoin *Invincible* tuli Sahanterien lähellä olevalle vilkkupoijulle. Amiraali laski halkaisijan ja lähti väylää pitkin Hasty Harboriin. Hän lähestyi Venepalvelun rantaa, kääntyi ja antoi veneen ajautua kylki edellä laituriin. Kiinnitettyään veneen amiraali ja Joe lähtivät portaita kohti.

Heidän noustessaan portaita Joe sanoi: "Hitaan alun jälkeen te todella painoitte kaasun pohjaan. Saatatte hyvinkin voittaa."

Amiraali hymyili. "Se on tarkoitukseni."

"Meillä on seitsemän päivää aikaa harjoitella, ellei sää tee tenää. Jos purjehditte kilpailussa kuten tänään, te kiidätte silloin kuin ammuttu torpedo."

EI KOSKAAN merimiestä.

Sarah oli vannonut näin itselleen niin kauan kuin muisti. Jotkut heistä saattoivat alussa vaikuttaa herrasmiehiltä, mutta kaikilla heillä oli mielessä vain yksi asia. Sarah muisti jutut, joita kouluaikaiset ystävättäret olivat hihitellen kertoneet.

Ja mitä hän nyt oli aikeissa tehdä? Miksi hän oli yhtäkkiä päättänyt mennä Joen grillikutsuille? Ehkä uteliaisuudesta. Joe vaikutti

mukavammalta kuin monet hänen tapaamansa merisotilaat. Ja Joella oli huumorintajua. Silti yhtä kaikki hän oli merisotilas. Ja jos Joe kuvitteli hänen olevan niitä Whitbyn tyttöjä, jotka juoksivat meripoikien perässä, hän tulisi katkerasti pettymään.

Ajettuaan Newelljoen sillan yli Whitbyyn Sarah kääntyi heti sillan jälkeen ja ajoi pikkukatujen sokkeloissa puikkelehtien Bismarck Streetille.

Bismarck Street kuusikymmentä oli suuri ruskeaksi maalattu puutalo, jossa oli koko julkisivun mittainen ja nurkan ympäri kauniisti kääntyvä kuisti. Taloon johti kävelytie.

Sarah veti syvään henkeä ja nousi autosta. Hän seisahtui hetkeksi suoristamaan ruusunväristä kesäleninkiään. Lähtiessään kävelemään taloa kohti hän kuuli sen takaa puhetta ja naurua. Hän kääntyi ja meni kapeaa kivettyä polkua ääniä kohti. Hän tuli takapihalle ja pysähtyi.

Pihan toisessa päässä työnnettävästä metallisesta grillistä nousi valkoinen savu. Sen lähellä seisoi kaksi sortseihin ja urheilupaitaan pukeutunutta nuorta miestä, pitkä laiha tyttö, jolla oli yllään hihaton pusero ja valkoiset pitkäthousut, ja lyhyt vaalea tyttö, jonka oranssipilkullisen leningin syvään uurrettu kaula-aukko paljasti uhkeata povea enemmän kuin tarpeeksi. Myös Joe seisoi grillin ääressä kohentelemassa hiillosta grillipihdeillä.

Joe näki Sarahin, hymyili ja heilutti pihtejä. Hän tuli Sarahin luo. "Hei", hän sanoi. "En ollut varma, että tulisit."

"En minäkään", Sarah vastasi.

"Tule, niin esittelen sinulle kämppäkaverini ja heidän tyttöystävänsä." Joe lähti kävelemään pihan poikki Sarahin seuratessa.

"Sarah, tämä on aliluutnantti Sandy Whittemore." Joe osoitti pitkää nuorta miestä, joka seisoi valkoasuisen tytön vieressä. "Ja tämä on Gayle Holyoke." Pari nyökkäsi ja hymyili.

Joe kääntyi toiseen nuoreen mieheen päin, joka piti kättään oranssipilkullisen tytön vyötäröllä. "Ja tämä toinen pelle on aliluutnantti Billy Buxon, ja tämä nuori nainen on hänen tyttöystävänsä Corky Canty. Ja te kaikki, tämä on Sarah Dodge."

Mutistiin tervehdyksiä. Pitkä aliluutnantti oli ottanut neljän litran korvallisen viinipullon, kaatanut siitä pahvimukiin ja antoi nyt mukin Sarahille Joen mennessä tarkistamaan hiillosta.

"Joe kertoi, että asut niemellä", aliluutnantti sanoi.

"Kyllä. Hasty Harborissa", Sarah vastasi.

Valkoasuinen tyttö sanoi: "Minusta juuri se osa niemeä on aivan ihastuttava."

"Dodge . . . Dodge", Corky Canty toisteli. "Kuinka minusta tuntuu, kuin liittäisin sen nimen juuri jonnekin sinnepäin."

"Isälläni on siellä venevuokraamo ja venesatama", Sarah vastasi.

"*Attenzione!*" Joe huusi palatessaan heidän luokseen. "Viiden minuutin kuluttua ryhdyn paistamaan hummereita." Hän hymyili Sarahille. "Sinusta on varmaan hauska kuulla, että en tarjoakaan simpukoita."

Sarah hymyili. "Niin on."

Tunti ja kaksikymmentä minuuttia myöhemmin vieraiden istuessa sekalaisilla tuoleilla pöydän ympärillä kutsut alkoivat kallistua loppua kohti. Koko aterian ajan Joe oli jutellut miellyttävästi ja luontevasti. Sarah oli ollut enimmäkseen vaiti.

Aterian päätyttyä Joe, Sandy ja Billy keräsivät lautaset. Sitten Billy työnsi kasetin suureen nauhuriin. Toiset parit hypähtivät tuoleistaan ja alkoivat pyöriä. Jalat tömistivät, kyynärpäät heiluivat, päät pomppivat.

"Haluatko tanssia?" Joe kysyi. Kun Sarah kääntyi, Joe seisoi hänen edessään kädet ojossa.

"Minä . . . Ei, kiitos."

"Tule. Olen varma, että tanssit fantastisesti."

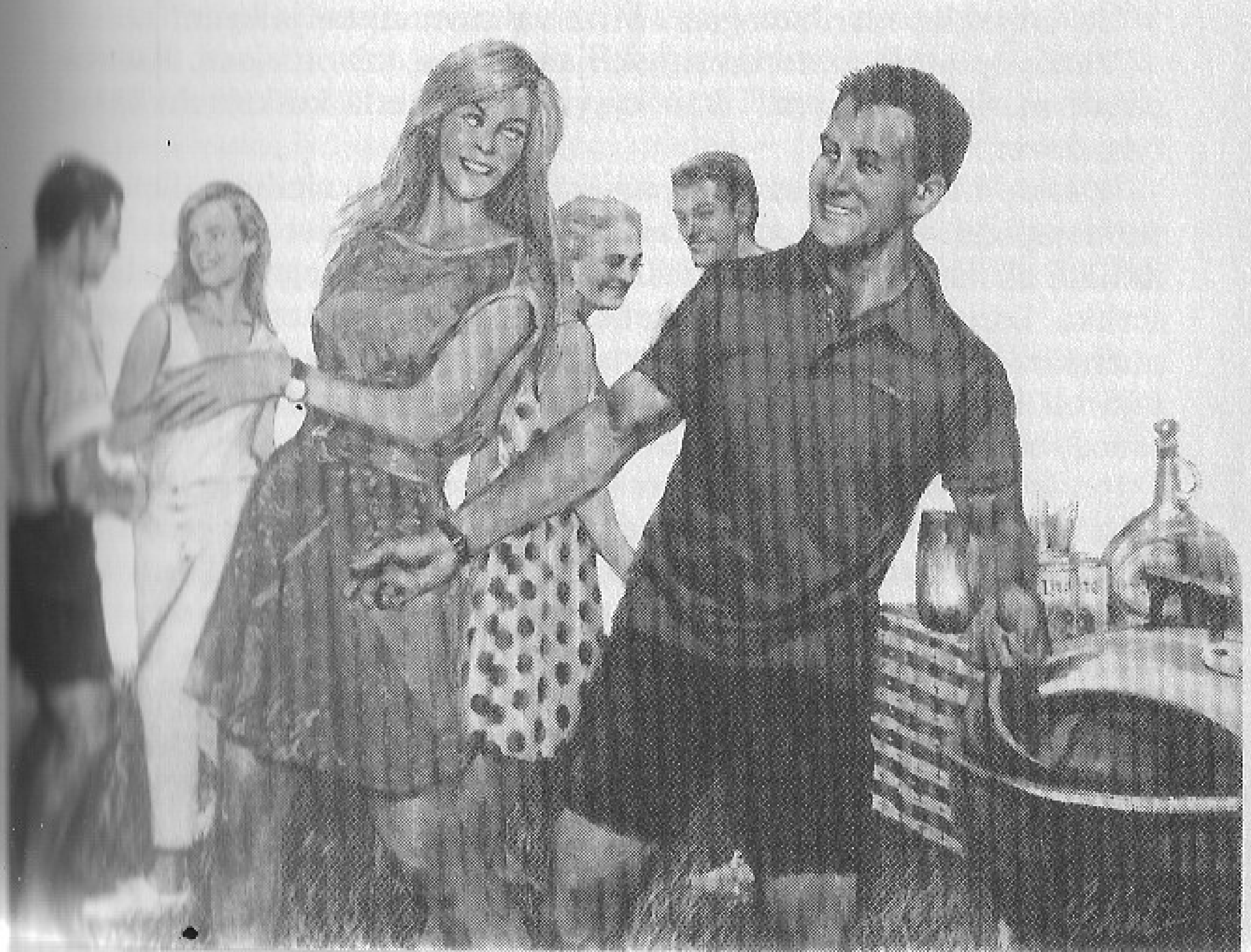

"Olen oikeastaan tottunut toisenlaisiin tansseihin", Sarah sanoi.

"Ymmärrän sen. En ole nähnyt Hasty Harborissa ainoatakaan nykyaikaista tanssipaikkaa. Mutta nyt on aika sinunkin laajentaa ympyröitäsi." Joe tarttui Sarahin molempiin käsiin ja veti hänet seisomaan. "Ja nyt kengät pois jalasta."

Sarah totteli.

"Noin", Joe sanoi. "Tee perässä."

Sarah kokeili muutaman askelen. Hetken kuluttua hän tunsi itsensä naurettavaksi ja pysähtyi. "Ellet pahastu, mieluummin istuisin ja katselisin."

Joekin pysähtyi. "Sopii. Istun kanssasi."

Tihenevässä pimeydessä tanssijoiden villit liikkeet muistuttivat jotakin alkukantaista heimorituaalia. Vihdoin nauha loppui, ja tanssijat hoippuivat tuoleihinsa.

Pian toiset sanoivat lähtevänsä ajelemaan. Joe saattoi heidät autojensa luo, palasi sitten Sarahin luo ja istuutui vastapäätä.

"Kiitos, että tulit", hän sanoi.

"Minunkin pitäisi kohta lähteä", Sarah sanoi.

"Mutta ei vielä. Koska kerran päätit tulla illanviettooni, kerropa minulle jotakin Sarah Dodgesta. Sinulla on menossa viimeinen opiskeluvuosi. Missä?"

"Oronossa. Siellä on osavaltion yliopisto."

"Ja opiskelet meribiologiaa. Mitä valmistumisen jälkeen?"

"Jatko-opintoja tohtorinväitöskirjaa varten, toivottavasti. Kuinka pääsit merisotakouluun?" hän kysyi toivoen, että keskustelu kääntyisi Joeen.

"Koska molemmat vanhempani kävivät työssä, oleilin paljon isovanhempieni luona Brooklynissa New Yorkissa", Joe vastasi. "Isoisälläni oli suutarinliike, ja erään newyorkilaisen kongressiedustajan serkku korjautti siellä aina kenkänsä. Kerran sitten isoisä sanoi miehelle, ettei hän anna kenkiä takaisin ennen kuin kongressiedustaja on kirjoittanut minusta suosituskirjeen merisotakouluun. Voi sanoa, että sisäänpääsyni oli kengän kärjessä."

Joe kaivoi esiin lompakkonsa. "Minulla on valokuva heistä, isoisästäni ja isoäidistäni. He olivat kotoisin Napolista – he ottivat suuren riskin muuttaessaan siirtolaisiksi Amerikkaan. 'Me uskalsimme elää!' isoisällä oli tapana sanoa."

Joe otti yhden sytyttämistään kynttilöistä ja siirtyi Sarahin viereen. Sarah katsoi vanhaa valokuvaa, joka esitti kahta pyhäasuun pynttäytynyttä nuorta ihmistä. Joe osoitti naista. "Hän oli taiteellinen luonne. Heidän kotinsa seinillä oli vanhojen maalausten jäljennöksiä."

"Olivatko ne tunnettuja maalauksia?" Sarah kysyi.

Joe nauroi. "Osa oli Leo D. Vincin ja Mike L. Angelon tekemiä."

Sarah hymyili. "Olen nähnyt heidän töitään."

"Kauan sitten ajattelin, että minusta tulisi taiteilija. Neljäsluokkalaisena istuin tunnin talomme edessä ja piirsin jalkakäytävän vieressä olevaa palopostia. Tunnustan vaatimattomasti, että sain sillä kuvalla ensimmäisen palkinnon ala-asteen taidenäyttelyssä."

"Vaikuttavaa", Sarah sanoi.

Joe siirtyi kynttilöiden lepattavassa valossa lähemmäksi Sarahia. "On toinenkin asia, jolla haluaisin tehdä vaikutuksen", hän sanoi. "Kuinka paljon tiedät *il baciosta*?"

"*Il baciosta*? Onko hänkin joku italialainen maalari?"

Sarahin odottaessa selitystä Joe suuteli häntä hellästi.

"Tätä on *il bacio*", hän sanoi.

VARHAIN aamulla T.C. Dabney astui kauppansa kuistille taulunpyyhin kädessään. Oven vieressä olevalla mustalla taululla olivat vielä lauantain tarjoukset. Dabney pyyhki taulun puhtaaksi ja kirjoitti: *Kuusi päivää kesäjuhlaan.*

Hän alleviivasi sanan kuusi. Sitten hän lisäsi sulkeissa 6–2.

Eilisestä lähtien, jolloin Dabney oli päättänyt ottaa vastaan vedonlyöntejä, tilanne oli pysynyt kuutena kahta vastaan amiraalin hyväksi. Epäsuhta ei perustunut käsitykseen, että amiraali olisi parempi purjehtija; päinvastoin Peggyn taidot tiedettiin ja Peggyä kunnioitettiin koko alueella. Syynä oli se, että lähes kaikki ensimmäisistä vedonlyöjistä olivat olleet miehiä – juuri niitä miehiä, jotka olivat ehdottoman varmoja siitä että mies pystyi voittamaan naisen milloin tahansa, missä asiassa tahansa. Lisäksi itse amiraalin arvo sai heidät olettamaan, että Charles Deering hallitsi kaikki alukset jollasta taistelulaivaan.

Dabney oli kuitenkin vakuuttanut asiakkailleen, että luvut varmasti muuttuisivat. Hän oli jo värvännyt puolisen tusinaa paikkakunnan hummerinpyytäjää ja kalastajaa ilmoittamaan hänelle kilpakumppanien harjoituksista tekemistään havainnoista. Hän tarkasteli numeroita: 6–2. Lopulta hän pyyhki pois kakkosen. Hän otti taulun vieressä narussa riippuvan liidun ja kirjoitti kakkosen tilalle kolmosen.

AMIRAALI seisoi nyrpeänä mökin ikkunan ääressä ja katseli juuri alkanutta sadetta. Lopulta hän kääntyi ja meni pöydän luo. Hän istuutui, avasi päiväkirjan ja alkoi kirjoittaa:

Sunnuntai, 24. heinäkuuta (klo 15.30). Aamupäivällä tihutti, nyt iltapäivällä sataa kunnolla. Minulla ei ole tällä viikolla varaa moneen tällaiseen päivään. Peggy ei ehkä tarvitse harjoitusta, mutta minä tarvitsen.

Tunnustan olevani vieläkin kahden vaiheilla, teinkö oikein suostuessani kilpailuun. Haluan voittaa – ja kuitenkaan en halua, mikäli voitto merkitsee sitä, etten saa tavata häntä enää. Olen joka tapauksessa sitoutunut viemään tämän läpi. Jopa mökkinaapuritkin kyselevät minulta kilpailusta.

Viisi päivää kesäjuhlaan (6–3)

PUHELIN oli alkanut soida puoli seitsemältä aamulla. Nyt kahden tunnin ja neljän vastaamattoman puhelinsoiton jälkeen Peggy joi viimeisen aamukahvimukillisensa. Hän oli juuri alkanut tiskata aamiaisastioita kun hän kuuli tutun rääkäisyn terassilta. Rääkäisyä seurasi äkäinen naputus liukuoviin. Kapteeni Bligh oli tullut.

Peggy sulki vesihanan. Hän otti kaapista murorasian ja lähti terassille. Lokki näki hänet ja läpsytti siipiään Peggyn avatessa oven.

Peggy astui ulos. "Valitan, kapteeni, mutta leipä on loppu. Kelpaisivatko maissimurot? Ne ovat hyvin terveellisiä kasvavalle linnulle."

Hän heitti muroja kapteeni Blighin suuntaan. Lintu hypähti niitä vastaan hotkaisten muutaman jo ilmasta.

"Sinäkin olet siis vihdoin kuullut kilpailusta ja tulit toivottamaan minulle onnea", Peggy sanoi. "Olet hyvänonnenlintuni."

Lokki kirkaisi kärsimättömästi, ja Peggy heitti sille lisää muroja.

"Kerropa minulle. Joko sinä ja muut lokit olette lyöneet vetoa, kuka voittaa kilpailun? Minua nimittäin hermostuttaa. Tai oikeastaan pelottaa. Ei minua häviäminen pelota vaan se, että tunnen joutuneeni ansaan. Kilpailusta on yhtäkkiä tullut suuri tapaus. Joka iikka kannattaa jompaakumpaa, ja kun amiraali ja minä lauantaina lähdemme joelle, tilanne on kahta kauheampi. Ihmiset huutavat meille kuin olisimme elämästä ja kuolemasta taistelevia gladiaattoreita.

"Mutta tiedätkö, jotakin on jo kuollut. Jotakin viehättävää. Jotakin, minkä amiraali ja minä olimme juuri löytämäisillämme. Olin siitä onnellinen . . . Ja nyt se on loppu. Tämä typerä kilpailu on tehnyt meistä julkisia vihollisia. Se oli meidän huono onnemme."

Peggy polvistui terassille. Lokki ei liikahtanut vaan tuijotti Peggyä kuin olisi ymmärtänyt ja myötäelänyt kaiken, mitä hän sanoi.

"Siitä huolimatta aion voittaa, Bligh. Ei, vaan minun täytyy voittaa. Joten tuo minulle onnea. Tuothan?"

Joen auton kojelaudan digitaalikellossa oli numerot 9:29. Hän tapaisi amiraalin venesatamassa kymmeneltä. Nyt kun harjoitusaikaa oli enää viisi päivää, kaikki ajatukset oli tähdättävä voittoon.

Tosin, Joen oli myönnettävä, hänen ajatuksiaan askarrutti myös jokin muu kuin kilpailu. Joku. Sarah Dodge.

Toissaillasta lähtien Sarah oli ollut jatkuvasti hänen mielessään. Istuessaan vierekkäin pimeässä kesäillassa he olivat jutelleet melkein puoleenyöhön asti. Ja siinä jutellessaan Joe oli löytänyt nuoren naisen, joka oli sekä älykäs että kaunis. Toissailta oli vahvistanut sen, mitä Joe oli ajatellut nähdessään Sarahin ensimmäisen kerran – tämä tyttö oli erilainen. Tämä tyttö oli aivan omaa luokkaansa.

Yhä ajatuksiinsa vaipuneena Joe hidasti vauhtia ja kääntyi Venepalvelun tielle. Perillä hän pysäytti auton ja katseli ympärilleen. Amiraalia ei näkynyt. Joe korjasi upseerinlakkinsa asentoa, astui ulos autosta ja käveli toimiston suuntaan.

Sisällä pöydän ääressä istui lihava nainen, jolla oli pyöreät kasvot ja tumma nutturalle kierretty tukka. Hän hymyili Joelle. "Olette varmaan aliluutnantti Marino. Minä olen rouva Dodge, Sarahin äiti."

Joe toivoi, ettei hänen pettymyksensä näkyisi liikaa. "Päivää. Hauska tutustua. Muuten, onko Sarah . . ."

"Hän on Portlandissa tänään. Voinko tehdä jotakin?"

"Haluaisin vuokrata toisen purjeveneen. Lightningin."

Rouva Dodge näytti hämmästyneeltä. "Ettekö te ja amiraali purjehdi yhdessä?"

"Kyllä, mutta haluan hänen saavan tuntuman veneeseen ilman minua."

Rouva Dodge hymyili taas ystävällisesti ja alkoi selata pöydällä olevaa kortistoa.

"Lauantain kilpailusta taitaa tulla aikamoinen kisa. Se purjehduslehtikin, Yachting, soitti ja kyseli siitä."

"Niinkö?" Joe sanoi.

Lopulta rouva Dodge veti esiin kortin. "Tässä se on, toinen Lightning. Se on luultavasti jo laiturissa."

"Hyvä. Kiitos." Joe kääntyi lähteäkseen, sitten epäröi. "Muuten, kertoisitteko Sarahille, että kävin tervehtimässä?" Hän vei kätensä lakkinsa reunaan ja sulki oven perässään.

TIISTAIAAMUNA pian päivänsarastuksen jälkeen T.C. Dabney meni etuoven vieressä olevan mustan taulunsa luo. Hän pyyhki pois

edellisen päivän tekstin ja kirjoitti: *Neljä päivää kesäjuhlaan.*

Sitten hän huomasi, että eilispäivän tilanne 6–3 oli jäänyt pyyhkimättä.

T.C. Dabney tuumi hetken. Sitten hän otti liidun ja piirsi kolmosen tilalle nelosen.

PEGGYÄ harmitti, että hän oli purjehtinut aamulla. Iltapäivään mennessä sää oli muuttunut helteiseksi, ja hän olisi mieluummin ollut nyt vesillä nauttimassa merituulesta kuin siinä missä hän oli – tikkailla maalaamassa talonsa pohjoisseinää.

Ryhtyessään maalaamaan räystäskourun takana olevaa seinäpintaa hän kuuli heikkoa katkonaista kitinää. Ääni lakkasi, alkoi uudestaan, lakkasi. Peggy kuunteli. Kun kitinä taas alkoi, hän tajusi sen tulevan katolta.

Hän tiesi myös, mikä sen aiheutti – tuuliviiri, jonka hän muutama päivä sitten oli kiinnittänyt katolle. Hän ei ollut öljynnyt liikkuvia osia, ja tuuliviiri narisi kääntyillessään.

Peggy meni alas tikkaita hakemaan öljyä, kiipesi sitten katolle ja valutti öljyä hylsyyn, jossa tuuliviirin varsi oli. Hän pyöritti tuuliviiriä. Se ei kitissyt enää.

Samassa hän näki rouva Dobermanin keltaisen Cadillacin lipuvan majesteettisesti taloa kohti. Viime viikosta lähtien Peggyn oli onnistunut vältellä rouva Dobermania. Nyt hän oli ansassa omalla katollaan.

Cadillacin lähestyessä Peggy sai idean. Tikapuut olivat talon takaseinällä. Jos hän painautuisi litteäksi kattoa vasten, rouva Doberman ei ehkä edes keksisi vilkaista ylös.

Peggy odotti. Hän kuuli auton oven sulkeutuvan.

"Hu-huu!" hän kuuli rouva Dobermanin huhuilevan. "Peg-gyy! Oletko kotona? Olen yrittänyt soittaa monta kertaa, mutta et ole ollut kotona."

Hiljaisuus. Peggy kuuli verkko-oven avautuvan. Seurasi lisää huhuilua. Ilmeisesti rouva Doberman oli päättänyt tutkia koko talon.

Vihdoin hän kuuli verkko-oven taas avautuvan.

"No niin", rouva Doberman sanoi poissa olevalle Peggylle, "ehkä olet täällä, ehkä et ole. Tarkoitan, että saatat olla kävelemässä rannalla tai jossain muualla tässä lähellä.

"Halusin vain sanoa sinulle", hän jatkoi, "ettei sinun tarvitse antaa mitään kesäjuhlan huutokauppaan. Se, että osallistut kilpailuun, on enemmän kuin kukaan meistä voisi antaa. Saatan olla type-

rä nainen joidenkin mielestä. Mutta nainen minä olen. Ja yksinelä-jä kuten sinäkin. Tiedän, millaista rohkeutta vaati suostua kilpailuun. Olen sinusta hyvin ylpeä. Tiedän, että voitat."

Jälleen oli hiljaista. Peggy kuuli askelia pihatieltä, sitten auton oven sulkeutuvan, moottorin käynnistyvän ja auton peruuttavan. Vasta auton äänen kadottua kuulumattomiin Peggy nosti päänsä.

Hän katseli suuntaan, jonne auto oli mennyt. Tästä päivästä lähtien, Peggy ajatteli, suhtaudun rouva Dobermaniin aivan toisella tavalla.

9

Kolme päivää kesäjuhlaan (6–5)

"VIELÄKIN tuntuu oudolta, kun sinä olet toisessa veneessä", amiraali huusi Joelle. *Invincible* ja Joen vuokraama vene kulkivat hiljaa rinnakkain. Edessä Sahanterien lähellä oli vilkkupoiju, joka merkitsi kilpailun lähtö- ja maalilinjaa.

"Se on sääntö", Joe vastasi. "Yksi purjehtija venettä kohden."

"Mutta entä jos menen nurin. Mitä sitten?" amiraali kysyi.

"Ei hätää", Joe sanoi. "Yleisön veneistä joku kyllä pelastaa teidät. Ette saa ajatella muuta kuin kilpailua. Hoette vain koko ajan: Minä voitan, minä voitan."

"Minä voitan, minä voitan", amiraali kailotti. "Minähän olen kuin se sadun pikkupursi, joka voitti."

"Selvä. Ja nyt pulinat pois", Joe sanoi. "Tulkaa mukaan! *Avanti!* Nyt lähdettiin!"

He purjehtivat seuraavat kolme tuntia. Päivä oli jopa eilistäkin helteisempi. Tuuli puhalsi tasaisesti lännestä. Puoli tuntia he harjoittelivat vilkkupoijun vieressä olevan kuvitellun lähtölinjan ylitystä. Joka kerta Joe antoi valmiusmerkin, joka kerta kumpikin laittoi veneensä lähtövalmiiksi, ja joka kerta he kääntyivät ja kiitivät kohti poijua pyrkien ohittamaan toisensa ja ylittämään ensimmäisenä lähtölinjan.

Kun Joe antoi molempia käsiään heiluttaen merkin, he jatkoivat radan ensimmäiselle osuudelle. Ensimmäistä merkkiä lähestyttäessä Joe johti kahdella veneenmitalla. Samassa amiraali jiippasi Joen veneen taitse. Liike yllätti Joen – vei kirjaimellisesti tuulen hänen purjeistaan – ja amiraali ampaisi hänen ohitseen kiertäen karin hiuksenhienosti.

Amiraali katsoi tyytyväisyydestä säteillen taakseen Joeen.

"Hyvin tehty!" Joe huusi.

Spinaakkerit nostettuina veneet purjehtivat nyt itään kohti toista merkkiä, äänipoijua 4-CL. Joe tiesi, ettei kannattanut yrittää temppuilla purjeiden kanssa: veneet kulkisivat suunnilleen samalla nopeudella riippumatta siitä mitä tekisi. Niinpä hän vain istui peräsimen varren vieressä ja antoi veneen mennä omia aikojaan. Silloin tällöin amiraali vilkaisi taakseen Joeen muutaman veneenmitan päästä. Vihdoin amiraali kiersi äänipoijun, laski spinaakkerin ja lähti purjehtimaan kohti Sahanhampaita. Tehden useita pieniä luoveja Joe alkoi vähitellen saavuttaa amiraalia.

Yhtäkkiä Joe käänsi veneensä jyrkästi pois radalta. Tuuli täytti heti isonpurjeen ja halkaisijan. Joe kääntyi jälleen välittömästi ohjaten veneensä suoraan päin amiraalin purjehdussuuntaa.

Amiraali näki hämmästyksekseen Joen veneen tulevan vauhdilla häntä kohti. Hän kääntyi vaistomaisesti välttääkseen yhteentörmäyksen Joen kääntyessä jälleen ja mennessä johtoon.

Hän säilytti johdon kunnes ylitti maalilinjan neljä veneenmittaa edellä amiraalia.

Amiraali huusi hänelle: "Mikä oli se temppu, jolla menit ohitseni?"

"Se kuuluu niin sanottuun Marinon manööveriin!" Joe huikkasi. "Selitän sen myöhemmin."

Amiraali teki näyttävän käännöksen kohti lähtölinjaa valmiina uuteen koitokseen.

ILTAPÄIVÄÄN mennessä lämpötila oli noussut yli kolmeenkymmeneen asteeseen. Turistit olivat menneet rannoille. Jopa T.C. Dabneyn kaupan nurkilla norkoilevat kulkukoiratkin olivat vetäytyneet rakennuksen varjoon.

Kun Peggy ajoi venesataman tielle, hän ei yllättynyt pysäköityjen autojen tavallista suuremmasta määrästä. Hän arvasi Noahin veneenvuokraustoiminnan käyvän vilkkaana. Sen sijaan hän autonsa pysäköityään yllättyi siitä, että monessa autossa oli seudun jonkin sanomalehden nimi: Portlandin *Herald*, Augustan *Sentinel*, Rockportin *News*. Vaikka Peggy ei enää vastannut puhelimeen, hän oletti ainakin muutamien soittajien olleen kilpailusta kiinnostuneita toimittajia.

Mennessään laiturialueen poikki Peggy näki joukon lehtiöin ja kameroin varustautuneita miehiä ja naisia. Useimmat heistä olivat syventyneet vakavaan keskusteluun Noah Dodgen kanssa.

Hän heilautti Noahille kättään ja näki Noahin katsovan häneen

osoittamatta tuntemisen merkkiäkään. Peggy käsitti Noahin haluavan suojella häntä. Noahia kysymyksillään ahdistelevilla toimittajilla ei ollut aavistustakaan, kuka juuri käveli heidän ohitseen. Toivottavasti eivät koskaan saisikaan tietää, hän ajatteli.

Free Spirit odotti häntä ponttonilaiturissa. Peggy astui veneeseen, irrotti köydet ja nosti nopeasti purjeet. Tuuli oli heikko, ja hän tiesi koko kilparadan kiertämisen kestävän tavallista kauemmin.

Peggy purjehti sataman poikki, meni kapeasta väylästä ja ohitti Sahanhampaat. Jätettyään vilkkupoijun taakseen hän vei kätensä shortsiensa taskuun, otti sieltä sekuntikellon, pani sen käyntiin ja suuntasi kohti Isoäitiä.

Saapuessaan sinne pian nousuveden jälkeen Peggy kiersi karin ja lähti sitten itään kohti äänipoiju 4-CL:ää. Hän tarkisti aikansa ja huomasi purjehtineensa ensimmäisen osuuden nopeammin kuin oli odottanut. Nyt tuuli tuli kuitenkin suoraan perän takaa, ja spinaakkeri nostettuna matka seuraavalle merkille olisi helppo, jopa yksitoikkoinen.

Peggy kiersi äänipoiju 4-CL:n ja otti kurssin kohti maalilinjaa. Jos lauantaina kumpikaan heistä ei olisi saanut kahdella ensimmäisellä osuudella kiistatonta johtoasemaa, kilpailu ratkaistaisiin tällä osuudella. Ajatuksen kannustamana Peggy sääti *Free Spiritin* purjeet ja korjasi kurssiaan saadakseen veneestään irti kaiken mahdollisen nopeuden.

"SIMPUKOITAKO?" Joe kysyi.

"Rasvassa keitettyjä, tartarkastikkeen kera", tyttö vastasi. "Niistähän sinä pidät. Toin myös ranskalaisia perunoita."

Joe kohottautui kyynärpäidensä varaan ja räpytteli silmiään. Helle oli uuvuttanut hänet niin, että hän oli harjoituksen jälkeen tullut suoraan asuntoonsa ja nukahtanut olohuoneen sohvalle. Kun hän avasi silmänsä, hän näki Sarahin seisovan ovella. Sarahilla oli yllään lyhyt valkoinen hame ja sininen toppi.

Joe tuijotti Sarahia, joka seisoi yhä ovella auringonpaiste selkänsä takana, käsissään rasvainen paperipussi ja roseeviinipullo.

Joe nousi istumaan. "Mitä kello on?"

"Kuusi. Saanko tulla sisään?"

"Tietenkin."

Sarah astui sisään ja katosi keittiöön. Joe kuuli hänen käyttävän korkinavaajaa. Palatessaan olohuoneeseen Sarahilla oli viinilasi kummassakin kädessään. Hän antoi toisen Joelle ja istuutui hänen viereensä sohvalle.

"Kiitos", Joe sanoi.

"Taitaa olla tämän kesän toistaiseksi kuumin päivä", Sarah sanoi. "Siksi toin meille jäähdytettyä viiniä." Hän maistoi lasistaan.

"Minäpä katson, onko täällä sähkötuuletinta."

Sarah pudisti päätään. "Ei minun takiani. Täkäläisten kylmien talvien jälkeen kukaan oikea mainelainen ei valita päivän tai parin helteestä."

"Niin muuten", Joe sanoi, "opitko siellä Portlandissa simpukoista jotakin sellaista uutta, joka minun pitäisi tietää?"

"En, ellet aio meribiologiksi. Mutta löysin tutkimuksen, joka käsitteli simpukan sydäntä."

"Todellako? Tarkoitatko, että simpukoillakin on sydän?"

"Miksi ei olisi?"

"Totta kai, kaikin mokomin. Varsinkin, jos niillä on tunteita, kuten sanoit. Itse asiassa se saa ne näyttämään melkein romanttisilta. Voin kuvitella, kuinka niiden pikku sydämet läpättävät, kun kuoret koskettavat toisiaan."

Sarah hymyili. "Taas kiusoittelet. Mutta en välitä."

"Pari päivää sitten pahastuit simpukkavitseistäni. Näenkö minä nyt aivan uuden Sarah Dodgen?"

Sarahin siniset silmät katsoivat häneen kiinteästi. "Ehkä", hän vastasi.

"Olen monta kertaa yrittänyt soittaa sinulle", Joe sanoi. "Et ole vastannut soittopyyntööni."

"En niin. Minun täytyi miettiä", Sarah vastasi.

"Oletko nyt miettinyt?" Joe kysyi.

"Olen." Sarah maistoi viiniä. "Kuinka purjehdus tänään sujui?"

"Oikein hyvin. Ukko alkaa todella päästä jyvälle."

"Hän on aikamoinen persoonallisuus. Tarkoitan kuuluisuuttansa ja kaiken muun lisäksi. Onko hänellä perhettä?"

"Ei ole. Hänellä oli poika, joka kuoli Vietnamin sodassa. Hänen vaimonsa kuoli syöpään pari vuotta sitten. Sitä ei kyllä arvaisi, kun hänen kanssaan juttelee. Enimmäkseen hän näyttää olevan hyvin tyytyväinen elämäänsä. Ja hän on hyvä purjehtija. Teen kuitenkin kaiken minkä voin auttaakseni hänet voittoon. Tänään näytin hänelle kilpailutekniikkaa, jonka kehitin merisotakoulussa. Sanon sitä Marinon manööveriksi. Mutta minunhan ei pitäisi kertoa sinulle tästä. Sinähän olet vastapuolella."

"Peggy on ystäväni. Mutta yritän olla puolueeton."

Joe kumartui eteenpäin. "Haluaisin kysyä vielä jotakin. Miksi toit rasvassa keitettyjä simpukoita?"

"Arvelin, että sinun olisi nälkä. Nythän on päivällisaika."

"Mutta miksi simpukoita? Sain sen käsityksen, että pidit pyhäinhäväistyksenä, jos arvostaa simpukoita muussakin kuin luonnontilassa."

"Ehkä minä laajennan ympyröitäni", Sarah sanoi, "ja yritän ymmärtää toisten ihmisten asenteita, kuten neuvoit minua tekemään."

"Totta. No, jospa sitten söisimme jotakin."

Sarah nousi. "Hyvä. Laitan sinulle simpukoita ja ranskalaisia perunoita. Itse syön vain ranskalaisia. En ole vielä päässyt pisteeseen, jossa voisin syödä vuoden kestäneen tutkimukseni kohdetta. Varsinkaan rasvassa keitettynä, tartarkastikkeen kera."

Hän kääntyi ja meni nopeasti keittiöön.

Joe kallistui takakenoon sohvassa ja sulki silmänsä. Hän oli ymmällään, mitä hänelle ei ollut sattunut pitkään pitkään aikaan. Koko viikkoon Sarahia ei ollut näkynyt venesatamassa. Eilen hän oli ollut valmis luopumaan kaikesta toivosta Sarahin suhteen.

Ja tänä iltana Sarah oli kuitenkin tullut hänen luokseen ilmoittamatta ja tuonut simpukoita. Se osoitti, ettei Sarah torjunutkaan häntä, kuten hän oli luullut.

Joe hymyili itsekseen. Itse asiassa Sarah pitää minusta.

Hetken kuluttua he istuivat taas vierekkäin Joen kastaessa paistettuja simpukoita pienessä paperimukissa olevaan tartarkastikkeeseen ja Sarahin napostellessa ranskalaisiaan.

"Minun täytyy antaa sinulle tunnustus", Joe lopulta sanoi.

"Mistä?"

"Nämä simpukat ovat hirmu hyviä."

Sarah kääntyi. Siniset silmät katsoivat taas kiinteästi Joeen. "Tiedätkö, miksi tulin tänne tänään?" hän kysyi.

"Miksi?"

"Koska tässä taannoin sanoit minulle, että jos ihminen haluaa elämästään täydellisen, hänen on uskallettava elää."

Joeta edelleen tarkastelevat siniset silmät olivat tyynet. Joe pani lautasensa pöydälle.

"En ole koskaan uskaltanut ottaa riskiä", Sarah sanoi. "Ennen kuin vasta nyt."

Joe vei kätensä Sarahin selän taakse ja kosketti hänen pitkiä vaaleita hiuksiaan. Hän alkoi silittää hellästi Sarahin niskaa.

"Onko tämäkin jokin Marinon manööveri?" Sarah kysyi hiljaa.

"Yksi monista", Joe sanoi. "Yksi monista."

Kaksi päivää kesäjuhlaan (6–5)

TORSTAIAAMUNA amiraali nousi vuoteesta heti päivän sarastaessa. Hänellä oli ollut aina tapana nousta varhain, mutta mitä lähemmäksi kilpailupäivä tuli, sitä enemmän hän jännitti ja epäili omia taitojaan ja sitä katkonaisemmaksi muuttui hänen yöunensa. Nytkin hän oli kääntyillyt vuoteessaan puoleenyöhön asti vain lakana peitteenään.

Hän ryhtyi aamiaisen laittoon ja huomasi kahvin loppuneen. Rasian ainoa muna särkyi, kun hän otti sen kolostaan. No, hänen oli määrä tavata Joe vasta iltapäivällä, joten hän voisi syödä aamiaisen jossakin ruokapaikassa.

Niinpä hän puolen tunnin kuluttua istuutui Rockyn tienvarsikahvilan baarituolille. Hänen oikealla puolellaan istui kaksi rekkakuskia ja vasemmalla liikkuvan poliisin mies. Höyryävä kahvikuppi ilmestyi äkkiä hänen eteensä. Hän tilasi tarjoilijalta kahden munan kokkelin, makkaraa ja paahtoleipää.

Tilaus tuotiin melkein heti, ja amiraali alkoi syödä. Ottaessaan toisen makkaran hän kuuli takanaan olevasta loosista kiihkeää puhetta. ”Se on hän. Olen siitä varma.”

Hetken kuluttua amiraali tunsi suuren käden laskeutuvan olkapäälleen. Kääntyessään hän kohtasi lyhyen ja tukevan viisissäkymmenissä olevan miehen leveän hymyn. Miehellä oli yllään oranssinvärinen verryttelypusero.

”Hubert Wiggim”, mies sanoi. Hän tarttui amiraalin käteen ja puristi sitä innokkaasti ravistaen. ”Tunnen teidät. Olette se amiraali. Olenko oikeassa?”

”Kyllä. Olen amiraali Deering.”

Mies kääntyi katsomaan loosiinsa. ”Dot, hän se on!” hän huusi loosissa istuvalle naiselle. ”Olin oikeassa.” Hän katsoi taas amiraaliin. ”Tulkaa istumaan kanssamme hetkeksi. Sanoin lapsenlapsille, että olette sotasankari. Oikea elävä legenda. He eivät suostu lähtemään täältä ennen kuin saavat tavata teidät.”

Hubert Wiggim otti amiraalin kahvikupin ja vei sen loosiinsa. Amiraali ei voinut muuta kuin mennä perässä. Istuutuessaan hän näki vastapäätään naisen, joka oli kuin Hubert Wiggimin naispuolinen kaksoisolento. Hänelläkin oli oranssinvärinen verryttelypusero. Naisen vieressä istui kaksi pientä poikaa, joilla oli ulkonevat etuhampaat. Pojat tuijottivat häntä.

Hubert Wiggim toimitti esittelyn. ”Tämä on vaimoni Dot. Ja nämä ovat lapsenlapsemme Rod ja Tod.” Hän viittasi amiraaliin. ”Ja tämä on se kuuluisa amiraali.”

”Tervehtikää amiraalia, pojat”, rouva Wiggim sanoi. Pojat tekivät kömpelösti kunniaa. Amiraali vastasi.

Hubert Wiggim nousi seisomaan. ”Dot, pojat! Huomioo! Poistukaa!” Vaimo ja lapsenlapset nousivat ja astuivat käytävään. ”Nyt täyskäännös ja eteenpäin mars!”

Vaimo ja pojat kääntyivät ja marssivat ovelle. Wiggim jäi seisomaan loosiin. Hän katsoi istuvaan amiraaliin ja vei kätensä sydämelle. ”Haluan vain sanoa: Jumala siunatkoon Amerikkaa, Jumala siunatkoon Yhdysvaltain laivastoa ja Jumala siunatkoon teitä lauantaina!”

Moni asiakas kääntyi tuijottamaan heitä. ”Kiitos”, amiraali mutisi. Sitten Hubert Wiggim marssi ovelle.

Amiraali katsoi kelloaan. Aika rientää, hän ajatteli. Hän palasi baarituolille, lopetti aamiaisensa ja pyysi laskun.

Yksi päivä kesäjuhlaan (6–6)

T.C. DABNEY oli harkinnut pitkään, ennen kuin kirjoitti päivän tilanteen. Keskiviikkona hän oli kirjoittanut 6–5 amiraalin hyväksi. Nyt perjantaina Dabneysta tuntui, ettei hänellä ollut muuta mahdollisuutta kuin panna kilpailijat tasoihin. Ne, jotka olivat tarkkailleet kummankin kilpailijan harjoituksia, olivat kertoneet, kuinka taitavasti ja nopeasti Peggy kiersi rataa. Joka tapauksessa amiraali vaikutti aivan yhtä hyvältä, he lisäsivät. He olivat tasaveroisia.

Heidän merkitsemisensä tasaveroisiksi olisi järkevää muistakin syistä. Se saisi kilpailun lopputuloksen näyttämään epävarmemmalta ja kiihdyttäisi vedonlyöntiä. Se myös lopettaisi Hasty Harborin naisten valitukset. Naiset olivat koko viikon sättineet Dabneyta amiraalin suosimisesta. Joten 6–6 sen oli oltava.

Oikein tehty, hän sanoi tyytyväisenä itselleen. Tänään Hasty Harborin postitoimistossa käy vilske, jollaista ei ole ennen nähty.

YHDEKSÄN maissa aamulla ei sen paremmin amiraali kuin Joekaan tiennyt uudesta vedonlyöntitilanteesta. Heidän lähtiessään amiraalin mökiltä venesatamaan amiraali sanoi: ”Olisin minä voinut itsekin ajaa satamaan.”

”Sen jälkeen mitä eilen tapahtui”, Joe vastasi, ”tarvitsette minut suojelemaan teitä tunkeilijoilta.”

Amiraali murahti eikä sanonut mitään.

Alkuviikolla vain yksi tai kaksi seudun pikkukaupunkilehtien toimittajaa oli odottanut venesatamassa amiraalin tuloa. Luonteeltaan seurallisena amiraali oli mielellään jutellut heidän kanssaan, olipa

hän ollut hiukan imarreltukin heidän huomiostaan.

Sitten eilen hänet oli ympäröinyt joukko äänekkäitä toimittajia ja valokuvaajia ja pommittanut häntä kysymyksillä, jotka muuttuivat yhä epäasiallisemmiksi ja henkilökohtaisemmiksi. Joen tultua muutamaa minuuttia myöhemmin heillä oli ollut täysi työ vapautua joukosta, päästä veneisiinsä turvaan ja purjehtia joelle. Niinpä amiraali oli illalla lopulta päättänyt, että hän vain heilauttaisi kättään ja hymyilisi toimittajille ja valokuvaajille ja sitten jättäisi heidät mahdollisimman nopeasti.

Joe oli ollut vaiti suurimman osan matkasta. Kun hän vilkaisi amiraaliin ja ryhtyi vihdoin puhumaan, hänen kasvonsa olivat vakavat.

"Herra amiraali, voisinko kysyä teiltä jotakin?" hän sanoi.

Amiraali näytti uteliaalta. "Totta kai."

"Kun eilen tulin kotiin harjoituksista, laivastosta oli tullut kirje, jossa ilmoitettiin, että pyyntöni saada siirto San Diegoon on hyväksytty."

"Onneksi olkoon. San Diego on uran kannalta loistava tilaisuus. Se osoittaa, että laivasto on kiinnostunut sinusta. Olet tietenkin jo päättänyt lähteä."

"En." Joe pudisti päätään. "Tarkoitan että en vielä."

Amiraali katseli häntä tutkivasti. "Onko siinä joitain ongelmia?"

"Ei oikeastaan, mutta . . ."

"Jotakin henkilökohtaistako? Tyttöystävä?"

"Aivan."

"Täkäläisiä?"

"Niin. Tutustuimme . . . jokin aika sitten."

Amiraali mietti hetken. "Ehkä uskot rakastavasi häntä. Jos kuitenkin haluat luoda uran laivastossa, sinun täytyy muistaa, että on vaikeata, jos on perhe elätettävänä."

Joe tuijotti eteensä tiehen.

Amiraali nojasi päänsä niskatukeen ja oli ääneti mietteissään. Lopulta hän sanoi: "Tietenkin jos olisin noudattanut omaa neuvoani, en olisi mennyt naimisiin sen suurenmoisen naisen kanssa, josta tuli vaimoni." Hän kääntyi Joeen päin. "Olet lahjakas nuori mies, ja tytön, joka rakastaa sinua – ja jota sinä haluat rakastaa – täytyy olla aivan omaa luokkaansa."

"Hän on", Joe sanoi yhä tiehen tuijottaen. "Hän on."

He ajoivat hiljaisina. Heidän tullessaan valtatien ja Jokitien risteykseen amiraali näki ensimmäisen kerran risteyksen ylle ripustetun julisteen. Siinä luki:

HASTY HARBORIN KESÄJUHLA
LAUANTAINA 30. HEINÄKUUTA
TERVETULOA!

Amiraali tunsi kouraisun sydänalassaan ajatellessaan huomista kilpailua.

PIAN puolenpäivän jälkeen Peggy lähti kotoa, meni alas rantaan ja käveli puolisen kilometriä pohjoiseen pieneen suojaiseen poukamaan. Poukamassa oli hylätty ränsistynyt laituri. Se oli Peggylle ja *Free Spiritille* oivallinen paikka – turvallinen satama, jossa saattoi pitää purjeveneen kaukana toimittajista ja uteliaista ihmisistä, jota viime päivinä oli parveillut Venepalvelun satamassa. Hän nousi varovasti laiturille, astui veneeseensä ja nosti purjeet. Taitavasti ohjaillen hän purjehti joelle.

Free Spiritin päästyä merelle ja purjeiden pullistuttua Peggy tutkaili taivaanrantaa. Parin kilometrin päässä keulan oikealla puolella näkyi Isoäidin rosoinen ääriviiva. Peggy ja Sarah olivat sopineet tapaavansa siellä lähteäkseen harjoittelemaan. Sarah oli purjehtinut hänen kanssaan kilpaa kahtena päivänä, ja Peggy oli siitä iloinen. Sarah oli taitava purjehtija. Hän oli jopa usean kerran voittanut Peggyn merkkien välillä. Peggy tiesi syyn olleen joka kerta hänen omissa virheissään – väärässä käännöksessä, halkaisijannarun sotkeutumisessa, suunnassa joka oli vienyt aikaa.

Silti heidän välillään oli vallinnut hyvä yhteisymmärrys. Kumpikin haastoi toistaan joka käännöksellä, siepatessaan toiselta tuulen, sitten menettäessään sen, siepatessaan taas uudestaan.

Huomenna tähän aikaan Peggy ja amiraali ottaisivat mittaa toisistaan radan ensimmäisellä osuudella. Huomiseen asti mitkään ajatukset, mitkään henkilökohtaiset asiat eivät saisi häiritä hänen mieltään. Huomiseen asti hän keskittäisi kaikki ajatuksensa, kaikki ponnistuksensa yhteen ainoaan päämäärään: kilpailun voittamiseen.

PERJANTAINA, 29 heinäkuuta (klo 21) – viimeinen merkintä purjeveneen *Invinciblen* päiväkirjaan. Oppitunnit ja harjoitukset ovat päättyneet. Huomenna on kilpailu. Pitäisi kai sanoa SUURI kilpailu. Valitettavasti asiasta, jonka piti olla pieni paikallinen tapahtuma, on tullut yleisen mielenkiinnon kohde, jota tiedotusvälineet ovat kohtuuttomasti paisutelleet. Se vain osoittaa, kuinka vähän todellisia uutisaiheita täällä on kesäaikaan.

Joe oli hyvin tyytyväinen tämän päivän harjoituksiin. Hän sanoo, että

olen oppinut kilpapurjehduksesta enemmän viikossa kuin useimmat ihmiset vuodessa. Se on vain osoitus siitä, että vanhalle koiralle voi opettaa uusia temppuja.
Säätiedotus merenkulkijoille lupaa kilpailulle ihanteelliset olosuhteet – lännenpuoleista tuulta, nopeus noin 15–20 solmua, nousuvettä. Tänä iltana pääni on täynnä Joelta oppimaani kilpapurjehdustekniikkaa sekä joitakin erityistemppuja, joilla ehkä puijaan vastustajaani, neiti Mc . . .

Amiraali lakkasi kirjoittamasta.

Vastustajani. Vain viikko sitten hän oli henkilö, johon ajattelin voivani jopa rakastua, amiraali myönsi mielessään. Nyt hän on neiti McCoy, vastustajani.

Hetken epäröityään hän jatkoi kirjoittamista:

Koska tämä on viimeinen päiväkirjamerkintä, lisään muutaman sanan itsestäni ja siitä miksi osallistun tähän kilpailuun. Tietenkin kerran luvattuani olin liian päättäväinen – tai itsepäinen – perääntyäkseni. On silti toinenkin syy.
Olen yli seitsemänkymmenen. Täysinpalvelleena minun pitäisi tyytyä olemaan vanha. Mutta vanheneminen on jotakin, mikä tapahtuu ystävilleni, ei minulle. Vanhuus on aina ollut viiden vuoden päässä edessäni. Ja tämän tiedän itsestäni: Minulla on yllin kyllin elämänhalua mutta ei ketään, jonka kanssa sen jakaisin. Minulla on yllin kyllin rakkautta mutta ei ketään, jolle sitä antaisin. Viime viikolla ajattelin – ajattelen yhä – että Peggy voisi olla tämä henkilö. Nyt hän on neiti McCoy. Vastustajani.

Amiraali pani kynänsä pois ja sulki hitaasti päiväkirjan.

10

KESÄJUHLAPÄIVÄ! T.C. Dabney kirjoitti sanan kauppansa ilmoitustaululle varhain aamulla.

Tasan kello yhdeksän niemen lukioiden yhdistetyn paraatisoittokunnan rummunlyöjä puhalsi pilliinsä Hasty Harborin paloaseman edessä, ja juhlaparaati alkoi. Rumpalin takana marssi kaksikymmenpäinen orkesteri kultakoristeisissa sinisissä univormuissaan, ja orkesterin molemmin puolin kulki rumpalityttö punavalkosinisiä marssisauvojaan pyöritellen. Orkesterin jäljessä tuli Hasty Harborin ainoa paloauto. Sitä seurasi Hasty Harborin hummerinpyytäjien

yhdistyksen puheenjohtajan ajama valkoinen Rambler-kabrioletti. Takapenkin selkänojalla istui yhdistyksen kaksi muuta toimihenkilöä heiluttaen hilpeästi yleisölle eläviä hummereita. Auton jäljessä marssi urheasti kymmenkunta naistoimikunnan jäsentä, muutama sotaveteraani ja joukko partiopoikia ja -tyttöjä. Viimeisenä tuli Jimmy Smileyn jäteauto monenkirjavin kreppipaperinauhoin koristeltuna.

Paraatireitillä T.C. Dabneyn kaupalle ja takaisin kymmenet ihmiset seisoivat tai istuivat pienillä retkituoleilla katselemassa kulkueta.

Peggy McCoy ei ollut juhlijoiden joukossa. Hän oli herännyt aikaisin, heitellyt leivänpaloja Kapteeni Blighille, sitten laittanut itselleen aamiaisen ja kuunnellut samalla merenkulkijoiden säätiedotusta. Taivas oli sininen ja kirkas, ja lännestä oli jo virinnyt tuuli, jonka odotettiin voimistuvan pariinkymmeneen solmuun kilpailuun mennessä.

Kilpailutoimikunta oli suositellut, että kilpailijat "pukeutuisivat tilanteeseen sopivasti", ja Peggy oli sen mukaisesti valinnut asunsa: laivastonsiniset sortsit ja yksinkertaisen valkoisen T-paidan. Ja tietenkin merimieslakkinsa.

Hän katsoi ulos keittiön ikkunasta. Auringonvalo säkenöi veden pinnassa, ja näkyi muutamia veneitä. Hän oli eilen illalla pessyt *Free Spiritin* purjeet ja levittänyt suuret dacronkolmiot nurmikolle, jossa ne nyt kuivuivat auringonpaisteessa. Muutaman tunnin kuluttua tuuli täyttäisi ne. Ja riippuen siitä, kuinka taitavasti hän niitä käyttelisi, ne veisivät hänet ja *Free Spiritin* voittoon tai . . .

Ei, hän ei halunnut edes ajatella sitä toista sanaa.

SAMAAN aikaan amiraali tarkasteli mökissään pöydälle levittämäänsä merikarttaa. Asetelma toi hänen mieleensä ajat, jolloin hän oli pelannut jalkapalloa Annapolisissa. Ennen jokaista peliä hän oli syventynyt pelikirjaan tutkien kaavakuvia ja juossut niitä mielessään.

Amiraali kertasi nopeasti purjehdustaktiikat, joita hän aikoi käyttää, sekä Joen opettamat temput. Lopulta hän puristi kätensä nyrkkiin ja pamautti sen keskelle karttaa. "No niin, Deering!" Hän muisti vuosien takaa jalkapallovalmentajansa sanat: "Nyt kentälle! Katsotaan, onko teissä voittajan ainesta!"

PEGGY otti kiinni auton ovenkahvasta poliisiauton kääntyessä Jokitielle. Hänen mielestään koko asia oli typerä ja tarpeeton – julkis-

ten varojen tuhlausta. Vähän ennen kuin hän oli aikonut lähteä, poliisiauto oli ajanut hänen pihaansa. Miellyttävä nuori poliisi oli ilmoittanut, että hänet oli lähetetty tuomaan Peggy Hasty Harboriin. Peggy oli vastustellut. Jos siellä olisi paljon ihmisiä – ja poliisi vakuutti siellä olevan – hän ei välittäisi heistä vaan menisi menojaan.

Auton lähtiessä alas mäkeä kohti kylää ja laituria Peggy ymmärsi poliisin huolen. T.C. Dabneyn kaupan viereen oli pysäköity Augustan television kuvausauto. Kääntöpaikan molemmin puolin seisoi lehdistön autoja. Eniten Peggy kuitenkin yllättyi katsojien määrästä. Tien varrella muutamat olivat jo huomanneet hänet ja kannustivat häntä huudoin ja kädenheilutuksin.

Poliisi pysäytti auton venesataman reunaan. Lähellä seissyt toinen poliisi tuli avaamaan Peggylle oven.

”Hyvää huomenta”, poliisi tervehti.

Peggy astui autosta ja sai vastaansa äänekkäiksi yltyvät suosionosoitukset. Hän veti syvään henkeä, veti lakkinsa syvemmälle päähän ja meni hitaasti laiturille.

Vajaan minuutin kuluttua paikalle tuli kaksi laivaston tummansinistä autoa. Ensimmäisessä oli neljä nuorta laivaston upseeria. Aliluutnantti Joe Marinon ajamassa toisessa autossa oli kontra-amiraali Charles Deering.

Autojen pysähdyttyä laiturialueen reunalle väkijoukko puhkesi taas suosionosoituksiin.

Amiraali vilkaisi Joeen. ”Tämä kai on sitten se totuuden hetki.” Hän hymyili epävarmasti.

Joe ojensi kätensä. ”Onnea.”

Amiraali tarttui ojennettuun käteen. ”Kiitos. Ja kiitos kaikesta.” Hän astui ulos autosta.

Poliisin ja neljän laivaston upseerin saattamana amiraali käveli laiturille.

Seistessään kilpailutoimikunnan edessä Peggy ajatteli, että miehet näyttivät koomisilta. Hän ei muistaakseen ollut koskaan ennen nähnyt Cabot Lodgen yllä pikkutakkia, saati sitten puhdasta paitaa ja solmiota. Mutta tänään Cabot oli molempien muiden tavoin pukeutunut valkoisiin housuihin ja siniseen takkiin. Kolmikon näkeminen auttoi hiukan lieventämään Peggyn tuntemaa jännitystä.

Able Fenstermacher tervehti häntä. ”Hei, Peggy. Olet näemmä päässyt läpi ruuhkasta.” Hän vilkaisi Peggyn ohi venesataman portille. ”Amiraalikin näkyy tulevan.”

Peggy kuuli yleisön osoittavan suosiotaan amiraalille mutta ei kääntynyt katsomaan. Sen sijaan hän puristi kätensä yhteen ja loi katseensa maahan. Hänellä oli samanlainen pakokauhun tunne kuin morsiamella, joka on saatettu alttarille ja jätetty siihen yksin odottamaan sulhasta.

Ainakaan hänen ei tarvinnut odottaa kauan. Amiraali ilmestyi hänen viereensä. Hän nyökkäsi amiraalille ja näki tämän pukeutuneen valkoisiin housuihin ja yksinkertaiseen valkoiseen lyhythihaiseen paitaan. Amiraali nyökkäsi Peggylle ja kätteli sitten kilpailutoimikunnan kameroiden räpsähdellessä heidän ympärillään.

”Ensiksi”, Able sanoi, ”pastori Clapp pitää pienen rukouksen alkamassa olevan kilpailun siunaukseksi.”

Pastori Clapp astui esiin laiturille kerääntyneestä väkijoukosta. Hän avasi Raamatun ja luki siitä reippaalla dramaattisella äänellä. Sitten hän vetäytyi takaisin yleisön joukkoon.

”No niin”, Able sanoi Peggylle ja amiraalille. ”Me kolme kilpailutoimikunnan jäsentä menemme Cabotin simpukanpyyntiveneeseen *Persephoneen*, ja te kaksi purjehditte perässämme joelle. Ja paras mies – paras purjehtija – voittakoon.”

”Eikö kilpailijoiden pitäisi puristaa kättä?” joku yleisöstä huusi.

”Kyllä kai pitäisi. Vai mitä tuumitte?” Able kysyi kilpailijoilta.

Amiraali tarttui Peggyn käteen. Hän katsoi Peggyyn ja hymyili. ”Paljon onnea, Peggy.”

Peggy tunsi kätensä vapisevan hiukan. ”Onnea sinulle.”

Yleisö osoitti pitkään suosiotaan.

”Riittää”, Able kuiskasi heille. ”Lähdetään.”

Free Spiritin ja *Invinciblen* purjehtiessa kilpailutoimikunnan veneen perässä ja kokonaisen venelaivaston saattaessa matka lähtölinjalle alkoi.

Matkalla satama-alueen poikki Peggy vilkaisi heitä saattavia veneitä. Joissakin isommissa pikaveneissä oli ilmeisesti lehdistön edustajia. *Free Spiritin* tullessa joelle Peggy näki vielä enemmän veneitä – itse asiassa vielä paljon enemmän.

Silti vasta Sahanhampaiden jälkeen veneiden todellinen määrä paljastui. Oli pieniä soutuveneitä ja suuria purjelaivoja, kanootteja ja suuria moottoriveneitä, purjelautoja ja pieniä kalastusveneitä. Jopa hummerinpyytäjä Link Mallottkin oli uhrannut puolet työpäivästään ja tullut katsomaan kilpailua.

Peggyn kello näytti kuutta minuuttia vaille kaksitoista. Hän heilautti peräsimen varren toiselle puolelle ja lähti purjehtimaan kohti

aluetta, josta hän aloittaisi matkan lähtölinjalle. Viidenkymmenen metrin päässä vilkkupoijusta keikkui oranssinvärinen lautta. Se oli tuotu siihen eilen, ja sen ja poijun välissä oli kuviteltu linja, joka oli sekä kilpailun lähtö- että maalilinja.

Hetken kuluttua kuului kova pamaus. Peggy katsoi kilpailutoimikunnan venettä ja näki Ablen kohotetussa kädessä starttipistoolin. Viiden minuutin varoitusmerkki oli annettu.

Koska lähtölinja oli verraten leveä, veneet saattoivat ylittää sen ottamatta toisiltaan tuulta. Peggy kuitenkin päätti purjehtia lähempää vilkkupoijua kuin oranssinväristä lauttaa. Avoimessa kohdassa navakan tuulen puhaltaessa lännestä Peggy otti harjoituksen vuoksi muutaman luovin ja myötäkäännöksen. Samalla hän tarkkaili purjeita ja kiristi ne – löysyys voisi tulla hänelle kalliiksi kilpailun alettua.

Hän vilkaisi *Invinciblen* suuntaan. Myös amiraali teki pieniä tarkistuksia purjeisiinsa. Hän näytti päättäneen viedä veneensä lähdössä lähempää lauttaa.

Toinen pistoolinlaukaus kajahti. Yksi minuutti.

Peggy veti syvään henkeä. Sitten hän käänsi *Free Spiritin* keulan ympäri ja suuntasi kohti lähtölinjaa.

Hän taputti runkoa. "No niin, vanha tyttö. Näytetään niille, mitä me osaamme."

Lähtölinja lähestyi vauhdilla.

Pistooli pamahti.

Kaikkien veneiden torvista ja pilleistä purkautui meteli, joka täytti joen ja ympäröivät kukkulat.

Kilpailu oli alkanut.

RADIOT rätisivät monen kalastusaluksen – *Bluebonnetin, Jumping Jackin, Porpoiserin, Kathy's Priden* – ohjaushyteissä. Niiden kipparit selostivat kilpailua Brunswickin radioasemalle.

"*Jumping Jack*, täällä *Bluebonnet*. Amiraali näyttää johtavan. Mitä sinä näet? Loppu."

"Näyttää johtavan. Hän sai puuskan ylittäessään lähtölinjan."

AMIRAALI hymyili tyytyväisenä. Olisipa Joe nähnyt, kuinka *Invincible* tuli lähtölinjalle. Harjoituksiin käytetyt tunnit eivät olleet menneet hukkaan. Hän ei ollut paljon johdossa – vain muutaman sekunnin. Mutta se antoi hänelle uskoa, että hän oli kuin olikin hyvä purjehtija.

"PAHUS!" Peggy manasi. Amiraali oli ylittänyt lähtölinjan ensimmäisenä ja oli häntä edellä.

Älä hermostu, hän neuvoi itseään. Ota rauhallisesti. Kilpailu on pitkä. Parin sekunnin etumatka lähtölinjalla ei merkitse sitä eikä tätä.

Hän taputti vielä kerran rohkaisevasti venettään ja käänsi keulan enemmän hankavastaiseen. Vetäen peräsimen vartta itseensä päin hän kääntyi mutta teki sen päinvastaiseen suuntaan kuin amiraali odotti, ja sai heti nopeutta. Liike yllätti amiraalin. Hän muutti äkkiä suuntaa peittääkseen Peggyn.

Liian myöhään. Lisäten edelleen nopeuttaan Peggy ohitti amiraalin ja siirtyi johtoon.

Tämän jälkeen seurasi tasan puoli tuntia kestänyt luovimiskaksinkamppailu. Useita kertoja *Invincible* yritti sivuuttaa *Free Spiritin* ja epäonnistui. Jokaiseen amiraalin tekemään liikkeeseen oli Peggyllä vastaliike.

Muutettuaan mielestään sadannen kerran suuntaa amiraali katsoi selälle päin. Hän näki edessä Isoäidin. Vaikka Peggy oli kasvattanut johtonsa kahteen veneenmittaan, amiraali arveli että Peggyn olisi pian muutettava suuntaa mikäli hän aikoi kiertää karin läheltä. Hänen oma lähestymiskulmansa oli parempi. Todennäköisesti hän jopa saavuttaisi Peggyn tämän kiertäessä karia. Kannatti yrittää.

Amiraali suuntasi keulan lähes suoraan karia kohti.

"PORPOISER, täällä *Jumping Jack*. Mitä näet? Loppu."

"Täällä *Porpoiser*. Näen molempien veneiden lähestyvän nopeasti Isoäitiä. *Free Spirit* on vielä johdossa, mutta *Invincible* on tulossa! Peggy näkee hänet! Hän tulee! . . . Hän on sisäpuolella! . . . Nyt hän saavuttaa Peggyn. *Invincible* meni johtoon!"

MINÄ onnistuin! Amiraali pyyhki silmiään ja vilkaisi takana tulevaa *Free Spiritiä*. Se oli ollut uhkarohkea liike: hän oli Isoäidin kohdalla pujahtanut *Free Spiritin* sisäpuolelle ja kiertänyt karin niin läheltä, että karin yli murtuva aalto oli kastellut hänet ja *Invinciblen*.

Älä vielä onnittele itseäsi, hän sanoi itsekseen. Takana Peggy alkoi nostaa spinaakkeria radan toista osuutta varten. Hänen olisi tehtävä samoin. Hän kiinnitti peräsimen varren ja isonpurjeen ja ryömi eteen nostamaan oman suuren punavalkosinisen pallopurjeensa.

Valtavien pallokkaiden pullistuessa veneet kiitivät kohti äänipoiju 4-CL:ää.

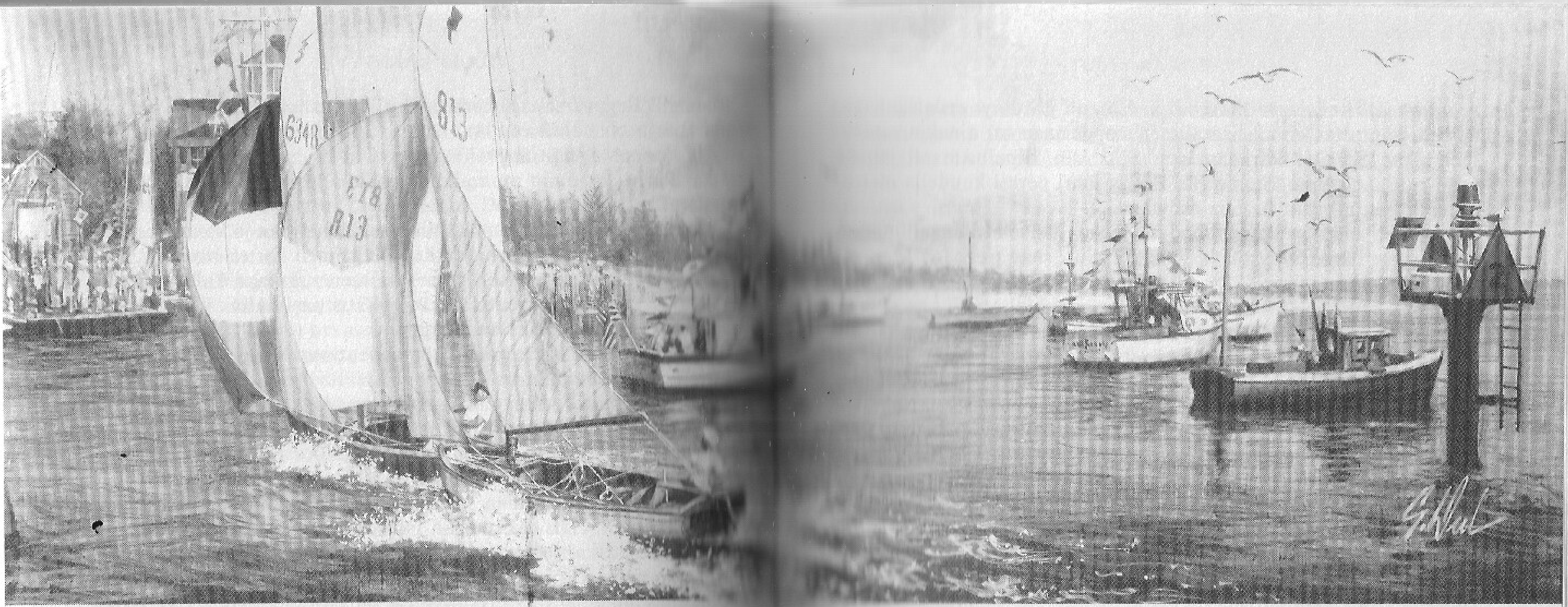

OSASIPA järjestää yllätyksen siellä Isoäidin luona! Peggy myönsi, että amiraalin näytös karin luona oli uhkarohkea veto. Ei olisi tarvittu kuin tuulensuunnan äkillinen muutos, ja hän olisi raapaissut karia aiheuttaen veneelleen vahinkoa tai vielä pahempaa.

Muutaman minuutin ajan *Free Spirit* ja *Invincible* purjehtivat rinnakkain. *Free Spirit* oli veneenmitan jäljessä amiraalin veneestä ja noin kuusi metriä tämän oikealla puolella.

Peggy tarkisti asemansa istumalaatikon laidalta ja kuuli parhaillaan ohittamistaan yleisöveneistä suosionosoituksia. Vilkaistessaan sinnepäin hän näki kaksi kuusimetristä ankkuroitunutta purjevenettä. Kummankin mastossa vinhasti pyörivä tuulimittari oli hänelle yllätys. Se tiesi vain yhtä asiaa: radan ulkoreunalla tuuli voimakkaammin.

Peggy ohjasi *Free Spiritin* heti kauemmaksi ulkoreunalle – ja tunsi saavansa lisää nopeutta. Edellä purjehtiva amiraali ei näyttänyt tietävän, mitä hän oli tehnyt.

Autuaita ovat tietämättömät, Peggy ajatteli.

"*KATHY'S PRIDE*, täällä *Porpoiser*. He näyttävät olevan tulossa äänipoijulle. Loppu."

"*Porpoiser*, täällä *Kathy's Pride*. En näe, kumpi johtaa. Amiraali luultavasti. Nyt Peggy tulee vauhdilla ulkopuolelta. Hän lähestyy! . . . Lähestyy! . . . Peggy saavutti amiraalin! He ovat aivan tasoissa kiertäessään merkin! . . . He ovat nyt viimeisellä osuudella! Spinaakkerit roikkuvat kuin vanhanpiian verkkarit!"

PEGGY vilkaisi olkapäänsä yli ja hymyili. Pian sen jälkeen kun molemmat veneet olivat kiertäneet merkin, *Free Spirit* oli alkanut mennä edelle. Aluksi hänen johtonsa oli tuskin havaittava osaksi siksi, että *Invincible* oli hakeutunut radan ulkoreunalle, jotta Peggy ei veisi häneltä tuulta. Viimeisen osuuden puolivälissä Peggy tiesi jo, että johtoa olisi vaikea ottaa häneltä. Ja jos amiraalin jatkuva vilkuilu Peggyn veneeseen päin merkitsi jotakin, hänkin tiesi sen.

Amiraali oli tukalassa tilanteessa. Hän oli yrittänyt erilaisia käännöksiä ja muita toimia lisätäkseen nopeuttaan tai ainakin estääkseen *Free Spiritiä* karkaamasta. Silti kun kilpailusta oli jäljellä enää runsaat kolme kilometriä, Peggy johti peräti kuudella metrillä, eikä hän aikonut luopua asemastaan.

Amiraali näki kaukana kohdan, jonka hän oletti maalilinjaksi. Sen ympärillä oli veneitä, ja jossakin niistä hän tiesi Joe Marinon odottavan.

Joe! Hänen mielessään välähti. Niin tietenkin! Miksi hän ei ollut ajatellut sitä aikaisemmin? Temppua, jonka Joe oli tehnyt hänelle harjoituksissa – Marinon manööveriä. Sen kokeilemisen hetki oli juuri nyt.

Hän näki Peggyn keskittyvän maaliin purjehtimiseen. Seuraten Peggyä niin läheltä kuin saattoi, hän odotti riittävää sortoa radan sisäpuolella. Hän löysi sen.

Nyt! Hän veti rajusti peräsimen vartta. *Invincible* kääntyi jyrkästi linjalta, jota kumpikin purjehti, meni aivan *Free Spiritin* perän takaa ja syöksyi kohti radan vieressä olevia yleisöveneitä. Kipparit ja matkustajat haukkoivat henkeään ja ryntäsivät välttämään yhteentörmäystä, mutta amiraali teki nyt myötäkäännöksen ja ohjasi suoraan kohti Peggyn venettä.

Katsojat huusivat. Peggy kääntyi ja näki amiraalin tulevan ja poikkesi vaistomaisesti kurssista välttyäkseen yhteentörmäykseltä. *Invincible* kääntyikin päinvastaiseen suuntaan ja palasi kurssille leen johtaen veneenmitalla ylähangan puolella. Yleisö puhkesi suosionosoituksiin.

Amiraali saattoi vihdoinkin vetää henkeä – ja katsoa eteenpäin. Kolmensadan metrin päässä oli maalilinja.

”*Bluebonnet Jumping Jackille*. He tulevat!”

”Niin tulevat! Kaksisataa metriä, ja *Invincible* johtaa veneenmitalla! *Free Spirit* yrittää! Peggy nostaa nostokölinsä ja ohjaa tiukemmin tuuleen. Ja hän saa lisää nopeutta. Sata metriä maaliin! Veneet ovat rinta rinnan ... Seitsemänkymmentäviisi metriä! ... Kuusikymmentä metriä!”

Heitä ympäröivä meteli oli kohoamassa huippuunsa. Pärskeet hämärsivät hetkeksi Peggyn näkökentän. Maalilinjan ympärillä olevat veneet näkyivät vain epäselvänä massana.

Amiraali ei kuullut yleisön huudoilta mitään, mutta hän tunsi tömähdyksen – peräsimen varsi tärähti hänen kädessään. Samassa

hän näki peräsimeensä tarttuneen verkonriekaleen. Hän kurottui vimmastuneena irrottamaan sitä, mutta riekale oli kadonnut yhtä salaperäisesti kuin oli tullutkin.

”Peggy voittaa!”

Pistoolinlaukaus kajahti, ja yleisö osoitti myrskyisästi suosiotaan. *Free Spirit* oli voittanut Hasty Harbor Cupin.

Ylittäessään maalilinjan Peggy näki kilpailutoimikunnan veneen kaartavan kohti sataman suuta. Samalla Able Fenstermacher viittoi hänelle kutsuvasti. Peggy kääntyi kuuliaisesti ja puikahti toimikunnan veneen perään.

Torvet soivat, pillit vihelsivät, hurraahuudot raikuivat ja kädet taputtivat Peggyn lipuessa hitaasti yleisöveneiden ohi. Silloin tällöin Peggy kohotti kättään kiitokseksi.

Ujolta tai vaatimattomalta näyttävä käytös kätki taakseen riemun. Hän oli voittanut.

Peggy kääntyi katsomaan taakseen. Amiraali tuli hänen vanavedessään kolmenkymmenen metrin päässä. Peggy heilautti kättään, amiraali nyökkäsi ja vastasi tervehdykseen. Hän huusi metelin yli kantavalla äänellä: ”Onneksi olkoon.”

”Kiitos”, Peggy vastasi.

Kun valokuvaajat olivat lakanneet räpsyttelemästä kameroitaan ja yleisö riittävästi hiljentynyt, Able astui esiin. ”Hasty Harborin kesäjuhlan purjehduskilpailutoimikunnan puolesta”, hän ilmoitti, ”ojennan tämän palkintopokaalin tämänvuotisen purjehduskilpailun voittajalle – neiti Peggy McCoylle.”

Hän antoi pokaalin Peggylle yleisön osoittaessa raivokkaasti suosiotaan.

”Puhe! Puhe!” joku huusi.

”Minä ...” Peggy aloitti ja lopetti saman tien.

”Kovempaa!” ihmiset huusivat.

”Minä ... haluan vain kiittää kaikkia, jotka uskoivat minuun ja jotka ajattelivat, että voisin voittaa. Minulla oli hyvä vene ja hyvä ystävä, joka auttoi minua.” Hän näki Sarahin säteilevät kasvot ihmisjoukossa. ”Ja kiitän myös amiraali Deeringiä. Hän oli hyvä kilpakumppani.” Hän katsoi amiraaliin, sitten siirsi katseensa pois. ”Sitä paitsi en ole tottunut pitämään puheita. Joten tämä saa riittää.”

Yleisö taputti kohteliaasti.

”Amiraali”, Able kysyi, ”haluaisitteko te sanoa jotakin?”

Amiraali nyökkäsi. "Tuolla merellä mieleeni tuli lause: 'Kilpailu on nopeille.' Minullakin oli hyvä vene, ja hyvä ystävä auttoi minua." Hän katseli väkijoukkoa, mutta Joeta ei näkynyt. Hän jatkoi: "Mutta sen paremmin minä kuin veneenikään emme olleet tarpeeksi nopeita. Onnittelen loistavaa purjehtijaa – neiti McCoyta."

Hän ojensi kättään Peggylle, tämä tarttui siihen, ja he puristivat kättä kameroiden suristessa.

"Ettekö aio suudella häntä?" joku huusi.

"Saanko?" hän kysyi Peggyltä.

"Kyllä!" ihmiset huusivat yhteen ääneen.

"Kai sitten", Peggy vastasi.

Amiraali otti hellästi Peggyn kädet omiinsa. Sitten hän suuteli kevyesti Peggyn poskea.

Ihmiset huusivat ja vihelsivät, ja Able taputti käsiään. "Hyvä on. Seremonia on päättynyt", hän sanoi tiukasti.

RAIVATESSAAN tiensä ihmisjoukon läpi ja lähestyessään laivaston autoa amiraali näki Joen istuvan autossa käsivarret ristissä. Joe avasi amiraalille oven, kiersi sitten auton ja istuutui kuljettajan paikalle.

Hän käynnisti auton. "Mitä tapahtui?" Hän katsoi amiraaliin. Minä katselin. Hidastitte nopeutta juuri kun olisitte voinut voittaa! Siellä tapahtui jotakin. Kertokaa. Mitä siellä tapahtui?"

Joe pani vaihteen päälle ja lähti liikkeelle.

Amiraali sanoi: "Siellä tapahtui paljon. Ja ensimmäinen niistä on se, että neiti McCoy on loistava purjehtija."

"Myönnetään. Mutta niin olette tekin", Joe sanoi.

Amiraali tunsi yhtäkkiä itsensä väsyneeksi. Hän nojasi päänsä niskatukeen ja katseli ohikiitävää maisemaa.

"Joe", hän aloitti, "me molemmat olemme merisotilaita. Upseereita ja herrasmiehiä. Se, minkä nyt kerron, ei mene tätä autoa pitemmälle. Sekosin verkkoon. Se tarttui peräsimeen."

"Mitä? Teemme protestin! Teidän olisi pitänyt voittaa!"

"Ei mitään protesteja. Kilpailu on päättynyt. Loppuun saatettu."

Joe ajoi ääneti.

"Anteeksi", hän sanoi lopulta. "Olen pahoillani että kiihdyin."

Amiraali vilkaisi Joeen. "Valmentajanani ja opettajanani sinulla on oikeus kiihtyä."

"Herra amiraali, tämä saattaa kuulostaa hassulta, mutta olette parhaita tuntemiani miehiä."

Amiraali kohautti hartioitaan ja teki pienen torjuvan eleen. "Ainakin yritin parhaani." Hän ajatteli hetken. "Todellisuudessa kilpailu oli vasta ensimmäinen tämän päivän haasteista. Toinen tulee tänä iltana. Ja se saattaa olla minulle paljon vaikeampi kuin kilpailu."

11

SE, MITÄ Hasty Harborin asukkaat kutsuivat hiekkarannaksi, ei vastannut kenenkään muun kuin syntyperäisen mainelaisen käsitystä siitä, mitä hiekkarannalla tarkoitetaan. Veden rajassa oli kapea hiekkakaistale. Mutta melkein heti se sai antaa tietä pitkille vaakasuorille graniittilaatoille, jotka nousivat porrasmaisesti sepelillä päällystetylle pysäköintialueelle.

Ruokailua ajatellen hiekan vieressä olevat sileät tasaiset kalliot tarjosivat kuitenkin hyvän alustan pöydille, joiden ympärillä hääri nyt kymmenkunta naistoimikunnan jäsentä. Myös aviomiehiä oli komennettu auttamaan: he valvoivat suuria höyryäviä hummerikattiloita ja grillejä, joissa avatut simpukat ja maissintähkät paahtuivat.

Peggy tuli rannan pysäköintialueelle puoli seitsemältä, pysäköi autonsa ja liittyi venetyyny kainalossaan jonoon, joka eteni rannalle johtavia portaita kohti. Tutut heiluttivat hänelle tai huutelivat onnitteluja. Peggy kiitti parhaansa mukaan ja hymyili.

Portaiden yläpäässä Peggy tunsi yhtäkkiä jonkun koskettavan kyynärpäätään. Hän kääntyi ja näki amiraalin.

"Hyvää iltaa", amiraali sanoi. "Täällä näyttää olevan menossa melkoiset pirskeet. Onko joka kesäjuhlassa tällaista?"

"En tiedä", Peggy vastasi. "En ole käynyt niissä vuosiin."

Seurasi kiusallinen hiljaisuus, kun kumpikaan ei oikein tiennyt mitä olisi sanonut.

"Hu-huu, Peggy! Onneksi olkoon!" kuului takaapäin.

Siellä oli rouva Doberman. Hänen vieressään riehakas kahdeksankymppinen herra Fogerty kantoi onnesta säteillen rantahuopaa. Mennessään Peggyn ja amiraalin ohi rouva Doberman iski Peggylle silmää tarkoittaen: sinä olet löytänyt miehesi, minä olen löytänyt omani. Sitten hän tarttui herra Fogertyn vapaaseen käteen ja lähti laskeutumaan portaita.

Hetken kuluttua amiraali kysyi: "Onko sinulla tarkoitus olla ystäviesi kanssa?"

"Ei. Olen yksin."

"Hyvä", amiraali sanoi. "Tarkoitan, ettei ole hyvä että olet yksin. On hyvä, että olet täällä. Mutta minäkin olen yksin. Emmekö söisi yhdessä?"

"Miksei? Se sopii aivan hyvin."

"Mainiota", amiraali sanoi innoissaan. "Hae sinä meille paikka, niin minä menen ruokajonoon. Missä haluaisit istua?"

Peggy osoitti korkealla kalliolla olevaa kohtaa. "Sopiiko tuo?"

"Aitiopaikka. Sopii hyvin. Etsin sinut sieltä."

Peggy kääntyi ja lähti nousemaan ehdottamaansa paikkaan. Sinne päästyään hän pani tyynynsä tasaiselle kalliolle ja istuutui. Hän katseli alas ihmisten vilinään. Amiraali oli oikeassa. Täällä oli kuin teatterin aitiossa – sai katsella kiinnostuneena näytelmää osallistumatta millään tavalla. Siinähän se on minun elämäni tarina, hän ajatteli.

Laskeva aurinko oli alkanut heittää pitkiä varjoja kallioille. Ruokapöydät ja niiden ääreen jonottavat ihmiset kylpivät kullanhohtoisessa valossa.

Peggy katseli, kun kahta suurta pahvilautasta käsissään pitävä amiraali astui pöydän ääreen, ja hänelle annettiin jotakin tuosta kattilasta, tästä salaattikulhosta, tuosta leipäkorista.

Pian amiraali erkani jonosta ja lähti nousemaan kallioille.

Hän tuli hengästyneenä ja antoi Peggylle lautasen. Hän otti paidantaskusta muovihaarukat ja -veitset ja housuntaskusta nipun paperilautasliinoja. "Toin näitä paljon hummerin takia."

Peggy hymyili ja osoitti tasaista paikkaa vieressään. Amiraalin istuutuessa Peggy tarttui haarukkaan ja alkoi syödä. "Hyvää perunasalaattia", hän sanoi.

"Mainiota." Amiraali käänsi katseensa Peggystä lautaseensa. "No", hän sanoi, "miltä sinusta tuntuu nyt, kun kilpailu on ohi?"

"Helpottuneelta", Peggy vastasi. "Olen taas täysin nimetön henkilö."

"Tarkoitatko, ettet tämän jälkeen enää aio lisätä palkintokokoelmaasi?"

"Tuskin. Ja tähänkin luultavasti istutan petunioita."

He keskittyivät syömiseen. Auringonvalo alkoi jo hämärtyä Peggyn vilkaistessa amiraaliin. "Saanko kysyä sinulta jotakin?"

"Totta kai. Mitä haluat kysyä?"

"Kilpailun lopussa ennen kuin ylitit maalilinjan sinä hidastit nopeutta. Miksi?"

"Niitä kohtalon oikkuja", amiraali sanoi. "Kadotin tuulen."

"Mutta sinähän olit tuulenpuolella. Olin lähellä enkä minä kadottanut."

Amiraali levitti kätensä. "Sellaista sattuu purjehdittaessa. Se vain sattui minulle väärällä hetkellä."

"Et siis tahallasi antanut minun voittaa?"

Amiraali pudisti päätään. "Voitit kilpailun omilla kyvyilläsi. Ja saat uskoa, etten aio yrittää uudestaan."

"Hyvä", Peggy sanoi. "En usko, että minäkään pystyisin tekemään sitä toista kertaa."

Joe ei olisi halunnut olla täällä. Hän ei olisi halunnut istua täällä noin sadan Hasty Harborin asukkaan kanssa katsomassa ilotulitusta. Tänä iltana Joe olisi halunnut välttää kaikenlaisia ilotulituksia.

Missä hän sitten olisi mieluummin ollut? Hän ei ollut varma. Ehkä jossakin syrjäisessä ravintolassa, jossa he kaksi olisivat voineet jutella.

Mutta Sarah oli halunnut tulla tänne.

Sarah kulki edellä. Hänellä oli huopa kainalossaan. He tulivat ruokapöytien luo ja kumpikin otti lautasen.

"Minun ei oikeastaan ole nälkä", Sarah sanoi. "Entä sinun?"

"Totta puhuen olen kyllä nälkäinen", Joe sanoi. "En voinut syödä ennen kilpailua."

"Taidan syödä vain pikkuleipiä", Sarah sanoi.

Joe otti Sarahin lautasen. "Minä haen meille molemmille."

Hetken kuluttua he kävelivät rantaa pitkin. Sarah kulki muutaman askelen edellä. Ensimmäisen sadan metrin matkalla he ohittivat joukoittain ihmisiä, joista jotkut seisoivat ryhmissä, jotkut istuivat hiekalla. Heidän kävellessään edelleen ihmiset vähenivät nopeasti.

Vihdoin Sarah kääntyi pois vesirajasta ja meni korkeiden kivien lomassa olevaan pieneen suojaisaan paikkaan. Hän levitti huovan hiekalle ja istuutui. Joen tultua hän taputti huopaa vieressään, ja Joe istuutui ja antoi hänelle lautasen.

He alkoivat syödä ja vaihtoivat vain muutaman sanan. Syötyään Sarah pani lautasensa sivuun ja katseli vettä. Iltarusko oli jo sammunut, ja vain kuun kapea sirppi heijastui meren pintaan. Heidän takanaan pimeässä aallot vierivät rantaan.

"Koska palaat yliopistoon?" Joe kysyi.

"Kuukauden kuluttua. Aion tehdä paljon kaikenlaista tänä viimeisenä vuonna."

"Niin sitä pitää", Joe sanoi iloisesti. "Tartu hetkeen. Elä täyttä elämää. Kerää ruusunnuppuja vielä kun voit."

Sarah laskeutui selälleen huovalle ja vei kätensä pään alle. "Pal-

jon tähtiä tänä iltana", hän sanoi katsellen kivien välistä tähtien täyttämälle taivaalle.

Joe kumartui eteenpäin. "Niin on. Katso. Tuolla on Andromedan tähtisumu. Ja Otava tietenkin." Joe tunsi Sarahin käden koskettavan omaansa. "Tuossa on Kassiopeia."

Joe oli hetken vaiti ja kääntyi sitten Sarahiin päin. "Sarah", hän sanoi, "on tapahtunut jotakin, mistä aioin kertoa sinulle. Pari kuukautta sitten, ennen kuin tapasimme, pyysin siirtoa. Sain vastauksen pari päivää sitten. Siirto on San Diegoon. Otin sen vastaan. Se on hyvä tilaisuus ylenemisen kannalta."

Sarah nousi istumaan. "Milloin lähdet?" hän kysyi hiljaa.

"Pian. Muutaman päivän kuluttua."

"Ymmärrän." Sarah nousi hitaasti ja lähti kävelemään rannalle päin.

Myös Joe nousi. Hän olisi halunnut mennä Sarahin mukaan ja kertoa hänelle, että hän oli muuttanut mielensä, että hän jäisi.

Mutta hän ei mennyt.

PUNAISET, valkoiset ja siniset roomalaiset kynttilät räjähtivät toinen toisensa jälkeen, ja tähtisuihkut sinkosivat taivaalle. Yleisö osoitti suosiotaan.

Amiraali katseli taivaalle. "Ilotulitukset tuovat muistot mieleen", hän sanoi Peggylle.

"Suuret ilotulitukset järjestetään tavallisesti Portlandissa", Peggy sanoi. "Tai Old Orchard Beachissä."

"Taidat rakastaa Mainea", amiraali totesi.

"Rakastan. En voisi kuvitella asuvani missään muualla."

"Etkö Marylandissa?"

Peggy katsoi häneen. "En tiedä. En ole koskaan asunut siellä."

"Haluaisitko?"

"En . . . en tiedä", Peggy änkytti.

"Kilpailu on ohi", amiraali sanoi. "Mutta me olemme yhä samat ihmiset, jotka olimme ennen kilpailua. Aloitetaan uudestaan. Peggy, kun vaimoni kuoli, ajattelin ettei sitä minkä Grace ja minä elimme yhdessä, voi mikään korvata. Eikä todella voikaan. Tiedän sen. Olen kuitenkin sen jälkeen käsittänyt, että oma elämäni ei ole päätynyt ja että voin aloittaa jonkun toisen kanssa. Jonkun sinun kaltaisesi kanssa."

Hän vaikeni odottaen Peggyn reaktiota. Sitä ei tullut. Peggy istui jäykkänä hänen vieressään katsoen taivaalle. Juuri nyt oranssinvärinen soihtu kohosi kaaressa ylös. Ihmiset heidän ympärillään huu-

dahtelivat ihastuksesta viuhkamaisen valon sataessa kultaisina kipinöinä.

"Hitto! Mitä tässä kiertelemään!" Hän vei käden housuntaskuun, otti sieltä pienen esineen ja tarjosi sitä Peggylle. "Haluan antaa tämän sinulle", hän sanoi. "Se on sotakorkeakoulun kurssisormukseni. Annoin sen Gracelle sinä iltana, jolloin kihlauduimme. Nyt haluan antaa sen sinulle."

Peggy puhui hiljaa, värähtämättömällä äänellä. "Kositko sinä minua?"

"Kosin. Tuletko vaimokseni?"

"En." Peggy pudisti päätään.

Amiraali hämmentyi vastauksesta. "Tiedän tämän tulleen sinulle yllätyksenä, mutta ajattele asiaa."

"Olen ajatellut sitä, Charles. Olen ajatellut sitä siitä lähtien, kun tapasimme. Olet suurenmoinen mies. Jos jonkun kanssa menisin naimisiin niin sinun kanssasi. Mutta tämä . . . tämä tuli niin äkkiä. Ehkä jos meillä olisi ollut enemmän aikaa."

"Niin, se on totta. Tässä iässä aika on kuitenkin ylellisyyttä, johon minulla ei ole varaa."

Peggy tarttui hänen käteensä. "En voi mennä naimisiin kanssasi."

"Miksi et?"

"Haamut. Siinä yksi syy."

"Tarkoitatko lentäjää, jonka kanssa olit kihloissa kauan sitten?"

"Tarkoitan."

"Haamut voidaan karkottaa. Joskus ne on karkotettava, muuten ne pitävät ihmisen vankinaan."

Peggy sanoi: "Viihdyn elämässäni. Sanotaan vaikka, että siitä on tullut minulle elämäntapa. Totuus on, että olen elänyt yksin niin kauan että olen tottunut siihen. Olen yksinäinen nainen. Olen tehnyt yksinäisyydestäni hyveen. Enkä aio muuttaa elämääni enää tässä iässä."

"Ihminen voi muuttaa elämäänsä missä iässä tahansa", amiraali sanoi. "Näin seinälläsi kehyksissä pienen rukouksen."

" 'Rakas Jumala' ", Peggy lausui, " 'varjele minua. Meri on suuri ja veneeni on pieni.' "

"Siinä se on sanottu. Olet aina purjehtinut rannikon tuntumassa peläten suunnata laajoille ulapoille. Sillä siellä majakoiden ja poijujen toisella puolella ovat kartoittamattomat vedet. Siellä tuulet ja myrskyt ja Luoja ties mitkä odottavat sinua ja pientä venettäsi. Mutta tiedät yhtä hyvin kuin minäkin, että meri voi myös olla tyyni ja kirkas ja kaunis, sen näkymät rajattomat. Peggy, pyydän sinua vaimokseni."

Hän aikoi jatkaa, mutta juuri silloin loistavien värien kirjo täytti taivaan ja kallio heidän allaan järähti. Yksi toisensa jälkeen ilotulituksen valonauhat putosivat alas mereen, kunnes viimeinenkin kipinä oli sammunut, viimeinenkin kaiku häipynyt.

Oli hetken hiljaista. Sitten kuin yhdestä suusta ihmiset puhkesivat suosionhuutoihin ja kättentaputuksiin.

Pian kallioilla syttyivät taskulamppujen valot, ja ihmiset alkoivat poistua nopeasti.

Vihdoin Peggy sanoi: ”Meidän on parasta lähteä.”

Hän otti venetyynynsä. Sitten sanaakaan sanomatta he seurasivat poistuvaa ihmisjoukkoa.

Heidän tullessaan pysäköintipaikalle se oli lähes tyhjä.

Amiraali oli vähällä vielä kerran pyytää Peggyä vaimokseen. Hän tiesi kuitenkin sen olevan turhaa.

”No niin”, hän lopulta sanoi, ”tilanteen ollessa se mikä se on, minä luultavasti lähden huomenna Marylandiin. Hyvästi, Peggy.”

Hän syleili Peggyä hellästi ja tunsi Peggyn käsivarret ympärillään. Sitten hän kosketti Peggyn märkiä kasvoja ja suuteli hänen huuliaan.

”Peggy . . .”

”Älä sano enää mitään. Hyvästi, Charles.”

”Hyvästi.”

Amiraali päästi hänet hitaasti syleilystään.

12

LOKKI seisoi mietteliäänä terassilla. Se laski päänsä ja nokkaisi mustaksi palaneen paahtoleivän palaa.

”Anteeksi, että leipä on palanutta”, Peggy sanoi. ”En ole oikein oma itseni tänä aamuna.”

Kuin vastaukseksi lokki kirkaisi äänekkäästi.

”Rauhoitu, Bligh. Tarvitsen hiljaisuutta. Ja hellää rakastavaa huolenpitoa.”

Lintu nokki muutaman suuren leivänmurun.

”Minun täytyy tunnustaa sinulle jotakin”, Peggy sanoi. ”Olen ehkä menettänyt parhaan mahdollisuuteni johonkin, mikä ei enää koskaan tule tielleni. Tästä lähtien sinä olet ainoa, jonka kanssa jaan aamiaiseni. Vain me kaksi vanhaa lintua.”

Kapteeni Bligh tarkasteli häntä miettivästi.

”Nyt kun kilpailu on takanapäin”, hän sanoi, ”voin taas näyttää

naamaani Hasty Harborissa. Voin jopa ostaa jotakin Dabneyn kaupasta. Kuinkahan paljon rahaa se vanha kelmi kääri minulla ja amiraalilla. Et koskaan tavannut amiraalia. Hän oli mukava mies. Suurenmoinen mies. Ja minusta tuntuu, että olen tehnyt kauhean erehdyksen.” Hän henkäisi syvään. ”Joka tapauksessa tänään iltapäivällä menen purjehtimaan. Tänään olemme vain minä ja minun pieni veneeni.”

Peggy heitti loput paahtoleivän palaset terassille.

”Tämä saa riittää aamiaiseksi, Kapteeni. Mutta tule takaisin illalla. Taidan lämmittää pakastetun pizzan. Siitähän sinä pidät. Ja nyt painu tiehesi. Häivy. Minulla on töitä.”

Hän taputti käsiään. Lintu räpytteli silmiään ja levittäen siipensä nousi terassilta ja lensi merelle kohti aurinkoa.

SAMANA aamuna kymmeneltä Sarah Dodge käveli Lonely Pointin laskuveden paljastamassa rantaliejussa kantaen lyhyttä simpukkaharavaa, sankoa ja metallista äyskäriä. Hän kiersi muutamat yksittäiset merivesilammikot ja polvistui märkään hiekkaan. Aikoessaan juuri ruveta kaivamaan hän kuuli ääntä.

Hän oli selin polkuun, jota pitkin hän oli tullut, ja hän kuuli siellä kuivien kaislojen ratinaa jonkun kulkiessa niiden yli.

Hän kääntyi. Joe seisoi rannalla.

”Mitä kuuluu?” Joe kysyi.

”Mitäs tässä.”

Joe lähti tulemaan häntä kohti mutta pysähtyi muutaman askelen päähän. ”Eilen illalla kun olit lähtenyt, kuljin rantaa edestakaisin ja etsin sinua. Minulla oli vielä pari asiaa kerrottavana.”

”Luulin, että olit kertonut kaiken, ennen kuin lähdin.”

”En aivan”, Joe sanoi vaihtaen hämillään jalkaa. ”Sarah, haluan meidän olevan yhdessä. Ja tämän sanottuani minun täytyy mennä. Lupasin viedä amiraalin lentokentälle.”

Hän epäröi ja kääntyi sitten menemään kaislikossa kulkevaa polkua kohti jättäen jalanjälkensä märkään hiekkaan.

”Joe!”

Hän kääntyi ja katsoi Sarahiin.

”Sitten kun olet San Diegossa, lähettäisitkö minulle osoitteesi?”

”Tietenkin. Jos haluat.”

”Näkemiin.” Sarah heilautti kättään. Mutta Joe oli jo kadonnut kaislikkoon.

Palatessaan myöhemmin autonsa luo Sarah löysi etupenkiltä Siiri Simpukan. Sen styroksikuorien välissä oli kirje:

Rakas Sarah
Toivon, että pidät minusta huolta nyt kun Joe on lähtenyt.

Rakkaudella
Siiri

PS. Tiedän, että simpukoilla on sydän. Kunpa en tietäisi, sillä sydämeni on yhtä surullinen kuin Joen sydän on tällä hetkellä.

Sarah otti simpukan ja painoi sen syliinsä. "Niin minunkin sydämeni, Siiri. Niin minunkin sydämeni."

AMIRAALI odotti Whitbyn autovuokraamon edessä. Joe pysäköi autonsa, meni sen taakse ja avasi tavarasäiliön.

Amiraali nosti matkalaukkunsa yhden kerrallaan ja pani ne tavarasäiliöön. "Hassua", hän sanoi. "Kun tulin tänne muutama viikko sitten, minulla oli vain yksi matkalaukku. Sen jälkeen kun olin päättänyt jäädä, ostin kaikenlaista ja tarvitsin lisää matkalaukkuja."

He ajoivat puhumattomina Whitbyn katuja. Vihdoin Joe kääntyi valtatien liittymään ja sujuttautui mukaan liikenteeseen.

Heidän ajettuaan jonkin matkaa amiraali huomasi harmaan liikerakennuksen katolla mainoksen: VIETÄ LOMASI WHITBYSSÄ MAINESSA, SAAT UNOHTUMATTOMAT MUISTOT! Amiraali ähkäisi.

Hän katseli ikkunasta ohi vilahtavia pikkujärviä ja mänty- ja hemlokkimetsikköjä. Hänen mieleensä tuli ajatus, että hän luultavasti näki Mainen viimeisen kerran elämässään.

"On kaunis päivä", Joe sanoi särkeäkseen hiljaisuuden.

"Mitä? Niin todella. Oikein kaunis", amiraali vastasi.

Joe katsoi tovin amiraaliin. "Vahinko, ettette jäänyt vielä päiväksi. Olisi hieno purjehdussää."

"Tiedän erään, joka purjehtii."

Matka jatkui taas hiljaisuuden vallitessa. Heidän lähestyessään Freeportia Joe sanoi: "Toivottavasti ette pahastu, jos en jää lentoasemalle saattamaan teitä koneeseen. Minun pitää olla kahdelta telakalla."

"En suinkaan. Olen iloinen, että toit minut."

"Iltapäivällä on risteilijän koeajo", Joe lisäsi selitykseksi. "Ja minua on pyydetty mukaan."

Liikenne oli huomattavasti lisääntynyt. Amiraali ei kuitenkaan huomannut.

Sen sijaan hän hymyili. "Muistan tarinan", hän aloitti. "Se koskee muuatta torpedovenettä. Se osallistui Midwayn taisteluun, joka

oli sodan kiivaimpia taisteluja. Tämä torpedovene syöksyili alueella ja ampui kaiken mitä sillä oli. Taistelu kesti kolme päivää, ja illan pimeässä kolmantena päivänä torpedoveneen päällikkö huomasi olevansa runsaan kilometrin päässä japanilaisesta sotalaivasta. Hän huomasi myös, että hänellä oli enää vain yksi torpedo jäljellä."

"Miten siinä kävi?"

"Jaa, se on parasta tässä jutussa. Päällikkö tiesi, että hänen olisi ollut viisainta kääntyä ja paeta Yhdysvaltain laivaston suojaan. Sen sijaan hän kääntyi päin sotalaivaa ja ampui viimeisen torpedonsa. Se osui suoraan laivan ruutivarastoon, ja laiva räjähti. Kun häntä myöhemmin ylistettiin sankariksi, päällikkö totesi yksikantaan: 'Tein sen, minkä jokainen merisotilas tekisi. Minulla oli yksi ammus jäljellä, ja käytin sen.' "

"Aikamoinen juttu", Joe myönsi.

"Käännä ympäri", amiraali pyysi.

"Anteeksi, mitä sanoitte?"

"Käänny ympäri ja vie minut telakalle. Minulla on yksi ammus jäljellä", amiraali ilmoitti, "ja aion käyttää sen."

HEINÄKUUN viimeisenä päivänä kello puoli kolme iltapäivällä *Free Spirit* purjehti ulos Hasty Harborista. Kun vene oli turvallisesti ohittanut Sahanhampaat, Peggy kääntyi ja purjehti etelään Isoäidille päin. Hän huomasi purjehtivansa melkein samaa reittiä kuin eilen.

Toisin kuin eilen nyt ei kuitenkaan kuulunut veneiden torvien toitotusta eikä hyvä-huutoja – vain lokkien valittavaa kirkunaa ja aaltojen loisketta *Free Spiritin* runkoa vasten.

Peggy painoi merimieslakkinsa syvemmälle päähänsä.

Puolentoista kilometrin päässä hänen kotinsa edessä kohoava lipputanko kaksine lippuineen tuli vähitellen näkyviin. Kaikki oli tuttua. Meri, taivas, rannikon ääriviiva – ne olivat juuri sellaiset kuin ne olivat aina olleet. Sen päivän jälkeen, jolloin hän oli kohdannut risteilijän, oli tapahtunut paljon. Kuinka paljon oli silti muuttunut? Ei mikään itse asiassa. Tänään, kuten lukemattomina kuluneina kesinä, hän oli suunnannut veneensä ja säätänyt purjeensa, ja taas kerran ne kuljettivat häntä hänen itsensä haluamaan suuntaan.

Yrittäessään säätää purjetta Peggy huomasi narun olevan löysä. *Free Spiritin* vauhti oli alkanut hidastua. Peggy vilkaisi ympärilleen. Sadan metrin päässä hän näki aaltojen rikkoman vedenpinnan ja pienten vaahtoläiskien nousevan ja laskevan. Kuitenkin siinä missä *Free Spirit* ajelehti avuttomana, meri oli sileä kuin peili.

Peggy oli joutunut tyveneen.

Peggy meni keulaan ja otti sieltä pienen melan. Hän kurkisti alas vedenpintaan ja hätkähti nähdessään oman kuvansa. Sillä hetkellä Peggy tajusi totuuden. Jokin oli muuttunut.

Hän oli muuttunut.

Hänen kasvojensa peilikuvasta heijastui pelko.

Eilen illalla amiraali oli kysynyt, pelkäsikö hän. Nyt Peggy tiesi, että hän pelkäsi. Pelkäsi aikaa. Pelkäsi vanhuutta. Pelkäsi muutosta. Pelkäsi yrittää.

Peggy pisti melan veteen ja meloi nopeasti. Tänään hän ei voisi enää purjehtia.

Vene alkoi hitaasti kääntyä. Hän meloi kovemmin. Vene jatkoi kääntymistään. Peggyn käsivarsia särki, ja lopulta hän lakkasi melomasta. Hän nosti päänsä katsoakseen, mihin suuntaan keula osoitti – eikä ollut uskoa silmiään.

Runsaan kilometrin päässä hänestä oli suuri merivoimien alus – risteilijä – tulossa hitaasti mutta varmasti häntä kohti.

Hänen pelkonsa kasvoi laivan jatkaessa etenemistään, koneiden jyrinän kuuluessa yhä selvemmin, veden kaartuessa ylöspäin keulassa. Hän meloi vimmatusti, mutta siitä ei ollut hyötyä. Risteilijä oli sadan metrin päässä.

Sitten yhtäkkiä risteilijän vauhti hidastui. "Komentaja McCoy! Kuunnelkaa!" laivasta kajahti.

Peggy tajusi tyrmistyneenä, että ääni oli amiraalin, joka seisoi risteilijän keulassa kaiutin kädessään. Hänen ympärillään oli muita laivaston upseereita. Ääni kaiuttimesta raikui taas veden poikki. "Neiti McCoy! Muutama viikko sitten tapasimme näillä samoilla vesillä. Arvelin, että löytäisin teidät täältä tänään."

Peggy nousi seisomaan. Samassa hän tunsi tuulen viriävän. Se kuljetti *Free Spiritiä* hitaasti laivan suuntaan.

"Hetken kuluttua", amiraali jatkoi, "oikealta laidalta lasketaan portaat. Tulen alas portaita."

Amiraali antoi kaiuttimen vieressään olevalle nuorelle aliluutnantille. Hetken kuluttua risteilijästä heitettiin kokoontaitettavat portaat ja laskettiin veteen. Heti kun ne olivat paikallaan, amiraali lähti laskeutumaan niitä alas. Viimeiselle askelmalle tultuaan hän pysähtyi ja katsoi Peggyn veneeseen.

Free Spirit oli nyt niin lähellä, että suuren laivan varjo peitti sen. Sitten leppeä maininki tarttui veneeseen ja kuljetti sen kylki edellä amiraalia kohti.

"Komentaja McCoy", amiraali huusi Peggylle, "pyydän lupaa nousta veneeseen."

Peggy kurotti kätensä ja tarttui alimpaan askelmaan. Hän katseli yhä epäuskoisena amiraalia.

"Toistan, komentaja, pyydän . . ."

"Lupa myönnetty", Peggy sanoi ohuella äänellä.

"Kiitän", amiraali sanoi. Hän astui varovasti veneeseen. "Ensimmäiseksi . . ."

"Ensimmäiseksi", Peggy sanoi, "meidän on parasta istua, tai muuten nuo ystävänne joutuvat pelastamaan meidät molemmat."

Amiraali istuutui heti mastoa vastapäätä Peggyn asettuessa paikalleen peräsimen varteen.

Kumpikaan ei huomannut, että portaat nostettiin ylös ja että risteilijä etääntyi vähitellen. Tuuli alkoi täyttää *Free Spiritin* purjeita.

Peggy puhui ensimmäisenä. "En uskonut näkeväni sinua enää koskaan."

"Niin oli vähällä käydäkin. Mutta asian laita on niin, että minulla oli sinulle eilen illalla paljon sanottavaa, enkä saanut siihen tilaisuutta. Ilotulituksen syy. On käytännöllisesti katsoen mahdotonta kosia naista, kun raketit räjähtelevät pään päällä. Sen vuoksi olen päättänyt jäädä Maineen niin pitkäksi ajaksi että ehdin sanoa kaiken sanottavani. Ehkä voimme purjehtia yhdessä. Voisin jopa auttaa sinua kirjasi teossa."

"Minkä kirjan?"

"*Peggyn purjehdusoppaan.* Eikös se sen niminen ollut?"

"Sinä taisit käyttää siitä sitä nimeä", Peggy sanoi.

"Me käytimme", amiraali korjasi. "Me – sinä ja minä. Sinä et ole vieläkään tottunut puhumaan muussa muodossa kuin yksikössä."

"Se taitaa olla totta."

"Kirjassa oli myös luku, jonka otsikkona oli 'Varo muuttuvia olosuhteita.' Muistatko?"

"Muistan."

Amiraali nojasi istumalaatikon kaiteeseen ja levitti molemmat kätensä ulospäin kannelle. "Varo, Peggy", hän toisti. "Nyt olosuhteet muuttuvat – ovat muuttuneet. Varo."

Peggy huomasi puristaneensa peräsimen vartta niin kovasti, että hänen kätensä oli puutunut. Hän vaihtoi otetta.

"Charles", hän lopulta sanoi, "olet epäilemättä itsepäisin tuntemani mies."

"Enkä minä ole koskaan tuntenut niin jääräpäistä naista kuin sinä", amiraali sanoi. "Anteeksi. Lujatahtoinen on parempi sana. Ja minne herran nimessä sinä olit menossa, kun sinut nähtiin risteilijästä? Meloit ympyrää."

"Jouduin tyveneen."

"Siltä näytti."

"Halusin päästä takaisin Hasty Harboriin."

"Sillä kurssilla matka olisi kestänyt koko päivän. Oli muuten toinenkin purjehtimisen perussääntö, josta muistutit minua silloin aamiaista syödessämme."

"Niinkö?"

"Jos et pääse minnekään, käännä vene tuuleen, säädä uudelleen purjeet ja muuta suuntaa." Hän kumartui lähemmäksi Peggyä. "Luuletko, että voit tehdä sen, Peggy? Pystytkö muuttamaan suuntaa?"

Peggy piti hetken lujasti kiinni purjeen naruista. Sitten hän nyökkäsi. "Kyllä, luulen että voin. Haluaisin yrittää."

Amiraalikin tarttui purjeen naruihin ja auttoi niiden hölläämisessä. "Sitten yritämme yhdessä. Valmiina käännökseen, komentaja?"

"Valmiina käännökseen", Peggy sanoi.

Hän käänsi peräsintä alemmaksi tuuleen. Purjeet pullistuivat, ja *Free Spirit* alkoi purjehtia myötätuulessa kohti kotia.

Ray Sipherd

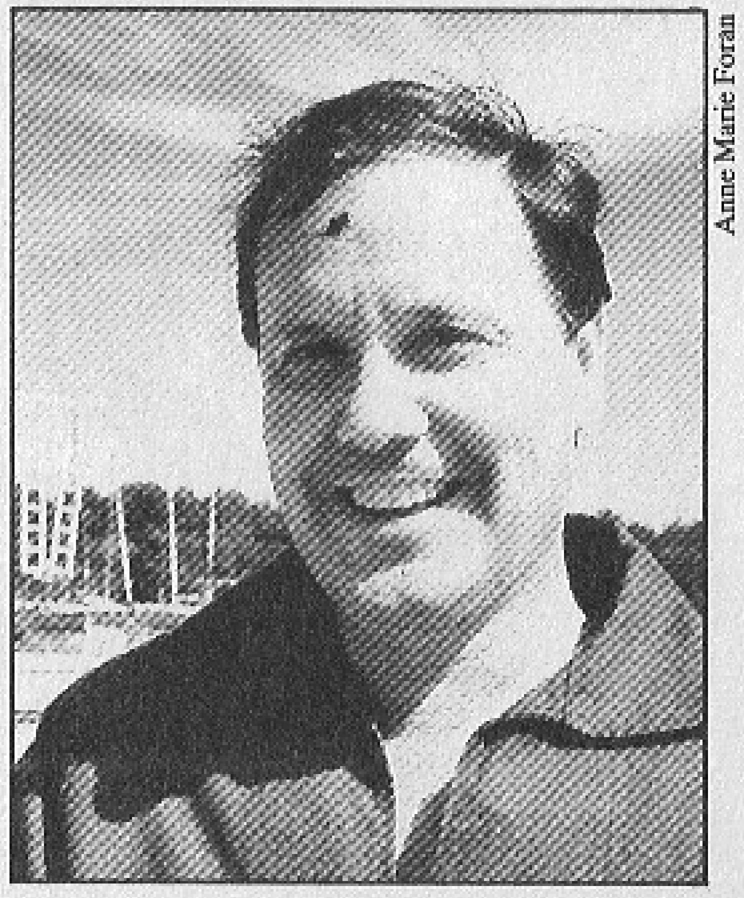
Anne Marie Foran

Pieni newyorkilaispoika Ray Sipherd ryhtyi jo varhain luomaan mielikuvitushenkilöitä. Ray perusti nukketeatteriryhmän, kirjoitti sille tekstit ja kävi ryhmänsä kanssa esiintymässä partion sudenpentujen kirjastossa, jossa hän sai jopa maksun uurastuksestaan. "Tosin vain kakunpalan tai mitä siellä kulloinkin tarjottiin", hän täsmentää.

Tämä ensimmäinen luova kokeilu oli kuitenkin vihje siitä, mitä oli tulossa. Suoritettuaan loppututkinnon Yalen yliopistossa hän toimi tekstitoimittajana CBS-televisioyhtiössä New Yorkissa. Vuonna 1962 hänestä tuli yksi kiitetyn lasten televisiosarjan, *Sesame Streetin*, alkuperäisistä kirjoittajista. Hän kirjoitti sarjaan seitsemäntoista vuotta ja sai siinä sivussa kolme Emmy-palkintoa. Hänen kynästään on lähtenyt myös useita *Sesame Streetiin* liittyviä lastenkirjoja, joiden nimet ovat yhtä värikkäitä kuin sarjan henkilöt, joita hän on ollut mukana luomassa. Sipherd sanoo, että "minulta kysytään usein, mistä olen saanut ideani *Sesame Streetiin*. Olen vastannut, että siitä yksinkertaisesta tosiasiasta, että minun on saatava ne tiistaihin mennessä."

Kirjailijan pitkään ansioluetteloon sisältyy yli kolmekymmentä muuta televisio-ohjelmaa, muiden muassa palkittu dokumenttiohjelma, joka kuvasi maanviljelijöiden ahdinkoa 1930-luvun suuren laman aikana. *Tuuli kääntyy* on Sipherdin ensimmäinen romaani, ja hän sanoo sen kirjoittamiseen poikenneen suuresti television ryhmätyöskentelystä. "Romaanin kirjoittaminen on kuin yksin purjehtimista – on itse valittava oma kurssinsa ja määränpäänsä."

Purjehtimisesta puheen ollen Sipherd on oman Peggy McCoynsa tavoin viettänyt monta onnellista päivää purjeveneessä. Hän ja hänen vaimonsa Anne Marie asuvat Länsi-Connecticutissa mutta lomailevat usein Uuden-Englannin rannikolla. Ja tietenkin kirjailijalla on jo useita uusia kirjoitushankkeita.

Bob Langley

Timantteja aavikolla

Lyhennelmä teoksesta "The Churchill Diamonds"
Suomennos: Seppo Sauri
Kuvitus: Edward Mortelmans

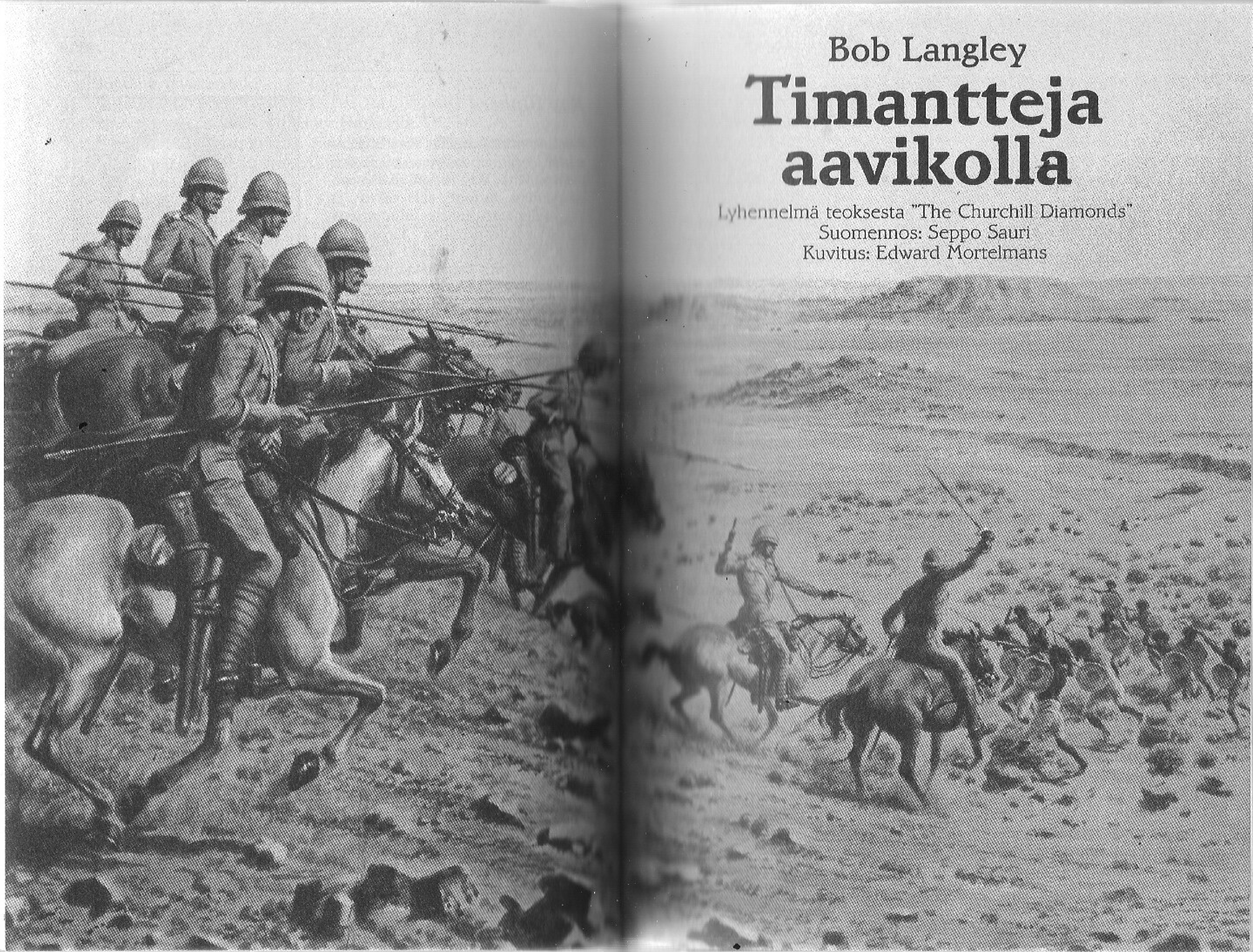

Sudan vuonna 1898. Luutnantti Coffey valitaan rykmentistään hurjapäiseen tehtävään. Kun komea nuori upseeri lähtee kolmen toverinsa kera pelastamaan nuorta neitosta ja tämän isää villien dervissien kynsistä, hän ei aavista löytävänsä timanttiaarteen, jonka avulla hän sittemmin rakentaa laajan talousmahdin. Vuosikymmeniä myöhemmin nuo korvaamattoman arvokkaat timantit varastetaan Coffeyn säätiön holvista Lontoosta. Kuka ne on varastanut? Ja miksi? Vastaus löytyy vuoden 1898 uhkarohkeasta pelastusretkestä – ja timanttien lopullisen kätköpaikan hämmästyttävästä salaisuudesta . . .

PROLOGI

KERSANTTI MACANGUS makasi siinä, mihin oli kaatunut, ja hänen lonkastaan norui verta aavikon karkeaan hiekkaan. Hänen toisella puolellaan oli kapea sola; pitkänomainen kaareva viilto maankamarassa. Sateiden tullessa se muuttuisi joeksi. Toisella puolella avautui autio, somerikkoinen tasanko.

Muutaman metrin päässä virui kersantti MacAngusin kameli surumielinen naama tilanteeseen sopimattomassa virneessä. Se oli häijynnäköinen pahalainen, kaula täynnä vanhoja veitsenhaavoja, ja MacAngus oli viikon aikana ajanut sen nääntymyksen partaalle. Nyt sen viimeisetkin voimanrippeet olivat huvenneet, ja se makasi hiekassa kuolan valuessa pitkinä kiiltävinä noroina sen turpeilta harmailta huulilta.

MacAngus tiesi, että kamelin satulaan sidotussa nahkaleilissä oli vettä, mutta hän epäili vahvasti, ettei pääsisi siihen käsiksi. Joitakin minuutteja sitten, puoli kolmen aikaan iltapäivällä yhdeksäntenätoista päivänä heinäkuuta vuonna 1898, oli dervissin luoti näet osunut MacAngusin vatsanpohjaan ja tullut ulos selän alaosan lihasten läpi. Tämä oli tapahtunut El Geziran aavikolla Keski-Sudanissa.

Hän ei kummakseen tuntenut kipua, vain outoa turtumusta, joka vei tunnon hänen sääristään ja jaloistaan. Hänen huulensa olivat auringosta halkeilleet ja vereslihalla, ja hänen punaisiksi palaneet ja karkean parransängen peittämät poskensa olivat uurteiset ja kuopalle painuneet.

Hänellä ei ollut oman joukko-osastonsa, 10. Westmorlandin lan-

sieerirykmentin, khakiunivormua, vaan Kel Ahaggar -tuaregien sininen viitta ja päähine. Kel Ahaggar -tuaregit olivat heimo, joka asusti Saharan Hoggar-vuorilla puolentoista tuhannen kilometrin päässä luoteessa. Hänen väljät viittansa olivat repaleiset ja hien tahraamat, ja siinä kohdassa, mistä luoti oli tunkeutunut hänen ruumiiseensa, oli nopeasti laajeneva helakanpunainen pyörylä. Sitä peitti ohut oranssinvärinen aavikkopölyn kerros. Hänen oikea kätensä puristi järeän Navy Coltin ristiuurteista perää. MacAngusin vasen käsi oli tiukasti nyrkissä ja painettuna rintakehän vasenta puolta vasten.

Usean metrin päässä hänestä virui kyljelleen käpertyneenä metallihaarniskaan ja rengaspaitaan puetun miehen ruumis. Kypärä oli pudonnut miehen päästä hänen paiskautuessaan maahan, ja hänen tummat, partaiset kasvonsa, joille kuoleman vahamainen jäykkyys jo oli levinnyt, olivat kummallisessa ristiriidassa hänen keskiaikaiselta vaikuttavan panssariasunsa kanssa.

Lähettyvillä makasi vielä kaksi muuta ruumista, joilla kummallakin oli samanlainen haarniska ja rengaspaita. Molemmat pitelivät käsissään kilpeä ja keihästä, jonka pienet viirit lepattivat kuivassa aavikon tuulessa.

Korppikotkia kaarteli yläpuolella. Ne eivät lähestyneet ruumiita, sillä ne vainusivat, että kersantti oli vielä elossa. Siksi ne odottivat lajilleen tyypillisen kärsivällisesti, että kuolema tekisi tehtävänsä.

Kersantti MacAngus ei nähnyt haaskalintuja eikä kuullut varusteiden hiljaista helähtelyä eikä lähestyvää kavioiden töminää, kun englantilais-egyptiläinen ratsastava tiedustelupartio eteni mimoosapensaiden ja lonkeroisten akasiapuiden lomitse. Partio liikkui hitaasti ja ratsasti lähes moitteettomassa sulkeisjärjestyksessä. Ruskeissa jerseykankaisissa asetakeissaan, hiekanvärisissä housuissaan ja tummansinisissä säärystimissään miehet piirtyivät terävinä taivasta vasten, ja heidän kiväärinsä välähtelivät auringon kilossa. Kaukana vasemmalla ja oikealla kulkivat ratsupalvelijat, neljä mustaihoista kamelien selässä.

Partiota johti nuori englantilainen luutnantti. Aurinko oli polttanut nahan hänen nenästään ja haalistanut hiukset valkoisiksi. Hänen vierellään ratsasti egyptiläinen 14. jalkaväkipataljoonan kersantti.

”Katsokaa, *bimbashi*”, kersantti sanoi huomattuaan notkelmassa makaavat MacAngusin ja ruumiit.

Nuori englantilaisupseeri ei ollut *bimbashi*, hän oli luutnantti, mutta kersanttia huvitti imarrella englantilaista, joka veti ratsunsa

ohjakset tiukalle ja tähysi uteliaana hietikon poikki. ”Käskekää miestenne odottaa tässä”, hän komensi terävästi, kannusti hevosensa raviin ja ratsasti mimoosapensaiden lomitse kohti lähintä hiekassa viruvaa ruumista.

”Hyvä luoja!” hän huudahti huomatessaan vasta nyt, että ruumiilla oli haarniskat yllä. ”Mitä väkeä nämä oikein ovat? Pyöreän pöydän ritareitako?”

Kersantti seurasi häntä, pysäytti hevosensa ja sylkäisi maahan. ”Ne ovat Agaigan dervissejä”, hän sanoi.

”Mutta heidän haarniskojensahan täytyy olla satoja vuosia vanhoja.”

”Niin ne ovatkin, *bimbashi*. Heidän saraseeniesi-isänsä ottivat ne ristiretkeläisiltä 1200-luvulla. He ja heidän isänsä ennen heitä ovat siitä saakka käyttäneet niitä taistelussa.”

”Uskomatonta”, upseeri sanoi ja laskeutui satulasta.

Hän asteli eteenpäin pistooli kädessä ja tutki ruumiit vuorotellen. MacAngusin luo tultuaan hän sanoi: ”Tämä on eri joukkoa. Taitaa olla elossakin.”

Kersantti rypisti otsaansa, luisui alas satulasta ja tuli nuoren upseerin luo. ”Tämä ei ole dervissi”, hän sanoi. ”Vaatteista päätellen hän on Hoggar-vuoriston Kel Ahaggar -heimoa.”

”Tuaregiko?”

Kersantti nyökkäsi.

”Onko hän kuolemaisillaan?” upseeri kysyi.

Kersantti polvistui ja tutki MacAngusin tarkoin. ”Hän vuotaa verta”, kersantti sanoi, ”mutta luoti ei ole jäänyt hänen ruumiiseensa. Hän saattaa selviytyä, jos viemme hänet leiriin.”

Äänet havahduttivat MacAngusin. Hän käänsi päätään ja katsoi silmät sirrillään ylleen kumartuneita hahmoja. Vaikka hänen näkönsä oli sumea, hän erotti aurinkoa vasten upseerin vaaleat kasvonpiirteet ja tajusi, ettei ollutkaan villien dervissien käsissä, vaan hänen oman rotunsa ihmiset olivat käsittämättömän ihmeen kautta löytäneet hänet.

”Paljonko kello on?” hän kysyi käheästi kuiskaten.

Nuori upseeri säpsähti kuullessaan MacAngusin englantia puhuvan äänen. Hän kyykistyi lähemmäksi ja katsoi uteliaasti haavoittunutta. ”Kuka te olette?” hän tivasi. ”Miksi olette tuolla tavoin puketunut?”

MacAngus yskähti. Se oli tuskallista, raastavaa yskää, joka kurisi kipeästi hänen kurkkuaan. ”Timantit”, hän kuiskasi.

Luutnantti rypisti otsaansa. ”Mitkä timantit?”

"Coffeylle täytyy kertoa timanteista."

"Kenelle ihmeen Coffeylle?"

"Hän on joella. Menkää pian. Saatatte ehtiä vielä pelastamaan hänet."

"Mitä te oikein puhutte, mies?"

MacAngus ponnisteli sanoakseen vielä jotakin, mutta hänen katseensa oli jo lasittumassa. Kireys laukesi hänen kasvoiltaan, ja hänen päänsä retkahti alas.

"Hän pyörtyi", kersantti sanoi.

Nuori upseeri nyökkäsi kysyvä ilme yhä kasvoillaan. Hän kallistui taaksepäin ja huomasi vasta nyt kiven, joka oli kiinnitetty MacAngusin vyöhön. Hän kumartui ja kaivoi sen irti peukalollaan. Se oli saksanpähkinän kokoinen ja rososärmäinen. Pinta tuntui koskettaessa rasvaiselta. Hiomaton timantti.

"Katsokaapa tätä", upseeri kuiskasi ja päästi vihellyksen tarkastellessaan kiveä valoa vasten. "Tämänhän täytyy olla kokonaisen omaisuuden arvoinen."

Hän vilkaisi uudestaan MacAngusin kamelia, ja hänen silmänsä kapenivat ohuiksi viiruiksi, kun hän huomasi pulleat satulalaukut. "Sitokaa nuo laukut minun ratsuni selkään", hän käski. "Kutsukaa sitten miehenne ja nostakaa tämä mies kamelin selkään. Luoja ties, kuka se Coffey mahtaa olla, mutta ellemme halua tämän poloisen vuotavan kuiviin, meidän on saatava hänet hoitoon mahdollisimman pian."

Muutaman minuutin kuluttua, kun MacAngus oli köytetty kuormakamelin selkään, partio lähti ratsastamaan samaa tietä takaisin. Nuori luutnantti tarkkaili koko ajan, ettei kersantin haava vain alkanut vuotaa. Neljän tunnin kuluttua hän luovutti MacAngusin kapistuksineen englantilaisille joukoille Niilin rannalla.

Se ei ollut mitenkään mainittava tapahtuma nuoren upseerin elämässä eikä edes mieleen painamisen arvoinen. Upseerin nimi oli Winston Spencer Churchill, ja hänestä oli aikanaan tuleva Englannin pääministeri. Hän tosin mainitsi tapahtumasta Khartumissa 11. syyskuuta 1898 päivätyssä kirjeessä äidilleen, mutta ei kertonut siitä Sudanin sotaretkeltä lähettämissään julkaistuissa raporteissaan. Hän ei myöskään enää milloinkaan maininnut asiasta julkisesti.

ENSIMMÄINEN LUKU

SATAA tihuutti, kun television kuvausryhmä, johon kuului kolme nuorta, rennosti pukeutunutta ja vakavakasvoista miestä, kantoi kalustonsa Coffeyn säätiön valkopylväisen eteisaulan läpi, ilmoittautui vastaanottopöydän luona ja laskeutui hissillä kellariin. Ovien avautuessa heitä oli vastassa tummanharmaaseen virkapukuun pukeutunut mies. "Oletteko BBC:stä?" hän kysyi.

Miehet nyökkäsivät vaieten.

"Minä olen Johnson, turvallisuuspäällikkö. Tietänette, että kaikki kellarissa käyvät vieraamme joutuvat tarkastukseen."

"Niin meille kerrottiin", tv-ohjaaja sanoi.

"Olkaa siis hyvät ja käyttäkää noita koppeja. Riisukaa vaatteenne siellä. Kaluston voitte jättää siihen lattialle."

Kolmikko riisuutui nopeasti mitään sanomatta, ja miehet tarkastettiin visusti. Heidät valokuvattiin kolmesta eri kulmasta, heidän sormenjälkensä talletettiin valonherkälle nauhalle ja heidän tuntomerkkinsä, arvet ja luomet mukaan luettuina, syötettiin tietokoneeseen.

Puolen minuutin kuluttua tietokone ilmoitti heidän läpäisseen tarkastuksen. Heidän kalustonsa asetettiin liukuhihnalle, joka kuljetti kaiken elektronisen röntgenkoneen lävitse. Ainoastaan silloin, kun virkailija yritti nostaa hihnalle heidän valottamatonta filmiä sisältävän kotelonsa, ohjaaja puuttui asiaan. "Filmi turmeltuu", hän sanoi.

Anteeksipyytävästi hymyillen virkailija antoi rasian olla. Tarkastuksen jälkeen miehet pukeutuivat. Hetken kuluttua saapui uusi mies. "Olen Webster", hän sanoi hymyillen ja ojensi kätensä. "Tervetuloa Coffeyn säätiöön. Herra Cray odottaa teitä holvissa. Olkaa hyvät ja seuratkaa minua."

Miehet kulkivat kalustoaan kantaen useiden käytävien läpi. Kolmessa eri tarkastuspisteessä Websterin oli näytettävä henkilökorttinsa virkapukuisille vartijoille ennen kuin he pääsivät jatkamaan. Vartijat olivat suljetuissa metallikopeissa teräsristikoitten takana. Aivan ilmeisesti tarkastuspisteistä oli mahdotonta päästä huomaamatta läpi.

Webster pysähtyi ovelle, jossa luki: "Erikoisvartiointi. Pääsy ainoastaan säätiön johtajan luvalla."

Webster sujautti henkilökorttinsa seinässä olevaan rakoseen, ja ovi liukui auki vaimeasti naksahtaen. Kuvausryhmä saapui huoneeseen, joka ensi silmäyksellä näytti tietokonekeskukselta. Seinillä oli

lukuisa määrä mittareita ja kojetauluja, jotka hyrisivät hiljaa.

Taas uusi mies tuli hymyillen heitä kohti.

"Tässä on herra Cray", Webster ilmoitti. "Ykkösryhmämme päällikkö."

Cray oli lyhytkasvuinen ja hoikka. Hänen hiuksensa olivat harmahtavat ja ne oli kammattu jakaukselta päälaen poikki peittämään kaljua kohtaa.

"Mainio asia, että päästitte meidät tänne", tv-ohjaaja sanoi ja tervehti Crayta kädestä.

Cray hymähti. "Ette tiedäkään, miten etuoikeutettuja olette. Tämä on ensimmäinen kerta säätiön historiassa, kun ulkopuoliset saavat astua jalallaan holvikerrokseen."

Cray osoitti viereisessä seinässä olevaa raskasta teräsovea. Ovessa oli kellotaulu ja siinä yksi ainoa osoitin. "Siinä on holvi", hän sanoi. "Ovi toimii ajastimella, joten meidän täytyy odottaa, että se aukeaa. Arvioimme saapumisaikanne ja asetimme kellon sen mukaan."

Ohjaaja tarkasteli kiinnostuneena kellotaulua. "Entäpä jos yrittäisitte avata oven ennen määräaikaa?"

"Etuhuone sulkeutuisi automaattisesti, ja meillä olisi helkkarinmoinen työ ja vaiva päästä pois täältä. Nämä seinät ovat teräsbetonia, neljän ja puolen metrin paksuiset. Niistä ei pääsisi läpi kuin ydinkärjen räjäyttämällä."

Cray vaikeni, kun syvältä holvin koneistosta kuului naksahdus. Hän astui ovelle ja veti kaikin voimin teräspyörästä. Jykevä ovi narahti hiljaa ja kääntyi hitaasti auki.

Holvin sisällä oli hämärää ja siellä vallitsi ahdistava suljetun paikan tuntu. Seinät oli pehmustettu. Keskellä lattiaa oli metallikorokkeella vankka teräslipas. Cray viittasi Websterille, joka heti tuli heidän luokseen.

"Lipas avautuu ainoastaan siten, että Webster ja minä pistämme kumpikin oman avaimemme täsmälleen yhtä aikaa lukkoon", Cray selitti. "Jos lukkoa yritettäisiin avata väkisin, ovet sulkeutuisivat automaattisesti, ja ulkopuolella alkaisivat hälytyskellot soida vartijoiden pöydillä."

Miehet pistivät avaimensa reikiin korokkeen vastakkaisilta puolilta, ja lippaan kansi liukui hiljaa suristen sivuun. Televisio-ohjaaja erotti hämärästi lippaan pohjalla matalan tarjottimen, jolla oli rykelmä jalokiviä, kaikki suunnilleen pienen luumun kokoisia. Ne oli leikattu ja hiottu eri muotoisiksi. Niiden säihke häikäisi hänen silmiään, kun valo heijastui niiden sileistä pinnoista.

"Upeita", hän vihdoin kuiskasi ja katseli kiviä kiinteästi.

Cray nyökkäsi myöntävästi. "Ne on leikattu ja hiottu, mutta muuten ne ovat täsmälleen sellaisia kuin ne olivat silloin, kun sir Stephen Coffey löysi ne vuonna 1898 Sudanin valtauksen aikaan."

"Kuinka monta niitä on kaikkiaan?"

"Satakahdeksankymmentäkaksi. Alun perin niitä oli satakahdeksankymmentäkolme, mutta kallisarvoisin kuuluu nykyään kruununjalokiviin. Tämä on muuten ensimmäinen kerta, kun ne kuvataan televisioon. Säätiö on pitänyt tapanaan välttää turhaa julkisuutta niin paljon kuin suinkin. En voi muuta kuin olettaa, että joku teidän toimituksessanne on todella taitava suostuttelemaan."

Ohjaaja katsahti ympärilleen holvissa. "Meidän on saatava tänne lamppuja. Onko pistorasioita lähellä?"

"Käytävässä ulkopuolella on."

"Mainiota. Vedämme johdot etuhuoneen kautta. Hoidatko sinä sen, Andy?" Parrakas ohjaajan apulainen nyökkäsi ääneti ja meni etuhuoneeseen.

"Minun täytynee pistäytyä miestenhuoneessa sillä aikaa", ohjaaja sanoi ja hymyili anteeksipyytävästi.

Cray naurahti. "Tiedän kyllä, miltä teistä tuntuu. Minun kävi samalla lailla, kun näin timantit ensi kerran! Miestenhuone on käytävän päässä oikealla."

Ohjaaja lähti filmikoteloa yhä kourassa pidellen, käveli muina miehinä käytävän läpi miestenhuoneen ovelle. Kun hän oli astunut sisään, hänen itsevarmuutensa katosi äkkiä tyystin. Hikipisarat kiiltelivät hänen ohimoillaan ja kalpeilla poskillaan. Hän seisoi pitkän aikaa otsa seinäpeilin pintaan painettuna ja nautti kylmän lasin kosketuksesta. Sitten hän otti vapisevin sormin taskustaan lasipullon, jossa oli keltaisia tabletteja. Hän pisti kaksi tablettia suuhunsa ja ammensi kouralla vettä hanasta päälle. Hän tunsi olonsa paranevan, kun lääke imeytyi hänen verenkiertoonsa.

Hän meni käymäläkoppiin, lukitsi oven ja avasi varovasti mukana tuomansa filmikotelon kannen. Peltirasian pohjaan oli teipattu yhdeksän millimetrin Walther P.38 -automaattipistooli ja sen viereen tukeva äänenvaimennin. Ohjaaja irrotti aseen ja kiersi vaimentimen piipunsuuhun. Sitten hän astui ase kädessä pesuhuoneesta ja meni takaisin holviin, jonne hänen ryhmänsä paraikaa veti sähkökaapeleita käytävän pistorasioista.

Cray ja Webster seisoivat samoilla paikoilla kuin hänen lähtiessään ja naureskelivat jollekin jutulle. Nauru katkesi, kun he näkivät pistoolin.

”Ei hämminkiä”, ohjaaja virkkoi jäätävällä äänellä. ”Kenenkään ei tarvitse loukkaantua. Tehkää juuri niin kuin minä sanon, niin selviydytte tästä ehjin nahoin. Jos yritätte vastarintaa tai kieltäydytte jollakin lailla yhteistyöstä, niin te molemmat kuolette heti paikalla. Ymmärsittekö?”

Miehet nyökkäsivät hitaasti.

Ohjaaja kääntyi ja antoi merkin kuvausryhmälle. Yksi miehistä astui ahtaaseen holviin kädessään nahkainen laukku, jossa oli ollut äänityslaitteiden osia. Hän ojensi laukun Craylle.

”Pankaa timantit siihen”, ohjaaja käski.

Cray katsoi häneen kauhuissaan. ”Jos hipaisenkin timantteja, kosketushälytin laukeaa. Hälytys menee käytävän turvatarkastuspisteisiin, ja ulko-ovi lukkiutuu automaattisesti.”

”Tiedän sen kyllä”, ohjaaja vastasi tyynesti. ”Tehkää nyt vain niin kuin käskin, olkaa hyvä.”

”Olette hullu”, Cray kuiskasi. Hän vilkaisi toveriinsa, kumartui ja alkoi lappaa timantteja nahkalaukkuun. Käytävästä kantautui vaimeana hälytyskellon kiivas räikinä. Etuhuoneen ulko-ovi alkoi hiljaa hyristen liukua kiinni, mutta Crayn ihmeeksi se äkkiä pysähtyi nytkähtäen ja jäi kolmisenkymmentä senttiä raolleen. Hän tajusi säpsähtäen, mitä oli tapahtunut. Paksu televisiokaapeli, jonka ryöstäjät olivat huolellisesti vetäneet käytävästä, oli estänyt oven sulkeutumisen.

Cray nosti loput timantit laukkuun ja katsoi kysyvästi ohjaajaan. Tämä nyökkäsi apulaiselleen, joka otti laukun ja sulki sen metallisoljet.

”Vartijat tulevat aivan pian valvontapaikoiltaan tutkimaan, mitä on tekeillä”, ohjaaja sanoi. ”Te saatte selittää heille, että me kosketimme lamppuja asentaessamme vahingossa timantteja. Teidän tehtävänne on haihduttaa heidän epäilyksensä, Cray. Toimikaa järkevästi, niin te ja Webster pääsette illalla ehjin nahoin perheittenne luo. Jos yritätte ryhtyä sankareiksi, siitä tulee elämänne viimeinen yritys.”

He kuulivat lähestyvien askelten kopinaa ulkoa käytävästä. Ohjaaja sujautti pistoolin takkinsa taskuun ja nyökäytti päätään holvin ovelle päin. Cray astui hänen ohitseen ja kohotti kädet tyynnyttelevästi eteensä, kun kolme virkapukuista vartijaa törmäsi etuhuoneeseen.

”Valitan”, Cray sanoi ja hymyili väkinäisesti. ”Taisi tulla väärä hälytys. Asensimme lamppuja paikoilleen, ja jokin johto pääsi putoamaan timanttilippaaseen. Se varmaan laukaisi kosketushälyttimen.”

”Onko kaikki varmasti kunnossa täällä?” yksi vartijoista kysyi.

”Totta kai. Meille sattui vain pieni lipsahdus. Ei ole syytä huoleen.”

Vartija rypisti tuikeasti otsaansa ja katsoi tutkivasti Crayta. Hän pani merkille miehen kireät leukapielet ja kapoisten poskien kelmeyden.

”Varmistan vain, että kaikki on kunnossa”, vartija sanoi ja astahti holvin ovea kohti.

Cray asettui harkitusti hänen tielleen. ”Se tuskin on tarpeen. Selitin jo, mitä tapahtui.”

”Se rauhoittaisi meidän mielemme.”

”Antakaa hänen katsoa vain”, ohjaaja käski matalalla äänellä käsi yhä takintaskussa.

Cray väistyi mitään sanomatta. Vartija meni lippaan luo ja kurkisti sisään. Muut näkivät hänen sävähtävän, kun hänen aivonsa tajusivat, että timantit olivat poissa. Palatessaan holvin ovelle hän näki kahden toverinsa seisovan kädet ylhäällä. Ohjaaja tähtäsi heitä tyynesti Walther-pistoolillaan.

”Astukaa kolme askelta eteenpäin”, ohjaaja käski. ”Pitäkää kätenne niin, että näen ne, ja liikkukaa hitaasti ja kiirehtimättä.”

Vartija meni tovereittensa luokse.

”Kaikki käytävään”, ohjaaja komensi. ”Te kolme” – hän osoitti aseella paikoilleen jähmettyneitä vartijoita – ”pysytte siinä, missä olette.”

Hän peräätyi kiskoen raskasta kaapelia perässään ja murahti tyytyväisesti, kun ovi painui kiinni ja lukko sulkeutui kuuluvasti naksahtaen. Hän työnsi pistoolin taas takintaskuun. ”Nyt kävelemme ulos täältä kaikki viisi”, hän sanoi. ”Kuljemme tarkastuspisteiden kautta ja nousemme hissillä katolle. Teidän tehtävänne, Cray, on pitää rauhallisina kaikki vartijat, jotka satumme kohtaamaan. Jos tapahtuu jotakin, joka estää meiltä pääsyn katolle, tai jos vartijoiden epäluulot heräävät ja he päättävät tarkastaa meidät, tapan teidät molemmat ensin ja käännän sitten tämän pistoolin itseäni ja tovereitani kohti. Tuliko selväksi?”

Miehet nyökkäsivät kasvot kalmankalpeina.

”Lähdetään sitten.”

He astelivat pitkin käytävää, Cray ja Webster rinnatusten edellä ja valekuvausryhmä puoli askelta taempana. He sivuuttivat kolme tyhjää tarkastuspistettä ja kulkivat eteisaulan marmorilattian poikki hissien luo. Yksinäinen vartija seisoi hissien kutsunappuloiden kohdalla. Hän oli anteeksipyytävän näköinen, kun huomasi Crayn.

”Olen pahoillani”, hän sanoi, ”mutta turvajärjestelmä on jostakin syystä käynnistynyt. Luultavasti se on väärä hälytys, mutta kukaan ei saa poistua kerroksesta ennen poliisin tuloa.”

Cray ei vastannut. Hän tajusi, että se hetki oli luultavasti hänen ainoa tilaisuutensa ehkäistä ryöstö. Tyynesti ja täysin tietäen, mitä oli tekemässä, hän sanoi: ”Ei hälytys ole väärä. Nämä miehet ovat huijareita. He ovat varastaneet Churchillin timantit, jotka heillä on tuossa nahkalaukussa. Teillä on arviolta sekunti aikaa käyttää miniradiotanne ja hälyttää yläkerroksissa olevat toverinne.”

Crayn epäonneksi vartija reagoi hitaasti ja epävarmasti. Hän tuijotti vielä Crayta ällistynyt ilme kasvoillaan, kun tv-ohjaaja iski häntä voimalla vatsanpohjaan. Mies paiskautui päin marmoriseinää. Ohjaaja heilautti rajusti pistooliaan, ja kun vartija yritti kohottaa käsivartensa kasvojensa suojaksi, toinen isku mursi hänen ranteensa. Kivusta kiljaisten mies horjahti taaksepäin hissin ovea vasten; ohjaaja seurasi ja löi häntä korvalliselle. Mies lyyhistyi lattialle.

Ohjaaja kääntyi raivoissaan Crayta kohti. ”Senkin idiootti”, hän sähähti. ”Minähän kielsin teitä.” Pistooli teki viuhahtavan kaaren ilmassa. Cray näki sen tulevan ja yritti väistää, mutta aseen piippu osui häntä keskelle kasvoja ja murskasi kuuluvasti rusahtaen hänen nenänvartensa. Cray ulvahti ja haroi kaksin käsin kasvojaan. Veri purskahti sormien lomasta. Ohjaaja löi toisen kerran, ja Cray paiskautui kumoon lattialle.

Ohjaaja tarttui Websteriä kurkusta ja survaisi pistoolinsuun hänen korvansa alle. ”Nyt teette juuri niin kuin minä käsken”, hän ärjäisi, ”tai pamautan kallonne hajalle. Mikä noista on pikahissi, jolla pääsee ylimpään kerrokseen johtokunnan huoneeseen?”

Webster osoitti vapisevalla kädellä ovea, jonka yläpuolella paloi punainen lamppu. Ohjaaja tyrkkäsi hänet ahtaaseen hissikoriin ja painoi sivuseinässä olevaa nappulaa. He kiisivät äänettömästi ylös, ja ovet liukuivat auki paksun maton peittämällä tasanteella, jonka seinässä oli kilpi ”Johtokunnan huone”. Kilvessä oli vasemmalle osoittava nuoli. Ohjaaja ei piitannut siitä, vaan kääntyi oikealle ja avasi oven, joka johti kapeaan käytävään. Sen seinävierillä oli tyhjiä sankoja ja riveittäin moppiharjoja. Käytävän päässä oli betoniportaat. Ryöstäjät tyrkkivät Websteriä edellään ja juoksivat portaat ylös katolle.

Webster kuuli jylisevän äänen, ja kun he tupsahtivat ulkosalle, hän näki helikopterin vaappuvan ilmassa aivan katon yläpuolella. Sen valtavat roottorinlavat saivat aikaan voimakkaan alas suuntautuvan ilmavirran, joka riepotti hänen hiuksiaan ja vaatteitaan. Ohjaamon avonaisesta ovesta riippui vaijeri.

Parrakas ohjaajan apulainen juoksi katon poikki ja sujautti käsivartensa vaijerin päässä roikkuviin purjekankaisiin valjaisiin. Hän piteli lujasti sylissään nahkalaukkua, kun hänet nopeasti hinattiin helikopteriin. Ryöstäjäryhmän jäsenet tekivät kukin vuorollaan samoin ja katosivat kiiltävän ilma-aluksen sisuksiin. Vielä hetken helikopteri vaappui paikallaan, sitten se ampaisi ukkosen lailla jyristen yläilmoihin ja katosi Thamesjoen suuntaan. Se oli jo häipynyt näkymättömiin, kun Webster kuuli poliisiautojen valittavan uikutuksen alhaalta kadulta.

Televisiouutiset 18. kesäkuuta kello 14.10:

Olemme juuri äsken, muutama minuutti sitten, saaneet tiedon, että kuuluisat Churchillin timantit, jotka ovat lajissaan maailman kallisarvoisin kokoelma, on ryöstetty häikäilemättömästi keskellä kirkasta päivää. Ryöstäjät esiintyivät television kuvausryhmänä. Silminnäkijän kertoman mukaan ryöstäjät pakenivat helikopterilla Coffeyn säätiön talon katolta Lontoon West Endissä. Sitä ennen he olivat teljenneet kolme vartijaa talleholviin. Yksi vartija ja eräs säätiön virkailija saivat vammoja.

Timanttien arvoksi sanotaan noin sataneljäkymmentä miljoonaa puntaa ja ne ovat saaneet nimensä sir Winston Churchillin mukaan. Hän löysi ne sattumalta Sudanin valloitusretken aikana vuonna 1898, mutta Churchillin suvulle ne eivät missään vaiheessa ole kuuluneet. Säätiön perustaja, sir Stephen Coffey, vaati ja sai timantit sotilasviranomaisilta ja rahoitti niillä miljardien dollarien arvoisen talousimperiuminsa.

Coffeyn säätiö on kuuluisa lahjoituksistaan hyväntekeväisyyteen ja laajoista kehitysapuohjelmistaan kolmannessa maailmassa. Sir Stephen aateloitiin vuonna 1936 tunnustuksena ihmiskunnalle tehdyistä palveluksista. Säätiön edustaja totesi, että timantit ovat Englannin kansallisen perinnön erottamaton osa ja että niiden menettäminen on tragedia, paitsi omistajille, myös koko kansakunnalle.

TOINEN LUKU

ISO MUSTA auto kääntyi Baymont Avenuelle. Takana istuva roteva verevåkasvoinen neljäkymmentäneljävuotias Thomas Kengle katse-

li ikkunasta sateeseen, joka pyyhki Lontoon katuja, ja yritti olla ajattelematta mitään. Hänellä oli taito vaihtaa aivojensa koneisto vapaalle vaikean kriisin hetkellä. Se toi selkeyttä näkemykseen ja auttoi tavattomasti päätöksenteossa, ja juuri päätöksien tekemisestä Thomas Kengle oli kuuluisa. Kuusi vuotta sitten hän oli varsin nuoressa kolmenkymmenenkahdeksan vuoden iässä ottanut vastaan mahtavan ja vaikutusvaltaisen Coffeyn säätiön pääjohtajuuden. Hän oli johtanut laitosta osoittaen tarkkaa vainua ja näkemystä, mikä oli hämmästyttänyt hänen lukuisia pahansuopia arvostelijoitaan.

Coffeyn säätiö oli joissakin suhteissa liian monimutkainen kokonaisuus, jotta yksi ainoa ihminen pystyisi sitä täysin ohjailemaan. Sen toimintojen verkko oli laaja ja ulottui öljystä ja autoista lääkkeisiin ja raskaaseen metalliteollisuuteen, mutta Kengle oli niin työlleen omistautunut, ettei mikään hänen imperiuminsa osa ollut liian monisäikeinen tai liian vähäarvoinen jäädäkseen hänen haukankatseeltaan huomaamatta. Juuri nyt hänen tavallinen itsevarmuutensa oli kuitenkin herpaantunut, ja kun musta loistoauto hiljensi vauhtia ja pysähtyi Coffeyn säätiön toimitalon kromille ja lasille välkkyvän julkisivun eteen, hän voihkaisi nähdessään sanomalehtimiesten parven, joka odotteli kärsivällisesti sateenvarjojensa alla.

Hänen seuralaisensa Ben Crowley sadatteli puoliääneen vieressä. "Perhanan lehdistö."

Crowley oli vähän päälle kuudenkymmenen ikäinen vanttera irlantilainen. Hän oli ollut Coffeyn säätiön palveluksessa ikimuistoisista ajoista asti ja vastasi nykyään pääjohtajan henkilökohtaisen turvallisuuden lisäksi koko laitoksen maailmanlaajuisen verkoston turvatoimista.

Kuljettajan vieressä istuva Kenglen avustaja Norman Elkins sanoi: "Pembroke saa keplotella meidät sisään takakautta."

"Ei", Kengle tokaisi.

Ben Crowley katsahti häneen ihmeissään. "Haluatko todella puhua heidän kanssaan?"

"Jonkun on pakko puhua ennemmin tai myöhemmin."

Kuljettaja vääntäytyi istuimeltaan ja avasi takaoven. Nähdessään Kenglen nousevan autosta lehtimiehet tulivat portaita alas niin että kopisi. Kengle kohotti kätensä kysymysryöppyä torjumaan ennen kuin se ehti alkaakaan. "Hyvät herrat", hän sanoi. "Sanon etukäteen, että minulla on vain pari minuuttia aikaa. Olen juuri palannut New Yorkista ja kuulin itsekin asiasta vasta tunti sitten."

"Onko poliisi ilmoittanut mitään vielä?" joku kysyi.

"Keskustelen heidän kanssaan myöhemmin iltapäivällä."

"Miten tämä tapaus on teihin pääjohtajana vaikuttanut?" muuan nainen tiedusteli.

"Järkyttävästi tietenkin. Uskoimme, että turvajärjestelmämme on läpipääsemätön."

"Miten arvioisitte Churchillin timanttien merkitystä?"

Kengle mietti kotvan. "Sanoisin, että suurimman osan tätä vuosisataa ne ovat olleet sen pelottoman hengen vertauskuva, jolle säätiön toiminta on perustunut. Jossain määrin ne ovat myös olleet omiaan pitämään yllä yleisön luottamusta, vaikkakin Coffeyn säätiö nykyään on, totta kai, niin suuri yritys, ettei sitä rahallisesti voida horjuttaa."

"Pitääkö paikkansa, että Winston Churchill itse löysi timantit?"

"Ei oikeastaan", Kengle selitti. "On totta, että Churchillillä oli näkyvä osa niiden löytymisessä, mutta nimen 'Churchillin timantit' kokoelma on saanut vasta viime vuosina Englannin lehdistöltä."

"Pitääkö paikkansa", muuan kysyi, "että Sudanin hallitus on vaatinut timantteja palautettavaksi?"

Kengle vilkaisi häneen terävästi. "Tietääkseni asia on niin. Tuskinpa me kuitenkaan olisimme suostuneet niitä luovuttamaan."

Tässä vaiheessa Ben Crowley astahti esiin, tarttui Kengleä käsipuolesta ja veti hänet lempeästi pois. "Valitan, hyvät herrat", Crowley sanoi lehtimiehille ja kohotti kättään. "Olemme jo kymmenen minuuttia myöhässä. Annamme asiasta täyden selonteon iltapäivällä."

Hän lennätti Kenglen portaita ylös ja lasiovesta sisään. Norman Elkins kipitti heidän kintereillään. He nousivat hissillä viidenteen kerrokseen ja menivät säätiön hallituksen kokoushuoneeseen. Joukko johtajia istui kiiltävän neuvottelupöydän ympärillä. He nousivat seisomaan, kun Kengle astui ovesta.

"Anteeksi, että olen myöhässä", Kengle sanoi.

Hallituksen puheenjohtaja Henry Silvers hoiti järjestelyjä kuten tavallista. "Hei, Tom", hän sanoi hymyillen. Sitten hän kääntyi ja osoitti hieman yli viidenkymmenen ikäistä komeaa miestä. "Taidat tuntenkin komentaja Webberin, joka työskenteli aikanaan rikososastossa."

Kengle tervehti Webberiä kädestä. "Hyvä että tulitte, komentaja."

Kengle asettui omalle paikalleen pöydän päähän, ja muut johtajat istuutuivat takaisin tuoleihinsa. "Mitä uutta?" Kengle kysyi.

Henry Silvers pudisti päätään. "Ei mitään varmaa tietoa. Se oli selvästi ammattilaisten kaappaus, varmaankin viikkoja tai jopa kuukausia etukäteen suunniteltu. Meidän täytynee valitettavasti antaa poliisille aikaa. He ovat sulkeneet kellarikerroksen täysin ja penkovat kaiken läpikotaisin."

"Kuka antoi luvan päästää kuvausryhmä taloon?"

"Freddie Richardson. Hän uskoi toimivansa etujemme mukaisesti. He sanoivat tekevänsä dokumenttiohjelmaa Englannin kansallisaarteista... kalleuksista."

"Herran tähden, mehän olemme aina välttäneet senkaltaista julkisuutta."

Silvers vastasi tyynnyttelevästi: "Freddie uskoi toimivansa oikein antaessaan yleisölle tilaisuuden nähdä timantit. Ja kuvausryhmän suositukset olivat moitteettomat."

Kengle huokaisi. "Onko kenelläkään ehdotuksia?"

Kelmeäkasvoinen mies sanoi: "Ei maailma tähän lopu. Säätiö kyllä pysyy, olipa sillä timantit tai ei."

"Hauska kuulla. Ne timantit ovat kuitenkin olleet säätiön talouden kivijalka vuosisadan alusta asti. Niiden menettäminen on kuin menettäisimme oikean kätemme. Rahallisesti merkitys ei ole ehkä kovin suuri, mutta meidän maineemme saa pahan kolhun. Tämä osoittaa maailmalle, että Coffeyn säätiö ei ole haavoittumaton."

"Jokainen varmaan käsittää tuon", Silvers sanoi.

"Hyvä." Kengle nyökkäsi. "Sitten jokainen varmaan käsittää myös, miksi meidän on saatava ne takaisin."

"Miten?" muuan miehistä kysyi. "Sehän kai on poliisin asia."

"En tiedä miten. En kuitenkaan aio jättää tätä kokonaan ulkopuolisten hoitoon. Siksi pyysin komentaja Webberin tänne tänään. Hän erosi rikospoliisin palveluksesta kaksi vuotta sitten ja tietää, miten rikolliset toimivat ja miten he ajattelevat. Hänestä tulee opastajamme ja neuvonantajamme."

Komentaja Webber, joka istui Kenglen vieressä, oli hiukan hämillisen näköinen. "Sallikaa minun heti alun alkaen tähdentää, että olen täällä pelkästään yksityishenkilönä", hän huomautti. "Neuvon kuitenkin mielelläni missä kykenen. Ensivaikutelmani on, että tässä on kyseessä tilaustyö. Toisin sanoen rosvot, jotka kaappauksen toteuttivat, tuskin aikovat pitää timantteja itse."

"Miksi niin arvelette?" Kengle kysyi.

"Monestakin syystä. Ammattimiesten elkeistä päätellen tekijöillä luultavasti on pitkät rikosrekisterit, mutta silti he mukisematta antoivat sormenjälkensä ja valokuvansa säätiön tietokoneeseen. Se

saattaisi merkitä, että joku on luvannut heille uuden henkilöllisyyden, mahdollisesti jossakin toisessa maailman kolkassa."

"Kuka joku?" Kengle tivasi.

"Itse jalokivet saattavat tarjota johtolangan. Toisin kuin kullalla ja hopealla, timanteilla ei ole kiinteää arvoa. Arvo riippuu kunkin kiven yksilöllisistä ominaisuuksista. Churchillin timantit ovat harvinaisuuksia ensinnäkin vihertävän värinsä ja toiseksi kokonsa puolesta. Pieninkin niistä on kyyhkysen munan kokoinen. Koska timantit lohkeavat kiteittäin, niitä ei voi leikata uudestaan ilman, että ne menettävät todellisen arvonsa. Kun vielä muistamme, että jokainen ammattinsa taitava timanttikauppias heti tunnistaisi nämä jalokivet niiden erikoisominaisuuksien perusteella, tiedämme, ettei niitä pystytä myymään vapailla markkinoilla."

"Toisin sanoen varkaat, keitä sitten lienevätkin, ovat nyt pääsemättömissä kiviensä kanssa?"

"Aivan oikein. Lisäksi rosvot käyttivät helikopteria pakovälineenä, ja se on kallista kuljetusta. Heillä oli myös raudanlujat suositukset, ja he tunsivat turvajärjestelmän perin pohjin. Kaappaus oli siis sekä uhkarohkea että kallis. Se tietää, että rahoittajalla täytyi olla pääomaa tuhlattavaksi."

Kengle epäröi. "Sudanilaiset saattoivat olla asialla", hän virkkoi. "He ovat vaatineet timantteja takaisin jo vuosikaudet. Kai se olisi mahdollista?"

"Tuskin. Jos heillä olisi timantit, he haluaisivat asettaa ne julkisesti nähtäville, ja se olisi samaa kuin syyllisyyden tunnustaminen. Ei, minun luullakseni ne vei joku, joka ei piittaa tuon taivaallista timanttien rahallisesta arvosta. Tällä meidän veijarillamme täytyy olla jokin muu vaikutin kuin raha. Ehkä kosto. Jokin henkilökohtainen kauna. Ehkä tämä tuntematon on sir Stephen Coffeyn vihamies."

"Mutta sir Stephenhän on ollut kuolleena jo neljättäkymmentä vuotta."

"Tiedän sen. Silti on mahdollista, että vielä elää joku, jolla on mielestään suurempi oikeus noihin timantteihin."

"En tajua kuinka", Kengle sanoi tiukasti. "Timantit löydettiin vuonna 1898. Kaikki asianosaiset ovat kuolleet ajat sitten."

"Entä jälkeläiset? Toisinaan tällaiset asiat siirtyvät sukupolvesta toiseen."

Kengle ei näyttänyt vakuuttuneelta, mutta hän nojautui taaksepäin tuolissaan ja antoi katseensa kiertää johtajasta toiseen. "No hyvä", hän sanoi. "Millaisissa olosuhteissa timantit sitten löydettiin?"

"Sitä ei tiedä kukaan", Ben Crowley vastasi.

Kengle räpytti silmiään. "Eihän se ole mahdollista."

"Totta se on. Tutkin tarinan itse. Arvelin, että siitä saisi jotakin lehdistölle. Tulos oli iso lihava nolla."

"Vaikka se oli niin mahtava timanttilöytö? Täytyi kai siitä jonkun jotakin kirjoittaa, herra nähköön. Tarkistitko sir Stephenin muistelmista?"

"Hän sivuuttaa tyystin koko asian."

"Entä Winston Churchill?"

"Hän kirjoitti kirjeen äidilleen Khartumin kukistumisen jälkeen, mutta ei maininnut tästä asiasta muuta kuin sen, että oli löytänyt Sudanista haavoittuneen sotilaan, joka oli puhunut joistakin timanteista. Mies kuoli sittemmin englantilaisessa kenttäsairaalassa."

"Entä sotilasviranomaiset?"

"Vesiperä sieltäkin. Heidän arkistonsa ovat joko kadonneet tai ne on hävitetty."

Kengle pudisteli päätään epäuskoisena. Kaikkina näinä vuosinaan säätiön palveluksessa hän ei ollut missään vaiheessa vaivautunut ottamaan selvää timanttilöydön tarkoista yksityiskohdista.

"Yritîtkö etsiä lehdistä?"

"Löysin paljonkin juttuja timanteista, mutta en mitään vedenpitävää."

"Tämähän on uskomatonta."

Komentaja Webber keskeytti. "Mitä sir Stephen Coffey oikeastaan teki siellä Sudanissa?"

"Hän palveli Englannin armeijassa", Crowley selitti.

"Vai niin." Komentaja pyöritteli lasia sormenpäittensä välissä. "Ja siellä ollessaan hän törmäsi timanttiaarteeseen, joka teki hänestä yhden maailman rikkaimmista miehistä. Silti ei jostain syystä ole olemassa tietoja siitä, miten timantit löydettiin. Eikö se tunnu kummalliselta?"

Kengle otti esiin pienen muistikirjan ja avasi sen pöydällä. Hän otti povitaskusta kynän ja kiersi sen suojuksen irti. "Komentaja on oikeassa", hän tokaisi. "Eiköhän meidän ole paras aloittaa aivan alusta."

IKKUNARUUTUJA piiskannut sade oli laantunut tihkuksi siinä vaiheessa, kun johtajat lopulta lähtivät ja jättivät Kenglen ja Ben Crowleyn kahdestaan kokoushuoneeseen. "Mitä sinä tuumit asiasta, Ben?" Kengle kysyi. "Päästikö komentaja mielikuvituksensa valloilleen?"

"Kukapa tietäisi?"

"1898. Sehän oli melkein pimeää keskiaikaa!" Kengle mutristi miettiväisesti suutaan. "Mutta onhan tosiaan merkillistä, ettei minkäänlaisia tietoja löydy. Aivan kuin joku olisi tahallaan hävittänyt ne."

"Samaa minäkin juuri ajattelin."

"Olen huolissani. Entäpä jos komentaja Webber puhuu sivu suunsa? Hän saattaisi vahingoittaa sir Stephenin mainetta, vetää hänen nimensä lokaan."

Crowley huoahti. "Kuulehan nyt", hän sanoi. "Sir Stephen Coffey on maannut haudassa vuodesta 1954."

"Ei minulle", Kengle kivahti. "Minulle hän on edelleen olemassa täällä. Tunnen yhä hänen läsnäolonsa aivan käsin kosketeltavana käytävissä ja työhuoneissa."

Crowley rypisti otsaansa. Hän oli työskennellyt Kenglen alaisena monta vuotta. Hän oli kiintynyt Kengleen, kunnioitti tätä ja piti läheisenä ystävänään. Yhdessä suhteessa Kengle kuitenkin kummastutti häntä aivan tavattomasti – ihailussaan yhtymän perustajan kohtaan.

"Sinä puhut aina siitä vanhasta kaverista ikään kuin jonkinlaisesta jumalasta", Crowley sanoi.

"Jumalahan hän olikin", Kengle totesi hymyillen. "Sanon sinulle, että toista hänen veroistaan ei tule. Hän lähti aavikolle ja palasi sieltä mukanaan omaisuus, jollaisesta kukaan ei voi edes uneksia. Hän loi talousmahdin, joka käänsi liikemaailman päälaelleen. Eikä vielä sillä hyvä, hän käytti lisäksi rikkauksiaan heikkojen, köyhien ja hädänalaisten auttamiseen."

Kengle katseli valtavan isoa muotokuvaa, joka riippui kokoushuoneen seinällä. Vuonna 1936 tilattu maalaus esitti yhtymän perustajan istumassa vaimonsa kanssa heidän Dorsetin kotinsa puutarhassa. Coffey oli vaikuttavan näköinen mies läpitunkevine kirkkaansinisine silmineen ja komeine haukkamaisine kasvoineen. Hänen Victoria-vaimonsa oli kaunis ja pidättyväisen näköinen. Rouva Coffeysta sai sen vaikutelman, että hän oli nainen, joka päätti itse asioistaan eikä taipunut kenenkään alistettavaksi.

"Minähän olin vasta kolmenkymmenenkahdeksan ikäinen, kun minua pyydettiin Coffeyn säätiön johtoon", Kengle muisteli hiljaisella äänellä. "En uskonut sitä todeksi. Saatoin seisoskella tuntikausia katselemassa tätä kuvaa. Koetin selvittää, minkälainen mies Coffey oikein oli ollut. Nyt minusta tuntuu kuin olisin pettänyt ukon, perhana vieköön."

”Jonakin päivänä kerron sinulle totuuden sir Stephen Coffeysta”, Crowley sanoi. ”Siinä miehessä oli jotakin merkillistä, jotakin mikä ei oikein istunut.”

”Miten niin? Kerro ihmeessä.”

Crowley huokaisi. ”Tämä timanttien mysteeri ei ole ainoa kummallinen asia täällä. Vuosien mittaan on sattunut muitakin omituisia juttuja. En ole maininnut niistä . . . no jaa, ehkä siksi, että puhuminen tuntui turhanaikaiselta. Mutta nyt . . . ” Crowley kohautti olkapäitään.

”Nyt sinun on kyllä paras selittää”, Kengle sanoi.

”Oletko kuullut ryhmästä nimeltä Driscollin tusina?”

Kengle pudisti päätään.

”Se on komitea. Ja se toimii täällä säätiössä.”

”Tuohan on naurettavaa. Kuinka se voisi toimia minun tietämättäni?”

”Se on tavallaan salaseura. Coffey ja hänen vaimonsa olivat perustajajäseniä. Heidän tyttärensäkin kuului siihen koko ajan yhtymää johtaessaan. Muiden henkilöyttä en ole onnistunut saamaan selville, mutta tiedän, että he ovat kokoontuneet aina kuukauden ensimmäisenä maanantaina.”

”Missä tarkoituksessa?”

”Sitä sopii arvailla. Kokouksista ei ole pidetty pöytäkirjaa, papereilla ei ole yhtään mitään.”

Kengle oli ymmällään. Ben Crowleyn koko olemuksessa oli ennennäkemätöntä kiihkeyttä. Se häiritsi häntä hiukan.

”Vuosia sitten”, Crowley jatkoi, ”löysin jotakin, jota en ole ikinä näyttänyt kenellekään. Nyt haluaisin näyttää sen sinulle. Tulehan minun huoneeseeni.”

Kengle seurasi kummissaan henkivartijaansa käytävään. Omassa huoneessaan Crowley telkesi oven, meni ikkunan luo ja sulki sälekaihtimet. Hän sytytti pöytälampun, polvistui ja avasi alimman pöytälaatikon lukon. Hän otti laatikosta pahvikansion ja asetti sen pöydälle.

”Tulin aikoinani Coffeyn säätiöön suoraan Scotland Yardista”, hän selitti. ”Olin ollut talossa vain pari kuukautta, kun sir Stephen Coffey kuoli. Minun tehtäväni oli muun muassa koota hänen henkilökohtaiset tavaransa. Löysin nämä niiden joukosta.”

Hän avasi kansion, otti siitä kirjeen ja ojensi Kenglelle. ”Tämä on jäljennös sähkeestä, jonka sir Stephen Coffey oli lähettänyt eräälle Garry Kurtzmanille. Lue se.”

Kengle piteli paperiarkkia lampun valokehässä. Hänen katseensa

lipui pitkin koneella kirjoitettuja rivejä. ”Garry hyvä”, siinä luki. ”Onnea Los Angelesin projektille. Jos Barney täyttää oman osansa sopimuksesta, yritän tulla tapaamaan sinua ensi viikon alussa. Valitettavasti en osaa arvioida, kuinka monta on tulossa päivälliselle. Soita pikimmiten. S.”

Kengle luki paperin läpi useaan kertaan ennen kuin antoi sen takaisin. ”Aivan joutavanpäiväistä”, hän murahti.

”Saattaahan se tietysti olla aivan viatonkin. Toisaalta se voisi olla koodattu, salakielinen. Löysin kymmenkunta samantapaista.”

”Entä sitten?”

”Ei sen kummempaa. En pystynyt kääntämään niitä selväkielelle. Mutta löysin vielä tämän.”

Hän otti käteensä haalistuneen valokuvan ja antoi sen Kenglelle. ”Se on otettu Miamissa Floridassa vuonna 1934. Sir Stephenin seurassa oleva mies on Garry Kurtzman. Ja tässä on toinen. Se on otettu Washingtonissa vuonna 1942. Kurtzman on siinä sir Stephenin ja lady Coffeyn kanssa. Ja tässä he ovat Lontoossa jälleen, vuonna 1946.”

Kenglen otsa vetäytyi ryppyyn. ”Mihin sinä oikein pyrit, Ben?”

”Kurtzman oli pahamaineinen amerikkalainen gangsteri”, Crowley ilmoitti tyynesti. ”Lucky Lucianon läheinen ystävä. Sodan jälkeen, kun järjestäytynyt rikollisuus siirtyi Amerikassa ’laillisiin puuhiin’, hän oli syndikaatin ikioma rahanpesijä, joka otti vastaan tuhansista likaisista lähteistä tulevat rahat ja pesi ne puhtaiksi kierrättämällä ne kunniallisten liikeyritysten kautta.”

Kengle ei sanonut siihen mitään, mutta tunsi kurkkuaan kuristavan.

”Katsopa tätäkin”, Crowley jatkoi ja ojensi hänelle toisen valokuvan. ”Las Vegas vuonna 1947. Sir Stephen ja lady Coffey olivat silloin jo melko lailla vanhempia, mutta vilkaisepa heidän seuruettaan. Tuossa on taaskin Kurtzman. Ja hänen vieressään Bobby Diapoulas, Hank Manera ja Mazonin perheen *capo di tutti capi* Aldo Barello. Varsinainen joukko, vai mitä? Merkillisiä kumppaneita ihmisille, joilla oli sellainen maine kuin Coffeyn pariskunnalla.”

Kengle tunsi värin pakenevan kasvoiltaan tutkiessaan kuvan esittämiä hahmoja.

”Mitä sinä oikein yrität sanoa, Ben?”

”Etkö ole koskaan pohtinut, miten sir Stephen Coffeyn kaltainen mies pystyi rakentamaan tyhjästä sellaisen omaisuuden? Vaikka takana olivatkin nuo timantit.”

"Hän oli nero, siinä on hyvä selitys."

Crowley nyökkäsi. "Voihan olla niinkin. Mutta kun on kyse ihmisestä, jolla ei ole kokemusta liike-elämästä, en sanoisi sitä neroudeksi. Sanoisin sitä suureksi ihmeeksi."

Kengle oli vihainen ja kireä. "Kakaise ulos vain. Mihin oikein pyrit?"

"Voisiko olla sellainen mahdollisuus – vain hyvin kaukainen mahdollisuus – että sir Stephen Coffey ei luonutkaan omaisuuttaan omalla yritteliäisyydellään, vaan suhteillaan Amerikan alamaailmaan? Että hän käytti hämmästyttävää peiteyhtiöittensä paljoutta ja säätiön perustamia kymmeniä hyväntekeväisyysjärjestöjä kääriäkseen muhkeat voitot pesemällä puhtaaksi Amerikan mafian rahoja?"

"Väitätkö tosissasi, että tämä talousmahti on rakennettu huumeiden, kiristyksen, prostituution ja muun sellaisen avulla? Haluatko minun uskovan, että tämä maailmankuulu ihmisystävä olikin vain kurja, katala roisto?"

"Säätiö sinänsä on laillinen", Crowley selitti asiallisesti. "Arvelen, että Driscollin tusina pesee rikollisjärjestöjen toimittamaa rahaa."

Kengle nojasi pöytään. Hänen hengityksensä kulki raskaasti. "Perusteluissasi on yksi paha puute", hän sanoi hiljaa.

"Mikä?"

"Miksi mies, joka ennestään oli rikas kuin Kroisos, lankeaisi rikokseen? Eihän siinä ole mitään järkeä."

Crowley huoahti. "Kuule, ei Coffey ollut niin rikas kuin luulet. Hän palveli Englannin armeijassa löytäessään timantit. Suoraan sanoen ne olivat oikeastaan sotasaalista. Kun Coffey vaati niitä itselleen, hänen oli päästävä kompromissiin sotilasviranomaisten kanssa. Suurin ja arvokkain timantti lahjoitettiin Englannin valtiolle ja se liitettiin kruununjalokiviin. Muut hän sai pitää sillä ehdolla, ettei koskaan myisi niitä erikseen eikä Brittein saarten rajojen ulkopuolelle."

"Tuon kaiken minä kyllä tiedän", Kengle kivahti.

"No, etkö sitten näe? Hajottamatta kokoelmaa tai viemättä sitä pois Brittein saarilta Coffey ei ikinä olisi löytänyt kiville ostajaa. Valtio oli pirullisen ovela. Timantit pysyisivät Englannin maaperällä, ja Coffey olisi niiden vartija. Kokoelma oli hänelle varmaan kuin myllynkivi kaulassa."

Kengle seisoi pitkän aikaa mitään sanomatta. "Minun täytyy saada tietää, onko tuo kaikki totta", hän sanoi käheästi.

Crowley nyökkäsi. "Ymmärrän sen. On kuitenkin olemassa vain yksi henkilö, joka pystyy vastaamaan siihen. Coffeyn tytär, lady Catherine."

Kengle tuijotti häntä ilmeettömänä. Sitten hän painoi sisäpuhelimen nappulaa. "Käske autonkuljettajan tulla noutamaan minut pääoven edestä, Miriam", hän sanoi. "Jos joku kysyy, niin olen lähtenyt Dorsetiin."

KOLMAS LUKU

TALO kohosi laakealla harjanteella, jota ympäröi kolmelta taholta syvä ruohikkoinen umpilaakso. Maaperä vietti kumpuilevana kohti etäällä harmaana kimmeltävää merta. Itse talo oli iso graniittiseinineen ja korkeine vartiotorneineen. Kengle katseli sitä nyreästi, kun kuljettaja ohjasi auton portista sisään.

Lontoon sade oli väistynyt kesäisen iltapäivän lempeän poudan tieltä. Kengle oli vain harvoin nähnyt maaseudun niin koreana. Hän oli pysähtynyt ainoastaan kerran pitkällä matkallaan etelään – oman paikkakuntansa kirjastossa noutamassa vuoden 1898 Sudanin sotaretkestä kertovan kirjan. Vaikka hän oli tosissaan yrittänyt lukea, hänen oli ollut vaikea keskittyä, sillä Ben Crowleyn paljastukset askarruttivat hänen mieltään.

Eihän se voinut olla mahdollista, hän ajatteli. Ei hän olisi voinut johtaa tätä organisaatiota kuuden vuoden ajan – kuuden vuoden, joiden mittaan hän oli tiiviisti ja henkilökohtaisesti perehtynyt sen toiminnan kaikkiin aloihin – huomaamatta, että jokin oli pahasti vinossa.

Auto pysähtyi nytkähtäen ison harmaan kivirakennuksen eteen. Kengle nousi autosta, meni ja kolkutti kuuluvasti jykevään tammioveen. Hovimestari Evans tuli hetken kuluttua avaamaan. Hänen kulmakarvansa nousivat koholle, kun hän tunsi Kenglen. "Hyvää päivää", hän toivotti. "Lady Catherine on ruusutarhassa. Ilmoitan hänelle, että olette tullut."

"Antaa olla", Kengle vastasi. "Ilmoitan itse itseni."

Hän puristi salkkuaan kainalossa ja kiersi polkua pitkin talon toiselle puolelle.

Lady Catherine oli leikkaamassa ruusupensaita, jotka reunustivat kivettyä sisäpihaa. Hänellä oli yllään puuvillafarmarit ja värikäs silkkihuivi harmaiden hiusten peittona. Kenglen huulille kohosi vaisu hymy, kun hän näki naisen. Lady Catherine oli vanhempiensa

kuoltua johtanut säätiötä yksin lähes kolmenkymmenen vuoden ajan. Vasta kun ikä oli alkanut painaa ja terveys heiketä, hän oli suostunut siirtymään syrjään ja päästänyt Kenglen hallituksen kutsusta ottamaan johdon käsiinsä. Hän ei kuitenkaan ollut koskaan pitänyt Kenglestä; tämä oli hänestä liian nuori ja liian kokematon johtamaan Coffeyn säätiötä. Heidän välinsä olivat aina olleet kireät.

Lady Catherine ei kohottanut katsettaan Kenglen tullessa. Hän oli kumartunut erityisen uhkean kukinnon ylle ja napsi puutarhasaksilla liian pitkiä oksia. Kun Kenglen varjo lankesi hänen ylleen, hän virkkoi: "Nimitin tämän äitini mukaan Victoriaksi. Se on uusi muunnelma. Pidättekö siitä?"

"Se on kaunis", Kengle vastasi puoliääneen.

Lady Catherine suoristautui ja katsoi häntä suoraan kasvoihin. Pienissä silmissä oli älykäs ja kova pilke. "Minusta tuntuikin, että ilmestyisitte tänne ennen pitkää."

"Miten niin?"

"Ainahan te ilmestytte, kun vaikeuksia tulee."

Kengle siirsi salkun toiseen kainaloon. Hän tunsi aina olonsa kiusaantuneeksi vanhan neidin seurassa. Osaksi sen takia, hän arveli, että tämä oli sir Stephen Coffeyn tytär, mutta oli siinä muutakin, jonkinlaista epämääräistä kopeutta ikään kuin lady Catherine ei koskaan pääsisi eroon tunteesta, että läsnä oli alempiarvoinen olento.

"Minun täytyy puhua kanssanne", Kengle sanoi.

"Todellako? Toivottavasti osaatte olla asianmukaisesti häpeissänne, nuori mies."

Kengle huokaisi. "En tullut timanttien takia. En ainakaan suoranaisesti."

"Minkä takia sitten?"

"Minulla on papereita, jotka haluaisin näyttää teille. Henkilökohtaisia. Valokuvia, kirjeitä, jokunen virallinen asiakirja. Ne ovat kuuluneet teidän isällenne."

Vanhan neidin otsa vetäytyi ryppyyn. "Isäni on ollut kuolleena yli kolmekymmentä vuotta. Mitä ihmeen merkitystä sellaisilla papereilla voi enää olla?"

Kengle vastasi hetken epäröityään lauhkeasti: "Kysymys on Driscollin tusinasta, lady Catherine."

Ilmekään ei värähtänyt naisen kasvoilla. Kenglen oli pakko ihailla häntä siitä. Kasvot näyttivät kuitenkin jähmettyvän hyiseksi naamioksi. Lady Catherine katsoi Kengleen tovin, riisui sitten käsi-

neensä ja sanoi: "Taitaa olla paras, että tulette sisään."

Hän pudotti puutarhasakset läheiseen lepotuoliin. Kengle seurasi häntä sisäpihan poikki ja takaovesta sisälle taloon. Käytävissä oli tammipaneelit ja seinillä riveissä öljymaalauksia. Hovimestari tuli heidän luokseen hallissa, ja lady Catherine sanoi: "Minua ei saa häiritä ennen päivällistä. Tuliko selväksi, Evans?"

"Tuli, lady Catherine", hovimestari vastasi kuuliaisesti.

Lady Catherine meni edellä kirjastoon ja sulki oven visusti heidän perässään. Sitten hän osoitti nojatuolia. "Istukaa", hän komensi.

Kengle istuutui pidellen salkkua polvillaan. Vanha neiti asettui istumaan vastapäätä häntä. "No niin", hän sanoi, "kertokaapa nyt, mistä oikein on kysymys."

Kengle avasi salkun ja otti siitä pahvikansion. "Turvallisuuspäällikkömme Ben Crowley on kerännyt tämän kansion", hän sanoi. "Siinä on papereita, jotka hän löysi isänne tavaroiden joukosta. Jotkut niistä ovat sähkeitä, mahdollisesti salakielisiä. Ne on osoitettu eräälle Garry Kurtzmanille, Amerikan rikollisjärjestöjen pahamaineiselle jäsenelle. Myöntänette, että hän on aika merkillinen liikekumppani, kun ajattelee teidän vahempienne hyvää mainetta, paitsi jos – ja minä sanon tämän vahvasti empien – paitsi jos Ben Crowleyn epäilyksille on olemassa todellisuuspohjaa."

"Millaisia Ben Crowleyn epäilykset sitten ovat?"

"Hän uskoo, että säätiötä on vuosikaudet käytetty amerikkalaisen mafian rahojen pesemiseen. Hän uskoo, että tätä toimintaa on johtanut ja valvonut säätiön sisällä oleva salaseura, jota sanotaan Driscollin tusinaksi."

Lady Catherine ojensi kätensä ja otti kansion. Hän selasi paperit huolellisesti ja tutki tarkoin valokuvat. Vihdoin hän sanoi: "Ben Crowley on typerä tollo. Meidän olisi pitänyt siirtää hänet eläkkeelle vuosia sitten."

"Mutta voitteko selittää tämän aineiston olemassaolon?"

"Ei ole mitään selittämistä. Nämä ovat aivan viatonta laatua."

"Viatontako? Minä en kyllä sanoisi noin."

Nainen katsoi häntä tutkivasti. "Paljonko te tiedätte isästäni?" hän kysyi vaativasti.

"Tähän päivään saakka luulin tietäväni kaiken. Nyt en ole enää lainkaan varma." Kengle vääntelehti kiusaantuneena tuolissaan. "Minun on kysyttävä teiltä jotakin, ja on hyvin tärkeää, että kerrotte minulle totuuden. Oliko sir Stephenin aikaisemmassa

elämässä jotakin, jonka olette tieten tahtoen pitänyt salassa?"

Nainen katsoi häneen terävästi. "Mitä jotakin?"

"En tiedä. Jotakin epämiellyttävää ehkä? Jotakin, mitä ette ole halunnut ihmisten tietävän?"

Nainen kurkotti kätensä taaksepäin ja veti nojatuolin selkämykseltä saalin hartioilleen. Ele oli pikemminkin vaistomainen kuin harkittu, aivan kuin hän olisi yrittänyt jotenkin voittaa aikaa.

Kengle jatkoi hetken mielijohteesta: "Jotakin, joka liittyy Churchillin timantteihin."

"En tiedä, mistä puhutte", nainen kivahti.

Se oli kuitenkin jo myöhäistä. Kengle oli nähnyt säikähdyksen, joka vilahti naisen silmissä, ja oivalsi osuneensa arkaan kohtaan. Hän kumartui eteenpäin. "Tekikö sir Stephen Coffey kesällä 1898 jotakin, joka jollakin lailla johti tämänaamuiseen timanttiryöstöön? Ettekö tiedäkin, miksi ne kivet ryöstettiin? Ja te tiedätte, kuka ne vei. Rahallisella hyödyllä ei ollut siinä osaa. Kyse oli jostakin muusta. Olenko oikeassa?"

Vanha neiti väisti Kenglen katsetta. Sitten hän nyökkäsi.

Kengle tunsi voitonriemun paisuttavan rintaansa. "Jos jatkan tämän yhtymän johdossa, minun täytyy saada tietää", hän sanoi kuiskaten.

"Mahdotonta. Se on liian vaarallista."

"Miksi?"

"Älkää kysykö. En voi kertoa mitään."

Kengle oli kotvan vaiti ja mietti. Hän tajusi, että nainen sulkeutuisi kuin simpukka, jos hän painostaisi liikaa.

Hän päätti yrittää toisella tavalla. Hän penkoi salkkuaan ja otti sieltä kirjastosta lainaamansa kirjan. "Lueskelin vähän matkalla tänne. Tämä on kertomus Englannin valloitusretkestä Sudaniin vuonna 1898. Kiehtova tarina. Tiesittekö, että tarkoitusta varten koottu englantilais-egyptiläinen armeija oli historiamme suurenmoisin? Siihen kuului yhdeksäntoista jalkaväkipataljoonaa ja kymmenen ratsuväkieskadroonaa, neljä kenttätykistöpatteria ja kahdeksan komppaniaa kameliratsuväkeä. Sotaretken komentaja oli Kitchener. Melkoinen tyyppi, näköjään. Hän olisi voinut rynnätä jokivartta alas ja kohdata dervissien joukot Khartumissa, mutta valitsikin varovaisemman etenemisen ja varmisti huoltoyhteytensä koko ajan."

Lady Catherine epäröi. Hän oivalsi, että häntä vedettiin tieten tahtoen tähän uuteen keskustelun aiheeseen. "Pitää paikkansa", hän sanoi varovaisella äänellä. "Kitchener rakensi rautatien Wadi

Halfasta Atbaran linnakkeeseen, neljäsataa kilometriä rataa maailman karuimpiin kuuluvan seudun läpi."

"Ja sitä pitkin hän kuljetti vaunulasteittain miehiä ja kalustoa etelään. Olenko oikeassa, kun arvelen, että niiden miesten joukossa oli teidän isänne, sir Stephen Coffey?"

Nainen nyökkäsi väsyneesti päätään.

Kengle kallistui eteenpäin. "Aloittakaa siitä, lady Catherine. Kertokaa, mitä tapahtui, kun isänne oli saapunut Sudaniin."

Nainen katsoi häntä vakain ilmein. "Herra Kengle, tieto saattaa koitua kohtalokkaaksi. Unohtakaa Stephen Coffey. Johtakaa säätiötä niin kuin olette tehnyt tähänkin asti. Muutaman kuukauden kuluttua koko tämä välikohtaus on unohtunut."

"Entäpä, jos en suostu?"

Nainen oli vaiti vähän aikaa ja sanoi sitten: "Tiedän kyllä teidän temperamenttinne. Te olette nostanut isäni jalustalle. Jos kertoisin teille, mitä haluatte tietää, siitä saattaisi koitua mitä tuhoisimmat seuraukset sekä säätiölle että teille henkilökohtaisesti."

"Minun on saatava tietää totuus", Kengle sanoi hiljaa.

Nainen naurahti. "Totuusko? Mikä saa teidät luulemaan, että uskoisitte totuuden? Teidän pitäisi tuntea minun vanhempani niin kuin minä heidät tunsin, heidän salaiset ajatuksensa, heidän salaiset toiveensa. Silloin te kenties, mutta vain kenties, saattaisitte alkaa ymmärtää."

Kengle nojautui taaksepäin tuolissaan. Merkillinen pelonsekainen tunne alkoi hiipiä hänen rintaansa, kun hän katseli vanhaa naista iltapäivän valossa.

"Kertokaa", hän sanoi.

Kaikki alkoi Sudanissa vuonna 1898.

Kamelien jäljistä muodostui rikkonainen polku, joka mutkitellen kulki ratalinjasta vinosti itään. Toiselta puolelta polkua reunustivat rosopintaiset kallionpaljastumat ja toiselta kumpuilevat hiekkadyynit, joista jotkut olivat viitisentoista metriä korkeita, ja niiden laella kasvoi yksittäisiä akasioita ja käkkyräisten piikkipensaiden rykelmiä.

Luutnantti Stephen Coffey 10. Westmorlandin lansieerirykmentistä, tummatukkainen ja hoikka nuori mies, pysäytti kättä kohottamalla osastonsa, vilkaisi pikaisesti maankamaraa ja viittasi kersantti MacAngusin tutkimaan jälkiä tarkemmin.

Luutnantti Coffeyn silmät olivat hämmästyttävän siniset, niihin kiinnittyi huomio hänen kasvoissaan ensiksi. Suippokypärän varjos-

taman alueen alle oli aurinko polttanut tumman juovan hänen poskiinsa.

MacAngus puolestaan oli aivan toista maata: romuluinen, leveäharteinen mies, kuparinpunaiseksi paahtunut. Hän asteli laiskasti kamelinjälkien luo ja alkoi tutkia niitä huolellisesti.

Coffey istui ääneti satulassa ja katseli kersanttiaan. Hän tiesi, että MacAngus oli tuhat kertaa parempi kuin armeijan värväämät arabialaiset jälkienseuraajat, joista useimmat sitä paitsi olivat *khalifan,* dervissien päämiehen, vakoojia. Hän katseli, kun kersantti poimi maasta pienen kamelinlantapalleron ja musersi sen sormiensa välissä. ”Jätökset ovat vielä lämpimiä”, MacAngus sanoi. ”Eivät voi olla meistä paljon edellä. Kymmenen, kaksikymmentä minuuttia.”

”Dervissejäkö?” Coffey kysyi.

”Siltä näyttää. Kymmenkunta vain, arvelisin.”

Coffey mietti hetken. Hänen osastossaan oli kaksikymmentäyksi miestä hän itse ja MacAngus mukaan luettuina. Hänelle oli kuitenkin annettu selvät ohjeet. Partiointia ratalinjalla, ilmoitukset kaikista havaituista dervissien liikkeistä, mutta ei missään tapauksessa taistelukosketusta viholliseen.

Luutnantti Coffeyta pitkästytti. Hän oli ollut Sudanissa jo yli neljä kuukautta, ja päivät olivat kuluneet enimmäkseen rautatielaitteiden vartiointiin ja kuumuutta, kärpäsiä, yksitoikkoisuutta ja epämukavuutta vastaan taistelemiseen. Hän kaipasi toimintaa, kaipasi jännitystä, mutta hän tiesi, että jos hän hyökkäisi ja kärsisi tappion, edessä olisi heti paikalla sotaoikeus.

Kersantti MacAngus nousi seisomaan. ”On tässä muutakin, herra luutnantti”, hän sanoi ja osoitti maassa näkyviä tummia jälkiä. ”Verta”, hän tokaisi. ”Joku on saanut osuman. Ihminen tai eläin.” Hän osoitti kenkänsä kärjellä sivummalla olevia jälkiä. ”Nämä on vähän vanhempia kuin muut, muutaman minuutin verran. Näettekö, kuinka takajalan jäljet on rikkonaisia ihan kuin elukka olisi laahannut jalkaansa. Minusta näyttää, että se, joka sillä ratsasti, pakeni näitä muita.”

Äkkiä kuului ohuessa kuivassa ilmassa ääni kuin oksa olisi katkennut. Se oli kiväärin laukaus. Coffey jäykistyi liikkumattomaksi satulassa ja terästi kuuloaan. Toinen laukaus kajahti.

Luutnantti Coffey katsahti kersantti MacAngusiin. ”Lähellä”, hän kuiskasi.

MacAngus nyökkäsi. ”Niin on. Heti tuon harjanteen takana, sanoisin.”

”Nouskaa ratsaille, kersantti”, Coffey komensi.

Hän antoi osastolle käskyn pysyä paikoillaan. Hän itse ratsasti kersantin seuraamana polkua ylös kaitaiselle kallionkielekkeelle, joka laskeutui jyrkkänä toisella puolella olevaan notkoon. Maa vietti hänen alapuolellaan kuivuneen joenuoman muovaamaksi jyrkkätörmäiseksi V-kirjaimen muotoiseksi rotkoksi. Aivan V:n kärjessä kyyristeli kivikossa mies, arabi. Hänellä oli nuhruinen viitta ja likainen päähine ja hän ampua paukutteli ikivanhalla Remingtonilla.

Coffeyn katsellessa ponnahti toisaalta piilostaan toinen mies, syöksähti avoimen maastokaistaleen poikki ja painautui kyyryyn piikkipensasrykelmän taakse. Coffey havaitsi vielä kahdeksan muuta olentoa, kaikilla kilvet ja keihäät käsissä.

”Käkkäräpäitä”, Coffey kuiskasi MacAngusille käyttäen nimitystä, jonka englantilaiset joukot olivat antaneet Bejan vuoristolaisille. Bejat olivat alkukantaista heimoa, huonosti aseistettuja ja kehnosti johdettuja, mutta taistelivat niin rohkeasti ja raivokkaasti, että englantilaisten ja egyptiläisten oli ollut pakko ruveta yrmeästi kunnioittamaan heitä.

Piskuinen joukko hivuttautui vähitellen lähemmäksi yksinäistä arabia, joka ei mahtanut karun lymypaikkansa umpikujassa muuta kuin ampua roiskauttaa vähän sinnepäin aina kun näki vilahduksen paljasta ihoa.

Coffey näki miehen kamelin, joka virui maassa jalat harallaan. Se oli haavoittunut ja jättänyt ratsastajansa takaa-ajajien armoille. Bejojen ratsut seisoskelivat rykelmässä notkon laidassa.

”Onpa siinä mielenkiintoinen tilanne”, Coffey sanoi hymähtäen. ”Dervissi on saanut kimppuunsa omaa väkeään. Kysymys on nyt, istummeko tässä katselemassa näytöstä vai menemmekö kuokkavieraiksi juhlaan?”

Arabi oli enemmän kuin todennäköisesti vihollinen, karkuri khalifan armeijasta tai kenties varas, jota ei ollut miellyttänyt ajatus dervissien rankaisutavasta – varkaalta katkaistiin kädet – ja joka oli päättänyt lähteä livohkaan. Englantilaisten ylijohdon näkemyksen mukaan brittisotilaiden hengen vaarantaminen semmoisen surkean vintiön takia tuskin oli oikeutettua. Toisaalta bejat olivat eittämättä vihollisia, ja siellä alhaalla kyyristellessään vuoristolaiset olivat houkutteleva kohde.

Coffey teki päätöksensä. ”Kersantti”, hän käski terävästi, ”miehet oikealle kaartaen taistelumuodostelmaan.”

Ratsumiehet asettuivat muodostelmaan notkon reunalle keihäät ojossa ja välkkyvinä iltapäivän auringossa.

Coffey veti miekkansa esiin. Huotrassa liukuvan terän metallinen kirahdus kuului vaimeana tyynessä ilmassa. Kersantti MacAngus istui suitset tiukasti hampaissa. Hän oli antanut miekan olla huotrassa ja piteli revolveria kummassakin kourassaan.

Coffey kohotti hitaasti miekkansa korkealle, ja kuin viivytellen keihäät painuivat tanaan. Coffey hengähti syvään ja iski sitten miekkansa rivakasti alas. Ratsumiesten rivi ampaisi rynnäkköön.

Rinne vietti niin jyrkästi, että Coffeyn oli kiinnitettävä lähes kaikki huomionsa arabiratsunsa ohjaamiseen petollisessa törmässä. Vuoristolaiset olivat vihdoin huomanneet heidät ja tulivat torjumaan brittien rynnäkköä pitkät keihäät tanassa. Coffey tunsi pakostakin värähtävänsä ihailusta. Dervissit ehkä olivat villejä ja julmia, mutta heidän rohkeutensa oli kiistämätön.

Notkon pohjalle tultua Coffey hillitsi ratsuaan. Hän muuttui jälleen rauhalliseksi nähdessään edessä pienen hiekkaisten kivien ryk-män ja kivien keskellä pujahtelevat sinisenmustat hahmot. Äkkiä aivan hänen edessään pomppasi esiin mies kuin tyhjästä. Mies oli vetänyt käsivartensa taakse, ja keihäs tähtäsi kohti Coffeyta hänen seistessään liikkumatta ja pelottomana kumarassa tämän edessä. Coffey sivalsi miekalla vasempaan. Isku osui keihään kärkeen ja ohjasi sen sivuun juuri, kun ase irtosi heittäjän kädestä. Se viuhahti ohi hänen päänsä vierestä.

Vuoristolainen torjui Coffeyn paluusivalluksen kilvellään. Hän vetäisi tupesta pitkän ja pahannäköisen veitsen ja syöksähti suoraan Coffeyn ratsun jalkoihin.

Englantilaiset ratsumiehet olivat saaneet kalliisti oppia, miten tehokkaita dervissit olivat jalkautuneinakin. Apinamaisen ketterästi nämä saattoivat kiepsahtaa hyökkäävän ratsuväen kavioiden alitse ja sipaista takaapäin hevosilta kinnerjänteet poikki. Coffey näki vuoristolaisen veitsen viuhahtavan hevosen jalkoja kohti ja pyöräytti silkalla voimalla ratsunsa ympäri juuri oikealla hetkellä. Hän kallistui sivulle satulassa ja iski raivokkaasti miekkansa alas. Hän tunsi tärähdyksen käsivarressaan, kun terä osui ja katkaisi vuoristolaisen käden ranteesta. Veri purskahti tyngästä, mutta mies katsoi Coffeyta ilman kivun tai pelon merkkiä ja heittäytyi hiekkaan pudonnutta veistä tavoittelemaan. Coffey ei antanut hänelle tilaisuutta käyttää veistä toistamiseen. Eteen kumartuen hän survaisi miekkansa kärjen soturin kurkkuun ja naulitsi miehen selälleen aavikon kamaraan.

Coffeyn vatsaa etoi hänen kaartaessaan kauemmaksi. Hän näki loppujen vuoristolaisten perääntyvän ja juoksevan vimmatusti not-

kon laitaan kameliensa luokse. Hyökkäys oli ollut nopea, raju ja tehokas. Coffey heilutti miekkaa pitelevää kättään. "Antakaa niiden mennä", hän huusi.

Hänkin hävetti jo hänen tappelunhalunsa. Hän vilkaisi ympärilleen notkon pohjalla. Neljä vuoristolaista virui hengettöminä hiekassa, mutta Coffeyn helpotukseksi yhtään englantilaista ei ollut menetetty. Muutamaa naarmua lukuun ottamatta hänen miehensä näyttivät selvinneen ehjin nahoin. He naureskelivat hengästyneinä, itsekin hyökkäyksensä onnistumista ihmetellen.

Kersantti MacAngus oli yhtä tyynen näköinen kuin aina. Hän istui satulassa ja latasi revolvereitaan. Coffey näki heidän pelastamansa arabin tulevan heitä kohti kivääriä sivulla riiputtaen. Hän oli isokokoinen mies, parrakas ja säihkyväsilmäinen. Hetken Coffey luuli hänen hymyilevän, mutta huomasi sitten, että ilme ei ollut sitä. Se johtui rosoreunaisesta arvesta, joka kulki vasemman posken poikki ja vääristi suun mielipuoliseen virnistykseen.

"Eipä ystävämme näytä kovin ilahtuvan tapaamisestamme", Coffey mutisi hiljaa.

MacAngus murahti, työnsi toisen revolverin koteloon ja laski toisen poikittain eteensä satulaan. "Olisi hyvä, jos pysyisitte poissa ampumalinjaltani, herra luutnantti", hän virkahti. "Jos tuo vintiö yrittää käyttää Remingtoniaan, ammun siltä pään hajalle."

Coffey kannusti ratsuaan eteenpäin ja pyöräytti sen pysähdyksiin sivuttain samalla, kun tarkkaili lähestyvää arabia.

"Ei enää lähemmäksi", Coffey kielsi.

Arabi pysähtyi ja katsoi häntä silmät hurjasti leimuten. Sitten hän sanoi moitteettomalla englannin kielellä: "Tulittepa te rinnettä alas kuin hornan hurtat. Luulin jo, että itse paholainen on tullut minua noutamaan."

Coffeyn silmät levisivät ällistyksestä. "Kuka olette?" hän kysyi tiukasti.

Mies veti rennosti kättä päähän. "Luutnantti Walter J. Driscoll, armeijan tiedusteluosasto, majuri Reginald Wingaten alainen."

Coffeylta pääsi hiljainen vihellys. Wingatella oli legendaarinen maine. Kyseenalaisten tietojen ja vähien rahavarojen turvin hän oli onnistunut luomaan erinomaisen asiamiesverkon, joka toimi vihollisen selustassa.

"Oletteko elänyt dervissien joukossa?"

"Aika ajoin kahdeksan viime viikon kuluessa", Driscoll vastasi naama virneessä.

"Mitä te täällä teette?"

"Olin matkalla radan pääteasemalle, kun nuo bejat pääsivät jäljilleni. Ne iskevät kenen tahansa kimppuun, jos vain luulevat hyötyvänsä penninkin verran. Ryöväreitä, koko sakki. Kuinka kaukana olemme?"

"Ei tästä ole kuin tunnin ratsastus perille."

"Kuka siellä on komentajana?"

"Eversti Philip Guthrie."

"Minun on heti päästävä hänen puheilleen."

Coffey nyökkäsi. Hän tiesi, että jos bejoilla oli lisäjoukkoja lähettyvillä, kannatti palata miesten kanssa leiriin niin pian kuin suinkin. "Onko ratsunne kuollut?" hän kysyi.

Luutnantti nyökkäsi. "Yksi noista lurjuksista pääsi sohaisemaan sitä keihäällä aamulla. Ihme, että eläinraukka jaksoi näinkin kauan."

"No niin, sitten saamme ratsastaa kahden satulassa. Luuletteko jaksavanne kavuta taakseni? Mitään mukavaa kyytiä tästä ei taida tulla."

NELJÄS LUKU

Leiri sijaitsi joen rannassa kitukasvuisen aavikkokaistaleen ja liejuisen Niilin välissä. Se oli puolisentoista kilometriä leveä, ja sitä suojasivat maahan riveihin lyödyt piikkipuut, jotka muodostivat paaluaitauksen eli *zariban*. Pääportin takana kohosivat ruohomajat ja huopakatokset, jotka muodostivat egyptiläisten ja sudanilaisten prikaatien ulkomajoitusalueen. Keskempänä lepattivat brittidivisioonan valkoiset teltat. Pääteasemalla seisoi kiskoilla yksinäinen veturi, joka suhautteli höyryä isojen pyöriensä lomasta.

Coffey ratsasti portista. Varusteiden kilahtelu oli ainoa ääni, joka kuului miesjoukosta hänen takaansa. Partioretki oli ollut pitkä ja rasittava. He olivat ratsastaneet kauas ja saaneet maistaa verta. Nyt he olivat uuvuksissa ja valmiit nukkumaan.

Coffey kuuli, kuinka luutnantti Driscoll ähkyi hänen takanaan satulassa. Hän tiesi, kuinka epämukavaa matkanteko oli ollut Driscollille, joka oli joutunut keikkumaan aivan satulan reunalla, mutta mies ei ollut kertaakaan valittanut. Coffeyn uteliaisuus heräsi, kun hän ajatteli englantilaista asumassa, nukkumassa, hengittämässä aivan dervissien asuinalueen keskellä.

"Ihme, että olette vielä hengissä asuttuanne kahdeksan viikkoa niiden villien joukossa", Coffey virkkoi.

"Ei se ihmeestä johdu, luutnantti", Driscoll mutisi. "Terveen järjen ansiota se on. Olen oppinut ajattelemaan heikäläisten tavalla. Enimmän aikaa olen dervissi itsekin. Dervissit saattavat olla villejä, mutta heissä on sellaista luonteen vaatimattomuutta, joka vetoaa minun perusolemukseeni."

"Kuinka voitte puhua noin, kun he pitävät valtaosaa omasta kansastaan orjuudessa?"

"Dervissit eivät näe asioita samalla tavalla kuin me. Heistä orjuus kuuluu luonnollisena osana elämään. Eikä orjia kohdella huonosti eurooppalaisenkaan mittapuun mukaan."

Coffey komensi osaston seisahtumaan komentajan teltan eteen. Egyptin punainen lippu liehui sen katolla, ja kaksi ruskeaunivormuista sotilasta sinisissä säärystimissään vartioi sen ovilievettä. Helpotuksesta ähkäisten Driscoll laskeutui maahan. "Ellen vielä ole sitä tullut tehneeksi", hän sanoi, "niin kiitän teitä henkeni pelastamisesta."

"Kaikin mokomin", Coffey vastasi ja puristi upseerin kättä.

Coffey katseli, kun Driscoll sukelsi liepeen alitse telttaan. Sitten hän luovutti ratsunsa ja käski MacAngusin päästää miehet vapaalle. Hän itse lähti majapaikkaansa. Päivä oli ollut pitkä, ja hän oli äärettömän väsynyt.

Hän tunsi sieraimissaan koneöljyn, valkaistun nahan, hevosenhien ja tupakansavun hajun. Coffey rakasti armeijaa. Hän oli alusta asti tuntenut olevansa siellä kotonaan. Ikävää oli, että armeija ei rakastanut Coffeyta. Hän oli niitä, jotka eivät tienneet paikkaansa. Mies, jolla oli hänen yhteiskunnallinen taustansa, kuului ilman muuta riviin, ja kun hän oli pyrkinyt korkeammalle, hänestä oli tullut upseeritoverien keskuudessa ulkopuolinen, jota karteltiin.

Hänen isänsä oli köyhä maanviljelijä ja kaapi elantonsa Cumbrian vuorten ylätasangon karusta maaperästä. Isä oli vähillä säästöillään lähettänyt poikansa upseerikouluun siinä luulossa, että antoi tälle kohtalaisen hyvät lähtökohdat elämään. Coffey oli kuitenkin pian saanut havaita, että 1890-luvun Englannin armeijassa nuoremman upseerin palkka ei riittänyt toimeentuloon: upseerimessin laskuihin, univormuihin, illallisiin, pakolliseen hyväntekeväisyyteen; pelkästään hevosesta huolehtimiseen kului enemmän kuin kruunun maksama niukka palkka antoi myöten. Kun Coffeyn upseeritoverit kohensivat talouttaan kotoa saamillaan säännöllisillä rahalähetyksillä, hänen oli pakko alentua uhkapelin arveluttavaan puuhaan saadakseen rahat riittämään. Viktorian aikaisen armeijan

hienostelevassa ilmapiirissä uhkapeli oli sopiva harrastus upseereille, joilla oli rahaa tuhlattavaksi, mutta anteeksiantamaton häpeä sille, joka joutui tekemään sitä elääkseen. Coffeyta siedettiin, mutta sille ei mahtanut mitään, että eittämättömistä kyvyistään – älystä, tarkasta vainusta, osaamisesta ja mielikuvituksesta – huolimatta hän oli ulkopuolinen.

Tosin hän oli juuri aloittamassa elämänsä suurinta seikkailua, joka tekisi hänestä yhden maailman rikkaimmista ja mahtavimmista miehistä.

Kersantti MacAngus sytytti sikarisavukkeen ja katseli tyytyväisenä tähtitaivasta. Oli se hetki vuorokaudesta, josta hän piti eniten, hetki, jolloin ilta soi suloisen lievityksen auringon korvennukseen ja aavikolta leyhyvä voimakas metallinen maan haju toi mieleen muistoja varhaisen lapsuuden ajoilta. MacAngus oli aavikolla kuin kotonaan. Hän oli palvellut vuosikaudet Englannin Intian armeijassa, taistellut Khybersolassa ja Afganistanin kaukaisilla vuorilla. Hän ei inhonnut karuja seutuja niin kuin jotkut eikä myöskään pelännyt niitä. Niiden ankaruus oli hänelle tervetullut kuin vanha hyvä ystävä.

Häntä väsytti, kun hän asteli takaisin telttalleen kuin horroksessa kulkien. Majoitusalueen portilla oli kersantti Blakey C-eskadroonasta odottamassa. Blakey ja MacAngus eivät olleet erityisiä ystäviä. Vaikka heidän välinsä olivat toverilliset, he olivat tekemisissä toistensa kanssa pääasiassa vain virka-asioissa.

”Morjens, Blakey”, MacAngus sanoi. ”Luulin, että olet Kairossa.”

”Tulin iltajunalla”, Blakey sanoi.

MacAngus otti peltivadin ja kävi täyttämässä sen vesisammiosta reunoja myöten. Hän tunsi viileiden pisaroiden roiskuvan ranteilleen.

”Miten loma meni?” hän kysyi olkapäänsä yli.

”Ranttaliksi niin kuin aina”, Blakey vastasi. ”Mutta minulla on nyt muutakin puhuttavaa.”

”Niin?”

”Kairossa oli yksi mies junaa odottamassa. Miehen nimi oli Lewis.”

MacAngus kumartui ja roiski vettä kasvoihinsa ja kaulaansa. Nimi ei sanonut hänelle mitään, mutta harvoin nimet sanoivatkaan.

”Mies sanoi olevansa Scotland Yardista.”

MacAngusin jykevä pää kohosi äkkiä, ja hän katsoi pimeässä Blakeyyn. Vettä tippui hänen leuastaan ja nenänpäästään.

”Se kyseli sinua, Mac. Sillä oli valokuva, etsintäkuulutus ja kaikki.”

MacAngus seisoi liikkumatta hetken, käännähti sitten sanaa sanomatta ja otti pyyhkeen tukinuoran päältä.

”Se sanoi, että syyte koskee murhaa”, Blakey sanoi vaisusti.

MacAngus kuivasi kasvojaan. Hänen käsivarsiensa lihakset pullistuivat tulen valossa. Blakey katsoi häntä epävarman näköisenä. ”Ajattelin vain kertoa sinulle”, hän sanoi. ”En sanonut mitään sille miehelle, eikä hän armeijastakaan saa mitään tietää. Saattaisi kuitenkin olla hyvä ajatus pysyä näkymättömissä muutama päivä. Koetat olla näyttäytymättä niin kauan, kun se retale kiertelee nuuskimassa.”

MacAngus katsoi Blakeyta tyynesti, ilmeenkään vaihtumatta hänen kasvoillaan. ”Kiitos vaan, Walt”, hän sanoi.

Blakey nyökkäsi ja laahusti matkoihinsa pimeän läpi. MacAngus seisoi pitkän aikaa hänen jälkeensä katsomassa. Sitten kersantti meni telttaan.

”Lepo”, eversti Guthrie komensi. ”Ihmettelette varmaan, miksi kutsuin teidät, Coffey.”

”Kyllä, herra eversti.”

Eversti istui pöytänsä takana ja maisteli mukista höyryävää teetä. Luutnantti Driscoll seisoi hänen vieressään edelleen arabivaatteissaan. Guthrie oli rintava, leveäleukainen mies, ja hänellä oli harmaat hiukset ja kasvoissa ainaisen auringonpaisteen ja ahavan jättämiä ruskeita laikkuja. Hänellä oli harvinainen taito käsitellä eri kansallisuuksiin kuuluvia joukkoja ja sellainen maine, että hän pysyi kylmänä kuumimmassakin paikassa. Näiden ominaisuuksien ansiosta hän oli kuuluisuus Kitchenerin armeijassa. Hän osoitti vieressään seisovaa miestä. ”Olette tainnut jo tavatakin luutnantti Driscollin?”

Coffey nyökkäsi Driscollille, joka hymyili vastaukseksi.

”Olen kuullut tämänpäiväisestä pikku tempauksestanne”, eversti sanoi.

”Aivan niin, herra eversti.”

”Maltin puutetta”, Guthrie jatkoi kuivan asiallisesti. ”Teidän kannaltanne luutnantti Driscoll oli omiensa joukosta karannut dervissi, vihollinen. Teillä ei ollut pienintäkään oikeutta puuttua asiaan.”

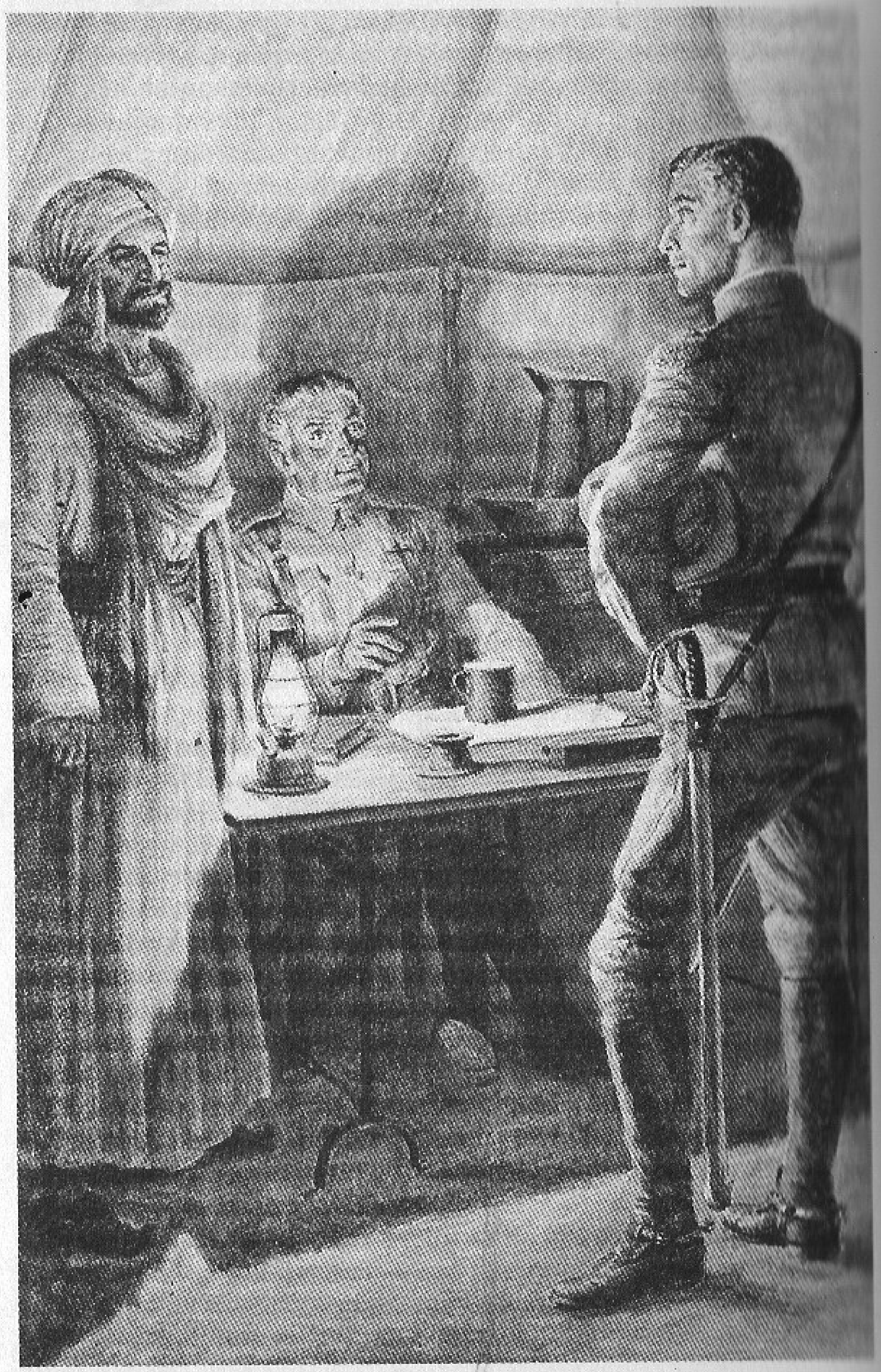

"Ei ollut, herra eversti."

"Tavallisissa oloissa", eversti jatkoi, "antaisin nylkeä teidät siitä, mitä teitte tänään, mutta nyt sattuu niin, että olen sekä helpottunut että kiitollinen. Teitte meille suuren palveluksen. Luutnantti Driscoll on mies, jota meillä ei ole varaa menettää." Eversti Guthrie katseli pöytänsä pintaa ja hätisti kärpäset impupaperialustan päältä. "Luutnantti Driscoll on tuonut tietoja, jotka herättävät levottomuutta", hän sanoi. "Levottomuutta siksi, etten pysty toimimaan niiden pohjalta virallisesti. Toisaalta minusta tuntuu inhimillisyyden nimessä, että en voi sivuuttaakaan niitä."

Coffey odotti everstin jatkavan. Heikko tuulenvire kahisutti teltan seiniä.

"Tulkaahan tänne", Guthrie käski. "Näytän teille jotakin."

Coffey seurasi everstiä teltan perälle, jossa riippui poikkipuusta iso seinäkartta. "Näyttääkö tutulta?" Guthrie kysyi.

"Näyttää Niilin yleiskartalta."

"Aivan niin. Mutta siinä on pieni ero. Tämä ei ole Niili sellaisena kuin se on nyt, vaan sellaisena, miltä se näytti kolmetoista vuotta sitten, ennen Khartumin kukistumista. Kun dervissijoukot ryhtyivät piirittämään kaupunkia, ne riehuivat ympäri Nubian aavikkoa ja valtasivat kaikki jokivarren kaupungit ja kylät. Yksi niistä oli El Serir, joka sijaitsee hiukan Kheggasta alajuoksulle päin." Guthrien sormi töksähti karttaan. "Suurin osa asukkaista tapettiin verilöylyssä heti alkajaisiksi", hän kertoi. "Ne, joilla oli onnea, myytiin orjiksi."

"El Şeririn tapahtumista kerrottiin aikanaan hyvin tarkoin", Coffey sanoi.

"Niin kerrottiinkin, mutta koko totuutta ei Englannin lehdistö selostanut. Joukko eurooppalaisia esimerkiksi joutui vangiksi, mutta omaisten säästämiseksi heidät merkittiin kuolleiksi. Nyt he onneksi ovatkin kuolleet. Heidän kärsimyksensä ovat ohi. Heidät vietiin Hamiraan ja siellä olevaan vankilalinnoitukseen. En tiedä, oletteko kuullut Hamirasta, luutnantti, mutta sitä pidetään dervissien hornankuiluna. Vangit ahdettiin pieniin yhteisselleihin, joista puuttuivat alkeellisimmatkin hygieniset laitteet. Heidän vaatteissaan kuhisi syöpäläisiä. He eivät nähneet päivänvaloa juuri koskaan. Luotettavien todistajien mukaan ihmisiä kuoli joka yö. Ei liene yllättävää, että useimmat eurooppalaiset menehtyivät ensimmäisenä vankeusvuonnaan."

"Useimmat?" Coffey toisti hiljaisella äänellä.

"Heidän joukossaan olivat englantilainen lähetyssaarnaaja Charl-

ton Routledge ja hänen tyttärensä Victoria. Luutnantti Driscollin mukaan he kuitenkin ovat mitä ilmeisimmin elossa."

"Olen puhunut dervissin kanssa, joka näki heidät Hamirassa vasta viime kuussa", Driscoll sanoi. "Vanhus päästettiin vankilasta noin kahdeksan vuotta sitten. Hän auttelee nykyisin sikäläisiä käsityöläisiä puusepän verstaassa."

"Entä tyttö?"

"Orjana tietenkin. Sellainen on dervissien tapa."

"Voitteko kuvitella?" Eversti murahti puoliääneen. "Tyttö oli vain lapsi, kun hänet vietiin. Nyt hän on täysikasvuinen nainen. Hän on ollut kolmetoista vuotta villien raakalaisten kourissa. Suoraan sanoen, minulla ei ole oikeutta puuttua asioihin. Hamira on lännessä, kahdensadan kilometrin päässä aavikon tuolla puolen. Englantilaisten etenemisen on jatkuttava Niilin vartta etelään Omdurmanin ja Khartumin suuntaan. On turha toivoa, että kukaan lähiaikoina voisi pelastaa Routledgejä, ellemme . . ."

"Ellemme lähetä osastoa pikamarssissa nimenomaan heitä pelastamaan", Coffey sanoi.

Guthrie nyökkäsi. "Se olisi pelkkää armeliaisuutta, luutnantti. Äärimmäisen vaarallinen komennus. Se edellyttäisi Baiyudan aavikon ylittämistä ja lisäksi kulkua vihollisia vilisevän karun maan halki. Olette varmaankin kuullut karmivia kertomuksia siitä, miten dervissien vangiksi joutuvien miesten käy."

Coffey tunsi jännityksen kasvavan sisällään. "Kaikella kunnioituksella, herra eversti, ymmärrän hyvin huolenne niin neidin kuin hänen isänsäkin takia, mutta on eri asia lähettää tiedustelupartio meidän rautatiemme varsia valvomaan kuin uskaltautua ratsastamaan vihollisen hallussa olevan alueen läpi ilman tukijoukkoja. Emme pysyisi hengissä päivääkään."

"Olen samaa mieltä", eversti Guthrie myönsi. "Jos yrittäisimme lähettää osaston aavikon poikki, se hakattaisiin kappaleiksi. Luutnantti Driscoll onkin esittänyt toisenlaista vaihtoehtoa."

"Emme lähde isolla joukolla, vaan muutaman miehen voimin", Driscoll selitti. "Kolme miestä, korkeintaan neljä, tuaregeiksi pukeutuneina. Tuaregit ovat Kel Ahaggarista, yli puolentoista tuhannen kilometrin päästä Saharan takaa. Heillä on sellainen perinne, että he peittävät kasvonsa, joten meillä on hyvä valepuku, jos törmäämme dervissien ratsuväkeen. Lisäksi tuaregit puhuvat kieltä, joka on käytännöllisesti katsoen tuntematon Sudanissa, joten jos dervissipartiot kuulustelevat meitä, he eivät epäile mitään, vaikka emme ymmärräkään heitä."

Driscollissa oli jotakin mielipuolista. Osaksi se johtui hänen petomaisesta virnistyksestään, mutta oli vielä muutakin, annos hurjuutta, piittaamatonta edesvastuuttomuutta, joka täytti Coffeyn mielen syvällä levottomuudella. Hän vaistosi, että eversti katsoi häneen.

"Tiedän, mitä ajattelette, luutnantti. Se on pähkähullu suunnitelma, jonka onnistumismahdollisuudet ovat vähäiset. Vaikka selviytyisittekin kujanjuoksusta aavikon poikki, teillä olisi vielä edessä pulma, miten siepata neiti Routledge ja hänen isänsä dervissien nenän edestä ja tuoda heidät turvaan. En voi moittia teitä, vaikka päättäisittekin kieltäytyä."

Eversti Guthrie epäröi ja katseli käsiään. "Tiedän myös vaikeudet, jotka teitä ovat kohdanneet tänne tulonne jälkeen", hän sanoi hiljaa.

"Mitkä vaikeudet, herra eversti?"

"Rahavaikeutenne."

Coffey nielaisi ja tunsi punan kohoavan poskilleen. "Olen aina maksanut velkani, herra eversti", hän vastasi jäykästi.

"Totta kai olette. Asia on niin, että olen aina pitänyt teitä yhtenä rykmentin lupaavimmista upseereista. Valitettavasti sotilasmaailman merkillisen rakenteen takia on kuitenkin ollut mahdotonta osoittaa sitä. Englannin armeija on ollut olemassa toista tuhatta vuotta erioikeuksien ja epätasa-arvon varassa. Haluan auttaa teitä kaikin tavoin, joilla kykenen, mutta teidän täytyy ymmärtää, että järjestelmä sitoo minua.

"Toisaalta, jos te sattuisitte olemaan mukana uskaliaassa yrityksessä, sellaisessa joka saattaisi pelastaa viattomien siviilien hengen ja joka vieläpä saattaisi kiinnostaa lehdistöä, silloin olen varma, että mitä tahansa puutteita teillä taloudellisesti olisikin, ne vaikuttaisivat mitättömän vähäpätöisiltä."

Guthrie vaikeni välillä ja katseli Coffeyta tyynesti lampunvalossa. "Yritän sanoa teille, luutnantti Coffey", hän jatkoi hiljaa, "että jonkinlainen näkyvä henkilökohtainen suoritus . . . tekisi minulle helpommaksi osoittaa mikä on teidän todellinen arvonne tälle rykmentille."

Coffey ponnisteli säilyttääkseen kasvonsa ilmeettöminä. Häntä johdateltiin ja hän tiesi sen. Hän ei kuitenkaan keksinyt, miten olisi voinut tyylikkäästi vetäytyä pois.

Eversti katseli pöytäänsä. "Luutnantti Driscoll on ehdottanut kolmen tai neljän ratsumiehen iskuryhmää noutamaan Routledget takaisin", hän sanoi. "Hän on pyytänyt, että te ryhtyisitte ryhmän johtajaksi. En tietenkään voi antaa sellaista käskyä. Voin vain pyy-

tää, että harkitsisitte sen nuoren naisen ja hänen isänsä surkeaa tilannetta."

Coffey nielaisi. Hän kuuli kuin unessa oman äänensä, joka sanoi: "Minä . . . yrittäisin kernaasti, herra eversti."

Eversti Guthrie nyökkäsi. "Kiitoksia, luutnantti. En epäillytkään sitä yhtään hetkeä. Tarkoitus on, että lähdette huomenna iltapäivällä tykkivene *Zafirilla*. Se kuljettaa teidät ylös jokea vihollislinjojen taakse. Sieltä ylitätte aavikon ja saavutte Hamiraan, jossa käytätte tarvittavia keinoja Routledgein pelastamiseksi. Luutnantti Driscoll lähtee oppaaksenne ja tulkiksenne. Antakaa hänen huolehtia puhumisista. Hän tuntee vihollisen ja sen ajattelutavan. Jos teidät pysäytetään, hän selittää, että te olette tuaregisotureita matkalla Mekasta kotiin. Lisäksi annan mukaanne kersantti MacAngusin ja aliluutnantti Bensonin."

"Bensoninko?"

Benson oli nuori upseeri, joka oli vasta kuusi viikkoa sitten saapunut suoraan Sandhurstin kadettikoulusta radan päätepisteeseen. Hän edusti kaikkea sitä, mitä Coffey inhosi armeijan luokkajärjestelmässä: keikarointia, röyhkeyttä, ylenkatsetta. Hän oli nopeasti vaistonnut Coffeyn vaatimattoman taustan ja vielä nopeammin alkanut käyttää sitä hyväkseen. Hän oli kiusoitellut Coffeyta armottomasti, kunnes tämä vihdoin oli vienyt hänet lastauspaikan taakse ja iskenyt tahnoksiin. Hän oli repäissyt rajulla oikealla koukulla Bensonin posken auki niin, että mies oli kellistynyt ketoon tajua vailla. Siihen oli Bensonin irvailu loppunut, mutta hänen vihamielisyytensä oli ilmeinen.

"Kaikella kunnioituksella", Coffey sanoi, "ottaisin mieluummin jonkun muun, herra eversti, jos se käy päinsä."

Guthrien otsalle nousi ryppyjä. "Minulla ei ole varaa antaa ketään muuta, luutnantti. Bensonin voin luovuttaa, koska häneltä puuttuu kokemusta."

"Nyt ette ymmärrä, herra eversti. Luutnantti Bensonilla ja minulla on . . . mielipide-eroja."

Guthrie oli vanhan kaartin upseereita. Velvollisuus ennen kaikkea. Mies täytti tehtävänsä, olivatpa olosuhteet millaiset hyvänsä. "En voi laatia suunnitelmia sen mukaan, miten nuoret upseerini tulevat toimeen keskenään", hän ilmoitti kylmästi. "Me käymme täällä sotaa. Pitäkää huoli, että tulette toimeen sen verran kuin on tarpeen."

"Selvä on", Coffey mutisi.

"Lähetän kaksi eskadroonaa sudanilaista ratsuväkeä odottamaan

teitä Malawan vanhaan rauniolinnoitukseen sadankolmenkymmenen kilometrin päähän Atbarasta lounaaseen. Niiltä saatte virkut hevoset, vettä ja muonaa. Kun Hamirasta lähdettyänne pääsette Malawan linnakkeelle, huolenne ovat ohi. Onko kysyttävää?"

Coffey pudisti päätään, ja eversti näytti huojentuneelta ikään kuin olisi tiennyt, miten mieletöntä asiaa pyysi. "Hyvä on", hän sanoi.

MATKAAN lähdettiin 11. heinäkuuta iltapäivällä tykkivene *Zafirilla*. Tykkiveneiden miehistöjä pidettiin brittijoukkojen hurjapäinä, sillä muun armeijan edetessä verkkaista kilpikonnan tahtiaan etelään, jokialukset uskaltautuivat jo sadanviidenkymmenen kilometrin verran vihollisen linjojen taakse. Ne höyrysivät julkeasti dervissien kiväärimiesten nenän editse ja ammuskelivat heidän heppoisia veneitään säpäleiksi.

Oli melkein keskiyö, kun *Zafirin* kapteeni ohjasi aluksensa länsirantaan, ja merimiehet kahlasivat maihin sitomaan tykkiveneen keulasta ja perästä akasian kantoon.

Coffey seisoi komentosillalla tykkiveneen päällikön, komentajakapteeni Keppelin, kanssa ja katseli maihin rumasti ajautuneen arabialaisen veneen rikkinäistä hylkyä. Sen puinen runko oli pirstoutunut ja revennyt, ja miehistön jäsenten jäännökset viruivat hengettöminä ja verisinä sen ruhjotulla kannella. Coffey laski aluksessa olevan kahdeksan ruumista, yhdeksäs kellui vedessä kasvot alaspäin.

Komentajakapteeni Keppel seurasi Coffeyn katsetta. "Huomaan, että olette havainnut ystävämme tuolla alhaalla", hän sanoi. "Näky ei taida olla kovin ihastuttava. Meille tuli erimielisyyttä aikaisin tänä aamuna. Tahtojen yhteentörmäys, voisi sanoa. He halusivat välttämättä pamauttaa meidät hiiteen näiltä vesiltä."

Coffey tarkasteli tuhoutunutta venettä. Hän pani merkille sen keulakannella olevan ikivanhan tykin, niin vanhan, että sen metalli oli kulunut sileäksi vuosisatojen käytössä. Tykin vieressä oli tervattu tynnyri. Ruutia, Coffey ajatteli kummissaan. Se oli kuin muinaisjäännös kaukaisilta ajoilta.

"Teidän Maximeitanne vastaan noilla piruparoilla ei ollut mahdollisuuksia", hän kuiskasi.

"Eipä niin, luutnantti. Olette todistamassa yhtä tämän sodan murhenäytelmistä. Vihollinen taistelee samalla tavoin kuin aikanaan ristiretkeläisiä vastaan kuusisataa vuotta sitten. He käyttävät samoja aseita, samaa antiikkista tykistöä. Meillä taas on kaikki

nykyaikaisen tieteen apuvälineet käytettävissämme. Ei mitenkään tasaväkinen yhteenotto. *Zafirin* turvista lähdettyänne te olette kuitenkin kutakuinkin yhdenvertaisia dervissien kanssa. Minulla on ilkeä tunne, että myisitte vielä sielunne yhdestä tehokkaasta Maximista."

Coffey pysyi vaiti ja katseli mietteliäänä veneen hylkyä.

Kolmen kumppaninsa tavoin hänellä oli nyt yllä väljät, pussimaiset housut, jotka oli ostettu paikkakunnan kreikkalaisilta kauppiailta, valkoinen viitta, sininen *jellaba* ja musta puuvillapäähine, joka peitti hänen kasvonsa melkein kokonaan. Vain silmät olivat näkyvissä.

Hän tunsi olonsa naurettavan teatraaliseksi tuossa erikoisessa asussa seistessään katselemassa kamelien purkamista tykkiveneestä. Elukat kiljuivat vastalauseitaan, kun egyptiläiset sotilaat kiskoivat niitä huojuvia laskusiltoja pitkin maihin ja alkoivat kiinnittää satuloita niiden vastahakoisiin selkiin.

"Ei noita otuksia juuri voi sieviksikään sanoa", komentajakapteeni Keppel virkkoi.

Luutnantti Driscoll kuuli huomautuksen ja pysähtyi naureskellen laskusillalla. "Käskin sotilaiden tuhria ne kuraan", hän selitti. "Kameliratsuväessä on se vika, että siellä ratsut harjataan joka päivä. Puhdas ja hyvin suittu kameli paljastaa itsensä oitis tarkkasilmäisille dervisseille. Alkuasukkaat antavat juhtiensa peittyä kuraan, jottei ne vilustuisi yöllä."

"Eiväthän kamelit vilustu", Coffey intti epäuskoisena.

"Kyllä vilustuvat. Ne ovat paljon herkempiä kuin luulet. Koetapa kohdella kaltoin elukkaasi, niin se laskeutuu maahan ja kuolee nenäsi eteen varoittamatta. Se sietää kuumuutta, kuivuutta, kärpäsiä ja hiekkamyrskyjä, mutta aina välillä sitä täytyy helliä."

Coffey pudisteli päätään ja seurasi Driscollin perässä laskusiltaa pitkin rannalle. Hän oli juuri viimeistelemässä asuaan, kun luutnantti Benson, samanlainen tuaregiasu yllään, tuli siipiratasaluksesta heidän luokseen.

Benson oli hoikka nuori mies, jolla oli jäätävät aristokraattiset kasvot. Hänen ihonsa oli kalpea ja silmänsä kovat. Poskessa oli tuore arpi siinä kohdassa, mihin Coffeyn nyrkki oli iskenyt haavan heidän tapellessaan lastauslaiturin takana.

Coffey katseli miestä kylmästi. Häntä kiusasi luutnantti Bensonin mukaantulo, ja ajatus Coffeyn seurasta näytti olevan yhtä epämieluisa Bensonille. Benson katsoi Coffeyta pimeässä peittelemättömän halveksivasti. Coffeyn nyrkinisku oli vääntänyt hänen hampaansa vinoon, ja etuhampaiden välissä oli nyt ylöspäin kapeneva V:n muotoinen rako.

"Onko tämä teidän keksintöänne?" hän tivasi puoliääneen. "Koko tämä järjetön uhkayritys?"

"Ei ole. Jos haluatte syntipukin, niin kokeilkaa luutnantti Driscollia."

Driscoll virnisti hurjasti heidän suuntaansa, ja hänen silmänsä välähtivät pimeässä. Bensonin ilme pysyi jäätävänä. "Ei Driscoll minua ainakaan pyytänyt."

Coffey katsahti häneen. "Eipä tainnut pyytää."

"Tiedätte kirotun hyvin, että olen tulokas täällä. Ei minulla ole kokemusta aavikosta."

Äkkiä Coffeylle valkeni. Ei Benson kiukutellut hänen seurassaan ratsastamista vastaan. Benson ei hyväksynyt itse komennusta. "Kyllä te vielä opitte", Coffey sanoi lauhkeasti.

"Pidättekö minua tomppelina? Tiedän pahuksen hyvin, mitä teillä on mielessä. Raahaatte minut tuonne tyhjyyteen, jossa olen avuton ja yksin. Te tapatte minut."

Coffey tarrasi Bensonia viitan rintamuksesta ja veti miehen lähelleen.

"Kuulkaapa", hän sanoi hiljaa. "En pyytänyt teitä mukaan tälle retkelle. Esitin jopa vastalauseen, mutta eversti ei hyväksynyt sitä. En halunnut itsekään lähteä. Mutta kun meidän nyt täytyy ja kun selviytymisemme lähipäivinä riippuu suurelta osin toisistamme, niin ehdotan, että unohdatte tunteenne minua kohtaan ja hilaatte typerän takapuolenne tuon kamelin satulaan."

Benson mulkoili häntä murhaavasti, kiskaisi sitten kamelinsa polvilleen ja nousi varovasti satulaan. Isoja tähtiä kiilui kirkkaalla taivaalla noiden neljän miehen lähtiessä matkaan jokirannasta. Laulukaskaat sirittivät ruohomättäiköissä, ja ilma hiveli pehmeänä heidän kasvojaan. Heidän ratsastaessaan rotkot ja halkeamat piirtyivät heidän edessään ankarina kuvioina loputtomaan tasaiseen maisemaan.

Komentajakapteeni Keppel seisoi *Zafirin* komentosillalla ja katseli heidän katoamistaan pimeään.

"Luuletteko, että he onnistuvat?" ensimmäinen upseeri kysyi.

Keppel huoahti ja pudisti päätään. "Varmasti eivät", hän sanoi. "Joelta lähdettyä he ovat maastossa, joka on karu ja kuiva kuin kuun pinta. He ovat yksin ja kaiken sotilaallisen avun ulottumattomissa, kuudenkymmenentuhannen vihollisen saartamina. Ei siitä muuta tule kuin että hukka perii neljä hyvää miestä."

pidittc siitä. Jos he tarjoavat neljä kupillista, se merkitsee, ettei meidän ole soveliasta viipyä, vaan meidän tulee lähteä heti, kun olemme täyttäneet vesileilimme. Jos he taas tarjoavat kolme kupillista eivätkä enempää, se merkitsee, että he haluavat meidän jäävän vieraikseen joksikin aikaa. Olisi sopimatonta kieltäytyä."

Coffey nyökkäsi. Sidottuaan kamelinsa piikkipensaan käkkärään Driscoll asteli aitauksen poikki häntä tiukasti tuijottavien paimentolaisten luo. Hän pysähtyi vanhimpien kohdalle ja kutsui sitten lyhyen aikaa keskusteltuaan Coffeyn, Bensonin ja MacAngusin paikalle.

Teetä tarjottiin pienistä laseista. Se oli hyvin makeaa ja maistui mintulle. Coffey ei pitänyt siitä, mutta muisti Driscollin ohjeet ja maiskutteli nautinnollisesti juoman siemaistuaan. Lasit täytettiin kolme kertaa eikä sitten enää. Hyvä merkki.

"Meillä on onnea", Driscoll supatti. "Nämä ovat Dawasirin väkeä. Ovat olleet etelässä orjavarastoaan täydentämässä ja nyt he haluavat innokkaasti kuulla uutisia sodasta uskottomia vastaan. He pyysivät meitä jäämään yöksi. Sanovat, että voimme ottaa *karavaaniserain*. Se on tuo kivirakennus tuolla paaluaitausten takana."

Coffey katsoi karavaaniseraita. Se oli tasakattoinen pyöreä maja, kaivolle leiriytyvien asumukseksi kyhätty.

"Luotatko heihin?" hän kysyi.

"En aivan. Mutta olisi loukkaus, jos yrittäisimme lähteä. Noiden seinien sisällä meidän pitäisi olla aika hyvässä turvassa. Täyttäkää leilit. Minä puhelen heidän kanssaan sillä aikaa, kun te järjestätte puolustuksen."

Kaivon takaa kohosivat puuhun sidotun miehen valitukset ilmaan kammottavana taustamusiikkina.

"Entä tuo mies?" Coffey kysyi. "Emmehän me voi vain istuskella ja antaa noiden rääkätä hänet hengiltä."

"Suoraan sanoen en ymmärrä, mitä se meille kuuluu. Mies on dawasirien omaisuutta."

"Onhan hän sentään ihminen, taivaan tähden. Emmekö voi ostaa häntä?"

"Millä sitten? Tarvitsemme kaiken, mitä meillä on. Kamelit, kiväärit."

"Pyydä sitten heitä päästämään hänet."

Driscoll huoahti. Hän liikahti kyykyssä taaksepäin ja ravisteli tarmokkaasti hiekkapölyä vaatteistaan. "Kuuntelehan nyt", hän sanoi. "Sain näköjään isäntäväkemme vakuuttuneeksi, että olemme

tosiaan niitä, joita sanomme olevamme. Jos rupean kinaamaan siitä, miten he kohtelevat orjiaan, heidän epäluulonsa heräävät ilman muuta. Loppujen lopuksihan meitä tuaregejakin pidetään kuuluina orjakauppiaina."

"Emme voi jättää häntä. Kun lähdemme, meidän on otettava hänet mukaan."

"Oletteko hullu?" luutnantti Benson sähähti. "Julmaahan se on, mutta asia ei kuulu meille. Meillä on vain yksi tehtävä: pelastaa neiti Routledge ja hänen isänsä. Jos sieppaamme tuon mustilaisen mukaamme, vaarannamme oman henkemme lisäksi myös heidän henkensä."

Coffey ei sanonut mitään. Hän tiesi, että Benson oli oikeassa. Hänen tehtävänsä oli täyttää vesileilit ja päästä jatkamaan matkaa mahdollisimman pian. Jokin hänessä vastusti kuitenkin ajatusta jättää musta mies sellaisen hitaan, hirvittävän kuoleman armoille.

"Kuulkaahan, Benson", hän sanoi. "Me vakuuttelemme itsellemme, että tämän sodan päätarkoitus on koettaa tehdä loppu orjuudesta. Kuinka voimme mennä avuksi Routledgeille, mutta olla piittaamatta tämän miesparan kärsimyksistä?"

Benson kääntyi ylenkatseellisesti pois, mutta Driscollin hurjat silmät taas välähtivät huvittuneesti. "Tämä on todellakin erittäin epätavallista, veliseni."

"Tiedän sen kyllä", Coffey sanoi hiljaa.

"Tajuat varmaan, että olemme toivottomasti alakynnessä?" Driscoll naurahti. "Mutta ei hätää. Meillä on yksi etu puolellamme."

"Mikä se on?"

"Haistele ilmaa. Hiekkamyrsky. Minä haistan ne puolentoista peninkulman päästä. Se on tulossa tännepäin. Viimeistään tunnin päästä se on kimpussamme."

Coffey tunsi toivon ailahduksen rinnassaan. "Odotetaan sitten."

Driscoll nauroi. "Juuri niin", hän sanoi. "Istumme kaikessa rauhassa, kunnes myrsky puhkeaa, ja kun dawasirit menevät suojaan telttoihinsa, me katkaisemme ystäväsi siteet ja ampaisemme tiehemme täältä kuin salamat."

PIMEYS laskeutui nopeasti aavikolle. Ensin seutu kylpi laskevan auringon hohteessa, ja sitten taivas oli yhtäkkiä tumma ja täynnä tähtiä. Coffey istui karavaaniseraissa, tirkisteli ulos pienistä ikkuna-aukoista ja odotti, että hiekkamyrsky iskisi.

Tuuli alkoi ensin hiljaisena, kahisutteli palmupuita ja nostatti hiekkaa pyörteiksi, jotka kiisivät maanpintaa pitkin. Ilma tuntui erilaiselta. Kahdenkymmenen minuutin kuluttua tuuli nelisti aavikon halki kuin jokin elävä voima ja peitti koko leirialueen sakeaan oranssinväriseen pilveen. Dawasirit suojasivat päänsä viittojensa hupuilla ja kyyhöttivät liikkumattomina maassa.

Coffey piteli kivääriä kädessään ja katseli vastapäätä istuvia miehiä. Ulkona tuuli pieksi karavaaniserain seiniä hiekkatuiskulla. "Tietääkö jokainen, mitä hänen tulee tehdä?" hän kysyi.

Kaikki kolme nyökkäsivät ääneti.

"Luutnantit Benson ja Driscoll menevät suoraan kamelien luo. Kersantti MacAngus ja minä pidämme huolen vangista. Välttäkää ikävyyksiä, jos suinkin voitte, ellette voi, hoitakaa ne nopeasti. Ja ennen kaikkea, älkää missään nimessä ampuko."

Pelon väristys sävähdytti häntä hetken, mutta hän karkotti sen heti. Hän oli tehnyt päätöksensä, hän toteuttaisi sen loppuun asti. "Hyvä, lähdetään sitten", hän sanoi tuimasti.

Kersantti MacAngus meni edellä kumarassa oviaukosta ja puski tuulta päin taivasalle. Hän horjahti, kun tuulen uskomaton voima vei häneltä tasapainon. Sitten hän suoristautui ja syöksyi sakeaan oranssinväriseen hiekkapilveen.

Coffey seurasi häntä sydän pamppaillen. Tuulen voima tuntui uskomattomalta. Hiekkaa tuprutti joka suunnasta, siltä ei kerta kaikkiaan voinut suojautua. Ei edes kasvohunnusta ollut apua karkeita hiekkajyväsiä vastaan, jotka tunkeutuivat hänen vaatteittensa alle ja upposivat hänen ihoonsa.

Dawasirien suunnassa ei näkynyt liikettä; he olivat edelleen kyyristyneinä väljien viittojensa suojaan ja odottivat erämaan asukkien loputtomalla kärsivällisyydellä myrskyn lakkaamista. Coffey erotti edessä onnettoman mustan miehen hahmon. Hiekka peitti miehen pään ja ruumiin kokonaan kuin turkki. MacAngus katkoi pitkällä käyrämiekallaan köysiä, jotka pitelivät neekerin päätä. Coffey näki viimeisen köyden katkeavan ja puun ponnahtavan suoraksi. Hiljainen helpotuksen voihkaisu pääsi uhrin huulilta.

MacAngus katkaisi nopeasti hihnat, joilla uhri oli sidottu. Mies yritti nousta, mutta lyyhistyi saman tien maahan. Hän oli ollut köytettynä liian kauan, hänen raajansa olivat turtuneet.

Coffey sujautti käsivartensa miehen toiseen kainaloon, MacAngus tarttui toiseen, ja yhdessä he puoliksi kantoivat, puoliksi raahasivat miehen odottavien kamelien luo. Coffey näki kamelien rykelmän myrskyn keskellä. Hän näki Bensonin ja Driscollin satulassa

odottamassa. Ja sitten hänen eteensä ponnahti äkkiä kuin tyhjästä tummia, aavemaisia olentoja, viitat äkillisen tuulenpuuskan vartaloon liimaamina.

Joku tarrasi hänen käsivarteensa, ja sormet upposivat syvälle lihaan. Coffey irrotti otteensa mustasta miehestä ja huitaisi kiväärinsä painavalla puisella tukilla. Myrskyn ulvonnan ylikin hän kuuli luun napsahduksen, kun isku murskasi hyökkääjän ranteen.

Hän näki vilahdukselta hiekkapilvien läpi, kuinka joku olento loikkasi häntä kohti viitta lepattaen kuin kuunarin purje. Hän näki pitkän käyräsapelin välähtävän, kun se viuhahti raivokkaasti suoraan hänen päätään kohti. Hän torjui iskun kiväärinsä piipulla ja potkaisi saman tien, liikettä pysäyttämättä, polvellaan kaikin voimin arabia jalkoväliin. Miehen ulvahdus hukkui myrskytuulen vonkunaan.

Coffey harppasi eteenpäin kiväärillään huitoen ja ajoi hyökkääjät pakosalle ryntäyksensä silkalla raivolla. Ahdistelijat perääntyivät ryhmittyäkseen uudestaan.

Hetkeäkään epäröimättä Coffey juoksi hoippuen ryöppyävän hiekkakentän poikki ja näki MacAngusin sitovan avutonta mustaa miestä heidän kuormakamelinsa takkuiseen selkään. Coffey loikkasi vauhdissa oman kamelinsa selkään. Hän kääntyi kerran varmistaakseen, että MacAngus oli valmiina. Sitten he ratsastivat hurjaa vauhtia hiekanpölyiseen yöhön.

Aamu valkeni hämmästyttävän tyynenä. Tuuli oli laantunut, ja ilma oli liikkumaton kuin kuolema.

He ratsastivat vaiti, viitat oranssinvärisen hiekkapölyn peittäminä. Taakse katsoessaan Coffey näki, kuinka pöly kohosi taivaalle pahaenteisenä pyörteenä. Hän tiesi, mitä se merkitsi. Takaa-ajavat dawasirit olivat lähellä.

Äkkipaollaan he olivat saaneet hiukan etumatkaa, mutta eivät paljon. Vastustajien ratsut olivat levänneitä ja virkeitä, kun taas heidän kamelinsa olivat jokirannasta alkaneen pitkän ratsastuksen uuvuttamia ja kuluttamia. Oli vain ajan kysymys, milloin heidät tavoitettaisiin.

Toivottomuus ja masennus valtasivat Coffeyn. Häntä ei niinkään painanut kiinnijoutumisen lähestyvä uhka kuin tietoisuus siitä, että ilman hänen jääräpäisyyttään näin ei olisi käynyt. Hän veti suitsista ja pysäytti joukon. Hän katsoi taakseen MacAngusiin aikaisen aamun kelmeässä valossa.

"Miten hänen laitansa on?" Coffey kysyi ja nyökkäsi MacAngu-

sin perässä tulevan kuormakamelin selkään sidottua liikkumatonta hahmoa kohti.

MacAngus pudisti päätään kasvot totisina, ja Coffey tunsi säikähdyksen leviävän koko olemukseensa. Pahus vieköön, eihän mies ollut voinut kuolla kaiken sen jälkeen, mitä oli tapahtunut. Sanaa sanomatta hän kannusti kameliaan ja tarttui miestä hiuksista. Hän kohotti päätä ja katsoi pölyn peittämiin kasvoihin. Silmät olivat avoinna ja tuijottivat mitään näkemättä ylös taivaalle. Pelastus ei ollut ehtinyt ajoissa.

Coffey otti veitsensä ja katkaisi varovasti siteet, jotka kiinnittivät miehen satulaan. Ruumis valahti kamelin selästä ja putosi mätkähtäen maahan.

Luutnantti Benson katsoi Coffeyta pienet hailakat silmät vihasta leimuten. ”Olette hullu. Minähän sanoin, että oli mieletöntä ruveta auttamaan tuota miestä.”

Coffey käännähti poispäin vastaamatta mitään.

Luutnantti Driscoll katsoi häneen myötätuntoisesti. ”Ikävä sanoa, veliseni”, hän mutisi, ”mutta ellet tee jotakin ratkaisevaa, nuo lurjukset saavuttavat meidät ennen lounasaikaa.”

Coffeyn silmät kapenivat viiruiksi hänen katsellessaan pölypatsasta, joka kohosi taivaalle heidän takanaan. Driscoll oli oikeassa. Olisi ihme, jos heidän kamelinsa jaksaisivat niinkään kauan sillä vauhdilla.

Dawasirejä oli jollakin tavalla hidastettava, ja koska hän itse ei sitä voinut tehdä ja koska Driscoll oli liian tärkeä heidän selviytymiselleen ja koska Benson oli taitamaton ja kokematon, jäi jäljelle vain yksi ehdokas. Coffey katsoi kersantti MacAngusia ja tunsi hetken ajan syyllisyyttä ajatellessaan, mitä aikoi pyytää. MacAngus ei ollut pelkästään hänen kersanttinsa. MacAngus oli myös hänen ystävänsä.

”Jonkun täytyy harhauttaa heidät, Mac”, Coffey sanoi.

”Niin täytyy.” Coffeyn toteamus ei näyttänyt hämmästyttävän MacAngusia. ”Afganistanissa alkuasukkaat pelasivat peliä, jonka nimi oli Shu-shu-Kairi”, kersantti jatkoi. ”Shu-shu-Kairissa on siirto, jossa vastustajan luullaan menevän eri suuntaan kuin hän itse asiassa menee. Minusta mies, jolla on älliä päässään, pystyy kyllä harhauttamaan noita dawasirejä.”

”Tekisittekö sen, kersantti?” Coffey kysyä tokaisi.

MacAngus katseli taakseen, sinnepäin, mistä he olivat tulleet, ja siristeli silmiään auringossa. Hän nyökkäsi. ”Otan sitten myöhemmin teidät kiinni, kun minulle sopii.”

Coffey katseli, kun skotti laskeutui satulasta ja alkoi katkoa piikkipensaita. Kun niitä oli tarpeeksi, MacAngus sitoi ne kimpuksi ja köytti nuoranpään satulaansa, niin että oksakimppu laahasi maata hänen ratsunsa takana.

”Teidän täytyisi nyt pitää elukat aloillaan, herra luutnantti”, hän sanoi. ”Pitäkää silmällä pölypilveä, ja kun dawasirit lähtevät minun perääni, alkakaa painua täältä vähän äkkiä. Otan teidät kiinni joskus pimeäntulon jälkeen.”

Hän lähti ratsastamaan itään päin vetäen oksakimppua perässään. Pöly nousi tupruna ilmaan, ja kieppuva pyörrepatsas näytti, mihin suuntaan hän oli menossa.

Seuraavat minuutit olivat tuskallisia heille kaikille. Coffey tarkkaili pölypilviä kiikarilla tähyten ensin takaa-ajavien dawasirien suuntaan ja suunnaten kiikarin sitten kersantti MacAngusin pienenevään hahmoon, joka vähitellen katosi taivaanrantaan. Sekunnit kuluivat, ja hänen hermonsa pingottuivat yhä kireämmälle.

Sitten voitonriemu valtasi hänet, kun hän näki dawasirien pölypilven kääntyvän itää kohti takaa-ajajien langetessa MacAngusin harhautukseen. ”Menivät lankaan”, hän mutisi.

MACANGUS ratsasti kovaa vauhtia aamupäivän pitkät tunnit ja iltapäivän alun. Hän tiesi, että hänen kamelinsa oli väsyksissä, ja hän tiesi myös, että väsynyt kameli oli vaarallinen seuralainen. Hän näki jo hyvän matkan päästä vuoret, joiden terävät, rosoiset huiput kohosivat aavikon kamarasta, ja suuntasi kulkunsa niitä kohti.

Kahdesti hän pysähtyi juomaan leilistään ja tähyämään pölypilviä takanaan. Hänen takaa-ajajansa saavuttivat koko ajan, siitä ei ollut epäilystä, mutta MacAngusia ei pelottanut.

Hänen jatkaessaan koilliseen maasto alkoi verkkaan ja aavistellen muuttua. Tasanko rikkui toisiaan seuraavien tummanruskeiden kumpareiden jonoiksi, jotka piirtyivät teräväreunaisina taivasta vasten. Tuuli puhalsi navakasti ja tuntui hämmästyttävän vilpoiselta.

MacAngus ei kantanut kaunaa Coffeylle siitä, että tämä oli lähettänyt hänet yksin matkaan. Heidän uupuneet ja innottomat kamelinsa eivät ikinä pystyisi voittamaan dawasirien vereksiä ratsuja. Yksi ainoa mies kykeni antamaan heille tarvittavan etumatkan, ja hän oli se mies. MacAngus piti Coffeysta. Hän näki Coffeyn itsensä kaltaisena miehenä, jonka kohtalona oli taistella pelkästä olemassaolostaankin.

Coffeylla oli kuitenkin eräs etu MacAngusiin verrattuna. Hänellä

oli tahraton menneisyys. Coffeyta ei ollut etsintäkuulutettu.

Ratsastaessaan itää kohti puolisentoista kilometriä orjakauppias-dawasirien edellä MacAngus ajatteli Scotland Yardin etsivää, joka haeskeli häntä, ja muisteli sitä viidentoista vuoden takaista iltaa pienessä ayrshirelaisessa Kilbirnien kaupungissa, jolloin hän oli rökittänyt yleisen syyttäjän pojan kujalla tanssipaikan takana. Hän ei edes muistanut, mistä heille oli tullut riita. Tappelu oli alkanut reilusti, he olivat mukiloineet toisiaan nyrkein, mutta sitten syyttäjän poika oli MacAngusin hämmästykseksi vetäissyt esiin veitsen. Ottelu oli päättynyt nopeasti, väkivaltaisesti ja synkästi, ja siitä saakka MacAngus oli ollut pakosalla. Armeija oli tarjonnut pakopaikan, nimettömyyden, joksikin aikaa. Nyt siitäkin näytti olevan tulossa loppu.

MacAngus ohjasi kameliaan itään koko pitkän iltapäivän, kunnes hän vihdoin illan tullessa ja päivän sietämättömän kuumuuden hellittäessä ehätti reunavuorten laitimmaisille karuille rinteille.

Hän antoi juhtansa levätä, irrotti perässä vetämänsä piikkipensaskimpun, otti satulannupista leilin ja joi ahnaasti. Vaaran tunne oli väistynyt, sillä hän tiesi, ettei yksikään ihminen vetänyt hänelle vertoja vuorilla. Hän kasteli kasvohuntunsa vedellä ja hieroi sillä kamelin sieraimia puhutellen samalla eläintä rauhoittavasti. Hän talutti eläimen jyrkkää rinnettä ylös, kunnes löysi etsimänsä paikan: kapean rotkon, jossa kasvoi piikkipensasrykelmiä. Saatuaan kamelin kunnolla piilotetuksi hän liekasi sen isoon kivenlohkareeseen asettaen liekanarun juuri sen verran pitkäksi, että kameli tarvittaessa yltäisi meheviin mättäisiin, mutta ei pääsisi ulos piilostaan.

Sitten hän alkoi kiivetä. Hän kuuli korvissaan lähestyvien ratsukoiden vaimeasti tussahtelevat askelet ja ratsastajien hiljaisen mutinan kuulaassa iltailmassa. Ne olivat lähellä.

Rinne kävi vaikeakulkuisemmaksi, kallionpaljastumat silottuivat, ja hän hiljensi vauhtiaan kavutessaan hellittämättä ylöspäin. Louhikon keskellä kasvoi pieniä pensaita, jotka raapivat hänen nilkkojaan. Hän kohottautui tahallaan näkyviin kuutamossa. Jostakin hänen vasemmalta puoleltaan kajahti kumea laukaus. Ne vintiöt olivat nähneet hänet. Hyvä.

Lisää laukauksia. MacAngus hymyili huntunsa takana pujotellessaan louhikossa. Ne pahuksen tomppelit olivat kiihdyksissä kuin lapset. Hän kuuli, kuinka he komensivat kamelejaan polvistumaan voidakseen laskeutua satulasta.

Rinne päättyi pienelle tasanteelle, jolle ratsuväkieskadroona olisi

juuri ja juuri mahtunut. MacAngus seisahtui ja katsoi taakseen. Hän näki takaa-ajajien tulla kompuroivan ylös häntä kohden. He keinottelivat kivääreitään ja keihäitään louhikon ahtaiden sokkeloiden läpi. Heidän kamelinsa odottivat rinteen juurella, miltei näkymättöminä pimeän kätköissä, eikä niitä ollut vartioimassa kuin yksi ainoa olento, joka piteli pitkäpiippuista kivääriä.

MacAngus virnisti julmasti, kääntyi ja juoksi tasanteen poikki kohti edessä kohoavia kallioita. Maa viersi siellä jyrkempänä, ja lukuisat halkeamat rikkoivat kallioiden ääriviivoja. Hän löysi ahtaan rakosen ja työntyi siihen tietäen, että hänen tumma viittansa sulautui täysin varjoihin. Hän seisoi liikkumatta paikallaan ja ponnisteli pidättääkseen hengitystään, kun ensimmäinen soturi tuli huohottaen ylös rinnettä. MacAngus näki miehen kasvot, erotti tummanpuhuvat posket ja pitkän kyömynenän. Hän odotti. Rosoinen kallio painoi hänen selkäpiitään ja takaraivoaan. Arabi tähysi ympärilleen ja jatkoi sitten hellittämättä kapuamistaan kohti tähtien valaisemaa lakea.

Toisia tuli perässä. He pysähtelivät välillä tutkimaan rotkoja, halkeamia ja pensasryteikköjä. MacAngus odotti, kunnes hänen vainoojansa olivat hyvän matkaa häntä ylempänä, lähti sitten piilostaan ja ryntäsi juosten tasanteen poikki. Ei kuulunut laukauksia, ei varoitushuutoja. Hänen livahtamistaan ei ollut huomattu. Hän luisutteli rivakasti rinnettä alas. Notkon pohjaa lähestyessään hän hidasti vauhtia. Hän erotti aivan alapuolellaan kamelit ja dawasirsoturin, joka istuskeli kivellä vartioimassa niitä.

MacAngus siirtyi hitaasti ja varmasti lähemmäksi. Hänen sandaalinsa astuivat äänettömästi hiekalla. Hän veti viittansa alta veitsen. Siitä tulisi siisti kuolema, nopea, helppo ja äänetön. Mutta juuri, kun MacAngus oli iskemäisillään, tähtitaivaan kajo lankesi arabin kasvoille. Kasvot eivät olleet karaistuneen soturin, vaan sileäposkisen, mantelisilmäisen nuoren pojan.

MacAngus pisti hiljaa veitsensä tuppeen ja otti maasta kivenmukuran. Pojan kääntyessä selin MacAngus heilautti nopeasti kättään ja kolautti kiven kamelinvartijan suojattomaan kalloon. Vaimeasti ähkäisten poika kellistyi tiedottomana hiekalle. MacAngus meni dawasirien kamelien luo ja ajoi potkien ne jaloilleen. Ne lähtivät kiukkuisesti kiljahdellen hölkkäämään aukealle tasangolle. Laukauksia kajahteli, kun MacAngus nousi satulaan. Hän hohotti hurjasti läimäytellessään elukoita juoksuun. Lisää laukauksia pamahteli, kun hän kääntyi takaisin sinnepäin, mistä oli tullut, ajaen vastalöytämänsä kamelilaumaa edellään aavikon pimeyteen.

Wadi oli matala ja sitä suojasivat molemmilta puolilta hauraat punaiset kalliot. Uoman pohjaa peitti kulottunut ruohikko. Coffey oli käskenyt pysähtyä siihen. Koko paahteisen iltapäivän tunnit ja vielä pitkälti pimeäntulon jälkeenkin he olivat kyyristelleet rotkon pohjalla, lepuuttaneet kameleitaan ja levänneet itsekin odottaessaan kärsivällisesti MacAngusin paluuta.

Coffey makasi nojaten päätään kamelinsatulaan ja katseli tähtiä. Hän tiesi ottavansa suuren riskin. Aikaa oli mennyt jo liikaakin. Hän oli kuitenkin päättänyt antaa MacAngusille täydet mahdollisuudet.

Hän kuuli ääntä, kohotti päätään ja näki luutnantti Driscollin lähestyvän. ”Saanko kysyä, kuinka kauan vielä aiot odottaa?”

Kun Coffey ei vastannut, Driscoll kyykistyi hänen viereensä. ”Vaikka kersanttisi saisikin karistetuksi ne lurjukset kannoiltaan, mitä epäilen, niin kuinka luulet hänen löytävän meidät tästä pahaisesta kolosta?”

”Kyllä hän tulee”, Coffey intti itsepäisesti.

”Kuule nyt, hyvä mies, haluan hänen pelastuvan yhtä paljon kuin sinäkin. Hän on mainio mies joukkoomme. Silti asia on niin, että hän on dawasirien ikiomilla mailla. Hänen mahdollisuutensa ovat kovin heikot.”

”Sinä et tunne Macia”, Coffey sanoi. ”Hän pystyy liikkumaan aavikolla äänettömästi kuin aave. Eivät arabit hänelle vedä vertoja.”

Driscoll oli sanomaisillaan jotakin, kun hän äkkiä säpsähti ja alkoi kuunnella.

”Mitä nyt?” Coffey kysyi kuiskaten.

”Joku tulee.”

Coffey vääntäytyi polvilleen. Hänkin kuuli kamelinkavioiden tussahtelun pehmeässä, murenevassa maassa. Kiväärin lukko kilahti yössä, kun Benson kohotti viiden metrin päässä aseensa tähtäysasentoon ja odotti makuullaan. Coffey veti esiin pistoolin. ”Kuinka monta luulet niitä olevan?” hän kysyi hiljaa.

”Kuulostaa kokonaiselta peevelin armeijalta”, Driscoll sanoi.

”Dawasirejako?”

”Keitäpä muita? Ikävä juttu, veliseni. Taisi mennä mönkään.”

Coffey hengähti syvään. Hän näki ensin kamelit, sitten tuli esiin miehen hahmo, kookas, kulmikas, tuttu. ”Mac!” hän huudahti huojentuneena.

Se oli MacAngus, joka hoputteli kameleja edellään paimentaen niitä kuin karjalaumaa. Hän kiristi ohjakset ja virnisti

nveliasti Coffeylle. ”Tuumin, ettei muutama juhta lisää olisi pahitteeksi, herra luutnantti”, hän sanoi.

KUUDES LUKU

Victoria Routledge kahmaisi kourallisen suolapitoista maata ja pudotti sen edessään olevaan liejuiseen kuoppaan. Hän katseli, kuinka maa hitaasti vajosi pohjalle ja pieniä karkeita suolahiukkasia nousi kuplina pintaan. Ajan mittaan ne kovettuisivat auringossa kuoreksi, jonka hän kaapisi irti ja muovaisi suolamöykyiksi ruuan säilömiseen ja muihin tarpeisiin. Sen työn hän oli oppinut hyvin kolmentoista vankeusvuotensa aikana.

Victoria oli kookas nainen, vartaloltaan veistoksellinen, mutta samalla herkkä ja ilmeikäs. Aavikon auringon tumman kullankarvaisiksi paahtamilla kasvoilla oli viattoman puhtauden ilme, jota aistillinen suu ei juuri nimeksikään turmellut.

Suolakuoppien takana oli itse kylä, hajanaisesti rönsyilevä savimajojen ja hiekanväristen tornien rykelmä. Markkinapaikalla kykki turbaanipäisiä kaupustelijoita, joiden tavarat oli asetettu esille palmunlehvämattojen päälle.

Dervissien varustetussa tyyssijassa ei ollut Victoria Routledgelle mitään tuntematonta, sillä hän oli kasvanut aikuiseksi sen karussa ympäristössä. Siitä saakka, kun hänet oli viisitoistavuotiaana kaapattu – tapahtuman muisto väikkyi yhä pelottavan kirkkaana hänen mielessään – hän oli elänyt tuon yhteiskunnan asteikon alimmalle portaalle tuomittuna. Hänen henkensä ja tulevaisuutensa olivat hänen isäntänsä, kylän emiirin omat, ja hänen oli pakko elää nimettömän olion tavoin, nöyränä ja kuuliaisena, vaatimatta mitään, alistuen kaikkeen.

Victoria oli uurastanut ahkerasti, koska hänen luonteensa oli sellainen, ja sen tähden dervissit pitivät häntä suuressa arvossa, sillä vaikka orjia olikin paljon, ahkeria työntekijöitä oli vähän. Victoria sai liikkua vapaasti paitsi kylässä myös lähitienoilla, ja monet kerrat hän olisi voinut karata. Mutta mitäpä se olisi hyödyttänyt, kun hänen ja vapauden välissä oli lähes kaksisataaviisikymmentä kilometriä paahtavaa aavikkoa.

Silti hän haaveili jatkuvasti paosta ja saattoi istua tuntikausia tuijottamassa autioille tasangoille ja ajattelemassa maailmaa, josta muisti kovin vähän – kivettyjä katuja, kaasulyhtyjen valaisemia kahviloita, koreita vaunuja, liehuvia leninkejä. Hän tarrautui vim-

matusti ja päättäväisesti entisen elämänsä muistoihin ikään kuin voisi vain niiden avulla säilyttää todellisen minuutensa.

Talletettuaan viimeisenkin suolakimpaleen saviruukkuun hän nousi ja käveli markkinapaikalle kylän keskustaan. Joukko siniisiin viittoihin kietoutuneita naisia, joilla oli leuassa tatuointeja, istui auringossa silppuamassa tomaatteja. Lapset juoksentelivat riehaten pitkin kujia.

Kulkiessaan aukion poikki Victoria pani merkille nuoren miehen, joka katseli häntä saviseinäisestä kaarikäytävästä. Miehellä oli pitkä valkoinen viitta ja päässä villainen kalotti. Hänellä oli kaidat pitkänomaiset kasvot. Hän tuijotti Victoriaa kaipaavasti kosteissielukkain silmin, ja tyttö tunsi suuttumuksen kuohahtavan sisällään.

Nuoren miehen nimi oli Shilluk, ja hän oli jo monta viikkoa seurannut Victoriaa kaikkialle. Victoria tiesi, että Shilluk, garujen kastiin kuuluva nuori ylimys, oli jo kääntynyt emiirin puoleen halunten ostaa hänet, ja vaikka emiiri oli toistaiseksi torjunut pyynnön (Victoria oli hyvä työntekijä eikä emiiri halunnut menettää häntä), Victorialla oli epämieluisa tunne, että jos Shilluk jatkuvasti korottaisi tarjoustaan, emiiri antaisi ennen pitkää periksi.

Victoria ei halunnut vaihtaa isäntää. Hänen asemansa oli alhainen, mutta emiirin omaisuutena laki suojeli häntä eikä häntä koskaan ahdisteltu. Hänen ruumiillinen koskemattomuutensa oli taattu. Jos Shillukista tulisi hänen omistajansa, hän tiesi, että koskemattomuus loppuisi siihen.

Hän jätti taakseen markkinapaikan ja astui kaariportista, josta pääsi sisäpihalle. Siellä oli kylän käsityöläisten verstas, jossa hänen isänsä oli ollut puuseppänä ja kirvesmiehenä siitä saakka, kun hän oli kahdeksan vuotta sitten päässyt vapaaksi kolkosta vankityrmästä.

Victoria tuskin jaksoi uskoa todeksi muutosta, joka isässä oli vankeusaikana tapahtunut. Isä oli ennen ollut pyylevä ja vankkatekoinen mies. Nyt hän toisinaan näytti elävältä ruumiilta; aavikon auringossa, hänen ihonsakin oli halkeillut ja kuivunut.

Victorian tullessa Charlton Routledge oli muovaamassa taltalla puunkappaletta. Piha oli muuten tyhjillään. Muut työntekijät nukkuivat totuttuun tapaan päivän kuumimman ajan. Victorian isä oli iloisen näköinen aivan kuin hänellä olisi ollut tiedossa jokin salaisuus, jota hän tuskin jaksoi olla kertomatta. Hänen kasvonsa alkoivat loistaa, kun hän näki tyttärensä tulevan. Sitten hän huomasi Victorian ilmeen.

"Mikä nyt hätänä?" hän kiirehti kysymään.

"Se Shilluk seurailee minua taas", Victoria vastasi.

Routledge laski taltan kädestään. "Siitä miehestä on tulossa oikea kiusanhenki. Cassato sanoi, että hän on tilannut pohjoisesta valkoisen kamelin voidakseen nostaa tarjoustaan emiirille."

"Suostuuko emiiri?"

"Vaikea sanoa. Valkoisen kamelin omistaminen tekisi emiiristä kuuluisan. Toisaalta hän on ovela vanha veijari. Hän on päättänyt hivuttaa sinun hintasi niin korkealle kuin suinkin."

"Mutta mitä me teemme, jos emiiri suostuu?"

Routledge siveli sormenpäillä luisevia kasvojaan. "Silloin on vain yksi keino. Meidän on yritettävä pakoon."

Victoria katsoi häneen pelästyneenä. "Tiedäthän sinä, että se on mahdotonta. Meidät saataisiin kiinni heti, ja pakenemisesta rangaistaan kuolemalla."

"Voisimme varastaa pari kamelia. Kulkisimme yöllä ja suunnistaisimme tähtien mukaan. Suoraan itään matkaten päätyisimme ennen pitkää Niilille. Siellä voisimme ostaa verekset ratsut ja jatkaa matkaa Egyptin rajalle."

"Ostaa? Eihän meillä ole mitään, mikä olisi omaamme."

Routledge katsoi tyttäreensä salamyhkäisesti hymyillen. "Enpä sanoisi niin. Meillä on paljonkin myytävää. Vielä toissapäivänä en olisi haaveillutkaan paosta. Nyt minä en osaa enää muuta ajatellakaan."

"Mistä sinä oikein puhut?"

"Tulepas tänne. Minulla on jotakin näytettävää."

Aivan ymmällään Victoria seurasi isäänsä pihan nurkkaukseen, jossa säilytettiin työkaluja. Routledge hamuili hetken nurkan hämärissä ja otti esiin painavan pussin. Hän avasi sen nyörin ja kaatoi osan sisällöstä paljaalle savipermannolle. Muutamia isoja vaaleanvihreitä kiviä vieri maahan. Victoria otti yhden niistä. Sen pinta tuntui öljymäiseltä hänen sormissaan. "Mitä nämä ovat?" hän kysyi.

Isä hymyili hänelle leveästi. "Suurin omaisuus, minkä ikinä tulet elämässäsi näkemään", hän supatti. "Timantteja, karavaanin Keski-Afrikasta tuomia."

"Timanttejako?" Victoria toisti epäuskoisesti. "Näin isoja?"

"Aivan niin. Eivätkö olekin upeita? Nämä typerykset käyttävät niitä porankärkinä tehdessään reikiä metalliin ja puuhun. Voitko kuvitella?"

"Oletko aivan varma?" Victoria kysyi hiljaa, varovaisella äänellä.

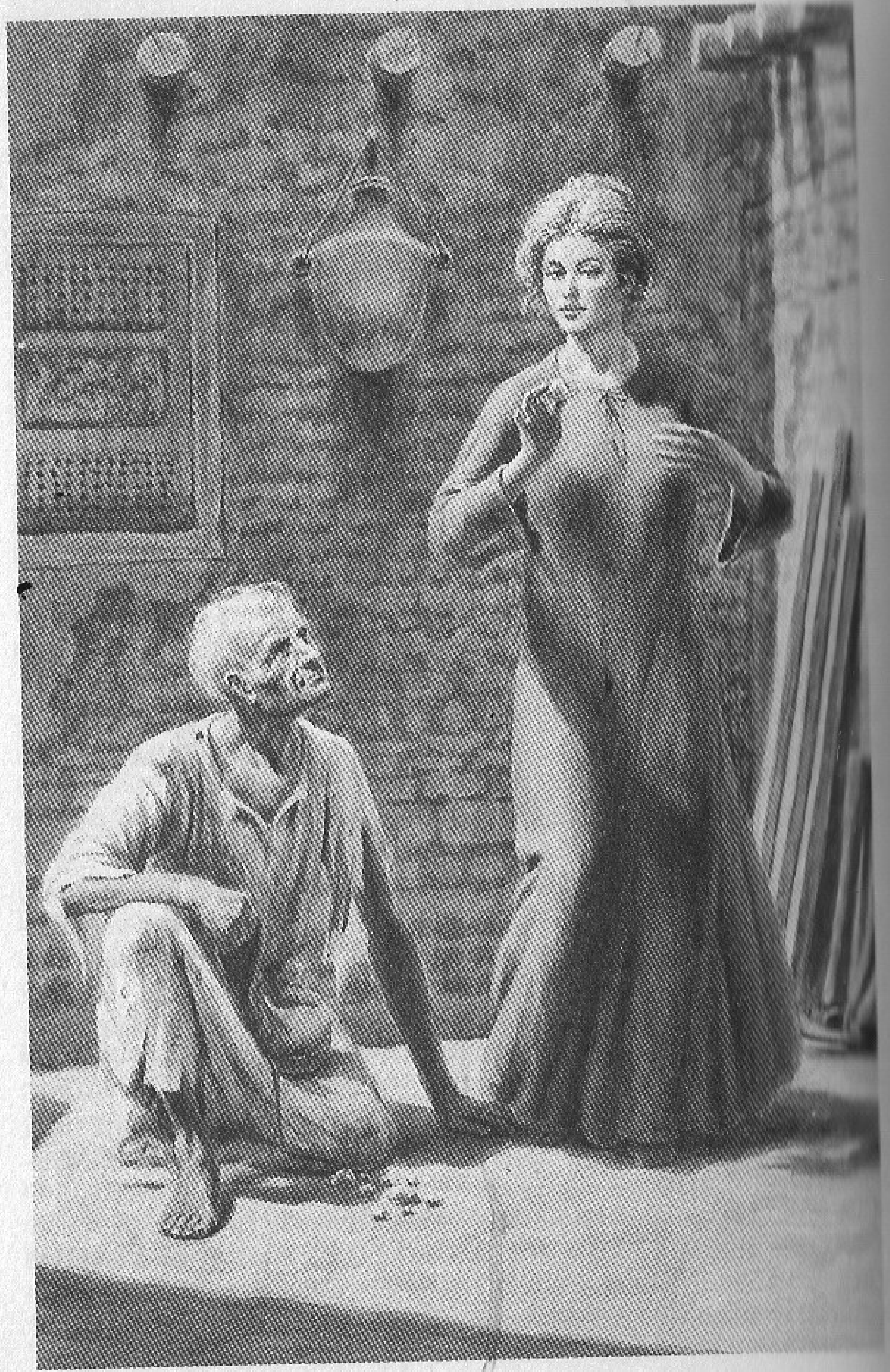

”Olen. Jos nämä joskus tulevat kauppaan, koko timanttiala joutuu sekasortoon.”

Victoria katseli himmeitä, rasvaisen näköisiä kiviä lumoutuneena. Timantteja. Ja noin valtavan suuria!

Uusi ajatus pälkähti hänen päähänsä, ajatus josta hän ei ollut ennen edes unelmoinut. Entä, jos hän palaisi omaan maailmaansa rikkaana ja vaikutusvaltaisena naisena? Eikö se jotenkin korvaisi hukkaan menneet vuodet?

”Tämän pussin sisältöä on lähes mahdotonta arvioida rahassa”, isä jatkoi innokkaasti. ”Nämä jalokivet ovat korvaamattomia. Jos saamme ne viedyksi täältä, olemme vihdoinkin vapaat. Niililtä löytyy kyllä kreikkalaisia kauppiaita, jotka näkevät niiden arvon. Voimme ostaa verekset kamelit, joilla pääsemme Egyptiin. Ja palattuamme taas oman kansamme keskuuteen . . .”

Victoria tiesi, että aavikkoa oli lähes kaksisataa kilometriä. Heidän ja joen välissä oli tiettömiä hiekka-aavikoita ja villejä paimentolaisheimoja. Hänellä ei ollut sydäntä sanoa taas kerran isälleen, ettei se onnistuisi ikimaailmassa.

SEITSEMÄS LUKU

Vanha neiti vaikeni hetkeksi, ja Kengle pudisteli hartioitaan. Hän oli lumoutunut niin, että oli kokonaan unohtanut ajan kulumisen. Hän vilkaisi ikkunasta ja näki taivaan jo tummuvan. Hän katsoi kelloaan. Hyvänen aika, hän ajatteli, joko on näin myöhä?

Lady Catherine katseli häntä huvittuneena. Hänen asenteensa oli huomattavasti pehmentynyt jo, Kengle huomasi. Hän oletti, että lady Catherine oli varmaan ensi kerran elämässään avautunut niin täysin.

”Teidän täytyy jäädä päivälliselle”, nainen sanoi ja sai sen kuulostamaan pikemminkin käskyltä kuin kutsulta.

”Minun on palattava Lontooseen”, Kengle sanoi. ”Minulla on tärkeä kokous aamulla.”

”Alkää olko niin malttamaton. Asioita, jotka minun on kerrottava teille, ei saa hoputtaa.”

Kengle tunsi uteliaisuutensa heräävän taas. Lady Catherine oli oikeassa, hän tuumi. Kertomus oli lumonnut hänet tykkänään. Hän katsoi naista kysyvästi. Juuri silloin kello soi käytävässä.

”Evans siellä kutsuu minua päivälliselle”, lady Catherine sanoi. ”Jäättekö?”

Kengle epäröi. Hänellä oli tekemistä Lontoossa. Ja kuitenkin aika tuntui menettäneen merkityksensä. Äkkiä hänelle valkeni, ettei lähteminen tullut kysymykseenkään.

Ateria oli miellyttävä ja epämuodollinen. Lady Catherine puhui lakkaamatta syödessään, mutta Kengle pani merkille, että hän piti keskustelun visusti jokapäiväisissä asioissa. Hän ei selvästikään halunnut kertomustaan palvelijoiden korviin.

Kengle taas oli kuin tulisilla hiilillä. Vasta kun päivällinen oli syöty ja palvelijat olivat vihdoin menneet pois, hän saattoi kahvin ja konjakin ääressä palata varsinaiseen keskustelun aiheeseen.

”Äitinne oli siis ollut dervissien orjana? Sitä en tiennytkään.”

”Ei ihmekään. Perhe piti asian tiukasti salassa. Teidän täytyy ymmärtää, että ajat olivat silloin toiset. Sellaista kokemusta pidettiin äärimmäisen alentavana säädylliselle englannittarelle. Khartumin kukistumisen jälkeen englantilaiset olivat käytännöllisesti katsoen vetäytyneet Sudanista, ja sen jälkeiset kolmetoista vuotta heidän oli ollut sopeuduttava tappion karvauteen. Vuoden 1898 sotaretkeen saakka nimittäin. Oli kohtalon oikku, että dervissien johtaja, mahdi, kuoli vain viisi kuukautta äitini vangiksi joutumisen jälkeen. Hänen seuraajansa, uusi hallitsija, khalifa, oli aivan yhtä häikäilemätön, yhtä uskonkiihkoinen.”

Kengle pyöritteli konjakkilasia kädessään. ”Ja ne timantit, jotka isoisänne löysi puusepän työpajasta, olivat tietenkin samat, joista sittemmin tuli Churchillin kokoelma.”

”Juuri niin. Ellei Charlton Routledge olisi ollut dervissien orjana, hän olisi saanut tietää niistä aikaisemmin. Timantit oli ryöstetty sulttaanin karavaanista matkalla Bambariin, eikä koko Kitchenerin armeijassa ollut yhtään sotilasta, joka ei olisi uneksinut noiden satumaisten kalleuksien löytämisestä.”

”Ja koko ajan teidän isoisänne ja tuo nuori viaton neitonen joutuivat elämään maailmassa, jonka heistä täytyi tuntua äärimmäisen vieraalta ja barbaariselta.”

Vanha neiti hymyili. ”Niin, sitä on vaikea tajuta meidän aikanamme. Äitini eli dervissien keskuudessa kolmetoista vuotta. Hän säilytti kuitenkin aina rohkeutensa, kunnes vihdoin, kun hänen oli jo täytynyt luopua pelastumisen toivosta, neljä miestä tuli ratsastaen aavikon halki. Neljä miestä, joiden elämä kietoutui erottamattomasti hänen omaansa.”

Kolmen kilometrin päästä kylä näytti aavikon kamaralle viskatuilta ruskeiden sokeripalojen rykelmältä. Rakennukset näyttivät ikään kuin kasaantuvan päällekkäin. Niiden ääriviivat sulautuivat toisiinsa väreilevässä kuumuudessa. Coffey pysäytti kamelinsa ja viittoi muille merkin pysyä taempana. Hamira, hän ajatteli, ja voitonriemu valtasi hänet hetkeksi, kun hän ajatteli, että he olivat vaeltaneet peninkulmakaupalla halki tylyn aavikon apunaan vain Driscollin satulannuppiin kiinnitetty kolhiintunut laivan sekstantti. Hän karkotti heti riemun tunteen. Vuorten rinteillä saattoi olla tähystäjiä, dervissien partioita. Nyt oli varovaisuuden aika.

Pienessä akasioiden tukkimassa notkelmassa he sitoivat kamelit kiinni ja pitivät pikaisen sotaneuvottelun. ”Minun nähdäkseni vaikeutena on se”, Coffey selitti, ”ettemme pysty lähestymään kylää huomaamatta. Yrityskin saa aikaan kilometrin korkuisen pölypatsaan.”

”Entä jos menemme sinne yöllä?” Benson ehdotti. ”Pimeässä ei pölypatsas näy.”

”Emmehän me voi nelistää koko peijakkaan kylän halki ja etsiä sitä naista ja hänen isäänsä. Meidän on ensin saatava selville, missä he ovat.”

”Kylään on kolmisen kilometriä”, kersantti MacAngus sanoi verkkaan. ”Kiikarillakaan ei näe näin kaukaa juuri mitään, ja mitä kauemmin roikumme tässä, sitä todennäköisemmin meidät keksitään.”

”Olette oikeassa. Yllätys on ainoa etumme. Meidän on tosiaan lähdettävä heti.”

”Miksemme voi yksinkertaisesti ratsastaa kylään ja pyytää yösijaa?” Driscoll sanoi. ”Ehdotan, että valitsemme dawasirien kameleista kuusi vahvinta, neljä meille ja kaksi neiti Routledgelle ja hänen isälleen. Jätämme ne tänne kersantti MacAngusin huomaan. Loput tarjoamme kylän päämiehelle.”

”Lahjuksiksiko?”

”On kovin vaikea olla tyly ihmisille, jotka tulevat luoksesi lahjoja tuoden.”

Coffey mietti hetken. Ajatus tuntui järkevältä. ”Olkoon niin”, hän myöntyi. ”Tähän saakkakin olemme päässeet hämäämällä. Ehkä se auttaa vieläkin. Valitkaa kamelit, niin lähdetään.”

He valmistautuivat nopeasti. Coffey kapusi satulaan ja lähti ratsastamaan viimeistä aavikkotaivalta Bensonin ja Driscollin seuratessa kunnioittavan matkan päässä loppuja kameleita ajaen. Coffeyn kurkkua kuivasi, ja hän tunsi pelon nostavan päätään sisimmässään. Hän muisteli kertomuksia siitä, miten dervissit kohtelivat vankejaan: kaivoivat silmät päästä, nylkivät elävältä, kat-

koivat raajat. Jännitys yltyi kaiken aikaa.

Hän katseli tasakattoisia majoja, joiden muoto alkoi vähitellen piirtyä. Tornit kohosivat auringonpaisteessa, karkeasti muovatut sakaraharjat erottuivat terävinä taivasta vasten. Pian hän näki myös katuja, kapeita ja mutkaisia. Rakennuksien yksityiskohdat tulivat näkyviin, terassit ja kaarikäytävät sekä lyhyet portaikot, joiden askelmat olivat tuhansien sandaalijalkojen sileiksi kuluttamat.

He pääsivät neljänsadan metrin päähän ennen kuin hälytys kuului. Pieni vuohia paimentava poika huomasi heidät ja päästi sarjan kimakoita, laulavia huutoja.

”Nyt meidät on ilmoitettu”, Coffey mutisi.

He tulivat uloimpien savimajojen kohdalle, ja ihmisiä tuli oviaukkoihin: mustaviittaisia naisia, pieniä lapsia, turbaanipäisiä miehiä, ja kaikki tuijottivat heitä hämmästynein ilmein. Muutama laiha aasi seisoi syömässä kuhmuisista syöttöastioista.

Äkkiä heidät oli saarrettu joka puolelta. Ihmettelevät kasvot katselivat heitä kaikkialta. Naisilla oli paksut mustat hunnut kasvoilla, pulipäisillä lapsilla kasvoi törröttäviä hiustupsuja, tummasilmäiset soturit heristelivät keihäitään, miekkojaan ja pitkäpiippuisia piilukkojaan, ja kaikki kiljuivat kimakasti yhteen ääneen niin, että Coffeylta oli pää seota.

”Mitä hittoa me nyt teemme?” Coffey kysyi Driscollilta.

”Istumme satulassa. Kyllä me jaksamme tätä yhtä kauan kuin hekin.”

Lähes kymmenen minuuttia he istuivat äänettöminä ihmispaljouden lainehtiessa ja keinuessa ympärillä. Kamelit pärskähtelivät vastalauseitaan. Juuri kun Coffeysta alkoi tuntua, ettei hän kestäisi enää, meteli vaikeni äkkiä, ja suloinen hiljaisuus laskeutui heidän ympärilleen.

Väkijoukko jakaantui kahtia, ja sangen pyylevä mies asteli keskellä katua heitä kohti kädessään sauva, jonka kahva oli veistetty käärmeen pään muotoiseksi. Mies asteli hitaasti ja arvokkaasti ja hänen kannoillaan seurasi ryhmä, jonka Coffey oletti kylän arvohenkilöiksi.

”Emiiri”, Driscoll kuiskutti. ”Laskeutukaa hitaasti satulasta ja jääkää seisomaan kamelienne viereen. Antakaa minun puhua.”

Coffey liukui maahan. Hän ponnisteli tehdäkseen arvokkaan vaikutuksen ja vastasi tuijottavien villien katseisiin.

Driscoll oli aloittanut mutkikkaat tervehdysmenot. Coffey ajatteli, ettei kukaan maailmassa ollut niin tyylikäs kuin dervissi halutes-

saan saattoi olla: kumartelua ja pokkurointia, ylettömiä mairitteluja. Ja koko ajan kumpikin mies piti toistaan silmällä haukan tavoin.

Väki odotti äänettömänä siinä toivossa, että Driscollin selitykset jäisivät riittämättömiksi ja he pääsisivät hauskempaan puuhaan, raajoja ja kauloja katkomaan.

Driscoll osoitti dawasirien kameleja ja selitti kaunopuheisesti elehtien, että ne olivat nyt emiirin omaisuutta. Kun mutkikkaat tervehdysmenot oli hoidettu, Driscoll astahti sivulle ja virkkoi huntunsa takaa: ”Ukkeli näyttää uskovan tarinamme. Hänestä on omituista, että ylhäisiä tuaregeja liikkuu näin kaukana idässä, mutta hän on mielissään kameleista ja tarjoaa meille yösijan hänen henkilökohtaisina vierainaan.”

”Luojan kiitos”, Coffey henkäisi.

”Yksi pieni hankaluus kuitenkin on. Hän pyytää, että näytämme luottamuksemme osoitukseksi hänelle kasvomme.”

Coffey tunsi hyytävän kylmyyden sisällään. ”Etkö saa häntä luopumaan pyynnöstään?”

”Olen yrittänyt. Olen selittänyt, että meidän uskomme mukaan kasvojen paljastaminen on pahin mahdollinen häpeä, mutta hän ei anna periksi. Hän sanoo, ettei hän piittaa sellaisista uskomuksista. On harvinaista tavata niin kaukaisia heimolaisia, ja hänen tekee mielensä nähdä, minkä näköisiä olemme.”

”Koeta taivutella hänet”, Coffey käski. ”Sano, että olemme uskonnollisista syistä vannoneet, ettemme koskaan paljasta kasvojamme yhdellekään ihmiselle tai eläimelle. Pelkkä silmäys valkoisiin kasvoihimme paljastaisi hänelle, että yritämme petkuttaa.”

”Miksi niin? Hän ei varmaan ole nähnyt yhtään tuaregia elämässään ennen. Yritän kuitenkin vedota uskonnollisiin syihin ja katson, miten hän siihen suhtautuu.”

Driscoll puhui uudestaan emiirille korostetun kunnioittavaan sävyyn. Mies kuunteli vaiti, kunnes Driscoll oli lopettanut. Vaivautumatta vastaamaan emiiri antoi terävällä kurkkuäänellä käskyn, ja heti paikalla lähellä seisovat arabit kävivät kiinni luutnantti Bensoniin. Benson ei ehtinyt vastustella, kun yksi miehistä kohotti kätensä ja sieppasi mustan hunnun hänen kasvojensa edestä.

Jähmettynyt hiljaisuus valahti väkijoukkoon. Coffey pidätteli hengitystään. Benson oli pelästyneen näköinen, hänen silmänsä loistivat kirkkaina, posken arpi paloi punaisena vaalealla iholla. Hänen suunsa avautui itsestään haukkaamaan henkeä, ja hänen hampaansa hohtivat valkoisina. V:n muotoinen rako niiden välissä erottui selvästi.

Coffey tunsi tyhjyyden sydänalassaan. Naamiaiset olivat ohi. Sille ei mahtanut mitään. Benson oli niin englantilaisen näköinen kuin ajatella saattoi. Coffeyn käsi pujahti vaistomaisesti viitan poimuihin ja sormet tapailivat Browning-revolverin perää.

Sitten tapahtui jotakin merkillistä. Ihmiset alkoivat perääntyä joka puolelle. Väkijoukko hajaantui, ja tuhansista kurkuista kohosi outo, vaikertava ääni, joka jäi ilmaan väreilemään. Coffey rypisti kulmiaan. Jotakin selittämätöntä oli tapahtumassa. Pahansuopainen irvistys kyläläisten kasvoilla oli vaihtunut suuren hämmästyksen ja kunnioituksen ilmeeksi. Coffeyn kummastelevan katseen edessä miehet, naiset, lapset, jopa itse pyylevä emiirikin heittäytyivät maahan.

Äkkiä vain englantilaiset olivat kadulla seisaallaan, ja Coffey katseli ällistyneenä painuneiden päiden merta. Hän vilkaisi luunantti Driscolliin. ”Mitä hittoa tämä oikein on?”

”Bensonista se johtuu”, Driscoll selitti kuiskaten. ”He luulevat, että hän on ylösnoussut mahdi, dervissien viimeinen hallitsija.”

”Kuinka niin?”

”Katso hänen hampaitaan. Rako niiden välissä on tunnusmerkki. Kirjoituksissa sanotaan niin. Samoin posken syntymämerkki.”

”Eihän se ole syntymämerkki, vaan arpi. Hän sai sen minun kädestäni lastauslaiturin takana. Ja hampaat ovat vinossa, koska minä löin ne nyrkilläni raolleen.”

”Eivät dervissit sitä tiedä. He uskovat, että Benson on heidän odottamansa vapauttaja. He luulevat, että hän on mahdi, joka on palannut johtamaan kansaansa uskottomia vastaan.”

”Mutta eihän Benson ole edes oikean värinen, herranen aika!”

”Kuka tässä nyt väristä piittaa? Hänellä on oikeat merkit, muusta dervissit eivät välitä.”

Benson oli hämmentyneen ja epävarman näköinen. Hän katseli pölyyn painuneita päitä. ”Luulevatko ne minua jonkinlaiseksi jumalaksi?” hän kysyi hiljaa.

”Eivät nyt suorastaan jumalaksi. Pikemminkin profeetan pojaksi. Dervissien keskuudessa se tekee sinusta hyvin vaikutusvaltaisen.”

”Mutta enhän minä osaa edes heidän kieltään.”

”Mitä väliä sillä on? Niin kauan kuin he pitävät sinua mahdina, voit sanoa mitä mielesi tekee. Kukaan ei väitä vastaan.”

Coffey pohti kuumeisesti. Tämä oli ainutlaatuinen tilaisuus, yksi miljoonasta. Mutta jos he aikoivat käyttää sitä hyväkseen, oli toimittava nopeasti. ”Käske heidän nousta”, hän sanoi. ”Kysy emiiriltä neiti Routledgeä ja hänen isäänsä. Sano, että haluamme

tavata heidät niin pian kuin suinkin.”

”Meidän täytyy selittää syy”, Driscoll penäsi.

”Sano, että mahdi on kuullut neidon kauneudesta ja haluaa nähdä hänet omin silmin.”

”Tuo on kyllä aika röyhkeää, hyvä mies.”

”Hyvä on, sano sitten, että haluamme kysellä heiltä uskottomien tavoista. Strategisessa mielessä, tietenkin.”

”Kuulostaa jo paremmalta”, Driscoll myönsi.

Hän alkoi puhua kuuluvalla, kaikuvalla äänellä, ja vähitellen kyläläiset kömpivät jaloilleen. Emiiri antoi käskyn, ja jotkut hänen käskyläisistään lähtivät tunkeutumaan tiukkaan ahtautuneen joukon läpi. Coffey odotti hermostuneena. Hänellä oli kiusallinen tunne, että kyläläiset saattoivat koska tahansa käydä Bensoniin käsiksi pelkästä ihailusta.

Kotvan kuluttua hän näki emiirin miesten palaavan ja tuovan mukanaan resuiseen viittaan pukeutunutta kuihtunutta miehen kuvatusta. Miehen rinnalla asteli hitaan sulavasti kookas, ruskettunut nainen, jolla myös oli arabivaatteet. Hänen piirteensä olivat silmäänpistävän säännölliset, mutta Coffey ei ihastunut niinkään nuoren naisen kauneuteen kuin hänen kasvoiltaan loistavaan luontaiseen pelottomuuteen.

Pariskunta pysähtyi väkijoukon luo tultuaan, ja Coffey hämmästyi huomatessaan, että molemmat pysyivät täysin välinpitämättömän näköisinä. Sitten hän tajusi, että hän ja hänen kumppaninsa eivät tuaregien asuissaan juuri eronneet näöltään Hamiran markkinapaikalla tungeksivista sadoista muista sotureista.

Coffey sanoi Driscollille: ”Käske niiden päästää mies.”

Driscoll toisti matalalla äänellä käskyn, ja emiirin komennosta Routledgeä pitelevät kaksi arabia irrottivat otteensa miehen käsivarsista. Routledge oli vähän aikaa ällistyneen näköinen. Sitten hän puhkesi Coffeyn tyrmistykseksi itkuun.

Tytär kietaisi käsivartensa isänsä harteille ja painoi hänet lähemmäksi itseään. Väkinäisesti vanha mies sai itsensä hillityksi.

”Voimmeko viedä heidät täältä ilman, että meitä yritetään estää?” Coffey kysyi hiljaa Driscollilta.

”Emme missään nimessä. Pois pääseminen täältä on pahuksen paljon vaikeampaa kuin tänne tuleminen. Kun he nyt ovat löytäneet mahdin, he haluavat pitää hänet. Emiiri on kutsunut meidät vieraiksi taloonsa. He aikovat järjestää juhlan tänä iltana uskottomien väistämättömän häviön kunniaksi. Olisi sopimatonta kieltäytyä. Taisimmepa juuttua tänne, niin ikävää kuin se onkin.”

"Sallivatkohan he meidän kuljeskella vapaasti kylässä?"

"Mahdollisesti, jos Benson pyytää. Ei kukaan, ei edes emiiri, halua vastustaa profeetan poikaa."

"Sano heille, että meidän on saatava olla yksin ja suunnitella seuraavaa taistelua. Sano, että tutustuisimme mielellämme Hamiran puolustuslaitteisiin samalla, kun pohdimme englantilaisten lyömistä. Sano heille mitä haluat, kunhan toimitat heidät pois."

"Minä yritän", Driscoll lupasi.

Driscollin toistaessa Coffeyn ohjeet arabiaksi Coffey pani merkille selvän muutoksen naisen ilmeessä. Tämä oli tunnistanut englannin kielen rytmin, josta ei voinut erehtyä. Nyt hän katseli kiinteästi Coffeyta.

Emiiri kuunteli tovin Driscollia ja alkoi sitten puhua väkijoukolle kimakalla, valittavan yksitoikkoisella äänellä. Hitaasti ja vastahakoisesti ihmiset alkoivat vetäytyä pois sivukaduille ja kujille. Muutamassa hetkessä pieni kadunpätkä oli lähes tyhjä. Emiiri lähti viimeisenä. Uudistettuaan vielä vierailukutsunsa hän kääntyi mielipahaansa salaamatta ja laahusti sinnepäin, mistä oli tullutkin. Kylän päämiesten pieni ryhmä seurasi häntä.

Kun arabit olivat ehtineet äänen kantaman ulkopuolelle, tyttö kysyi henkeä pidättäen. "Keitä te olette? Mitä teette täällä?"

"Neiti Routledgeko?" Coffey kysyi. Hän veti hunnun kasvoiltaan. "Olen luutnantti Coffey Westmorlandin 10. lansieerirykmentistä", hän sanoi. "Tässä ovat luutnantti Driscoll ja luutnantti Benson. Olemme tulleet noutamaan teitä."

Tyttö kohotti hitaasti toisen kätensä ja painoi sen lujasti huulia vasten. Hänen silmänsä suurenivat.

"Tuolla kukkuloilla meillä on kameleja, vettä ja muonaa", Coffey jatkoi nopeasti. "Jos onni on myötä, toivomme ehtivämme englantilaisten linjojen taakse parissa kolmessa päivässä."

"Ovatko englantilaiset Sudanissa?" tytön isä kysyi kuiskaten.

"Ovat. Kitchenerin armeija etenee Niilin vartta etelään, kohti Khartumia. Khalifan päivät ovat jo luetut."

Mies puhkesi jo toisen kerran äkisti itkuun. Kyynelet virtasivat valtoimenaan hänen kuihtuneilla poskillaan. Coffey seisoi hämmennyksen vallassa. Mutta nainen, joka pysyi tyynenä ja säilytti malttinsa täysin, sai hänet tointumaan hämmennyksestään.

"Teidän täytyy ymmärtää, että olemme odottaneet tuloanne kovin kauan. Alussa odotimme teitä tuleviksi miltei joka viikko, mutta sitten, kun kuukaudet venyivät vuosiksi, taisimme alkaa pitää ajatusta pelastuksen tulosta pelkkänä lapsellisena kuvitteluna."

Kesti monta minuuttia ennen kuin hänen isänsä rauhoittui. "Antakaa anteeksi, luutnantti", hän sanoi Coffeylle. "En yleensä ole näin tunteellinen."

"Ymmärrän hyvin. Epäilemättä jokainen meistä käyttäytyisi samalla tavoin näissä olosuhteissa. Nyt me kuitenkin tarvitsemme teidän apuanne. Tavattoman onnekkaan sattuman vuoksi dervissit näyttävät pitävän luutnantti Bensonia ylösnousseena mahdina. Hänen hampaittensa välissä oleva rako ja poskessa oleva arpi kuulemma mainitaan ikivanhoissa kirjoituksissa. Se taas tietää, että olemme toistaiseksi hyvässä turvassa. Kysymys on vain siitä, oletteko valmiit lähtemään kanssamme, jos löydämme poispääsyn täältä?"

"Totta kai", mies vastasi. "Teemme kaiken, mitä haluatte. Emme kuitenkaan voi lähteä aivan heti."

"Miksette?"

Routledge epäröi. Hän katsahti ensin tyttäreensä, sitten Coffeyyn. "Minun on näytettävä teille jotakin", hän sanoi. "Tulkaa mukaani."

He seurasivat kummissaan Routledgeä katua pitkin ja palmujen reunustaman lammen ympäri, jossa naiset värikkäissä viitoissaan istuivat pesemässä pyykkiä rantapaasilla. Coffey pani merkille katseet, jotka heihin suunnattiin, ja tajusi raskain sydämin, että heidän oli mahdotonta tehdä mitään huomaamatta.

Routledge käveli hitain laahustavin askelin, ja tytär riensi aina välillä tukemaan häntä. Kyläläiset seurasivat kunnioittavan välimatkan päässä.

Routledge kumartui mennessään jykevästä kivisestä kaariportista, ja he havaitsivat tulleensa pienelle pihalle, jonka sivuilla oli pienempiä kaariaukkoja.

"Paras pyytää, että ystävänne jää ovelle", Routledge neuvoi. "Kyläläiset ovat pakahtumaisillaan uteliaisuudesta, eikä meitä saisi häiritä muutamaan minuuttiin."

Benson kääntyi ja pysähtyi porttikaaren alle tuijottamaan ilmeettömästi ulos kadulle.

Coffey katseli ympärilleen pihalla. Hän erotti varjoissa rykelmän alkeellisia kirvesmiehen työkaluja.

"Mikä paikka tämä on?" hän kysyi.

"Työpaja", Routledge vastasi. "Minä auttelen täällä useimpina päivinä. Dervissit päästivät minut vankityrmästä muutama vuosi sitten avuksi kylän käsityöläisille. Tulkaapa tänne."

Hän laahusti kaariaukkojen alitse pihan nurkkaukseen, jossa säilytettiin työkaluja. Hamuiltuaan hetken hän otti esiin painavan

pussin ja alkoi aukoa sen suunyöriä. "Ojentakaapa kätenne", hän kehotti.

Coffey teki niin. Routledge kallisti pussia varovasti ja kaatoi osan sen sisällöstä Coffeyn kämmenelle. Coffey pyöritteli kiviä ja katseli niitä valoa vasten. Routledge seurasi sivusta odottava hymy huulillaan. "No?"

"Mitä? Minusta nämä näyttävät lasinpalasilta."

"Eivät ne lasia ole. Timantteja. Hiomattomia timantteja. Isoimpia, mitä olette milloinkaan nähnyt."

Coffey henkäisi syvään hämmästyksestä. Hän katsoi Driscolliin, ja Driscoll katsoi häneen hurja loiste silmissä.

"Niinpä tosiaan", Coffey sanoi hiljaa. "Näidenhän täytyy olla juuri ne timantit, jotka ryöstettiin karavaanista Keski-Afrikassa. Koko englantilaisarmeija on etsinyt niitä."

"Nämä tomppelit käyttävät niitä porankärkinä", Routledge sanoi.

Coffeyn sydän alkoi lyödä kiivaammin hänen pyöritellessään kiviä kämmenellään. "Näin isoja kiviä ja näin paljon", hän henkäisi. "Niiden arvohan . . ."

"Niiden arvoa on mahdotonta sanoa, luutnantti", Routledge virkkoi. "Siksi emme voi missään tapauksessa jättää niitä tänne. Jos khalifa saisi tietää, mitä hänen väkensä on täällä saanut käsiinsä, hän pystyisi hankkimaan varoja vaikka loputtomaan sodankäyntiin."

Coffey nyökkäsi. Routledgen perustelut olivat kiistattomat. Heidän velvollisuutensa oli toimittaa jalokivet pois ennen kuin niistä koituisi harmia. Ei kai velvollisuus silti heiltä sen enempää vaatinut? Rahan puute oli aina synkistänyt Coffeyn elämää. Hän oli joutunut kituuttamaan toimeentulon rajoilla, kun muut upseerit elelivät varsin mukavasti varakkaiden omaistensa tuella. Oliko se oikein? Entäpä, jos he pitäisivät itse timantit? Hän voisi maksaa kaikki velkansa ja elää huolettomasti koko ikänsä. Kuinka usein ihmiselle tarjoutui sellainen tilaisuus?

Pakottaen äänensä tyyneksi ja kiihkottomaksi hän sanoi: "Herra Routledge on oikeassa. Tämän pussin sisällöllä khalifa voisi rahoittaa kymmenen sotaa. Englantilaisina upseereina meidän pyhä velvollisuutemme on huolehtia, että timantit ovat mukanamme, kun karkaamme täältä."

KAHDEKSAS LUKU

JUHLAT alkoivat illansuussa. Driscoll oli ollut yhdessä suhteessa oikeassa – vaikka kyläläiset yrittivätkin parhaansa mukaan tukahduttaa uteliaisuutensa luutnantti Bensonia kohtaan, he lopulta antoivat periksi luonnollisille tunteilleen ja pysyivät koko ajan hänen vierellään, koskettelivat hänen vaatteitaan, hivelivät hänen poskiaan, kumartuivat suutelemaan hänen sandaalien peittämiä jalkojaan. Coffeyn ehdotuksesta Benson alistui heidän huomionosoituksillaan. Huolestuttavaa oli kuitenkin, että ympäröivältä aavikolta tuli ratsain arabeja todistamaan mahdin uudelleensyntymisen ihmeellistä tapahtumaa niin, että iltaan mennessä kylän väkiluku oli kasvanut lähes kaksinkertaiseksi.

Toisaalta Coffey ja Victoria saivat kuljeskella kaduilla aivan vapaasti, ja juhlia hyväksi käyttäen Coffey satuloi kamelit, täytti vesileilit ja sitoi timanttipussin oman kamelinsa selkään.

Victoria seisoi hänen vieressään pimeällä pihalla. Kun englantilaisten tulon aiheuttama ensi järkytys nyt oli ohi, hän oli saanut tilaisuuden ajatella asioita. Hän palaisi kotiin. Hän olisi pian vapaa.

Kumma kyllä, ajatus teki hänet levottomaksi. Hän oli haaveillut siitä niin kauan, että kun hetki nyt oli koittanut, hän näki silmissään maailman, jonka mittasuhteet olivat äärettömästi suuremmat kuin sen, jossa hän eli.

Vaaleaihoinen ja komea Coffey kuului siihen toiseen maailmaan. Hänen piirteistään erottuivat sivistyksen tunnusmerkit: vaikeasti määriteltävä viehättävyys, huumorintaju ja vieläpä, niin Victoria ajatteli, ripaus julkeutta. Hänen vankeutensa kolmenatoista vuotena Coffey oli ensimmäinen mies, joka edes hiukan herätti hänessä fyysisen läheisyyden kaipuuta.

Se tuntemus sai aikaan outoja aavistuksia hänessä.

"Kyllä sen nyt täytyisi pysyä", Coffey sanoi kiristäen viimeisen solmun hihnaan, jolla timanttipussi oli sidottu satulannuppiin.

"Mihin timantit joutuvat, kun pääsemme perille?"

Coffey epäröi. "Kai niistä tulee kruunun omaisuutta. Eikö laki ole sellainen?"

Lakiko? Victoria ei voinut hyväksyä mitään lakia, sivistysmaan tai muun, joka riistäisi timantit häneltä. Ne kuuluivat hänelle ja hänen isälleen. He olivat ansainneet ne, kärsineet niiden tähden.

Hän katsoi kauan Coffeyyn, pani merkille pölyiset posket, suupielten ohuet juonteet, sänkisen leuan, jonka edestä mies oli vetänyt kasvohunnun syrjään.

”Et ole sanonut minulle etunimeäsi”, tyttö sanoi hiljaa.

Coffey katsoi häneen yllättyneenä. ”Se on Stephen.”

Tyttö toisti sen. ”Kaunis nimi”, hän sanoi.

Coffeyn huulille kohosi vino hymy. ”Entä sinun nimesi?”

”Victoria.”

”Vielä kauniimpi.”

”Kukaan ei ole sanonut minua Victoriaksi vuosikausiin. Paitsi isä. Eivät orjat nimeä tarvitse.”

”Et ole orja enää kauan. Kun pääsemme Malawan rauniolinnoitukseen, siellä on kaksi eskadroonaa ratsuväkeä odottamassa. Ne saattavat meidät Niilille. Sieltä jatkatte Kairoon ja sitten kotiin Englantiin.”

Victoria hengähti syvään ja veti keuhkonsa täyteen kuivaa yöilmaa. Hän näki tähtiryhmän, joka muodosti täydellisen neliön pihaaidan harjan yläpuolelle.

”Ne timantit eivät kuulu kruunulle, luutnantti Coffey. Jos luovutat ne, emme näe niitä enää koskaan.”

Coffeyn kasvot kiristyivät. Hän katsoi tyttöä pitkään ja äänettä. Pakokauhu valtasi tytön ja tämä kiirehti jatkamaan: ”Tuossa satulapussissa on niin paljon timantteja, että meistä kaikista tulisi rikkaita loppuiäksemme. Sinun ei tarvitse muuta kuin jättää mainitsematta niistä raportissasi. Ei sinua vaadita pettämään upseerinvalaasi. Olet tehnyt, mitä sinun pitikin, riistänyt ne vihollisen käsistä. Mutta sen sijaan, että luovuttaisit ne . . .” Victoria vaikeni. Hänen sydämensä hakkasi hurjasti.

Coffey katseli häntä tovin kasvot tiukkoina. ”Kuka on pannut tuon ajatuksen päähäsi?” hän kysyi. ”Isäsikö?”

”Ei kukaan. Olen viettänyt kolmetoista vuotta elämästäni tässä hornankolossa. Kun muut ikäiseni tytöt kävivät tanssiaisissa ja ostelivat kauniita vaatteita, minä elin kuin eläin. Etkö käsitä, että nuo timantit ovat korvaus kaikesta, mitä olen kokenut?”

Hän vaikeni ja katsoi uhmaavasti Coffeyyn. Hän oli valmis taistelemaan sen puolesta, mikä kuului hänelle. Nyt oli kysymys hänen koko tulevaisuudestaan.

Äkkiä Coffey naurahti. ”Olet ajatellut asian loppuun asti”, hän sanoi kuiskaten.

”Minulla on ollut paljon aikaa ajatella”, Victoria sanoi.

”No niin, jos se jotakin merkitsee, niin minunkin päähäni pälkähti ajatus pitää timantit.”

”Tarkoitatko . . .?”

”Tarkoitan, että jaamme ne kuuteen yhtä suureen osaan.”

Coffey nauroi. Hänen silmänsä säihkyivät tähtien valossa. Hän oli Victorian puolella. Se oli kuin ihme. ”Ihanaa”, tyttö huudahti.

”Onko sovittu?”

”Sovittu”, Victoria sanoi ja puristi vakavana ojennettua kättä.

Coffeynkin kasvot vakavoituivat. ”Ensin meidän on kuitenkin päästävä täältä. Se ei käy helposti, kun kyläläiset ovat kaiken aikaa luutnantti Bensonin ympärillä.”

”Mitä aiot tehdä?”

”Meidän on saatava väen huomio kääntymään muualle. Kun juhla on parhaimmillaan, aion sytyttää jonkin taloista tuleen. Tulee paljon savua, kova sekamelska. Kun hälinä alkaa, sinun on siepattava mukaan isäsi ja molemmat luutnantit ja tuotava heidät tänne mahdollisimman pian. Luuletko pystyväsi siihen?”

Tyttö nyökkäsi.

”Muista, että dervissit oivaltavat pian tulipalon pelkäksi hämäykseksi. Aikaa ei siis ole hukattavaksi. Mene nyt markkinapaikalle ja odota tulipalon alkua. Meillä on aikaa puhua rikkauksista, kun olemme päässeet täältä.”

Markkinatori oli niin tupaten täynnä väkeä, että Victorialta kului aikaa ennen kuin hän löysi luutnantti Bensonin. Tämä istui emiirin vieressä häkeltyneen näköisenä. Naiset poimivat makupaloja hänen eteensä asetetuista vadeista ja pistelivät niitä hänen suuhunsa. Hänen vierellään istui luutnantti Driscoll tulkkina. Driscollin vieressä Victoria näki isänsä. Tämäkin näytti typertyneeltä uudessa asemassaan; isä ei osannut sopeutua äkilliseen muutokseen orjasta yhteiskunnan arvostetuksi jäseneksi.

Victoria asettui kohtaan, jossa oli suoraan Driscollin näkyvillä. Torin keskellä naiset tanssivat, taputtivat käsiään ja keinuttivat vartaloaan rummun tahdissa, katseet tuijottavat kuin transsissa ja keittotulien loisteeseen kohdistettuina. Tanssijat hajaantuivat yleisön sekaan, ja kylän miehet tulivat vuorostaan aukiolle sauvoja heristellen ja jalkojaan hiekkaan tömistellen. Tanssijoiden kehä vuoroin laajeni, vuoroin supistui, ja miehet takoivat vimmatusti sauvoillaan pehmeää murenevaa maata.

Äkkiä Victoria suoristautui säpsähtäen. Koko aukio oli äkkiä vaiennut hiljaiseksi. Ihmiset olivat jäykistyneet liikkumattomaksi kuvaelmaksi. Hän tunsi savun hajun, palavan puun tutun tuoksun. Hajuun liittyi muutakin – ehkä se oli tervaa tai öljyä. Coffey oli sytyttänyt tulipalonsa. Victorian sydän alkoi takoa kiivaammin. Hän käänsi päätään ja näki sen, minkä muutkin: kattojen yläpuolelle kohoavat liekit, paisuvan ja sakenevan savupilven.

Coffey oli mennyt kylän uuteen osaan, jonka rakennukset olivat puusta. Puu oli paahtunut rutikuivaksi päivän helteessä. Muutamassa sekunnissa liekit kiisivät terassilta toiselle, ja taivaanranta oli muuttumassa yhtenäiseksi punaiseksi muuriksi.

Hätääntyneesti huudellen ihmiset ryntäsivät palopaikkaa kohti tempaisten silkalla paljoudellaan Victoriankin mukaansa.

Victoria näki Driscollin tarttuvan hänen isäänsä kädestä ja lähtevän tunkeutumaan häntä kohti. "Mitä on tapahtunut?" Driscoll huusi.

"Coffey sen teki", Victoria huusi vastaukseksi. "Hän on sytyttänyt tulipalon kääntääkseen ihmisten huomion siihen."

"Missä hän on nyt?"

"Työpajan luona odottamassa kameleiden kanssa. Hän käski tulla sinne niin pian kuin suinkin."

"Selvä. Pitäkää huoli isästänne. Minä haen Bensonin."

Victoria piteli isäänsä käsipuolesta. Hän tunsi isän vapisevan, kun paniikin valtaama väentungos kiskoi heitä mukaansa. Victoria sai ohjatuksi hänet sivummalle kamppailemalla kyynärpäitä käytellen ihmisvirtaa vastaan. Ihmiset sadattelivat, kompuroivat, kaatuilivat. Victoria astui pysähtymättä heidän ylitseen. Hän tiesi, että he olisivat mennyttä, jos hän epäröisi.

Lyhyt ponnistelu väkeä aaltoilevien katujen läpi oli kuin painajaista. Liekit loimottivat joka puolella tehden illan kirkkaaksi kuin päivä. Victoria löysi kujan, jonka varrella työpaja oli. Siellä ei ollut ketään, luojan kiitos. Ihmispaljous tungeksi kohti liekkejä. Hän pujahti kaariportin alitse ja näki Coffeyn, joka piteli kameleita suitsista.

"Missä Driscoll ja Benson ovat?" Coffey kysyi.

"He ovat tulossa."

"Tulisivat nyt pian."

Jokin kolahti Victorian takana, ja hän kääntyi pelästyneenä katsomaan, kuinka joku tuli juosten portista häntä kohti. Vaalea viitta hulmusi pimeässä, ja savun seasta erottuivat kasvot. Se oli Shilluk, nuori mies, joka oli yrittänyt ostaa hänet emiiriltä. Shilluk pysähtyi ja katseli hetken sisäpihan näkymää. Hänen tummat silmänsä näkivät Coffeyn, kuormatut kamelit, Victorian isän, joka jo oli kapuamassa lähimmän juhdan selkään. Hän vilkaisi nopeasti Victoriaan ja lähti juoksemaan takaisin sinne, mistä oli tullutkin.

"Pysäyttäkää hänet", Coffey huusi.

Benson ja Driscoll kuulivat hänen huutonsa tullessaan kulman takaa. Driscoll epäröi, mutta Benson harppasi hurjan loikan ja ta-

voitteli Shillukin viittaa. Liian myöhään. Shilluk väisti helposti ja syöksyi pimeyteen.

Coffey kirosi. "Kuka se oli?"

"Hänen nimensä on Shilluk", Victoria sanoi. "Hän on vaaniskellut minua viikkokausia."

"Luuletko hänen arvanneen, mitä täällä tapahtui?"

"Aivan varmasti."

"Sitten äkkiä satulaan herran tähden ennen kuin hän hälyttää kaikki. Benson, pitäkää huoli Routledgestä. Minä otan Victorian."

Kaksittain ratsastaminen kamelilla ei ollut mukavaa, sen selkärangan rakenne ei ollut muovaantunut ratsastajan mukavuutta ajatellen. Victoria kyyristeli kyttyrän takana pidellen Coffeysta kaksin käsin heidän kumartuessaan kaariportissa ja tullessaan ulos kadulle. Kamelin kulku oli keinuvaa, epätasaista.

Kauhu puristi Victorian rintaa, kun hän näki suoraan edessä joukon sotureita miekat kädessä. Shilluk, ajatteli hän. Shilluk oli hälyttänyt heidät.

Coffey ei epäröinyt kuin hetken. Hän kannusti kamelinsa suoraan väkijoukkoon. Victoria nielaisi tyhjää nähdessään hänen vetäisevän jotakin väljän viittansa alta: se oli järeä revolveri.

Joku mies tavoitteli heidän satulaansa tarttuen siihen toisella kädellä ja sivaltaen miekkaa toisella. Vain hiukan käsivarttaan liikauttaen Coffey ampui miehen päälaen hajalle. Victoria näki miehen suistuvan pää edellä hiekkaan.

Keihäs suhahti hänen päänsä vieritse. Coffey ampui hurjasti ja hoputti kameliaan, jonka edestä ihmiset väistyivät. Victoria tunsi käden tarraavan nilkkaansa ja potkaisi epätoivoisesti oikealla jalallaan, mutta mies ponnahti samassa ylös tavoitellen kaksin käsin Victorian kaulaa. Hän kirkaisi, ja Coffey heilautti revolveriaan rajusti. Kuului ilkeä rusahdus, ja soturi vaipui tukahtuneesti älähtäen maahan.

Coffey sivalteli tyhjällä revolverilla päin ihmisjoukon kurkottavia kasvoja. Victoria voi pahoin yrittäessään pitää tasapainonsa huojuvassa, kallistelevassa satulassa. Hän tunsi kauhun vihlaisun ja tajusi putoavansa, kun maan kamara syöksyi häntä kohti. Hän päätyi hajasäärin hiekkaan. Aivan hänen jaloissaan vääntelehti kameli rajussa kuolinkamppailussa. Keihäs sojotti sen rinnasta.

Kauhu valtasi hänet. He olivat maassa ja täysin piiritettyinä. Arabit olivat kuitenkin ymmällään ja törmäilivät ympäriinsä kuin kiihtyneet lapset.

Hän näki Coffeyn kykkivän hiekassa ja lataavan tyynesti revolve-

riaan ripein mutta kiireettömin liikkein. Muuan dervissi loikkasi häntä kohti mielettömästi kiljaisten. Coffey löi rullan sisään, viritti iskurin ja ampui miestä rintaan.

Driscoll tuli heitä kohti ajaen kameliaan myllertävän joukon läpi.

"Tule", Coffey huusi, tarttui Victoriaa kädestä ja veti mukaansa. Driscollin kameli pysähtyi, ja Victoria lennähti sen selkään odottamatta, että eläin polvistuisi.

Coffey tarrasi kamelia hännästä ja ampui vapaalla kädellään väkijoukkoon. Victoria kuuli isänsä äänen yli metelin. "Timantit! Älkää jättäkö timantteja!"

Muistutus tuli liian myöhään. Coffeyn roikkuessa kamelin hännästä Driscoll iski kantapäänsä kaikin voimin elukan kupeisiin, ja he syöksyivät hurjaa vauhtia aavikon pimeyteen.

YHDEKSÄS LUKU

MACANGUS kuuli pimeässä heidän tulonsa. Hän sieppasi kiväärinsä ja juoksi rinnettä alas sinne, missä kamelipolku teki mutkan tähtitaivaan alla. Hän näki varjojen ilmestyvän esiin, saavan selkeät ääriviivat, kamelien kummallisesti vääristyneet hahmot, kun ne laukkasivat kaksinkertaisia taakkoja kantaen esiin pimeästä yöstä. Hän tunnisti Driscollin, joka potki kameliaan kyyristymään. Driscollin takana istui nainen, joka oli tarrautunut epätoivoisesti miehen vyötäisiin. Naisen huntu oli lentänyt pois, ja hänen hiuksensa hulmusivat valtoimina olkapäillä.

Luutnantti Coffey nousi ratsailta kasvot tulipunaisina ja henkeä haukkoen.

"Mitä tapahtui?" MacAngus kysyi.

Coffeyn rintakehä aaltoili rajusti, ja hiki norui hänen kasvoillaan. "Pääsivät katkaisemaan tiemme."

"Loukkaantuiko kukaan?"

"Tuskinpa. Mutta yhden kamelin menetimme."

"Entä vanhus?"

"Benson tuo hänet."

MacAngus näki toisen kamelin hahmon häämöttävän pimeässä. Hän tunnisti sen satulasta luutnantti Bensonin hoikan hahmon ja tämän takana hintelän olennon likaisessa viitassa. MacAngus katseli, kun Benson ja vanha mies laskeutuivat maahan.

"Kuinka neiti Routledgen laita on?" Benson kysyi Coffeylta.

"Aivan hyvin."

"Entä timantit?" vanha mies tivasi.

"Ne jäivät sinne."

MacAngusin silmät kapenivat. "Mitkä timantit?" hän kysyi.

Coffey katsoi kersanttiin. Hänen kasvojensa puna vaaleni vähitellen ja hengitys tasaantui. Hän selosti muutamalla lyhyellä lauseella Routledgen tekemän löydön yksityiskohdat.

"Emme me voi niitä noin vain jättää", Routledge intti.

"Ei ole tarkoituskaan", Coffey sanoi.

"Ette kai ehdota, että palaamme Hamiraan?" Luutnantti Bensonin kasvot olivat kalmankalpeat.

"Muutakaan mahdollisuutta ei ole."

"Olette hullu. Eiväthän ne kivet edes kuulu meille."

"Kenelle ne sitten kuuluvat, Benson?"

"Kruunulle tietenkin."

"Miksi? Senkö takia muka, että ne otettiin taistelussa? Sehän ei tarkkaan ottaen edes pidä paikkaansa. Jos ne ylipäänsä kuuluvat jollekulle, niin Routledgelle sitten, ja minä luulen, että hän jakaa ne mielellään meidän muiden kanssa, jos vain saamme hankituksi ne takaisin."

Routledge nyökkäsi.

"Tehtävämme oli näiden ihmisten pelastaminen", Benson sanoi jäätävällä äänellä. "Sitä varten me tulimme tänne. Unohdetaan timantit ja yritetään pysyä hengissä."

"Ettekö näe, että tilanne on muuttunut?" Coffey perusteli. "Jos timantit joutuvat khalifan käsiin, ne saattavat kokonaan muuttaa sodan kulun. Kun dervissit näkevät ne minun satulannuppiini sidottuina ja tajuavat, millaiseen vaaraan antauduimme viedäksemme ne englantilaisten puolelle, he arvaavat ilman muuta asian laidan. Totta kai Routledgein pelastaminen on tärkeää. Mutta Kitchenerille ja koko Englannin armeijalle on vielä tärkeämpää, että timantit saadaan Hamirasta."

"Miksette sano niin kuin asia on?" Benson sähähti raivoissaan. "Ette te niitä timantteja Kitchenerille tavoittele."

"En tavoittelekaan", Coffey myönsi rehellisesti. "Tavoittelen niitä meille kaikille. Se ei kuitenkaan muuta miksikään sitä tosiasiaa, että meidän täytyy saada ne pois dervissien käsistä. En tosiaankaan välitä vaarantaa henkeäni luovuttaakseni ne kruunulle. Kun saamme ne takaisin, pidämme ne myös. Raportistamme jää vain yksi pikkuseikka puuttumaan, siinä kaikki. Mitä mieltä muut ovat? Driscoll?"

Driscoll päästi hiljaisen vihellyksen. "Enpä tiedä, veliseni. Suo-

raan sanoen, se mitä ehdotat, on lain vastaista."

"Kannatatko minua? Kyllä vai ei?"

Driscoll nyökkäsi, ja vino hymy kohosi hänen huulilleen. "Minkä arvoisiksi sanoisitte ne timantit?"

"Miljoonien arvoisiksi", Routledge vakuutti. "Ne on tietenkin leikattava. Markkinoille ne päätyvät paljon pienempinä, mutta ne ovat laadultaan verrattomia."

"Kersantti?"

"Kannatan teitä, herra luutnantti", MacAngus sanoi hiljaa.

"Entä te, Benson. Päättäkää nyt. Oletteko meidän puolellamme vai meitä vastaan?"

Benson oli onnettoman näköinen ja vilkuili vuoroon heitä kutakin. Kaikki katsoivat häneen päättäväisinä. "Olkoon sitten", Benson kuiskasi vihdoin. "Jos kerran olette niin päättäneet."

"Hyvä", Coffey sanoi ja pyyhkäisi hihalla kasvojaan. "Silti meillä on edelleen sama perusongelma. Timantit ovat dervisseillä." Hän katsoi pimeään, siihen suuntaan, josta he olivat tulleet. "Dervissit odottavat meidän suuntaavan kulkumme itään, Niilille. Pimeässä he eivät kuitenkaan pysty seuraamaan jälkiämme, joten ehdotan, että kaarramme ja lähestymme kylää toiselta puolelta."

"Emme me taida voida noin vain karauttaa sinne uudestaan, hyvä mies. Emme ainakaan avoimesti. Kun ne näkevät vilahduksenkin viitanhelmoistamme, meidät hakataan silpuksi", Driscoll sanoi.

"Jos meillä on hiukankin onnea, niin kylän kaduilla on vain naisia ja lapsia. Enimmät miehet ovat meitä etsimässä."

"Emme me silti voi jäädä sinne koko yöksi etsimään niitä timantteja talo talolta."

"Olet oikeassa." Coffey katsoi Routledgeen. "Mitä te arvelette? Minne dervissit tallettaisivat arvoesineet, jos saisivat sellaisia haltuunsa?"

"Vain yhteen paikkaan", Victoria sanoi. "Vankilarakennukseen. Se on Hamirassa ainoa rakennus, jonka voi lukita."

"Entä vangit?"

"Vankila on nyt tyhjillään."

"Se se sitten on", Coffey mutisi. "On pakko olla. Minä lähden yksin." Hänen katseensa pysähtyi Victorian kasvoihin. "Onko mitään paikkaa, minne te muut voitte piiloutua?"

"Värjäämö kylän toisessa laidassa. Se on yli sadan metrin päässä laitimmaisista taloista."

"Kuulostaa hyvältä. Kierrämme sitä kautta."

"Hetkinen vain, luutnantti", Victoria sanoi hiljaa. "Miten aiot

löytää vankilan? Et ole ennen tätä iltaa edes käynyt Hamirassa. Ota joku mukaasi. Joku, joka tuntee kylän. Minut."

"Sitä en voi tehdä. Liian vaarallista."

"Olen elänyt vaarojen keskellä koko ikäni. Nyt ainakin antautuisin vaaraan hyvän asian puolesta."

Coffey vaistosi Victorian päättäväisyyden. Hän ei pitänyt ajatuksesta, mutta perustelut olivat kiistämättömät. "Olkoon sitten", hän sanoi. "Lähdemme yhdessä."

"Hsst", Driscoll kuiskasi käheästi.

Coffey pidätteli henkeään, ja kaikki terästivät kuulonsa aavikon hiljaisuudessa. Vaimeasti, kuin kaukaisena ukkosen kumuna, heidän korvansa erottivat kamelinkavioiden töminän pehmeässä maaperässä.

"Ne ovat tulossa", Benson supatti.

"Eivätpä ne veijarit vitkastelleet joukkonsa kokoamisessa", Driscoll murahti.

"Me olemme viivytelleet jo tarpeeksi", Coffey kivahti. "Siirtäkää vesileilit toisten kamelien selkään. Sitten äkkiä matkaan täältä."

Soturit ratsastivat aavikolla katkonaisena rivinä. Heidän silmissään leimusi sellaisten miesten päättäväinen hurjuus, joiden pyhimpiä uskomuksia on loukattu. Heillä oli aseina miekkoja, keihäitä ja vanhanaikaisia piilukkokivääreitä, ja ratsastaessaan he tähysivät koko ajan ympärilleen jälkiä etsien.

Etunenässä ratsasti emiiri, jonka pyylevä vatsa hyllyi kamelin keinuvan käynnin tahdissa. Etumaisilla sotureilla oli käsissä liekehtivät soihdut, joita he kantoivat niin alhaalla kuin suinkin uskalsivat, jotta lepattava valo lankeaisi aivan aavikon kamaraan. Tulipalo oli yllättänyt heidät, mutta vielä suurempi pettymys oli ollut, että heidän mahdina vastaanottamansa mies olikin ollut pahimman lajin petkuttaja. Heidän pyhä velvollisuutensa oli kostaa.

Joukon vauhti hiljeni, kun johtajat pysähtyivät tutkimaan maata ja etsimään tuoreita jälkiä. Hetken aikaa oltiin kahden vaiheilla, sitten muuan mies huudahti käheästi ja sanoi löytäneensä jäljet, jotka johtivat itään – Niilille päin. Dervissit kannustivat ratsujaan ja nelistivät pimeään.

Muiden ratsastajien jatkaessa matkaa yksi jäi liikkumattomana paikalleen ja katseli miettiväisenä aavikon hiekkaa. Miehen nimi oli Abu Ababdeh. Hän oli ylhäistä sukua ja vielä varsin nuori, vain kahdenkymmenenkolmen ikäinen. Silti hän oli jo saavuttanut mainetta järkevyydellään ja arvostelukyvyllään. Jokin sai Abu Ababde-

hin nyt empimään. Hän istui liikkumatta kuin patsas kamelinsa satulassa, ja hänen silmänsä kapenivat viiruiksi.

Emiiri joukkoineen kiidätti täyttä vauhtia itään päin takaa-ajon hurmassa, mutta mitkään jäljet eivät viitanneet siihen, että itäinen suunta oli oikea. Järkevä mies kääntyisi pikemminkin takaisin ja suuntaisi pohjoiseen. Olettaen tietenkin, että hänen ensisijainen tavoitteensa oli päästä pakoon. Toisaalta, Abu Ababdeh järkeili, emiirin joukkojen houkutteleminen toisaalle saattaisi olla ovelan päällikön ensimmäinen siirto suunnitelmassa hyökätä itse kylään.

Abu Ababdehin pohdiskellessa itsekseen asiaa parinkymmenen miehen osasto erkani dervissien pääjoukosta ja palasi hänen luokseen. He olivat hänen kannattajiaan.

Abu Ababdeh katseli, kun miehet järjestäytyivät hänen ympärilleen ja teki ratkaisunsa. Hän pyöräytti kamelinsa ympäri ja huusi käskyn. Soturit seurasivat hänen perässään takaisin Hamiran kylää kohti.

COFFEY näki rakennuksen kohoavan edessään. Se oli isompi kuin hän oli luullut, ja sen seinät olivat rapistuneet ja halkeilleet. Värjäämössä oli tasakatto, ja räystäiden alta pistivät esiin kattovasojen päät. Rakennuksen toisella puolella levittäytyi tähtien himmeässä loisteessa kylpevä maa avoimena kylän laitaman ensimmäisiin hajanaisiin hökkeleihin saakka.

Coffey pidätteli kameliaan ja tarkasteli ääneti näkymää.

"Oletko varma, ettei siellä ole ketään?" hän kysyi kuiskaten Victorialta, joka istui satulassa hänen takanaan. "Vahtia tai talonmiestä?"

"Ei ketään."

"Silti menemme varovaisesti", Coffey sanoi, potkaisi kamelin polvistumaan ja laskeutui maahan. Hän veti Martini-kiväärinsä kotelosta ja varmisti, että se oli ladattu. Hän viritti iskurin, joka naksahti kuuluvasti. "Te muut odotatte tässä. Jos jotakin tapahtuu, heittäytykää maahan ja antakaa tulitukea. Heilutan kättä, jos rakennus vaikuttaa turvalliselta."

Hän ylitti avoimen maaston syöksähdellen kivenjärkäleeltä toiselle ja suojautui aina, kun se oli mahdollista. Hän pääsi noin kolmenkymmenen metrin päähän rakennuksen seinästä ja pysähtyi siihen matalaksi painautuneena, odottaen näkevänsä liikettä värjäämön ikkunoissa.

Rakennus pysyi äänettömänä ja torjuvana kuin hautakammio. Hammasta purren Coffey nousi, syöksyi loput kolmisenkymmentä

metriä ja pysähtyi saviseinään. Hän katsoi taakseen, missä muut odottivat satuloissa, miehillä karbiinit ampumavalmiina.

Syvään henkeä vetäisten Coffey kääntyi ja potkaisi puuovea. Se lennähti helposti auki. Hän näki edessään tilavan huoneen, noin kolmekymmentä metriä pitkän, jonka permannossa oli isoja kuoppia. Pikaisesti vilkaisten se näytti aivan sakkilaudalta, mutta kussakin ruudussa oli eriväristä nestettä: mustaa, vihreää, violettia, helakanpunaista, sinistä, keltaista. Kuoppien yläpuolella riippui vartaissa valmiiksi värjättyjä isoja kankaita kuivumassa.

Coffeyn jännitys hellitti hiukan, ja hän jatkoi kauemmaksi värjäämön sisätiloihin. Värikuopista kohoava lemu tunkeutui pilaantunutta voita muistuttavana hänen sieraimiinsa. Hän heilutti kättä merkiksi muille ja katseli, kun nämä ohjasivat kamelinsa kapeasta oviaukosta sisään.

"Entä nyt?" Driscoll kysyi ja sitoi kamelinsa kuivausvartaan kannatinpaaluun.

"Victoria ja minä menemme kylään", Coffey sanoi. "Te muut odotatte täällä. Palaamme niin pian kuin suinkin. Ellei meitä kuulu aamunkoittoon mennessä, lähtekää joelle niin nopeasti kuin pääsette."

Victoria meni isänsä luo ja rutisti häntä lujasti. Vanha mies kietoi kätensä tyttärensä vyötäisille ja painoi hänet itseään vasten. Hänen silmissään kimalsivat kyynelet, kun hän suuteli hellästi tyttärtään otsalle.

Coffey katsahti Victoriaan. "Oletko valmis?"

Victoria nyökkäsi ääneti, ja he lähtivät kahdestaan kohti kylää. Varjot sulkivat heidät syliinsä, ja Coffey tunsi pelon kytevän syvällä rinnassaan. Hän laski kaiken sen vähäisen toivon varaan, että koko kylän väki olisi palopaikalla, että kadut olisivat tyhjät ja autiot. Jos hän olisi väärässä, heillä kummallakaan ei olisi toivoa selviytymisestä.

Ensimmäiset viisikymmentä metriä he kulkivat rivakasti, yrittämättä piiloutua. Kaukaa katsoen kylä näytti muurahaiskeolta. Liekit nuolivat edelleen kattoja, ja pistävä savun haju kantautui heidän sieraimiinsa aution maaston takaa.

Laitimmaiset rakennukset kohosivat pimeydestä, ja he hidastivat vaistomaisesti askeleitaan. Missään ei näkynyt liikettä. Kuhiseva vilske oli poissa kaduilta. Vain liekkien kajo ja kaukainen äänten sorina kertoivat, että kylässä oli ihmisiä.

Coffey kulki edellä, Victoria seurasi, ja vähitellen asutus kasvoi heidän ympärillään, kadut polveilivat ja mutkittelivat näköjään

päämäärättömästi. Victoria siirtyi edelle ja kulki epäröimättä, määrätietoisesti.

Coffeysta tuntui oudolta kulkea naisen kanssa. Hän tunsi voimakkaasti Victorian läheisyyden ja tajusi, kuinka kauan siitä oli, kun hän viimeksi oli ollut niin lähellä naista. Hän tunsi itsensä kömpelöksi tytön seurassa.

”Onko vielä pitkälti?” hän kysyi hermot katkeamispisteeseen pingottuneina.

”Olemme melkein perillä. Toin sinut varmuuden vuoksi kiertotietä. Toinen reitti sivuaa tulipalopaikkaa läheltä.”

Äkkiä katu päättyi tyhjälle aukiolle, josta lähti kujia joka suuntaan. Aukion keskellä kohosi korkea rakennus, jonka seinät olivat paksut ja ikkunattomat. Sitä ympäröi jykevä paaluaitaus. Aitaus oli neljä viisi metriä korkea, ja paalujen päät sen harjalla oli veistetty teräviksi. Coffey pani huojentuneena merkille, että portti oli auki. Portin toisella puolella oli itse rakennukseen johtava raudoitettu ovi, jonka sulki jykevä salpa. Salvassa riippui vanhanaikainen munalukko.

”Tuoko se on?” Coffey kysyi kuiskaten. ”Entä vartijat?”

”Vartijoita ei ole. Ei ole vahdittavaakaan.”

”Paitsi timantit.”

Victoria hymyili. ”Jos ne ovat tuolla sisällä, niin tarvittaisiin kokonainen armeija murtamaan tuo raudoitettu ovi. Dervissit tietävät sen.”

”Tule”, Coffey kuiskasi ja tarttui tyttöä ranteesta.

He hiipivät aukion poikki ja pujahtivat sisään jykevästä portista. Ovella Coffey katseli synkästi salpaa ja riippulukkoa. Paikka näytti lujalta kuin Englannin valtionpankki. Victoria oli oikeassa. Siitä ovesta päästäkseen he tarvitsisivat eskadroonan ratsuväkeä ja muurinmurtajat.

Hän tutki lukkoa sormeillen sen rosoista pintaa. Se oli vanhuuttaan ruosteinen, varmaankin sata vuotta käytössä ollut. Hän tähysi aukion yli. Uskaltaisiko hän ampua? Siinä hiljaisuudessa laukaus olisi outo ääni, josta ei voisi erehtyä, jota ei voinut olla kuulematta. Mutta muutakaan keinoa ei ollut.

Hän pisti kätensä viittansa alle ja veti esiin Browningin. ”Väisty kauemmaksi”, hän käski.

Victoria peräytyi sanaa sanomatta ja painautui muuria vasten. Coffey astahti kaksi askelta taaksepäin ja ojensi Browningia pitelevän kätensä suoraksi. Hän tähtäsi avaimenreikään ja puristi liipaisinta. Hänen käsivartensa tärähti, ja revolveri pamahti. Pamaus oli

kuin tykinlaukaus äänettömyydessä. Sen kaiku kajahteli tyhjillä kaduilla. Lukko pompahti ja kolahti rajusti raudoitettuun oveen. Coffey näki luodin tekemän reiän, mutta lukko piti edelleen.

Coffey nielaisi ja katsoi Victoriaan. Hän huomasi, että tytön kädet olivat lujasti nyrkissä. Hän empi hetken ja ampui sitten uudestaan. Tällä kertaa kuului metallinen kalahdus. Lukko hajosi kappaleiksi ja putosi maahan.

”Nyt sisään”, Coffey sanoi hyvillään. Hän sujautti revolverin viittansa alle ja avasi raskaan oven.

Markkinatorin poikki ratsastaessaan Abu Ababdeh kuuli ensimmäisen laukauksen. Hän seisautti ratsunsa ja kohotti kätensä pysähtymismerkiksi seuralaisilleen. Hän pysyi liikkumatta ja yritti selvittää, mistä suunnasta laukaus oli kuulunut. Sitten hänen kamelinsa pärskähti hermostuneesti, kun kuului toinen laukaus.

Laukauksen kaiku kajahteli tyhjillä kaduilla kimmahdellen seinästä toiseen. Abu Ababdeh teki päätöksen nopeasti. Hän huusi käskyn käheällä äänellä ja karautti rivakasti kylän vankilan suuntaan.

Coffey ja Victoria pujahtivat sisälle vankilaan, joka oli kolkon autio kuin tyhjä hauta. Katto oli korkea, lattiaa peittivät oljet. Rottia vilisteli törkyisellä permannolla. Kalman haju tuntui Coffeyn sieraimissa. Yhdellä seinustalla oli pieniä uunimaisia osastoja, jotka oli erotettu muusta tilasta. Varmaankin erikoissellejä tärkeille vangeille, Coffey arveli.

Hän tutki kopperot yksitellen. Kaikki olivat tyhjiä. Hän kierteli pääselliä. Seinistä riippui painavia kahleita rautaisista renkaista. Niihin vangit kytkettiin. Timanteista ei näkynyt jälkeäkään. Oli vain olkia ja rottien papanoita.

Coffey huomasi ullakolle johtavat portaat. ”Mitä tuolla on?” hän kysyi Victorialta.

”Yliset”, tyttö vastasi. ”Kun vankila täyttyi, huono-onnisimmat työnnettiin yläkertaan. Se on niin lähellä kattoa, että päivällä se paahtuu kuumaksi kuin uuni. Kukaan ei kestänyt siellä paria päivää enempää.”

”Käydään katsomassa”, Coffey sanoi ja alkoi nousta tikkaita.

Yläkerta oli vähän siistimpi kuin varsinainen vankihuone, mutta aivan yhtä tyhjä. Katto oli sillä kohdin vain vajaan metrin korkeudessa, ja Coffeyn oli kuljettava kyyryssä voidakseen tutkia perimmäisetkin sopukat. Seinän vieressä oli muutama pakka tummaa

kangasta pinossa. Pakat olivat pölyn ja hiekan peitossa. Coffey veti ne irti seinästä ja tutki taustan. Tyhjä.

”Onko siellä mitään?” Victoria kysyi tikkaiden päästä.

Coffey pudisti päätään. ”Tuhlaamme aikaa. Tässä rakennuksessa ei ole käynyt kukaan vuosiin.”

Pettymyksen tunne ailahti hänen rinnassaan, suuttumus, joka kohdistui ennemminkin häneen itseensä kuin olosuhteisiin. He olivat antautuneet turhan takia suureen vaaraan. Se oli melkein enemmän kuin hän jaksoi kestää. Hän perääntyi tytön luo.

”Mieti”, hän sanoi. ”Minne muualle timantit on voitu panna?”

”Ei ole muuta paikkaa”, tyttö vakuutti. ”Tämä on ainoa varma paikka koko Hamirassa.”

Coffey tunsi, kuinka pakokauhu uhkasi ottaa hänet valtaansa. He olivat olleet hulluja tullessaan takaisin kylään sillä tavoin. Heidät voitaisiin keksiä millä hetkellä hyvänsä.

”Hsst”, Victoria kuiskasi. ”Joku tulee.”

Coffey tarttui tyttöä käsivarresta ja veti hänet tikkaita ylös ullakon natisevalle puulattialle. Hän hivuttautui eteenpäin ja kurkisti alas avoimeen oviaukkoon ja sen takana olevalle kadulle. Pöly tuprusi ilmassa, ja pölyn keskeltä erottui joukko ratsumiehiä. Piilukkokiväärien uhkaavat harmaat piiput piirtyivät tähtitaivasta vasten. Dervissejä.

Coffey tunsi, kuinka Victoria vapisi hänen vierellään. ”Mitä me nyt teemme?” tyttö kuiskasi.

Coffey katsahti taakseen sinne, missä kangaspakat olivat. ”Tule”, hän sanoi hiljaa ja kulki takaperin pidellen tyttöä kädestä. Hän siirsi kangaspakat sivuun. ”Tuonne sisään”, hän käski.

He työntyivät kangaspakkojen ja seinän väliseen ahtaaseen koloon tiukasti toisiinsa painautuneina. Coffey siirteli vapaalla kädellään kangaspakat takaisin paikoilleen. Kolossa mahtui hädin tuskin hengittämään, ja Coffey tunsi, kuinka Victorian sydän pampatti hänen rintaansa vasten.

Askelten raapaisuja alakerrasta. Epäselviä ääniä, joiden sanoja ei erottanut. Palavien soihtujen valo täytti luolamaisen huoneen.

Coffey löysi Victorian käden ja puristi sitä hellästi. Tyttö vapisi. Taas kuului ääniä. Sitten tiukka, käskevä ääni, joka kajautti komennon.

Coffey kuuli tikkaiden narinan, kun joku kiipesi hitaasti niitä pitkin. Hän pidätteli hengitystä ja terästi katseensa siihen kohtaan, missä tikkaat päättyivät. Miehen hahmo nousi näkyviin hämärästä, viittaniekka ja partainen. Miehellä oli palava soihtu kädessä. Het-

ken ajan arabi pysyi liikkumatta tikkaiden ylimmällä askelmalla seisten, soihtua korkealla pidellen. Hänen katseensa pysähtyi kangaspakkoihin. Soturi murahti, astui tikkailta ja lähti hitaasti tulemaan kyyryssä heitä kohti. Coffey päästi otteensa Victorian kädestä ja sujautti kätensä viittansa poimuihin. Hänen sormensa puristuivat Browningin perän ympärille.

Mies hiipi likemmäksi, tuli niin lähelle, että Coffey erotti hänen otsallaan kiiltävät hikipisarat. Hitaasti, niin hiljaa kuin taisi, Coffey veti iskurin taakse. Liike sai aikaan vaimean kilahduksen tiiviissä hiljaisuudessa. Coffey odotti ja piti valppaasti silmällä arabia. Mies ei näköjään ollut kuullut ääntä. Hän lähestyi edelleen yrmeän itsepäisesti kangaspakkoja.

Juuri silloin joku huusi alhaalta. Se oli sama käskevä ääni, jonka Coffey oli kuullut dervissien saapuessa. Mies epäröi, vilkaisi vielä kangaspakkoihin, mutta kääntyi sitten ja palasi samaa tietä kuin oli tullutkin. Hän laskeutui hitaasti tikkaita alakertaan.

Coffey hengähti syvään. Hän kuuli vaimean helpotuksen nyyhkäisyn Victorian huulilta. Hän pisti revolverin viittansa sisään, ojensi kätensä ja tarttui uudestaan Victorian käteen.

He olivat toistaiseksi turvassa, mutta kuinka kauan? Dervissit tutkivat aukion reunoilla olevat talot yhden kerrallaan. Heidän oli pysyteltävä olinpaikassaan aamunkoittoon saakka. Pakoon pääsyn mahdollisuudet olivat pelottavan vähäiset.

MacAngus seisoi värjäämön ovella ja katseli ulos pimeään. Hän näki, että osa kylän miehistä oli palannut. Coffey ja Victoria olivat loukussa, heidän pakotiensä oli suljettu. MacAngus kirosi puoliääneen. Hän kääntyi muihin päin, jotka loikoivat lattialla lepäämässä. Kamelit erottuivat pimeydestä möhkälemäisinä, kuin kivenlohkareina.

”Mitä siellä on tekeillä?” Driscoll kysyi.

”He ovat tulleet takaisin”, MacAngus sanoi.

”Dervissitkö?”

MacAngus nyökkäsi. ”Ei koko joukko, mutta tarpeeksi monta panemaan meidät tiukoille.”

Driscoll kömpi jaloilleen ja tuli kurkistamaan oven kapeasta raosta. Hän vihelsi hiljaa. ”Ne tutkivat kylän talo talolta”, hän kuiskasi.

”Kuinka te sen näette näin kaukaa?” Benson kivahti.

”Olen kuin kissa. Näen pimeässä”, Driscoll vastasi ja väläytti vinon hymynsä.

"Mitä me teemme?" Routledge kysyi. Hänen kätensä tärisivät hillittömästi.

MacAngus arvasi, että vanha mies ajatteli tytärtään. Routledgea ei voinut moittia, vaikka tämä olikin huolissaan.

"Tulevat tännepäin", Driscoll mutisi.

MacAngus meni Driscollin luo ovelle ja tähyili värjäämön suuntaan tulossa olevaa ratsumiesten ryhmää. Yksi ratsastajista kääntyi heitä kohti, muut pyörähtivät ympäri ja palasivat sokkeloisille kaduille. MacAngus seurasi katseellaan, kun mies ohjasi ratsunsa avoimen maakaistaleen poikki. Ikivanha piilukkokivääri lepäsi huolettomasti miehen reisillä.

"Siirtykää takaisin pimentoon, herra luutnantti", MacAngus kuiskutti.

Driscoll vetäytyi kauemmaksi ovelta.

MacAngus veti vyöltään pitkän käyräsapelin. Ulkona kavioiden töminä kuului yhä lähempää. Miehellä ei ilmeisestikään ole kiirettä, MacAngus tuumi, puristi lujemmin sapelin kahvaa ja painautui samalla tiukasti seinään kiinni.

Kavioiden ääni taukosi. MacAngus kuuli kahahtavan äänen, kun ratsastaja laskeutui satulasta. Klop, klop, kuului sandaalien kopina vankan puuoven takaa. Sitten ovi avautui hiljaa naristen selkoselälleen. MacAngus erotti soturin hahmon tähtitaivaan kajoa vasten. Tuuli pani miehen viitan lepattamaan. Hän kurkisti pimeään, ja hänen silmänsä laajenivat, kun hän äkkiä huomasi sisällä kyyristelevät hahmot, jotka jähmettyivät liikkumattomiksi ilmitulonsa hetkellä.

MacAngus survaisi miekallaan ja tunsi, kuinka terä upposi helposti melkein kahvaa myöten. Hän pyöräytti vielä sapelia taitavasti ennen kuin vetäisi sen pois.

Soturi seisoi yhä samassa asennossa suu auki loksahtaneena, silmät jo sumenemassa kuoleman sinertävän maitomaiseen hämärään. MacAngus tarttui miestä viitan rintamuksesta ja kiskaisi sisään. Hän päästi arabin vajoamaan permannolle.

Miehen rintakehä nousi ja laski kiivaasti hänen kamppaillessaan saadakseen ilmaa keuhkoihinsa.

"Kysykää häneltä timanteista", MacAngus kivahti.

Driscoll polvistui lattialle ja puhui jotakin nopeasti miehen korvaan. Mies kohotti kättään äänettömän anovasti ja mutisi käheällä äänellä muutaman sanan. He katselivat, kuinka elämä alkoi paeta hänestä kuin jokin näkyvä voima.

"Mitä hän sanoi?" MacAngus kysyi vaativasti.

Driscoll katsahti häneen. "Timantit eivät olekaan vankilassa. Ne eivät ole koko Hamirassa. Se penteleen emiiri otti ne mukaansa!"

MacAngusilta pääsi kirous. "Kysykää häneltä, kuinka monta miestä meni emiirin mukaan."

Driscoll käänsi katseensa soturiin, mutta miehen silmissä oli jo lasittunut kiilto, ja hänen käsivartensa olivat vaipuneet hervottomina sivuille.

"Valitettavasti hän on kuollut."

"Auttakaa minua nostamaan hänet, herra luutnantti", MacAngus tokaisi.

Driscollin kasvot olivat ilmeettömät. "Mitä varten, hyvä mies? Sanoinhan, että hän on kuollut. Kuollut kuin kivi."

"Niin on, mutta meidän on saatava luutnantti Coffey ja tyttö takaisin. Minulla on suunnitelma. Nostakaa herran tähden. Ja joku hakekoon äkkiä hänen kamelinsa. Tarvitsemme sen menetetyn tilalle."

Driscoll katseli häntä hetken mitään sanomatta. Kersantin äänensävyn vakavuus teki viimein vaikutuksen, ja Driscoll kumartui tarttumaan kuollutta soturia pääpuolesta. Yhdessä he kantoivat ruumiin värjäyskuoppien luo.

COFFEY makasi hiljaa ja kuunteli, kuinka dervissit juoksivat ympäriinsä ulkopuolella. Hän piti edelleen kiinni tytöstä, ja heidän vartalonsa puristuivat tiukasti toisiinsa piilopaikan ahtaudessa. Nyt, kun pahin vaara oli ohi, hän aisti yhä voimakkaammin tytön läsnäolon. Vaarallisesta tilanteesta huolimatta hänen ruumiinsa alkoi reagoida. Hän liikahti ja yritti vetäytyä loitommaksi.

"Mitä nyt?" tyttö kuiskasi.

"Koetan saada mukavamman asennon", Coffey sanoi.

Hän totesi hyvillään, että Victoria oli lakannut vapisemasta.

"Kuinka kauan meidän on oltava täällä?" tyttö kysyi.

"Emme voi lähteä nyt. Kadut ovat täynnä dervissejä."

"Mutta muutaman tunnin päästä on aamu. Olemmeko me loukussa? Kun aamu valkenee, emme pääse liikkeelle."

Coffey vetäytyi vielä hiukan kauemmaksi, niin ettei hänen käsivartensa enää painanut häiritsevästi tytön pehmoista rintaa. "Kyllä me pääsemme täältä pois, sen lupaan", hän sanoi hiljaa.

Tyttö oli vaiti tuokion. "Meidän ei olisi pitänyt tulla takaisin näin", hän hengähti. "Saimme kiittää onneamme, kun pääsimme pakoon ensimmäisellä kerralla."

"Usko pois, kyllä me selviydymme."

Hänen äänensä oli kiihkeä ja vakuuttava, mutta hän vaistosi sen takaa sanojensa tyhjyyden ja tiesi, että tyttökin vaistosi sen. Hän yritti saada ajatuksensa käännetyksi pois ulkona vaanivasta vaarasta ja keskittyi sen sijaan lämpimän ihon kosketukseen sormiensa päissä. Hän naurahti hiljaa.

"Mikä sinua naurattaa?" Victoria kysyi.

"Tulin vain ajatelleeksi. Tässä me olemme kiinni toisissamme kuin kaksi silkkiäisperhosen toukkaa, vaikka vielä eilen emme olleet edes puhutelleet toisiamme."

Victoria katsoi häneen pimeässä silmät loistaen. "Oletko naimisissa?" tyttö kysyi.

Kysymyksen suorasukaisuus yllätti. "En", Coffey vastasi jäykästi.

"Mikset ole?"

Coffey epäröi. Sitten hän hymyili. "Ei ole varaa. Siihen kaikki viime kädessä kaatuu: rahaan. Kaikki aikani menee siihen, että pystyn maksamaan upseeriruokalan laskut. Jos minulla olisi vielä vaimo huolehdittavana . . ." Hän kohautti olkapäitään ja jätti lauseen kesken.

Victoria oli vaiti vähän aikaa ja kysyi sitten: "Senkö takia haluat niin kovasti niitä timantteja?"

"Sen takia juuri."

"Eihän raha kaikkea merkitse."

Coffey naurahti katkerasti. "Ei, jos sitä on."

"On tärkeämpiäkin asioita. Esimerkiksi vapaus."

"Ilman rahaako? Mitä vapautta se muka on?"

"On vapaus aina parempi kuin orjuus. Mikä tahansa on sitä parempi. Miksi olet niin katkera?" Victoria kysyi kuiskaten.

"En ole katkera. Miksi niin sanot?"

"Sinähän olet kuin purkautumaisillaan oleva tulivuori."

Äkkiä jännitys tuntui kokonaan laukeavan Coffeysta. "Olet oikeassa", hän myönsi. "Minä olen tosiaan katkera. Ja luoja tietää, ettei minulla ole syytä siihen. Minulla on ollut parempi onni kuin monilla muilla. Mutta ei pelkkä onni riitä. Ei silloin, kun vastassa on sellainen järjestelmä kuin meidän."

"Miksi sitten olet armeijassa?"

"Se tarjoaa kohtalaisen hyvän uran nuorelle miehelle, jolla on vähäiset varat ja epävarma tulevaisuus."

"Mutta ethän sinä ole edes sotilastyyppiä."

"Miksen muka?"

"Sinä olet liian . . . kiltti."

Vastaus hämmästytti Coffeyta. Hänen tietääkseen kiltteys ei kos-

kaan ollut kuulunut hänen hyveisiinsä. Viha kuului varmasti, samoin katkeruus, jonka Victoria oli niin tarkkasilmäisesti huomannut, ajoittaiset murhanhimoisen raivon puuskatkin, kun hän tunsi asemansa epäoikeudenmukaisuuden käyvän sietämättömäksi, mutta kiltteys – ei ikinä.

"Kukaan ei ole ennen sanonut minua kiltiksi."

"Kun elää dervissien keskuudessa, lempeydestä tulee elinehto. Orjana olemisessa on jotakin, joka tuhoaa ihmiseltä sielun, jos antaa sen tapahtua."

"En osaa kuvitella, että sellaista voisi tapahtua sinulle. Sinä olet niin levollinen."

"En ole niin levollinen kuin luulet. Jos haluat tietää totuuden, olen peloissani. En tarkoita, että pelkäisin dervissejä. Pelkään ihmisiä yleensä. Pelkään paluuta maailmaan, johon en enää kuulu. Hyväksyvätkö ihmiset minut? Sivistyneet ihmiset nimittäin?"

Kysymyksessä oli luonnollisuutta, miltei haikeaa viattomuutta, joka tuntui Coffeysta merkillisen hellyttävältä. "Nainen, jolla on sinun ulkonäkösi, hyväksytään joka paikassa", Coffey vastasi.

"Olenko minä viehättävä, ulkonäöltäni viehättävä? Sivistyneen mittapuun mukaan?"

Hänen suorasukaisuutensa häkellytti. "Minusta sinä olet . . . tavattoman viehättävä", Coffey sanoi hiljaa.

Victoria näytti jäävän miettimään sitä, ja Coffey aprikoi, millaisia ristiriitoja tytön mielessä kuohui. Miestäkään ei voisi moittia järkensä menettämisestä sellaisissa olosuhteissa, hän ajatteli.

Victoria katsoi häntä tutkivasti. "Dervissit pitävät lihallisia nautintoja perustavan tärkeinä elämässä. He eivät juuri juo eivätkä tupakoi, mutta rakasteleminen on heille yhtä luonnollista kuin kamelin satuloiminen tai vuohen lypsäminen. He pitävät niin sanottuja eurooppalaisia tapojamme puritaanisina ja mielettöminä."

Jokin tytön äänessä sai Coffeyn valtimon lyömään kiivaammin. Hän makasi liikkumatta kasvot vain parin sentin päässä tytön kasvoista ja yritti tukahduttaa kuohuntaa, joka yltyi hänen sisällään.

"En ole koskaan ollut todella miehen kanssa. En oikeasti."

Coffeylta tuntui henki salpautuvan. Hän ponnisteli säilyttääkseen tavallisen ilmeensä, tuskin rohjeten uskoa todeksi, mitä tyttö sanoi.

"Nyt haluan", Victoria kuiskasi. "Haluan sinut . . . Haluan, että rakastat minua."

Hurja, vastustamaton kiihko valtasi Coffeyn. Hänen kurkkuaan kuristi, ja veri jyskytti ohimoissa. Hän kumartui ja suuteli tyttöä suulle. Se oli tunnusteleva suudelma, lempeä ja kokeileva, mutta

seuraavassa hetkessä tunteet alkoivat vastustamattomasti karata hänen hallinnastaan.

„Ja sitten, juuri kun jyskytys hänen päässään yltyi sietämättömäksi, uusi ääni tunkeutui hänen tajuntaansa, huuto joka oli niin kimeä ja vihlova, että sitä oli vaikea tajuta ihmisen päästämäksi. Silti se oli ihmisen ääni. Hän tunsi niskakarvojensa nousevan pystyyn, kun ääni yhä yltyi, tuli kovemmaksi, vihlovammaksi, täytti hänen koko päänsä.

Abu Ababdeh kuuli huudon samalla hetkellä. Hän nykäisi kamelinsa pysähdyksiin ja kuunteli keskittyneesti. Miehet hänen ympärillään jähmettyivät liikkumattomiksi.

Huuto kaikui yli kattojen ja vaimeni yhtä äkkiä kuin oli alkanutkin; jäljelle jäi vain kamelien jalkojen tömähtely ja etäinen rätinä palavista rakennuksista.

Abu Ababdeh tiesi, mistä huuto oli tullut. Värjäämöltä. Hän kannusti kamelinsa juoksuun, ja hänen miehensä seurasivat kiihtyneesti kuiskaillen.

Levottomuus valtasi Abu Ababdehin, kun hän ratsasti yössä. Hän terästi katseensa ja erotti kaukaa verenpunaisen hehkun, joka lepatti aavemaisesti pimeän keskellä.

Lähemmäksi päästyään hän kuuli miestensä kauhistuneen kuiskailun yltyvän ja hiljensi kamelinsa vauhdin kävelyksi. Hehku alkoi nyt läheltä nähtynä saada muodon ja erottua ympäristöstään. Tuli. Ei sellainen roihuava pätsi kuin heidän takanaan, vaan pieni tanssiva liekki, joka juuri ja juuri riitti valaisemaan puupalkkeihin sidotun arabin hahmon.

Miehen käsivarret ojentuivat eteen kuin koraania lukevalla papilla, ja hänen päänsä taipui taakse. Se oli sidottu pystypaaluun nahkahihnalla, ja silmät tuijottivat näkemättöminä ylös yöhön. Hänen päänsä ja vartalonsa oli värjätty loistavan monenkirjavaksi: purppuranpunaiseksi, siniseksi, violetiksi, oranssinkeltaiseksi ja vihreäksi. Värit hehkuivat tulen punertavassa loisteessa.

Abu Ababdeh ei ollut oppinut mies. Hän oli varttunut aikuiseksi primitiivisen kansan keskuudessa, ja hänenkin vaistonsa olivat primitiiviset. Abu Ababdeh joutui taikauskoisen kauhun valtaan nähdessään kuolleen soturin, jonka käsivarret ojentuivat kuin syleilyyn ja jonka vaatteet ja kasvot Driscoll ja MacAngus olivat värjänneet hätkähdyttävän räikeiksi. Abu Ababdehin silmät pullistuivat kauhusta, ja hän kuuli selkänsä takaa miestensä kuiskuttelun, kun nämä pidättelivät kameleitaan ja tuijottivat pelokkaina silmiensä

edessä riippuvaa hirvittävää olentoa. Päällikkönsä käskyä odottamatta miehet kääntyivät vauhkoina ympäri ja ratsastivat täyttä vauhtia takaisin sinne, mistä olivat tulleet.

Abu Ababdeh heitti viimeisen silmäyksen räikeän punaiseen päähän. Sitten hänkin kääntyi ja karautti soturiensa perään.

Coffey kuunteli ratsastajien loittonevia ääniä ja pystyi tuskin malttamaan mielensä. Hän tajusi, että miehet ratsastivat ottamaan selvää huudosta. Ainakin parin minuutin ajan aukio vankilan edustalla olisi tyhjä. Se oli heidän ainoa pakotilaisuutensa.

"Tule!" Hän tarttui Victoriaa kädestä, he nousivat ja hiipivät kiireesti ullakon lattian poikki, laskeutuivat tikkaat ja ryntäsivät avoimesta ovesta ulos. He juoksivat läpi katujen sokkelon suunnaten kulkunsa kohti aavikon avointa maastoa.

Coffey kuuli jonkun lähestyvän, pysähtyi ja vetäisi Victorian syrjään. Vaistomaisesti hänen kätensä sujahti viitan alle ja tavoitteli Browningin ristiuurteista perää.

Näkyviin tuli ratsastaja, joka talutti takanaan kahta taakatonta kamelia. Miehen kasvohuntu hulmusi tuulessa, kun hän pysäytti ratsunsa sivuttain hiljaisina kohoavien rakennusten seinustalle. Coffey tunnisti miehen pään asennosta ja vankoista hartioista.

MacAngus, hän ajatteli riemuissaan. Kersantin kasvot punoittivat kiihtymyksestä, ja hän viittasi kärsimättömästi heitä pitämään kiirettä.

Coffey juoksi lähimmän kamelin luo ja kiskaisi sen polvilleen. Hän auttoi Victorian satulaan ja nousi itse toisen kamelin selkään. Kielellä naksauttaen hän hoputti ratsut täyttä vauhtia MacAngusin perään.

KYMMENES LUKU

Tasanko väreili kuumuudesta. Se sulautui tasaisena kuin pannukakku auringon häikäisevään paisteeseen, hapertui ja haalistui vähitellen eri värivivahteiksi, kunnes oli mahdotonta sanoa, missä maa loppui ja taivas alkoi. Coffeysta oikealla erottuivat lähivuorten äärihahmot oudon sinertävinä aamun varhaisessa kajossa.

Hän makasi mahallaan piikkipensaikossa ja katseli kiikarilla lohduttomalla aavikolla leveänä aaltona tasaisesti lähenevää soturien paljoutta. Joukko eteni hitaasti, maaperää tähyten ja ihmetellen, miten karkulaiset eivät olleet jättäneet jälkiä, joita seurata.

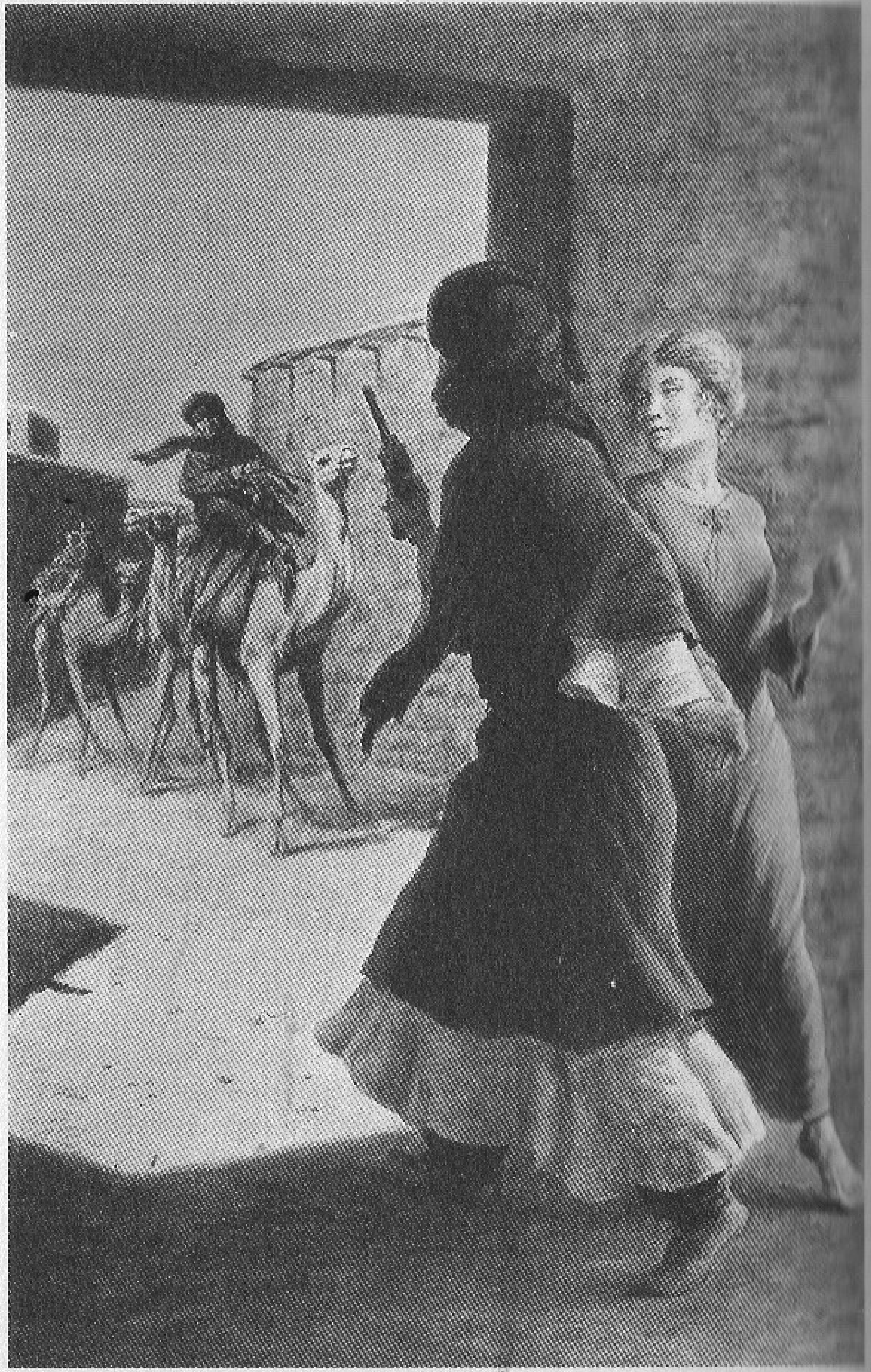

Coffey oli ratsastanut koko yön yrittäen epätoivoisesti karistaa heidät kannoiltaan, mutta nyt, kun päivän kuumuus alkoi hehkuttaa aavikon pintaa polttavaksi, hänen rohkeutensa alkoi pettää: hän laski pari kolme sataa miestä. Hän erotti selvästi emiirin, joka pyylevänä keikkui epämukavasti satulassa kamelin huojuvan käynnin tahdissa. Satulan nupista näkyi riippuvan jotakin vaaleaa. Timanttipussi.

Coffey pisti kiikarin nahkakoteloon ja palasi kyyristellen sinne, missä muut odottivat. He katsoivat häneen odottavasti.

"Kyllä ne hänellä ovat", Coffey vakuutti. "Hänellä on kuitenkin kolmisensataa miestä, ja meitä on vain kuusi."

"Keksitkö mitään, veliseni?" Driscoll kysäisi.

"En mitään. Mutta otan vastaan ehdotuksia."

Kersantti MacAngus sylkäisi maahan. "Ei tässä nyt sentään vielä kaikki toivo ole mennyt, herra luutnantti."

"Miten niin?"

"Kun palvelin Afganistanissa, siellä oli vanha pataanisoturi nimeltä Khaima Rakhri. Hän pidätteli alle kolmenkymmenen miehen kanssa koko englantilaisarmeijaa melkein seitsemän vuotta. Minusta tuntuu, että me pystymme kyllä samaan kuin Khaima Rakhrikin."

"Miten?" Coffey kysyi.

"No jaa, ensi alkuun meidän täytyy muuttaa käskyvaltaa. Unohdetaan armeija vähäksi aikaa. Tällaisessa tilanteessa tarvitaan miestä, joka osaa ajatella pataanin tavoin."

Coffeyn otsa meni ryppyyn. Hän oli pannut kersantti MacAngusissa merkille aivan uuden itsevarmuuden timanttien löytymisen jälkeen.

"Ehdotan, että minusta tulee päällikkö siihen saakka, kunnes saamme timantit takaisin", MacAngus sanoi.

Coffey tuijotti häntä tyrmistyksissään. Hän ei ollut erehtynyt, MacAngus oli toden totta muuttunut!

"Ajatelkaa asiaa, herra luutnantti", MacAngus perusteli. "Mitä väliä sillä on, kuka antaa käskyjä ja kuka tottelee? Tärkeää on vain se, kenestä tulee loppujen lopuksi rikas."

Coffey tajusi, että MacAngusin ehdotuksessa oli järkeä. Siinä tilanteessa kersantilla oli enemmän kokemusta, enemmän luontaista oveluutta. "Hyvä on", hän sanoi. "Saatte ryhtyä väliaikaisesti päällikköksi siihen asti, kunnes timantit ovat meillä."

Driscoll hymyili. "Onnittelut ylennyksestä, kersantti."

MacAngus ei ollut kuulevinaan huomautusta. Hän keskittyi jo

edessä olevaan ongelmaan. "Ensin me valitsemme maaperän, jolla taistelemme", hän sanoi. "Nuo dervissit etenevät avoimessa maastossa. Täysijärkinen pataani ei koskaan taistelisi avoimella kentällä. Meidän täytyy houkutella heidät vuorille, niin että voimme tehdä maastosta liittolaisemme. Lisäksi meidän on varmistettava, etteivät he sitten, kun olemme saaneet haluamamme, tavoita meitä pakomatkallamme Malawan linnoitukseen."

"Kuinka aiotte saada sen aikaan?" Coffey kysyi.

MacAngus kyykistyi ja piirsi sormellaan hiekkaan viivan. "Dervissit ovat ratsastaneet koko yön raskain kuormin. He etenevät hitaasti etsiessään meidän jälkiämme, mutta auringonlaskun aikaan heidän kamelinsa ovat väsyksissä. Ovela pataani antaisi ratsujensa ensin levätä ja lähettäisi ne sitten tyhjin satuloin dervissien reitin editse."

"Miksi?"

"Ne liikkuisivat nopeammin kuin ratsastajia kantavat kamelit. Ja ne olisivat perhanan paljon paremmissa voimissa illan tullen. Me siis valitsemme nyt joukkomme keveimmän miehen. Hän lähtee ajamaan kameleita laajassa kaaressa dervissien eteen. Hän vaihtaa aika ajoin ratsua, jottei mikään niistä väsy liikaa. Kun dervissit löytävät hänen jälkensä, he lähtevät takaa-ajoon. Hän jatkaa heidän väsyttämistään vähä vähältä. Sitten hän johdattaa heidät reunavuorille. Me olemme odottamassa, kun he ehtivät sinne."

"Miten me sinne pääsemme?" Coffey kysyi.

"Kävelemällä", MacAngus vastasi. "Arvelisin, ettei reunavuorille ole matkaa kuin kahdeksan kilometriä, kenties ei aivan sitäkään. Marssimme jalan aavikon poikki."

Coffey mietti hetken. "Kuulostaa järkevältä tähän asti", hän sanoi. "Kysymys on, kuka vie kamelit? Routledge on meistä selvästi kevein, mutta yhteen kytkettyinäkin nämä elukat ovat hankalia käsitellä. Routledge ei liene riittävän hyväkuntoinen."

"Minä olen yhtä kevyt kuin isäkin", Victoria sanoi painokkaasti. "Sitä paitsi minä pystyn kuljettamaan kamelit tarvittaessa vaikka Khartumiin ja takaisin. Olen tehnyt sitä työtä paljonkin Hamirassa."

"Ei." Coffeyn ääni oli tiukka. "Se on liian vaarallinen yritys."

"Neidin puheessa on perää", MacAngus sanoi Coffeylle. "Kyllä hän minusta on hyvässä turvassa, kunhan hän ei rupea vitkastelemaan."

Victoria hymyili ja nousi. Hän vaikutti huolettomalta, melkein hilpeältä. Coffeykin nousi. Hän oli onneton, mutta koetti salata

sen. Hänessä oli herännyt outo, selittämätön kaipaus, jollaista hän ei ollut kokenut vuosikausiin. Nyt hän tunsi pelon sydänalassaan karvaana palana. Ei ollut oikein antaa Victorian lähteä, mutta hän ei keksinyt keinoa, jolla saisi muiden päät käännetyksi. "Ole varovainen", hän muistutti.

Viisitoista minuuttia myöhemmin Victoria jo ratsasti aavikon halki itään päin ja veti kameleita perässään. Coffey katseli pala kurkussa hänen menoaan. Hänelle oli tapahtumassa jotain, jota hän ei pystynyt käsittämään. Aina ennen hän oli ollut selvillä tunteistaan. Nyt hän ensi kerran tunsi haikeaa ikävää. Hän nieleskeli katsellessaan Victorian menoa. Sitten hän heilautti vesileilin olalleen ja painui muiden perään.

Jos kiihkeä syleily Hamiran vankilan ullakolla oli ollut vain vaistomainen reaktio vaaralliseen tilanteeseen, hän mietti, niin miksi se kiusasi häntä niin kovasti? Hän pudisti päätään ja jatkoi määrätietoisesti kulkuaan.

Victoria puolestaan ratsasti kameleineen itään samanlaisen tunnekuohun vallassa. Mikä häneen oikein oli mennyt, hän aprikoi. Vaatia nyt, että Coffey, ventovieras mies, rakastaisi häntä. Se tuokio Hamirassa oli ollut sulaa hulluutta. Ja kuitenkin hän muisti yhä miehen ruumiin jäntevyyden, lihasten lujan kimmoisuuden. Muisto herätti hänessä kalvavan kaipuun, joka oli temmata hänet kokonaan valtaansa.

Victoria vetäisi lujasti köydestä ja pakotti kamelit lisäämään vauhtia. Hän näki dervissien pölypilven kaukana vasemmalla. Kiertoliike niiden eteen veisi monta tuntia. Hänen oli toistaiseksi karkotettava Coffey ajatuksistaan. Kun timantit olisivat heillä, hänellä olisi yllin kyllin aikaa Coffeyn ajattelemiseen.

Coffeylta ja hänen joukoltaan meni neljä tuntia matkaan reunavuorten suojaisiin sokkeloihin. Korkeat kalliot kohosivat siellä keskitasanteeksi ja muodostivat sinne luonnon oman amfiteatterin, joka oli läpimitaltaan parikymmentä kilometriä. Sitä halkoivat kapeat rotkot, jotka pirstoivat vuoristoa mutkittelevien solien verkoksi. Kamelilla ratsastava mies mahtui hädin tuskin kulkemaan noissa solissa.

Kersantti MacAngus katseli arvioiden sokkelostoa. Hän työntyi sisään lähimmästä aukosta ja kapusi vierivässä kivikossa ylemmäksi katsomaan ylös kalliojyrkänteille. "Kokoamme piikkipensaita", hän ilmoitti. "Kyhäämme niistä lavoja rotkon reunalle. Kasaamme lavoille kivenlohkareita."

"Hullukaan ei astuisi suin päin tähän rotkoon", Coffey tokaisi hänelle. "Dervissit haistavat väijytyksen kilometrin päästä."

MacAngus hymyili leveästi. "Sen varaan minä juuri suunnittelenkin."

Coffey oli ymmällä. Hän kohautti alistuvasti olkapäitään, ja he alkoivat kersantin ohjeiden mukaan katkoa vankkoja, ryhmyisiä piikkipensaita ja rakentaa niistä taipuisilla oksilla sitoen kömpelöitä lavoja rotkon reunalle. Työ oli hidasta ja raskasta. MacAngus sitoi taipuisat oksat kiinni toisiinsa heidän viittojensa nahkavöillä. Saatuaan työnsä päätökseen hän pysähtyi katselemaan lavoja tyytyväisenä.

"Nyt kasaamme niille kiviä", MacAngus käski, kahmaisi ison lohkareen ja nosti sen lähimmälle lavalle.

Muut seurasivat esimerkkiä ja täyttivät vähitellen harvat kehikot kukkuroilleen kivenlohkareita. Kun kaikki oli valmista, he jäivät huohottaen seisomaan paikoilleen hiestä läpimärkinä.

"Vaikka saisimmekin dervissit houkutelluksi tänne, mitä epäilen", Coffey mutisi, "niin ei mikään takaa, että kivet putoavat oikeaan suuntaan, kun irrotamme lavat."

"Kuka on sanonut, että niiden pitäisi pudota jonnekin?" MacAngus kysyi salamyhkäisesti.

Coffey oli sanomaisillaan jotakin, kun Driscoll äkkiä päästi vihellyksen rotkon reunamalta. "Joku tulee", hän huusi. "Näyttää Victorialta."

Luojan kiitos, hän on turvassa, Coffey ajatteli.

"Laskeutukaa te kohtaan, josta hän näkee teidät", MacAngus käski. "Antakaa merkki, että hän tuo kamelit tännepäin."

Coffey kompuroi rinnettä alas sydän villisti pampattaen. Hän näki kamelien rykelmän tulevan aavikolta. Victoria ratsasti etumaisella juhdalla.

Coffey odotti, kunnes tyttö oli miltei huutoetäisyydellä. Sitten hän heilutti vimmatusti käsivarsiaan, ja pian tyttö ohjasikin kamelit siihen suuntaan. Coffey seurasi niiden lähestymistä ja osoitti solan suulle. Victoria nyökkäsi ymmärtämisen merkiksi.

Pitkä ratsastus oli peittänyt Victorian ohueen pölyyn. Tuuli oli riepottanut hänen hiuksiaan, ja ne liehuivat nyt suortuvina hänen kasvoillaan.

Coffey hymyili tytölle, kun tämä ratsasti solaan aivan hänen alapuolelleen. Hän laskeutui ottamaan Victorian vastaan ja auttamaan tämän satulasta. "Miten meni?" hän kysyi.

"Aivan niin kuin pitikin", tyttö vastasi, mutta Coffey aavisti,

ettei siinä ollut koko totuus. Hän oli pannut merkille kireyden tytön kasvoilla.

"Ovatko he tulossa?"

"Luullakseni. Muuttivat suuntaa heti, kun näkivät jälkeni. Tarkkailin heidän pölypilveään."

"Hyvä", Coffey sanoi. "Ainakin meillä nyt on hyvävoimaiset kamelit, joilla ratsastaa Malawan linnoitukseen."

He kuulivat kivien rapinaa, kun kersantti MacAngus luisui rinnettä alas heitä kohti. "Menikö hyvin?" hän kysyi.

Victoria nyökkäsi ääneti, ja MacAngus kääntyi tähyämään ylös kallioille. "Jos saamme kamelit ylös tasanteelle", hän sanoi, "dervissien on etsittävä kiertotie kallioiden ympäri ennen kuin voivat seurata meitä. Kun meillä on timantit hallussamme, saatamme saada parin kolmen tunnin etumatkan."

"Eihän kameleita saa millään tuonne ylös."

"Mitenkähän olisi tuota kivikkorinnettä pitkin?"

Coffey katseli irtokivikkoa, joka suunnattoman laahuksen tavoin laskeutui miltei pystysuoraan ylätasanteelta laakson pohjalle. "Ihminen ehkä pääsee siitä tai koira, mutta kameli ei ikinä."

MacAngusin kasvoilla oli päättäväinen ilme, jota Coffey ei ollut ennen nähnyt. Sanaa sanomatta MacAngus otti köyden Victorian kädestä ja irrotti kamelit yhden kerrallaan. Hän irrotti myös niiden riimuköydet ja sitoi ne päistä lujasti yhteen. Sitten hän lähti kapuamaan kivikkorinnettä syöttäen köyttä taakseen. Irtokivet vierivät hänen jalkojensa alta hänen kiivetessään ja sandaalit luiskahtelivat epätasaisella alustalla.

Ylös päästyään MacAngus kurkotti katsomaan. Tasanne jatkui mutkittelevana itään ja häipyi kaukana kuumuudesta väreilevään autereeseen. Hyvä pakotie, hän ajatteli tyytyväisenä. Maaperä tuntui lujalta jalkojen alla.

Heti reunaman takana oli iso sileä kivipaasi. Kersantti MacAngus kiersi köyden sen ympärille ja alkoi laskeutua kivikkorinnettä pitkin. Laakson pohjalle tullessaan hänellä oli kaksi erillistä köyden päätä, ja köyden keskiosa oli ylhäällä kiven ympärillä.

Toiset katselivat kummissaan, kun MacAngus kiinnitti yhden kameleista köyden toiseen päähän ja kolme muuta tiiviiksi ryhmäksi toiseen.

"Voisittekohan ajaa näitä vintiöitä poispäin rinteestä?" hän kysyi Driscollilta.

Driscoll virnisti ja tajusi vasta nyt, mitä kersantilla oli mielessä. Hän tarttui kolmea kamelia riimuista ja lähti taluttamaan niitä

poispäin jyrkänteen alta. Elukat kiljahtelivat niskoitellen ja kiskoivat köyttä. Köysi kohosi maasta ja kiristyi tiukalle kuin jousen jänne ylhäällä olevaan napakiveen asti. Kaikki katselivat henkeä pidätellen, kestäisikö köysi. Driscoll riuhtoi riimuista ja veti kameleita. Hitaasti, vastahakoisesti, köysi alkoi liikkua.

Kun kolmen kamelin sitkeä voima alkoi väkisin vetää yksinäistä kamelia kivikkorinteeseen, MacAngus tarttui sen riimuun ja kiskoi hänkin kaikin voimin. Kameli tuli rinteeseen ja alkoi kompuroida sitä ylös. Se kiljui äänekkäästi tuntiessaan irtonaisen kivikon vierivän jalkojensa alla, mutta MacAngus veti hellittämättä riimusta eikä syljeskelevän ja pärskivän kamelin auttanut muu kuin nousta alhaalta tulevan voiman vetämänä tasanteelle asti. Toinen kameli toimitettiin ylös samalla tavalla. Kun siellä nyt oli kaksi kamelia, MacAngus muutti menetelmää. Hän ei enää käyttänyt kiveä apuna, vaan sitoi ylhäällä olevat kamelit köyteen ja vedätti niillä toiset sinne yhden kerrallaan.

Vajaassa kolmessa tunnissa koko seurue, niin kamelit kuin ihmisetkin, olivat turvallisesti ylhäällä, missä tasanne avautui laajana heidän edessään.

Coffey pudisteli ihmeissään päätään. ”Olette nero, kersantti”, hän sanoi syvään hengähtäen. MacAngus kohautti olkapäitään. Hän ei kaivannut kehumisia. Hänellä oli mielessä vain yksi asia: timantit. Hän kääntyi katsomaan luutnantti Bensonin kamelia. Sen satulasta riippui pullea nahkalaukku.

”Mitä teillä on tuossa, luutnantti?” MacAngus tiukkasi.

”Kaikenlaista tavaraa”, Benson vastasi.

”Tyhjentäkää laukku”, MacAngus käski tiukasti. ”Ottakaa se ja tulkaa mukaani.”

Benson epäröi, kersantin äänensävy ei selvästikään miellyttänyt häntä. Hän katsoi tukea etsien Coffeyyn ja Driscolliin, mutta nämä vastasivat katseeseen kylmin silmin. Lopulta Benson alistui tappioon.

”Minne menemme?” hän kysyi yrmeästi.

Hienojen kuivuneen pölyn peittämien uurteiden verkko MacAngusin kasvoilla levisi hymyyn. ”Pataanien vanhanaikaiseen käärmejahtiin”, hän sanoi.

Ilta oli jo hämärtymässä, kun dervissit saapuivat suurten kallioiden juurelle. Vuorten varjot heittyivät kellanruskealle hiekalle. Emiiri pysäytti ratsukamelinsa ja katseli epäluuloisena kohtaa, josta kamelien jäljet jatkuivat mutkittelevina ahtaan solan suusta sisään. Hän

tähyili valppaasti oikealle ja vasemmalle, ja hänen soturinsa odottivat äänettöminä, kaikilla mielessä sama ajatus. Sola oli kapea ja jyrkkäseinäinen. Sisään oli yksi ainoa pääsytie, ulos samoin. Mikään muu järkevä syy ei voinut saada karkulaisia menemään sinne kuin väijytyksen virittäminen.

Emiiri huusi käskyn, ja kaksi miestä laskeutui ratsailta ja kiipesi loivaa rinnettä solan suulle. He etenivät varovasti solan kivikkoista pohjaa pitkin. Perälle tultuaan he huomasivat MacAngusin suurella vaivalla teettämät puiset lavat jyrkänteen reunalla. He vetäytyivät takaisin samaa tietä ja kertoivat havaintonsa emiirille, joka nyökkäsi tuimasti. Hänen aavistuksensa oli osunut oikeaan. Karkulaiset vaanivat siellä hyökätäkseen heidän kimppuunsa ylhäältä päin solan ahtaudessa.

Emiiri katseli tutkivasti kallioseiniä ja varjosti kädellä silmiään auringolta. Toinen sola, vielä edellistäkin kapeampi, työntyi kallioon vinosti ja kohosi tasaisesti kohtaan, josta avautui näkymä jyrkänteen yli ensimmäiseen solaan. Pieni miesjoukko pystyisi kiipeämään sinne ja yllättämään väijyjät.

Emiiri murahti käskyn, ja lähimmät soturit asettuivat jonoon hänen taakseen, kun hän lähti ratsastamaan toisen solan suulle. MacAngus kyyristeli siellä kivien takana ja naureskeli itsekseen. Hänen juonensa onnistui. Nähtyään lavat dervissit olivat päättäneet kulkea viereisen solan kautta ja järjestää oman väijytyksensä.

Paikka, jossa MacAngus kyyhötti, oli kuitenkin kaikkea muuta kuin kadehdittava. Kallioseinämä kohosi jyrkkänä sen vierestä, ja pieni kivirykelmä tarjosi tuskin lainkaan suojaa. Hän oli kuitenkin antanut muille ohjeen jättää köysi riippumaan kivikkorinteeseen, niin että hän oikean hetken tullen pääsisi pakenemaan ylös tasanteelle.

Kaikki riippui nyt Coffeysta ja muista ylhäällä olevista. Kysymys oli nimenomaan ajoituksesta, sitä hän oli tähdentänyt heille moneen kertaan.

Hän katseli lähestyviä ratsastajia. Taempana aavikon autiolla lakeudella odotti koko muu monilukuinen sotajoukko äänettömänä.

MacAngus viritti peukalolla Coltinsa iskurin. Ratsastajat tulivat yhä lähemmäksi, ja vihdoin MacAngus erotti selvästi emiirin ja hänen kallisarvoisen satulapussinsa, joka keikkui kamelin kupeella.

Jokin viuhahti ilmassa. Taivasta vasten piirtyi kiemurainen hahmo, joka lensi miltei täydellisessä kaaressa alas ratsumiesten ryhmän keskelle.

MacAngus näki emiirin ratsun karahtavan peloissaan pystyyn,

kun se huomasi jaloissaan kiemurtelevan käärmeen. Toinen luiker-tava otus lensi, sitten kolmas. Tuossa tuokiossa ilma oli sakeanaan kiemurtelevia, vääntelehtiviä käärmeitä, joita satoi kuin pisaroita ylhäältä kallion korkeuksista.

Dervissit joutuivat sekasorron ja pakokauhun valtaan. Heidän kamelinsa törmäsivät puolihulluina pelosta sisään kapeaan mutkaiseen solaan. Ratsastajilla oli täysi työ tasapainon pitämisessä. Erään miehen niskaan putosi käärme, joka oitis kietoutui tiukasti kaulan ympärille, ja MacAngus kuuli miehen kiljahtavan, kun käärmeen myrkkyhampaat upposivat kaulavaltimoon.

MacAngus tuli esiin piilostaan ja juoksi mutkitellen emiiriä kohti. Hänen jalkansa tanssahtelivat kevyesti kivien lomassa ja väistelivät piikkipensaiden välissä kiemurtelevien käärmeiden lonkeroita. Hän vetäisi pitkän käyrämiekkansa kupeeltaan samalla kun pujahteli edestakaisin törmäilevien kamelien välitse ja alitse. Hän tuli emiirin kohdalle, työnsi Coltin viittansa alle ja tarrasi kiinni miehen mahtavaan reiteen.

Emiiri sivalsi MacAngusia ratsupiiskallaan. MacAngus ponnahti kaikin voimin ylös ja keikautti miehen satulasta niin että tämän sääret sätkivät. Emiiri mätkähti maahan hiekkaa pöllyttäen ja makasi siinä henkeä haukkoen. Käärme luikersi hänen nilkkansa yli ja katosi hänen viittansa alle. Emiiri hyppäsi kauhusta kiljuen pystyyn, tanssi ja pomppi vimmatusti yrittäessään turhaan karkottaa tunkeilijan. Hän päästi huudon, kun käärme upotti hampaansa hänen pulleaan lihaansa, sitten hän tuuskahti taas pitkäkseen maahan.

MacAngus löi miekalla satulapussin hihnan poikki. Hän sieppasi pussin toiseen käteensä, kääntyi ja syöksähti takaisin siihen suuntaan, mistä oli tullutkin. Hän pääsi jyrkän kivikkorinteen juurelle ja tarrautui riippuvaan köyteen. Hän pujotti kiireesti silmukan kainalonsa alitse ja kiskaisi kovaa. Hän tunsi heti puristuksen, kun jyrkänteen reunalla olijat alkoivat kiskoa häntä ylös. Hän kompuroi jyrkässä, vierivässä rinteessä pidellen toisella kädellä kiinni köydestä. Hurja riemu valtasi hänet. Hänellä oli timantit lujasti hallussaan.

Laukaus kajahti, ja luoti kimposi kivestä hänen takanaan. Dervissit olivat nähneet hänen pakonsa. Vaikka alhaalla vallitsi sekasorto, joukossa oli muutama kylmäpäinen, jotka päättivät pudottaa hänet alas.

MacAngus kompastui. Hänen jalkansa osui kiveen ja hän tunsi paiskautuvansa mahalleen maahan. Satulapussi putosi hänen sor-

mistaan ja avautui kivikossa. Hän yritti siepata sen takaisin, mutta köysi hänen vyötäisillään kiskoi häntä ylöspäin.

Hurjan raivon vallassa MacAngus riuhtaisi silmukan ympäriltään ja ryntäsi rinnettä alas. Hän erotti vaimeasti Coffeyn varoitushuudon. Kaksi arabia oli hypännyt satulasta ja he kapusivat nyt kivikkorinnettä häntä kohti.

MacAngus tavoitti satulapussin ja alkoi haroa soraa sormin. Hän kahmi hajalle lentäneitä timantteja ja sulloi niitä silmittömästi hoiuen nahkapussiin. Hän kuuli uudestaan Coffeyn äänen – "Mac!" – ja kohotti katseensa. Lähimmäksi ehtinyt dervissi oli miltei hänen kimpussaan. Hän sieppasi revolverinsa. Ase potkaisi, kun hän laukaisi, ja miehen vasen silmä lensi päästä verisenä tohjona. Hän ampui uudestaan ja näki toisenkin miehen kaatuvan selälleen. Sitten alhaalta kajahti yhteislaukaus, ja MacAngus näki miesten ryntäävän parvena rinnettä ylös häntä kohden kasvot raivon vääristäminä.

Hän puristi pussin rintaansa vasten ja kapusi vimmatusti jyrkkää rinnettä. Ylhäällä olivat muut jo valmiina satuloissa. Luutnantti Benson piteli riimusta ylimääräistä kamelia. MacAngus loikkasi vauhdissa satulaan. Hän heilutti voitonriemuisesti nahkapussia tovereilleen, ja ennen kuin ensimmäiset dervissit pääsivät jyrkänteen reunan yli, he olivat saaneet kamelinsa käännetyksi itää kohti ja kiidättivät täyttä laukkaa auringonlaskusta poispäin.

YHDESTOISTA LUKU

Malawan linnoitus kohosi matalalla, pyöreällä tasanteella, jonka reunassa kasvoi muutama palmupuu. Sen muurit olivat suurelta osin ehjät, joskin Coffey pani merkille, että ulkomuurit olivat paikoin murentuneet. Hän vaihtoi väsyneesti asentoa satulassa ja otti kiikarin kotelosta.

He olivat ratsastaneet kovaa vauhtia koko yön. Coffey oli suunnistanut yöllä satulannuppiin kiinnitetyn kolhuisen laivasekstantin avulla. Aamun koitettua he olivat ottaneet suunnan vinosti aavikon poikki.

Heti ensi silmäys Malawan linnoitukseen sai Coffeyn sävähtämään pelosta. Iso lintuparvi leijui ilmassa vallituksen yläpuolella. Muuta merkkiä elämästä ei näkynyt.

"Korppikotkia", Coffey kuiskasi.

Driscoll vihelsi hiljaa. "Näyttää autiolta, veliseni."

Coffey pani kiikarin koteloon. ”Mac, antakaa timantit luutnantti Driscollille. Me ratsastamme tuonne tutkimaan tilannetta.”

MacAngus irrotti pussin satulannupistaan ja kannusti kameliaan seuratakseen kuuliaisesti Coffeyn jäljessä jyrkkää, vierivää rinnettä alas.

Ensimmäisen aavistuksen siitä, mitä tuleman piti, antoi Coffeylle lohkeilevan portinpylvään nenään isketty katkaistu pää. Hän keräsi rohkeutta ratsastaessaan portista linnoituksen harjoituskentälle, mutta mikään ei olisi voinut valmistaa häntä niiden kauhujen kohtaamiseen, jotka siellä odottivat.

Ruumiita lojui maassa, niitä oli seivästettyinä muureille ja niitä roikkui rintavarustuksilta. Useimmilta oli raajat silvottu, irtonaisia ruumiinosia lojui kammottavasti hajallaan pitkin harjoituskenttää. Coffey pysäytti kamelinsa ja istui hiljaa satulassa. Hänen vatsaansa käänsi, kun hän katseli Guthrien sudanilaisen ratsuväen silvottuja ruumiita.

”Millaiset pedot voivat tehdä tällaista?” hän sai kuiskatuksi.

”Dervissit voivat kyllä”, MacAngus sanoi. ”Tällainen on niiden tapa.”

Kaiken kauhun keskelläkin Coffeyn tajuntaan tunkeutui vielä masentavampana tietoisuus, että apujoukkoja, joihin he olivat luottaneet, ei ollutkaan. Hän yritti epätoivoisesti pakottaa ajatuksensa toimimaan.

He olivat lopen väsyneitä, niin ihmiset kuin juhdatkin. Rautatien pääteasemalle oli vielä matkaa satakolmekymmentä kilometriä. Niin uuvuksissa kuin he olivat, matka olisi yhtä hyvin voinut olla satakolmekymmentä tuhatta kilometriä. Heillä ei ollut enää salattuja voimavaroja, ei kestävyyden hiventäkään jäljellä.

”Paras tiedustella vähän”, hän sanoi huokaisten. ”Katsotaan, olisiko dervisseiltä jäänyt mitään käyttökelpoista.”

Viidentoista minuutin ajan hän ja MacAngus kiertelivät linnoituksen aluetta etsien vesileilejä, patruunoita, mitä hyvänsä, mikä voisi korjata heidän epätoivoista tilannettaan.

Lopetettuaan hyödyttömän etsinnän Coffey kohtasi MacAngusin harjoituskentän keskellä. ”Paras palata muiden luo.”

Pieni ratsastajaryhmä istui katselemassa heidän tuloaan kukkulan laella. Driscoll odotti, kunnes Coffey pysäytti ratsunsa, ja kohotti sitten kysyvästi kulmakarvojaan.

”Dervissit ehtivät ennen meitä”, Coffey sanoi. ”Kaikki tapettu viimeiseen mieheen.”

Driscoll oli vaiti hetken ja katseli linnoitusta. Coffey katsahti

Victoriaan. Tytön kasvot olivat kalpeat kuin lakana, ja Coffey näki pelon pilkahduksen hänen silmissään.

”Oliko vettä?” Driscoll kysyi.

”Ei pisaraakaan.”

”Sitten olemme aika hankalassa tilanteessa. Tämän paikan ja rautatien välillä ei ole yhtään kaivoa, ja se, mitä meillä on jäljellä, riittää tuskin aamuun asti.”

”Emme yritäkään pääteasemalle”, Coffey tokaisi. ”Pyrimme Niilille.”

Driscoll rypisti otsaansa. ”Olemme liian kaukana etelässä. Dervissien partioita on kaikkialla jokivarressa.”

”Meidän täytyy saada vettä. Kohtaan mieluummin vaarat joella kuin aavikolla. Kukapa tietää vaikka jokin Kitchenerin tykkiveneistä osuisi kohdallemme.”

Driscoll nyökkäsi. ”Niin kuin käsket, veliseni. Mutta meidän on ensin levättävä.”

”Lepoa minäkin ajattelin. Minkä verran etumatkaa luulet meillä olevan?”

”Aika paljon, arvelisin. Dervisseiltä menee tunteja kiertotien etsimiseen sen ylätasangon ympäri ja meidän jälkiemme löytämiseen uudestaan. Siitä saamme kiittää kersanttia.”

”Sitten jäämme tänne aamuun asti. Vartioimme vuorotellen, neljä tuntia kukin. Benson on ensimmäinen. Aamun sarastaessa satuloimme ja suuntaamme joelle.”

Coffey havaitsi, että leiripaikka oli kurja; maasto oli kivikkoista ja ilma paksuna mädäntyvän lihan löyhkästä, mutta he eivät jaksaneet siirtyä kauemmaksikaan.

Coffey katseli, kun Victoria otti huovan kamelinsa satulan alta ja levitti sen rosoisille kiville. Hän meni tytön luo ja auttoi makuusijan laittamisessa. ”Ei sinun tarvitse pelätä”, hän sanoi. ”Ei meitä vielä ole lyöty.”

Victoria huoahti hiljaa ja laskeutui kyljelleen. ”Sinä olet ikuinen optimisti”, hän kuiskasi.

Coffey kyykistyi hänen viereensä. Hän oli iloinen tytön läheisyydestä ikään kuin se olisi jollakin merkillisellä tavalla lievittänyt hänen oman asemansa tukaluutta. Toiset valmistautuivat heidän ympärillään viettämään yönsä niin mukavasti kuin se oli mahdollista.

”Toivoinkin, että saisin puhua kanssasi”, Victoria virkkoi pehmeästi.

”Minkä tähden?”

”Se mitä siellä vankilan ullakolla tapahtui . . . en tiedä, mitä oikein ajattelet minusta. Se oli mieletöntä tietenkin. Menin vähän sekaisin, siinä se.” Victoria epäröi. ”Sinun puoleltasi olisi varmaan ollut yhdentekevää, vaikka se olisi ollut kuka . . . kuka tyttö tahansa.”

Coffey pudisti päätään. ”Olet väärässä.”

Victoria hymyili ja laski päänsä. ”Halusin vain, että asia olisi selvä meidän kesken.”

Coffey otti huovan oman kamelinsa selästä ja levitti sen maahan. Kuka ymmärtää naisten aivoituksia, hän ajatteli. Heidän syleilynsä muisteleminen sekoitti hänen kaikki tunteensa, mutta Victoria pohti vain, pitikö Coffey häntä halpana vai ei. Niin kuin hän muka voisi ajatella sillä tavoin. Victoria oli parasta, mitä hänelle milloinkaan oli tapahtunut.

Hän asettui pitkäkseen lopen uupuneena ja ummisti silmänsä. Hetkessä hän oli täydessä unessa.

Coffey heräsi Driscollin ravisteluun. Taivas oli pimeä, ja Benson kykki Driscollin vieressä. Heidän ilmeensä sai Coffeyn äkkiä valveille. ”Mitä nyt?” hän kuiskasi. ”Dervissitkö?” Hän hamusi pistooliaan.

”Ei mitään niin tavallista, ikävä kyllä. Kyse on MacAngusista. Hän on livistänyt.”

Coffey hieraisi kasvojaan sormenpäillä. ”Mitä te oikein puhutte?”

”Timantit”, Benson supatti. ”Hän on vienyt timantit.”

Coffey tunsi vatsaansa kouristavan. MacAngusko? Sehän oli mahdotonta!

”Kuka oli vartiovuorossa?”

”Minä”, Driscoll vastasi.

”Etkä nähnyt hänen lähtevän?”

”MacAngusinko olisi muka voinut nähdä. Se mies hiipii kuin kissa.”

Coffeyssa heräsi katkera petetyksi joutumisen tunne. Eihän se toki voinut olla totta? MacAngus oli hänelle enemmän kuin kersantti, hän oli ystävä. Coffey muisti, kuinka hän oli tuhat kertaa pannut kaiken kersantin oveluuden ja arviointikyvyn varaan. Miten tämä pystyi sellaiseen petokseen? Coffey tunsi suuttumuksensa äkkiä tiivistyvän kylmäksi ja päättäväiseksi vihaksi. Vihollista ei koskaan voi vihata niin paljon kuin ystävää, joka kääntyy vastaan.

”Mihin suuntaan hän lähti?” Coffey kysyi.

”Koilliseen. Hänkin pyrkii selvästi Niilille, mutta hän aikoo ylittää sen ylempänä, missä dervissien partioita liikkuu harvemmassa.”

Coffey nyökkäsi. Se oli MacAngusin tapaista. Vaikka vesi oli häneltä miltei tyystin loppu, hän valitsi pisimmän reitin. Uskalias yritys, mutta jos se onnistuisi, hän olisi auringonnousuun mennessä päässyt dervisseistä eroon. Sen jälkeen hänen tarvitsi pelätä vain englantilaisia.

”Meidän on lähdettävä hänen peräänsä.”

Driscoll oli epäilevän näköinen. ”Meiltä puuttuu yksi kameli, veliseni.”

”Jos neiti Routledge ja hänen isänsä ratsastavat samalla kamelilla, luuletko saavasi viedyksi heidät joelle? Minä otan luutnantti Bensonin mukaani, ja me katsomme, saammeko kersantin kiinni. Kun olemme saaneet timantit takaisin, jatkamme etelään ja liitymme teihin.”

”Entä sitten?”

Coffey huokaisi. ”Luoja tietää”, hän myönsi avoimesti. ”Emme kai me muuta voi kuin rukoilla.”

Victoria ratsasti aamuyön viileydessä sovittaen ruumiinsa kamelin yksitoikkoiseen keinuntaan. Hän tunsi isän istuvan takanaan satulassa ja pitelevän häntä kevyesti vyötäisiltä. Driscoll ratsasti edellä likainen viitta tuulessa lepattaen. Victoria tunsi itsensä turraksi. Muutaman tunnin uni ei ollut juuri virkistänyt häntä.

Victorialle ei paljon merkinnyt, oliko MacAngus varastanut timantit vai ei. Kaksitoista tuntia sitten ne olivat tuntuneet tärkeimmältä asialta hänen maailmassaan. Vähät, siunatut vapauden tunnit olivat opettaneet hänet tajuamaan yhden totuuden, joka oli yli kaiken muun – hän halusi elää, hän halusi sitä enemmän kuin mitään muuta.

Kuitenkin hän halusi myös Coffeyta, sen hän tajusi, ja oivallus sai hänet värisemään samalla, kun hän muisti, kuinka Coffeyn silmien ympärille nousi pienet rypyt aina hänen hymyillessään. Hän muisti, miten pöly kertyi kuoppiin Coffeyn poskipäitten alle. Coffey oli hieno mies, hän ajatteli, luja ja päättäväinen kun tarvittiin, kiltti ja ystävällinen muulloin. Suokoon luoja, että he selviytyisivät tästä. Olisi julmaa, jos hän nyt menettäisi Coffeyn yksinäisyytensä tyhjien vuosien jälkeen.

Aamu valkeni hitaasti. Idästä alkaen kelmeä kajo levisi nopeasti yli seesteisen taivaan. Kohta maaston mittasuhteet olivat aivan

uudet, ja Victoria tunsi nousevan auringon lämmön kasvoillaan ja povellaan.

Maisema muuttui tyystin, kivikkoinen aavikko väistyi rehevän pensaikon tieltä, jonka keskellä kohosi siellä täällä yksittäisinä ryhminä kitukasvuisia palmuja. Kasvillisuus tiheni. "Kuinka pitkälti vielä?" hän kysyi Driscollilta.

"Ei voi olla pitkälti enää. Katso, kuinka eläimet lisäävät vauhtia. Ne haistavat jo veden."

"Eikö meidän pitäisi hiljentää vähän? Jos lähestymme Niiliä, täällä saattaa olla dervissien partioita."

"Paras ehtiä sinne ennen kuin aurinko on kovin korkealla", Driscoll selitti järkevästi. "Sitten voimme piiloutua jokivarren pensastoihin. Täällä pistämme silmään kuin kirsikka kakusta."

Hänen äänensä katkesi, ja Victoria näki hänen kallistuvan taaksepäin satulassa ja kiristävän suitsia. Victoria katsoi eteenpäin ja hätkähti. He olivat arvaamatta ratsastaneet pieneen aavikon notkelmaan. Se oli niin matala, ettei sitä voinut nimittää wadiksi, mutta sen uoma laskeutui niin pehmeästi ja loivasti, ettei sitä ollut erottanut kimaltavan hiekka-aavikon pinnasta. Notkelman pohjalla oli joukko dervissejä satuloimassa kameleitaan. Varhaisaamun aurinko heijastui miesten ikivanhojen pyssyjen koristeellisista norsunluuperistä.

Dervissit ällistyivät yhtä paljon kuin Victoria ja Driscoll, ja hetkeksi hekin jähmettyivät liikkumattomiksi kuin patsaat. Vihdoin Driscoll havahtui toimimaan. "Takaisin", hän huusi, "takaisin pensaikkoon."

Victoria riuhtaisi kamelinsa suitsia. Hän kuuli isänsä hämmästyneen huudahduksen, sitten he kääntyivät ympäri rivakasti pyörähtäen. Driscoll ehätti hänen vierelleen, ja vimmatusti piiskaten hän pakotti kamelinsa silmittömään, horjahtelevaan juoksuun. Hän näki tiheikön edessään vihreänä ja piikkisenä kuivan aavikon keskellä. Se tarjoaisi jonkin verran suojaa, mutta kuinka pitkäksi ajaksi, sitä hän ei tiennyt.

Laukaukset kajahtelivat, kun dervissit tointuivat hämmästyksestään. Victoria tunsi isänsä ruumiin vavahtavan ja tiesi heti, että isään oli osunut. Isän sormet herposivat hänen vyötäisiltään.

"Isä", hän huudahti.

Satula narahti, ja paino hänen takanaan keveni, kun isä putosi hervottomasti maahan. Hän vetäisi suitset kireälle, niin että kameli pysähtyi kuin seinään.

Isä maata retkotti kivikossa kasvot maata vasten, päälaki hajalle

ammuttuna. Lamaannuttava kauhu valtasi Victorian. Pahoinvointi tulvahti aaltoina vatsanpohjasta ylöspäin.

"Älä pysähdy, herran tähden", Driscoll huusi. "Etkö näe, että hän on kuollut?"

Driscoll palasi takaisin ja sieppasi riimun. Victoria tarrautui nyyhkyttäen satulannuppiin, kun Driscoll yllytti kamelit täyttä laukkaa kohti piikkipensastoa.

Taas laukauksia. Victoria tuskin kuuli, kuinka luodit viuhuivat ilmassa hänen päänsä ympärillä. Hän ei tuntenut lainkaan vaaraa. Järkytys ja epätoivo olivat vallanneet hänet.

Äkkiä Driscoll hätkähti rajusti satulassa, ja veri purskahti hänen huultensa välistä. Hänen kätensä irtosi riimusta ja tapaili tunnustellen ristiselän tienoota. Hän kallistui sivulle ja putosi maahan olkapää edellä. Hiekka pöllähti ilmaan ja ryöpsähti suihkuna Victorian jaloille.

Victoria luisui kamelinsa satulasta. Driscoll makasi kyljellään, ja veri levisi tahraksi hänen viittansa rintamukseen.

Epätoivoisesti nyyhkyttäen Victoria tarttui miestä kainaloista ja alkoi selkä edellä raahata tätä hietikolla. Hän tuskin tajusi, että dervissit olivat nousseet ratsaille ja tulivat häntä kohti. Hän pääsi pensaikkoon ja antoi Driscollin vaipua maahan. Kyynelet virtasivat hänen poskillaan.

"Kivääri", Driscoll sanoi korahtavalla äänellä. "Hae kivääri. Heti paikalla."

Victoria katsoi aavikkotasangolle. Hän näki Driscollin kamelin pureksivan kaikessa rauhassa piikkipensasta. Driscollin Martinikiväärin perä pisti esiin satulakotelosta. Victoria juoksi takaisin niin kovaa kuin ikinä jaksoi. Hän näki dervissien lähestyvän. Kamelin luo päästyään hän aukoi vapisevin sormin nahkahihnoja, kunnes sai kiväärin vedetyksi kotelosta. Se tuntui uskomattoman painavalta hänen käsissään.

"Tuo se tänne", Driscoll huusi käheästi ja irvisti kivusta. "Patruunalaukku myös."

Yhä itkien Victoria juoksi takaisin kivääri ja patruunalaukku vapisevissa käsissään. Driscoll nojasi selkänsä isoon kiveen. Hän otti kiväärin Victorialta ja työnsi patruunan piippuun. Hän poisti varmistimen ja ampui laukauksen, joka pudotti etunenässä ratsastavan dervissin maahan kuin sätkivän nuken. Driscoll ampui uudestaan, ja toinen ratsastaja suistui satulasta. Muut kääntyivät takaisin, luisuivat alas satuloista ja puikkivat juoksujalkaa suojaa hakemaan.

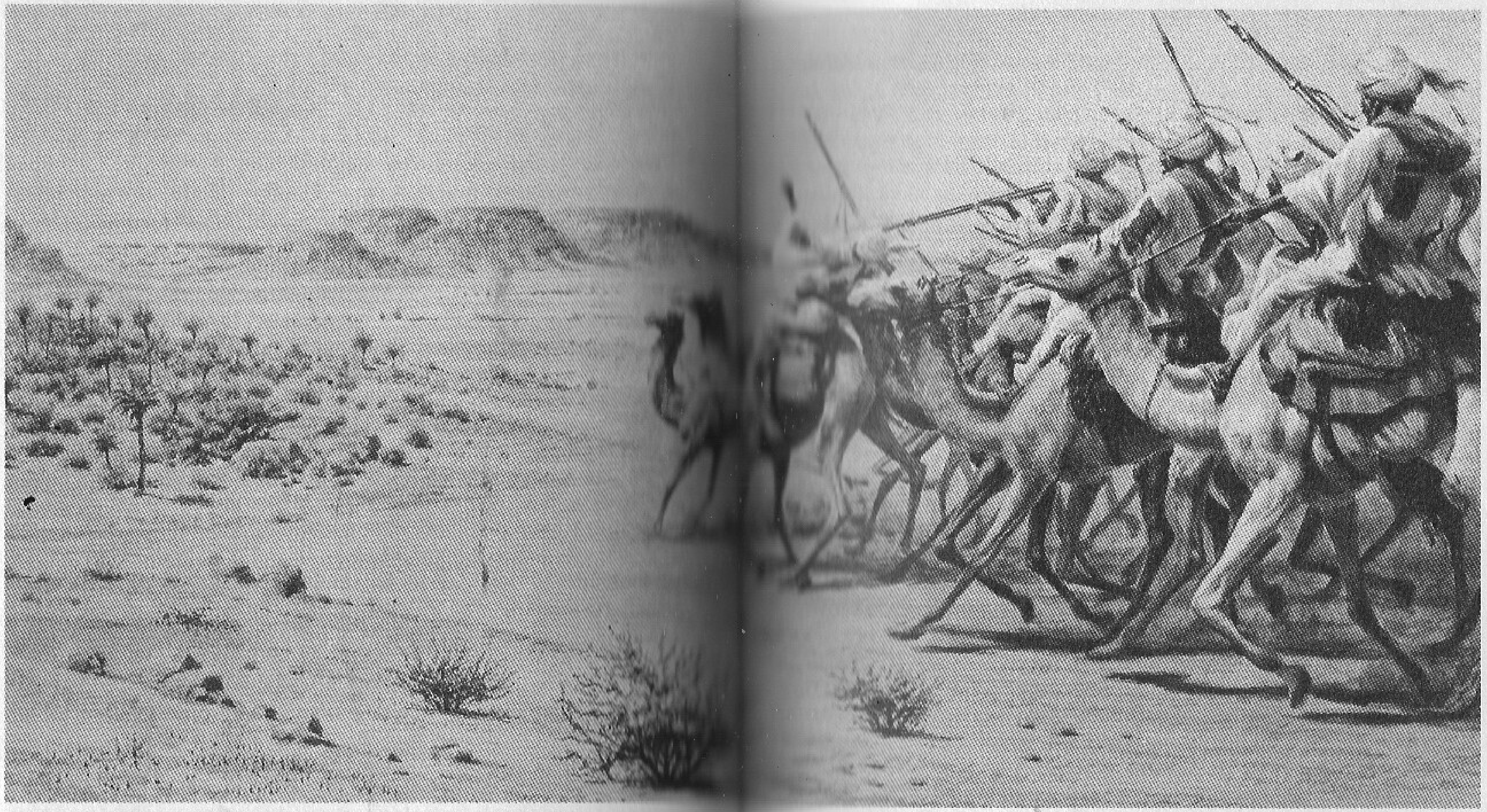

Driscoll antoi aseen vaipua ja nojasi päänsä kiveen. Hiki virtasi hänen kasvoillaan. ”Tuo pidättelee niitä vähän aikaa”, hän mutisi heikosti. ”Seuraavalla kerralla, saatuaan rohkeutensa takaisin, he luultavasti nappaavat meidät. Elleivät sitten aurinko ja jano tee meistä selvää sitä ennen.”

MacAngus erotti joen varhaisaamun ohuen usvan läpi. Hän oli tiennyt olevansa lähellä. Hän oli haistanut veden.

Pitkä ratsastus läpi tyhjän hiekkaerämaan oli vienyt hänen voimansa. Väsymys ei kuitenkaan painanut hänen mieltään niin raskaasti kuin toinen tunne, joka ahdisti hänen sisimpäänsä. Hän ei saanut ajatuksiaan irti jalokivipussista, joka keikkui hänen kupeellaan. Häntä hävetti se, minkä hän oli tehnyt Coffeylle. Hän ei ollut koskaan ennen pettänyt ystävää.

Timantit olivat kuitenkin liian tärkeä asia, niiden kanssa ei leikitelty. Niillä hän voisi ostaa uuden nimen, uuden elämän lain kouran ulottumattomissa. Ne olivat lupaus enemmästä kuin pelkästä tulevaisuudesta. Ne olivat lupaus eloonjäämisestä.

Hän löysi kohdan, jossa vesi tihkui hiekan ja soran läpi ja muodosti kirkkaan luonnonlähteen. Hän laskeutui pitkäkseen, painoi kasvonsa veteen ja ahmi kallisarvoista elähdyttävää nestettä ruumiiseensa. Hänen ratsunsakin joi.

Rantatörmät näyttivät tyhjiltä. Niillä kasvoi tiheää pensaikkoa ja mimoosaa, mutta MacAngus tiesi, että kauempana oli kyliä, ja dervissien partiot ratsastivat niiden välillä. Jokivartta kulkeminen olisi vaarallista ja uhkarohkeaa; piti siirtyä loitommaksi siitä. Pari kolme kilometriä riittäisi. MacAngus täytti vesileilinsä, nousi satulaan ja lähti ratsastamaan jokitörmää pitkin. Joki kaartui kuin jousen jänne, ja äkisti MacAngus rypisti otsaansa nähdessään haaskalintujen hajanaisen parven, joka kierteli ja kaarteli veden kuluttaman rantatörmän yläpuolella. Siellä täytyi olla raato. Hän tunsi jo lemunkin, saman puistattavan löyhkän, joka oli tunkeutunut hänen sieraimiinsa Malawan linnoituksessa. Hän heilautti Martini-kiväärin olaltaan ja hoputti kamelia eteenpäin.

Kohdassa, jossa joki teki mutkan ja vesi virtasi tummana kylmien sileiden kivipaasien yli, makasi arabialaisen veneen hajoava hylky kyljellään. MacAngus näki miehistön ruumiit kannella virumassa. Sitten hän muisti. Tämä oli se sama hylky, jonka he olivat nähneet, kun tykkivene oli tuonut heidät rantaan. Tarkoittamattaan hän oli osunut samalle paikalle, josta he olivat kohtalokkaan retkensä aloittaneet.

MacAngus nousi satulasta ja talutti kamelinsa joen rantaan. Hän jätti sen juomaan sillä aikaa, kun itse lähestyi hylkyä. Hän laski kaikkiaan kahdeksan ruumista veneessä ja yhdeksännen vieläkin kellumassa matalassa rantavedessä. Veneen keulassa oli ikivanha tykki ja tervattu pieni ruutitynnyri. MacAngus pudisteli ihmetellen päätään. Dervissit olivat antiikkisine aseineen käyneet hampaisiin saakka uudenaikaisin tykein varustetun englantilaisen partioveneen kimppuun. Se oli ollut epätasainen taistelu. Khalifankin täytyi tajuta, miten hänen käymänsä sota väistämättä päättyisi.

MacAngusin mietiskelyn katkaisi hänen korviinsa kantautuva kamelin äänekäs pärskähdys. Hän kapusi rantatörmälle ja heittäytyi matalaksi kahden mimoosapensaan väliin. Hän erotti helteisen aamun autereen läpi kaksi ratsastajaa, jotka tulivat kovaa vauhtia häntä kohti. Heillä oli Kel Ahaggarin tuaregien tummansiniset viitat ja mustat päähineet. Etumaisena ratsastavan miehen hän tunsi heti: Coffey. Tavasta, jolla hän istui satulassa, ei voinut erehtyä. Toisen täytyi olla joko luutnantti Benson tai Driscoll.

Pahuksen tomppelit. Sen sijaan, että olisivat rientäneet suoraan joelle etelään, he olivat seuranneet hänen jälkiään, joita hän ei ollut edes vaivautunut peittämään. Hän oli laskenut, ettei kukaan olisi niin hullu, että seuraisi häntä.

Coffey ajoi takaa timantteja. MacAngusin timantteja, hänen tulevaisuuttaan. MacAngus ei nähnyt kuin yhden ratkaisun.

Hän työnsi patruunan Martinin piippuun, nuolaisi sormea ja kostutti varovasti jyvän tähtäystä parantaakseen. Hän painoi poskensa kiväärin perää vasten ja suuntasi piipun Coffeyn rintaan. Hän ei halunnut tappaa Coffeyta. Hän piti tästä enemmän kuin kenestäkään muusta upseerista, jonka alaisena oli palvellut. Ei hän silti halunnut menettää timanttejakaan. MacAngus oli valmis tappamaan kenet tahansa niiden takia.

Coffey oli hiljentänyt vauhtia nähtyään joen edessään, ja nyt hän tarjosi MacAngusille maalitaulun, johon ei voinut olla osumatta. Vain pieni painallus, kepeä kuin aavikon tuuli, ja Coffey suistuisi hengettömänä satulasta. MacAngusin sormi puristi liipaisinta.

Mitään ei tapahtunut. Hän odotti kuin kouristuksen kynsiin joutunut mies, kykenemättä liikkumaan. Hiljaa kiroten hän antoi aseen vaipua. Kävi miten kävi, hän ei voinut tappaa Coffeyta, se hänen olisi pitänyt tajuta alusta alkaen. Jos hän halusi pitää timantit, hänen ainoa toivonsa oli saada jotenkin kasvatetuksi etumatkaa. Ehkä oli paras ylittää joki ja lähteä vastakkaista puolta pohjoiseen päin.

Äkkiä MacAngusin korvat erottivat töminää. Hän käänsi päätään ja näki samassa kahdeksan hevosilla ratsastavaa miestä, joiden hahmot piirtyivät taivaanrantaan. MacAngusin suu loksahti auki hämmästyksestä. Ratsumiehet, joilla oli panssaripaidat ja haarniskat, näyttivät aivan keskiajan ristiretkeläisiltä. Aurinko välähteli häikäisevänä heidän kilvistään ja kypäristään. Mikä pahinta, he ratsastivat suoraan Coffeyta ja tämän toveria kohti.

Victoria kyyristeli piikkipensaikossa ja kuunteli dervissien kivääritulen yksitoikkoista rätinää. Arabit olivat yli tunnin ajan ammuskelleet taukoamatta. Enimmäkseen luodit olivat viuhuneet kaukaa ohi, sillä heidän aseensa olivat ikivanhoja ja kuuluisia epätarkkuudestaan.

Driscoll teki kuolemaa. Victoria oli ponnistellut epätoivoisesti tyrehdyttääkseen verenvuodon haavasta, mutta kuolema näytti lähestyvän väistämättömästi. Driscollin voimat hupenivat hetki hetkeltä, pian hän olisi niin heikko, ettei jaksaisi kohottaa kivääriä olkaansa vasten. Driscoll raukka. Victoria tuskin tunsi miestä, mutta hän piti Driscollista, luotti häneen ja tunsi olonsa turvalliseksi hänen seurassaan. Driscoll oli vaarantanut henkensä pelastaakseen hänet ja oli nyt hänet vapautettuaan itse kuolemaisillaan.

Victoria oli jo päättänyt, mitä tekisi. Kun Driscoll olisi poissa,

hän ottaisi kiväärin ja ampuisi itseään päähän. Hän oli katsellut, miten Driscoll käsitteli asetta, joten hän osaisi ladata ja laukaista sen.

Driscoll yskähteli tukahtuneesti, kun veri tukki hänen henkitorvensa. Hänen silmänsä kiilsivät lasimaisina, kun hän kääntyi työläästi katsomaan Victoriaan. "Kuuntele minua. Sinun on paettava joelle", hän sanoi korisevalla äänellä.

"Ja jätettävä sinut? Miksi sinä minua luulet?"

"Ota minun kamelini", Driscoll ähisi. "Se syö edelleen tuolla tiheikön takana. Ratsasta suoraan itään, auringonnousua kohti. Niili ei voi olla kaukana. Viiden kilometrin päässä ehkä. Saat ainakin vettä."

"Luutnantti Driscoll. En lähde minnekään ilman sinua."

"Sinun täytyy lähteä nyt heti. En jaksa pidellä tätä pyssyä enää kauan."

Victoria ei kyennyt hillitsemään itseään pidempään. Hän tunsi kyynelten tulvahtavan silmiinsä, ja hänen hartiansa vapisivat itkun ravisuttaessa hänen ruumistaan.

"Toivottavasti et itke minun takiani", Driscoll sanoi. "En ole koskaan kestänyt nähdä naisten itkua. Ota kaikki vesi mukaasi", hän mutisi. "Minä en sitä tarvitse. Jätä minulle kivääri ja patruunoita, niin pidättelen dervissejä, kunnes olet saanut etumatkaa. Mutta pidä kiirettä, herran nimessä."

Victoria sai vaivoin hillityksi itsensä. Driscoll oli oikeassa. Ei ollut järkevää, että molemmat jäisivät kuolemaan. Hänen mahdollisuutensa olivat vähäiset, mutta kannatti kuitenkin yrittää. Hän kumartui ja suuteli Driscollia kevyesti otsalle.

"Mene nyt", mies kuiskasi. "Olet tuhlannut jo liiaksikin aikaa."

Victoria lähti hiljaa hiipimään pensaikon läpi.

"Victoria?" Driscollin ääni korahti. Victoria katsoi häneen. "Pidäthän huolen, että kaikki saavat tietää, millainen sankari olin. Olisi kauheaa, jos tästä ei hyötyisi mitään."

Victoria nyökkäsi pystymättä puhumaan, kääntyi nopeasti ja kiirehti kohti paikkaa, jossa Driscollin kameli kulki kaula pitkällä pensaikossa hamuamassa lehviä tyytyväisenä kimmoisin huulin. Victoria nousi satulaan ja läimäytti juhtaa kylkiin saadakseen sen jaloilleen. Kyynelet yhä poskilla virraten hän kannusti kamelin juoksuun ja ratsasti päin auringonnousua.

KAHDESTOISTA LUKU

Coffey tuijotti ällistyneenä rautapukuisten ritarien riviä, joka ratsasti laukkaa häntä kohti kiillotetut kypärät ja rintapanssarit välkkyen. "Hyvä luoja", hän kuiskasi. "Katso noita."

"Nehän . . . nehän ovat haarniskoituja ritareita", luutnantti Benson henkäisi.

"Dervissejä. Eivät ne muita voi olla." Coffey vilkaisi ympärilleen. Pensaikko peitti maan joka suunnassa. Edessä kimalsi Niili aamuauringossa.

"Joki on paras mahdollisuutemme", hän sanoi. "Jos nuo seuraavat meitä veteen noissa tamineissaan, niin he painuvat pohjaan kuin kivet."

Hän kannusti kamelinsa juoksuun ja näki, että luutnantti Benson seurasi, näki että joki välkehti edessä syvänä ja vihreänä ja viileänä. Hän ratsasti laukkaa viimeiset metrit, hyppäsi vauhdissa satulasta ja heittäytyi päistikkaa pyörteiseen virtaan. Hän tunsi veden vilvoittavana polttavalla ihollaan. Joen pohja tuntui liejuiselta, hänen sandaalinsa vajosivat siihen, kun hän kahlasi niin nopeasti kuin pääsi vastavirtaan, kunnes jalat eivät enää pohjanneet. Hänen viittansa kasaantui mytyksi ja nousi ylös pyörteisen virran voimasta. Paksu kangas liimaantui hänen raajoihinsa ja haittasi uintia.

Benson ui kovaa ja tavoitti hänet. Bensonin kalpeat kasvot kiilsivät märkinä. Coffey näki kärpästen tanssivan silmiensä tasalla väreilevän vedenpinnan yläpuolella. Edessä häämötti vastaranta niin etäällä, että se näytti pelkältä utuiselta juovalta.

Pohjoisen suunnalla joki kapeni ja vesi syöksyi vuolaasti kuohuvana kurimuksena putoukseen. Coffey näki vilahdukselta valkoisten kuohujen keskeltä kohoavien karien tummat niskat.

Haarniskapukuiset ratsastajat heidän takanaan olivat pysähtyneet joentörmälle eivätkä yrittäneetkään seurata. He vain katselivat ja – Coffeyta kylmäsi, kun hän huomasi sen – nauroivat, nauroivat täyttä kurkkua.

Kylmä puistatus ravisti hänen ruumistaan, kun hän näki suoraan edessä veneen, joka keinuen lähestyi heitä kapeasta lahdelmasta. Tuuli pullisti sen kolmikulmaisen purjeen. Se oli arabivene. Veneessä oli tummaihoisia dervissejä, jotka villisti irvistellen odottivat keihäät ojossa, että Benson ja Coffey tulisivat heidän ulottuvilleen.

"Olemme ansassa", Benson sanoi tukahtuneesti ja polski vimmatusti yrittäen muuttaa suuntaa.

Vene lähestyi, ja vaistomaisesti he kääntyivät rantaan päin, vaik-

ka Coffey tajusikin, etteivät he siellä olisi turvassa, sillä ratsumiehet kerääntyivät jo vesirajaan.

Coffey näki keihäiden kaartavan ilmassa heidän päittensä päällä. Jokin raapaisi häntä takaraivoon saaden aikaan välähtävän kivun, ja verta valui hiuksista hänen silmiinsä.

Sitten hänen korviinsa kantautui ääni, etäinen ilmaa vapisuttava jyrähdys. Coffey katsoi taakse ja näki, kuinka veneen keula äkkiä hajosi pirstaleiksi, jotka satoivat ryöppynä veteen. Miehet, jotka hetki sitten olivat naureskelleet ja hyppineet veneessä, paiskautuivat virtaan. Coffey yritti ymmärtää, mitä tapahtumien käänne merkitsi. Hän polki pökertyneenä vettä, kun räjähdyksen kaiut löivät hänen korviinsa. Vene oli kallellaan, ja sen jäljellä olevat miehet törmäilivät pakokauhusta kirkuen edestakaisin pitkin kanttaa.

Coffey katseli joentörmälle. Hän erotti vesirajassa jotakin, veneentapaisen tai veneen hylyn. Sen keulassa kyyristeli kookas, rotevarakenteinen mies, jolla oli jykevät poskipäät. Mies nojasi veneen mastoon ja puuhaili ikivanhan tykin kimpussa. MacAngus!

Taas jyrähti ja samalla leimahti kirkkaasti. Tällä kertaa Coffey erotti kartessin humahduksen, kun se pyyhkäisi yli vedenpinnan.

Hän näki sätkiviä ruumiita, jotka putoilivat molskahdellen veteen.

Benson tuijotti ällistyneenä näkymää. ”Mitä hemmettiä siellä tapahtuu?”

”Se on MacAngus”, Coffey huusi riemuiten. ”Hän ampui ne veteen niiden omalla tykillä! Tule”, hän kehotti, ”uidaan vastarannalle.”

MacAngus katseli, kuinka veneen jäännökset hiljakseen upposivat. Hän näki Coffeyn ja luutnantti Bensonin uivan päättäväisesti poispäin. Hän tajusi, että onnistumisen mahdollisuus oli ollut yksi miljoonasta. Hän oli puolittain odottanut, että vanha tykki räjähtäisi päin hänen naamaansa. Ruuti oli kuitenkin tehnyt tehtävänsä. Ja toisella laukauksella kartessi oli pyyhkäissyt kaiken tieltään. Hän oli hyvillään, etteivät Coffey ja Benson olleet uineet muutamaa metriä lähempänä; silloin laukaus olisi repinyt heidätkin kappaleiksi.

MacAngus käänsi katseensa rannalle. Haarniskoidut ratsastajat tuijottivat häntä tyrmistyksen vallassa. Monta sekuntia he istuivat satuloissa hämmästyksen kivettäminä. Sitten he puristivat keihäät tiukemmin kouraansa, kääntyivät häntä kohti ja kannustivat hevosensa laukkaan.

MacAngus kiipesi rantatörmälle ja juoksi kamelinsa luo. Hän tie-

si, että eläin oli nääntymäisillään, mutta dervissien ratsuilla oli lisätaakkanaan rengaspanssarit. Hänellä oli vieläkin mahdollisuus. Hän kannusti kamelinsa juoksuun ja ohjasi sen vauhdilla piikkisen mimoosapensaikon läpi avoimen aavikon häikäisevään kirkkauteen.

Villisti karjuen dervissit nelistivät periksi antamatta hänen jälkeensä.

VICTORIA tuskin tajusi, kuinka kauan oli ratsastanut. Hänen kamelinsa oli luhistumaisillaan, ja aavikko levittäytyi loputtomana joka taholla. Hänen rohkeutensa alkoi pettää, kun hän tajusi asemansa toivottomuuden. Hän ei ollut ikinä eläessään tuntenut itseään niin hirvittävän yksinäiseksi. Isä oli poissa, Driscoll oli luultavasti jo kuollut, ja Coffey oli lähtenyt omaan mielettömään takaa-ajoonsa.

Hän ratsasti mitään ajattelematta pientä kallionharjannetta seuraten, ylitti kapean wadin ja tuli tiheää pensaikkoa kasvavalle alueelle. Joki ei voi enää olla kaukana, hän päätteli.

Yhtäkkiä laukaussarjat rikkoivat aamun hiljaisuuden. Victoria ryhdistäytyi satulassa ja veti syvään henkeä. Sitten laukauksia kuului taas, ne takoivat hänen tärykalvojaan, ja laukausten taustalta kajahti järeämpien räjähdysten kumu. Tykistöä. Victorian sydän alkoi hakata kiivaammin.

Hän päästi kamelinsa syömään ruohoa pensaikkoon ja kiipesi hiekkaharjanteelle. Joen leveä uoma ilmestyi näkyviin. Veden pinta oli sileä ja virtasi hiljaa joen kiertyessä laajaksi kaareksi hänen alapuolellaan. Niili!

Vastarannalla oli valkoviittaisia dervississotureita kyyristelemässä mimoosapensaikossa. He ampuivat kivääreillä valkoiseksi maalattua siipiratasalusta, joka höyrysi hiljakseen joen keskiuomassa. Victoria katseli tuskin silmiään uskoen tykkivenettä. Laiva oli kolmikantinen ja kansia kiersivät metallikaiteet. Mastossa hulmusi Englannin lippu iloisesti Egyptin valkoisten tähtien ja kuunsirpin vieressä.

Hän näki edestakaisin juoksentelevia miehiä kuin muurahaisia, ja sitten tykkiveneen keulasta leimahti. Melkein yhtä aikaa ehti tykin ankara jyrähdys hänen korviinsa. Vastarannalta kohosi ilmaan hiekkapatsas, jonka seassa sinkoili miehiä ja eläimiä kuin paperisilppua.

Buuum! Toinen kranaatti räjähti. Tuskan ja kauhun kiljuntaa kantautui Victorian korviin, ja nyt dervississoturit lopulta jättivät asemansa ja ryntäsivät kauhun vallassa pakoon tiheän piikkipensaikon läpi.

Victorian pelastuminen oli käden ulottuvilla, yhtä seikkaa lukuun ottamatta. Dervissiviitassaan hän oli aivan saman näköinen kuin vastarannalta tykkivenettä ahdistelleet arabit. Jos hän nousisi piilostaan, tykkiveneen miehet suuntaisivat kuolettavat aseensa häneen. Hän tunsi epätoivon kouraisun katsellessaan, kuinka iso alus kaartoi majesteettisesti ja kääntyi takaisin tulosuuntaansa. Sitten hän keksi. Laivassa olevien oli nähtävä selvästi, että hän oli nainen – vieläpä valkoinen nainen. Hän hamusi vapisevin sormin viittaansa ja riuhtaisi sen päänsä yli. Aurinko oli ruskettanut hänen kasvonsa ja käsivartensa, mutta muuten hänen ihonsa oli vaalea kuin alabasteri, kun hän nousi alastomana, astui joentörmälle ja seisoi siinä taivas taustanaan.

Hän tuijotti yli veden ja ponnisti tahtonsa saadakseen laivan pysähtymään, saadakseen miehistön katseet kääntymään häneen päin. Ällistynyt huudahdus kantautui yli virran, ja riemu sävähdytti Victorian rintaa. Hänet oli nähty.

Hän käveli hitaasti rantaan ja kahlasi veteen. Hän ei ollut uinut moneen vuoteen, mutta hän veti päättäväisesti käsillään ja potki jaloillaan. Pysähtyessään hengähtämään hän näki ilokseen, että tykkivene oli hieman lähempänä.

Solmuköysi laskettiin tykkiveneen partaalta, ja Victoria hilattiin kannelle. Hänen hiuksensa valuivat märkinä suortuvina hänen olkapäilleen. Nuori upseeri auttoi hänet käiteen yli. Miehen silmät olivat pullistua päästä hänen katsellessaan alastonta valkoista naista, joka nousi vedestä kahdeksankymmentä kilometriä dervissien linjojen takana.

Muutaman minuutin päästä Victoria seisoi komentosillalla laivaston päällystakki yllään ja kertoi tarinansa yhtenä ryöppynä tykkiveneen ällistyneelle päällikölle.

Veden liike sekoitti Coffeyn aistit. Häntä huimasi. Päälaen haavasta valui taukoamatta verta pyörteiseen virtaan. En jaksa enää kauan, hän ajatteli.

Äkkiä hän huomasi, miksi virran nopeus kasvoi. He ajautuivat kohti kuohuvaa putousta.

Bensonkin huomasi edessä olevan kurimuksen, ja hänen märkinä kiiltävät kasvonsa kalpenivat. "Ui", hän huusi. "Ui, herran tähden."

Mutta Coffey kieppui avuttomana pyörteessä kovaa vauhtia, hänen ruumiinsa oli kylmä ja turta, kipu päässä yltyi joka sydämenlyönnillä. Hänen silmissään sumeni, ja hän painui upoksiin. Sitten

hänen päänsä pulpahti pintaan, ja hän näki Bensonin uivan kovaa vauhtia hänen luokseen. Käsi tarttui Coffeyta olkapäästä ja veti hänen päänsä ylemmäksi. Hän kuuli Bensonin huutavan: "Ui, hitto vie! Haluatko tapattaa meidät molemmat?"

Coffey potkaisi jaloillaan ja hänen ajatuksissaan välähti, kuinka kummallista oli, että kaikista ihmisistä juuri Benson, vanha vihamies, auttoi häntä nyt.

Sitten virta tarttui heihin taas joka puolelta kuohuen ja kohisten. Se ruhjoi heitä armottomasti. Kuohujen ylitse Coffey näki rosoisia kalliopaasia, jotka kohosivat aivan heidän edessään. Taas hän tunsi Bensonin otteen olkapäässään. Bensonin ääni huusi hänen korvaansa: "Lujemmin! Lujemmin! Meidän on päästävä tuolle karille."

Coffey ponnisteli. Jossakin vaiheessa hän näki vilahdukselta vastarannan, mutta ennen kuin hän sai aistinsa toimimaan, joki kiskoi taas hänet mukaansa, ja sitten hän näki kiven aivan edessä. Se kohosi kuohujen yläpuolelle laakeana ja rosoisena. Benson piteli siitä jo toisella kädellä. Toisella hän tarrautui Coffeyn viittaan. Coffey kuuli kankaan repeävän, kuuli Bensonin huudon ja joen kohinan. Hän puri hampaansa yhteen, ja virtaava vesi syöksyi jylisten hänen päänsä vieritse.

MacAngus tiesi, että hänen kamelinsa oli jo yli kilometrin matkan horjahdellut pahasti. Hän pysäytti sen. Oli julmaa pakottaa eläinparkaa enää pitemmälle. Parempi etsiä heille molemmille paikka, johon sopi kuolla.

Ratsumiehet tulivat takaa täyttä neliä voitonriemuisesti kiljuen, valmistautuen tappamaan.

MacAngus ei vaivautunut hakemaan suojaa. Hän sylkäisi, pisti sikarisavukkeen suuhunsa ja sytytti sen huolellisesti. Sitten hän latasi Martininsa ja pani loput patruunat hiekalle käden ulottuville. Koko ajan hän seurasi ratsumiesten tuloa järkkymättömän rauhallisesti.

Hän päästi heidät kolmenkymmenen metrin päähän, sitten hän nosti kiväärin olkaansa vasten, tähtäsi ja painoi liipaisinta. Metalli iski metalliin, ja MacAngus näki etumaisen ratsastajan kohottavan käsivartensa ja paiskautuvan satulasta.

MacAngus puri sikariaan, veti hylsyn piipusta ja työnsi sisään uuden patruunan. Hän katseli, kuinka seuraava maali kohosi tähtäimeen ja – krak – miehen kypärään ilmestyi lommo samalla, kun mies itse paiskautui kuperkeikkaa taaksepäin.

MacAngus oli juuri poistamassa hylsyä, kun hän yhtäkkiä huo-

masi makaavansa selällään maassa silmät taivaalle tuijottaen. Hän rypisti kulmiaan, sitten kiväärinlaukauksen kaiku kajahti hänen korvissaan, ja hän tajusi, että häneen oli osunut. Hän ei ollut huomannut, että dervisseillä oli kiväärit.

Kummallisinta oli, ettei hän tuntenut kipua, ainoastaan outoa turtuneisuutta, joka levisi vatsanpohjasta ylös sydänalaan. Hänen kiväärinsä lojui maassa monen metrin päässä. Hän hamusi viitan alta, ja hänen sormensa tavoittivat Navy Coltin ristiuurteisen perän. Hän veti aseen esiin ja viritti iskurin. Lähin soturi oli melkein hänen päällään, ja MacAngus näki selvästi miehen kasvot kiiltävän rautasilmikon alta. MacAngus ojensi käsivartensa suoraksi ja laukaisi.

Luoti osui soturin rintapanssariin, kimmahti ylöspäin ja tunkeutui leuan läpi päähän.

Soturi paiskautui melkein MacAngusin päälle pudotessaan maahan ja kieriessään pöllyävässä hiekassa. MacAngus vaihtoi maalia ja ampui kaksi laukausta seuraavaan ratsastajaan, jonka hän erotti vain aurinkoa vasten piirtyvänä tummana hahmona. Mies nousi pystyyn jalustimilla, käänsi äkisti ratsunsa ja lähti ratsastamaan takaisin kädellä kylkeään pidellen.

MacAngus odotti. Kolme patruunaa jäljellä, hän ajatteli. Vain kolme. Vapautta ei tulisikaan. Ei uutta aloitusta, ei uutta nimeä. Hän oli pettänyt ystävänsä, pettänyt kaiken, mihin uskoi. Entä nyt?

MacAngus odotti soturien tuloa. Minuutit kuluivat, mutta mitään ei tapahtunut. Hän kohotti varovasti päätään ja siristeli silmiään häikäisevässä paisteessa. Ei ristin sielua näkyvissä. Hän painoi ihmetellen päänsä huimausta ja pahoinvointia tuntien.

Hän ei kuullut varusteiden vaimeaa kalahtelua eikä nähnyt nuoren englantilaisen upseerin johtaman egyptiläisen partion ruskeita asetakkeja ja hiekanruskeita housuja. Partio ratsasti suoraan häntä kohti paahtavassa auringonpaisteessa . . .

RUNSAAN tunnin Coffey ja Benson makasivat pitkänään karilla, jonka molemmin puolin joki kohisten virtasi.

"Miltä päässä tuntuu?" Benson kysyi käheästi kireällä ja vieraalla äänellä.

"Jyskyttää."

"Niin varmaan. Ilkeän näköinen haava."

"Olin jo aivan poikki tuolla", Coffey kuiskasi. "Ellet sinä olisi kiskonut minua sieltä, olisin painunut suoraa päätä pohjaan. Pelastit henkeni. Mikset jättänyt minua hukkumaan?"

"En tiedä", Benson myönsi sumeilematta. "En kai malttanut vastustaa kiusausta leikkiä sankaria."

Coffeyn huulet kaartuivat tuskaiseen hymyyn. "Alan epäillä, että tuon kylmän ulkokuoren alla tosiaan piilee kunnon ihminen."

Hän sulki silmänsä. Hän ajatteli Victoriaa. Mahtoiko tyttö olla enää elossa? Pääsisikö tämä englantilaisten linjoille? Coffey ajatteli surullisesti, että olisi halunnut tuntea Victorian paremmin.

Benson keskeytti hänen ajatuksensa. "Emme voi jäädä tähän. Palamme poroksi tällä kivellä."

"Voisimme kokeilla onneamme vedessä."

"Emme ikinä jaksaisi." Benson oli oikeassa.

"Luuletko Driscollin selviytyneen?" Benson kysyi hetken päästä.

"Kenties."

"MacAngusia minä kadehdin. Hänellä on edelleen timantit."

"Se lurjus."

"Älä unohda, että hän pelasti henkemme."

"Silti hän on lurjus."

Pian oli niin kuuma, ettei jaksanut puhua, ja he vaipuivat äänettömyyteen maatessaan pitkänään kivellä. Aamu venyi keskipäivää kohti. Coffey ummisti silmänsä ja kuunteli virran kohinaa. Kohta hän alkoi vajota pitkiksi toveiksi tylsään horrokseen.

Bensonin ääni palautti hänet tajuihinsa. "Katso tuonne joelle, Coffey", tämä kuiskasi.

Coffey räpytteli silmiään ja katsoi siristellen kohti auringon hehkua. Jokin keinahteli hänen näkökentässään omituisen sumeana. Vähitellen se alkoi piirtyä selvempänä. Hän erotti Englannin lipun, joka hulmusi tuulessa. Valkoiseksi maalatut kannet hohtivat auringossa. Savua tuprusi mustuneesta piipusta. Englantilainen tykkivene.

"Onko se kangastus?" Benson kysyi käheästi.

Riemu sävähdytti Coffeyn runneltua ruumista. "Ei se ole kangastus", hän huudahti innoissaan. "Tuolla kannella on Victoria. Heiluta käsiäsi, Benson. Heiluta kovasti, luojan tähden. Taidamme pelastua!"

MYÖHEMMIN päivällä, kun Victoria tarttui teekannuun ja täytti Coffeyn kupin, hänellä oli yllään Seaforthin ylämaalaisten asepuku kiltteineen kaikkineen. Asetakki oli ainakin kaksi numeroa liian iso hänelle.

He istuivat tyhjässä ruokalateltassa. Leirin ja rautatien pääteaseman liikenteen ja toiminnan äänet kantautuivat ulkoa. Monta tun-

tia oli jo kulunut siitä, kun Coffey ja Benson oli pelastettu koskesta, ja Coffey alkoi vihdoin tajuta, ettei hän ollutkaan kuoleman portilla, vaan turvallisesti omiensa keskellä. Hänen haavansa oli sidottu, hän oli antanut raporttinsa eversti Guthrielle, ja lukuun ottamatta suunnatonta väsymystä, joka tuntui kaikkialla hänen ruumiissaan, hän oli olosuhteisiin nähden hyvässä kunnossa.

"Otan osaa isäsi takia", hän sanoi.

"Isä kuoli vapaana miehenä", Victoria vastasi lempeästi. "Hän ei tuntenut kipua. Siitä täytyy olla kiitollinen."

"Toivon silti, että asiat olisivat menneet toisin. Kun mies on kärsinyt niin paljon, hänen pitäisi saada elää lopun elämäänsä rauhassa ja mukavasti."

"No, hän on saanut rauhan nyt. Ja luutnantti Driscoll myös."

Coffey sekoitteli vaieten lusikalla teetään. Häntä ahdisti hänen ajatellessaan Driscollia, muistaessaan tämän palavat silmät, rosoisen arven, vinon hymyn. Tieto hänen kuolemastaan oli surettanut Coffeyta suuresti. "Hän saa mitalin", Coffey sanoi hiljaa.

"Hän oli hyvin rohkea mies."

Coffey nyökkäsi. Hän nojasi tuolinsa selkämykseen ja siveli sormenpäillä takaraivossaan olevaa paksua sidettä. Pää tuntui aralta vielä, mutta se paranisi pian. "Entä sinä itse?" hän kysyi. "Tuntuuko paremmalta?"

"Kyllä minä tästä toinnun", Victoria vastasi hymyillen. "Kupillinen teetä tekee ihmeitä."

He olivat merkillisen vaivautuneita toistensa seurassa ikään kuin tietoisuus siitä, että mennyt oli mennyttä ja että kaiken koetun jälkeen heidän edessään sittenkin avautui tulevaisuus, olisi lamaannuttanut heidät.

Victoria katsoi kuppiinsa. "Kuule, en ole edes kunnolla kiittänyt sinua siitä, mitä teit minun ja isän hyväksi."

"Se oli velvollisuutemme", Coffey sanoi. Hän katsoi Victoriaan. "Mitä sinulle nyt tapahtuu?"

"Se kai riippuu lähetysaseman väestä. Heidän kai on otettava jonkinlainen vastuu minusta nyt, kun isä on kuollut. Kai he lähettävät minut Kairoon ja sieltä Englantiin niin pian kuin asiat saadaan järjestykseen. Olen ollut poissa niin kauan, että se tuntuu aivan eri maailmalta. Entä sinä?" hän kysyi.

Ajatus tytön lähdöstä tuntui Coffeysta oudon ankealta. Hän kohautti olkapäitään. "Minä menen sinne, minne armeija käskee."

Victoria katseli maahan. "Kauheaa ajatella, etten näkisi sinua enää."

Coffey tunsi palan kurkussaan. Hän katseli tytön kasvoja, silmiä, suuta, ja hämmästyttävän voimakas tunne valtasi hänet. Hän kuuli oman äänensä mutisevan: "Ilmoita minulle, minne asetut asumaan Englannissa. Tulen käymään, kun pääsen kotilomalle."

"Lupaatko?"

"Lupaan."

Hänen äänensä vavahti ja hän tajusi hyvin sanojensa tyhjyyden. Entä jos hän menettäisi Victorian lopullisesti? Ajatus kauhistutti häntä.

"Herran tähden", hän virkkoi äkisti. "Miksi puhumme tällä tavoin? Tiedät hemmetin hyvin, etten kestä ajatusta, että sinä lähdet pois."

Heikko hymy väreili tytön suupielissä. "Mehän tuskin tunnemme toisiamme."

"Onko sillä väliä?"

"Minähän olen villi-ihminen niin kuin tiedät. Orja."

"Lakkaa puhumasta roskaa. Haluan, että jäät tänne. Minun luokseni."

Victoria hymyili nyt avoimesti. "Eikö se olisi hieman epätavallista?"

"Sano lähetysaseman väelle, että olet muuttanut mielesi. Et lähdekään Englantiin."

"Sinä olet etevä taivuttelemaan, luutnantti."

"Vastaa minulle. Kyllä vai ei?"

Sanaa sanomatta Victoria nousi tuolista, tuli hänen luokseen, kumartui ja suuteli häntä suulle. Coffey tunsi tytön pehmeän vartalon kosketuksen. Victoria kohotti päänsä ja katsoi häntä silmiin. "Oletko nyt tyytyväinen?" hän kysyi kuiskaten.

Coffey ei ollut ikinä ennen tuntenut sellaista riemua. Hän oli juuri aikeissa vastata, kun teltanlieve vedettiin rivakasti sivuun, ja luutnantti Benson astui sisään. Bensonilla oli oma khakiunivormunsa, mutta hänen puhtaiksi hangatuilta kasvoiltaan näkyivät yhä raskaan aavikkoretken rasitukset; posket ja kaula punoittivat auringosta. Hän empi hetken, meni hämilleen nähdessään Victorian Coffeyn syleilyssä, mutta Coffey näki heti hänen katseestaan, että jokin oli vialla.

"Mitä nyt?" hän tiukkasi.

"MacAngus tuotiin juuri", Benson sanoi.

Coffey säpsähti. Hän oli kokonaan unohtanut MacAngusin pelastumisensa riemussa. Jäätävä viha leimahti hänen rinnassaan. Hänelle ei paljon merkinnyt, että MacAngus oli pelastanut heidän henken-

sä joella. Hänen mielensä täytti suunnaton katkeruus petoksesta.

Hän nousi ja suuteli Victoriaa kevyesti otsalle. ”Odota täällä”, hän sanoi. ”Minä käyn vähän juttelemassa kersanttimme kanssa.”

”Sehän on jo ohi”, Victoria sanoi vakavana. ”Etkö käsitä?”

”Ei ole”, Coffey vastasi kipakasti. ”Nyt se vasta alkaa.”

Anteeksiantoa Coffey ei edes ajatellut. Hänen mielessään paloi kiihkeä halu tehdä kaikki selväksi. Benson kannoillaan hän marssi väkeä vilisevän leirin läpi sairaalatelttaan.

Kersantti MacAngus makasi laitimmaisessa vuoteessa. Kuullessaan heidän tulevan hän avasi silmänsä ja katsoi heihin. Ilmekään ei värähtänyt hänen kasvoillaan, mutta hän sulki silmänsä.

”No niin”, Coffey sanoi pysähtyessään vuoteen jalkopäähän. ”Olen iloinen, että osaatte sentään hävetä vähän.”

MacAngus ei vastannut.

”Luulette kai olevanne jokin hemmetin sankari, kun ammuitte sen veneen upoksiin?”

MacAngus pohti asiaa hetken ja nyökkäsi sitten kainosti.

”Haluan ne timantit, kersantti”, Coffey sanoi hiljaa.

Vaitiolo.

”Antakaa ne tänne, hitto vie.”

Luutnantti Benson yskähti vaivautuneesti. ”Olkaa nyt järkevä, kersantti”, hän sanoi tyynnyttelevästi. ”Timantit kuuluvat meille kaikille yhteisesti. Olen selvillä siitä, mitä teitte puolestamme, ja uskokaa pois, että olemme kiitollisia. Ellette olisi ampunut sitä kartessia, meidät olisi hakattu kappaleiksi siellä joella. Siltikin timantit ovat meidän yhteistä omaisuuttamme.”

”En minä mitään kartessia ampunut”, MacAngus kivahti.

”Kuinka niin?”

”Ei minulla ollut mitään kartessia. Käytin sitä mitä minulla oli.”

Coffey näki Bensonin tyrmistyneen ilmeen. Benson kääntyi katsomaan häneen kasvot kalpeina, ja Coffey tunsi vilun väristyksen, kun totuus alkoi valjeta hänelle. ”Ammuitteko te timanteilla?” hän kysyi kuiskaten.

MacAngus nyökkäsi.

Coffeyn polvia heikotti. Hän yritti tyrmistyksen vallassa muistella sitä hetkeä joella, jolloin oli kuullut kartessin humahduksen helteisessä aamussa. Se ei voinut olla totta, ei kaiken sen jälkeen, mitä he olivat kokeneet. Hän oli luullut, että hänen elämänsä alkaisi alusta. Nyt hänen unelmansa oli murskautunut niin naurettavalla, niin sanomattoman hullunkurisella tavalla, että tuntui mahdottomalta uskoa sitä todeksi.

Coffeyn ällistykseksi Benson alkoi nauraa. Hän taipui kaksin kerroin ja nauroi pakahtuakseen.

Coffey katsoi MacAngusiin hämmentynyt ilme kasvoillaan. Tämäkin nauroi käheästi koristen, haavoittunut rinta kohoillen. Coffey ei mahtanut mitään, hänkin tunsi naurun kohoavan rinnastaan, kuplivan syvältä vatsasta ja räjähtävän kurkusta ulos. Kuin hysteerisen kohtauksen kynsissä kaikki kolme miestä hohottivat kuorossa täyttä kurkkua.

KOLMASTOISTA LUKU

Kengle katsoi tyrmistyneenä vanhaa neitiä. ”Nyt ... nyt en ymmärrä”, hän kuiskasi vaisusti.

Nainen naurahti. ”Aivan yksinkertaista. Timantit ovat joenpohjan mudassa ja liejussa.”

”Kuinka ihmeessä sitten ...?”

”Churchillin kokoelmako? Strontiumtitanaattia. Suurenmoisia jäljennöksiä, mutta kuitenkin vain synteettisiä kiviä. Kiteitä, jotka on leikattu ja hiottu oikeiden timanttien näköisiksi, mutta niistä puuttuu aitojen jalokivien kovuus ja säihke.”

Kengle veti syvään henkeä. ”Väitättekö, että tänä aamuna ryöstetyt kivet olivat pelkkiä jäljennöksiä?” Häntä alkoi äkkiä heikottaa ja vavisuttaa. ”Sehän on mieletöntä”, hän henkäisi hiljaa.

Vanha neiti hymyili, hänen silmänsä loistivat hänen nauttiessaan vaikutuksesta, jonka hänen sanansa olivat tehneet. ”Alkuperäisistä jäi jäljelle vain yksi ainoa kivi”, hän selitti. ”Se, jonka Churchill kaivoi MacAngusin vyön solmusta. Hän luovutti sen sotilasviranomaisille, ja se kuuluu nyt kruununjalokiviin. Armeija oli tietenkin koko ajan ollut selvillä timanttien olemassaolosta, eikä isän ollut vaikea uskotella, että muut kivet olivat edelleen hänen hallussaan. Kun hänen käskettiin luovuttaa ne, hän kieltäytyi jyrkästi. Lopulta päädyttiin sovintoratkaisuun. MacAngusin kivi jäi kruunun omaisuudeksi, ja Coffey sai pitää loput sillä ehdolla, että sitoutui olemaan koskaan myymättä niitä Brittein saarten ulkopuolelle.”

”Ja sittenkö hän teetätti jäljennökset?” Kengle mumisi.

”Suurenmoiset jäljennökset, Kengle hyvä. Joka suhteessa täydelliset. Vain asiantuntija olisi havainnut eron. Onneksi ainoat asiantuntijat, jotka milloinkaan pääsivät tutkimaan niitä läheltä, olivat isäni alaisia, Driscollin tusinan jäseniä.”

”Sen säätiöön perustetun komiteanko?”

"Aivan niin. Heidän tehtävänään oli huolehtia kaikesta, mikä oli tarpeen, jotta timantit olisivat hyvässä turvassa ja tallessa. Heidän joukossaan oli lakimiehiä, vakuutusvälittäjiä, timanttiasiantuntijoita, liikemiehiä. Heidät kaikki oli huolellisesti valittu ja tarkastettu. Vain kaikkein luotetuimmat liikekumppanit pääsivät tuohon pieneen valioryhmään. He saivat hyvän maksun siitä, ettei isän pikku salaisuus koskaan tullut julki. Nähkääs, kun luutnantti Coffey palasi Sudanista, hän huomasi olevansa valtakunnallinen kuuluisuus. Kaikki maan sanomalehdet kertoivat hänen äkkirikastumisestaan. Noiden satumaisten timanttien voimalla hän pystyi lainaamaan huikeita summia rahaa. Niillä rahoilla hän laski pohjan tulevalle talousmahdilleen."

"Kai rahoittajat silti halusivat tarkastaa vakuudet?"

Vanha neiti hymyili. "Isä oli vikkelä käänteissään", hän selitti. "Asiantuntijat, jotka kävivät kivet tarkastamassa, olivat hänen oman komiteansa jäseniä. Puutteenalaisen nuoruutensa takia isälläni oli polttava tarve menestyä. Hän otti riskejä, valtavia riskejä, ja hän otti ne toisten ihmisten rahoilla. Silti pitää paikkansa, että nimenomaan hänen ainutlaatuisen lahjakkuutensa ansiosta hänen liiketoimensa menestyivät ja kukoistivat. Tietenkään hänen ei tarvinnut koskaan olla huolissaan rahoituksesta. Hänelle annettiin lainaa niin paljon kuin hän ikinä halusi. Olihan hän sentään maailman kallisarvoisimman timanttikokoelman omistaja."

Kengle pudisti päätään. "Uskomatonta."

"Niin, isä tiesi koko ajan pelaavansa vaarallista peliä. Jopa nekin ihmiset, jotka antoivat timanteille vakuutuksen, kuuluivat Driscollin tusinan perustamien peiteyhtiöiden hämäävään rakennelmaan."

"Driscollin tusinan käskystäkö tämänaamuinen ryöstö tehtiin?"

"Heillä ei ollut valinnan varaa. Englannin hallitus oli alkanut painostaa säätiötä palauttamaan kivet sudanilaisille. Voitte kai kuvitella, mitä siitä olisi seurannut. Kukaan ei kuitenkaan menetä mitään. Vakuutusyhtiötkin kuuluvat säätiölle. Ja ajan mittaan Churchillin timanttien tapaus painuu unhoon yhtenä maailmanhistorian suurista arvoituksista."

Kengle oli järkyttynyt. Siinä oli liikaa sulatettavaa. "Entä Ben Crowleyn kansio? Yhteydet järjestäytyneeseen rikollisuuteen?"

Vanha neiti naurahti kuivasti. "Ei sellaisia yhteyksiä ole koskaan ollut. Isä auttoi rahoillaan kahta liittolaistaan. Hän oli rahoittamassa luutnantti Bensonin poliittista uraa, ja Bensonistahan tulikin sittemmin Churchillin sotakabinetin ministeri vuonna 1941."

"Entä kersantti MacAngus?"

"Englannin poliisi etsi MacAngusia. Isä osti hänelle uuden henkilöllisyyden."

"Kersantti ei siis kuollutkaan aavikolle."

"Ei toki. Se mies oli vahva kuin härkä. Hän muutti Yhdysvaltoihin Garry Ulterfeld Kurtzmanin nimellä. Valitettavasti hän joutui huonoon seuraan, ja hänestä tuli Amerikan alamaailman pahamaineinen jäsen. Silti hän ja isä pysyivät ystävinä. Ben Crowleyn löytämät kirjeet ja sähkösanomat olivat aivan viattomia. Molemmat vanhempani kävivät usein tapaamassa MacAngusia koko loppuelämänsä ajan, mutta mitään liiketoimia heidän välillään ei ollut."

Kengle säpsähti, kun kello löi kolme. Hän huomasi äkkiä, että huone oli jo pimeä. Hänen oli ponnisteltava palatakseen takaisin todellisuuteen. "Minun täytyy lähteä", hän sanoi. "Minun on tosiaan lähdettävä. Heti paikalla. Minulla on tärkeä kokous aamulla."

"Mitä aiotte sanoa siinä kokouksessa?"

"Sanoako?" Kengle räpytteli silmiään. "En tiedä", hän tunnusti.

Hän työnsi tuolinsa taaksepäin ja nousi horjahtaen jaloilleen. "En pysty heti sulattamaan tätä kaikkea", hän sanoi. "Soitan teille toimistosta, kun olen saanut asiat järjestykseen mielessäni."

Vanha nainen oli vaiti hetken, sitten hän sanoi: "Isäni valehteli saadakseen rahaa lainaksi. Se oli väärin tehty, enkä minä voi sitä kieltää. Mutta sen, mitä hän sai aikaan, hän sai aikaan omilla kyvyillään. Hän loi omaisuuden eikä pitänyt sitä itse, vaan käytti sitä muiden auttamiseen. Hän aloitti oman yhteiskuntansa kovaosaisista: köyhistä, avuttomista, poljetuista, ja sitten hän laajensi toimintansa Afrikkaan ja Kaukoitään. Hän oli hyvä ihminen, lämmin ja myötäelävä. Teillä on nyt hallussanne tietoa, jolla voitte tuhota hänen maineensa ikiajoiksi."

Kengle katsoi häneen otsa rypyssä. "Arvioitte minut väärin," hän sanoi. "Omaa tulevaisuuttanihan minun täytyy ajatella. Jos tuntisitte minut paremmin, ymmärtäisitte, etten koskaan voi mitenkään vahingoittaa säätiötä. Ben Crowleyn kansio tuhotaan heti. Isänne maine kyllä pysyy minun puolestani."

Ensi kerran koko iltana vanhan naisen ilme pehmeni selvästi. "Olin väärässä", hän myönsi hiljaa.

"Miten niin väärässä?" Kengle kysyi.

"Kun teistä haluttiin tehdä säätiön pääjohtaja, minä äänestin vastaan. Pidin teitä liian nuorena, liian kokemattomana, liian jääräpäisenä. Nyt tajuan tehneeni erehdyksen. Tehän olette säätiö itse! Toivon, että johdatte sitä edelleen yhtä suurenmoisesti kuin kuuden viime vuoden aikana. Me tarvitsemme teitä."

Kengle nyökkäsi mitään sanomatta. Viimeksi kuluneina tunteina hän oli siirtynyt maailmaan, joka ylitti hänen hurjimmatkin kuvitelmansa. Se oli maailma, joka nyt oli ikiajoiksi kadonnut. Sen ihmiset – Coffey, Driscoll, Victoria Routledge – olivat tulleet hänelle yhtä todellisiksi kuin hänen läheisimmät ystävänsä.

Hän meni ovelle, pysähtyi käsi ovenkahvalla ja katsoi taakseen. "Muuten, oli miten oli, teidän vanhempanne tekivät meille kaikille aikamoisen kepposen", hän sanoi. "Merkillisintä on, että olen vieläkin kuulevinani heidän naurunsa."

Vanha neiti hymyili kyynelten noruessa hänen poskillaan. Kengle hymyili vastaan. Sitten hän astui ulos ja sulki oven hiljaa takanaan.

Sataa tihuutti hiljakseen hänen matkatessaan takaisin Lontooseen varhaisaamun viileässä raikkaudessa.

Bob Langley

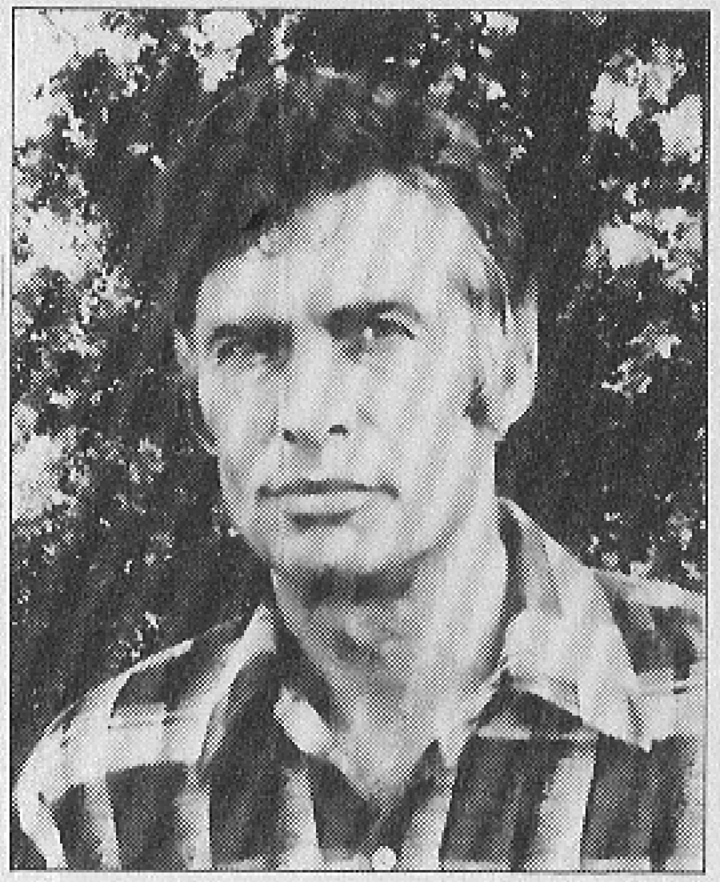

Kirjailija toimii leipätyökseen televisiossa. Hän aloitti juontajana ja on sittemmin laajentanut kenttäänsä tekemällä reportaaseja ja ohjelmia monista eri aiheista. Työssään hän joutuu matkustelemaan monenlaisissa paikoissa ja saa sitä kautta runsaasti aineistoa romaaneihinsa.

Langley vietti lapsuutensa Newcastlessa Englannissa ja jätti ensimmäisen työpaikkansa vakuutusvirkailijana matkustaakseen Yhdysvaltoihin, missä hän viipyi kolme vuotta sekalaisia töitä tehden. Hän poimi hedelmiä Kaliforniassa ja ahersi Etelän tupakkaviljelyksillä. Kun hän palasi kotimaahan, pohjoisenglantilainen televisioyhtiö kutsui hänet paikallisohjelmaan kertomaan kokemuksistaan. Hänen esityksensä teki niin suuren vaikutuksen, että häntä pyydettiin yhtiöön käsikirjoittajaksi ja myöhemmin juontajaksi. Vuonna 1969 hän siirtyi BBC:n palvelukseen ja oli kaksi vuotta uutistenlukijana Lontoossa ja sen jälkeen uutisohjelman reportterina. Edelleenkin häntä miellyttää eniten päivänkohtaisten reportaasien tekeminen.

Kuutisen vuotta sitten hän kävi Saharassa, minkä jälkeen hän alkoi kirjoittaa *Timantteja aavikolla* -kirjaa, yhdettätoista romaaniaan. "Maisemat olivat aivan mahtavia", hän muistelee. "Aivan kuin suoraan elokuvasta *Erämaalinnakkeen sankarit.* Palmupuiden reunustamia keitaita ja kaukaisuudessa väreileviä kangastuksia." Hänen pyrkimyksensä oli kirjoittaa seikkailukertomus, joka yhdistäisi menneen ajan ja nykyisyyden. "Käytin Churchilliä yhdistävänä renkaana, koska hän on menneen ajan hahmo, mutta kuuluu silti yhä meidänkin aikaamme."

Kun tiukka aikataulu joskus antaa myöten, Langley vetäytyy mielellään Pohjois-Englannin järviseudulle, missä hänellä ja hänen Pat-vaimollaan on talo, josta avautuu suurenmoinen näköala. "Kun tulen kotiin ja näen etäällä kumpuilevat kukkulat, kaikki paineet katoavat."

Seuraavassa kirjassaan hän kertoo Falklandin sodasta. Kirja on varmaankin täynnä argentiinalaista paikallisväriä, sillä Argentiina on yksi niistä paikoista, joissa Bob Langley on laajoilla matkoillaan käynyt.

Robert Somerlott

Kumppanukset

Lyhennelmä teoksesta "Blaze"
Suomennos: Tarja Härkönen
Kuvitus: Peter Klaucke

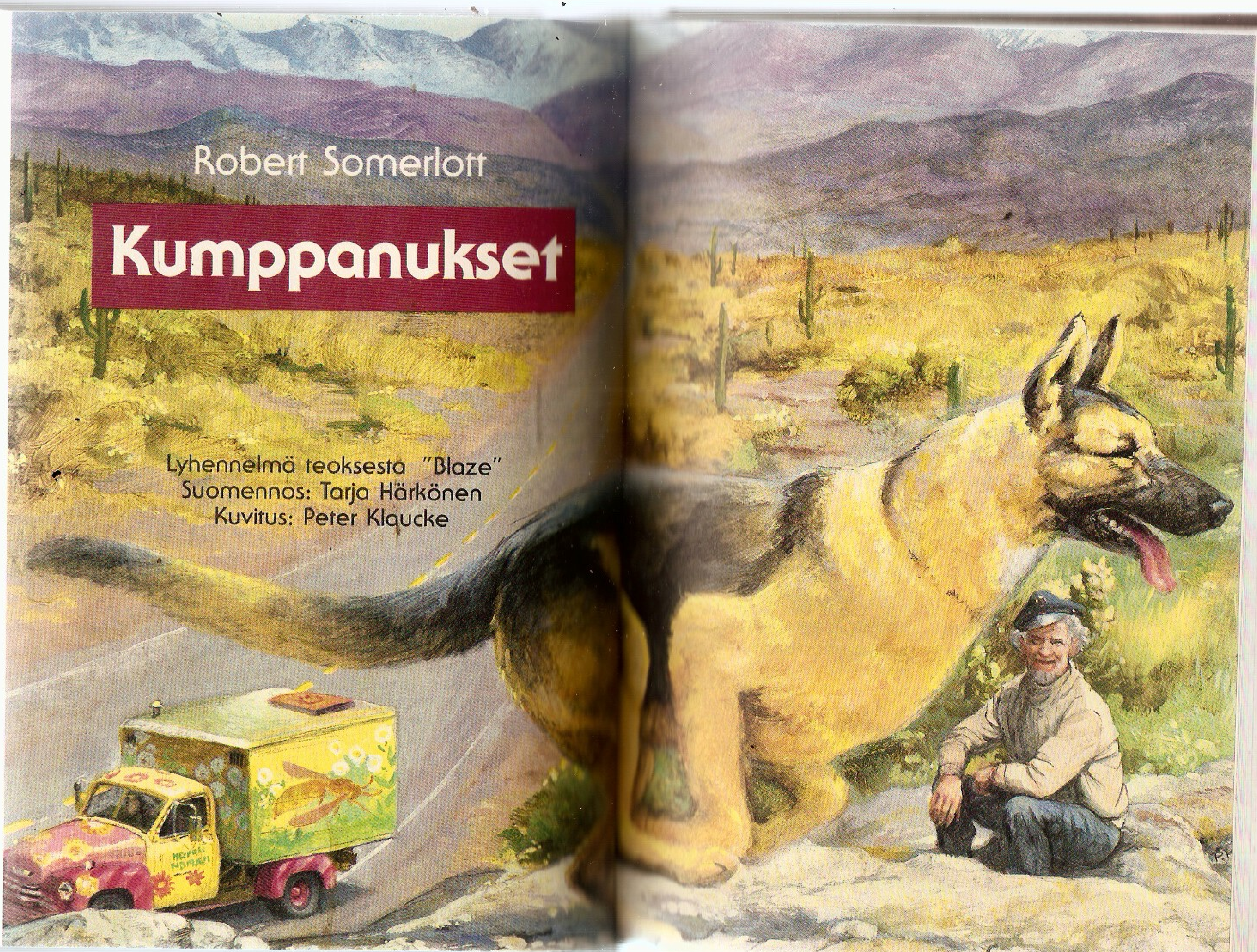

Cappy Holland osaa käsitellä koiria. Siitä ei ole epäilystäkään. Itse asiassa monet hänen saksanpaimenkoiristaan, joita hän on kasvattanut New Mexicon jylhillä vuorilla sijaitsevalla tilallaan, ovat voittaneet palkintoja. Nyt Cappy on kuitenkin elämänsä suurimman haasteen edessä: Liekki, uljas nuori saksanpaimenkoira, on isäntänsä julmuuden vuoksi kasvanut väkivaltaiseksi räyhääjäksi.

Juuri kun Cappy ehtii alkaa ajatella kohdanneensa kenties viimein voittajansa, hänen tielleen osuu entistä vaikeampi vastus: hänen kymmenvuotias pojanpoikansa, joka kieltäytyy ehdottomasti palaamasta ottovanhempiensa luo.

Vastahakoisesti Cappy suostuu antamaan kodin sekä pojalle että koiralle . . . odottamattomin seurauksin.

Yksi

MUUTAMAN kilometrin ajettuaan auto putkahti vuoristotieltä Mojaven aavikolle. He olivat keskellä karua ja tylyä autiomaata, missä oli toivotonta löytää vettä tai suojaa paahtavalta auringolta, kun liftari alkoi epäillä että ohjauspyörän takana oleva vanha mies oli höperö.

Liftari, opiskelijapoika, oli vähän epäröinyt nousta rähjäisen asuntoauton kyytiin. Hän oli huomannut, että niin auto kuin sen kuljettajakin olivat hieman omituisia.

Hän oli jäänyt yksin tienristeykseen pienen kyläpahasen lähettyville. Se oli viimeinen kylä vuoriston luoteiskolkassa ennen Mojaven aavikkoa. Iltapäivän helle oli noussut hitaasti, kunnes alkoi olla tukahduttavan kuuma. Hän oli ottanut repun selästään ja hakeutunut varjoon mesquitepensaan alle. Maantiellä ei ollut liikennettä, ja hän oli ehtinyt melkein luopua toivosta, kun kaukaa oli alkanut kuulua moottorin äkäistä jurraamista ja pakoputken pauketta. Viimein pitkän kaarteen takaa tuli näkyviin itse auto, vanha avopakettiauto, joka oli muutettu ylisuureksi asuntovaunuksi rakentamalla lavalle seinät vanerista ja katto pellistä. Kömpelö laatikkomainen rakennelma ulottui ohjaamon laitojen yli ja oli sitä myös reilusti korkeampi.

Liftari heilutti innokkaasti peukaloaan. Auto hidasti vauhtiaan ja pysähtyi muutaman metrin päähän hänestä. Poika juoksi ohjaamon ovelle. Auton peräosa oli joskus maalattu räikeän vaaleanpunaisella, punaisella ja keltaisella, mutta värit olivat jo haalistuneet ja rapisivat. Jäljellä oli enää jonkin valtavan ison hyönteisen hailak-

ka hahmo ja reunaan taidokkaasti maalattu nimi: VIHREÄ HERHILÄINEN.

Ovi heilahti äkkiä auki ja liftaajapoika huomasi tuikean näköisen miehen nojautuvan istuimen yli. Terävät siniset silmät tarkastelivat poikaa. Kasvot olivat ahavoituneet, ryppyiset ja parkkiintuneet kuin ikitammen kaarna. Hänen paksut hiuksensa ja lyhyt suippo partansa olivat teräksenharmaat, lukuun ottamatta kahta hopeista juovaa ohimoilla. Takaraivolle työnnetyn sinisen lakin lippa oli rennosti pystyssä ja sai miehen näyttämään vanhalta merikapteenilta.

"Kyytiä vaillako?" mies kysyi karhealla äänellä.

"Sitä juuri", liftari sanoi. Sitten hän lisäsi: "Minne olette menossa?"

"Itään", kuului yksioikoinen vastaus.

"Tarkoitan, aiotteko ylittää aavikon?"

"Sellainen on toiveeni ja tarkoitukseni." Mies kohotti synkkiä kulmakarvojaan. "Jos Herra suo, karistamme Kalifornian tomut kannoiltamme ja pääsemme luvattuun maahan."

Liftari nosti reppunsa ohjaamon lattialle ja kiipesi sisään. Sillä aikaa vanha mies hapuili irronneita sähköjohtoja kojelaudan alapuolelta. Kun hän liitti kahden johdon päät hetkeksi toisiinsa, moottori jyrähti käyntiin; tosin jyrinä muuttui pian vinkumiseksi, yskimiseksi ja kirskumiseksi. Kun mies nosti jalkansa kytkimeltä, kuului korvia vihlova kiljahdus, mutta Vihreä herhiläinen nytkähti liikkeelle kaikesta huolimatta ja lähti onnahdellen matkaan.

Ohjaamon takaikkunan lasi oli poistettu ja tilalle oli viritetty teräslankaverkko puisiin kehyksiin. Aukko ei ollut järin suuri, vähän päälle kolmekymmentä senttiä leveä, korkeutta oli puolet vähemmän. Mutta vilkaistessaan olkansa yli liftari pystyi hahmottamaan suuren puulaatikon – tai ei, ei se ollut laatikko, hän päätteli, vaan iso häkki jossa oli puiset laidat ja metallinen ristikko-ovi. Vieressä oli toinen samanlainen häkki. Mitä niihin oli teljetty? Eläimiä eläintarhaan vietäviksi? Samassa peräosasta kuului vihaista murinaa ja sen jälkeen pauketta ja kolinaa, kun jokin eläin poukkoili häkin ovea vasten.

Kun murina yltyi raivokkaaksi, liftari kysyi kovalla äänellä: "Onko tuo susi?"

"Mitä?"

"Tuo takana oleva iso eläin. Onko se susi?"

"Herran tähden, ei toki!" sanoi vanha mies ja lisäsi yksikantaan: "Sudet eivät ole kookkaita, paitsi pohjoisessa. Näillä seuduilla sudet ovat tuskin isompia kuin alaskanmalamuutti tai samojedi. Sano-

taan vaikka, että kuljetan erästä vaarallista nuorisorikollista synnyinsijoilleen. Se ei ole tehtävä, jota olisin erityisesti halunnut tai johon olisin odottanut joutuvani.

Juuri silloin liftari alkoi uumoilla, ettei vanhuksella ollut kaikki ihan kohdallaan. Eläimen raivo tyyntyi ja moottorikin tasaantui auton surratessa pitkää alamäkeä kohti aavikkoa. He ajoivat hiljaisuuden vallitessa, vanha mies tuijotti eteensä entistäkin alakuloisempana. Kyytiläinen, joka nojautui taaksepäin ja yritti torkahtaa, tuntui olevan hänelle pelkkää ilmaa.

Liftari nukahti hetkiseksi, mutta havahtui pian hereille. Unentokkurassa hän huomasi katsovansa taustapeiliin. Auton tärinä oli saanut peilin kääntymään sellaiseen asentoon, että hän näki siinä ohjaamon verkkoikkunan ja yhtäkkiä lapsen kasvot, pienen pojan joka tuijotti ääneti verkon läpi ohjaamoon. Hänelle jäi mielikuva paksuista tummista hiuksista, kalpeista kasvoista ja suurista harmaista silmistä.

Näkymä hävisi. Liftari hätkähti hereille ja oikaisi selkänsä silmiään hieroskellen. Hänestä tuntui, että äskeinen ei ollut ollut vain unta, vaikka katselevan pikkupojan yllättävässä ilmestymisessä oli ollut jotain hyvin epätodellista ja outoa.

Hän käänsi päätään ja yritti katsoa verkon läpi, mutta poika oli kadonnut. Vanhus oli sanonut kuljettavansa nuorisorikollista. Tätä pientä poikaako?

Vanhus alkoi laulaa, ja hänen ääneensä, joka oli puhuessa äreä ja töksähtelevä, tuli yllättävää lämpöä. Hän ei laulanut itsekseen. Hän kallisti päätään verkkoikkunaan päin ja näytti laulavan auton peräosaan, jonne poika ja eläin oli suljettu. Vanhus lopetti laulunsa. Hän suuntasi äänensä edelleenkin olkapäänsä yli ja sanoi: "Vain muutama kilometri enää, poika, ja olemme Arizonan rajalla. Eikö olekin mukava päästä pois Kaliforniasta?" Huomattuaan epäilevän ilmeen kyytiläisen kasvoilla vanhus lisäsi: "Ne kaikki pitävät siitä, että niille puhutaan. Se on yksi tapa sopeuttaa ne yhteiskuntaan. Puhut tai laulat, ihan sama. Voi olla, että onnistunkin tuon kaverin kanssa." Mies viittasi peukalollaan auton peräosaan. "Ellei se ole jo päässyt liian pahaksi – tullut luonnevikaiseksi vääränlaisen kohtelun vuoksi." Vanhus iski yhtäkkiä nyrkillä ohjauspyörää. "Ihmiset! Suurin osa heistä ei ansaitse nimeä eläin, puhumattakaan että heitä kutsutaan ihmisiksi."

"Mukavan näköinen poika teillä tuolla takana."

"Mukavan näköinen!" Vanhus tuhahti. "En ole eläessäni nähnyt montakaan yhtä kaunista Luojan luomaa. Se tässä surullista onkin.

Sehän on silkkaa tulta ja tappuraa! Liekki! Tulta, terästä ja elohopeaa. Pantteri kadehtisi sen tapaa liikkua . . . Mutta kuinka sinä tiedät, miltä se näyttää? Ethän sinä ole nähnyt sitä."

"Näin hänet vilaukselta pari minuuttia sitten – kun hän katsoi ikkunasta."

"Hän katsoi –?" Vanhus vilkaisi epäluuloisesti kyytiläiseen. "Mistä helkkarista sinä oikein puhut?"

"Pikkupojasta tuolla takana. Näin hänet peilistä."

"Siinä tapauksessa olet nähnyt unta. Siellä ei ole muita kuin Liekki."

"Niin varmaan. Untahan se", nuorukainen sanoi empien.

He olivat nyt Mojaven aavikon sydämessä. Maisema ympärillä oli tyly ja vihamielinen. Tummat pöytäkalliot reunustivat tasankoa, niiden liuskesavi ja hiekkakivi kimaltelivat auringossa. Oli loppukevät ja autiomaa kukoisti. Keltaiset kukat hehkuivat antilooppipensaan latvoissa, hunajakukka eritti huumaavaa laventelin tuoksuaan ja kaikkialla missä maa suinkin peitti kallion pintaa, okotillopensaan oranssinpunaiset kukat yrittivät vallata tilaa taivaansinisiltä lupiineilta.

Karua hiekkakenttää eivät kukat kuitenkaan verhonneet, siellä taistelu olemassaolosta oli niin ankara, että kasvitkin olivat piikikkäitä, panssaroituja ja ikään kuin aina valmiina puolustautumaan.

Vanhus korotti äänensä moottorin rahinan yläpuolelle ja jatkoi puoliksi laulaen, puoliksi puhuen. ". . . Oli kerran laakso täpötäynnä luita. Meidän luumme kuivuvat eikä elo enää maita." Hän huokaisi ja sanoi hiljaa: "Sanoilla ei ole juuri merkitystä. Äänen sävy ratkaisee. Sen on oltava vahva ja lempeä. Ja aina, ennen muuta, siinä on oltava rakkautta . . . "

LIEKKI makasi hämärässä häkissään hämmentyneenä, varuillaan ja valppaana kuin tarkka-ampuja.

Se oli vasta kymmenkuinen, mutta sillä oli jo aikuisen saksanpaimenkoiran notkea ja voimakas vartalo. Sen henkinen kehitys oli kuitenkin jäänyt pahasti ulkoisen kasvun varjoon. Sen luonne, tunne-elämä, oli sekasortoinen ja kehittymätön. Liekillä ei ollut vielä käsitystä paikastaan maailmassa. Se oli tottunut huonoon kohteluun, mutta ystävällisyys oli sille tuntematonta, ja sitä mukaa kuin sen voimat kasvoivat, yltyi myös viha. Se ei ollut koskaan kirmannut vapaana niityllä, vaaninut saalista metsässä, saati kokenut ihmisen tai lajitoverinsa kumppanuutta.

Ainoastaan vaiston epämääräinen johdattelu, sukupolvien myötä

kasvanut kokemus esti sitä villiintymästä. Vaikka se olikin kehittymätön, niin hyökkäyksen ja tuhoamisen aseeksi se kelpasi mainiosti. Aseeksi, jonka ohjailu ja valvonta oli laiminlyöty. Ja päinvastoin kuin ase, Liekki oli tuntenut tuskaa ja kaipuuta.

Eilisaamuna sen muuttumaton päiväjärjestys oli yhtäkkiä särkynyt. Se oli viety pois kaikesta tutusta, ja tämän uuden ja yllättävän vierauden keskellä häkki tuntui edes jotenkin tutunoloiselta, tarjosi turvaa ja suojaa – oman pesän.

Kymmenkuisesta elämästään Liekki muisti kahdeksan viimeistä, ja koko sen ajan se oli viettänyt eräässä San Franciscon esikaupungissa. Siellä oli pieniä omakotitaloja pienillä toisiaan muistuttavilla tonteilla. Ei ollut kävelyteitä eikä jalkakäytäviä, sillä ihmisten ei otaksuttu kulkevan jalkaisin – ja koirien ei annettu. Talojen tasaiset pihat päättyivät asfalttiteiden sementtireunuksiin.

Elämänsä koko valveillaoloajan Liekki oli viettänyt kytkettynä ketjuun ja renkaaseen, joka liukui paksua kaapelia pitkin talon nurkalta pihan kulman sähköpylväälle. Liukuva rengas antoi sille mahdollisuuden liikkua ja "puolustaa" aluettaan, juosta nurkalta vinosti pihan poikki kadulle ja takaisin kaksikymmentä metriä pitkällä, viisi ja puoli metriä leveällä maakaistaleella. Sillä ainoalla, jota sen käpälät koskaan koskettivat.

Kun se ravasi reittiä edestakaisin satoja kertoja, se tuli päivän mittaan juosseeksi monta kilometriä. Sen lavat varttuivat voimakkaiksi ja lannelihakset, jotka vauhdittivat sen loputtomalta tuntuvaan hölkkään, vahvistuivat koviksi kuin teräsjouset.

Koko tämän ajan Liekki kärsi ruumiiltaan ja mieleltään. Koiran luonnostaan voimakkaaseen hellyyden tarpeeseen ei vastattu, eikä siitä välitetty. Tunteiden sekamelska myllersi sen sisimmässä, ja alkuaikojen välinpitämättömyys muuttui ennen pitkää vihaksi. Se ei tuntenut kuuluvansa kenellekään eikä asuvansa kenenkään kanssa. Ja kuitenkin sen reviirin takana kohoavassa talossa asui kaksi ihmistä, kadun toisella puolella kasvavan kukan kitkerältä jäljitelmältä tuoksuva Jasmiininainen sekä Sipulimies, joka taas haiskahteli autokatoksen takana villinä rehottavalta kasvilta. Sipulimies ja toisinaan Jasmiininainen toivat sille ruokaa, ja sitä oli riittävästi, paitsi niinä päivinä, jolloin talo löyhkäsi alkoholilta. Silloin he unohtivat koiran olemassaolon.

Liekki ei tiennyt, että heillä oli nimet, että he olivat George ja Wilma Blount. Blountit eivät puhuneet koiralle koskaan ja harvoin keskenäänkään, sillä heistä oli helpompaa välittää harvat välttämättömät viestit toisilleen nyökkäysten, murahdusten ja eleentapaisten avulla.

George Blount, jolla ei ollut koskaan ennen ollut koiraa, sai tämän arvokkaan saksanpaimenkoiran sattumalta. Hän työskenteli paikallisen elintarviketehtaan lähettämön esimiehenä. Eräänä päivänä, kun hän oli aamiaistunnilla yhtiön kahviossa muutaman työtoverinsa kanssa, muuan Arthur Wheeler -niminen myyntiedustaja tuli istumaan samaan pöytään. Se oli Georgesta imartelevaa, sillä Wheeler, joka oli laajalla alueellaan yhtiön tuotteiden päämyyjä, oli tärkeimpiä nuoremman polven miehiä yhtiössä. Häntä nähtiin harvoin kahvilassa, mutta aina kun hän sinne poikkesi, oli hän käytökseltään hyväntuulinen ja toverillinen.

Kahvipöydässä juteltiin rikollisuuden äkillisestä lisääntymisestä aiemmin niin turvallisissa esikaupungeissa. Asia huolestutti varsinkin Georgea. Hän kertoi juuri kahdesta keskellä kirkasta päivää tapahtuneesta röyhkeästä murrosta hänen omassa asuinkorttelissaan, kun Arthur Wheeler keskeytti hänet. ”Tämä on sinun onnenpäiväsi. Minulla on täydellinen ratkaisu ongelmaasi.”

George katsoi häntä ihmeissään.

”Vahtikoira. Vaimoni pieni sisarenpoika on asunut meillä siitä lähtien, kun hänen vanhempansa kuolivat auto-onnettomuudessa. Juuri eilen pojan isoisä lähetti hänelle koiranpennun, valioluokan saksanpaimenkoiran yhdestä maan huippukennelistä. Koira on arvokas kuin mikä.”

”Oletko sinä myymässä sitä?” George kuulosti levottomalta.

”En toki. Pojan isoisä on hulluna näihin koiriin. Hän kasvattaa niitä tilallaan Kalliovuorilla, kouluttaa niitä ja käy tuomarina joissain kilpailuissa. Hän on kuuluisa niissä porukoissa, jotka pitävät tuollaisista jutuista. Olet ehkä kuullut hänestä – hän on Cappy Holland?”

”En. Jo on miehellä kumma nimi, Cappy.”

”Lempinimi. Hän on kapteeni Elias Holland. Hän oli aikoinaan armeijan leivissä ja perusti siellä tietämäni mukaan koirayksikölle. Koiria koulutetaan niissä armeijan palvelukseen. Kaikki kutsuvat häntä Cappyksi. No, hän siis lähetti Davidille, pojanpojalleen, sen pennun. Mutta me emme voi pitää sitä asunnossamme, talon vuokraehdoissa kielletään koirien pito. Enkä voi lähettää sitä takaisinkaan tai myydä loukkaamatta vanhaa miestä. Hän tulee käymään keväällä Kaliforniassa ja ensi työkseen hän pyytää päästä näkemään koiran. Toivon nyt siis löytäväni sille hyvän kodin näiltä tienoilta, paikan jonne poika voi tulla tapaamaan pentua aina silloin tällöin. Ja koska sinä tunnut olevan vahtikoiran tarpeessa ...” Arthur Wheeler teki eleen, joka tahtoi sanoa, että

heidän yhteinen ongelmansa oli näin ratkaistu.

Jokin havahtui Georgen yleensä uinuvassa mielikuvituksessa. Hän näki itsensä arvokkaan rotukoiran omistajana, samanlaisen kuin rikkailla ja kuuluisilla oli omaisuutensa vartijoina.

”Minä otan sen koiran”, hän sanoi ja huomasi yhtäkkiä paiskaavansa kättä Arthurin kanssa.

Kolme päivää myöhemmin koiranpentu, Liekki, kytkettiin ketjuun George Blountin nurmikolla. Leveästi hymyillen Arthur Wheeler hyvästeli Georgen ja lupasi tuoda pojan leikkimään koiran kanssa joskus hamassa tulevaisuudessa. Tosin Arthur ja hänen vaimonsa Nadine olivat jo edellisenä iltana päätyneet siihen, että vierailuista koituisi pojalle vain harmia, sillä tämä saattaisi kiintyä pentuun liikaa.

Kuukausien mittaan kasvavan Liekin päivät kulkivat samaa yksitoikkoista rataansa. Aamuisin George Blount päästi Liekin koirankopista ja kiinnitti heti kaulapannan pihalla odottavaan ketjuun. Yleensä George muisti täyttää Liekin vesiastian, mutta silloin kun ei muistanut, jano alkoi olla iltapäivällä sietämätön.

Jopa silloin kun vesiastia oli täytetty, kuuma päivä oli yhtä kärsimystä. Koska missään ei ollut varjoa, Liekki kaivoi nurmikkoon koloja voidakseen maata lähempänä maan viileää pintaa. Se kieriskeli niissä läähättäen ja hikoillen roikkuvan kielensä ja käpäliensä hikirauhasten kautta. Liekki oli vasta kolmikuinen, kun George Blount kotiin tultuaan huomasi nurmikon olevan pilalla. Hän pieksi pentua nahkahihnalla. Koira ei vastustellut, koska George, Sipulimies, oli ruuanantaja. Kun aurinko porotti taas, sen oli kuitenkin pakko kaivaa maata uudestaan. Lopulta George luovutti, hän päätteli että koira oli yksinkertaisesti vain tyhmä. Ajatus varjon tarpeesta ei kertaakaan juolahtanut hänen mieleensä.

Kuumuuden, janon ja vankeuden tuskat oli vaikea kestää, mutta Liekin yksinäisyys oli vähintään yhtä kiduttavaa. Ahdistava yksinäisyys oli epämääräinen ja hahmoton, jonkinlainen tuntemus, joka ajoi koiran lopulta raivon valtaan.

Joskus pihalla torkkuessaan Liekki näki itsensä unessa juoksemassa vapaana ja vallattomana, säntäilemässä nurmikolta toiselle niin kuin se oli nähnyt oravien tekevän. Tämä vapauden unelma oli sen suurin nautinto, vastaavasti suurin rangaistus oli kärsimys, jonka sen viholliset, kolme lasta, sille tuottivat.

Lapset tulivat usein illansuussa. Kun Liekki näki heidän ensimmäisen kerran lähestyvän pihaa, se tunsi vaistomaisesti hellyyttä heitä kohtaan. Sen sisäinen ääni vakuutti sille, ettei näitä pikku-

olentoja saanut vahingoittaa eikä pelotella.

Mutta pian Liekki koki karvaasti, että lapset tulivat vain hakemaan hupia sen kiusaamisesta. He pysyttelivät turvassa sen ulottumattomissa ja heittivät kiviä ja keppejä. Yhdellä heistä oli jousipyssy ja metallilla vahvistettuja tylppiä mutta kipeästi satuttavia nuolia. Liekki rouskautti nuolet poikki yhdellä puraisulla.

Lapset astuivat lähemmäksi, he tulivat nurmelle aivan Liekin ketjun kantomatkan rajoille ja vanhin pikkupoika, joka tiesi miten tulitikku saadaan syttymään, tuikkasi rullalle käärittyjä sanomalehtiä tuleen ja heitti roihuavat käärät vauhkoontuneen eläimen päälle voitonriemusta kiljuen.

Lapset tulivat monta kertaa uudelleen, ja ahdistuneen eläimen mieleen kiteytyi vähitellen ajatus: nuo olivat vihollisia. Niin se oppi vihaamaan lapsia.

Joskus iltaisin tai viikonloppuisin talossa kävi vieraita. Koira vaistosi Sipulimiehen ilon, kun vieraat eivät voineet astua pihatielle tai kävellä nurmikon poikki ennen kuin mies oli laskenut kätensä omistajan elein Liekin kaulapannalle. Samalla tavalla mies oli mielissään, kun vieraat eivät pystyneet poistumaan talosta, ellei hän saattanut heitä itse pelätyn koiransa alueen läpi kadulle.

"Synnynnäinen tappaja!" Sipulimies kehaisi. "Vain minä osaan käsitellä sitä, koska minä ruokin sen."

Liekki ei ymmärtänyt sanojen merkitystä, mutta se tunnisti miehen äänessä ylpeyden ja hyväksynnän sävyn, ja se tiesi tehneensä oikein pelotellessaan vieraita.

Sitten, eräänä kevätiltana, muuan nainen tuli käymään. Hänellä oli kiliseviä hopeakoruja ja yllään takki, joka aaltoili ja hulmahteli hänen takanaan. Nainen jätti autonsa kadun laitaan niin kuin vierailla oli tapana ja astui jalallaan pihatielle, kun Sipulimies ilmestyi talon sisältä autokatokselle ja huusi: "Odota vähän, Marian, niin pidän koiraa aloillaan."

"Kuka nyt koiraa pelkäisi", nainen letkautti ja asteli eteenpäin leuka pystyssä. "Turpa kiinni, rakki!"

Muristen ja hampaansa paljastaen Liekki syöksähti tunkeilijan kimppuun hyppäämällä koko painollaan naisen päälle. Kauhusta huutaen nainen yritti perääntyä, mutta kompastui ja kaatui kivetylle pihatielle. Nainen pääsi koiran tavoittamattomiin, mutta Liekki ehti saada hänen takkinsa helman hampaisiinsa ja repiä siitä pitkän kaistaleen.

"Kirottu hurtta!" nainen huusi ja vaikeroi.

Liekki vastasi naisen huutoon yrittämällä uudestaan tämän kimppuun ja haukkui samalla raivokkaasti.

"Hiljaa! Hiljaa!" Sipulimies huusi suunnattoman pelästyneenä. "Olen hirveän pahoillani. Anna kun autan sinut ylös. Mennään sisälle niin saat peseytyä, kaadan sinulle juotavaa sillä aikaa. Minä rankaisen kyllä koiraa, vannon sen. Pieksän sen henkihieveriin."

"Toivottavasti!"

"Älä anna tämän pilata iltaamme. Wilmalla on jo illallinen valmiina. No niin, tartu nyt minua kädestä."

Nainen ei ollut kuulevinaankaan hänen avuntarjoustaan. "Minun uusi takkini on pilalla! Onko sinulla aavistustakaan, kuinka paljon tällainen takki maksaa? Joku saa totisesti maksaa tästä, ja maksaa kalliisti, sen lupaan. Sinä kutsuit minut tänne, joten olet vastuussa tuon kirotun piskin teoista, George Blount! Menen tapaamaan huomenna asianajajaani." Nainen kiiruhti autoonsa vieläkin vaikeroiden.

Kun nainen poistui näkyvistä Sipulimies hurjistui. Raskaasti kiroillen hän potki Liekkiä ja ajoi sitä takaa edestakaisin pitkin vaijeria, huutaen ja käsiään huitoen.

Liekki sieti rangaistuksensa arvellen, että sitä lyötiin siksi, että nainen oli päässyt karkuun. Seuraavalla kerralla se toimisi takuulla nopeammin.

Kaksi päivää myöhemmin naisen asianajaja soitti George Blountille töihin ja vaati tältä huikeaa korvausta. Hän uhkasi viedä asian oikeuteen ja pelotteli rangaistuksella, jonka George saisi vaarallisen eläimen pitämisestä. George oli suunniltaan ja yritti tavoittaa Arthur Wheelerin, mutta tämä oli matkoilla, ja niin Georgen täytyi odottaa peloissaan kolme päivää.

Neljäntenä aamuna tyylikkääseen ruudulliseen pukuun sonnustautunut Arthur tapasi Georgen töistä suurten sipuli- ja muiden vihanneslaatikoiden parissa.

"Onnittele minua, George!" Arthur hekotteli. "Minusta tulee isä, kuuden vuoden odottamisen jälkeen. Nadine ja minä olimme jo luopuneet toivosta. Nyt se iloinen perhetapahtuma on kuitenkin odotettavissa."

George mumisi onnittelunsa ja puhkesi sitten vuodattamaan oman tarinansa. "Se koira on hullu, aivan perusluonteeltaan", hän selitti. "Panetan sen huomenna pois päiviltä. Soitan eläinlääkärille – vai poliisitko sellaiset jutut hoitavat?"

Arthurin yleensä aurinkoiset kasvot synkkenivät. "Hetkinen. Kerroin sinulle silloin kerran, että pojan isoisä tulee käymään San Franciscossa. Nyt hän on sitten tulossa, kahden viikon päästä tuomarik-

si johonkin koiranäyttelyyn ja käy samalla katsomassa pentua. Sen jälkeen minulle on sama, mitä teet sille. Soitan naiselle ja yritän saada hänet rauhoittumaan, mutta sinä pidät sitä koiraa vielä kaksi viikkoa, onko selvä?"

Kahden viikon kuluttua sunnuntaina asuntovaunu puuskutti kadulla, pysähtyi talon eteen ja vanha mies, jolla oli hyvin kirkkaat siniset silmät, laskeutui ohjaamosta. Uhkaavasti muristen ja äkäisesti haukahdellen Liekki juoksi reittiään edestakaisin, mutta vanhus ei tuntunut siitä säikähtävän. Hän seisoi vaieten kadulla ja tarkasteli Liekkiä pitkään, tutki sen jokaisen liikkeen, loikkauksen ja hyökkäysyrityksen. Lopulta hän nyökkäsi ja huokaisi raskaasti. Hän laskeutui hitaasti toisen polvensa varaan ja alkoi puhua lempeällä ja matalalla, lähes laulavalla äänellä.

Miehen hiljainen ääni ja liikkumattomuus saivat Liekin yhtäkkiä uteliaaksi. Se oli hämmentynyt, sillä kukaan ei ollut koskaan puhunut sille kerralla paria sanaa enempää. Sekä miehestä että hänen takanaan olevasta autosta leyhähti piintynyt koirien tuoksu, ja miehen saappaista levisi lisäksi tuoreempia viestejä tuntemattomista eläimistä, jollaisia Liekki ei ollut koskaan tavannut. Toinen kummastuttava seikka oli se, ettei vanhuksesta lähtenyt vähäisintäkään pelon hajua, vaikka Liekki murisi raivokkaasti.

"Kaunis sinä olet, vaikka ne sinua hulluksi haukkuvatkin. Liian kaunis nukutettavaksi ikuiseen uneen, jos minä sen vain suinkin voin estää. Mutta mitä voin tehdä? Olen jo liian vanha aloittamaan alusta uuden koiran kanssa. Liian vanha ja väsynyt – ja liian vereslihalla."

Mies pisti kätensä paitansa taskuun ja otti sieltä pienen lihapalan. Hitaasti ja rauhallisesti hän heitti sen Liekin jalkoihin. Pihvin houkuttelevasta tuoksusta ilahtunut koira nielaisi tuliaisen yhtenä suupalana.

"Maistuiko hyvältä? Siinä oli mukana lääkettä, sellaista joka saa sinut rauhalliseksi ja hiukan uniseksikin."

Ovi läimähti kiinni. George Blount tuli talosta. Hän käveli hymyillen pihan poikki.

"Oletteko te kapteeni Holland?"

Vanhus nyökkäsi lyhyesti.

"Luin sen teitä koskevan jutun eilisestä Chroniclesta." George teki kaikkensa ollakseen ystävällinen. "Oli hyvä kuvakin. Olette tainnut tehdä kaikkea mahdollista koirien kanssa."

"En ole. En kaikkea. Koskaan en ole tehnyt koirasta hirviötä." Cappy Holland tuijotti apeana vaijeria ja Liekin ketjua.

George vilkaisi häntä. "Niin, siinä se koira on. Koulutin sen vahdiksi. Ja taisin onnistua liian hyvin. Kulutin omaisuuksia sen ruokaan ja sitten siitä kasvaa naisten kimppuun käyvä raakalainen!"

Miesten puhuessa Liekki lakkasi murisemasta. Se tunsi kuinka rauhan ja hyvänolon tunne levisi vähitellen sen olemukseen.

Se seisoi vakaasti aloillaan, kun vanha mies tuli sen luo ja irrotti sen kaulasta eräänlaisena piikkipantana toimineen nastoitetun nahkahihnan ja kiinnitti sen tilalle kevyen ketjun. Liekki näki Sipulimiehen kiiruhtavan takaisin taloon. Se itse nousi tottelevaisesti auton peräosaan ja pujahti vastustelematta häkin avoimesta ovesta sisään.

Sitten se nukahti, ja kun se iltapäivällä heräsi, se tunsi olonsa vieläkin melko turvalliseksi, mutta sen aistit alkoivat terävöityä entiselleen. Koska se ei nähnyt ulos, kesti jonkin aikaa ennen kuin se käsitti liikkuvansa eteenpäin. Tämän se arvasi hajujen ja äänien äkillisestä häipymisestä; sellaista tuoksujen runsautta se ei ollut ennen kokenut. Se kuuli kuinka vanhus jutteli ja väliin lauloi auton ohjaamossa merkityksettömiä sanoja, joskin yhtä hän toisti alinomaa: "Liekki . . . Liekki . . . Liekki . . ." Se oli rauhoittavaa kuultavaa, mutta toisaalta levottomuuden ja epäilyn tunne alkoi kalvaa Liekkiä ja lopulta se tajusi, ettei se ollutkaan autossa kahden vanhuksen kanssa, vaan mukana oli toinenkin ihminen. Ihminen joka ei hievahtanut paikaltaan eikä päästänyt vähäisintäkään ääntä ja jonka olemassaolon aisti vain hajun perusteella.

Hiukan myöhemmin Liekki sitten näki tämän piileskelevän matkustajan. Auto pysähtyi paikkaan, jossa leijui voimakas bensiinin ja öljyn haju. Vanhus poistui ohjaamosta ja paiskasi oven kiinni perässään. Pian vastakkaisesta nurkasta alkoi kuulua kevyttä rapinaa ja heti perään varovaisia askeleita.

Sitten Liekki näki matkakumppaninsa ristikon lävitse. Tämä oli pieni poika, ja kun poika tuli hakemaan suurta muovista vesikannua Liekin häkin vierestä, koiran sieraimiin kantautui pelon hajua.

Liekki vetäytyi ensin taaksepäin ja ryntäsi sitten haukkuen häkin ovea vasten. Poika pakeni piilopaikkaansa Liekin repiessä ristikkoa kynsin ja hampain. Mielessään koira oli käyvinään toisen pojan kimppuun, pojan joka heitteli sitä kohti kipeästi satuttavia kiviä ja palavia sanomalehtiä.

Kun he olivat taas liikkeellä, vanhuksen ääni tuuditti Liekin uneen, ja kun päivä alkoi pimetä, koira nukahti. Mutta se nukkui katkonaisesti, sillä se tiesi, että sen piti pysyä valppaana. Poika saattaisi käydä sen kimppuun koska tahansa ja satuttaa sitä.

Tuli ilta ja he ajoivat yhä etelää kohti, pitkin Kalifornian keskuslaaksoa. Kun oli jo hyvin myöhä, he pysähtyivät joen varrelle. Vanhus meni nukkumaan muutamaksi tunniksi retkeilymajaan, mutta palasi vähän ennen auringonnousua. Yöllä poika oli hakenut uudestaan vettä kannusta, mutta tällä kertaa Liekki ei haukkunut vaan makasi hiljaa paikallaan muka nukkuvinaan, valmiina käymään tunkeilijan kimppuun raatelevilla kulmahampaillaan.

Aamulla he jatkoivat taas matkaa ensin etelään ja sitten kohti kalpean keltaista päivän sarastusta, itään. Viimein vanhus pysäytti auton tien penkalle ja antoi Liekille toisen lihapalan. Kun tyyni ja levollinen olo sammutti Liekin vihan, vanhus avasi häkin oven ja työnsi sisään ruokaa ja vettä sekä puhdisti parissa minuutissa häkin lattian.

Iltapäivällä he jättivät moottoritien taakseen ja kääntyivät vuoristoon johtavalle tielle. "Tämä pidentää hiukan matkaa ja tie on sitä paitsi mutkikas", Cappy Holland jutteli Liekille hyväntuulisesti, "mutta vähän ennen kuin tie päättyy, tapaamme Kalifornian mukavimman ja kauneimman naisen."

Jonkin ajan päästä hän sanoi: "Kas vain, tuolla on joku kyytiin haluava. Paras ottaa hänet mukaan. Vielä yksi tunti tässä helteessä niin hän kuivuu tyystin." Niinpä he ajoivat nyt opiskelijapoika matkassaan syvemmälle aavikolle.

Kaksi

AUTO kiemurteli sahahampaisten, karua ja autiota laaksoa ympäröivien Providencevuorten etelärinteitä. Vihreä herhiläinen syöksähteli yllättäen eteen ilmestyvien puronuomien yli, nytkähteli, pomppi ja tärisi kumpuisella ja lohjenneella tiellä.

Auton peräosassa nuokkui poika, David. Hän oli piiloutunut ovettomaan kaappiin, verhon virkaa tekevän navajo-huovan taakse ja yritti uneksia lumesta.

Hän oli nähnyt lunta, oikeaa lunta vain yhden kerran. Maaliskuussa kaksi vuotta sitten hänen isälleen oli yhtäkkiä välähtänyt, että David oli jo kahdeksanvuotias, mutta ei tiennyt mitään aidosta talvesta, ja niinpä hän oli vienyt pojan ja tämän äidin korkealle vuoristoon. He viettivät kolme päivää hiihtomajassa. Hänen äitinsä oli pysytellyt enimmäkseen sisällä takan ääressä, mutta David oli lähes tulkoon asunut rinteillä isänsä kanssa. He laskivat mäkeä kelkalla, tekivät jättiläislumiukon ja tutkivat lumista mäntymetsää.

Sitä kesti ainoastaan kolme päivää – mutta aina kun David muisteli aikaa jälkeenpäin, hänestä tuntui kuin he olisivat viettäneet viikkokausia häikäisevän valkean lumimaiseman keskellä.

Hänen elämänsä oli muuttunut täysin sen viikonlopun jälkeen. Paluumatkalla San Franciscoon heidän autonsa oli törmännyt rekkaan. Davidin äiti kuoli heti. David itse joutui viettämään vuoden eri sairaaloissa, oppi uudestaan kävelemään ja pääsi kotiin samoihin aikoihin, kun hänen isänsä, Ben Holland, kuoli onnettomuuden jälkiseurauksiin.

Kahden onnettomuudesta kuluneen vuoden aikana hän oli oppinut kärsivälliseksi. Hän oli oppinut sen läksyn maatessaan liikkumatta vetolaitteessa, sairaalavuoteissa ja sittemmin pyörätuolissa istuessaan. Hänet oli kiinnitetty hihnoilla sänkyyn, kädet oli sidottu tiukasti kylkiin ja tukisiteitä oli ollut joka puolella. Vasta ikuisuudelta tuntuneen ajan päästä hän oli päässyt eroon näistä rajoituksista. Hän oli oppinut jopa juoksemaan, ei tosin vielä kovin lujaa. Paikoillaan pysymisen taidon hän joka tapauksessa hallitsi.

Auto ylitti jälleen kolisten ja rämisten tietä halkovan puronuoman, ja Davidin pää muksahteli ohuella tyynyllä, jonka hän oli kyhännyt ruudullisesta takistaan. Nadine-täti oli halunnut hänen pukevan sen ylleen, kun hän oli varhain eilisaamuna ottanut esiin vaatteet, joita David tarvitsi bussimatkalla Punametsän tilan poikaleirille. Takin rintamukseen täti oli kiinnittänyt isolla hakaneulalla valkoisen kortin, jossa oli seuraavanlainen viesti: *Hyvä bussinkuljettaja! Tämä on Davidin ensimmäinen matka yksin. Olkaa kiltti ja pitäkää huolta, että hän jää pois Ukiahissa. Siellä häntä ollaan vastassa. Hyvää päivän jatkoa! Nadine Wheeler.* Kuinka typerä lappu! Ikään kuin hän olisi ollut vielä pikkulapsi, joka ei osaa lukea itse pysäkkien kilpiä, vaikka oli jo yli kymmenvuotias!

David ei silti ruvennut kinastelemaan Nadine-tädin kanssa, sillä hän tiesi voivansa repiä lapun irti heti, kun pääsisi pois tädin silmien alta. Silloin kun täti kiinnitti lapun, oli yhä todennäköistä, että David todellakin matkustaisi poikaleirille.

Eilinen aamu oli muutenkin ollut kurja. Lähes kolmen tunnin ajan David oli teeskennellyt haluavansa mennä leirille ja samaan aikaan hänen tätinsä oli yrittänyt kätkeä ilonsa oman matkansa vuoksi; tämän oli nimittäin tarkoitus häipyä kaupungista heti Davidin lähdettyä. Ja kaiken kukkuraksi isoisä oli aikeissa pistäytyä kylässä. "Ja miksi juuri tänään!" Nadine-täti sanoi syvästi harmissaan.

Vaatteet, joihin oli teipattu nimilaput, ja muut kolmen viikon

matkalla tarpeelliset tavarat olivat valmiina sinivalkojuovaisessa duffelikassissa.

"Merimiehillä on aina tällainen laukku!" Nadine-täti huudahti innoissaan. Hän koetti peittää hermostuneisuutensa yrittämällä tekeytyä reippaaksi.

David oli asioista paremmin perillä. Viime päivinä hän oli käynyt useaan otteeseen salaa San Franciscon satamassa katsastelemassa mahdollisuuksia karata merille jollain laivalla. Hän oli nähnyt lukuisia merimiehiä joilla oli mukanaan monenlaisia kantamuksia, mutta yhtään raidallista duffelikassia hän ei ollut nähnyt.

"Ole hyvä, David!" Nadine-täti sanoi hilpeästi. "Laukkusi on pakattu. Maistuvaa evästä on mukana. Bussilippu on neulalla kiinni taskussasi ja viesti takin rintamuksessa. Sinulla on taksirahat ja lisäksi käyttörahaa. Eipä sitten enää muuta kuin hyvää matkaa!"

David tuijotti tätiään vaieten. Hän ei pystynyt puhumaan, sillä hän tiesi kuinka riemuissaan täti oli siitä, että hänen oma matkalaukkunsa odotti valmiiksi pakattuna makuuhuoneessa ja hän pääsisi lähtemään Arthur-sedän luo Tahoejärvelle. "Toiselle häämatkalle!" täti oli sanonut puhuessaan puhelimessa ystävänsä kanssa. "Vain Arthur ja minä. Vain me kaksistaan." David oli ollut kuulomatkan päässä.

Hän oli kuunnellut silloinkin, kun täti ja Arthur-setä olivat päättäneet olla kertomatta hänelle lomastaan. He olivat sanoneet, että David vain tuntisi itsensä hylätyksi. Nadine-täti oli kuitenkin lisännyt: "Minä en kerta kaikkiaan kestä mitään kohtauksia juuri nyt."

Kohtauksilla hän tarkoitti pojan mököttämisiä. Niin kävi yleensä sen jälkeen, kun tämä oli kuullut tätinsä puhuvan haltioissaan "sykkyllä syntyvästä uudesta vauvasta". Hän ei ollut koskaan ollut sitä, mitä he olivat halunneet. Hän oli ollut korvike, ja nyt hän oli lisäksi ei-toivottu.

Kun hän tajusi sen, hän oli kauhuissaan. Oli kulunut vuosi hänen isänsä kuolemasta. Nadine-täti oli ottanut hänet kotiinsa ja yrittänyt saada hänet unohtamaan vanhempiensa menetyksen. Mutta nyt kun täti odotti omaa vauvaa, tuntui usein siltä kuin hänen olisi pitänyt pakottautua olemaan ystävällinen Davidia kohtaan.

Davidin matkapäivää edeltävänä iltana, kun Arthur-setä soitti Denveristä, David oli taaskin kuunnellut. "Emme ole olleet kaksistaan missään sen jälkeen, kun David tuli asumaan meille", hänen setänsä oli sanonut, ja David oli huomaavinaan moittivan sävyn hänen äänessään. Sellaisella äänellä hän ei ollut ennen puhunut.

Aamiaispöydässä hänen tätinsä vilkuili vähän väliä levottomana

kelloaan. David arveli, että täti halusi päästä mahdollisimman pian eroon hänestä. Mutta täti puhuikin hänen isoisästään.

"Hän on sitten maailman tahdittomin ihminen! Hän on ollut kaupungissa melkein viikon ja tulee nyt käymään vasta ihan viime hetkellä. Minä sanoin hänelle, että sinun pitää ehtiä aamubussiin ja että minulla on sen sata asiaa tekemättä. Mutta mitäpä se häntä liikuttaa! Ei ihme, että Alicella oli vaikeaa sen miehen kanssa."

Alice oli Davidin äiti. Nadine-täti ei ollut koskaan peitellyt sisarensa ja Cappy Hollandin kireitä välejä. David tiesi hyvin vähän isoisästään, mutta hän yhdisti tämän mielessään tuhoon ja onnettomuuksiin. Hän muisti nähneensä isoisänsä kolme kertaa. Kauan sitten, kun hän oli ollut vielä liian pieni osatakseen yhdistellä asioita, hän oli ollut vanhempiensa sekä isoisänsä kanssa puistossa ja sadat, ehkä tuhannet koirat olivat haukkuneet edessä aukeavalla isolla niityllä.

Toinen kerta oli vuosia myöhemmin. Hän oli maannut isänsä kanssa sairaalassa, tosin eri huoneissa, kun isoisä oli tullut katsomaan heitä. David muisti vierailusta vain kolme punaista sängyn päätyyn sidottua ilmapalloa.

Viimeksi hän oli nähnyt isoisänsä vuosi sitten isänsä hautajaisissa. Vanhus oli katsellut häntä korkeuksistaan ja sanonut: "Sinä näytät paremmalta kuin viimeksi tavatessamme. Et taida enää tarvita tukia ja kainalosauvoja."

"En niin", David oli sanonut. "Minä juoksen päivä päivältä paremmin."

Myöhemmin samana päivänä isoisä oli sujauttanut pienen paketin Davidin käteen. Vanhus oli aikonut sanoa jotain, mutta olikin vain pudistanut päätään, kääntynyt kannoillaan ja kävellyt tiehensä.

Paketissa oli kummallinen lahja, vähän tennispalloa pienempi, kovasta kumista tehty pallo. Kun sen heitti maahan, siitä kuului hyrräävä, vaimeaa soittoa muistuttava ääni. Pallo oli hyvin vanha, naarmuuntunut ja laikukas. Vihreästä päällyksestä oli enää aavistuksen verran jäljellä.

Nadine-täti katsoi sitä inhoten. "Hampaiden jälkiä!" hän kiljahti. "Vain taivas tietää, kuinka moni koira tätä on pureskellut – ja millainen bakteeripesä se onkaan!" Hän vei pallon keittiöön pidellen sitä varovasti peukalonsa ja etusormensa välissä. David ei nähnyt palloa sen koommin.

Hän arveli, joskaan ei ollut siitä aivan varma, että juuri sinä päivänä Arthur-setä ja Nadine-täti olivat kertoneet hänelle, että hän

muuttaisi nyt asumaan heidän luokseen. Hänestä tulisi heidän oma poikansa – mikä oli heistä suurenmoista, sillä he olivat aina halunneet saada pojan, ja nyt he sitten saivat kerralla ison, valmiin pojan.

David ei juurikaan muistellut isoisäänsä ennen kuin vasta kesän lopulla, kun Nadine-täti sanoi ruokapöydässä yksikantaan: "Isoisäsi on lähettänyt meille koiran."

"Koiran?" Orastava innostus sai Davidin silmät laajenemaan. "Missä se on?"

"Se on vielä lentokentällä, mutta se tuodaan kyllä tänne. Luojan kiitos, että setäsi tulee huomenna."

"Voimmeko me pitää sen?" David pidätti hengitystään.

"Voi, David, sinä tiedät varsin hyvin, että emme voi", täti sanoi lempeästi. "Me emme saa pitää koiria tässä asunnossa. Vuokraehdoissa sanotaan niin. Olen valtavan pahoillani. Ihan totta."

David näki pennun ainoastaan kerran. Koira tuotiin lentokentältä, minkä jälkeen sitä pidettiin lasikuituisessa, ristikko-ovisessa kuljetuslaatikossa talon kellarissa. Sen yksinäinen ulvonta sai Davidin sekasortoisten ja hämmentävien tuntemusten valtaan. Hän meni hiljaa lähemmäksi. Kun hän työnsi kätensä ristikon välistä sisään, pentu lakkasi uikuttamasta ja nuoli pienellä punaisella kielellään Davidin sormia.

Kun Arthur-setä kaksi päivää myöhemmin kertoi hänelle, että pentu saisi "hyvän kodin esikaupunkialueelta", kyynelet tulvahtivat yhtäkkiä Davidin silmiin. Arthur-setä tajusi, että poika oli purskahtamaisillaan itkuun.

"Et saa olla nyt itsekäs", Arthur Wheeler sanoi ankarasti. "Siellä pennulla on iso piha, missä leikkiä. Se voi olla aina ulkona pehmeällä nurmikolla. Kuinka sinä voit olla surullinen, vaikka tiedät, että se tulee onnelliseksi uudessa kodissaan. Täällä se joutuisi olemaan sisällä kaiket päivät kuin vankilassa."

Koiranpennusta ei puhuttu sen koommin, mutta David ajatteli toisinaan isoisäänsä ja maatilaa korkealla vuoristossa, pennun syntymäkotia. "Hänellä on koiria joka puolella. Sohvalla, makuuhuoneessa, varmaan keittiössäkin."

Kaksi päivää sen jälkeen, kun David täytti kymmenen vuotta, isoisältä tuli paketti. Siinä oli pitkä ja kapea, kiiltävästä teräksestä tehty pilli johon oli kiinnitetty vahva ketju.

Pilli osoittautui kuitenkin vialliseksi. Puhalsipa hän kuinka kovaa tahansa, siitä kuului ainoastaan pieni heiveröinen ääni. Nadine-täti osti hänelle dominopelin lievittääkseen hänen pettymystään.

David pani pillin sikarilaatikkoon, missä hänellä oli lisäksi särky-

nyt kompassi, rikkonainen paristokäyttöinen kilpa-auto, avaimeton munalukko ja muita aarteita. Hänen vaistonsa sanoi, että pillissä oli jotain salaperäistä. Isoisä ei lähettäisi hänelle pelkkää risaa leikkikalua.

Sen jälkeen hän ei muistanut koko isoisäänsä ennen kuin Nadine-täti eräänä päivänä sanoi: "Isoisäsi on tulossa San Franciscoon, mutta en oikein tiedä, missä välissä voisit tavata hänet. Sinulla on koulunäytelmän harjoitukset, esitys perjantaina ja lauantaina luokkaretki lukukauden päätteeksi. Sunnuntaiaamuna sinä lähdetkin sitten leirille."

Isoisän vierailu unohtui lähes tyystin seuraavien päivien aikana. Sunnuntaiaamunakin, jolloin isoisää odotettiin tulevaksi minä hetkenä tahansa, aivan muut asiat pyörivät Davidin mielessä. Oliko Punametsän tilan leiri todellakin vain leiri vai oliko se orpokoti? Hylättyjen, ei-toivottujen lasten koti.

Viimein isoisä saapui. Kun hän sanoi: "Hei, Nadine. Mitä kuuluu?" hänen äänensä mukana sisälle kantautui raikasta ulkoilmaa ja huone, joka hetkeä aiemmin oli tuntunut suurelta, oli yhtäkkiä ahdas.

"Mukava nähdä, Cappy!" Nadine-täti puristi isoisää kädestä.

"Hei, David. Sinulla on tainnut pitää kiirettä tällä viikolla. Se on vahinko. Eilen meillä oli nimittäin upea tottelevaisuuskilpailu. Toivoin, että olisit tullut katsomaan sitä, mutta tätisi mielestä sinulle olisi ollut valtava pettymys, jos et olisikaan päässyt luokkaretkelle."

David katsoi isoisän ahavoituneita kasvoja, kun he kättelivät. Koska hän ei keksinyt mitään muuta sanottavaa, hän sanoi: "Kiitos siitä pillistä, vaikka se ei toimikaan."

"Ei toimi, vai?" Isoisä kurtisti kulmiaan. "Mistä sinä sen tiedät? Se on sellainen pilli, jonka äänen vain koirat kuulevat. Kun minä lähetin sen, luulin että sinulla oli vielä se pentu. Kuulin sittemmin, että olin väärässä."

"Haluatko kahvia?" Nadine-täti sanoi kireällä äänellä. "Olen pahoillani, ettei Arthur ole nyt kotona. Kerroinhan minä, että hän on Denverissä?"

Kahvia juotaessa Nadine-täti ja isoisä keskustelivat ihmisistä ja ajoista, joita David ei tuntenut. Keskustelu kangerteli ja huoneessa vallitsi välistä kiusallinen hiljaisuus. David pelkäsi isoisäänsä – pelkäsi ja kunnioitti. Silti hän kaipasi vanhuksen hyväksyntää. Hän yritti keksiä jotain sanottavaa, jotain mikä kiinnittäisi isoisän huomion häneen. Jotain nokkelaa, mikä saisi tämän nauramaan tai

edes nyökkäämään ihaillen. Ja kuitenkin hän vain tuijotti mykkänä kengännauhojaan ja kuunteli aikuisten keskustelua. Hän tunnisti Cappyn äänessä kaukaa menneisyydestä tutun soinnin. Hän ajatteli isäänsä. Sitten hän muisteli lunta.

Nadine-täti katsoi kelloaan. "Davidin pitää nyt tosiaan kiirehtiä ettei hän myöhästy bussista."

Kaikki kolme nousivat seisomaan. David tiesi, että oli aika heittää hyvästit kodille. Hän nieli äkillisen hurjan halunsa heittäytyä lattialle ja potkia mattoa jaloillaan sekä huutaa raivosta ja uhmasta. Hän ei lähtisi minnekään!

"Minunkin pitää lähteä ihan kohta, Nadine. Minulla on vielä pitkä matka edessäni. Anna minulle kuitenkin sitä ennen sen kaverin osoite, jolla on minun koirani."

"Sinun koirasiko?"

"Tietysti minun. Paperit ovat yhä minun nimelläni. Tai oikeastaan minun ja Davidin. En koskaan luovuta hienoa koiraa ennen kuin olen täysin varma asiastani."

"Niin, totta kai. Annan sinulle kartan, jotta osaat sinne. Sitten kun David on mennyt."

David puristi juhlallisesti isoisänsä kättä. "Tule taas pian käymään", hän kuiskasi.

"En, en tule tänne enää", vanhus sanoi. "Sinä sen sijaan voisit tulla joskus käymään Spirit Canyoniin."

Nadine-täti pommitti Davidia viime hetken ohjeilla ja suuteli kevyesti hänen poskeaan. Duffelikassi mukanaan poika käveli eteiseen ja sieltä kadulle.

Lukon napsahdus selän takana oli ikään kuin merkkiääni. David kiskaisi lapun rintapielestään, repi sen pieniksi palasiksi ja antoi tuulen viedä ne mennessään.

Hän käveli muutaman askelen ja pysähtyi sitten äkkiä. Vanha asuntovaunu herätti hänen mielenkiintonsa. Auton kylkiin maalatut auringonkukat näyttivät haalistuneisuudestaan huolimatta iloisilta ja tuntui kuin ne olisivat hymyilleet Davidille. Oliko mahdollista, että hänen isoisänsä kaltainen karski mies oli maalannut ne? Oliko hän tosiaan loihtinut tuon kukkien keskellä komeilevan ison smaragdinvihreän hyönteisen, jolla oli vaaleanpunaiset pitkien ripsien reunustamat silmät?

Enempää harkitsematta David väänsi auton takaoven kahvasta. Hän yllättyi, kun ovi aukeni kutsuvasti hänen edessään. Kuin unessa hän laski raidallisen duffelikassinsa auton lattialle ja varmana siitä, että teki täsmälleen niin kuin pitikin, hän nousi sisään.

Cappy Holland ohjasi autonsa varovasti kapealle ulokkeelle tien reunaan, jättimäisen kaktuspensaan viereen.

Hän hapuili kädellään penkin alta ja löysi sieltä suuren, leveäsuisen tyhjän pullon. Hän avasi sen ja otti esiin kolme pientä harmaata lihakuutiota. "Keitettyä maksaa. Se on yhä maailman paras syötti."

"Syötti vai?" Hänen matkakumppaninsa näytti epäluuloiselta.

Sitten Cappy otti hansikaslokerosta pilleripurkin ja Sveitsin armeijan veitsen. Hän halkaisi yhden pillerin kahtia, viilsi taitavasti loven yhteen maksapalaseen ja työnsi pillerin puolikkaan sen sisään. "Tämä rauhoittaa kummasti", hän selitti. "Aion viedä tuon pojan pienelle juoksulenkille parinkymmenen minuutin päästä enkä halua ottaa mitään tyhmiä riskejä."

Nuorukainen katsoi häntä ihmeissään. Auton peräosassa olevaa pientä poikaa pidettiin siis huumattuna.

Vanhus laskeutui ohjaamosta, avasi auton peräosan oven ja tuli hetken päästä takaisin. "Se hotkaisi sen kuin nälkäinen krokotiili." Hän istuutui tyytyväisenä ohjauspyörän taakse ja lähti ajamaan eteenpäin.

He ohittivat vanhan tienvarsimainoksen. Vain viisikymmentä kilometriä Miss Myrnan olut- ja viinitupaan! Vanhus osoitti kädellään mainosta. "Jään tuonne yöksi. Sinulle järjestyy varmaankin kyyti sieltä."

"Hienoa."

Puoli tuntia myöhemmin auto pysähtyi taas hytkyen.

"Nyt on aika tehdä kierros Liekin kanssa. Toivottavasti pilleri on tehnyt tehtävänsä", vanhus sanoi ja huokaisi.

"Minäkin käyn verryttelemässä vähän jalkojani", liftari sanoi ja kurottautui ovenkahvaa kohti.

"Verryttele täällä sisällä, nuori mies! Jos sinulla on kiire tarpeillesi, käväise ulkona nyt, kun Liekki on vielä lukkojen takana. Minä odotan kunnes olet tullut. Mutta kun Liekki on ulkona, sinä pysyt sisällä!"

Nuorukainen nyökkäsi ymmärtävänsä ja sanoi, ettei hänen ole ollenkaan välttämätöntä päästä ulos. Kun vanhus oli lähtenyt ja sulkenut oven huolellisesti perässään, hän kääntyi ympäri ja yritti nähdä verkkoikkunan läpi. Takaovi aukeni ja auringonvalo tulvi sisälle.

Vanhus istuutui ovensuuhun lähimmän häkin viereen ja nojautui ristikko-ovea kohti. Tervehdykseksi häkistä kuului ärähtelyä ja matalaa murinaa. Vanhus jutteli eläimelle hiljaisella äänellä. Muri-

nan lakattua hän ojensi kätensä hyvin hitaasti ja avasi oven säpistä. Nuorukainen seurasi kohtausta ällistyneenä ja yritti arvata, millainen peto sieltä tulisi ulos.

Eläimen pää ja puolet sen ruhosta ilmestyivät näkyviin. Nuorukainen tunnisti eläimen "poliisikoiraksi". Hän pelkäsi kuollakseen sellaisia koiria. Silti hänen täytyi myöntää, että tämä oli harvinaisen kaunis. Eläin huokui valppautta ja toiminnanhalua. Sen tuuhea turkki kiilsi ja selässä, joka näytti aluksi täysin pikimustalta, oli itse asiassa ohuita, hopeisia raitoja. Kurkussa pitkän kuonon alapuolella oli valkoinen läikkä. Kun koira tuli hitaasti ja epäluuloisesti pois häkistä, liftari huomasi, että sen jalat ja rinnan alaosa hohtivat kuparinruskeina.

Liftari hämmästyi koiran kauneutta, hopean, valkoisen ja kullanruskean värin kimallusta ja välkettä niin, että unohti hetkeksi pelkonsa. Hän katseli lumoutuneena, kun vanha mies pujautti kevyen ketjun koiran kaulan ympärille samalla, kun jatkoi hiljaista ja tyynnyttävää jutusteluaan. "Hyvä Liekki, niin sitä pitää, mennään kävelemään kukkien keskelle . . . mutta mitäpä sinä tietäisit kävelyretkistä? Tai kaulaimista ja talutushihnoista . . . Nyt mennään, Liekki . . . Niin, sinähän et tunne portaitakaan, vai mitä? Et tiedä, miten niiltä hypätään alas. Kyllä ovat kasvattaneet sinut kehnosti! . . . Tule, mennään, Liekki . . . Huomaatko, mitä minulla on tässä? Tämä on maksaa. Eikö tuoksukin hyvältä? Tule hakemaan. Hyvä, niin sitä pitää."

Sitten vanhus ja koira kävelivät rinnakkain kohti päivänkakkaraniittyä. Ja sitten yhtäkkiä, nuorukaisen suureksi ällistykseksi vanhus alkoi juosta koiran mukana pitkin ja tasaisin askelin.

Vaikka koira oli hämmentynyt kaulaimeen liitetystä nahkahihnasta, se liikkui reippaasti hänen kannoillaan ja ryntäsi sitten edelle. Vanhus pudotti hihnan ja istuutui maahan läähättäen ja otsaansa pyyhkien, samalla kun koira juoksi laajaa kehää ja haukkui iloisesti. Riehaantuneena se ulvahti ja ponkaisi ilmaan, kiepsahti ympäri ja tömähti selälleen nurmikolle ja sätkytteli koipiaan silkasta onnesta. Noustuaan jaloilleen se ryntäsi uudelleen juoksuun, loikki ja hyppeli, ajoi takaa perhosta ja säntäili heinäsirkan perässä vapauden tunteesta huumautuneena.

Hetken päästä vanhus palasi. Koira seurasi hänen perässään ja meni näköjään tyytyväisenä takaisin häkkiinsä. Vanhuksella oli hatullinen päivänkakkaroita mukanaan. "Eräälle hienolle naiselle", hän sanoi ja käynnisti moottorin.

"Hyvän näköinen poliisikoira", hänen matkakumppaninsa sanoi.

"Ei ole", sanoi vanhus töykeästi. "Se on saksanpaimenkoiran pentu – ja se on piru vieköön paras koira, mitä tulet ikinä näkemään, nuori mies." Sitten hän lauhtui hieman. "Tottahan se on, että niitä käytetään myös poliisikoirina."

Nuorukaisen mielessä käväisi kuva toisesta auton perällä olevasta häkistä. "Onko teillä paljonkin noita koiria?"

"Ei ole", murahti vanhus. "Ei enää."

Ukkospilviä kasaantui lounaiselle taivaalle, kun he saapuivat risteykseen. Hämärän tuloon oli vielä tunti aikaa, mutta päivä oli jo menettänyt parhaimman teränsä ja ilma oli viilennyt nopeasti. Vasemmalla oli rykelmä pieniä ränsistyneitä rakennuksia, joiden keskelle oli pystytetty valtava mainostaulu.

OLET VIHDOINKIN MISS MYRNAN KROUVISSA!
Mökkejä Ravintola Matkamuistoja
Kuuluisa yhden pumpun huoltoasema
Kylmiä juomia Renkaiden tarkastusta Ennustaja

KROUVIN ainoan bensiinipumpun vierellä seisoi rekka, ja mies, todennäköisesti kuljettaja, kierteli ajokkinsa ympärillä renkaita tutkiskellen.

"Saat varmaan kyydin tuolta mieheltä", Cappy sanoi matkakumppanilleen. "Jos hän ei ota sinua mukaansa, vien sinut päätielle. Siellä liikenne on vilkasta."

"Kiitos", nuorukainen sanoi ja sieppasi nopeasti reppunsa. Hän loikkasi autosta, vaihtoi muutaman sanan rekkakuskin kanssa ja heilutti sitten Cappylle kättään hyvästiksi.

Cappy jätti autonsa paikkaan, missä se ei sulkenut tietä bensiinipumpulle eikä ravintolan ovelle. Sitten hän istui hetken kaikessa rauhassa penkillään, nojautui ohjauspyörää vasten ja katseli ankeaa mutta rakasta ja tuttua paikkaa.

Niiden viiden vuoden aikana, jolloin hän viimeksi oli yöpynyt täällä, paikka oli muuttunut hyvin vähän. Rakennukset näyttivät hieman vanhemmilta, hieman nuhruisemmilta – ihan niin kuin minäkin, hän ajatteli.

Miksi odottaa suuria muutoksia? Viisi vuotta oli joka tapauksessa vähän verrattuna niihin lähes viiteenkymmeneen vuoteen, jotka olivat vierähtäneet siitä, kun hän ensimmäisen kerran ajoi Myrnan sorapäällysteiselle pihamaalle. Kaikki oli ollut silloin upouutta.

Myrnan isä oli kuollut vuotta aikaisemmin ja Myrna oli sijoittanut pienen perintönsä tehdäkseen unelmastaan totta. Pian hänen suunnitelmansa valuivat kuitenkin hiekkaan, sillä vähän kauempana etelään rakennettiin uusi valtatie. Miksi hän oli jäänyt sinne, Cappy oli kerran kysynyt.

"Minusta tuntuu, että aavikko pitää minua ihmisen otteessaan", oli Myrna vastannut epämääräisesti.

Hänen silloinen pakettiautonsa oli ollut kutakuinkin yhtä kolhiintunut kuin nykyinenkin. Auton peräosassa oli ollut neljä saksanpaimenkoiraa, hänen tottelevaisuuskilpailuissa jo jonkin verran mainetta niittänyt koiraryhmänsä. Ne olivat matkalla Hollywoodiin filmitähdiksi. Hänen siisti sininen pukunsa riippui sanomalehtiin käärittynä auton naulakossa. Taskussa oli kirje eräältä huomattavalta elokuvatuottajalta, joka oli sattumalta nähnyt koirat tottelevaisuuskokeissa.

Että se olikin ollut upea ryhmä! Heidi loikkasi kevyesti pituutta neljä metriä yli metrin korkeudella, lensi ilmassa kuin Pegasus konsanaan. Inga taas ymmärsi isäntänsä käskyt niin nopeasti, että tuntui kuin se olisi lukenut tämän ajatukset. Ja urokset, Myrsky ja Salama, olivat kumpikin voittaneet tottelevaisuus- ja ulkonäkökilpailuja. Millaisen shown ne järjestivätkään – seurasivat jälkiä, nousivat takajaloilleen, noutivat esineitä, nousivat tikapuilla seinää ylös . . .

Cappy oli sittemmin omistanut lukuisia pentuja, mutta näillä neljällä, hänen ensirakkauksillaan, oli kiistämätön etusija hänen sydämessään. Aamuisin herätessään hän oli yhä tuntevinaan Myrskyn pehmeän kuonon kosketuksen käsivarrellaan ja avatessaan silmänsä hän näki Myrskyn tummanruskean katseen tarkastelevan häntä lempeänä ja mietteliäänä. Myrsky oli ryhmän älypää, hillitty tutkijatyyppi, kun Heidi taas oli rakastettava pelle. Inga oli säntillinen touhottaja, jolla ei ollut huumorintajun häivääkään. Salama, porukan kovanaama, tuotti muille häpeää rajujen leikkiensä vuoksi, mutta vastapainoksi se ihaili Cappya suunnattomasti.

Niistä, muutaman koirakilpailun voittajista, piti siis tulla Hollywoodin tähtiä. Cappy oli vielä siihen aikaan uskonut sellaiseen.

Kun hän ensimmäisen kerran astui kirkkaasta ulkoilmasta ravintolaan, sen hämäryys sokaisi hänet. Kello oven yläpuolella oli kilissyt ja kuin käskystä lauma pieniä koiria töpötteli paikalle nurkan takaa. Ja pian hänen ympärillään pyöriskeli pikkuruisia

villakoiria, jotka näykkivät hänen saappaitaan ja ponnahtivat ilmaan ikään kuin niillä olisi ollut vieterit käpälissään. Samalla ne haukkua räksyttivät täyttä kurkkua.

Kohta kuului naisen ääni: "Annette, Cecile! Yvonne! Marie! Suu kiinni, joka iikka! Emilie, hiljaa!"

Sitten hän vilkaisi tiskin takana seisovaa naista ja huomasi katsovansa erikoisen näköisiin, kiehtoviin kasvoihin, joita hän ei koskaan pystyisi unohtamaan, mutta ei myöskään kuvailemaan tai määrittelemään. Ensi katsomalta naisen piirteet näyttivät liian ankarilta, kulmakarvat olivat tuikeat ja tiukalle nutturalle sileinä kammatut hiukset antoivat liian sovinnaisen vaikutelman. Nenä ja poskipäät olivat liian voimakkaat, mutta toisaalta korostivat kasvojen eksoottista ilmettä. Nainen oli tietoisesti tehostanut sitä pienillä kultaisilla korvarenkailla ja kirkkaalla luomivärillä.

"Toivottovasti pidätte koirista", nainen sanoi. "Meillä niitä näet riittää."

"Minä pidän koirista", Cappy oli vastannut painokkaasti.

Kaksi vuotta myöhemmin Cappy oli palannut, lyötynä ja itseinhoa huokuen, sillä hänen kuvitelmansa Hollywoodista olivat osoittautuneet lapsellisiksi. Hän oli huomannut, ettei tulisi toimeen sen ankaran maailman kanssa, hän oli tietämätön ja puolustuskyvytön. Salama, hellyttävä kovanaama, oli kuollut, ja kun hän katsoi loistavan ryhmänsä kolmea muuta jäsentä, hän tunsi tuskaa ja epätoivoa, sillä ne olivat melkein yhtä laihoja kuin hän itse oli.

Myrna auttoi häntä saamaan itseluottamuksensa takaisin, sai hänet tuntemaan itsensä mieheksi jälleen. Myrna edusti Cappylle eräänlaista maamerkkiä elämässä, vaikka hän tapasikin tätä harvoin. Nainen oli ihaillut hänen sotilaspukuaan ja kapteenin natsojaan sekä kuunnellut hänen rehvakkaa kerskailuaan koirilla, joita hän koulutti sotaa varten. Myrna oli tuntenut Benin, hänen poikansa, mutta ei koskaan tavannut hänen vaimoaan. Tämän kuoleman jälkeen Cappy oli kuitenkin tullut käymään Myrnan luona, ja hänen yksinäisyytensä oli hellittänyt vähäksi aikaa.

Nyt hän oli siis jälleen tapaamassa Myrnaa.

Cappy otti kukat hatustaan ja kokosi niistä kömpelön kimpun. Yhtäkkiä hän huomasi olevansa väsynyt, lopen uupunut pitkästä ajosta. Sitä paitsi hänen lihaksensa olivat kipeät Liekin juoksuttamisesta.

Nälkäkin hänellä oli, ja hän kuvitteli hetken tuntevansa ravintolasta tulevan kuuman kahvin tuoksun. Autosta poistuessaan hän kuitenkin päätti, että koiran tarpeet tuli tyydyttää ennen hänen

omiaan. Niinpä hän meni auton taakse ja avasi oven.

Ukkonen jyrähti taivaalla ja Liekki, joka katseli tarkkaavaisesti Cappya ristikko-ovensa takaa, höristi korviaan, mutta ei reagoinut siihen muuten.

"Ukonilma ei siis sinua hätkäytä, poika. Hieno homma", Cappy sanoi. Tottuneesti hän sekoitti koiran ruuan metallikulhossa. "Sinulla näyttää olevan kova nälkä. Samat sanat muuten."

Cappy avasi häkin oven säpin rohkeasti, sillä hän tiesi, että Liekki samaisti hänet nyt ruuan antajaksi. Siitä huolimatta hän asetti kulhon valmiiksi lattialle ennen kuin avasi oven.

Cappy silmäili ympärilleen. "Ei ole varmaan mitään syytä pistää sinua takaisin häkkiin, enkä viitsi toisaalta odottaakaan siihen asti, että olet syönyt ruokasi loppuun. Saat luvan tarkastella paikkoja jonkin aikaa."

Piilossaan kyyhöttävä David kuuli, mitä hänen isoisänsä sanoi, mutta ei käsittänyt sanojen merkitystä. Hän ei tajunnut, että koira jäi vapaaksi autoon, kun isoisä sulki ja lukitsi vaunun oven lähtiessään.

Kolme

Kun Cappy näki naisen oviverkon läpi, hän pysähtyi hämmästyneenä kynnykselle. Harsokankaan tapaan rautalankaverkko pehmensi ja vähän sumensikin näkymän huoneeseen. Tyttömäisen hoikkana Myrna seisoi baaritiskin takana ja kaatoi suolapaketista suolaa sirottimeen kulmat kurtussa paksujen silmälasiensa takana. Lukuun ottamatta silmälaseja, joita hän ei ollut nähnyt aikaisemmin, vuodet näyttivät ohittaneen hänet jälkiä jättämättä. Hänen mustat hiuksensa olivat yhtä tuuheat ja kiiltävät kuin ennenkin, ja otsa oli sileä. Kultaiset, mustalaismalliset renkaat korvissa ja ranteissa kimaltelivat viileässä loistevalossa.

Työntäessään oven auki hän kuuli kellon kilinää ja hetken päästä pienten koirien kimeää haukahtelua. Ne tulla tepsuttivat tiskin takaa. Kuusi, ei vaan seitsemän koiraa ryntäsi hänen kimppuunsa haukahdellen innokkaasti tervehdykseksi. Niiden sirot käpälät ja säihkyvät silmät muistuttivat villakoiraa, mutta vuosien varrella Myrnan katras oli kehittynyt omaksi rodukseen.

Keskittyen yhä suolasirottimen täyttämiseen nainen nyökkäsi tervehdykseksi. "Toivottavasti pidätte koirista, sillä niitä meillä riittää."

Sanat kaikuivat Cappyn tajuntaan yli neljänkymmenen vuoden takaa. Hän odotti ääneti paikoillaan ja tunsi hetken ajan itsensä nuoreksi, suorastaan poikamaiseksi seisoessaan siinä naisen edessä kimppu luonnonkukkia kädessään.

"Cappy!" nainen huudahti ja riensi tiskin takaa syleilemään Cappya. Myrna sujautti vikkelästi paksut lasinsa esiliinan taskuun.

Vähän myöhemmin hän valmisti Cappylle illallisen, jonka hän tarjoili krouvin toisessa loosissa. Hän istuutui kahvimukeineen Cappya vastapäätä ja katseli miehen tuomaa hellyttävää kukkakimppua ja oli mielissään, kun tämä kehui hänen ruokaansa.

"Sinä sitten näytät upealta", Cappy sanoi.

"Kerro nyt, mitä sinulle kuuluu", Myrna sanoi. "Siitähän on melkein viisi vuotta, kun näimme viimeksi."

Alkoi sataa. Suuret pisarat ropisivat ravintolan ikkunaruutuihin.

"Ben ja Alice olivat onnettomuudessa", Cappy sanoi viimein. "Alice kuoli heti. Ben toista vuotta sitten."

"Tiedän. Lähetit minulle kortin. Entä pojanpoikasi, David?"

"Niin, David. Hän voi hyvin. Tapasin hänet ja hänen tätinsä eilisaamuna. Olin viime viikolla San Franciscossa erään kilpailun tuomaristossa."

"David oli takuulla ylpeä ukistaan!"

"Vaikea sanoa." Cappy kohautti harteitaan. "Hän ei ollut katsomassa. Pojalla oli muuta tekemistä." Hän tuijotti lautastaan ja jatkoi: "Nadine luultavasti järjesti ne muut tekemiset. Hän tietää, että minä en koskaan pitänyt hänen sisarestaan ja sitä hän ei anna minulle anteeksi. Väliäkö sillä. Pojalla ja minulla ei ole mitään yhteistä. Hän muistuttaa enemmän Alicea kuin Beniä."

"No mutta Cappy! Kuulostaa ihan kuin sinulla olisi jotain poikaa vastaan."

"Niinkö? En minä häntä inhoa", Cappy sanoi. "Tiedäthän, että minä olin Benin avioliittoa vastaan. Toivoin hänen päättävän lääketieteen opintonsa ja menevän naimisiin – naisen kanssa, joka sopisi Benin ja minun Pääsiäistilaa varten tekemiin suunnitelmiin. No, Alice muutti kaiken. Olin kieltämättä katkera. En minä kanna Davidille kaunaa sen takia, tietenkään en. Vaikka myönnän kyllä, ettei hänellä tunnu olevan paljonkaan selkärankaa. Tosin en tunne häntä juuri lainkaan, ja nyt on jo liian myöhäistä tutustua. Parempi antaa asioiden kulkea omaa rataansa."

"Liian myöhäistä? Koskaan ei ole liian myöhäistä mihinkään tärkeään." Myrna toi hänelle palan kirsikkapiirakkaa ja vei pois likaiset astiat. Sitten hän istuutui uudestaan.

"Kerro nyt jotain todellisesta perheestäsi. Tarkoitan niitä nelijalkaisia perheenjäseniä", hän sanoi nauraa kihertäen. "Viime kerralla sinulla oli kaunis pentu mukanasi – muistan vieläkin hopean kimalluksen sen turkissa. Kutsuit sitä Tähdenlennoksi."
"Niin. Tähdenlentohan se." Cappy vältti hänen katsettaan. "Siitä kasvoi todella hieno koira."
"Se varmaankin voittaa täyttä päätä kaiken maailman nauhoja ja siittää pentuja, joilla ansaitset omaisuuksia."
"Niin, oli se melkoinen koira. Loistava vahti. Sen kaksi tytärtä ovat sokeain opaskoirina." Cappyn ääni värähti hiukan, mitä hän ei pystynyt täysin peittämään. "Ne olivat kaikki suurenmoisia. Paremmin ei olisi voinut olla."
"Mitä on tapahtunut?" Myrnan äänessä oli terävä sointi. "Jokin on nyt hullusti. Kuulen sen äänestäsi ja vaistoan myös. Kerro minulle!"
Cappy ei ollut aikonut puhua siitä, mitä oli tapahtunut. Miksi hän sitten oli tullut tänne, ellei nimenomaan purkamaan sydäntään? Viimeksi kuluneen puolen vuoden aikana hän ei ollut puhunut kenellekään menetyksestään. Hän oli tottunut elämään yksikseen, ja ajatus siitä, että joku säälisi häntä, oli sietämätön. Eikä hän toisaalta uskonut, että kukaan pystyisi tajuamaan, millainen murhe hänen osakseen oli langennut. Nyt hän oli kuitenkin ensimmäisen kerran valmis puhumaan tapahtuneesta.
"Niitä ei ole enää. Ei koiran koiraa. Ne kuolivat, sattui onnettomuus. Neljätoista uskomattoman kaunista saksanpaimenkoiraa. Koko elämäntyö – hävisi tunnissa kuin tuhka tuuleen. En vieläkään kykene sitä täysin ymmärtämään."
Hän puhui hiljaisella äänellä, lähes tunteettomasti, mutta hänen leukansa oli kireä ja jännittynyt.
"Se alkoi kovin pienestä ja mitättömästä asiasta. Kennelin viemäriputkissa oli jotain vikaa, sillä vesi pakkautui niihin. Siirsin koirat vanhaan talliin, jonka minä rakensin vuosia sitten, kun Benillä ja minulla oli hevosia. Se oli lämmin ja kuiva – en vaivannut asialla päätäni sen kummemmin, sillä koirien oli määrä olla tallissa vain muutama päivä." Cappy sulki silmänsä ja veti syvään henkeä.
"Upea narttu, Shenandoah, oli juuri tehnyt toiset pentunsa. Tähdenlento oli niiden isä. Niitä oli viisi pentua – ja luoja että ne olivat kauniita. Pidin yhden niistä, pienen veitikan nimeltään Tähtisumu. Loput neljä minä myin. Ajoin sinä aamuna kaupunkiin lentokentälle ja lähetin ne lentorahdissa uusiin koteihinsa.

Samalla lähetin myös Liekin Davidille San Franciscoon. Liekki oli eri pentueesta kuin ne muut."
"Liekki?"
"Niin, tuorein ongelmani. Kerron siitä vähän myöhemmin." Hän pudisti päätään ja jatkoi sitten tarinaansa. "Laitoin siis ne pennut laatikoihin ja ajoin kolme tuntia lentokentälle. Koirien matkaan saattamisessa oli kaikenlaisia hankaluuksia, ja oli jo lähes pimeää ennen kuin viimeinen pentu nousi ilmaan. Olin väsynyt, joten päätin jäädä kaupunkiin yöksi. Ei ollut mitään syytä huoleen. Rouva Littlefoot – hän on taloudenhoitajani – ja hänen pojanpoikansa hoitaisivat kyllä kaiken kotona."
Cappy keskeytti. Hän katseli, kuinka sadevesi valui alas ikkunaa pitkin. "Kello oli viittä yli kolmen, kun puhelin soi hotellihuoneessani. Rouva Littlefoot soitti, itki ja nyyhkytti, mutta viimein minä ymmärsin, mitä oli tapahtunut. Talli oli jostain syystä syttynyt palamaan. Se oli maan tasalla kymmenessä minuutissa, paloi kuin tulitikkulaatikko. Seinät ja lattia olivat tiiltä niin ettei tulipalon mahdollisuus ikinä juolahtanut mieleenikään. En tullut ajatelleeksi pärekattoa, kattoparruja tai puisia pilttuita ja vinttiä."
Cappy nojautui istuimen selustaan ja sulki silmänsä. "Ne jäivät sisälle loukkoon, kaikki. Tähdenlento, Shenandoah, kuusi pentua. Cheyenne kuoli. Samoin kaunis Astrid, Lancer . . . ja kaikki muut. Kuolivat . . . jok'ikinen."
Vanhuksen ääni vaikeni. Hän istui hievahtamatta ja nojasi otsaansa käsiään vasten.
Ainoakaan ihminen maan päällä ei saattanut kuvitella, miltä hänestä tuntui, kun hän näki yhä savuavan hiilloksen kalpeassa aamunkoitossa. Siinä olivat hänen elämänsä hiiltyneet rauniot. Rakennustyö oli vienyt vuosia, tuhoutumiseen riitti muutama minuutti.
Myrna antoi hänen käydä rauhassa surunsa läpi ennen kuin sanoi: "Olet siis aloittamassa alusta?"
"Aloittamassa alustako?" Cappy tuijotti naista. "En pysty aloittamaan alusta. Kaikki on lopussa. Minä olen lopussa."
Hän ei osannut selittää Myrnalle, ettei alusta aloittamisessa ollut kysymys pelkästään uuden kasvatettavan pentukatraan hankkimisesta. Menehtyneet eläimet olivat vuosien työn huipennus. Ne eivät olleet vain hyviä saksanpaimenkoiria, vaan juuri hänen hyviä saksanpaimenkoiriansa. Mitä siitä vaikka aika riittäisikin uuden koirakannan kasvattamiseen? Hän olisi joka tapauksessa liian katkera, liian väsynyt.
Hetken mielijohteesta Myrna otti häntä kädestä ja vuoroin avasi,

vuoroin puristi nyrkkiin hänen sormensa. Hän ei katsonut miehen kämmeneen, vaan tunnusteli poimuja ja kohoumia.

"Ei minun kädestäni löydy tulevaisuutta", Cappy sanoi.

Myrnan silmät näyttivät oudon kirkkailta. Hän katseli miestä kiinteästi. "Elämääsi tulee odottamatonta rakkautta ja onnea. Et vain saa pelätä ottaa sitä vastaan."

Cappy veti kätensä pois lempeästi. "Kiitos, senkin mustalainen", hän sanoi. "Sinä tarkoitat hyvää."

Myrna nyökkäsi päätään pysäköintialueen suuntaan. "On mukava nähdä autosi taas tuolla. Tuntuu vain oudolta ajatella, ettei siellä ole tällä kertaa yhtään koiraa."

"Onhan siellä koira. Liekki, se pentu, jonka lähetin Davidille. Vien sen takaisin."

"Otatko sinä pojanpoikasi pennun takaisin? Miksi ihmeessä?"

"Hän ei huolinut sitä", vanhus murahti. "Hänen tätinsä ei pidä koirista, enkä juuri usko, että David pani vastaan."

"No, sittenhän sinulla on taas koira tilallasi."

"Pidän sen vain siihen asti, kun olen varma, että sen voi luovuttaa huoletta jollekulle toiselle." Cappy rypisti kulmiaan. "Liekkiparka! Liian vaarallinen pidettäväksi ja liian kaunis tuhottavaksi. Haluaisitko nähdä sen?"

"Haluaisin toki, mielelläni."

"Hyvä. Mutta vasta sitten, kun olen saanut kahvia ja sade on lakannut."

"Selvä on", Myrna sanoi ja meni suuren kahvinkeittimen luo ja toi mukin. "Ei mitään kiirettä."

David, joka oli painautunut auton seinää vasten, tunsi uuden pelon aallon tulvivan sisimpäänsä, kun hän käsitti, että koiran silmät olivat nauliutuneet häneen.

Autossa oli niin pimeää, että hän pystyi erottamaan ainoastaan esineiden muodot ja ääriviivat, mutta lyhtypylväiden valo kajasti ohjaamon ikkunan kautta sisälle ja muodosti lattialle harmaan läikän. Siinä koira makasi pää jyhkeiden käpäliensä päällä. Mustan kuonon ja hohtavan valkoisten hampaiden yläpuolella David erotti hämärässä kiiluvat avoimet silmät. Ne kertoivat selvää kieltään siitä, että Liekki oli herännyt. Rauhoittavan lääkkeen teho laimeni nopeasti.

David tajusi, että koira oli hämmentynyt, mutta ei osannut kuvitella mitä ristiriitoja sen mielessä liikkui.

Liekki oli aivan varma, että siinä hänen lähellään oli taas yksi

niistä pikkuihmisistä, jotka olivat kiduttaneet sitä vielä vähän aikaa sitten. Että siinä oli vihollinen, jonka kimppuun piti käydä ja joka oli tuhottava. Kuitenkin toinen, koiran kärsimysten lähes kokonaan vaimentama ääni kuiskaili sille, että tämä olento olikin niitä erityisiä ihmisiä, joita kohtaan tuli olla hellä ja suojeleva. Liekki ei tiennyt, mitä sen olisi pitänyt tehdä, ja niinpä se makasi aloillaan ja antoi ajan kulua.

Siinä sitten koira ja poika pitivät silmällä toisiaan, hievahtamatta.

Cappyn lähdöstä ja takaoven lukitsemisesta oli kulunut jo jonkin aikaa ennen kuin David tajusi, ettei Liekki ollut enää suljettuna häkkiinsä. Ja kun hän sitten kuuli koiran liikuskelevan ja nuuhkivan takaoven lähettyvillä, kylmä hiki kohosi hänen otsalleen. Henkeään pidätellen hän painautui nurkkaan säkkikankaisen verhon taakse ja tekeytyi niin pieneksi kuin mahdollista.

Minuutit kuluivat, mutta Davidista se tuntui ikuisuudelta. Sitten koira näytti nukahtaneen. Se hengitti syvään ja tasaisesti. David hivutti verhoa syrjään ja katseli varuillaan Liekkiä. Hän pelkäsi koiraa aivan hirveästi, ja kaiken sen perusteella, mitä hän oli kuullut Cappyn kertovan, hän tiesi, kuinka vaarallinen koira voi olla. Pelon ohella David halusi lähes epätoivoisesti, että koira pitäisi hänestä. Aikaisemmin päivällä, kun hän oli kurkistanut verhon takaa, hän oli nähnyt Liekin juoksevan ja loikkivan luonnossa – se oli Davidin mielestä vapain ja kaunein eläin, mitä hän oli koskaan tavannut. Hän oli ajatellut, että hänkin osaisi juosta sillä tavalla, jos vain Liekki juoksisi hänen vierellään.

Ja loppujen lopuksi Liekki oli hänen koiransa, se kuului hänelle. Liekki rakastaisi kyllä häntä. He olisivat tovereita ja ystäviä keskenään. David tiesi kuitenkin asiain oikean laidan ja etsi turvallisempaa piilopaikkaa.

Katon rajassa oli kapea puuhylly. Jos hän kiipeäisi laatikon päälle, hän voisi nousta hyllylle ja käpertyä sinne, mutta olisiko hän sittenkään turvassa? Kuinka korkealle koirat hyppäävät?

Äänettömästi David raotti verhoa lisää. Hän otti tukevan asennon ja nosti kätensä kaapin päälle. Hän haukkoi henkeään, kun hänen sormensa osuivatkin tyhjään peltimukiin, joka putosi kolahtaen lattialle. Äkkiä koira murisi uhkaavasti.

Davidin suuta kuivi ja hänen sydämensä jyskytti. Hän koetti muistaa, mitä isoisä oli sanonut. "Ne pitävät siitä, että niille puhutaan. Ne haluavat kuulla äänesi . . . Sanoilla ei ole merkitystä . . . "

Hän puhuisi siis Liekille, tekisi sille selväksi, että hän on sen ystävä. Liekin täytyi ymmärtää. Liekki-hyvä, älä tee minulle pahaa!

David odotti vavisten. Koira murisi yhä äänekkäämmin, mutta pian murina muuttui raivoisaksi haukunnaksi niin että koko vaunu kaikui. Ja sitten, äkkiä ja varoittamatta, verho oli kiskaistu tangostaan. Liekki riepotteli ja repi sitä hampaissaan, kunnes sinkosi riekaleisen kankaan viimein sivuun ja kääntyi kohtaamaan ihmisvihollisensa.

Yrittäessään väistellä veitsenteräviä hampaita David loikkasi vaistomaisesti pois laatikosta ja jäi seisomaan selkä ohjaamon verkkoikkunaa vasten ja nosti kädet levälleen, ikään kuin ne olisi naulittu siihen. Kauttaaltaan täristen hän pakottautui puhumaan. "Liekki . . . Hei, Liekki. Ethän satuta minua, Liekki, ethän? Minä olen David, muistathan sinä minut . . . Me olemme ystäviä, Liekki, ystäviä . . . "

Cappy joi kahvinsa loppuun ja nousi seisomaan. "Sade on lakannut. On aika viedä se koiranlurjus ulos haukkaamaan raitista ilmaa. Tule nyt mukaan, jos haluat nähdä sen."

Myrna epäröi. "On ehkä turvallisempaa, että katson vain ikkunasta. Etkö voisi tuoda sitä tuon ikkunan taakse?"

"Sinä voit istua ohjaamossa. En halua, että se saa sinun vintiöittesi hajun sieraimiinsa."

Myrna painoi sähkökosketinta ja valonheittimestä tulvahti kirkasta lisävaloa vähän matkan päässä sijaitsevalle pysäköintipaikalle, minne Cappy oli jättänyt autonsa.

"Sinulla on sama vanha auto. Tunnistin sen auringonkukista", Myrna sanoi.

"Niin on. Ben maalasi nuo hullunkuriset kukat viimeisenä kesänä, jonka asui kotona."

Auton peräpuoli oli heihin päin. Cappy kohotti terävästi päätään kuullessaan auton sisältä raivoisaa haukuntaa. "Ahaa, ystäväiseni taitaa olla vahtihommissa."

Myrna ei huomannut epäröintiä miehen äänessä. Jokin Liekin haukunnassa huolestutti Cappya. Koirat eivät vain haukkuneet, vaan ne kutsuivat luokseen, tervehtivät, pyysivät jotain, valittivat ja osoittivat suosiotaan. Lisäksi oli koko joukko varoitusääniä. Cappy käsitti koiran haukunnasta, että nyt oli tosi kysymyksessä.

Cappy irrotti nopeasti Myrnalle avaimen nipustaan. "Mene ohjaamoon ja sulje ovi perässäsi. Haluan jutella tämän kaverin kanssa ennen kuin joudumme vastatusten. Jokin on saanut sen pois tolaltaan."

Äkkiä Cappy pysähtyi silmät hämmästyksestä levällään ja epäus-

koinen ilme kasvoillaan. Auton sisältä erottui heikosti mutta ilmiselvästi kimeä pojan ääni. Puuseinä vaimensi sanat lukuun ottamatta "Liekkiä", jota hoettiin yhtenään.

Cappy ryntäsi ovelle ja avasi munalukon. Hän kolisteli kädensijaa äänekkäästi ja odotti sitten muutaman sekunnin ennen kuin alkoi puhua. "Liekki, vanha kunnon Liekki", hän sanoi. "Mikä on hätänä? Kaikki on hyvin, minä tulin takaisin. Rauhoitu nyt, Liekki, ihan rauhallisesti vain."

Autossa vallitsi pahaenteinen hiljaisuus. Cappy raotti ovea hiljalleen sentin kerrallaan. Kapealla käytävällä edestakaisin asteleva koira tuntui tuskin huomaavan häntä. Koiran huomio oli kiinnittynyt pieneen vankiin, jonka se oli ajanut satimeen ohjaamon seinää vasten. Pojan kasvot olivat varjossa.

"Kuulehan poika! Älä liikauta sormeasikaan." Cappy puhui rauhallisella ja reippaalla äänellä, samalla tavalla kuin koiralle jutellessaan. "Liekki! Hei, Liekki!"

Koira lopetti raivoisan ravaamisensa, mutta se ei tajunnut vieläkään Cappyn läsnäoloa, vaan laskeutui häntäänsä viuhtoen kyyryyn. Se oli valmis hyökkäämään.

"Liekki! Kuulehan nyt!" vanhus huudahti ja läimäytti terävästi käsiään yhteen. Koira käänsi päänsä sivulle. Se ymmärsi viimein, että Cappy oli autossa. "Meidän kylän naiset laulaa duaa duaa duu . . .!" Cappy lauloi täysin palkein. Hän tunnusteli paitansa taskusta maksapalaa, mutta sitten hän muisti, että se olikin jäänyt ohjaamoon. Samassa hän huomasi ovensuussa Liekin tyhjän ruokakupin. Cappy nosti sen varovasti ja paukutti sillä häkin seinää.

"Tulehan nyt, Liekki. Tule, poika, katsomaan, mitä minulla on täällä sinulle."

Koira seisoi hiljaa paikallaan ja kääntyi lopulta Cappyyn päin. Se oli hämmentynyt ja haluton luopumaan hyökkäyksestään, mutta toisaalta Cappyn ääni oli houkutteleva.

"Ei meillä ole aikaa odottaa koko yötä, Liekki! Liekki, hyvä poika . . ."

Hitaasti koira lähti häntä kohti. Cappy ojensi kätensä koiran kuonon alapuolelle kämmen ylöspäin. Kun Liekki oli hänen vieressään, hän rapsutti hellävaroen koiraa rinnasta samalla kun siirsi toisella kädellään ruokakupin häkin perälle.

"Sinne vain, Liekki. On jo maatamenon aika, sinne niin. Sillä lailla, hyvä poika!"

Cappy maanitteli koiraa puhein ja elein, houkutteli sen lempeästi liikkeelle. Ja vanhuksen sanoista ja hellästä rapsutuksesta rau-

hoittunut Liekki meni säyseästi häkkiinsä, kierähti pari kertaa ympäri, kunnes asettautui makuulle mukavaan asentoon. Cappy pani häkin oven säppiin.

"Luojan kiitos!" Myrna huudahti ja vasta silloin Cappy tajusi, että tämä oli katsellut koko ajan auton takana kaksi kivenmurikkaa käsissään.

Autossa oleva poika lähti ovea kohden, mutta kompastui ja kaatui lattialle.

"David! Voi luoja! Kuinka sinä siellä – ?" Cappy nosti pojan käsivarsilleen ja kantoi hänet ulos autosta. David tuntui hänestä ihmeen laihalta ja hauraalta. Ällistyksestä hämmentyneenä Cappy sanoi Myrnalle: "Tämä on David, Benin poika. En tiennyt, että – !"

"Vie hänet sisään", Myrna sanoi. "Mennään. Alkaa taas sataa." Hän lukitsi auton oven.

Kun he kävelivät ravintolaan, David katsahti Cappyyn ja kuiskasi: "En minä pelännyt sitä paljon yhtään. Minua väsytti seisoa siellä – mutta ei minua pelottanut. Ei Liekki minua purisi."

Cappy, joka oli yhä typertynyt tapahtuneesta, ei vastannut mitään, mutta Myrna taputti Davidin kättä. "Tietenkään sinä et pelännyt. Senhän nyt näkee kuka tahansa."

Huomaamattaan Cappy veti Davidin lähemmäksi. "Oletko sinä ollut autossa koko ajan San Franciscosta asti?" hän kysyi.

"Olen."

"Mikset sanonut minulle, että olet siellä?"

"Minä pelkäsin sinua."

"Vai niin. Et pelännyt Liekkiä, mutta pelkäsit minua, niinkö?" Cappyn hämmästykseksi poika nyökkäsi. "Miksi sinä karkasit tällä tavalla?"

"En tiedä. Kai minä halusin olla koirani kanssa."

"Kyseleminen saa riittää tältä illalta", Myrna sanoi. "Nyt syöt vähän lämmintä ruokaa ja sitten menet yöpuulle."

Tuntia myöhemmin Cappy asteli verkkaisesti pitkin ravintolan lattiaa, kun Myrna palasi mökiltä, jonne hän oli vienyt Davidin nukkumaan.

"Olit kauan poissa", Cappy sanoi. "Kertoiko hän jotain sinulle?"

"Kyllä vain." Nainen hymyili. "Sinun on turha soittaa hänen tädilleen. Täti nimittäin luulee, että David on jollain leirillä, ja hän on itse poissa pari kolme viikkoa. Toisin sanoen kukaan ei osaa kaivata poikaa."

Myrna pani silmälasinsa nenälleen ja istuutui tiskin ääreen. Hän alkoi latoa pöydälle kortteja kuluneesta pakastaan, käänsi kolme

korttia kerrallaan ja asetti kortit tähden muotoiseen kuvioon. "Pojanpoikasi on yhtä itsepäinen kuin sinä. Vaikka hän pelkäsi koiraa aivan mielettömästi, hän tahtoi kuitenkin mennä takaisin autolle juttelemaan sille – hän tahtoi osoittaa Liekille, ettei kantanut kaunaa." Cappy istuutui Myrnan viereen. "Kortit kertovat jotain", nainen sanoi. "Tässä sanotaan, että aivan kohta muuan pieni poika poistuu mökistään ja menee sanomaan hyvää yötä sille koiralle."

"Varokoon yrittämästäkään! Hän on tehnyt kepposia jo koko vuoden edestä!"

"Ei, Cappy. Annetaan hänen mennä. Mitä haittaa siitä nyt voisi olla? Hevosen selkään on noustava heti, kun on sieltä pudonnut."

"Niin no, hänen pitäisi vain pyytää lupa siihen", Cappy murahti. "Kertoiko hän, miksi hän karkasi?"

"Hän sanoi muuttavansa asumaan sinun luoksesi – sinun ja Liekin luo."

"Mitä? Hänen tätinsä ei sallisi sitä ikinä. Sitä paitsi minä olen jo unohtanut sen vähänkin, mitä olen tiennyt pikku pojista enkä kyllä aio opetella enää uudestaan."

"He ovat luultavasti vähän niin kuin sinun koirasi. Jos annat heille riittävästi rakkautta ja kärsivällisyyttäsi, tulette mainiosti juttuun keskenänne." Myrna otti miehen kädet omiinsa ja puristi niitä lujasti. "Pidä häntä luonasi niin kauan kuin suinkin voit."

Cappy pudisti päätään. "Hän menee kotiinsa heti, kun olen saanut hänen tätinsä kiinni! Juuri tällä hetkellä vaihtoehdot ovat kuitenkin vähissä."

Myrna nousi ylös. "Sinähän lähdet aikaisin aamulla?"

"Niin lähden. Sanotaan sitten hyvästit."

"Ei, minä olen silloin vielä nukkumassa. Saat valmistaa itse itsellesi aamiaisen – ja pojalle myös, tietysti."

"Pojallekin? Pitääkö minun tehdä aamiaista hänellekin?" Cappy oli perinjuurin järkyttynyt.

Talon takaa kuului terävää, joskin suljetun oven vaimentamaa haukuntaa. Myrna kääntyi ikkunaan päin. "Kuuntele, joku kävelee soratietä. Koirat ovat tarkkoja."

"Se on David. Hän on livahtanut mökistään." Cappy lähti kävelemään ovea kohti, mutta pysähtyi. "Niin no, olet oikeassa. Mitäpä haittaa siitä koituisi."

Hetkeä myöhemmin Liekki varoitti tulijaa äänekkäästi. "Tätä iloa kestää sitten ainakin tunnin", Cappy nurisi.

Pilvi siirtyi länteen kuun edestä ja sen heikossa kajastuksessa Cappy erotti pilkulliseen pyjamaan pukeutuneen pienen ihmishah-

mon seisomassa auton vieressä. Hän huoahti. Naurettava tilanne, Cappy ajatteli, ja päätti lennättää pojan takaisin San Franciscoon heti ensimmäiseltä lentoasemalta.

Silti, katsellessaan siinä Davidia ja muistellessaan, kuinka hiljaa ja urheasti tämä oli seissyt raivoavan koiran edessä, vanhuksen valtasi oudon haikea olo. Surua se ei kuitenkaan ollut, vaan mielihyvää. Samanlaisen tunteen hän oli kokenut joskus aiemminkin, mutta siitä oli niin kauan, ettei hän muistanut milloin.

Neljä

Cappy heräsi aamun sarastaessa levänneenä ja tarmokkaana. Hän ajeli huolellisesti hajakarvat partansa reunoilta ja huomasi hyräilevänsä. Kuudelta hän päätti, että oli aika herättää naapurimökissä nukkuva David.

Poika oli kuitenkin jo odottamassa hänen mökkinsä portailla täysissä pukeissaan. "Ajattelin, että meidän pitää lähteä ajoissa liikkeelle, jotta ehdimme yöksi kotiin", David sanoi iloisesti.

Kotiinko? Cappy pudisti päätään. "Saamme olla onnellisia, jos pääsemme tuolla minun rottelollani perille edes huomenna iltapäivällä. Mene nyt keittiöön ja yritä löytää jotain suuhun pantavaa. Tulen kohta takaisin – ja mitä aamiaiseen tulee, niin periaatteena on, että kukin huolehtii itsestään", hän sanoa tokaisi. "Minä käyn autolla puhdistamassa häkin ja antamassa Liekille ruokaa."

"Miten usein se syö?"

"Se tarvitsisi vain yhden aterian päivässä. Minä ruokin sen kuitenkin pari kolme kertaa, sillä niin tulemme paremmin tutuiksi."

"Saanko tulla mukaan auttamaan?"

"Et tällä kertaa. Minulla on kiire."

David kätki pettymyksensä ja nyökkäsi. "Hyvä on. Menen sitten laittamaan aamiaista, ukki."

Cappy hätkähti. "Anna olla! On totta, että lain ja verisiteiden mukaan olen isoisäsi, mutta silti en ole kenenkään ukki. Muista se."

"Selvä on, Cappy. Kyllä, herra kapteeni!" David tervehti sotilaallisesti naama peruslukemilla ja lähti kävelemään ravintolaa kohti.

Liekki oli leikkisällä, pentumaisella tuulella. Kaikki merkit edellisen illan vihasta ja raivosta olivat kadonneet. Cappy luotti siihen, ettei lähettyvillä olisi muita eläimiä ja päästi koiran juoksemaan vapaasti. Sen jälkeen koira palasi halukkaasti puhtaaseen häkkiinsä ja Cappy meni syömään. Ajatus päivän vanhoista mun-

keista ja tölkkituoremehusta ei tosin houkutellut.

David odotti jo häntä. "Tein sinulle munakokkelia, Cappy. Tässä on paahtoleipiä ja vastapuristettua appelsiinimehua."

"Missä sinä olet oppinut tekemään munakokkelia?"

"Nadine-täti ei halua nousta aikaisin, ellei Arthur-setä ole kotona. Silloin minä huolehdin itsestäni."

Cappy nyökkäsi. "Hyvää munakokkelia. Paljon parempaa kuin minun tekemäni."

David pesi astiat sillä aikaa, kun Cappy kyhäsi Myrnalle kömpelön kirjelappusen. Hän lopetti sen vakioilmaisuunsa "Nähdään pian" miettien samalla, tulisiko niin käymään. Hän jätti lapun tiskille ja pani kassaan rahaa ruuasta ja yösijasta.

Muutamaa tuntia myöhemmin he ylittivät Arizonan tasankoa. Cappy oli yrittänyt soittaa kaksi kertaa Nadinelle Kaliforniaan, mutta ei ollut saanut tätä kiinni.

"Mitä minä sanoin! Täti on matkalla. Hän ja Arthur-setä eivät tule kotiin viikkokausiin." Poika ei ollut kertonut Cappylle, miksi nämä olivat lähteneet matkalle. Lisäksi hän vastasi vältellen, kun Cappy kyseli hänen karkaamisensa syytä.

"Ymmärräthän, että on väärin lähteä livohkaan sillä tavoin", Cappy torui. "Ihmiset siellä leirillä, jonne sinun olisi pitänyt mennä, ovat varmaan kauhean huolissaan. Soitan sinne, kun pääsemme seuraavaan kaupunkiin. Mikä sen leirin nimi olikaan?"

"En ole sanonut sen nimeä." David katsoi häntä epäluuloisesti. "Aiotko sinä laittaa minut koneeseen Flagstaffissa ja lähettää minut leirille?"

"Se olisi varmaan ainoa oikea teko", Cappy sanoi.

He ajoivat hetken aikaa sanaakaan sanomatta ja välttelivät toistensa katsetta.

"Olkoon sitten", Cappy sanoi ja kääntyi bensiiniasemalle. "Sano nyt sen leirin nimi. Ei sinun tarvitse mennä sinne, mutta minun on soitettava heille."

"Lupaatko aivan varmasti?" David katsoi häntä epäluuloisesti.

"Kun minä sanon, että minä teen jotain tai en tee, se on aina lupaus. Ja pidä huolta, että noudatat samaa periaatetta. Onko selvä?"

"Selvä on", David sanoi ja poimi taskustaan ryppyisen paperinpalan. "Tässä se numero on."

Alkoi jo hämärtää, kun he kääntyivät valtatieltä mutkaiselle ja pölyiselle sivutielle. Se vei heidät maatilalle, missä he viettivät yönsä.

Aamulla Cappy ja David nousivat jälleen yhdessä auringon kanssa. Kun he ajoivat kirkkaan aamuauringon paisteessa kohti lumen peittämiä vuorenhuippuja, Davidille tulivat mieleen isä ja vuorten valkoinen maailma. Kihelmöivä jännitys työnsi kuitenkin tällaiset ajatukset taka-alalle, sillä tunti tunnilta he olivat lähempänä Pääsiäistilaa.

"Miksi sillä on niin hassu nimi? Pääsiäistila?"

"Koska näillä seuduilla pyhimys nimeltään San Pascual, Pääsiäispyhimys, suojelee lampaita ja lammaspaimenia."

"Ai jaa. Olivatko Pääsiäistilan koirat sitten paimenkoiria?"

"Jotkut olivat. Saksanpaimenkoirat paimentavat lampaita luonnostaan, eikä maailmassa niitä parempia paimenia olekaan. Monet lammasfarmarit haluavat kuitenkin pitää pienempiä koiria, sillä niiden ruokinta tulee halvemmaksi tai sitten heillä on niin pienet lammaskatraat, ettei heillä ole varaa saksanpaimenkoiriin. Minä kasvatin pentuja enimmäkseen lemmikeiksi ja sokeiden opaskoiriksi sekä vahdeiksi."

He ajoivat nyt kaupungin laitamilla. "Tuolla on lentokenttä", Cappy sanoi painokkaasti. "Sieltä sinä lähdet San Franciscoon tässä jonakin päivänä."

Sitten he tulivat vuoren juurella sijaitsevaan kylään. Sen pohjakaava muistutti jätkänsakkikuviota, sillä kylän neljä suoraa katua leikkasivat toisensa ja muodostivat keskelle toriaukion. Torin laidalla oli lähetyskirkko, sekatavarakauppa, saluuna, postitoimisto ja kaksikerroksinen tiilinen vilja-aitta. Kylä oli köyhä, mutta vaatimattomalla tavalla kaunis. Sen asukkaita ei kiusannut, että ikkunalaudoilla kasvavat pelargonit oli istutettu peltisiin kahvipurkkeihin tai että kanat kuljeskelivat vapaasti kaduilla.

Cappy ajoi hitaasti aukion ohi. Hän nyökkäili tervehdykseksi ohikulkijoille ja toivotti hyvää päivää kylän majatalon kuistilla istuskeleville vanhoille miehille. Näillä oli päässään leveälieriset hatut ja jalassaan korkeakantaiset saappaat.

He jättivät taakseen kylän ja sitä ympäröivät matalat vuoret ja kipusivat tietä ylöspäin kohti eteläisten rinteiden haapametsiä.

Kanjoni leveni vähitellen ja aukeni lopulta vehreäksi laaksoksi, jossa oli siellä täällä mäntyjä ja kuusia kasvavia metsiköitä ja niiden välissä korkean ruohon valloittamia niittyjä. Yhtäkkiä tien oikealla laidalla, aivan tien reunassa kohosi korkea kivimuuri. Kun he ohittivat suuren kaksipuolisen, pitsikoristeisen takorautaportin, David näki vilahdukselta nurmikon keskellä uima-altaan ja kauniisti suunnitellun puutarhan sen takana. Portin yläpuolella oli pieni kilpi, jossa luki: "Spirit Canyon Lodge".

"Onko tuo hotelli?"

"Ei, vaan pelkkä kallis uusi asuintalo, jolle on annettu erikoinen nimi. Muuan rikas kaupunkilaisleski rakensi sen tänä vuonna."

Samassa vastakkaisesta suunnasta lähestyi jeeppi. Cappy siirtyi sivuun muurin varjoon tehdäkseen jeepille tilaa kapealla tiellä. "Tuossa se nainen tuleekin", hän sanoi.

Jeeppi ei ajanutkaan ohi, vaan pysähtyi heidän vierelleen. "Hei, kapteeni Holland", nainen visersi, "odottakaa vähän!"

David katseli ensin vaaleanpunaisin hapsunauhoin ja muovisin tuhatkaunoin koristeltua jeeppiä, mutta sitten autossa istujien erikoinen ulkonäkö kiinnitti hänen huomionsa. Ohjauspyörän takana istuva mies oli tummatukkainen ja kalvakkaihoinen. Kaikki hänessä oli kapeaa tai laihaa – viikset olivat kuin kaksi mustalla värikynällä piirrettyä viivaa, samoin kuin kulmakarvat haukansilmien yläpuolella haukkamaisissa kasvoissa. Kapean käden suipot sormet lepäsivät tyylikkäästi jeepin ikkunattoman oven reunuksella ja rannetta ympäröi tiukasti harmaan silkkipaidan kalvosin. Käsi kimalteli – kalvosinnapit, kello ja sormus välkkyivät auringossa kuin timantit.

Vieressä istuvalla naisella oli valtava aurinkohattu. Hänen hiuksensa laskeutuivat tuhkanvaaleina aaltoina hartioille. Meikkikerrosten alla hänellä oli varsin sievät nukkemaiset kasvot. Davidilla ei ollut aavistustakaan hänen iästään, mutta nuori hän ei missään tapauksessa ollut.

"Hauskaa, että olette palannut, kapteeni Holland! Olette kuulemma ollut länsirannikolla mainetta ja kunniaa keräämässä", nainen huudahti.

"Hyvää päivää, rouva Bradley." Cappy nyökkäsi kohteliaasti ja sipaisi lakkinsa lippaa.

"Olette varmaankin tavannut Carlos Jonesin?" nainen kysyi ja viittasi kuljettajaan.

"Olen kyllä." Cappy katsoi miestä ilmeettömästi. Jones mumisi vaivoin kuultavan tervehdyksensä ja syventyi tarkastelemaan kynsiään.

Rouva Bradley ei tuntunut huomaavan miesten välillä vallitsevaa vihamielisyyttä, vaan jatkoi rupatteluaan. "Carlos on auttanut minua etsimään kiviä pieneen japanilaiseen puutarhaani. Viikon päästä sunnuntaina minulla on majani tupaantuliaiset. Olen lähettänyt kutsun teillekin, luonnollisesti. Tänne tulee joukko ihmisiä Sacramentosta, mutta tuntisin itseni orvoksi, ellei lähin naapurini olisi paikalla. Tulettehan te?"

"Pidän päivämäärän mielessäni", Cappy sanoi.

"Hienoa!" nainen huudahti. "Minusta on joskus tuntunut, että ette paljon välitä seurasta. Toivon todella, ettei se johdu siitä, että olen vannoutunut kissaihminen."

"Koirista pitäminen ei merkitse kissojen inhoamista. Pidän melkein kaikista eläimistä."

"Siinä tapauksessa minun täytyy esitellä teille Silkkitassuni!" Nainen kumartui penkin alle ja nosti esiin suuren valkoisen karvakerän. Kerä ojentautui täyteen mittaansa ja osoittautui hyvin lihavaksi ja hyvin ärtyisäksi persialaiskissaksi.

"Eikö olekin kaunis! Hassu Silkkitassu!"

"Psstt!" kissa sihahti valkoinen turkki pörrössä.

"Minulla on näitä kuusi kappaletta tätä nykyä. Silkkitassu on niistä kaunein."

Yhtäkkiä Liekki, joka oli tuntenut kissan hajun, räjähti haukkumaan täyttä kurkkua. Se nousi pystyyn ja kolisutti häkkinsä rautaovea ja paukutti lautaseiniä. Rouva Bradleyn hymy hyytyi.

"Onko siellä koira?" hän korotti äänensä metelin yläpuolelle.

Cappy nyökkäsi vakavasti ja rouva Bradley työnsi sähisevän persialaisensa turvaan jeepin lattialle.

Carlos Jonesin mielenkiinto kohdistui nyt Cappyn autoon. Hetken ajan miesten katseet kohtasivat, kunnes Jones käänsi katseensa sivuun.

"Nyt meidän pitääkin jo lähteä", rouva Bradley sanoi kiusaantuneena. "Siis viikon päästä sunnuntaina!" Samassa hän huomasi Davidin. "Hei, hei, pikku mies!" Hän hymyili väkinäisesti, ja David tiesi vaistomaisesti, että nainen tunsi olonsa vaivautuneeksi lasten seurassa.

Kun autot lähtivät kumpikin taholleen, David kysyi: "Keitä he olivat? Onkohan sillä naisella tosiaan kuusi kissaa?"

"Anna olla. En halua puhua heistä juuri nyt. Se veisi terän kotiinpaluustani. Sanon vain yhden asian. Pysy kaukana Carlos Jonesista."

"Hän on kumman näköinen", David sanoi.

"Hän on yhtä kumma kuin kalkkarokäärme vaatekomerossa. Minulla on ollut ongelmia hänen kanssaan. Hän järjesti aikoinaan kaupallisia koiratappeluja. Hänellä oli kehä erään vanhan tilan karjapihalla."

"Koiratappelujako? Jihuu! Se on takuulla jännää! Ihanko mestaruuskilpailuja? Veikkaan, että Liekki olisi yliveto!"

"Pitäisitkö sinä sellaisesta?" Cappy kysyi hiljaa. "Olisiko sinusta

mukava nähdä, kuinka Liekin turkki peittyy jonkin heikomman koiran verestä punaiseksi? Haluaisitko sinä, että se tappaisi vastoin tahtoaan?"

"Et kai sinä tarkoita, että koirat tappelevat, kunnes toinen kuolee?"

"Kuolee tai jää henkihieveriinsä. Ja näin käy ainoastaan siksi, että joku Carlos Jonesin kaltainen ilkeä ihminen kasvattaa niitä raa'asti kiduttamalla." Cappyn äänestä kuulsi hiljainen raivo.

Jonkin ajan kuluttua Cappy pysäytti auton, mutta jätti moottorin käymään. He olivat pienen kumpareen laella, josta oli näkymä alas vuolaalle joelle. Tien vieressä tyrskyävän vesiputouksen usvasta muodostui auringonpaisteessa sateenkaari. Tie jatkui kivisenä siltana valkoisena kuohuvan kosken yli ja sen reunustalla kasvavat neljä pajupuuta osoittivat kääntymiskohdan maatilalle johtavalle mutkittelevalle tielle. Talo oli rakennettu polttamattomasta tiilestä. Siinä oli hirsistä tehty pitkä kuisti ja kivinen savupiippu, jota myöten viiniköynnös kiemurteli kohti kattotiiliä. Päärakennuksen lähellä oli toinen, haalistuneista tiilistä rakennettu matala talo. Sen kahdella seinustalla oli saarnien varjostamia ja tuuheiden pensaiden ympäröimiä koirien verkkoaitauksia, jotka olivat nyt tyhjillään.

David hymyili nähdessään pyörivän tuulimyllyn tiilisen kaivorakennuksen päällä. Siellä kasvoi myös auringonkukkia, ihan niin kuin hänen isänsä oli kertonut, ja olipa siellä myös isän mainitsema iso puu, jonka oksilla oli aikoinaan ollut maja. Sen lähellä oli lankkuaidalla rajattu alue, jonka David arveli olevan karja-aitaus, ja kaukana sen takana olevan kukkulan rinteellä kaksi pientä, olkihattuista ja puuvillamekkoista tyttöä paimensi lammaslaumaa. Näkymä oli juuri sellainen kuin hän oli mielessään kuvitellut.

"Pääsiäistila", Cappy sanoi. "Minusta on mukavaa pysähtyä tähän aina, kun olen ollut vähänkin kauemmin poissa. Tämä on kaunein paikka maailmassa."

He ajoivat sillan toisessa päässä olevan karjavahdin yli, ja sen metalliputkiston kalina tuntui olevan merkki, joka laukaisi talon suunnasta kantautuvan äänekkään ja alakuloisen ulvonnan.

"Luulin, ettei sinulla ole enää koiria", David sanoi.

"Ei minulla olekaan", Cappy vastasi ja naurahti: "En ota vanhaa Kotivaloa laskuihin mukaan. Se on kotikoira, se on aina nukkunut vuoteeni jalkopäässä – tai vieressäni."

"Se on varmaan kaunis."

"Ei mitenkään erityinen. Turkki on ohut. Eivätkä korvatkaan ole parhaat mahdolliset."

"Mikä siinä on sitten niin erikoista?"

Cappy mietti sitä heidän ajaessaan talon pihaan. "Kotivalo tiesi heti silmänsä aukaistuaan, että se rakasti minua eniten maailmassa ja että se oli minun koirani. Ja kun minä sen tajusin, ei haitannut vaikkei se ollut kovinkaan soma tai taitava."

Kun Liekki kuuli Kotivalon äänen, se alkoi haukkua ja korotti ääntään talon portailta hölkyttelevän vanhan Kotivalon louskutuksen tasolle. Cappy tunsi tulleensa kotiin.

Rouva Littlefoot, joka oli ollut leski niin kauan kuin kukaan pystyi muistamaan, oli tullut Pääsiäistilalle neljännesvuosisata sitten pyykkäriksi. Sittemmin hän oli hoitanut Cappyn parantumattomasti sairasta vaimoa ja tämän kuoleman jälkeen jäänyt emännöimään taloa keittäjänä ja taloudenhoitajana. Hän piti harmaan juovittamaa, lähes vyötäisiin ulottuvaa mustaa tukkaansa kahdella paksulla letillä. Ne hän solmi pienillä ruseteilla, jotka sopivat väreiltään hänen arkisin käyttämiin kukallisiin puuvillamekkoihinsa.

Koska yksi rouva Littlefootin esi-isistä oli ollut espanjalainen, hän piti itseään "alkuasukkaana", samaan tapaan kuin suurin osa Spirit Canyonin ja kolmen naapurikylän asukkaista. Loput asukkaista olivat intiaaneja, kuten monet rouva Littlefootin serkuista, tai anglosakseja, kuten Cappy.

Rouva Littlefoot ei osoittanut sen enempää hämmästystä kuin iloakaan Davidin saapumisen johdosta. Davidista tosin tuntui, että omalla hiljaisella tavallaan nainen toivotti hänet tervetulleeksi, vaikka tämän ainoa huomautus olikin: "Sinulla on isäsi korvat ja kulmakarvat, joten tiedän, mitä on odotettavissa. Ja millainen luuviulu sinä oletkaan! Aivan kuin isäsi, Herra häntä siunatkoon. Sinun pitää juoda iso lasillinen vuohen maitoa joka päivä."

Hän vei Davidin pitkään kapeaan huoneeseen, jossa oli haapaisten kurkihirsien tukema tiilikatto. Korkeat ikkunat ulottuivat lähes lattiaan, ja kun David katsoi ulos, hän näki Cappyn seisovan verkkoaitauksen vieressä juttelemassa Liekille, joka istui rauhallisen oloisena uuden kotinsa pihalla.

Rouva Littlefoot viittasi vaatekaapin suuntaan. "Pistä vaatteesi tuonne. Minun pitää mennä laittamaan illallista. Jos tarvitset jotain, niin löydät minut keittiöstä." Sitten hän pysähtyi hetkiseksi, pani kätensä pojan olkapäälle, katseli tätä tutkivasti ja nyökättyään hyväksyvästi lähti huoneesta.

Lattialla, uuden sänkynsä vieressä, David huomasi sateenkaarimaton, josta hänen isänsä oli maininnut kertoessaan lapsuudestaan

maatilalla. Isän koira oli nukkunut siinä – hänen isänsä koira ja hänen isänsä vuode. Hetken ajan valkoinen vuoristo ja sen kimaltelevat hanget palasivat hänen mieleensä. Sitten muistikuva katosi, kun hän kuuli isoisänsä äänen kutsuvan häntä.

"Joo, Cappy! Tulen, tulen!" hän vastasi ja astui ulos verkottomasta ikkunasta.

Cappy seisoi koiratarharakennuksen oven edessä. "Haluan, että sinä ruokit nyt Liekin. Käydään sitten kävelyllä sen kanssa ennen illallista."

"Osaanko minä? Antaako se minun tehdä niin?"

"Uskon niin. Minä olen vierelläsi."

Kennelin keittiössä kiilsi emali ja ruostumaton teräs. David katseli vaakoja ja mitta-astioita, pölytiiviitä kaappeja ja laatikoita. Huone oli kuin tiedemiehen laboratorio, ei ollenkaan sellainen kuin päärakennuksen keittiö, missä kaikki oli arkipäiväistä ja hiukan nuhjuistakin.

"Mittaat ensin näin ruoka-aineet. Lisäät sekaan hiukan jauhelihaa. Täällä se on yleensä lammasta, sillä asumme lammasseudulla."

Cappy sekoitti lihan ja kaatoi sen metallikulhoon. "Älä koskaan laita saksanpaimenkoiran ruokaa tai vettä muoviastiaan. Pidä se mielessäsi!"

"Miksi ei? Televisiossakin –"

"Televisiossa sinä et näe eläinlääkärin leikkaavan koiria, jotka ovat pureskelleet muovilautasensa ruuan mukana. Muovin palat ovat teräviä kuin lasisirut niiden mahassa. Tule. Mennään syöttämään Liekki pihalla, sillä meillähän on vain tämä yksi koira."

"Entä Kotivalo?"

"Kotivalo syö keittiössä hellan ääressä. Se ei koskisi ruokaan missään muualla."

Cappy jätti ruokakulhon taakseen, kopin oven sisäpuolelle ja meni avaamaan aitauksen matalan portin. Liekki hyppi ja haukkui ilosta päästessään jälleen Cappyn luo. Se nousi pystyyn ja yritti saada käpälänsä Cappyn olkapäille eikä näyttänyt olevansa milläänsäkään, vaikka Cappy kohotti nyrkkinsä ja tönäisi sen tylysti sivuun. "Alas, Liekki! Alas!"

Davidia Liekki katseli kuitenkin epäluuloisesti eikä halunnut mennä pojan lähelle. "Istu maahan", Cappy sanoi. David istuutui. Vanhus käveli pojan viereen ja istuutui itsekin maahan. "Puhu sille." David alkoi jutella, mutta Liekki rupesi haukkumaan kuullessaan pojan äänen. David oli onneton.

"Tuo haukunta ei tarkoita varoitusta", Cappy sanoi. "Kuuntele sitä! Se on hämmentynyttä haukuntaa. Liekki ei tiedä, miten suhtautua. Se haukkuu peittääkseen hämmennyksensä."

Äkkiä Liekki alkoi juosta laajaa kehää. Se haukkui yhä, mutta sen sävy oli muuttunut. Täydessä vauhdissa se loikkasi ilmaan, mutta putosi maahan ja pyörähti pari kertaa ympäri sätkytellen hurjasti jalkojaan.

"Näyttelijä!" Cappy huudahti. "Se esiintyy nyt meille."

Kun näytös oli ohi, Liekki tuli luottavaisesti häntäänsä viuhtoen Cappyn luo. Se oli ylpeä saavutuksistaan viihdyttäjänä. Davidia se ei ollut huomaavinaankaan.

"Hyvä poika! Hyvä kaveri!" Cappy kehui koiraa ja sanoi sitten Davidille: "Kosketa sitä nyt. Rapsuta sitä rinnan alta. Ole varma otteissasi, äläkä yhtään arkaile."

David ojensi kätensä osaamatta kätkeä täysin arkuuttaan. Liekki näytti niin isolta, kun hän itse istui kyykyssä. Hän painoi kuitenkin kätensä koiran turkkiin, ja tuntui kuin hän olisi upottanut sen suureen ja pehmeään silkkimattoon. Liekki tuijotti Cappya, mutta ei reagoinut mitenkään Davidiin. Koska se vaikutti tyytyväiseltä, David rapsutti sitä hiukan lujempaa ja tunki sormensa syvemmälle sen rintakarvoihin. Paksun karvan peittämän pehmeän nahan alla hän tunsi koiran voimakkaan rintalastan. Davidista tuntui kuin hän olisi koskettanut kalliota. Viimein koira käänsi päänsä hitaasti ja tarkasteli häntä viisailla silmillään.

"Liekki, Liekki", David kuiskasi. Koiran silmät olivat syvät ja ymmärtäväiset. Pian se painoi päänsä Davidin olalle, ja David tunsi leveän ja kostean kielen hipaisun korvassaan.

"Luulen, että tämä on ystävyyden alku", Cappy sanoi. "Anna sille nyt ruokakulho, mutta liiku verkkaisesti. Älä tee äkkinäisiä eleitä."

Kun David meni hakemaan ruokakulhoa, Cappy huusi: "Laske kulho maahan nopeasti. Liekillä ei ole vielä minkäänlaisia pöytätapoja, ja jos sinä hidastelet, se saattaa kaataa sinut maahan rynnätessään ruuan kimppuun."

Kuten Cappy oli aavistellut, David ehti hädin tuskin väistyä sivuun, kun Liekki jo haistoi ruuan ja syöksyi kulhon luo. Cappy ja David seisoivat rinnakkain ja katselivat Liekin ahmimista. Cappy kurtisti kulmiaan ja pudisti moittivasti päätään. "Se syö kuin sika. Tuo koira kaipaa totisesti sivistämistä!"

David nyökkäsi. "Milloin me aloitamme, Cappy?"

"Aloitamme minkä?"

"Sen sivistämisen." David ei uskaltanut katsoa Cappyyn ja seuraavat sekunnit tuntuivat Davidista hänen elämänsä pisimmiltä.

Cappy tarkasteli Liekkiä. Koira oli syönyt ruokansa loppuun ja seisoi nyt valppaana kaksijalkaisten kumppaniensa vieressä. Sen selkä ja karvakaulus hehkuivat pikimustina ja kullanruskeina hämärtyvässä valossa. Sen silmät olivat nyt varjossa, ne eivät näyttäneet enää tummanruskeilta kultakimpaleilta, vaan kahdelta kirkkaalta laavalasipisteeltä.

Kaikista niistä saksanpaimenkoirista, joita Cappy oli elämänsä varrella kasvattanut, Liekki näytti hänestä kauneimmalta ja täydellisimmältä. Liekki oli hänen elämänsä huipennus, mutta se oli tullut liian myöhään ja sen luonne oli kieroutunut ja vahingoittunut.

Hän siirsi katseensa koirasta odottavaan poikaan. Nämä kaksi olivat hänen elämänsä päätuotteet – poika jota hän ei ymmärtänyt, ja koira johon hän ei luottanut.

Liekki asteli hitaasti Davidin viereen ja istuutui odottamaan.

"Aloitetaan vaikka huomenaamuna", Cappy sanoi viimein.

ROUVA LITTLEFOOT oli kattanut illallisen keittiön ison pyöreän pöydän ääreen. Hän täytti heidän lautasensa vahvasti tuoksuvalla muhennoksella. Itse hän ei istuutunut pöytään, vaan söi seisaaltaan kuivauspöydän ääressä. Kotivalo makasi nurkassa ja odotti kärsimättömästi, että ilmaan leviäisi kuppiin kaadetun kahvin tuoksu, mikä oli merkki siitä, että ateria oli ohitse ja se saisi mennä makaamaan isäntänsä jalkojen viereen.

"Mitä uutta kylään kuuluu?" Cappy kysyi.

Rouva Littlefoot mietti jonkin aikaa kysymystä. "Carlos Jones on tullut takaisin. Hän on nykyään sen naisen palveluksessa."

Koska rouva Bradley oli sillä hetkellä juorujen pääaihe seudulla, hänen nimensä mainitseminen oli turhaa.

"Tiedän. He tulivat meitä vastaan."

"Hän asuu mökissä naisen mailla. Pelottavaa saada sellainen mies naapurikseen", rouva Littlefoot sanoi. "Hänen käy vielä huonommin kuin isälleen, joka ammuttiin rysän päältä, varastamasta kaneja kanitarhasta."

"Ei mitään syytä huoleen", Cappy sanoi. "Pidän kyllä silmäni auki."

Kun rouva Littlefoot kaatoi kahvia, Kotivalo tuli luottavaisesti pöydän luo. Cappy kyhnytti sitä tapansa mukaan korvan takaa. Koira kiehnäsi autuaana päätään isäntänsä polvea vasten ja David näki mielessään, kuinka Liekki istuisi hänen tuolinsa vieressä, ko-

meana ja palvovana. Cappy oli tosin ehtinyt jo selittää, ettei Liekkiä saisi tuoda koskaan samaan huoneeseen Kotivalon kanssa, sillä Kotivalo saattaisi tulla mustasukkaiseksi ja hyökätä Liekin kimppuun. Liekki taas olisi aivan liian kova pala vanhalle Kotivalolle.

Illallisen jälkeen Cappy kävi lävitse poissaolonsa aikana kerääntyneen vähäisen postin. Rouva Bradleyn sievistelevän tupaantuliaiskutsun hän heitti roskakoriin.

David katseli, kun rouva Littlefoot keitti maksaa lieden ääressä. Cappy oli pyytänyt tätä tekemään niin, jotta hän voisi palkita sillä Liekin seuraavan päivän harjoitusten jälkeen. Yhdeksältä Cappy soitti jälleen San Franciscoon Davidin tädille ja sedälle, mutta ei saanut vieläkään vastausta. Puoli kymmeneltä David meni nukkumaan pitkänomaiseen huoneeseensa.

Häntä väsytti, mutta hän ei saanut heti unen päästä kiinni, vaan tuijotti kauan pimeyteen. Yhtäkkiä hän tiesi, mitä hänen piti tehdä. Hän pujahti sängystään, meni ikkunan luo ja avasi ikkunaluukut, jotka rouva Littlefoot oli sulkenut yötä varten. Ikkunasta tulvahti vuorten huipuilta kantautuva viileä tuulenvire, joka sai verhot heilumaan.

Hän hypähti matalan ikkunalaudan yli ulos kuutamoiselle, pitkien varjojen peittämälle pihalle. Terävä ruoho pisteli paljaita jalkapohjia, kun hän juoksi pihan poikki kennelrakennusta kohti. Siellä Liekki istuikin odottamassa häntä aitauksen veräjän suulla, virkeänä ja korvat höröllään. David nosti säpin Liekin katsellessa häntä hievahtamatta. "Tule, Liekki! Tule, mennään!"

Sitten he juoksivat vierekkäin hämärässä yössä, tyhjän karja-aitauksen ympäri, ohi tuulimyllyn ja kaivon. He juoksivat niin kuin David oli kuvitellut heidän voivan juosta. Hän juoksi itsekin ilmavan kevyesti, voimakkain ja hyvin parantunein jaloin. Mielihyvästä nauraen David hypähteli Liekin kanssa niityn yli aina omalle ikkunalleen asti. Hän antoi Liekin loikata ensin sisälle. Sillä aikaa, kun David kapusi sisään, sytytti valon ja sulki ikkunaluukkuja, Liekki nuuhki nurkkia. Se kurkisti myös sängyn alle ja tutki vaatekaapin. Kun David istuutui kauhtuneelle sateenkaarimatolle, Liekki pyörähti kaksi kertaa ympäri ja asettui lattialle hänen viereensä. Koira jäi makaamaan siihen vielä senkin jälkeen, kun David valon sammutettuaan pujahti lakanoiden väliin ja painoi päänsä valkoiselle tyynylle. Sitten poika nukahti. Hänen kätensä valahti patjan reunan yli Liekin selän päälle. Koira säpsähti unissaan, mutta ei herännyt. Sellaisesta asennosta Cappy löysi heidät aamulla.

Viisi

PUOLI seitsemältä Cappy, joka oli taivaallisen tietämätön Liekin nukkumapaikan muuttumisesta, avasi Davidin huoneen oven. Hän avasi sen äänettömästi ja astui sisään hyvin hiljaa. Koska ikkunaluukut oli suljettu, huone oli lähes pimeä, mutta raollaan olevasta ovesta kantautuvan heikon valon turvin hän näki Davidin pörröisen tukan tyynyllä ja matolla nukkuvan koiran.

Cappy tajusi närkästyneenä, että David oli hakenut koiran salaa sisälle taloon eli osoittanut taas kerran suurempaa päättäväisyyttä ja riippumattomuutta kuin hyvää arvostelukykyä. Heillä onkin tainnut olla melkoinen yö, siitä päätellen, kuinka sikeästi poika ja koira nukkuivat, Cappy ajatteli. No, tämä jäisi Davidin viimeiseksi yölliseksi seikkailuksi Pääsiäistilalla.

Cappy päätti antaa pojan nukkua vielä vähän aikaa ja kääntyi lähteäkseen. Kun hän kosketti ovea, sarana narahti ja sen kimeä ääni kantautui heikosti Liekin korviin ja sai sen avaamaan silmänsä. Ovi, joka oli edellisiltana ollut kiinni, olikin nyt omituisesti auki ja valoa vasten Liekki erotti uhkaavan hahmon, miehen joka väijyi huoneessa. Liekki ei tunnistanut tunkeilijaa. Se kehitteli murinaa kurkussaan ja valmistautui hyökkäämään.

Cappy oli aavistanut, miten tulisi käymään. Hän sieppasi oven vierestä puutuolin ja esti sillä Liekin hyökkäyksen ennen kuin se pääsi täysin vauhtiin, mutta siitä huolimatta hän lensi koiran painosta seinää vasten.

"Liekki!" hän karjahti. "Liekki!" Uuteen hyökkäykseen valmistautuva koira tunnisti äänen heti. Se siristeli silmiään ja kohta sen niskavillat painuivat alas ja se tepasteli iloisena Cappyn luo, innokkaana toivottamaan ystävälleen hyvää huomenta.

David nousi istumaan vuoteellaan ja katseli heitä silmät ymmyrkäisinä. "Mitä on tapahtunut?"

Cappy avasi ikkunaluukut ja mulkoili koiraa ja poikaa vuoronperään. "Mukavaa aloittaa aamu pikku yllätyksellä! Minä tulin odottamatta ja koira kävi minun päälleni."

"Liekki ei varmasti tarkoittanut mitään pahaa. Jos sinä olisit koputtanut ovelle, se olisi osannut odottaa sinua."

"Osannut odottaa minua!" Cappy katsoi poikaa suu ammollaan ja kasvot punoittaen, mutta tukahdutti kuitenkin suuttumuksensa, jonka hän oli aikonut päästää valloilleen. Ei, hänelle ei ollut tullut mieleenkään koputtaa. "Koputan sitten seuraavan kerran", hän sanoi yksikantaan. "Sinä saat kuitenkin luvan olla tekemättä muu-

toksia järjestelyihin täällä neuvottelematta ensin minun kanssani. Tuliko selväksi?"

"Kyllä, herra kapteeni", David sanoi kuuliaisesti.

Aamiaisen jälkeen he menivät karja-aitaukseen, jota Cappy kutsui "treeniringiksi". Liekki hyppeli heidän vierellään ja ajoi takaa perhosta pentumaisen huolettomana ja leikkisänä.

"Älä elättele liikoja toiveita", Cappy varoitteli Davidia. "On vaikeaa pelastaa koira – tai lapsi – joka on ollut liian kauan heitteillä."

Ensi alkuun kaikki meni kuitenkin niin hyvin, että Cappy epäili jo erehtyneensä täysin Liekin luonteesta. Koira istui kiltisti aloillaan Cappyn vasemmalla puolella tämän kiinnittäessä pantaa sen kaulaan. Se oli lähes sotilaallisen ryhdikäs – lukuun ottamatta viuhtovaa häntää. Cappy antoi pannan olla kaulassa vain muutaman minuutin ajan, irrotti sen sitten ja näytti Davidille, kuinka se toimi. "Teräsrenkaat ovat kevyet mutta vahvat. Liukuvan kaulapannan avulla pystyt hallitsemaan tilanteita – kunhan vain opit käyttämään sitä."

"Minä olen aina luullut, että harjoituspannoissa on sisäpuolella piikkejä ja nastoja, jotta koira tottelisi helpommin", David sanoi.

"Ei meillä! Ajattele, jos sinut itsesi olisi kasvatettu kidutusvälineiden avulla. Millaisena sinä näkisit maailman? Veikkaan, että olisit oikopäätä valmis pistämään sen tuusannuuskaksi."

Cappy pani Davidin kiinnittämään pannan Liekin kaulaan. "Ja nyt hihna. Se on sileää nahkaa ja yhtä pitkä kuin minä. Liian pitkä sinulle, mutta älä silti kierrä sitä koskaan käsivartesi ympärille."

Hän näytti Davidille, miten hihnaa pidellään Liekin hypellessä vallattomana ja ehtymättömän tarmokkaana.

"Liekki näyttää olleen hihnassa ennenkin, joten sitä meidän ei tarvitse opettaa. Pidä kuitenkin mielessäsi, että se on sinua painavampi ja että sen neljä jalkaa antavat sille voimaa ja tasapainoa. Et pysty käsittelemään sitä hihnasta kiskomalla, vaan nykimällä. Vetää ei saa."

"Nykäise, älä vedä", David toisti.

"Kehu sitä, kun se on onnistunut hyvin. Ja kun se tekee väärin, huuda 'Hyi, hyi' niin kovaa kuin jaksat."

David kutsui Liekkiä ja se tepsutteli hänen vierelleen ja antoi pojan kiinnittää rauhassa talutushihnan pantaan.

"Kävelkää nyt vähän ihan hiljakseen", Cappy sanoi.

Poika ja koira kävelivät kehää. David luotti Liekkiin täysin, ja koska hihna tuntui hänestä liian pitkältä, hän antoi sen kiertyä käsivartensa ympärille.

"David, älä anna hihnan – "

Liekki käveli eteenpäin, sen verran, että panta painautui tiukasti sen kaulaa vasten. Se tunsi hihnan kiristävän, ja sen mielessä häivähti inhottava muisto – vaijeria pitkin liukuva, kurkkua kuristava vitja George Blountin pihalla. Koska panta kiristi yhä pahemmin, se alkoi taistella sitä vastaan ryntäämällä hurjasti eteenpäin. Samalla se käänsi päätään ja kävi talutushihnan kimppuun. Se yritti purra poikki tuon vapautta rajoittavan, raivostuttavan remmin.

David kaatui maahan Liekin ensimmäisestä riuhtaisusta, ja koska hän ei voinut päästää hihnaa irti, hän raahautui mahallaan koiran perässä pitkin kehää.

Cappy syöksyi maahan Davidin päälle ja yritti naulata talutushihnan paikoilleen vartalonsa painolla. Hetken ajan koira tappeli vastaan, kunnes metallihihna antoi myöten ja murtui vaimeasti napsahtaen. Liekki pääsi irti ja lähti ravaamaan hurjasti ympäri kehää.

Cappy nousi polvilleen. "Kävikö pahasti?"

"Noh", David mumisi ja tunnusteli varovasti käsivarttaan, jonka ihon Liekin hihna oli vetäissyt vereslihalle. Poskilla ja otsalla oli kipeästi vihlovia naarmuja. Leuassa oli kerros hienoa hiekkaa, jonka David karisti pois.

"Mennään sisälle peseytymään", Cappy sanoi. "Nuo naarmut on parasta desinfioida. Rouva Littlefoot saa paikata sinun paitasi."

Kun Cappy nousi seisomaan, hän tajusi, että illalla hänen jokaista lihastaan särkisi. Jokin hänen vasemmassa olkapäässään tuntui menneen sijoiltaan ja hänen molemmat polvensa olivat hiertyneet rikki. Hän oli jo liian vanha tällaiseen, liian vanha tappelemaan ja heittäytymään maahan. Hänen ei olisi pitänyt lainkaan aloittaa tätä toivotonta urakkaa.

Liekki tuli heidän luokseen, sen maailma näytti olevan jälleen tasapainossa. Se hieroi kuonoaan Cappyn kättä vasten, laskeutui sitten maahan, pyörähti ympäri ja potki tassujaan ilmassa pelehtien.

Jäykistyvistä nivelistään välittämättä Cappy päätti iltapäivällä yrittää Liekin kanssa uudestaan. Hän työskentelisi koiran kanssa tunnin verran, vaikka toiveita koiran oppimisesta oli niukanlaisesti. David saisi katsella, mutta Cappy opastaisi koiraa itse.

Kävelytettyään Liekkiä tarhassa muutaman minuutin ajan Cappy unohti särkevät luunsa. Liekki oli nyt rauhallinen ja itsevarma eikä osoittanut vähäsintäkään vauhkouden merkkiä, ei edes silloin, kun hihna kiinnitettiin sen pantaan. Se sai ensin tutkia sitä huolellisesti ja vetää sitä perässään.

"Näin minun olisi pitänyt tehdä aamulla", Cappy sanoi. "Pennun pitää saada tulla ensin sinuiksi talutushihnan kanssa. En vain ajatellut Liekkiä pentuna – mikä oli virhe!"

Liekki istui pää pystyssä, korvat höröllään. Se kuunteli silmät säihkyen Cappyn jokaisen sanan. Viime päiviin asti yksikään ihminen ei ollut jutellut sille, huutanut vain. Siitä oli rauhoittavaa ja huojentavaa kuulla nyt hiljaista puhetta.

Tärkeämpää kuin kielen löytäminen sille oli kuitenkin rakkauden löytäminen. Kun se oli ensi kertaa tavannut Cappyn, se oli tuntenut voimakasta vetoa tähän, ja siitä oli kehittynyt sittemmin jonkinlainen yhteenkuuluvuuden tunne. Eilen tämä uusi tunne oli laajentunut käsittämään myös Davidin. Ja yöllä, juostuaan ensin Davidin kanssa niityllä, se oli mennyt ensimmäisen kerran nukkumaan hyvillä mielin. Se oli tullut viimeinkin kotiin.

Myös Cappy oli tyytyväinen kouluttaessaan Liekkiä samalla kun karja-aitauksen kaiteella istuva David katseli heitä ihaillen. Vanhus tunsi nuortuneensa ja tajusi hämärästi, että kivuista huolimatta tämä oli ensimmäinen kerta kuukausiin, kun hän ei tuntenut itseään hiukkaakaan raihnaiseksi. Hän teki juuri sitä, mistä oli aina eniten pitänyt: harjaannutti opinhaluista ja älykästä koiraa kauniina kesäpäivänä.

Alun perin suunniteltu tunnin harjoitusaika kului umpeen, kului vielä puoli tuntia lisää, ja kun lähes kaksi tuntia oli vierähtänyt, Cappy katsoi kelloaan. "Nyt riittää. Itse asiassa tämä on jo liikaa. Harjoituksiin ei saa koskaan tulla uurastuksen makua."

Ilta-aterialla he juttelivat päivän tapahtumien yksityiskohdista. Rouva Littlefoot seisoi syömässä kuivauspöydän ääressä ja katseli heitä sanaakaan sanomatta.

Kun astiat oli raivattu ja Kotivalo oli saanut ansaitsemansa huomion, Cappy kävi hakemassa vanhan hakuteoksen ja näytti siitä Davidille kuvia koirien koulutuksessa käytettävistä käsimerkeistä. He kävivät läpi koko kirjan ja harjoittelivat jokaista merkkiä. Lattialla torkkuva Kotivalo tarkkaili heitä ja heilautti aika ajoin häntäänsä osoittaakseen hyväksyvänsä ja jopa ymmärtävänsäkin jotkin komennot, vaikka sillä ei ollut aikomustakaan totella niitä. Kun nukkumaanmenon aika tuli, David – luvan saatuaan tällä kertaa – meni tarhaan hakemaan Liekin nukkumaan haalistuneelle matolle vuoteensa viereen.

Sinä siltana Cappy unohti yrittää soittaa San Franciscoon, eikä rouva Littlefoot, jolta asia ei jäänyt huomaamatta, välittänyt häntä siitä muistuttaa.

SEURAAVIEN päivien aikana David oppi paljon uudesta elinympäristöstään, johon hän oli tullut. Tästä pienestä maailmasta, joka rajoittui yhdeltä reunaltaan vuolaaseen, joskin matalaan jokeen, ja muualta Pääsiäistilan rajapyykkinä kiemurtelevaan verkkoaitaan, David ja Liekki kiersivät tilan puolessa tunnissa.

Koira ja poika olivat aina yhdessä, ja päinvastoin kuin Cappy oli pelännyt, Liekistä tuli luotettava ja tasainen luonteeltaan heti, kun se oli löytänyt ihmisen, johon se voi kiintyä. Yllättävästi David ei tuntenut itseään koskaan yksinäiseksi, vaikka hänen maailmassaan oli vain kolme asukasta hänen itsensä lisäksi – Cappy, Liekki ja rouva Littlefoot. Kotivaloa hän ei laskenut mukaan, sillä se oli vetäytynyt omiin ympyröihinsä ja halusi vain katsella Cappya ja toisinaan myös köpötellä tämän perässä jäykillä koivillaan. Se sieti rouva Littlefootia ja jätti Davidin sikseen.

Tämän maailman laitamilla eleli vain vähän ihmisiä. David näki joka päivä kaukana kukkuloilla lauman harmahtavia lampaita, joita kaksi pientä intiaanityttöä paimensi, mutta nämä pysyttelivät aina kaukana Pääsiäistilan rajoilta. Kahdesti hän näki rouva Bradleyn kukkakoristeisen jeepin huristavan pitkin maantietä, mutta auto oli niin kaukana, ettei hän pystynyt erottamaan, ajoiko sitä haukankasvoinen mies, Carlos Jones.

Eräänä iltapäivänä David meni joelle onkimaan taimenia, mutta se osoittautui tuhoon tuomituksi ajatukseksi, sillä Liekki huomasi pian, kuinka hauskaa oli loikkia matalassa rantavedessä ja pärskytellä vettä ympäriinsä – ja pelotella kalat tiehensä.

He palasivat Cappyn luo vasta auringonlaskun aikaan. Cappy istui portaitten yläpäässä ja katseli mietteissään taivaan tummenemista. Hän lyhensi harjoittelussa käytettävää koiran talutushihnaa sen pituiseksi, että Davidin olisi helppo sitä käsitellä. Poika istuutui hänen viereensä ja hetken hiljaisuuden kuluttua Cappy sanoi: "Setäsi soitti noin tunti sitten."

Davidin sydäntä kouristi. "San Franciscostako?"

"Ei. Hotellista Lake Tahoesta. Hän oli soittanut sinne leirille, missä sinun pitäisi nyt olla. Siellä oli kehotettu yrittämään täältä."

"No, mitä Arthur-setä?" David kysyi varovasti.

"Vihainen kuin ampiainen! Hetken ajan minusta tuntui, että hän lentäisi tänne heti seuraavalla koneella ja raahaisi sinut niskavilloista pidellen takaisin Kaliforniaan. Neuvoin häntä olemaan tekemättä mitään harkitsematonta."

Arthur Wheelerin suuttumus oli yllättänyt Cappyn, sillä tämä oli pitänyt miestä mukavana vaikkakin pinnallisena, harmittomana

heppuna, jolla oli kauppamiehelle ominaisesti kosolti itsevarmuutta. Arthur oli kuitenkin ottanut Davidin katoamisen tunnolleen.

"Mitä Arthur-setä halusi?"

"Jo oli typerä kysymys!" Cappy sähähti. "Hän halusi tietää, oletko sinä sattumoisin ja mahdollisesti vielä hengissä. Setäsi on myös kiinnostunut terveydentilastasi ja olinpaikastasi, vaikka et olekaan ihmeemmälti hänen suosiossaan tällä hetkellä."

David vältti Cappyn katsetta. "Pitääkö minun mennä leirille? Takaisin San Franciscoon?"

"Leirillä sinänsä ei ole hänelle merkitystä – paitsi ettei hän ole järin ilahtunut hukkaan heitetyistä leirimaksuista. Tietenkin hän haluaa sinut takaisin San Franciscoon. Kaikkea sinä kysytkin", Cappy jatkoi varovasti. "Koska setäsi oli niin vihainen, ajattelin, että on viisainta antaa hänelle aikaa rauhoittua", hän sanoi. "Sanoin siis hänelle tarvitsevani sinua täällä kesän ajan auttamassa Liekin kouluttamisessa. Sinun tarvitsee lähteä vasta syksyllä, viikkoa ennen koulun alkua. Mikäli niin haluat."

"Totta kai", David sanoi. Hän pystyi tuskin hengittämään. Syksyyn astiko? Syksy oli niin käsittämättömän kaukana tulevaisuudessa, ettei se ehkä ikinä koittaisi. Hän halusi kertoa Cappylle, että hän rakasti tätä, mutta hän ei keksinyt oikeita sanoja ja lisäksi Cappy meni äkkiä kummallisen näköiseksi ja vältti hänen katsettaan.

Kuusi

SEURAAVAN sunnuntain David tuli muistamaan lopun ikänsä – kukaan Spirit Canyonissa asuva ei ikinä sitä unohtaisi – mutta aamulla Pääsiäistilalla ei näkynyt vähäisintäkään merkkiä siitä, mitä oli tulossa.

Rouva Littlefoot oli poikkeuksellisen puhelias siemaillessaan kahvia mukistaan astioiden kuivauspöytään nojaillen. "Se nainen on palkannut puolen kylää juhliinsa töihin täksi päiväksi", hän sanoi. "Eilen tuotiin kaupungista kuorma-autollinen kaiken maailman tavaraa sekä jäämöhkäleestä veistetty patsas! Kaiken kukkuraksi siellä on kuulemma orkesterikin!"

Hän tiskasi aamiaisastiat nopeasti ja sitoi hattunsa mustalla pitkällä silkkihuivilla ja lähti messuun kylän kirkkoon.

"Emme tee tänään töitä Liekin kanssa", Cappy sanoi. "Viedään se iltapäivällä lenkille vesiputoukselle."

Davidin mielessä oli jonkin aikaa kytenyt ajatus. "Luuletko, että Liekki oppisi seuraamaan jälkiä? Tarkoitan siis jäljittämään murtovarkaita seuraamalla heidän hajuaan."

"Toivoisin, ettet ajattelisi aina Liekkiä poliisikoirana tai vartijana", Cappy sanoi. "Kyllä se oppisi. Mieluummin minä kuitenkin näkisin sen koirana, joka etsii ja pelastaa eksyneitä ihmisiä."

"Pelastuskoiraksi sitten. Voisimmeko me opettaa sitä?"

"Voisimme mutta emme sitä tee. Jos käyttäisimme kokonaisen tunnin päivässä pelkästään jälkien seuraamisen opetteluun, kestäisi nelisen kuukautta ennen kuin Liekistä tulisi todella hyvä jäljittäjä. Ja sinä menet takaisin kouluun San Franciscoon paljon ennen sitä." Nähdessään Davidin ilmeen Cappy käänsi nopeasti katseensa sanomalehteensä. Kului hetki. Nostamatta päätään lehden takaa hän jatkoi: "Arvaa mitä? Huomenna saat alkaa leikkiä Liekin kanssa piilosilla oloa. Se ei ole varsinaisesti jäljityskoulutusta, mutta vähän sinnepäin. Kuten tiedät, joitakin koiria ei tarvitse ollenkaan kouluttaa. Ne jäljittävät luonnostaan, kun vain pääsevät jyvälle, mitä niiltä halutaan."

Kun he iltapäivällä lähtivät matkaan, Cappy irrotti Liekin talutushihnan ja kiinnitti sen kerälle vyöhönsä. "Sen täytyy saada vähän tutkiskella ympäriinsä vapaasti."

Oli kaunis päivä, taivas oli kirkas ja pilvetön. Jotain hopeista välkähti heidän silmissään: taimen. Se rikkoi heidän vieressään tasaisena virtaavan joen pinnan ja katosi sitten kuohuihin. Liekki unohti arvokkuutensa ja työnsi kuononsa veteen ja räiskytti tapansa mukaan vettä Davidin housuille.

"Mennään vielä vähän matkaa", Cappy sanoi seisoessaan joen rantapenkereellä. "Rouva Bradleyn talon kulmille asti ja sitten takaisin kotiin."

He olivat jo melko lähellä Spirit Canyon Lodgea ja David huomasi tien varrella pitkän jonon isoja, kalliita autoja.

Cappy oli juuri aikeissa kiinnittää Liekin hihnaan, kun Davidin huudahdus vei hänen huomionsa muualle: "Hei, Cappy, katso! Tuolla ovat ne pikkutytöt."

Heidän vasemmalla puolellaan kulkevalta tieltä haarautui kapea, rouva Bradleyn kivimuuria myötäilevä polku ylös kukkulalle. Kaksi pientä, tavanomaisiin puuvillamekkoihinsa pukeutunutta intiaanityttöä yritti saada laumansa, jossa oli runsaat viisikymmentä lammasta, joen varrella kasvavalle niitylle.

Juuri kun lampaat olivat ylittämässä tietä, Cappy irrotti hihnan

vyöltään ja aikoi kutsua Liekin luokseen. Silloin oli kuitenkin jo liian myöhäistä.

Davidin tapaan Liekki oli havainnut lampaat kaukana näkökykynsä rajamailla, mutta niiden haju oli sille tuttu jo ennestään. Pitkänkin matkan päästä tämä vahva lemu herätti aina siinä epämääräisen vaiston, ikiaikaisen vereen ja aivoihin iskostuneen perimän.

Nyt kun se yhtäkkiä näki lampaat sekä tunsi niiden hajun, tämä hahmoton vaisto sai muotonsa. Haukahtaen Liekki ryntäsi kohti laumaa. Se pakotti niskoittelijat takaisin muiden joukkoon ja pyyhkäisi syrjään toisen tytön, joka kompastui pitkään keppiinsä. Tyttö kirkui kauhusta ja patisteli eteenpäin lähimpiä lampaita, jotka vuorostaan tönivät ja pökkivät edellään seisovia, kunnes etumaiset äkkiä vauhkoontuivat ja lähtivät juoksemaan suin päin pitkin tietä. Mutta pian hurjistuneeseen menoon tuli järjestystä, kun lauman vasemmalla puolella oli Spirit Canyon Lodgen kiviaita ja oikealla ravasi raivokkaasti mutta riemuissaan haukkuva Liekki, joka oli onnesta sekaisin saadessaan toteuttaa luonnon sille määräämää tehtävää. Se oli umpikuuro Cappyn karjumille käskyille ja Davidin kiljunnalle.

Liekki ampaisi lauman edelle ja näki samassa avoimen portin, jonka takaa pilkotti ruohoa ja vettä sekä suojaa. Hyvin suoritetusta työstä tyytyväisenä se johdatti lammasvyöryn Spirit Canyon Lodgen pääportista keskelle rouva Bradleyn puutarhajuhlia.

Rouva Bradley nojaili paraikaa portaiden kaiteeseen ja katseli vierasjoukkoaan. Hänen alapuolellaan uima-allasta ympäröivä kapoinen nurmikaistale oli täynnään juomiaan maistelevia ja alkupaloja napostelevia vieraita. Ylenpalttisen runsaan tarjoilupöydän ääressä taas parveili tukevampaa suuhunpantavaa haluavia juhlijoita. Piha oli niin täynnään väkeä, että ruoka- ja juomatarjottimia kanniskelevien tarjoilijoiden piti pujotella vieraiden keskelle, mutta juuri niin rouva Bradley oli kaiken suunnitellutkin.

Näihin juhliin hän oli kutsunut kolme henkilöä osavaltion parlamentista, joukon tuomareita, maanpakoon joutuneen iranilaisen ylhäisöperheen, erään rakennusfirman johtajan ja erään kaivospohatan. He kaikki olivat matkustaneet kahdeksankymmenen muun arvohenkilön ohella Spirit Canyoniin nauttimaan rouva Bradleyn kuuluisasta vieraanvaraisuudesta. Rouva Bradley, joka viihtyi erinomaisesti kuuluisan emännän roolissaan, piti kutsujen järjestämistä kilpailuhenkisenä seuraelämän tapahtumana.

Carlos Jonesin oli määrä esiintyä juhlissa ensi kertaa seurapiireil-

le, laulajana ja kitaristina. Hän kiipesi korkealle tuolille ja verrytteli pitkiä sormiaan notkistaakseen niitä esitystä varten.

Kimaltelevaan kultalameepukuun sonnustautunut orkesterinjohtaja puhui mikrofoniin fanfaarien jälkeen. "Hyvät naiset ja herrat, meillä on kunnia – "

Samassa puhkesi täydellinen kaaos.

Harmahtava hyökyaalto pyyhkäisi juomiaan maistelevan vierasjoukon hajalleen. Rouva Bradley tuijotti kauhunsekaisen lumouksen vallassa paikoilleen jähmettyneenä kreppipaperipilven alla puutarhassaan vallitsevaa sekasortoa. Lampaiden vyöryminen portista pihalle sai loukkuun jääneet vieraat suunniltaan, eikä heillä ollut muuta mahdollisuutta kuin kiipeillä toistensa päälle. Kirjavilla serpentiineillä koristeltu kukkasalko kaatui nurin ja kietoi viisi soittajaa verkkoonsa, samalla kun muovilautasia lenteli ilmassa ja pitopöydän antimia, täytettyjä munia, kaviaaria, oliiveja ja silliä kermakastikkeessa, alkoi sadella pihalla vallitsevan sekasorron ylle.

Tarjoilupöydän lähettyville onnettomuudekseen osuneet vieraat huomasivat yhtäkkiä kieriskelevänsä pöydällä kaatuneiden salaattikulhojen lomassa liukkaan öljykastikkeen hyytyessä heidän kesähepeniinsä.

Sitten koko pöytä kaatui rysähtäen kumoon vieden samalla nurin kokoontaitettavan baaripöydän, jolloin viskiä ja soodavettä alkoi tulvehtia pitkin pihaa.

Korkealla tuolillaan istunut Carlos Jones oli lammaskatraan ryntäyksen ensimmäisiä uhreja. Hänen tuolinsa keikahti nurin ja hän molskahti uima-altaaseen istuin ja kitara mukanaan, mikä koitui hänen pelastuksekseen, koska ne kelluivat pinnalla. Hän ei nimittäin osannut uida.

Uima-allas hänen ympärillään oli täynnään vieraita ja vedessä räpiköiviä lampaita.

Suurin osa tästä näytelmästä vilahti rouva Bradleyn silmien ohi ilman, että hän täysin tajusi näkemäänsä, mutta muuan yksityiskohta iskostui voimakkaana hänen mieleensä. Avoimen portin keskellä seisoi saksanpaimenkoira ylpeänä kuin sotamarsalkka. Se nosti hiukan päätään ja tarkasteli valloittamaansa puutarhaa ja haukahti sitten lyhyesti mutta varauksettoman voitonriemuisesti.

Silloin rouva Bradley menetti itsehillintänsä.

SINÄ iltana syötiin ilta-ateria Pääsiäistilalla hiljaisuuden vallitessa.

David ei tiennyt, mitä hänen olisi pitänyt ajatella ja mitä häneltä odotettiin. Asiaan tuntui kuuluvan, että heidän olisi pitänyt tuntea itsensä nöyryytetyiksi Liekin huonon käytöksen vuoksi. Davidin oli kuitenkin vaikea olla häpeissään, kun hän oli päinvastoin sisimmässään pakahtua ylpeydestä, koska Liekki oli osoittanut olevansa paimenkoirana luonnonlahjakkuus.

Viimein Cappy avasi suunsa. "Missään tapauksessa hän ei pysty haastamaan meitä oikeuteen. Määräys portin ja aidan välttämättömyydestä pelastaa meidän nahkamme. Tämä on laidunseutua – jos rouva Bradley jättää portin auki, on hänen oma vikansa, jos lampaat tai lehmät tunkeutuvat puutarhaan."

"Veljenpoikani kuuli ihmisten puhuvan, että Liekki pitäisi ampua tai myrkyttää", rouva Littlefoot sanoi synkästi.

"Niin, minäkin kuulin ihmisten hokevan sitä. En kuitenkaan usko, että he olivat tosissaan. Kaikki olivat hiukan poissa tolaltaan silloin." Cappy katsoi kahvia jota rouva Littlefoot kaatoi hänen kuppiinsa. "On vaikea mennä moittimaan heitä sen takia. Heillä oli todella syytä olla vähän sekaisin." Cappyn suupieliä nyki hieman, mutta hän pakotti huulensa tiukaksi viivaksi. "Poikkean huomenna rouva Bradleyn luona esittämässä ... tuota ... pahoittelunі, niinhän sitä sanotaan."

Äkkiä rouva Littlefoot ei pystynyt enää hillitsemään itseään. Hänen omanarvontuntonsa salli hänen harvoin hymyillä, saati sitten nauraa, mutta nyt hän purskahti niin raikuvaan nauruun, että hänen oli pakko ottaa tukea kuivauspöydästä, jottei olisi kaatunut. "Että se Liekki on aikamoinen paholaisen apuri!" hän hohotti ja paukutti kädellään reittään.

Sitten Cappy ja Davidkin alkoivat nauraa niin, että pöytä tärisi. Kotivalo haukkui innoissaan ja heilutti häntäänsä.

Naurunremakasta huolimatta Cappy ei tuntenut oloaan levolliseksi ennen kuin vasta seuraavana aamuna keskusteltuaan rouva Bradleyn kanssa. Hän palasi kotiin hyvin helpottuneena. "Siinä naisessa on aimo annos urheilumieltä", hän sanoi. "En ikinä olisi osannut arvata, että hänellä on niin paljon huumorintajua."

Rouva Littlefoot nyökkäsi, mutta oli tuikean näköinen. David unohti koko Marcella Bradleyn, sillä hän oli niin innostunut uudesta leikistä, jota he olivat opettelemassa.

HE ALOITTIVAT piilosilla olon harjoitukset opettamalla Liekkiä ryntäämään pallon perään ja noutamaan sen. Pallo oli tehty niin kovasta kumimassasta, että se kesti Liekin vahvojen leukapielten puristuksen. Heti kun Liekki olisi käsittänyt, mistä leikissä oli kysymys,

he muuttaisivat vähitellen leikkiä niin, että koira etsisikin palloa kädessään pitävää Davidia.

"Käskysanat ovat 'Liekki, etsi David!' " Cappy sanoi ja teki laajan kaarevan eleen kädellään, käskyn käsimerkin. "Koirien on erittäin vaikea oppia ihmisten nimiä, joten yritämme saada sen oppimaan pallon avulla sinun nimesi."

David oli täysin varma, että Liekki tunnisti hänen nimensä, mutta ei väittänyt vastaan.

Oppitunnit eivät olleet helppoja, joten seuraavien päivien aikana David oppi ennen muuta kärsivällisyyttä. Perjantaina Cappy aloitti harjoitukset Davidin sandaalilla. Hän antoi Liekin nuuhkia sitä hetkeä ennen etsimiskäskyn ja käsimerkin antamista.

"Nyt se jäljittää", David sanoi tyytyväisenä.

"Tavallaan. Varsinaisen jäljityksen opetuksessa käytetään valjaita ja pitkää hihnaa. Se on huomattavasti hitaampaa."

Iltapäivällä Liekki löysi Davidin erehtymättömän varmasti kolme kertaa – vajan takaa, kaivorakennuksen sisältä ja sillan alta.

"Vielä muutama opetuskerta ja siitä tulee ihan oikea pelastuskoira", David sanoi ylpeänä.

"Hhmmm." Cappy ei halunnut masentaa Davidia kertomalla, että hyvääkin saksanpaimenkoiraa on harjoitettava vähintään vuosi ennen kuin siitä tulee kyllin taitava ja luotettava käytettäväksi eksyneiden ihmisten pelastustehtävissä.

Viikko oli onnellinen ja rauhallinen. Mitään tavallisuudesta poikkeavaa ei sattunut ennen kuin sunnuntaita vasten yöllä. Keskiyön tienoilla David heräsi äkkiä Liekin äänekkääseen haukuntaan. Ikkunaluukut olivat auki ja kuunvalo tulvi ikkunasta, jonka äärellä Liekki seisoi valppaana vahdissa. Huomattuaan Davidin heränneen Liekki lopetti haukuntansa ja jäi odottamaan toimintakäskyä.

Kun talon lähellä kulkevalta tieltä alkoi kuulua moottorin surinaa, Liekki alkoi haukkua uudestaan. David ryntäsi ikkunan ääreen juuri sopivasti nähdäkseen, kuinka auto – hänestä se näytti rouva Bradleyn jeepiltä – ohitti tienhaaran Cappyn sillan tuntumassa ja jatkoi matkaansa kylään päin. Olipa yö tai päivä, Liekki ei ollut moksiskaan niistä harvoista autoista, jotka ajoivat tiellä joen toisella puolen, joten David päätteli, että jeepin oli täytynyt pysähtyä vähäksi aikaa. Koska auto hävisi pian näkyvistä, David meni takaisin nukkumaan.

"Kumma juttu", hän sanoi aamulla Cappylle. "En tajunnut sitä silloin yöllä, mutta siinä autossa ei muuten ollut valoja päällä. Ei edessä, eikä takana."

"Ei se niin epätavallista ole", Cappy sanoi. "Jotkut kyläläiset ajavat aina ilman valoja."

"Jos se oli rouva Bradley, niin miksi hän tuli vuoristosta päin? Sinähän sanoit, ettei siellä asu juuri ketään."

"Hänen autonkuljettajansa oikaisee sitä kautta kaupunkiin. Se on hyvin vaarallinen tie, jolla tapahtuu kivivyöryjä. On ihmisiä, jotka riskeeraavat henkensä voittaakseen pari minuuttia."

Oli lämmin, raukea sunnuntai. Iltapäivällä David vei Liekin koskelle, missä hän yritti jälleen kerran turhaan saada taimenen onkeensa.

Koska oli kuuma päivä, Liekki ei ollut niin pirteä kuin tavallisesti. Se makasi tyytyväisenä Davidin vieressä ja nosti silloin tällöin päätään ja tarkasteli pojan kasvoja kysyvän näköisenä. Cappy puhui usein ihmisten ja koirien välisestä rakkaudesta. Kun David ojensi nyt kätensä ja kosketti Liekin mustaa ja ruskehtavaa turkkia, hän tunsi rakkauden tulvahtavan sisimpäänsä. Se oli syvää ja pyyteetöntä toveruutta ja keskinäistä ymmärtämystä, rakkautta ilman kilpailua, epäilyä tai rajoituksia. Eikä siihen tarvittu sanoja.

David nojasi päänsä Liekin selkää vasten ja tuijotti pajupuun lehväisten oksien lomitse taivaalla liitelevää haukkaa. Hänellä oli hyvä ja turvallinen olo. Oli hämmentävää, että onnellisuus oli niin tyyni tuntemus.

Pian hän kuitenkin kelasi ongensiimansa ja irrotti syötin koukusta. Liekki tutkiskeli lähistön pensaita ja näytti pureskelevan jotain. David ei kiinnittänyt siihen sen kummemmin huomiota.

"Kotiin, Liekki. Kotiin!" Se oli uusi käsky. David joutui toistamaan sen kahdesti ennen kuin koira lähti hänen mukaansa.

Cappy oli koiratarhan keittiössä keittämässä lihalientä, jota hän käytti Liekin aterian kostukkeena. Hän hämmensi kolmen päivän annosta suuressa kattilassa. Hän kääntyi, kun David ja Liekki tulivat sisään.

Cappy oli katsellut Davidia ja Liekkiä näiden loikoillessa joen rannalla ja hämmästellyt, kuinka paljon sekä poika että koira olivat muuttuneet vajaassa kuukaudessa. David ei ollut enää kalpea ja hiljainen eikä vetäytynyt enää omaan mielikuvitusmaailmaansa. Itse asiassa Liekin seurassa pojasta tuli suorastaan puhelias. Cappy oli kuullut usein avoimesta ikkunasta, kuinka David jutteli Liekille niin luontevasti, että Cappy melkein odotti koiran ottavan osaa keskusteluun. Cappy oli hyvin ylpeä muodonmuutoksen kokeneesta pojanpojastaan.

Cappy laskeutui polvilleen lattialle ja tarkasteli Liekin etukäpä-

liä. "Vahvat tummat kynnet sinulla", hän sanoi, "mutta trimmauksen tarpeessa. Huomenna on jalkahoidon vuoro, vai mitä arvelet?"

Hän katsoi Liekin kasvoja ja rapsutti kevyesti leuan alta. Äkkiä Liekki vavahti ja pörhötti turkkiaan. Se kohotti päätään ja ojensi kaulaansa. Sen lavat ja etujalat jäykistyivät ja pingottuivat.

Liekki äännähti. Se oli kauhun kiljahdus ja päättyi tukahtuneeseen korahdukseen. Kankeat jalat antoivat periksi ja koira lysähti lattialle. Se jäi makaamaan pitkin pituuttaan korkkimatolle, velttona ja tärisevänä.

Cappy tunnisti koiran oireet. Tosin koiran kouristukset herättivät hänessä muistoja, jotka jähmettivät hänet hetkeksi toimintakyvyttömäksi. Tämä ei voi olla totta, hän ajatteli, tämä on liian kauheaa ollakseen mahdollista!

"Liekki!" David huusi. "Cappy, mitä sille on tapahtunut? Mikä sillä on?"

"Ole hiljaa!" Cappy havahtui muistoistaan, mutta hänen äänensä oli pelkkä käheä kuiskaus. "Älä päästä inahdustakaan, ymmärrätkö?"

David nyökkäsi, hän käsitti, että jotain kauheaa oli tapahtumassa. Hän meni lähemmäksi koiraa. Hän halusi silittää sitä lohdutukseksi ja rakkautensa ilmaukseksi, mutta Cappy otti hänen ranteestaan kiinni. "Anna sen olla rauhassa."

Muutaman sekunnin ajan Liekki nytkähteli ja vapisi, sitten sen koko vartalo vääntyi ikään kuin se olisi koskettanut sähköjohtoa. Se käännähti selälleen ja sen selkäranka kaartui niin terävästi, että vain sen päälaki ja häntäluu koskivat lattiaa. Sen asento oli niin hirvittävän luonnoton, että Davidin täytyi puristaa nyrkkejään suutaan vasten ollakseen huutamatta, samalla kun kyynelet virtasivat pitkin hänen kasvojaan. Vielä äsken he olivat telmineet yhdessä polulla – ja nyt tämä painajainen.

Liekki meni jälleen hervottomaksi, mutta silmät pyörivät hurjasti sen päässä ja kouristukset ravistelivat sitä kuin rajut nyyhkytykset.

Cappy meni juoksujalkaa lääkekaapille ja neuvoi samalla hiljaisella äänellä Davidia. "Mene sisälle ja pyydä rouva Littlefootia soittamaan tohtori Matsonille tai tohtori Gomezille kaupunkiin. Jos hän ei saa heitä kiinni, niin kuka muu eläinlääkäri tahansa kelpaa myös. Sano, että tämä on hätätapaus – Liekki on myrkytetty strykniinillä. Ja muista, ei ääntäkään."

"Strykniinillä – " David sanoi voimattomana.

"Niin. Se on myrkkyä, jota käytetään yleensä rottien tappamiseen. Mene nyt nopeasti, meillä ei ole yhtään aikaa hukattavaksi."

Cappy jätti sanomatta, että Liekiltä aika oli luultavasti jo kulunut umpeen, ja siihen mennessä kun lääkäri ennättäisi tulla kaupungista, kaikki olisi jo myöhäistä. Hän arveli Liekin kuolevan seuraavan puolen tunnin aikana; se oli viattoman luontokappaleen elämän käsittämätöntä tuhlausta. Cappy taiseli kuitenkin epätoivoaan vastaan ja alkoi tehdä voitavansa.

David kompastui keittiön kynnyksellä ja sai hengästykseltään tuskin soperretuksi sanottavansa, mutta rouva Littlefoot ymmärsi oitis, mistä oli kysymys. Hän meni puhelimen luo ja kävi läpi vanhaan kirjoituspöytään kiinnitetyn numerolistan.

"Tuleeko lääkäri heti?" David kysyi kalmankalpeana, kun rouva Littlefoot alkoi pyörittää numeroita.

"Tulee, joku tulee kyllä pian", hän sanoi. Hän pyöritti numeron toisensa perään, mutta sai kiinni ainoastaan puhelimeen vastaajia, jotka lupasivat yrittää tavoittaa lääkärin.

David katseli häntä kasvavan kauhun vallassa, kunnes rouva Littlefoot sanoi: "Äkkiä nyt! Pumppaa säiliöstä sadevettä kattilaan ja pane se lämpiämään liedelle. Lisää suolaa ja hämmennä vettä hiljalleen. Pane uuni päälle miedolle lämmölle siltä varalta, että meidän pitää lämmittää huopia tai pyyhkeitä."

David ryntäsi puuhiinsa osaamatta epäillä tekevänsä täysin turhaa työtä, jonka rouva Littlefoot keksi hänelle kääntääkseen hänen ajatuksensa muualle kunnes pahin paniikki menisi ohi. Hän tiesi, kuinka suunnattomasti poika halusi tuntea olevansa Liekille avuksi.

Vesi kiehui jo, kun rouva Littlefoot laski kuulokkeen kädestään. "Mene isoisäsi luo", hän sanoi Davidille. "Lääkäri tulee kohta."

David käännähti kannoillaan keittiön ovella. "Oletko sinä ennen nähnyt koiria, jotka ovat nielleet rotanmyrkkyä?"

"Tottahan toki. Se näytti kauhealta, mutta koirat paranivat parissa päivässä."

Se oli tietenkin valetta, mutta hän ei hennonut kertoa pojalle totuutta. Lähes poikkeuksetta strykniiniä niellyt kuoli nopeasti, oli sitten kyseessä koira, kissa, rotta tai ihminen.

Ilma kennelissä oli raskas kloroformista, jota Cappy oli käyttänyt Liekin rauhoittamiseksi ja hengenvaarallisten kouristusten estämiseksi. David istui jännittyneenä ja hiljaa jakkaralla kennelin nurkassa ja taisteli hajun aiheuttamaa kuvotuksen tunnetta vastaan. Lännen puoleiset ikkunat olivat jo värjäytyneet tummanpunaisiksi, auringonlaskun valo oli syvenemässä yöksi. Jostain kaukaa kuului vaimea ukkosenjyrähdys, myrsky lähestyi. Liekki näytti värähtävän äänen kuullessaan. David puristi käsiään yhteen ja hänen huulensa muodostivat äänettömiä sanoja. "Älä kuole, Liekki. Liekki kiltti, älä kuole!"

Cappy pyyhki lattialta viimeisiä nesteitä ja ruuanmuruja, jotka hän oli huuhtonut koiran mahasta. Hän meni varpaillaan teräspöydän ääreen tutkimaan saalistaan – kahta lihapalaa, jossa oli kummassakin myrkytettyjä vehnän jyviä. Näitä tappavia jyviä myytiin yleisesti rotanmyrkkynä. Cappyn pahimmat aavistukset olivat käyneet toteen. Liekki ei ollut syönyt mitään tappavia kasveja, joita kanjonissa joskus kasvoi. Joku oli tahallaan myrkyttänyt koiran.

Cappy tunsi Davidin kysyvän katseen kasvoillaan ja hän viittasi poikaa tulemaan mukaan. He pujahtivat yhdessä ovesta ulos ja kävelivät vähän matkan päähän tarhasta.

"Liekki kuolee", David sanoi. Hänen äänessään oli entinen yksinäinen ja sulkeutunut sointi, jota Cappy ei ollut kuullut viikkokausiin.

Hän kietoi kätensä Davidin hartioiden ympärille ja tajusi jälleen, kuinka hento poika oli. "Ei, se on yhä hengissä, David. Jokainen minuutti, jonka se elää, on askel parempaan. Ensimmäisestä kohtauksesta on kulunut jo tunti. Se on hyvä, toiveita herättävä merkki."

"Miksi se nainen teki sen?" David kysyi äkkiä.

"Mitä sinä tarkoitat?"

"Rouva Bradley. Näin hänen jeeppinsä tiellä viime yönä ja Liekki pureskeli jotain sillan luona."

"David, älä syytä ketään, ellet ole aivan varma – me emme voi tietää sitä."

David mietti hetken Cappyn sanoja. Sitten hän sanoi: "Minun on nyt mentävä sisälle. En halua, että Liekki joutuu olemaan yksin."

David asettui makuulle huovalle Liekin lähelle. He katselivat yöhön ja jokainen pelon täyttämä minuutti tuntui ikuisuudelta. Kului lähes kolme tuntia. Liekki makasi hiljaa, kuin elottomana.

Sitten kuului tieltä auton moottorin hyrinää. Cappy päätteli, että eläinlääkäri oli tulossa ja meni tätä vastaan.

NUORI eläinlääkäri huomasi pian, että Liekki oli päässyt jo pahimman yli, mutta päätti silti jäädä paikalle yöksi voidakseen tutkia koiran perusteellisesti heti, kun ei olisi enää pelkoa uusista kouristuksista. "Sydän lyö hienosti", hän sanoi. "Eikä ole mitään näkyviä vaurioita. Tämä kaveri on todella terästä."

Eläinlääkärin määräyksestä Liekki oli kolmen seuraavan päivän ajan enimmäkseen kuljetuslaatikossa, jonka Cappy oli hakenut autostaan. Myrkky oli jo poistunut sen elimistöstä, mutta se tarvitsi runsaasti lepoa toipuakseen niistä raatelevista kouristuksista, jotka olivat vääristäneet sen jokaisen lihaksen revähtämispisteeseen.

Koska Kotivalo oli liian vanha, Cappy lainasi ajokoiran eräältä ystävältään kylästä. Koira, jolle laitettiin kuonokoppa suojaamaan sitä houkuttelevilta mutta hengenvaarallisilta makupaloilta, auttoi Cappya ja Davidia haravoimaan maaston joen molemmilta rannoilta.

"Mitä me teemme?" David kysyi ahdistuneena. "Entä jos rouva Bradley tulee uudestaan tuomaan lisää myrkkyä?"

"David! Me emme tiedä, kuka sen teki."

"Ehkä korkea aita auttaisi", David jatkoi. "Sellainen, jossa on pienet aukot niin kuin kanaverkossa, jottei sen läpi voi työntää mitään. Tai kenties ihan muuri."

Cappy pudisti päätään. "Mikään Kiinan muuria pienempi este ei heitä pidättele. Yleensä koirien myrkyttäjät ovat sairaita ihmisiä. Syynä voi olla kosto, pelko tai se, että haukkuva koira on valvottanut heitä koko yön. On mahdotonta suojautua kaiken maailman hyökkäyksiä vastaan rakentamalla aitoja ja muureja."

"Jotainhan meidän on tehtävä!"

"Totta. Meidän on tehtävä jotain. Heti kun Liekki on voimistunut riittävästi, opetamme sitä olemaan syömättä vierasta ruokaa. Se on vaikeaa – mutta muuta mahdollisuutta ei ole."

Harjoitukset alkoivat viikon päästä. Joey, rouva Littlefootin neljätoistavuotias veljenpoika, tuli avuksi ystävänsä Sam Raindancerin kanssa. He ratsastivat kumpikin pienellä, sitkeällä vuoristoponilla. Heillä oli yllään hapsupaidat ja päässä helmin koristetut pannat. Davidille tuli mieleen intiaanien sotajoukkojen tiedustelijat, jollaisia hän oli nähnyt lännenelokuvissa.

Cappy karsi pitkän puunoksan niin, että lehtiä jäi vain ihan kärkeen. Sitten hän merkitsi maahan kohdat, joissa poikien tuli seistä ja kohdat, missä heidän piti kääntyä takaisin, kun sen aika koitti. Samalla hän selitti, mitä heidän piti kussakin paikassa tehdä. Sitten hän haki Liekin tarhasta erityispitkään hihnaan kiinnitettynä.

Liekki, joka suhtautui epäluuloisesti vieraisiin, murisi uhkaavasti Joeyn nähdessään, mutta leppyi hieman haistaessaan lihapalan Joeyn vasemmassa kädessä. Joey meni lähemmäksi lihapalaansa tarjoten, pudotti sen sitten maahan ja käveli takaisinpäin. Kun Liekki laski päänsä ja rupesi nuuhkimaan odottamatonta lahjaansa, Joey sivalsi Liekkiä kuonoon puunoksalla, jota hän oli piilotellut vasemmassa kädessään selkänsä takana. Samaan aikaan Cappy nykäisi hihnasta ja huusi: "Ei!"

Liekki haukahti hämmästyneenä, sillä sivallus lehtien peittämällä oksalla oli pikemminkin yllättävä kuin satuttava. Kun se yritti käydä Joeyn kimppuun, Cappy pysäytti sen alkuunsa.

He toistivat tämän lyhyin väliajoin kaikkiaan kuusi kertaa sen aamun aikana Sam Raindancerin vuorotellessa Joeyn kanssa makupalan antajana. Kahdella viimeisellä kerralla, jolloin Liekki kieltäytyi syötistä, Cappy taputti ja kehui koiraa ylenpalttisesti ja palkitsi sen pienellä maksapalalla.

Joey ja Sam Raindancer tulivat seuraavinakin aamuina ja lähettivät ystäviäänkin leikkimään salakavalan makupalan antajan roolia.

"Tämä on asian helpompi puoli", Cappy sanoi. "Opetamme Liekkiä olemaan ottamatta lahjoja vastaan. Paljon vaikeampaa sen on kuitenkin kieltäytyä makupalasta, jonka se löytää maasta silloin, kun vieraita ihmisiä ei näy mailla halmeilla."

Cappy veti kumihansikkaat käteensä, jottei hänen oma hajunsa tarttuisi hänen koskemiinsa esineisiin, ja pani pieniin hiirenloukkuihin lihapaloja syöteiksi. Loukkujen jouset olivat niin heikot, etteivät ne vahingoittaneet Liekin kuonoa, mutta kyllin vahvat antamaan koiralle terävän näpäyksen. Sulkeutuva loukku rikkoi samalla

pienen kiniinipussin, josta suihkahti sekä lihan että uteliaan kuonon päälle kirpeää nestettä. Lisäksi Cappy viilsi isompiin lihakimpaleisiin vakoja ja täytti ne tulisimmalla chilipippurilla, mitä rouva Littlefoot pystyi löytämään. Hän sulki vaot tiukasti, jottei pippurin tuoksu päässyt leviämään, ja piilotti nämä kieltä polttavat syötit paikkoihin, mistä Liekki takuulla löytäisi ne.

Cappy ja David kätkivät syöttejä erään polun varteen, jota pitkin he kävelyttivät Liekkiä. He nykäisivät hihnasta ja huusivat: "Ei! Ei!" aina, kun koira laski päänsä ottaakseen löytämänsä aarteet suuhunsa.

"Minusta tuntuu, että alamme olla voiton puolella", Cappy sanoi Davidille eräänä päivänä, kun Liekki oli kulkenut kolmen syötin ohi sortumatta kiusaukseen. "Emme voi kuitenkaan olla koskaan täysin varmoja. Kieltäytyminen löytämästään ruuasta on vastoin koiran luonnetta, joten onnistunutkaan harjoitus ei takaa vielä mitään."

Seitsemän

TULI elokuu, myöhäiskesän kullanhohtoiset viikot Spirit Canyonissa. Tyveninä iltapäivinä ei kuulunut edes haavan lehtien havinaa ja taivaalla kiertelevä haukka näytti leijuvan verkkaisesti halki kirkkauden kohti näkymätöntä ilmavirtaa. Melonit kypsyivät Cappyn puutarhassa ja rouva Littlefoot koristeli pöydän sinisillä akileijoilla. Liekki oppi seuraamaan kannoilla ja tekemään jopa kahdeksikon. David sai taimenen ongelmuotoisen kuvion isäntänsä perässä, ja David sai taimenen ongellaan.

Palopäällikkö, suurikokoinen mies, jolla oli jalassaan tukevat saappaat, tuli kiinnittämään tolppiin ja seiniin palovaroituksia. Hän jäi aterialle ja valitti sateen puutetta ja retkeläisten huolimattomuutta. Hänen lähdettyään Cappy jäi tuijottamaan ikkunasta tallin mustuneita raunioita.

Kuun puolivälissä Cappy meni tuomariksi erääseen koirien tottelevaisuuskilpailuun ja tuli kotiin vasta seuraavana päivänä. Eikä kilpailussa ollut yhtään niin nokkelaa ja innokasta koiraa kuin Liekki.

David eli elokuun ihanat päivät poikamaisen huolettomana ajan kulumisesta. Hän oppi tekemään kaksisävelisen pajupillin ja ratsasti ensimmäisen kerran Joeyn ponilla. Hän eli täysin siemauksin kuluvassa hetkessä. Tulevaisuuttaan hän ei ajatellut seuraavaa

aamua pitemmälle, eikä menneisyydellä ollut minkäänlaista sijaa hänen elämässään edes silloin, kun Cappy pakotti hänet kirjoittamaan postikortteja Nadine-tädille ja Arthur-sedälle.

Kuluvat päivät saivat Cappyn kuitenkin kasvavan huolen valtaan. Kesä oli lopuillaan ja Davidin oli aika palata San Franciscoon ja valmistautua koulun alkuun. Pojan lähtö pelotti häntä, hän moitti itseään siitä, että oli kiintynyt poikaan niin syvästi – vaikka hän oli kerran vannonut, ettei antaisi niin tapahtua enää koskaan. Hän ei kuitenkaan asettanut pojan lähdön oikeutusta kyseenalaiseksi. Poika kuului Nadinelle ja Arthurille, se asia oli sovittu jo aikoja sitten, eikä lupauksia niin vain petetä.

Vaikeinta oli kuitenkin ajatella Liekin ja Davidin eroa toisistaan. Heidän eronsa tuntui vieläkin katkerammalta siksi, että se oli turha. Arthur Wheelerillä oli suuri asunto ja lähellä olevassa puistossa oli tilaa juosta ja leikkiä. Isosta koostaan huolimatta saksanpaimenkoirat sopivat erinomaisesti lemmikeiksi kerrostaloihin, sillä ne olivat luonteeltaan tasaisia, eikä niillä ollut tapana ulvoa sisällä, ja päinvastoin kuin jotkut toisenrotuiset koirat, saksanpaimenkoirat eivät kärsineet, vaikka eivät päässeetkään kuljeksimaan vapaasti ympäriinsä. Ongelma ei Cappyn mielestä ollut koira, vaan Arthur ja Nadine sekä heidän pelkonsa ja ennakkoluulonsa.

Kunpa he vain näkisivät Davidin ja Liekin yhdessä, Cappy ajatteli. Kukaan ei voinut katsella heltymättä poikaa ja koiraa yhdessä, Cappy mietiskeli.

Hän pohti tätä ongelmaa ja teki ratkaisunsa. Sunnuntaina, elokuun viimeisenä päivänä, hän soitti San Franciscoon, kun David oli ulkona leikkimässä. Arthur Wheeler sattui olemaan kotona.

"Teidän olisi varmaan paras tulla hakemaan Davidia", Cappy sanoi paljastamatta taka-ajatustaan. "David tuntisi itsensä varmemmaksi ja halutummaksi, jos te tulisitte tänne."

"Se on mahdotonta", Arthur sanoi. "Nadine ei pysty lähtemään. Vauvan on määrä syntyä lokakuun ensimmäisellä viikolla. Tai niin no, jos se on aivan välttämätöntä, minä tulen hakemaan Davidin tiistaina."

"Hienoa! Tulemme sinua vastaan lentokentälle. Voit jäädä yöksi tänne tilalle, lähdette sitten seuraavana päivänä takaisin. Sovitaan niin."

"Niin on varmaan parasta. Muuten, olen ollut aikeissa lähettää sinulle sekin Davidin täysihoidosta siltä ajalta, jonka hän on ollut luonasi. Vakuutusyhtiö maksaa hänen elinkustannuksensa, kuten varmaan muistat. Tietenkin minun pitää vähentää hukkaan mennyt

leirimaksu, hänen lentolippunsa sekä omani ja – ”

”Älä nyt siitä huolehdi! Nähdään tiistaina.”

Cappy sulki puhelimen hiukan harmissaan keskustelun saamasta käänteestä. Hän tiesi, että Davidin tulevaisuus oli taloudellisesti turvattu, mutta hän ei ollut tullut aikaisemmin ajatelleeksi, kuinka tärkeitä Davidin vakuutusrahat saattaisivat olla Arthurille. Ainakaan sitä Arthur ei pääsisi väittämään, että Liekin ruokkiminen tulisi liian kalliiksi, Cappy ajatteli äkeissään. Rahat olivat Davidin ja niitä oli riittävästi.

Cappy ei maininnut Arthurin tulosta mitään Davidille sinä iltana eikä maanantainakaan ennen kuin vasta illalla. Kahdesti hän yritti johdattaa keskustelun kotiinpaluuseen, mutta hänen suutaan alkoi kuivaa ja jotenkin tilanne tuntui väärältä. Vasta sitten kun asiaa ei voinut kerta kaikkiaan enää pitkittää, hän karaisi itsensä.

Illallisen jälkeen he menivät kuistille. Cappy pakottautui ottamaan puheeksi tämän ikävän keskustelunaiheen. ”Minulla on hyviä uutisia. Setäsi tulee huomenna.”

”Huomenna?” David oli typertynyt. ”Käymäänkö?”

”Hän tulee hakemaan sinut kotiin. Sedälläsi ja Nadine-tädillä on ollut ikävä sinua ja kesähän alkaa olla jo lopussa – ”

”Kotiinko?” Poika ei tuntunut vieläkään käsittävän. ”Hän tulee hakemaan minut pois, niinkö?” David laski kätensä Liekin harteille.

”Kouluhan alkaa ensi viikolla ja – ”

Yhtäkkiä Davidilta pääsi tukahtunut nyyhkäisy. Hän pomppasi ylös ja juoksi sisälle paukauttaen oven perässään kiinni ja ryntäsi keittiön ja eteisen läpi omaan huoneeseensa.

Cappy jäi istumaan turhautuneena tuolilleen. Hän syytti itseään siitä, ettei ollut valmistanut Davidia paremmin.

Cappy tajusi, että Liekki oli hämmentynyt ja poissa tolaltaan Davidin oudon käyttäytymisen vuoksi ja yritti lohduttaa koiraa rapsuttamalla sitä korvien takaa ja juttelemalla sille lempeästi. Hän epäonnistui kuitenkin myös siinä, sillä Liekki juoksi pois, raapimaan Davidin ikkunaluukkuja. Cappy kuuli, kuinka luukut avattiin koiralle ja suljettiin taas nopeasti.

Cappy meni keittiöön, missä rouva Littlefoot, joka oli kuullut kaiken, ripusti paraikaa huolellisesti märkää astiapyyhettä kuivumaan. Hän ei kääntynyt katsomaan Cappya, joka aikoi ensin mennä Davidin huoneeseen keskustelemaan asiasta lisää pojan kanssa. Eteisessä Cappy tuli kuitenkin toisiin mietteisiin. Hankalin kysymys oli nimittäin yhä tekemättä. Saako David ottaa Liekin mukaansa? Cappylla ei ollut siihen vastausta ja yhtäkkiä viha kuohahti hänen mielessään. Arthur Wheeler saisi luvan itse kertoa asian Davidille. Hän ei pystyisi sanomaan pojalle, että koira jäisi tilalle.

Aamulla David vastasi rouva Littlefootin kutsuun, mutta ei ilmestynyt aamiaiselle. Cappy tapasi Davidin istumassa täysissä pukeissaan vuoteensa laidalla, Liekki makasi matolla tarkkaavaisen näköisenä.

”Meidän pitää jo lähteä lentokentälle setääsi vastaan”, Cappy sanoi.

”Saat mennä yksin. Minä en halua.” Davidin kasvot olivat kalpeat, mutta pieni leuka oli jämäkkä.

Cappy mietti hetken. ”Hyvä on”, hän sanoi. ”En halua pakottaa sinua, mutta minusta olisi mukava, jos tulisit, sillä minä otan Liekin mukaani.”

David vilkaisi häntä hätääntyneenä.

”Haluan, että setäsi tapaa Liekin heti, jotta hän näkee, kuinka hyvin se osaa käyttäytyä.”

David nyökkäsi ja katsoi poispäin. ”Minä en tahdo lähteä.”

”Kuten haluat. Pysyttele tilalla, kunnes tulemme takaisin. Ja muista käyttäytyä kunnolla, kun tapaat setäsi.”

Cappy lähti Liekin kanssa. Sen jälkeen rouva Littlefoot yritti houkutella Davidin keittiöön lupaamalla tälle omenapiirakkaa, mutta David mutisi, ettei halunnut.

”Olen menossa kylälle, kauppaan. Haluatko jotain?”

”En halua.”

Hetken kuluttua rouva Littlefootin skootteri yskähti käyntiin ja hän ajoi tiehensä. David jäi yksin.

Hän istui hiljaa vuoteellaan mattoa tuijotellen. Ensi yö olisi hänen viimeisensä Pääsiäistilalla. Vasta nyt hän käsitti täysin, että hänen täytyi todellakin lähteä ja samassa silmänräpäyksessä hän ymmärsi, miksi Cappy vei Liekin mukanaan setää vastaan. Matka oli Liekin testi. Davidilla ei kuitenkaan ollut epäilystäkään siitä, mitä Arthur-setä sanoisi.

Hän nousi ylös ja meni hitaasti keittiöön mielessään hämärä ajatus siitä, mitä hänen tuli tehdä. Hän haki kaapistaan merimieskassinsa ja ja pakkasi siihen ne muutamat tavarat, joita hän tarvitsi – leipää, juustoa, onkivapansa sekä koukkunsa ja parhaimman syöttinsä. Hän otti mukaan yhden erikoispilleistään, joiden äänen vain koirat pystyvät kuulemaan ja työnsi taskuunsa koirankeksejä.

Siinä kaikki, mitä hän tarvitsi. Yläkanjonissa oli pähkinöitä ja marjoja. Hän löytäisi majakseen luolan tai ison onton puun, missä hän viettäisi muutaman päivän tai korkeintaan viikon. Siihen saak-

ka, kun Arthur-setä olisi palannut San Franciscoon. Setä, joka niin usein kehui itseään kiireiseksi mieheksi, tuskin odottaisi ikuisesti. David otti mukaansa rasian häneltä kiellettyjä tulitikkuja nuotion sytyttämistä varten ja lähti.

Puoli tuntia myöhemmin hän pysähtyi juomaan joesta ja kauhoi suuhunsa puiden lehdiltä maistuvaa vettä. Päällimmäisenä hänen mielessään velloi kihelmöivä seikkailun tunne. Luottavaisesti hän jatkoi eteenpäin. Vähän matkan päästä joki erkani tiestä. David saapui pitkälle suoralle ja samassa hän pysähtyi kauhuissaan. Hän katsoi oikealle ja vasemmalle, eikä tiennyt, mihin olisi piiloutunut. Jonkin matkan päässä hänen edessään ratsasti Sam Raindancer poninsa selässä. Sam rupeaisi takuulla kyselemään häneltä kaikenlaista ja pakottaisi hänet kenties palaamaan kotiin.

David oli niin huolissaan Sam Raindancerin takia, ettei kuullut lähestyvän moottorin surinaa takaansa ennen kuin äänimerkin tuuttaus sai hänet hypähtämään sivuun. Rouva Bradley pysähtyi hänen viereensä. Hän oli yksin. Hän kurkotti istuimen yli ja avasi oven.

"Tarvitsetko kyydin, nuori mies?" rouva kysyi.

David tuijotti hetken naisen nukkemaiseksi meikattuja kasvoja.

"Hyppää sisään", nainen sanoi hymyillen. "En minä pure."

David nousi jeeppiin. Ei siksi, että rouva Bradley pyysi, vaan lähestyvän ponin takia. Jeepissä hän olisi suojassa – rouva Bradleyn kanssa ajelemisessa ei ollut mitään kummallista, Sam ei varmaankaan epäilisi mitään. Auton lähdettyä liikkeelle David lyyhistyi alaspäin penkillään ja toivoi, ettei Sam huomaisi häntä. Eikä aikaakaan, kun he ajoivat tämän ohi.

"Sinä olet Davy Holland", rouva Bradley sanoi.

"David." Hän pakottautui korjaamaan nimensä ja käänsi päänsä poispäin rouva Bradleystä miettien kuumeisesti, koska voisi lähteä kyydistä herättämättä epäilyksiä.

"Niin, David. Minne sinä olet menossa?"

David sanoi ensimmäisen paikan nimen, joka tuli hänen mieleensä. "Kolmen luolan kukkulalle. Eräs ystäväni asuu siellä."

"Ahaa. Hyvä, että sain sinun kaltaisesi mukavan pojan kyytiin." Rouva Bradley tuntui olevan todella iloinen Davidin läsnäolosta. "Se helpottaa tällaisena kamalana aamuna. Olen niin sekaisin, etten oikeastaan saisi ajaa yksin kaupunkiin."

"Kaupunkiinko? Ei tämä tie vie kaupunkiin!" David huudahti.

"Kyllä vain. Oikaisen yläkanjonin läpi. Toivottavasti sinä tunnet kaikki mutkat, sillä minä en ole ajanut ennen yksin tätä kautta."

David katsoi häntä syrjäsilmin. Nainen oli menossa kaupunkiin oikotietä. Cappy oli sanonut sen olevan vaarallista.

Rouva Bradley, joka ei ollut tarkkaillut tietä, painoi äkkiä rajusti jarrua ja he molemmat nytkähtivät eteenpäin. "Tässä sitä ollaan – juuri tätä minä tarkoitin."

Muutaman metrin päässä oli tienristeys, toinen tie nousi vuorenrinnettä ylöspäin, toinen katosi alhaalla laaksossa kasvavaan metsään.

"Kumpaa tietä?" nainen kysyi. "Koska isoisäsi antaa sinun kuljeksia täällä, oletan, että sinä tunnet tämän tien." Hän otti vieressään lattialla olevasta laukusta suihkepullon ja suihkutti itseensä harmaata sumua, joka tuoksui syreeniltä.

"En kaupunkiin menevää tietä", David vastasi lopulta. "Jään tässä pois. Ystäväni asuu nimittäin ihan tässä lähellä." Hän osoitti vasemman puoleista tietä. "Näkemiin, rouva Bradley."

Auto oli kuitenkin jo liikkeellä ennen kuin David sai oven auki. "Älä ole typerä, David Holland. Minä ajan sinut perille asti. Se on äkkiä tehty."

Kun tie haarautui taas, David nyökkäsi vasemmalle yrittäen samalla epätoivoisesti keksiä jonkin hyvän keinon päästä pälkähästä. He ajoivat paraikaa mutkaista ja kapeaa tietä, jonka reunoilla oli syvät urat ja keskellä kasvoi korkeaa heinää.

Alhaalla roikkuva puunoksa pyyhkäisi tuulilasia ja ponnahti sitten pois ja takkuinen lehvästö tukki tien melkein kokonaan, niin että oli mahdotonta nähdä paria metriä kauemmaksi eteenpäin.

"Teidän olisi viisainta kääntyä takaisin", David sanoi. Häntä alkoi äkkiä pelottaa. "Minusta tuntuu, ettei tämä ole oikea tie. Minä olen tainnut erehtyä."

"Ai, niinkö? No, käännytään sitten takaisin. Löydämme varmaan sopivan paikan ihan kohta."

Sopivaa paikkaa ei kuitenkaan tullut. Tie kiemurteli ja mutkitteli, nousi ylöspäin ja vietti alaspäin, mutta missään se ei levennyt sen vertaa, että auto olisi pystynyt kääntymään. Hennommat varvut raksahtelivat poikki auton molemmin puolin ja tukevammat oksat taipuivat sivuun; avoimesta ikkunasta leijaili irronneita lehtiä Davidin syliin. Hän oli menettänyt suuntavaistonsa täysin.

Rouva Bradley käänsi jeepin aivan tien laitaan väistäessään äkkiä keskelle tietä putkahtanutta kiveä, joka oli kuin keskelle metsää piiloutunut salakavala riutta. Ilman minkäänlaista ennakkovaroitusta tie yllättäen päättyi ja edessä oli kuivunut joenuoma. Jeepin etupyörät vajosivat rantapenkereeseen ennen kuin rouva Bradley

ehti pysäyttää auton. Hän lennähti ohjauspyörää vasten, David kojelautaa vasten. Etupyörät rullasivat avuttomina hiekassa, takapyörät olivat ilmassa vajaan puolen metrin korkeudella maasta. Jeepistä ei ollut enää jatkamaan matkaa.

Rouva Bradley istui tovin hievahtamattakaan. David kurottautui sammuttamaan moottorin.

"Käsijarru pitäisi kai vetää päälle", hän neuvoi varovasti.

"Mitä? Niin, tietysti." Rouva ei tehnyt kuitenkaan elettäkään siihen suuntaan, hymyili vain vaisusti. "Asuuko ystäväsi jossain täällä lähellä? Voisimmeko me kävellä sinne ja soittaa kylän autokorjaamolle?"

Davidista oli outoa, ettei rouva Bradley tiennyt, että hänellä ja Cappylla oli Spirit Canyonin ainoat puhelimet.

"No, missä se sinun ystäväsi asuu?" nainen kysyi toistamiseen.

"Minä en tiedä. Täällä on joka tapauksessa talo jossain lähellä."

"Mistä sinä sen tiedät?"

"Tunnen savun hajua", David sanoi ja kiipesi ulos autosta.

He löysivät joenuoman toiselta puolen peurojen polkeman polun. David ei haistanut enää savua, ainoastaan rouva Bradleystä leviävän syreenin tuoksun. Hän toivoi, että nainen olisi jäänyt autoon.

He rämpivät vähän matkaa eteenpäin. Hetken päästä valo muuttui kirkkaammaksi, se ei siivilöitynyt enää puiden välitse, vaan edessä oli aukio. Savun haju tuntui selvempänä.

David tunsi auringon lämmön kasvoillaan astuessaan varjoisasta metsästä aukiolle ja hohtava valo sumensi hetkeksi hänen näkönsä. Siitä huolimatta hän vaistosi heti, ettei kaikki ollut niin kuin piti – aukio vaikutti liian pieneltä talon pihaksi ja savu oli levinnyt liian laajalle tullakseen savupiipusta. Sitten hän näki oudon ilmestyksen.

Aavemainen olento, hämähäkinverkkojen peittämä mies, seisoi muutaman metrin päässä selkä Davidiin päin. Toisessa kädessä miehellä oli tervassoihtu, toisessa kangasriepu, jota hän leyhytteli ilmassa hajottaakseen onton puun sisältä kohoavaa savua. Miehen vierellä oli vesisanko ja säkkikankaisia laukkuja. David huomasi pian, ettei kummallinen harmaa vaippa ollutkaan hämähäkinverkkoa, vaan vanhat, repaleiset ja savun tahraamat ikkunaverhot.

David tuijotti eteensä pikemminkin ymmällään kuin peloissaan. Hän ei kerta kaikkiaan tajunnut, mistä oli kysymys ennen kuin kuuli mehiläisten vihaista pörinää. Silloin hän käsitti, ettei olio ollutkaan kummitus, vaan aivan yksinkertaisesti mies, joka savusti hurjistuneita mehiläisiä pesästään päästäkseen käsiksi niiden hunajaan. Mies löyhytteli ilmaa, jottei hänen laittomasta avotulestaan

leviävä savu kiinnittäisi ulkopuolisten huomiota.

Mies käännähti ympäri. He tuijottivat hämmästyneinä toisiaan, kunnes hunajavaras astui uhkaavasti eteenpäin nostaen soihtuaan korkeammalle. Juuri silloin rouva Bradley raivasi tiensä puiden oksien lomasta aukiolle ja sattui parahiksi näkemään, kuinka jokin kammottava hirviö lähestyi Davidia. Hän nosti leukansa ylöspäin ja päästi vertahyytävän kirkaisun. Sitten hän nappasi laukustaan syreenin tuoksuisen suihkepullon, osoitti sillä miestä kuin aseella ja ampui pitkän suihkun tätä kohti. Ja kirkui taas.

Yhtäkkiä raivostunut mehiläisparvi pöllähti ulos savuavasta puusta. Mies kiljaisi kauhuissaan ja heitti loimuavan tervaksen Davidia kohti. Sitten hän pyörähti kannoillaan ja pakeni pensaikkoon.

David ja rouva Bradley tarttuivat toisiaan kädestä ja säntäsivät suinpäin samaan suuntaan, josta olivat tulleetkin. David juoksi edellä ja veti kompuroivaa naista perässään. Hän uskoi, että polku oli sama, jota pitkin he olivat äsken kulkeneet.

Samaan aikaan maassa lojuva soihtu näytti pikku hiljaa hiipuvan. Piikkipensaan juurella kyti kuitenkin vielä pieni kekäle.

David ja rouva Bradley juoksivat niin kovaa kuin suinkin jaksoivat; puunoksat raapivat heidän kätensä ja kasvonsa naarmuille ja repivät heidän vaatteensa. Rouva Bradley alkoi nyyhkyttää peloissaan ja hämmentyneenä.

"Olkaa kiltti ja lopettakaa tuo itkeminen", David sanoi. "Se ei auta mitään. Meidän pitää keksiä, miten pääsemme takaisin tielle – tai löytää joki ja seurata sitä."

"Missä me olemme?" rouva Bradley kysyi. "Emmekö ole ihan kohta jeepin luona? Kun löydämme auton, tyyttäämme torvea. Sitten joku varmasti löytää meidät."

Rouva Bradley yritti hymyillä, mutta hänen äänestään kuulsi avuttomuutta, joka huolestutti Davidia. Nainen oli heistä kahdesta aikuinen ja hänen olisi pitänyt ottaa ohjakset käsiinsä, mutta tämä antoikin Davidin päättää, mitä niistä risteilevistä ja lähes umpeenkasvaneista poluista he lähtisivät seuraamaan.

"Tämä on aivan hirveää!" nainen huudahti ja katsoi siroa kultakelloaan. "Me olemme tarponeet tässä korvessa jo kaksi tuntia."

Kaksi tuntiako? Cappy oli paraikaa kotimatkalla, David ajatteli. Cappy tulisi kotiin ja lähtisi etsimään häntä.

Puut hajaantuivat kahtaanne. Kummallakin puolella häämötti korkeita graniittikallioita, joidet äkkijyrkät seinämät muodostivat keskelle valtavan solan. Siellä puita oli harvakseltaan ja nekin

olivat kitukasvuisia ja kallioisen maaperän näivettämiä.
"Kauhea paikka", rouva Bradley mutisi.

CAPPY HOLLANDILLE kotimatka lentokentältä Arthur Wheelerin kanssa oli koettelemus. Heidän tapaamisensa oli mennyt pieleen ensihetkestä.

Asianmukaisesti talutushihnaan kiinnitetty Liekki seisoi uljaana ja korvat virkeästi pystyssä Cappyn vierellä, esimerkillisen kauniina ja hyvätapaisena. Arthur oli kuitenkin kalvennut silmin nähden huomatessaan koiran.

"Terve, terve!" hän huudahti ja aikoi läimäyttää Cappya olalle, mutta muutti mielensä vilkaistuaan koiraa. "Hauska nähdä sinua, Cappy", hän lopetti sitten epävarmasti.

"Hei, Arthur!" Cappy tervehti puolestaan ja kertoi, että David odotti tilalla. Sitten hän yritti esitellä Liekin.

"Se on totisesti iso", Arthur sanoi eikä tehnyt elettäkään mennäkseen lähemmäksi. "Se syö varmaan viisi kiloa lihaa päivässä! No niin, missä sinun autosi on?"

Pitkän ajomatkan aikana Cappy yritti monta kertaa selittää Davidin ja Liekin keskinäistä kiintymystä, mutta ei saanut vastakaikua osakseen.

"Sellainen kiintymys on sairaalloista. Se poika on ollut liian kauan yksikseen." Sitten Arthur jatkoi myhäillen. "Onneksi hän saa kohta pikkuveljen seurakseen."

Kun he saapuivat Pääsiäistilalle Cappy ei hämmästynyt yhtään, vaikka ei löytänytkään heti Davidia. "Poika on jossain leikkimässä", hän selitti Arthurille. "Hän tulee kyllä kohta, kun huomaa, että Liekki on palannut. Ne ovat niin tavattoman kiintyneitä toisiinsa!"

Arthur ei tosin kuullut tätä viimeistä huomautusta, sillä vanha Kotivalo murisi mielipiteensä vieraasta tarkasteltuaan tätä ensin vetistävillä silmillään ja sai Arthurin siirtymään levottomana pöydän toiselle puolelle.

Pihalla Cappy huuteli Davidia. Hän keskeytti tervehtiäkseen kaivorakennuksen kulmalla sytykkeitä pilkkovaa Sam Raindanceriä.

"Oletko sattunut näkemään Davidia, Sam?"

"Olen. Pari tuntia sitten matkalla töihin tänne. Hän oli menossa yläkanjonin suuntaan."

"Yläkanjoniinko?"

"Niin. Hän oli rouva Bradleyn kanssa – istui tämän jeepin kyydissä. Minä vilkutin hänelle, mutta hän ei huomannut minua."

Cappy palasi ymmällään sisälle. Rouva Littlefoot pysäytti hänet keittiön ovella huolestuneen näköisenä. "Komerosta on hävinnyt iso juustopala", hän sanoi hiljaa. "Tiedän kyllä, kuka kaksijalkainen hiiri on sen kähveltänyt."

Onneksi Arthur oli mennyt vierashuoneeseen purkamaan tavaroita laukustaan niin, ettei hän kuullut, kun Cappy soitti Spirit Canyon Lodgeen. Rouva Bradleyn taloudenhoitaja kertoi emäntänsä lähteneen aamulla kaupunkiin hoitamaan asioitaan ja kyllä, hän oli tosiaan ajanut yläkanjonin suuntaan.

Cappy kiitti ja laski kuulokkeen.

David oli ilmeisesti karannut. Hänen olisi kai pitänyt arvata se, mutta tuntui niin epätodennäköiseltä, että David lähtisi ilman Liekkiä. Silti hän oli häipynyt ja mennyt kaiken kukkuraksi rouva Bradleyn kyytiin, niin epäuskottavalta kuin se tuntuikin.

Miksi sitten yläkanjonin tietä, niin sanottua oikotietä kaupunkiin? Sitä hän ei saanut mielestään harppaillessaan puhelimen ja ikkunan väliä. Niille, jotka eivät tunteneet seutua, yläkanjoni oli petollista erämaata. Kivivyöryjä jylisi alas sen harmaita rinteitä ja sadat umpikujat muuttuivat salamaniskusta tulisiksi pätseiksi, mutta vaarallisin oli itse erämaa. Kukaan ei osannut sanoa, kuinka monta miestä ja naista – kullankaivajia, uudisasukkaita, metsästäjiä ja pahaa aavistamattomia retkeläisiä – oli harhaillut siellä, kunnes julma maa oli ottanut omansa.

Cappy harppoi pitkin keittiön lattiaa ja käski rouva Littlefootin tarjota Arthurille päivällistä. "Sano hänelle, että menin hakemaan Davidia." Hän riensi pihan poikki koiratarhaan ja avasi Liekin aitauksen veräjän. "Tulehan, poika. Mennään taas ajelulle." Koira katsoi häntä ja vingahti kysymykseksi.

"Aivan niin, Liekki. Mennään Davidin luo."

VUORTEN välinen sola oli paljon vaikeakulkuisempi kuin David oli ensi alkuun kuvitellut. Kivenjärkäleitä oli siellä täällä, ohuet mutta sitkeät köynnöskasvit näyttivät ansalangoilta; kuolleiden puunrunkojen ympärillä oli paikoin kitukasvuista aluskasvillisuutta takkuisena ryteikkönä. Rouva Bradley asteli horjahdellen Davidin viereen ja hymyili vaisusti, kun tämä nyökkäsi rokaisevasti.

"Kävelette jo paljon paremmin", hän sanoi. "Ette hoipertele enää paljonkaan."

Nainen näytti ilahtuvan hänen kehuistaan. Sitten hän äkkiä horjahti ja painoi toisen kätensä otsalleen. "Minua heikottaa. Olen laihdutuskuurilla enkä ole syönyt muruakaan eilisen puolenpäivän

jälkeen. Minua varmaan nälästä pyörryttää. Sitä tämä vain."

David työnsi kätensä vyöllään roikkuvaan laukkuun. "Ottakaa tämä juustopala."

Rouva Bradley ahmi juustoa silmillään. Hänen kätensä, näköjään omasta tahdostaan, syöksähti sieppaamaan juustopalan. Sanaakaan sanomatta nainen hotkaisi sen ja otti myös Davidin tarjoaman leipäpalan.

"Minullakin on nälkä. Mennään tuonne syömään – siellä on varjoisaa." David osoitti valtavaa täplikästä kivilohkaretta edessään.

"Upeaa! Mennään sinne syömään eväitä." Ajatus ruuasta tuntui virkistävän naista.

Kävellessään kivelle David irrotti laukun vyöltään ja tutki muonavarastonsa. Ei paljon kahdelle, hän ajatteli. Hän toivoi, että olisi ottanut mukaan myös vettä.

Äkkiä Davidin jalkojen juuresta kuului kauhistuttava ääni, kähisevä varoitus. David katsoi alas ja jäi tuijottamaan pieniin helmimäisiin käärmeen silmiin. Käärme oli kerälle kiertyneenä vajaan puolen metrin päässä. David jähmettyi niille sijoilleen, hän ei voinut kuin katsoa kammottavaa eläintä, sen kaareutuvia valkoisia myrkkyhampaita ja niiden välissä lipovaa pientä kieltä. Käärme sihisi toisen varoituksensa valmiina iskemään, mutta David seisoi yhä paikoillaan mykkänä ja liikkumatta.

Rouva Bradley kirkaisi ja heitti olkalaukkunsa käärmettä kohti, mutta ei osunut. Eläin huomasi kuitenkin harmaavalkoisen hahmon lentävän maahan lähelleen. Se hyökkäsi. Voimakas vartalo singahti suoraksi yhdellä sulavalla liikkeellä ja Davidin nilkkoja kohden suuntautunut pää kääntyi sivuun. Myrkkyhampaat upposivat laukkuun ja lävistivät sen nahkaisen pinnan ikään kuin se olisi ollut pumpulia.

David säntäsi juoksuun. Pako oli hänen ainoa ajatuksensa. Silmäkulmastaan hän näki, että käärme oli jälleen kiepillä, valmiina hyökkäämään.

He juoksivat käärmeen ulottumattomiin, hoipertelivat ja kompastelivat kallioilla. Mustelmille kolhiutuneina, läähättäen ja henkeään haukkoen he tulivat viimein haapametsikköön. Siellä rouva Bradley lysähti maahan pystymättä ottamaan enää askeltakaan. Pariin minuuttiin kumpikaan ei kyennyt puhumaan. Sitten David sanoi: "Kiitos."

Nainen nyökkäsi yrittäen yhä saada hengitystään tasaantumaan.

"Leipä ja juusto putosivat", David sanoi tuntien itsensä yhtäkkiä hyvin nöyräksi.

"Minulla ei olekaan nälkä juuri nyt." Rouva Bradley nielaisi kuuluvasti ja selvitteli kurkkuaan. Sitten kyynelet alkoivat valua hänen poskiaan pitkin. "Tämä on elämäni hirvein päivä!"

David katsoi naista ja halveksi itseään, koska tämä nainen, hänen vihollisensa, oli pelastanut hänen henkensä. Ja mikä vieläkin pahempaa, hän tunsi sääliä naista kohtaan. "On kamalaa olla eksyksissä", hän sanoi lempeästi, "mutta kyllä me täältä selviämme."

"Kysymys ei ole pelkästään siitä! Tämä kauheus alkoi jo aamulla, kun löysin Nekun ja Nukan, omat pikku kisuni, kuolleina. Ne oli myrkytetty! Se miehen roikale, Jones, on varmaan tehnyt sen. Kun eilen annoin hänelle potkut, hän uhkaili minua ja sanoi, että minun olisi viisainta katsoa kissojeni perään. En kiinnittänyt siihen sen kummempaa huomiota, sillä en saattanut uskoa, että joku voisi tehdä pahaa viattomille luontokappaleille. Kuinka kukaan voi tehdä mitään sellaista? Se on täysin käsittämätöntä!"

David katseli itkevää naista ja tajusi häpeissään, ettei tämä olisi voinut vahingoittaa Liekkiä. Hän siirtyi ujosti lähemmäksi, kosketti naisen kättä ja sanoi: "Olen pahoillani. Ymmärrän hyvin, miltä teistä tuntuu."

He ammensivat vettä ruskeasta lätäköstä lähteen suulta sen verran, että saivat kostutettua huulensa, sillä juotavaksi vesi oli liian mutaista.

Ennen kuin he jatkoivat matkaansa, David etsi itselleen sopivan paksun katkenneen puunoksan aseeksi.

Kahdeksan

Davidin jälkien seuraaminen osoittautui paljon helpommaksi kuin Cappy oli olettanut. Kanjonin ohuelti soralla päällystetty tie kertoi omaa kieltään. Sam Raindancerin ponin kavionjäljet näkyivät selvästi ja ainoasta tiellä kulkeneesta autosta, jonka täytyi olla rouva Bradleyn jeeppi, oli jäänyt tuoreet painaumat pehmeään hiekkaan tien oikeaan laitaan. Davidin pienten lenkkitossujen pohjista oli jäänyt soraan kuviojälkiä.

Cappy ajoi mutkan taakse ja tuli kohtaan, jossa jeeppi oli siirtynyt tien laitaan. Cappy arveli, että juuri siinä David oli noussut rouva Bradleyn kyytiin. Arvelu sai pian vahvistusta, kun vajaan sadan metrin päässä auton pyörien jäljet kääntyivät oikealle ja kavioiden jäljet puolestaan vasemmalle. Eli poni ja jeeppi olivat ohittaneet toisensa juuri siinä.

Nyt Cappy ajoi nopeammin. "He ajoivat tietä eteenpäin", hän sanoi Liekille. "He eivät pysähdelleet. He ajoivat myös tämän Raindancerin tilalle vievän sivutien ohitse. Ymmärrätkö? Sitten he tulivat risteykseen ja . . . voi ei!"

Jeepin jäljet eivät kääntyneetkään oikealle vaan vasemmalle, umpeen kasvaneelle, huonokuntoiselle tielle. Se johti vain syvälle erämaahan.

Cappy ajoi tietä pitkin etanan vauhtia. Jeepin seuraaminen oli nyt vaivatonta – se oli jättänyt jälkensä tomuun, irti repeytyneisiin lehtiin ja pudonneisiin männyn neulasiin. Autolla ajaminen syvemmälle metsään oli kuitenkin uhkayritys. "Meidän on paras jatkaa matkaa jalkaisin", Cappy sanoi koiralle. Hän sammutti moottorin ja pudotti avaimet taskunsa pohjalle. Hän otti pienen kompassin hansikaslokerosta ja kiinnitti sen kellonrannekkeeseen. Liekki hyppäsi maahan heti, kun Cappy avasi oven.

Cappy seurasi murtuneita risuja ja puista irronneita lehtiä sekä syviä naarmuja puiden kaarnassa. Jyhkeä kivenlohkare pilkotti edessä ja Cappy huomasi, että väistäessään sitä jeeppi oli pudottanut alas kasoittain kuivuneita männyn neulasia ja käpyjä. Tie vietti lievästi alaspäin ja Cappy päätteli, että he olisivat pian joenuomalla.

Liekki valpastui äkkiä. Se juoksi Cappyn edelle, kiersi kiven ja alkoi sitten haukkua kutsuvasti. Pari sekuntia myöhemmin Cappy näki joenpenkereessä avuttomasti keikkuvan jeepin. Hän ryntäsi lähemmäksi, mutta arvasi jo ennen kuin aukaisi oven, ettei ainakaan David ollut enää autossa, sillä Liekki istui rauhallisesti odottamassa Cappyn seuraavaa siirtoa.

Cappy poimi lattialta Davidin taskukamman. "Tämä on Davidin. Se on pudonnut hänen taskustaan." Liekki nuuhki kampaa ja alkoi heiluttaa innokkaasti häntäänsä.

Kahden kenkäparin jättämät jäljet johtivat selvästi kuivan hietikon yli uoman toiselle puolelle. "Miksi ihmeessä he ovat lähteneet tuonne päin? Davidin olisi pitänyt ymmärtää kävellä joenuomaa pitkin, rinnettä alaspäin. Jossain tämä kuivunut uoma kohtaisi joen! Sen sijaan he menevätkin tuota kurjaa peurapolkua pitkin."

Ennen kuin Cappy ehti ottaa kymmentäkään askelta, hän tiesi vastauksen kysymykseensä. "Savua! Poika haistoi savun ja päätteli, että jossain tuolla täytyy olla mökki tai leiriytyjiä!"

Cappyn mieli huojentui. David oli turvassa, muutaman minuutin kuluttua hän löytäisi pojan. Kuljettuaan vähän matkaa pitkin umpeutunutta polkua hänen varmuutensa alkoi kuitenkin hälvetä sitä

mukaa kuin hän käsitti, ettei savun haju ollutkaan peräisin sieltä, mistä sen olisi pitänyt olla. Hitaasti totuus valkeni Cappylle kaikessa karmeudessaan – ruohikko paloi aivan hänen edessään ja kytevä tuli eteni kuivuneita lehtiä ja neulasia pitkin.

Cappy raivasi tiensä tiheikön läpi aukiolle. Yhdellä silmäyksellä hän tajusi, mitä oli tapahtumassa. Aukio oli hiiltynyt kahdelta reunaltaan, ei näkynyt liekkejä eikä kipinöitä. Hän näki vain ohuita lähes läpinäkyviä savukiemuroita ja maassa lisäksi valkoisia tuhkakekoja. Toistaiseksi ilmassa ei käynyt tuulen virettäkään, mutta pieninkin tuulenhenkäys saisi ympäröivän metsän leimahtamaan liekkeihin kuin jättiläissoihtu.

Sitten hän näki puolillaan olevan vesisangon ja riepuja. Hän riensi niiden luo – vettä oli sen verran, että hän saisi kasteltua omat vaatteensa ja Liekin turkin. Kiireessään hän ei katsonut eteensä, ja äkkiä hänen oikea saappaansa upposi maahan ja hän kaatui maahan pitkin pituuttaan. Hänen päänsä osui kuivaan kantoon ja hän makasi hetken typertyneenä maassa, kunnes Liekki tuli nuolemaan hänen kasvojaan.

"Ei hätää, vanha veikko", Cappy sanoi.

Kaikki ei kuitenkaan ollut hyvin. Vähäisinkin paine aiheutti sietämätöntä kipua hänen oikeassa polvessaan. Hän yritti nilkuttaa eteenpäin, mutta venähtänyt polvi kieltäytyi kannattelemasta hänen painoaan ja hän lysähti uudestaan maahan.

Hän istui hetken liikkumatta paikallaan, pää kumarassa. "Jokin keino on olemassa", hän sanoi. "Minun täytyy vain keksiä se."

Ei ollut vähäisintäkään mahdollisuutta jatkaa Davidin ja rouva Bradleyn etsimistä erämaan syvyyksistä. Hänellä ei ollut oikeutta siihen, vaikka polvi olisikin ollut kunnossa. Hänen velvollisuutensa oli palata kylään ja tehdä hälytys. Kanjonin asukkaita täytyi varoittaa.

David oli kuitenkin siellä – eksyksissä erämaassa, ja olisi hirvittävässä vaarassa, kun hiillos hulmahtaisi metsäpaloksi ja pyyhkäisisi yli kanjonin. Näin tapahtuisi sitä paitsi pian, hän tiesi sen varmasti.

"Liekki, tänne!" hän komensi ja pakottautui seisomaan hetkeksi. "Istu!" Cappy levitteli käsiään koiran silmien edessä samalla tavalla kuin kotona piilosilla oloa leikittäessä. Sitten hän otti Davidin kamman paitansa taskusta, vei sen Liekin kuonon alle ja antoi sille hajun.

"Liekki, etsi David!" hän sanoi ja piirsi käsillään suuren kaaren. Koira ei liikahtanutkaan. Cappy näki koiran tummista silmistä, kuinka se ponnisteli käsittääkseen; se halusi epätoivoisesti ymmärtää ja totella.

Cappyn polvi sykki, mutta hän pysytteli pystyssä ja yritti uudestaan. Hän esitteli koiralle kamman, viittilöi käsillään ja komensi äänellä, joka kohosi tällä kertaa melkein huudoksi. "Etsi David, Liekki! Etsi David – etsi hänet, Liekki."

Liekki empi, katseli savuavaa maata ja kuunteli palon ritinää. Hitaasti, hyvin hitaasti ja varovasti se väisti aukiota reunustavan harmaan hiilloksen ja siirtyi polulle. Sitten se kääntyi takaisin ja pysähtyi katsomaan tummilla ja murheellisilla silmillään Cappya. Sen kuuliaisuutta ja hyvästijättöä kuvastava katse kertoi enemmän kuin tuhat sanaa. Cappy tuli muistamaan sen lopun ikänsä.

"Etsi hänet, etsi", Cappy henkäisi koiran kadotessa pensaikkoon. Sitten hän lähti ryömimään.

Kuinka kaukana auto olikaan, hän mietti? Oliko sinne kolme kilometriä? Hän raahautui vähän eteenpäin.

Liekki huomasi, että jäljittäminen kävi helpommaksi sadan metrin päässä aukiosta. Se nosti päätään ja seurasi epäröiden vain tiettyä hajuyhdistelmää seuloen kaikki muut mielestään. Se yhdisti Davidin kaksi perushajua, vartalon ja hiusten tuoksun.

Liekki jatkoi matkaansa nuuhkien pää matalalla huolellisesti maastoa. Rouva Bradleyn jälkeensä jättämä voimakas syreenin tuoksu hämmensi sitä. Se ei ollut luonnollinen haju, joten se sai koiran varuilleen. Kaikesta huolimatta Liekki seurasi sinnikkäästi Davidin hajua; se halusi innokkaasti ystävänsä luo.

Ei käynyt tuulenhenkäystäkään. Koko pilvien kattama taivas näytti laskeutuneen kanjonin ylle kuin tumma lasikupu. Liekki kiiruhti eteenpäin.

Samassa takaa alkoi kuulua sähinää ja kohinaa sekä jylisevä, puiden lehtiä värisyttävä humahdus. Liekki pysähtyi ja kääntyi katsomaan taakseen pää koholla, jokainen hermo kihelmöiden. Kytevä ruohikkopalo oli puhjennut liekkeihin. Tuli ampaisi ylöspäin ja räjähti puiden kuivissa lehdissä tulimyrskyksi, joka levisi tuulen mukana hetkessä hehtaarien alueelle nielaisten lehdet, varvut ja hennoimmat oksat mennessään; vain paksuimmat mustuneet puunrungot jäivät palamaan kuin soihdut.

Mahtava kuuma ilmamassa kiemurteli kohti pilviä ja synnytti tuulenpuuskia, jotka puhalsivat edestakaisin läpi kanjonin. Kasa männynneulasia lepatteli Liekin jalkojen juurelta ylöspäin ison poppelin alaoksille.

Uusi voimakas tunne säväytti Liekin sisintä. Aikaisemmin se oli halunnut löytää Davidin, mutta nyt kun se tajusi lähestyvän vaaran, se käsitti, että sen oli pakko löytää poika.

Haju heikkeni kuitenkin Liekin edetessä. Se käytti nyt myös silmiään, joihin se ei ollut aikaisemmin juurikaan turvautunut, ja havaitsi rouva Bradleyn terävän kengänkoron mukana nousseen multakokkareen. Liekistä oli kummallista, ettei se pystynyt haistamaan siitä juuri mitään, vaikka syreenin tuoksun olisi nyt pitänyt erottua erityisen selvästi. Sitten se keksi leijuvan tuoksun, joka kulkeutui vasemmalle ja kantautui tuulen mukana kohti villiruusutiheikköä.

Riiputtaen päätään aivan maanpinnan tuntumassa Liekki seurasi tätä uutta reittiä kunnes Davidin haju lehahti sen sieraimiin yhtä voimakkaana kuin ennenkin.

Liekki aloitti nyt alusta ja lähti seuraamaan toisentyyppistä tuoksua, joka ei ollut tarttunut puihin tai Davidin tallaamaan maahan, vaan täysin näkymättömiä hajuhiukkasia, jotka leijailivat ilmassa ja laskeutuivat maahan reitille, joka ei ollut sama kuin Davidin, mutta samansuuntainen.

Kun vastaan tuli ylipääsemättömiä esteitä, Liekki kiersi ne ja siirtyi entiselle reitilleen sitten, kun se muuttui helppokulkuisemmaksi. Liekki raivasi tiensä läpi vesakon, villiruusupensaiden ja maata laahaavien kuusenoksien. Esteitä kierrellessään Liekki taivalsi seuraavan tunnin aikana kymmenen kertaa niin pitkän matkan kuin David. Takanaan se kuuli tulen pauhinaa, vääntyvien puunrunkojen natinaa, katkeilevien oksien rusahduksia.

Vihdoin se pääsi metsästä kallioiselle, lähes aukealle tienoolle. Siellä se jälleen kadotti jäljen, mutta löysi sen vähän matkan päästä läheltä jyhkeää kivenjärkälettä, joka oli nyt illansuun pitkien varjojen peitossa.

Ahdisteltuaan Davidia ja rouva Bradleytä kalkkarokäärme oli vetäytynyt kauemmaksi ja piileskeli kauan syvässä kallion kolossa. Se oli kietoutunut tiukalle kerälle tuntiessaan kookkaan eläimen lähestyvän. Se päätteli eläimen askelten aiheuttamista värähtelyistä, että tulija oli harvinaisen iso kojootti. Siitä ei siis ollut saaliiksi, mutta ei se olisi vaarallinenkaan.

Tunkeilija tuli suoraan sitä kohti. Kun värähtelyt tuntuivat käärmeen pyrstössä, se päästi terävän varoitussihahduksen.

Liekki pysähtyi ymmällään. Vaisto sanoi, että sen edessä sihisevä eläin oli vaarallisin olento, mitä se oli koskaan tavannut, ja ainoa oikea ratkaisu olisi pako. Kulkureitti käärmeen vartioimien kivenlohkareiden välissä kuitenkin suorastaan huusi Davidin läsnäoloa.

Koirankeksien muruja oli tippunut maahan ja Liekin jalkojen juuressa oli juustoa ja leipää, joista levisi Davidin kosketuksen tuoksu. Sen oli päästävä eteenpäin.

Se haukkui raivoisasti. Se oli käsky pitkähampaiselle olennolle lähteä matkoihinsa, mutta tämä vain sihisi uhmakkaasti ja nosti kammottavaa päätään ylemmäksi. Liekki kyyristyi valmiina hyökkäämään, ja samassa pää syöksähti sitä kohden. Se pääsi niin lähelle, että myrkkyhampaat hipaisivat koiran rintakarvoja. Liekki hypähti takaviistoon täsmälleen samaan aikaan, kun käärme iski. Nyt se ravasi edestakaisin hiukan kauempana ja käärme kiertyi vaistomaisesti uudestaan kerälle.

Liekki tiesi nyt, miten käärme iski, tiesi sen nopeuden ja hyökkäysmatkan. Se alkoi hyppiä vuoroin vasemmalle, vuoroin oikealle, härnäsi ja teki valehyökkäyksiä, kunnes raivostunut matelija iski uudestaan. Sen kiertyminen kerälle kesti tällä kertaa hiukan kauemmin ja siksi Liekki nousi takajaloilleen ikään kuin olisi ollut aikeissa käydä kalkkaron kimppuun, mutta loikkasikin ratkaisevalla hetkellä vasemmalle samaan aikaan, kun käärme syöksähti eteenpäin ja yritti upottaa hampaansa koiran sydämeen. Tämä isku olisi onnistuessaan merkinnyt äkkikuolemaa. Käärmeen pää ei ehtinyt aivan koskea maata, kun Liekki jo hyökkäsi sivusta ja iski hampaansa käärmeen niskaan ja musersi sen kaulan poikki. Käärmeen pitkä lihaksikas vartalo viuhtoi ja kiemurteli. Nykäisten rajusti päätään Liekki viskasi käärmeen menemään ja katseli, kuinka se vääntelehti kallioilla, kunnes liukui rinnettä alas pois näkyvistä. Koira makasi hetken läähättäen. Sitten se pakottautui nousemaan ja jatkamaan matkaa voittamaansa kulkuväylää pitkin. Tehtävä oli suoritettava.

Hämärä laskeutui nopeasti, tumma pilvinen ilta, lukuun ottamatta itää ja pohjoista, missä taivaanranta hehkui heleänpunaisena ja keltaisena. Oli täysikuu ja aina, kun pilvipeite hetkeksi rakoili, koko kanjoni kylpi valossa.

Liekki lepäsi samean lähteen vieressä. Sen turkki oli täynnä pensaiden okaita ja oikea etukäpälä oli turvonnut piikistä, jonka se oli juuri saanut nyhtäissyksi pois kielellään. Se oli maannut siinä jo puoli tuntia yrittäen kiskoa piikkiä ja koota voimiaan. Tuli ei näyttänyt lähestyvän eikä Liekki tuntenut kuumuutta. Tuuli kertoi kuitenkin omaa tarinaansa maata nuolevista liekeistä. Solassa elävät eläimet pakenivat jo; peura putkahti metsästä lähteen vieressä olevalle aukiolle ja loikkasi Liekin yli ikään kuin koira olisi ollut tukki. Pesukarhu viiletti uikuttaen tiehensä vilkaisemattakaan koiraan.

Liekki nousi ja nilkutti vähän matkan päähän lähteestä, mutta pysähtyi sitten epäröiden. Sen sieraimiin ei kulkeutunut yhtään tuttua hajua. Se hypähti runsaan metrin korkuiselle kallionkielekkeelle ja alkoi kiivetä kalliota ylöspäin toivoen, että ylempänä kulkeva ilmavirta kertoisi sille suunnan. Yhtäkkiä sen silmiin välähti vain muutaman sentin päässä keltainen silmäpari ja aivan sen kuonon edessä oli hampaat irvessä sähisevä naama. Naama ja silmät kuuluivat ilvekselle, jonka luolaa Liekki oli juuri lähestymässä. Kaksi pentua piilotteli emonsa takana, minkä vuoksi ilveksellä, joka oli Liekkiin verrattuna pienikokoinen, oli nyt naarastiikerin voimat.

"Ssshh!" ilves sähisi ja läimäytti koiraa naamaan käpälällään. Terävät kynnet repivät haavan sen kuonoon ja vasempaan silmäkulmaan. Liekki horjahti ja menetti tasapainonsa. Se kaatui selälleen, kierähti kallionkielekkeen reunalta alas ja pyöri avuttomana terävien kivien ylitse aina solan pohjalle asti.

PUULEIKKAUKSIN koristettu sveitsiläiskello löi kaksi, mutta puhelimen vieressä istuvalla, kipeää jalkaansa nojatuolin päällä kannattelevalla Cappylla ei ollut aikomustakaan mennä nukkumaan. Hänen hiljaiselle käännetystä radiostaan rätisi uutisia ja varoituksia sitä mukaa kuin palo eteni tai muutti suuntaansa. Se oli nielaissut jo suurimman osan yläkanjonista.

Cappy merkitsi palon kulun jokaisen muutoksen vieressään olevalle pöydälle kiinnittämäänsä maastokarttaan. Aina kun hän piirsi uuden punaisen viivan karttaan, hänen mieleensä tuli: "Kohtaako uusi vaara Davidia?" Olisiko hän, Luoja varjelkoon, kävellyt vanhan Lodestonen kaivoksen alueelle, joka oli nyt yli puolentoista neliökilometrin kokoinen kuolemanlaakso? Vai oliko hän mennyt Kolmelle luolalle, kanjonin kannakselle, joka leimahtaisi tuleen millä hetkellä tahansa?

Alakanjoni oli säästynyt palolta ja näytti kuin se pysyisikin suojassa, mutta ylempänä asuvia naapureita oli loukkaantunut, kodittomina tai kadoksissa.

Muutama minuutti sitten Arthur Wheeler oli hoippunut sisään kasvot hehkuen ja kädet rakkuloilla oltuaan puolen työvuoron verran sammuttamassa paloa. Hän oli kysynyt, oliko Davidista kuulunut mitään, oli lysähtänyt sitten sänkyynsä ja kuorsasi nyt siinä lopen uupuneena.

Rouva Littlefoot antoi Arthurin kotiin tuoneelle metsänvartijalle kannun höyryävää kahvia tämän muutaman kilometrin päässä kamppaileville tovereille. Sitten hän pakkasi kahteen isoon koriin

ruokaa, pyyhkeitä, saippuaa ja sidetarpeita vietäväksi kodittomien väliaikaiseksi turvapaikaksi muuttuneelle kylän koululle. Cappy katseli hetken taloudenhoitajansa puuhailua ja sanoi: "Jos poika selviää sieltä hengissä, hän jää asumaan meidän kanssamme."

Nainen nyökkäsi. "Olet tehnyt tänään melkoisen urakan, ja kuitenkin sinä vain odotat siinä. Siinä sen näkee, toinen nukkuu, toinen istuu ja valvoo. Tarvitsetko jotain ennen kuin minä lähden?"

Cappy pudisti väsyneenä päätään. "Toivo vain ihmettä, niin kuin minäkin", hän sanoi.

Rouva Littlefootin mentyä Cappy istui tuolillaan, sisimmässään ahdistava pelko Davidin puolesta. Hän yritti ajatella myös päivän mittaan sattuneita kummallisia asioita. Hän palautti mieleensä ryömimisensä metsän ja pensaikon läpi, erityisesti tuskallisen muura-

haiskeon ylittämisen, kun pikku pistäjät olivat suihkuttaneet hänen päälleen happoaan. Oli ollut hetkiä, jolloin hän oli ajatellut, ettei pystyisi kiskoutumaan enää tuumaakaan eteenpäin. Hän muisteli mahdottomalta tuntunutta yritystä peruuttaa auto takaisin tielle ja ajaa sitä. Ja kaiken sen jälkeen alkoi tämä epätoivoinen, tuntikausia kestänyt odotus: oliko David elossa?

Davidin täytyi tulla elävänä takaisin – Davidin ja Liekin. Heidän oli tultava, sillä nyt oli aika aloittaa elämä uudestaan, rakentaa ja katsoa eteenpäin.

PIENEN nuotion lepattavassa valossa David tuijotti paria koirankeksiä kämmenellään. "Jos liotamme näitä vedessä, niin ehkä ne eivät maistu enää niin hirveän pahoilta."

Rouva Bradley yski ja hieroi silmiään. Savu vaivasi häntä enemmän kuin hän myönsi. "Keksit ovat varmasti herkullisia", hän myönsi.

He olivat löytäneet luolan ylhäältä kanjonin rinteestä, sananmukaisesti he olivat törmänneet siihen, sillä luolan suu oli pensaiden peitossa. David oli ollut lähes täysin lopussa ja rouva Bradley oli sanonut, ettei hän jaksaisi ottaa enää askeltakaan. He sopivat jäävänsä luolaan aamuun saakka.

Luola oli avara ja puhdas; vettä tihkui hiljalleen sen katosta. David muisti tulitikkurasian taskussaan. Hän hankasi sammalta ja kuivia varpuja yhteen ja rakensi pienen nuotion luolan suulle.

"Sinun pitäisi panna nuotion ympärille pieniä kiviä", rouva Bradley sanoi hajamielisen näköisenä.

"Ihanko totta? Mistä te sen tiedätte?"

"Olin pikkutyttönä partiolainen." Hänen kasvonsa vääristyivät, mutta hän ei itkenyt enää. "Sata vuotta sitten minä olin partiotyttö – ja nyt en löydä edes kotiini!"

David liotti koirankeksejä vedessä ja rouva Bradley söi yhden maistelematta. "Hyvää!" Hän nielaisi. "Saanko toisen? Nämä maistuvat vähän maksamakkaralle."

David pistäytyi ulkona kalliolla ja palattuaan hän katkoi luolan suulla kasvavien pensaiden oksia, jotta voi katsella idässä häämöttävän tulenpunaisen taivaankaaren hidasta ja kauhistuttavan vääjäämätöntä kasvua. Kului tunti ja toinenkin. Rouva Bradley nukahti ja myös David torkahteli, mutta joka kerta, kun hän avasi silmänsä, tuli oli hivuttautunut lähemmäksi ja laajemmalle alueelle. Se sulki pikku hiljaa heidän tiensä kotiin, David ajatteli. Hän ei uskonut jaksavansa paeta sitä enää.

Häntä masensi ajatella, etteivät Cappy ja Liekki olleet tulleetkaan pelastamaan häntä. Viimeksi kuluneiden tuntien aikana hän oli kuvitellut lähes joka hetki, kuinka he yhtäkkiä ilmestyisivät paikalle ja veisivät hänet kotiin. Hänen teki mielensä itkeä – mutta rouva Bradley voisi herätä, eikä hän halunnut antaa tälle aihetta luulla, että hän olikin heikko ja peloissaan.

Hän hautasi kasvonsa käsiinsä ja antoi periksi. Rajut nyyhkytykset vavisuttivat hänen hartioitaan, mutta hän ei päästänyt ääntäkään.

Jokin kova esine painoi Davidin reittä. Hän otti taskustaan teräspillin, jonka äänen vain koirat pystyivät kuulemaan. Hän nosti sen huulilleen ja puhalsi lyhyen ja pitkän puhalluksen, lyhyen ja pitkän – se oli merkkiääni, jota hän käytti kutsuessaan Liekkiä

luokseen silloin, kun tämä oli kaukana.

Hän sulki silmänsä ja nuokkui; savu teki hänet uniseksi. Hän heittäytyi muistojensa valtaan, vaikka tiesikin joutuvansa heräämään pian haaveistaan, sillä rouva Bradley tarvitsi häntä. Hetken ajan hän oli kuitenkin piilossa varjoisan sillan alla ja antoi rauhoittavan pehmeän veden huuhtoutua paljaitten varpaittensa ylitse. Hän leikki Liekin kanssa piilosilla oloa ja koira etsiskeli häntä lähistöllä, mutta hän pysytteli hiljaa piilossaan. Sitten kuului riemastunut haukahdus, kun Liekki löysi hänet ja tuli nuolemaan hänen kasvojaan ja käsiään, suutelemaan häntä.

David heräsi unelmistaan ja näki yläpuolellaan Liekin pään. Kuonossa oli kuivunutta verta, vasemmassa silmäkulmassa oli pahasti ärtynyt, verestävä haava, ja kun David nousi ylös ja kosketti Liekin rintaa varmistuakseen siitä, että Liekki oli todellakin siinä, hänen käteensä osui lisää kuivunutta verta ja piikkipensaiden okaita.

"Liekki! Sinä tulit, Liekki!" Hänen sydämensä oli pakahtua onnesta.

Liekki johdatti Davidin ja rouva Bradleyn varovasti rinnettä alas pois palavasta metsästä. Kun rouva Bradley jäi jälkeen tai kun tämä näytti liian väsyneeltä jatkamaan matkaa, se meni naisen luo ja tönäisi tätä pehmeästi kuonollaan ikään kuin olisi patistellut vitkastelevaa lammasta laumaan mukaan ja aina kun nainen yritti istuutua maahan se murisi, sillä hidastella ei saanut.

Alkoi sataa tihuuttaa. Vettä tuli sen verran, että maa kastui, mutta se ei missään tapauksessa riittänyt taltuttamaan heidän vasemmalla puolellaan raivoavaa tulta. Tulen yläpuolella vesi vain muuttui valkoiseksi höyryksi ennen kuin putosi liekehtivien puunlatvojen päälle.

Huuhtoisiko sade kuitenkin jäljet, joita Liekki seurasi? David pelkäsi pahoin, että näin kävisi, sillä tuntui mahdottomalta, että koira voisi jäljittää hajua kosteassa maassa.

Jalkaansa ontuva, mutta hoidokkejaan sitkeästi eteenpäin patisteleva Liekki tunsi voimiensa palaavan sitä mukaa kuin ilma viileni. Lisäksi sade kiinnitti hajuhiukkaset maahan. Koira ei johdattanut heitä vanhaa reittiä takaisin, niin kuin David pelkäsi. Tuli oli jo ahmaissut metsän sen reitin ympäriltä. Niistä tuhansista puista, jotka he päivän mittaan olivat ohittaneet, yhtään ainoaa ei ollut enää olemassa. Näkyi vain mustuneita tai soihtuna hehkuvia kantoja. Liekki johdatti heidät toista reittiä pitkin vettä

kohden, kanjonin joelle, joka veisi heidät Pääsiäistilalle.

He kävelivät läpi yön, kunnes aamu alkoi jo sarastaa. Viimein he näkivät kanjonissa muutakin elämää. Kalpealla taivaalla heidän yläpuolellaan pörräsi helikoptereita. Laskuvarjot kukittivat taivaan, kun palomiehet laskeutuivat erämaahan kuin miehitysjoukot vihollislinjojen taakse. Miesten tehtävänä oli hakata ja polttaa metsään aukkoja, estää sillä tavoin tulen leviäminen.

Metsästä he saapuivat alakanjoniin johtavalle tielle. Se oli mustanaan miehiä, jotka ajoivat selässään mitä erilaisimpia tavaroita kuljettavia muuleja.

Vaikka Davidin ja rouva Bradleyn voimat olivat ehtymäisillään loppuun, kumpikaan heistä ei pyytänyt miehiä viemään heitä kotiin. He olivat tulleet Liekin kanssa koko matkan omin jaloin aina palavan kanjonin sydämestä asti ja niin he kävelisivät myös viimeiset kolme kilometriä. He ontuivat, he olivat likaisia ja noesta mustia, he olivat puolisokeita savusta – ja he vain kävelivät ylpeästi eteenpäin. He olivat suoriutuneet koettelemuksesta.

He pysähtyivät kumpareen harjalle ja David katseli Pääsiäistilaa. Tuulimylly pyöri verkkaisesti, talo ja sen kivinen savupiippu näyttivät vankoilta ja levollisilta. Tila oli vieläkin kauniimpi kuin silloin, kun David näki sen ensimmäisen kerran. Kokonainen kesä sitten, ikuisuus sitten. Silloin kun hän oli vielä lapsi.

Sillalla karjavahdin kohdalla rouva Bradley salli Davidin tukea häntä käsipuolesta siltä varalta, että hän kompastuisi. David tuki naista kyynärpäästä, ja he menivät eteenpäin.

Liekki nosti päänsä ja alkoi haukkua. Niin se ilmoitti heidän paluunsa kaikelle kansalle, Kotivalolle ja rouva Littlefootille, puhelimen ääressä odottavalle, päänsä käsiinsä haudanneelle Cappylle. Kaikille heille se ilmoitti, että oli tuonut laumansa takaisin, että se ei ollut pettänyt heitä.

Robert Somerlott

Ben Louis

Kirjailija vietti lapsuudessaan neljä vuotta Yhdysvaltain lounaisosassa, karussa vuoristossa, jota hän kuvaa kirjassaan *Kumppanukset*. Juuri siellä, coloradolaisella lammastilalla, syttyi hänen koko elämänsä jatkunut kiintymyksensä saksanpaimenkoiriin, mikä sai hänet perustamaan sittemmin menestyksekkään, sekä muoto- että tottelevaisuusvalioita tuottaneen kennelin.

Päätettyään opintonsa Chicagon yliopistossa, Somerlott meni Kaliforniaan, missä hän toimi viisitoista vuotta näyttelijänä ja teatterinjohtajana. Vuonna 1963 hän muutti Meksikoon ja perusti uuden kotinsa pikkukaupunkiin, jolla oli romanttinen nimi San Miguel de Allende. "Menin Meksikoon toivoen löytäväni aikaa ja inspiraation kirjoittamiseen, tulevani vapaaksi kirjailijaksi", hän muistelee tätä uhkarohkeaa päätöstään. Jo hänen ensimmäiset novellinsa olivat menestys. "Kuten melkein kaikki tarinani jo ensimmäinenkin romaanini sijoittui Meksikoon. Olen vuosien mittaan kartuttanut tietojani Meksikon historiasta ja arkeologiasta", sanoo erityisesti maya-kulttuurista kiinnostunut Somerlott. Hän on alan huomattava asiantuntija ja luennoi säännöllisesti Méxicon yliopistossa.

Kaikista näistä toimistaan huolimatta Robert Somerlott viettää yhä aikaansa saksanpaimenkoiriensa parissa. Tämä kirja on kunnianosoitus niille, ja samalla se varmasti täyttää kirjailijan tärkeimmän toiveen: auttaa ihmisiä ymmärtämään paremmin nelijalkaisia ystäviään.

Dick Francis
The Edge
© 1988 Dick Francis
Suomenkielisen alkuperäisteoksen julkaissut
Werner Söderström Osakeyhtiö 1990 nimellä
Konnan loukku

Ray Sipherd
The Courtship of Peggy McCoy
© 1990 Ray Sipherd
Alkuperäisteosta ei ole julkaistu suomenkielisenä

Bob Langley
The Churchill Diamonds
© 1986 Bob Langley
Alkuperäisteosta ei ole julkaistu suomenkielisenä

Robert Somerlott
Blaze
© 1981 Robert Somerlott
Alkuperäisteosta ei ole julkaistu suomenkielisenä

Sivu 116, rivi 41; sivu 117, rivit 1–2; sivu 130, rivit 1–3: *The Poems of Dylan Thomas* © 1952 Dylan Thomas. Sivu 199, rivit 1–4: *Long Ago (and Far Away)* © 1944 PolyGram International Publishing, Inc. Julkaistu asianomaisten oikeudenomistajien luvalla.

FN9074